

གཤམ་མཁོན་དེ་གཤམ་བུ། 216

[illegible]

३५७

མི་བྱོན་པོར་ཕྱག་ར་ཡོད་ཀྱི་ར་ཡོད་ཁྲུ་ག་ལ་ཤར་གྱིས་ཤོང་གསེར་ལ་ཤོང་གསེར་།

མིང་སྐོར་ལྟ་བུ་གི་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་འདི་ལྷན་ཁམས།

༦༡། རེད་མདའ་བ་གཞན་ལ་སྒྲོ་སྒྲོས་བྱི་གསུང་འབུམ།

བཟུ་སྒྲིག་མི་སྤྲི་མཚན་གྱི།

བཀའ་འདྲི་བྱ་ལྟལ།

གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ། ཟུབ་བསྟན་སྟོན་ལམ།

གཙུ་སྒྲིག་པ།

ཁྱི་ཐར་འཇམ་སྒྲོ།

སྤྱི་ཤོག་ལག་རྒྱལ་པ།

པད་དོ།

སྒྲིག་སྒྲོར་པ།

ཟླ་བ་ལྷ་མོ། བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན།

བྱ་དག་པ།

གཡང་ཤོད་ནོར་བུ། བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན། འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ། ཤེས་རབ་དྲི་མེད།

ལས་ཁྱུགས་མི་སྤྲི།

བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན། དོ་ཟེ། ཟླ་བ་ལྷ་མོ། འབྲུག་རྒྱལ་དམ་ཚེས། ཏྲ་འགྲིན་ལྷ་མོ།

ཆོ་རིང་དབང་རྒྱལ། གཡང་ཤོད་ནོར་བུ། ཤེས་རབ་དྲི་མེད།

འདི་མཛུ་ལ་པ་གཞི་ཆ་རྒྱུ་གྲོ་ས།

དཀར་ཆག

དམ་པའི་ཆོས་མཛོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ།	
སྒྲུང་ཆ།	༡
ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་གཉིས་པ་བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ།	༡
ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་གསུམ་པ་ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པ།	༣༣༥
ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་བཞི་པ་འཕྲོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ།	༣༥༩
ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལྔ་པ་འབེལ་བའི་གཏུམ་རྣམ་པར་ངེས་པ།	༤༥༣
དམ་པའི་ཆོས་མཛོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་སྒྲིང་པོ་ལེགས་པཤད་ཅོར་བུའི་སྒྲེང་བ།	༤༩༣

༡༡། །དམ་པའི་ཚེས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པའི་རྒྱ་ཆེར་
 འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

སྒྲུང་ཆ།

དེ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་
 རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བཞེད་ནས། རྣམ་
 པར་ངེས་པ་གང་ཞེན་ཞེས་སྟོས་སོ། །དེ་ཡང་དོན་བཞིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་
 སྒྲུང་བྱ་མངོན་རྟོགས་གྱི་དཔྱད་གསུང་ཡུལ་བདེན་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། སྒྲུང་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་
 རྟོགས་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་།
 སྒྲུང་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་མོ། །

དེ་ལ་རང་དོན་རྟོགས་པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་ཐོབ་བྱེད་གྱི་གང་ཟག། ཐོབ་པར་
 བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས། ཐོབ་འབྲས་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་

གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་པར་ངེས་པ་དང་གཞན་དོན་ལུང་གི་
ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་སྒྲིབ་མ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་བཤད་པའི་ཚུ་ལ། རྒྱལ་བ་ཆོས་གཙུག་པའི་ཡན་ལག་རྒྱལ་བྱིར་རྒྱལ་ཚུ་དཔའི་
ཚུ་ལ། དྲང་དོན་གྱི་དགོངས་པ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྷེས་དགོངས་ཀྱི་བརྗོད་པ་
ཐབ་མོ་བཤད་ཐབས་རྣམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འབྲེལ་བའི་གཏམ་
རྣམ་པར་ངེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ལས་རེ་ཞིག་བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་
འཆད་པར་བཞིན་ནས་བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་
ཡང་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་དང་། བདེན་པའི་རྣམ་པ་འཇིག་
རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་
བྱུངོ། །དང་པོ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་སྟེ། འདི་ལྟར་མི་བཟད་པའི་
ནད་ལྟར་ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བ་
སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ལྟར་འབད་པས་སྤང་བར་བྱ་
བ་ཀྱིན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ནད་མེད་པ་ལྟར་མདོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་
འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་འབད་པ་བརྟེན་པར་བྱ་
བ་ལས་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
ཞེས་བྱ་ཞེན། འདི་རྣམས་ནི་སྟུག་བསྐྱེལ་དང་སྟུག་བསྐྱེལ་ཀྱིན་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་
རོ་བོ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གཟིགས་ཀྱིས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་
མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱུངོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཞེས་

བྱ་ཞེན། བསྟན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། དེ་མཐོང་བ་རྣམས་པར་དག་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པའི་དོན་ནི་འདི་རྣམས་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་
པར་རི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་གིས་རྣམ་པར་
དབྱུང་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་རྣམས་པས་དེའི་ཕྱིར་
བསྟན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གཏན་ལ་
དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས། བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེན། སྒྲས་པ། བསྟན་པ་དང་མི་
མཐུན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན། དེ་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་
བའི་དོན་ནི་བདེན་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་
ཉིད་ལས་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེན་སྒྲས་པ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེན། སྒྲས་པ་
སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནོ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེན།
སྒྲས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཉི་བར་ཞི་བའི་དོན་ཏེ། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེན།
སྒྲས་པ་དོན་གསུམ་པོ་སྒྱབ་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་པས་བདེན་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་གོ་
ངེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་གི་བཤད་
པའི་གོ་ངེས་གཞན་ཡང་གང་གིས་སྟུག་བསྐྱེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །
རི་ལྟར་སྟུག་བསྐྱེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ནག་པོའི་ཕྱོགས་
གཏུགས་ནས་ཡང་གང་གིས་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་

བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ། བད་དང་དེའི་རྒྱ་དང་། བད་མེད་པ་དང་།
 སྒྲུག་ལྷ་བྱ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་
 བའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་
 ལྷར་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ནི་དང་པོར་སྒྲུག་བསྐྱེལ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གིས་
 ཐེབས་པ་ན་དེ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གང་ལས་བྱུང་བ་ལའོ། །དེའི་
 འོག་ཏུ་དེ་ལས་ཐར་པ་ལའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་རྟོགས་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལས་ཅི་
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རྫོང་གི་བདེན་པས་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ནམ།
 འོན་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་བསྐྱེས་ཞེ་ན། སྒྲུས་པ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་
 བསྐྱེས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྷར་ཀྱང་རྫོང་གི་བདེན་པ་ནི་བདེ་བ་དང་།
 སྒྲུག་བསྐྱེལ་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གནས་དང་
 མཐུན་པ་དག་ལ། རང་གི་མཆན་ནི་དེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། །
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཆན་ནི་དེ་གི་ཕྱིར་སྒྲིའི་
 མཆན་ནི་དེ་གིས་རྣམ་པར་བཞག་པར་ལྷ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཀྱང་རྫོང་ཏུ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ།
 གང་ཞིག་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད། སྒྲུག་
 བསྐྱེལ་འབྱུང་བའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་འབྱུང་

བའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཏང་སྟོམས་ཞེས་བྱ་བར་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་
 ཡིན་གྱི། ཀུན་གྱང་སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །
 དེའི་ཕྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚེས་རྣམས་ལ་བདེ་བ་དང་། སྟུག་བསྐྱེལ་དང་།
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ནི།
 མ་རིག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་འཛིག་རྟེན་པ་དག་གིས་རྣམ་པར་གཞག་པས་ཀུན་
 རྩོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་དག་ལ་བདེ་བ་དང་བཏང་
 སྟོམས་སུ་གྲགས་པའི་ཚེས་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་གྱང་ཡང་དག་པར་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 སྟུང་ན་སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་གྲགས་པའི་ཚེས་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་རོ་གཅིག་དུ་སྟུག་
 བསྐྱེལ་བ་མི་མཐུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་གྱི། འདི་ལ་བདེ་བའི་རོ་ཅུང་ཟད་
 གྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་
 རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས།
 སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་དོན་དམ་པའི་ཞེས་བྱ་བར་འབྲད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་
 ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་གནས་པ་ན་དེ་དག་འབྱེན་པར་བྱེད་
 པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་གྱང་སྟུག་བསྐྱེལ་ཀུན་འབྱུང་བ་
 ཉིད་དུ་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡང་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ཉི་བར་ཞི་བ་ནི་སྟུག་བསྐྱེལ་མ་ལུས་པ་འགགས་པ་དང་། ཀུན་
 འབྱུང་གི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྟུག་བསྐྱེལ་མ་ལུས་པ་འགགས་པའི་ཐར་
 པར་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དུ་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་།

ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་བདེན་པ་བཞི་པོ་
འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་
ཞེས་སྒྲུབ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གསུངས་པས། ཅིའི་བྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་
པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པའི་
བདེན་པ་ནི་མངོན་གསུམ་དུ་བྱ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་བསྒྲུམ་པར་བྱ་ཞེན་སྒྲུམ་པ།
སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གནས་ཡིན་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་
བསལ་བའི་བྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ནི་
སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པས་བསྐྱེལ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་སུ་ཟེན་ཀྱང་ད་རུང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་
བྱིར་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མངོན་གསུམ་དུ་བྱ་བ་ནི་
མངོན་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་མངོན་གསུམ་དུ་བྱས་ན་འགོག་པ་ལ་མི་སྤྲུག་
ཅིང་དགའ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱིར་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་མངོན་དུ་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་སྒྲོས་པའི་དོན་གསུམ་པོ་དག་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ལམ་སྒྲུམས་པར་
བྱ་དགོས་པས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་བསྒྲུམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་དེ། དེའི་
ཡང་དོན་ནི་འདི་ཡིན་དེ། བདེན་པ་བཞི་ཀ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་
ཅིའི་བྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་འབའ་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེན།
སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་གཙང་བདེ་ཏྲག་བདག་གི་རྣམ་པར་

ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
བཞིའི་གནས་ཡིན་པས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཆོམ་ཉིད་དང་
སྤྱིའི་མཆོམ་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་སཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐྱེད་
ཀྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
པ་གཞན་གསུམ་ནི་བདེན་པ་སྟུག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་
མཆོམ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་པུ་ནི་རང་གི་མཆོམ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །

བདེན་པ་སྟུག་མ་རྣམས་ནི། རྒྱ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཆོམ་
ཉིད་ཙམ་ཀྱི་སྒྲོན་སཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆོམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་སཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
ལ་རྟག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟུག་བསྐྱེད་
ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་
ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཁོ་ན་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་
སྤྱངས་པར་ཡང་སྟུག་བསྐྱེད་སྤྱང་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །རྒྱ་ཡོད་ན་སྤྱང་ཡང་རྒྱུན་
ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་གང་གི་རང་བཞིན་མི་
འདོད་པ་དེས་ནི་དེའི་རྒྱའི་རང་བཞིན་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །ཀླད་དང་བྲལ་བར་
འདོད་པས་ནི་ནད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱང་བ་བཞིན། སྟུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་སྟུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་བས་ན་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ནི་སྤྱང་
བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། །ལས་ཡང་མཛོེས་སུ་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འགོག་པ་
ཁོ་ན་མཛོེས་དུ་བྱ་བར་བཟོད་ཅི་ན། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུང་བོ་ལ་

བདག་ཏུ་བཟུང་ནས། དེ་ཆད་ཀྱི་དོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྟག་བསྐལ་མ་ལུས་པ་
འགགས་པའི་འགོག་པ་ལ་སྒྲག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཐོབ་པའི་བྲག་
ལས་བརྟེན་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆེ་སྟག་བསྐལ་མ་ལུས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་
འགོག་པ་དེ་ཉིད་མངོན་གསུམ་དུ་བྱ་བ་དམ་པར་བསྟན་པ་ན། འགོག་པ་ལ་མི་སྒྲག་
ཅིང་དགའ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ལ། དེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ལམ་ལ་ཡང་འབད་པར་
འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་མངོན་དུ་བྱ་བར་བསྟན་དོ། །སྟག་
བསྐལ་གཤམ་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྟོང་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་
རྣམས་ཀྱང་ལམ་གོམས་པར་མ་བྱས་ན་མི་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་ལམ་བསྟོམ་པར་བྱ་
བར་བསྟན་དོ། །ད་ནི་བདེན་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྟག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་བཤད་པར་བཞེད་
ནས་སྟག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སྟོས་དེ། འདི་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ།
བརྟེན་གཡོའི་འཛིག་རྟེན་སྟག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པར་བསྟན་པ་དང་། སྟག་བསྐལ་
མདོ་ལས་བྱུང་བ་བཤད་པ་དང་། ཕྱིའི་མཆོན་ཉིད་དང་རྣམ་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་
པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་དེ། དངོས་དང་། དམིགས་བསལ་ལོ། །
དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། སྟག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་དེ་ནི་གང་སྟེ་བ་སེམས་
ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་། གང་དུ་སྟེ་བའི་གནས་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱིས་
རིག་པར་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གཡོ་བའི་འཛིག་རྟེན་དང་། བརྟན་པའི་
འཛིག་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་གང་ཞེ་ན་
ཞེས་སྒྲོས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་ཞེས་
སོགས་སྒྲུབ་རོ། །དེ་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པས་དེར་བྲིད་པས་སམ་དགའ་བར་
བྱེད་པ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དཔྱལ་བའོ། །མི་ལྟར་འགྲེང་སྟེ་མི་འགྲོ་བར་དུང་དེ་འགྲོ་
བའི་ཕྱིར་དུང་འགྲོའོ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་སོང་བས་སམ་སྒྲོམ་པ་དང་ལྷན་པས་དེའི་
ཕྱིར་ཡི་དྲགས་སོ། །ཡིད་ཤས་ཆེ་བས་སམ། སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་མེད་ཀྱི་བུ་ཡིན་
པས་དེའི་ཕྱིར་མིའོ། །འཇམ་བུའི་གླིང་ལ་ལྟོས་པའི་རི་རབ་ཀྱི་ཤར་ན་ཡོད་ཅིང་
ལུས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་བཟང་བའི་ཕྱིར་ལུས་འཕགས་སོ། །བ་ལང་སྒྲིན་
ཞིང་འཆོ་བ་དང་བ་ལང་ལ་ལོངས་སྟོང་པས་བ་ལང་སྟོང་དོ། །སྒྲིང་རན་པ་སྒྲིབ་པས་
སམ་འཆི་ཁར་སྒྲིབ་མི་སྒྲིན་པ་འབྱུང་སྟེ་འཆི་ཕྱིར་སྒྲིབ་མི་སྒྲིན་ནོ། །བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་
མཚོའི་འགམ་མ་རྒྱོས་པའི་འགམ་ན་ཡོད་པའི་ཤིང་འཇམ་བུ་ཡིས་མཆོན་པས་དེའི་
ཕྱིར་འཇམ་བུའི་གླིང་དོ། །ལྟོ་མི་སྒྲོས་པ་ནི་གཞན་རྣམས་འདི་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱོགས་
ཕྱེ་བར་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་པ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིས་སུ་གཏོགས་པའམ། དེ་དག་
གི་གནས་ན་ཡོད་པའི་རྒྱ་པ་ཆེན་བཞིའི་རིས་སོ། །ལེགས་བྱས་ལྷན་ཅིག་དུ་བྱས་པ་
རྣམས་དེར་སྐྱེས་པས་སམ། ཉེ་དབང་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་དང་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་མོ། །ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་འབྲུག་པ་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར་འབྲུག་བྲལ་ལམ། ཡང་ན་ལྷ་མཆོ་མར་བརྟུས་ཏེ་སྐྱེ་བས་སམ། མེལ་ཆོ་བུན་

རེས་ལ་བསྐྱལ་བའི་བྱིར་ཡང་མའོ། །ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ལྷག་པར་ཆེ་
བས་དགའ་ལྡན་ནོ། །རང་གི་སྐྱལ་བའི་ཡོངས་སྟོང་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པས་འབྲུལ་
དགའོ། །གཞན་གྱིས་སྐྱལ་བའི་ཡོངས་སྟོང་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་གཞན་འབྲུལ་
དབང་བྱེད་དོ། །སྤྲིག་པའི་ཆོས་བསལ་བའི་བྱིར་ཆངས་པ་དེའི་རིས་སུ་གཏོགས་
བས་ན་ཆངས་རིས་སོ། །ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་མདུན་ན་འདུག་སྟེ་ཆེག་འདོན་པའི་
བྱིར་ཆངས་པ་འདུན་ན་འདོན་ནོ། །ཆེ་དང་ཁ་དོག་སོགས་ཆངས་པ་གཞན་ལས་ཆེ་
བའི་བྱིར་ཆངས་ཆེན་ནོ། །རང་གི་ས་གོང་མ་ལ་ལྷོས་ནས་འོད་ཀླུང་བའི་བྱིར་འོད་
ཀླུང་དོ། །འོད་ས་འོག་མ་པས་ཆད་བཟུང་བར་མི་རྣམས་པའི་བྱིར་ཆད་མེད་འོད་དོ། །
གནས་གཞན་ཀུན་སྐྱར་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་འོད་གསལ་ལོ། །ཡིད་གྱིས་པའི་བདེ་བ་ལ་
དགེ་བར་བཏགས་ཏེ། དེ་རང་གི་ས་གོང་མ་བས་ཀླུང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་དགེ་ཀླུང་དོ། །
བདེ་བ་དེ་ས་འོག་མ་པས་ཆད་བཟུང་བར་མི་རྣམས་པའི་བྱིར་ཆད་མེད་འོད་དོ། །བདེ་
བ་ཆེར་རྒྱས་པའི་བྱིར་དགེ་རྒྱས་སོ། །ས་གཞི་སྤྱོན་ཆགས་པ་ལྷ་བྱ་འདབ་ཆགས་པ་
མེད་པའི་བྱིར་སྤྱོན་མེད་དོ། །མི་གཡོ་བའི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་བསོད་ནམས་
སྟེས་སོ། །གནས་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིས་པ་ཀུན་ལས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བྱིར་
འབྲས་བུ་ཆེ་བའོ། །ཆོགས་དུག་གི་འདུ་ཤེས་རྒྱུན་བཅད་དེ་གནས་པས་འདུ་ཤེས་
མེད་པའོ། །སོ་སོ་སྟེ་བོ་དང་མ་འདྲེས་པའི་གཞན་གོང་མ་རྣམས་ལས་མི་ཆེ་བའི་
བྱིར་མི་ཆེ་བའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁུང་པར་ཅན་ཐོབ་པས་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་མེད་
པའི་བྱིར་མི་གདུང་བའོ། །རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་མིག་སྒྲར་མཛེས་པའི་བྱིར་གུ་ཞོམ་སྒྲུང་དོ། །

མཐོང་བའི་ལྷ་བརྒྱུ་པར་དག་ཅིང་བཟང་བས་ཤིན་ཏུ་མཐོང་ངོ། །གནས་ཡོད་པ་
ལ་འདི་ལས་རྒྱ་ཞིང་སོགས་ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་པས་འོག་མིན་ཅོ། །ཡང་ན་
གཟུགས་གྱི་མཐའ་ཡིན་པས་བསགས་མཐའ་འོ། །སྟོམས་འདུག་གི་སྟོར་བའི་དུས་
ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་པའི་རྒྱུ་པར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་པ་དང་།
གཟུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་པའི་རྒྱུ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་
མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ཅེས་བུའོ། །འདུ་ཤེས་ནི་འབྲས་དང་ཟུག་ཟུ་
འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པའོ་སྟམ་པའི་རྒྱུ་པར་བྱེད་ཅིང་། འདུ་ཤེས་ཞན་
པ་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྟེ་མཆེད་ཅེས་བུའོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་རྒྱུ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་
ཞེ་ན། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་སྟེ་མ་རྒྱལས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་མི་མཐུན་པ་
སྟེ་ཆོགས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ནས་རྒྱ་ཆེར་འཆད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་
རང་ཉིད་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལ་ཤ་བར་བར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་ཀྱི། འདིར་ནི་
འགལ་བ་སྟེ་ཆོགས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུང་པ་ལ་ངལ་བ་མི་བྱེད་ཅིང་། ཅི་ལ་རྒྱུང་
བ་རྒྱལས་ཀྱི་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་མི་འབྲང་ངོ། །འོན་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅི་ན། སྟོབ་
དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྲེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་མདོན་པའི་མདོ་དག་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་
རྒྱལས་བྲེགས་སུ་རྒྱུད་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་འཛིགས་པའི་ཆོག་གིས་སྟོགས་
གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ཆགས་པར་སྟོན་པ་ནི། རྒྱལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ས་ལས་གསུངས་

པས། དེ་རིམ་ལྟར་བཞུགས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་བར་གྱི་སྒྲུབ་ཅི་འདི་
 ཡིན་ཏེ། གྲངས་དང་གནས་དང་ཆོད་རྒྱུ་སྤྲོད་དང་། ཆོད་ཆོད་དང་ཡོངས་སྤྲོད་དང་། །
 སྒྲེ་བ་དང་ཅི་ལུས་རྒྱུ་སྤྲོད་དང་། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྲོད་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་གྱི་གྲངས་རྒྱུ་བར་གཞག་པ་ཅི་འདི་
 ཡིན་ཏེ། ཁམས་ཅི་གསུམ་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་གྱི་ཁམས་དང་།
 གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་
 རོའི་དངོས་གཞི་ཁུང་པར་ཅན་གཏོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་རྒྱུ་སྤྲོད་པ་
 དང་བཅས་ཤིང་སྤྲོད་པ་དང་བཅས་པའི་ས་ཡིན་ཏོ། །དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁུང་པར་
 ཅན་ཅི་རྒྱུ་སྤྲོད་པ་མེད་ལ་སྤྲོད་པ་ཅན་གྱི་ས་པ་ཡིན་ཏོ། །བསམ་གཏན་གཞིས་པ་ཡན་
 ཆོད་གྱི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རྒྱུ་སྤྲོད་པ་ཡང་མེད་སྤྲོད་པ་
 ཡང་མེད་པའི་ས་པ་ཡིན་ཏོ། །དེ་ལ་གནས་རྒྱུ་སྤྲོད་པ་ཅན་གྱི་ཅན་ཅི་འདི་ཡིན་ཏོ། །

འདོད་པའི་ཁམས་ན་གནས་གཞན་སྤྲོད་ཏེ་ཕྱི་ཕྱི་ལྟར་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་
 སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ཆོད་པོའི་གནས་བརྒྱུད་ཅི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྤྲོད་དང་གིག་
 རག་དང་། བསྐྱེད་འཛུགས་དང་། དུའབྱོད་དང་། དུའབྱོད་ཆོད་པོ་དང་། ཆོད་པ་དང་
 རབ་ཆོད་དང་། མཉམ་མེད་པའོ། །སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ཆོད་པོ་དེ་དག་གི་བྱེད་ཀ་
 དཔག་ཆོད་ཁྱིའི་པ་ལོ་ན་གྲང་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བའི་གནས་བརྒྱུད་ཡོད་པ་
 འདི་ལྟར་སྤྲོད་ཏེ། ལྷ་བྱུང་ཅན་དང་ལྷ་བྱུང་རྟོལ་བ་དང་། སྤྲོད་པ་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་བྱུང་
 རྒྱུ་སྤྲོད་པ་དང་། ལྷ་བྱུང་ལྷ་བྱུང་གསུང་པ་དང་། ལྷ་བྱུང་གསུང་པ་དང་།

པདྨ་ལྷ་ར་ཆེར་གས་པའོ། །ཡང་སོས་ནི་འདི་ནས་དཔག་ཆད་སུམ་གྱི་ཉིས་སྟོང་གི་
 འོག་ན་ཡོད་དོ། །དེའི་འོག་དྲུ་དཔག་ཆད་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་བཅད་པ་ན་ནི་དེ་
 ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཡོད་དོ། །ཡང་སོས་ཀྱི་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། གྲང་བའི་
 སེམས་དཔུལ་བའི་གནས་དང་པོ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ། །དེའི་འོག་དཔག་ཆད་ཉིས་
 སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་བཅད་པ་ན་ནི། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཡོད་དོ། །ཡི་དྲགས་
 དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་དུད་འགྲོ་རྣམས་ནི་ལྟ་དང་མི་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་བའི་བྱིར།
 དེ་དག་གི་གནས་གཞན་ལོགས་གིག་དྲུ་རྣམ་པར་མི་བཞག་གོ། །མི་རྣམས་ཀྱི་གནས་
 ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིང་བཞི་དང་སྒྲིང་ལྷན་བརྒྱད་དེ། འོག་དྲུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
 འདོད་པ་སྟོད་པའི་ལྟའི་གནས་གཞན་དུག་སྟེ། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ནས་གཞན་འབྲུལ་
 དབང་བྱེད་ཀྱི་བར་རྣམས་སོ། །བདུད་ཀྱི་གནས་ནི་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་
 བྱང་དུ་གཏོགས་པའི་གནས་གཞན་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཉི་ཆེ་བ་དང་། ཉི་
 འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་དང་།
 གྲང་བའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་ཉི་འཁོར་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། གནས་གཞན་བྱད་
 བར་བ་མེད་དོ། །ཉི་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་ནི། མི་
 རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་དམིགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གནས་བརྟན་མཐོང་འགལ་ཀྱི་བུས།
 ངས་སེམས་ཅན་འབར་ཞིང་རབ་དྲུ་འབར་ལ། ཀུན་ནས་མཆེད་ཅིང་རབ་དྲུ་འབར་ཏེ།
 མེ་ལྷེ་གཅིག་དྲུ་གྱུར་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
 ལྟར་ན་གནས་གཞན་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་པོ་འདི་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །

གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་གནས་གཞན་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་རྒྱུད་རྒྱུད་། འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྒྲེལ་བ་ལས་ཆངས་རིས་དང་། ཆངས་པ་འདུན་ན་འདོན་དང་། ཆངས་ཆེན་པ་རྣམས་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྒྲེལ་བ་ལས་ནི། འོད་རྒྱུད་དང་ཆང་མེད་འོད་འོད་གསལ་རྣམས་སོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྒྲེལ་བ་ལས་དེ་དག་དགེ་རྒྱུད་དང་ཆང་མེད་དགེ་དང་དགེ་རྒྱས་རྣམས་སོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྒྲེལ་བ་ལས་ནི། སྒྲིན་མེད་དང་བསོད་ནམས་སྦྱེས་དང་འབྲས་བུ་ཆེ་རྣམས་སོ། །འདུ་གཤམ་མེད་པ་པ་རྣམས་ནི། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་གནས་གཞན་མེད་དོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་སྤེལ་པར་ཡོངས་སུ་བསྒྲེལ་བ་རྒྱུད་རྒྱུད་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ཆེས་ཆེན་པོ་དང་། མཆོག་ཏུ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྒྲེལ་བ་པས་གནས་གཙང་མའི་ས་ལྷ་པོ་མི་ཆེ་བ་མི་གདུང་བ་དང་། བྱ་ལོ་མ་སྒྲུང་དང་། ཤིན་ཏུ་མཐོང་དང་། འོག་མིན་པ་རྣམས་སོ། །གནས་གཙང་མའི་གནས་རྣམས་འདས་ནས། དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་གནས་ཡོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་བཙུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་བཙུ་ཡོངས་སུ་བསྒྲེལ་བ་ནས་གང་དུ་སྦྱེ་བའོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་གནས་གཞན་བཞི་པོ་རྣམས་སོ། །ཡང་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་གནས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆང་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་

འདི་ཡིན་ཏེ། འཇམ་བུ་གླིང་པ་རྣམས་ཀྱི་མིའི་ལུས་ཀྱི་ཚད་ནི་རིས་པ་མེད་དེ། རིས་
ཆེ་ཞིང་རིས་ཆུང་དུར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རང་གི་བྱ་བྱེད་དང་བཞི་པའོ། །ཤར་གྱི་
ལུས་འཕགས་ལ་སོགས་པའི་གླིང་གསུམ་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཚད་ནི་རིས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་
བྱ་བྱེད་དང་བཞི་པའོ། །ལུས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་ལྷ་
རྣམས་ཀྱི་ཚད་ནི། རྒྱ་གྲགས་བཞི་ཆ་གཅིག་གོ། །སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ནི།
རྒྱ་གྲགས་བཞི་ཆ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་སོ། །བརྒྱ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་ནི་རྒྱ་གྲགས་བྱེད་དོ། །
འབྲུག་བྲལ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་གྲགས་བྱེད་དོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འདོད་པའི་ལྷའི་
རིས་རྣམས་ནི། འོག་མ་འོག་མ་ལས་གོང་མ་གོང་མ་རྒྱ་གྲགས་བཞི་ཆ་རེ་རིས་
ལྷག་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཆངས་རིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔག་ཚད་བྱེད་དོ། །ཆངས་པ་
འདུན་ན་འདོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔག་ཚད་གཅིག་གོ། །ཆངས་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔག་
ཚད་བྱེད་དང་གཉིས་སོ། །འོད་ཆུང་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔག་ཚད་གཉིས་སོ། །དེ་ཡན་
ཆད་ནི། འོག་མ་འོག་མ་ལས་གོང་མ་གོང་མ་ལུས་ཉིས་འགྱུར་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །
སྤྱིན་མེད་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་དཔག་ཚད་གསུམ་དོར་བར་བྱའོ། །

སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཚད་ནི་རིས་པ་མེད་དེ།
གང་གིས་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་དེ་དག་གི་
ལུས་ནི་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ། གཞན་རྣམས་ཀྱི་ནི་གཞན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །སེམས་
ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གྲང་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། ཉི་ཆེ་
བ་དང་། ཉི་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་དང་། ཡི་དུགས་དང་དུད་འགྲོ་

རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ནི། སུམ་ཏུ་ཏུ་གསུམ་པའི་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོད་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་པ་
 དག་ལ་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་ཁྱིམ་ཆོད་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཆོད་ཆོད་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །འཇམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཞག་སུམ་ཏུ་ལ་ལྷ་བ་གཅིག་དང་
 ལྷ་བ་བཏུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་གཅིག་གི་ཁྱེད་གྱིས་ཆོད་ཆོད་རེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
 ཡང་རེས་འགའ་ནི་ཆོད་ཆོད་དཔག་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རེས་འགའ་ནི་བརྒྱད་ཁྱི་
 བར་འགྱུར་དོ། །རེས་འགའ་ནི་ཆོ་ལོ་བཏུ་པའི་བར་དུ་འགྱུར་དོ། །ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་
 ལ་སོགས་པའི་ཆོད་ཆོད་ནི་རེས་པ་ཡིན་དེ། ཤར་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་
 བཏུ་དོ། །རུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་དོ། །བྱང་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལོ་སྟོང་དོ། །མི་
 རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བཏུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རེས་བཞི་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་
 གཅིག་གོ། །དེའི་ཉིན་ཞག་སུམ་ཏུ་ལ་ལྷ་བ་གཅིག་དང་། ལྷ་བ་བཏུ་གཉིས་ལ་ལོ་བ་
 བཅུ་ས་པའི་ལྷ་དེ་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རེས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་དོ། །མི་
 རྣམས་ཀྱི་ལོ་བརྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སུམ་ཏུ་ཏུ་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གོ། །དེ་
 ལྷ་བུའི་ཉིན་ཞག་སུམ་ཏུ་ལ་ལྷ་བ་གཅིག་སྟེ། ལྷ་མ་བཞིན་དུ་ཆོ་ལོ་སྟོང་བྱུང་དོ། །དེ་
 ལས་གཞན་པའི་རེས་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་དེ་བར་གྱིས་ཆོད་ཆོད་ནི། འོག་
 མ་འོག་མ་རྣམས་དང་ཉིན་ཞག་གྱང་ཉིས་འགྱུར་ཡིན་ལ། ཆོད་ཆོད་གྱང་ཉིས་
 འགྱུར་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་ཆེན་རེས་བཞི་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོད་ཆོད་རངས་སོགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི།
 ཡང་སོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གོ། །དེ་ལྷ་བུའི་ཉིན་ཞག་སུམ་ཏུ་ལ་ལྷ་བ་

གཅིག་དང་། རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་སྟེ། ཆེད་ཆད་སེམས་ཅན་དཔལ་བའི་
ལོ་ལྷ་བརྒྱ་བྱབ་བོ། །ཀྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་ཆེད་ཆད་ཀྱིས་ཡང་སོས་སུ་སྦྱེས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཆེད་ཆད་འགྲེལ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལུས་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྲིག་
ནག་པ་རྣམས་དང་། འབྲུག་བྲལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་འཛོམས་པ་རྣམས་དང་།
དགའ་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས། དུ་འབོད་པ་རྣམས་དང་། འཕྱལ་དགའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
དུ་འབོད་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་དང་། གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་ཆད་
ཀྱིས་ཆ་བར་སྦྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་ཆད་སྦྱེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །རབ་དུ་ཆ་བར་
སྦྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བྱེད་དོ། །མནར་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བར་གྱི་
བསྐྱལ་པ་གཅིག་གོ །

ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་ནི། ལུས་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་རྣམས་དང་འབྲའོ། །དུང་
འགྲོ་དང་ཡི་དགས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་ཆད་ནི་རིས་པ་མེད་དོ། །དུང་འགྲོ་རྣམས།
མཆོག་རིང་བསྐྱལ་པའོ་ཡི་དྲགས་རྣམས། རྒྱ་བ་ཉིན་ཞག་གིས་ལྷ་བརྒྱ། །ཞེས་ཀྱང་
བཤད་དོ། །གྲང་བའི་སེམས་ཅན་དཔལ་བའི་ཆེད་ཆད་ནི། སེམས་ཅན་དཔལ་བ་
ཆེན་པོར་སྦྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་ཆད་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་བྱེད་བྱེད་ཞུགས་པར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། ཡང་སོས་ཀྱི་ཆེ་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁུ་བུར་ཅན་གྱི་ཆེད་
ཆད་ཡིན་ལ། མནར་མེད་པའི་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདུ་ལྟར་ཆེར་གས་པའི་ཆེད་
ཆད་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་རོ། །དིལ་སྦྱང་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིག །དིལ་
གཅིག་སྦྱང་བ་ཟད་གྱུར་པ། །ཁུ་བུར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་ཆེ་ནི་ཉི་ཤུར་

[illegible]

བསྐྱེལ་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞོན་
 པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཤས་ཆེར་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་
 གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་། ཡི་དགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཀྲེས་ཤིང་སྒྲོམ་
 པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྩོལ་གྲོས་ཞོན་མོངས་པའི་
 སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་། ལྷ་རྣམས་ནི་འཆི་འཕོ་བ་དང་ལྷུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྦྱོར་བར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་སོས་ནི་འདི་ལྷ་བུའི་སྤྲུག་
 བསྐྱེལ་ཤས་ཆེར་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་པན་ཚུན་
 འདུས་པ་ན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་མཆོན་རྣམས་སྤྲོ་ཆོགས་དག་འབྱུང་སྟེ། དེ་
 དག་གིས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བསྐྱུན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་བརྒྱལ་ནས་ས་ལ་
 འབྲེལ་ཏོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་བྱེད་རྣམས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་
 འབྱུང་རོ། །དེ་ནས་ཡང་ལངས་ཏེ་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་བསྐྱུན་པར་བྱེད་
 དོ། །གཞི་དེ་ལས་ཡུན་རིང་པོར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་གྱུར་ཏེ། ཇི་སྲིད་
 སྤྲིག་པ་མི་དག་བའི་ལས་བམས་ཅད་ཀྱིས་བམས་ཅད་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུའོ། །
 སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཡང་སོས་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ཆེན་པོ་ཐིག་ནག་ན་ནི། གཞོན་པའི་སྤྲུག་
 བསྐྱེལ་འདི་ལྷ་བུ་ཤས་ཆེར་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་
 ལ་དཔྱུལ་བའི་བསྐྱུངས་མ་དག་གིས་ཐིག་ནག་པོས་བྱུར་བཞི་འཕ། བྱུར་བརྒྱད་
 དམ། ཆར་གསེབ་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་དུ་མར་འཇལ་བར་བྱེད་དོ། །གཞལ་ནས་

ཀྱང་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བཤོག་འཛིག་པར་བྱེད་ལ། གཞི་དེ་ལས་ཡུན་རིང་པོར་སྟུག་
བསྐྱལ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་དེ། རི་སྤྱོད་སྤྱིག་པ་མི་དག་པའི་ལས་མ་ཟད་ཀྱི་
བར་དུའོ། །དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཐིག་ནག་ཅེས་བུའོ། །

དེ་ལ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་བསྟུས་འཛིམས་ན་ནི། གཞོད་པའི་
སྟུག་བསྐྱལ་འདི་ལྟ་བུ་ཤས་ཆེར་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་དེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་
གར་གི་ཆོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཤིང་ཆོག་ས་པ་དེའི་ཆོ། དཔྱལ་བའི་བསྐྱུངས་མ་ནམས་
ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱི་ར་དར་ལུག་དར་ན་དར་གླུང་པོ་ཆེ་དང་། སྟུག་གི་གདོང་པ་ལྟ་བུ་
གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བརྒྱར་བར་བྱེད་དོ། །བརྒྱར་ས་མ་བྲག་ཏུ་རི་དེ་གཉིས་
ཀྱིས་བཅོར་བར་བྱེད། བཅོར་ནས་སྒོ་བམས་ཅད་ནས་ཐྲག་གི་རྒྱན་འབབ་པོ། །
ཡང་འདུས་པར་གྱུར་པ་ན། ལྷགས་ཀྱི་ལྟུང་ལ་ལོར་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་བཙུག་ནས། བུར་
ཤིང་ལྟར་འཛིར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སྒོ་བམས་ཅད་ནས་ཐྲག་གི་རྒྱན་འབབ་པོ། །
ཡང་འདུས་པ་ན་ནས་མ་འཁུངས་ལྷགས་ཀྱི་པ་སྒོར་ཆེན་པོའི་ཆར་འབབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
ལས་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལས་ཀྱུན་ཏུ་བརྒྱར་ས་ཤིང་། ཀྱུན་ཏུ་དཔྱལ་བར་བྱེད་དོ། །
གཞི་དེ་ལས་སྟུག་བསྐྱལ་ཡུན་རིང་པོར་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་དེ། རི་སྤྱོད་སྤྱིག་
པའི་ལས་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུའོ། །དེའི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་བསྟུས་
འཛིམས་ཞེས་བུའོ། །

དེ་ལ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་དུ་འབོད་ན་ནི། གཞོད་པའི་སྟུག་འདི་
ལྟ་བུ་ཤས་ཆེར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་དེ། དེ་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་ཆོལ་ཞིང་འགོ་

བ་ན། ལྷགས་ཀྱི་ཁར་པའི་ནང་དུ་འདུག་པར་བྱེད་དོ། །དེར་ལྷགས་པ་ན་མེ་བཏར་སྟེ།
 དེ་དག་ལ་ཀུན་རྟུ་འབར་ཞིང་རབ་རྟུ་འབར་ལ། ཀུན་རྟུ་མཆོད་དེ་སྟེག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 དག་དེ་ན་དུ་ཞིང་ཉམས་ཐག་པའི་སྐད་འབྱེན་པར་བྱེད་དོ། །གཞི་དེ་ལས་ཡུན་རིང་
 རོར་སྟུག་བསྐྱེལ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་དེ། ཇི་སྟོན་སྟེག་པའི་ལས་མ་ཟད་ཀྱི་
 བར་དུ་འོ། །དེ་བས་ན། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དེ་ནི་དུ་འབྲོད་ཅེས་བུ་འོ། །

དེ་ལ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་དུ་འབྲོད་ཆེན་པོ་ན་ནི། དུ་འབྲོད་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་བསྐྱེལ་པའི་ཁར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཉམས་སྟེག་གི་ནང་ན་འདུག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
 དེ་བས་ན་དུ་འབྲོད་ཆེན་པོ་ཞེས་བུ་འོ། །

དེ་ལ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་ཆ་བ་ན་ནི། གཞོད་པའི་སྟུག་བསྐྱེལ་
 འདི་ལྟ་བུ་གས་ཆེར་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་དེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་དཔྱལ་བའི་
 བསྐྱེད་ས་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱིས་སྐྱ་བ་དཔག་ཆོད་དུ་མ་ཡོད་པ་ཆ་ཞིང་རབ་རྟུ་
 ཆ་བའི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་བསྐྱོལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་བསྐྱོལ་དེ། ཉ་བཞིན་བསྟེག་པར་
 བྱེད་དོ། །ཡང་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་འབར་བ་གཤམ་ལས་ནས་སྦྱོ་བོར་བྱུར་རོ། །
 གཞི་དེ་ལས་ཁ་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་ག་ཀུན་ནས་མེ་ལྟེ་འབར་ཞིང་རབ་རྟུ་
 འབར་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་ཆ་ཞིང་རབ་རྟུ་ཆ་བ་ལ་གན་རྒྱལ་
 ལས། ཁ་སྐྱབ་རྟུ་བཞག་སྟེ། ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་བ་མེ་འབར་བས་བརྟུངས་ཤིང་། རབ་རྟུ་
 བརྟུངས་དེ་དཔྱལ་བར་བྱེད་དོ། །གཞི་དེ་ལས་ཡུན་རིང་རོར་སྟུག་བསྐྱེལ་སྦྱོར་བར་
 འགྱུར་དེ། ཇི་སྟོན་སྟེག་པའི་ལས་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་འོ། །དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་

དཔྱལ་བ་དེ་ནི་ཆ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་རབ་དྲ་ཆ་བ་ན་ནི། རྩེ་བྲག་དྲ་ལྷགས་
 ཀྱི་གསལ་ཤིང་རྩེ་གསུམ་པ་གཤང་ལམ་ནས་བཅུག་སྟེ། རྩེ་མོ་གསུམ་པོ་ཐྲག་པ་
 གཉིས་དང་། སྤྱི་པོར་ཐུང་སྟེ། གཞི་དེ་ལས་ཁ་ལ་སྟགས་པའི་བྲ་ག་ཀྱན་ནས་མེ་མྱེ་
 འབར་བ་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་ལྷགས་སྟེགས་པ་ཆ་ཞིང་རབ་དྲ་ཆ་བ་འབར་ཞིང་ཀྱན་དྲ་
 འབར་བ་དག་གིས་ལུས་ཡོངས་སུ་བརྒྱ་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་ལྷགས་ཟངས་ཆེན་མོ་
 འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཁྱའོ་ལ་བས་གང་བའི་ནང་དུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྤྱི་པོ་གཙུག་དྲ་
 འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །བཅུག་ནས་ཀྱང་བསྐྱོལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་བསྐྱོལ་དེ། ཀེར་རུས་
 འབའ་ཞིག་ལུས་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ཡང་ཕྱིར་དབྱུང་བར་བྱེད་ཅིང་། ལྷགས་ཀྱི་ས་
 གཞི་ལ་འགྲེམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ལྷགས་པ་དང་། ཤ་ཐྲག་ཕྱིར་སྦྱེས་ནས་ཡང་
 འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ལྷག་མ་གཞན་ནི་ཆ་བ་བཞིན་ལོ། །གཞི་དེ་ལས་ཡུན་རིང་
 པོར་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནམས་སུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་དེ། རི་སྤྱིང་སྤྱིག་པའི་ལས་མ་ཟང་ཀྱི་
 བར་དུ་འོ། །དེ་བས་ན། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དེ་ནི་རབ་དྲ་ཆ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་མནར་མེད་པ་ན་ནི། གཞོད་པའི་སྤྲུག་
 བསྐྱལ་འདི་ལྷ་བུཤས་ཆེར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་དེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཤར་སྟེགས་
 ནས་ས་གཞི་དཔག་ཆོད་བརྒྱ་ཐྲག་དུ་མ་ཡོད་པ་འབར་ཞིང་རབ་དྲ་འབར་བ་མེ་མྱེ་
 གཉིས་དྲ་གྱུར་པ་འོར་བར་འགྱུར་དེ། དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཤ་དང་། ལྷགས་
 པ་དང་། རུས་པ་རྣམས་བཤིག་སྟེ། ཀྱང་དང་རུས་པ་ལ་ཐུག་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན།

མར་མེད་སྒྲིང་པོ་བཞིན་དུ་ལུས་ཐམས་ཅད་མེ་འབར་བས་ཁྱབ་པར་འདུག་གོ།
 ཤར་ཕྱོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རྩོད་དང་། ལུང་དང་། བྱང་གི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་དེ་
 དར་འདྲ་སྟེ། མེད་ལུང་པོ་ཕྱོགས་བཞི་ནས་འོངས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་
 ལ་འདྲེས་པར་འགྱུར་དེ། མེད་ལུང་པོ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ལ། དེ་དག་ན་སྟུག་བསྐྱེལ་སྒྱུར་བ་
 ན་བར་སྒྲབས་ཀྱང་མེད་དེ། ཉམ་ཐག་པའི་སྒྲན་འབྱེན་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཡིན་
 པར་མའོན་པར་བཟད་དོ། །ཡང་ལྷགས་ཀྱི་ཞིབ་མའི་ནང་དུ་ལྷགས་ཀྱི་འདབ་མ་མེ་
 འབར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུག་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ལྷགས་ཀྱི་རི་རབ་དུ་འབར་བ་ལ་
 འབབ་འཛེག་བྱེད་དུ་འདུག་གོ། །ཡང་ཁ་ནས་ཕྱེ་ལུང་སྟེ། ལྷགས་ཀྱི་ལུང་པ་བརྒྱས་
 བརྒྱངས་ནས་ཐང་ག་ཆོད་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་གན་རྒྱལ་
 དུ་དེ་བཞག་ནས་ཁ་ལྷགས་ཀྱི་འབྱེད་སྒྲུང་གིས་སྒྲེན་ས། ལྷགས་ཀྱི་བྱ་ལུམ་འབར་བ་
 དང་། ཟངས་བསྐྱེལ་བ་བྲུགས་པ་ན་དེས་ཁ་ཡང་འཆོག། རྟོག་མ་དང་ནང་བྲོལ་
 རྣམས་ཀྱང་འཆོག་སྟེ། རོ་སྒྲན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་ནི་
 རབ་དུ་ཆ་བ་བཞིན་ཅོ། །གཞི་དེ་ལས་ཡུན་རིང་པོར་སྟུག་བསྐྱེལ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བར་
 འགྱུར་དེ། ཇི་སྒྲིང་ལས་མ་བཟད་ཀྱི་བར་དུ་འོ། །དེ་བས་ན། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་དེ་
 ནི་མནར་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་དག་ནི་གཞོད་པ་ཆེ་ལོར་ཅམ་སྒྲོས་པར་
 ཟད་ཀྱི། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་དེ་དག་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཞོད་པ་རྣམས་མང་
 པོ་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །

ཉེ་ལོར་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་དག་ན་ནི། གཞོད་པའི་སྟུག་བསྐྱེལ་

འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་དེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་
 བྱེད་སྒོ་བཞི་ན། ཅིག་རོས་བཞི་དང་སྟོ་བཞི་ཡོད་ལ། ལྷག་སྟེ་ར་བ་དག་གིས་
 བསྟོར་དེ། བྱེད་སྒོ་བཞི་པོ་དེ་དག་ན་ཡང་སྟོ་བཞི་ཡོད་ཀྱི། བྱི་རོལ་གྱི་སྟོ་རེ་རེ་ན་
 སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལྷག་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་སྤར་ལུས་ནུབ་
 ཅོས་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་ཆོལ་དུ་འགྲོ་བ་ན། དེ་དག་གིས་དེར་རྒྱར་
 བ་བཞག་ན་ནི་ལྷག་སྟེ་ར་བ་དང་། ཤ་དང་ཁྲག་རྣམས་འཛིག་པར་འགྱུར་ལ།
 བདེགས་པ་ན་སྤར་ཡང་སྟོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དང་འདབ་འབྲུར་ན། རོ་ལྷག་སྟེ་
 སའི་འདམ་དྲི་གིན་དུ་སྤུམ་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་དེ་ལ་འབོགས་པ་
 དང་། དེ་དག་དེར་སྟེལ་དེ། མགོ་དང་རྒྱུ་པ་དང་བཅས་པ་བྱིར་སྟེ་འདུག་གོ། །དེ་ན་
 སྟོག་ཆགས་འབྲུམ་ཁུ་རྩོན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེས། དེ་དག་གི་ལྷག་སྟེ་ར་བ་དང་། ཤ་ལ་
 སྟོགས་པ་འབོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། ལུས་པ་དང་རྒྱུ་ལ་ལྷག་པར་འབྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །
 རོ་ལྷག་སྟེ་འདམ་དེ་དང་འདབ་ཆགས་པ་ན་སྟེ་གྱི་གཏམ་པའི་ལམ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
 སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་བྱིན་པ་ན། རྒྱུ་པ་བཞག་པ་ན་ནི་ལྷག་སྟེ་ར་བ་དང་ཤ་ལ་
 སྟོགས་པ་གཅོད་པར་བྱེད། བདེགས་པ་ན་ནི་སྤར་ཡང་སྟོ་བར་བྱེད་དོ། །སྟེ་གྱི་
 གཏམས་པའི་ལམ་དང་འདབ་ཆགས་པ་ན། བགས་ཆོལ་རལ་གྱི་འོ་མ་ཅན་ཡོད་དེ།
 དེར་སེམས་ཅན་དེ་དག་བསིལ་གྱི་བ་ལ་འཁོད་པ་ན། ཤིང་ལས་རལ་གྱི་འོ་མ་
 ཅན་རྣམས་བབས་ནས། དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་
 ལག་ཀུན་བཅད་ཅིང་གཤོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་དག་དེར་འགྲེལ་བ་ན། ཁྱི་སྟེ་བོ་དག་

གིས་རྒྱལ་གྱི་གསལ་ག་འཕྲོག་ཅིང་ཟེའོ། །ནགས་ཆལ་དེ་དང་འདབ་ཆགས་པ་ན་
ལྷགས་གྱི་ཤིང་གལ་མ་ལིའི་ཆལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་དེར་སོང་བ་ན་དེ་
ལས་འབབ་འཛེག་བྱེད་དུ་འཇུག་སྟེ། གང་གི་ཆེ་དེ་དག་དེ་ལ་འཛེག་པའི་ཆེ་ནི།
ཆེར་མ་རྣམས་གྱི་ཁ་བྱར་དུ་བརྟུ་བར་འགྱུར། འབབས་པའི་ཆེ་ནི་ཆེར་མ་རྣམས་གྱི་
ཁ་བྱེན་དུ་བརྟུ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞི་དེ་ལས་དེ་དག་གི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་
རྣམས་འབྲིགས་ཤིང་བཤོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ན་ཁ་ཏ་ལྷགས་གྱི་མཆུ་ཅན་ཞེས་བྱ་
བ་ཡོད་དེ། དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཕྲག་པའམ། མགོ་བོ་ལ་ལའོད་ནས་མིག་གི་
འབྲས་བུ་དག་འཕྲོག་ཅིང་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །ལྷགས་གྱི་ཤིང་གལ་མ་ལིའི་འདབ་
ཆགས་པ་ན། རྒྱ་ཁྲུང་རབ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འགྱུར་བྱེད་གྱི་རྒྱ་སྒྲིལ་བས་གང་བ་ཡོད་དེ།
དེར་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལྷུང་བ་ན། དོས་གཉིས་ན་སེམས་ཅན་ལག་ན་དབྱུག་པ་ལ་
སོགས་པ་ཕྱོགས་པ་དག་ཀྱང་འཁོད་དེ། དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྦྱིར་
འབྱུང་དུ་མི་སྟེར་ཞིང་། གལ་ཏེ་སྦྱིར་འཆིས་ན། ས་གཞི་མེ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་འབར་བ་
ལ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་ནས། གྱི། སེམས་ཅན་འདི་དག་ཅི་འདོད་ཅེས་དྲི་བར་བྱེད་དོ། །དེ་
དག་གིས་སྦྱས་པ། བདག་ཅག་གིས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་བཀྲེས་སོ་
སྒྲིམ་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། ཁ་ལྷགས་གྱི་འབྲེད་སྦྱང་གྱིས་སྦྱེན་ས། ལྷགས་གྱི་བྱ་ལུམ་
མེ་འབར་བའི་ཟངས་ཞུན་སྒྲགས་པར་བྱེད་དོ། །གཞི་དེ་ལས་སྦྱག་བསྐལ་རིང་པོར་
སྦྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྲིད་སྟིག་པའི་ལས་རྣམས་མ་ཟང་གྱི་བར་དུའོ། །དེ་ལ་སྦྱ་
གྱི་གཏམས་པ་དང་། ནགས་ཆལ་རལ་གྱིའི་ལོ་མ་ཅན་དང་། ལྷགས་གྱི་ཤིང་གལ་

ས་ལི་རྣམས་ནི་ལྷ་ག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པས་དེ་ལྟར་ན་ལྷ་ག་པ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་གྲང་བའི་སེམས་ཅན་དམུལ་བར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
ནི་གྲང་བའི་སྐྱ་ག་བསྐལ་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་དེ། རྒྱ་བུར་ཅན་དུ་
སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི། ས་དེ་ན་ཡོད་པའི་ལྷ་གས་པ་ཆེན་པོས་བདབ་སྟེ། ལུས་བམས་
ཅད་རྒྱ་བུར་བུར་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ས་པར་འགྱུར་དེ། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་དམུལ་
བ་དེ་ནི་རྒྱ་བུར་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་བུར་རྗེལ་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡིན་དེ། རྒྱ་
བུར་རྗེལ་པ་བཞིན་དུ་ལུས་ས་པར་འགྱུར་དེ། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་དེ་
ནི་རྒྱ་བུར། རྗེལ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སོ་བམ་བམ་པ་དང་། གྱི་རྩད་ཟེར་བ་དང་།
ཨ་རྒྱ་ཟེར་བ་རྣམས་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་མིང་དུ་བདགས་
པའོ། །

ཡུངས་ལྷ་ར་གས་པ་ནི། ས་དེ་ན་ཡོད་པའི་ལྷ་གས་པ་ཆེན་པོས་བདབ་སྟེ།
ལྷ་གས་པ་རྣམས་སྟོ་ཞིང་ཁ་ལྟ་འཕ་དུག་ཏུ་གས་པར་འགྱུར་དེ། དེ་བས་ན་སེམས་
ཅན་དམུལ་བ་དེ་ཡུངས་ལྷ་ར་གས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བརྟ་ལྷ་ར་གས་པའི་བྱེ་བྲག་
ནི་འདི་ཡིན་དེ། ལྷ་གས་པ་སྟོན་པོར་གྱུར་པ་ལས་འདས་ནས། རྣམ་པར་དམར་ཞིང་།
ཁ་བཙུའམ། དེ་ལས་ལྷ་ག་པར་གས་པར་གྱུར་དེ། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་དེ་
བརྟ་ལྷ་ར་གས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བརྟ་ལྷ་ར་གས་པ་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡིན་དེ།
ལྷ་གས་པ་གིན་ཏུ་དམར་བ་པོ་ནར་གྱུར་ནས་ཁ་བརྟ་འམ། དེ་ལས་ལྷ་ག་པར་གས་
པར་གྱུར་དེ། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་དེ་ནི་བརྟ་ལྷ་ར་གས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་

བུ་ལོ། །ཉི་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རང་རང་གི་ལས་ལས་སྒྲེས་
པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཙམས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་དེ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བ་
ལང་གི་ཤེན་པ་སྒྲེས་པ་ཁང་བ་བརྟེན་པ་ཅམ་ཉིན་སྐད་ཀྱིས་བུ་ཞིང་ནམ་མཁའ་
ལས་འོང་བ་དང་། བ་ལང་གི་ཤེན་པའི་སྒྲོ་བ་མ་རུས་གོང་དྲི་ར་བ་ལ་བྱ་རོག་སོགས་
ཀྱིས་འཕྲོག་པར་སྒྲེས་པ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་འཕག་པ་དག་འདྲུན་འོང་སྤྱངས་
ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལྟ་བུ་སྦྱོང་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་དམུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལ་དཔག་དུ་མེད་དེ། བཤེས་པའི་སྒྲིང་
ཡིག་དུ། འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མདུང་བྱང་སུམ་རྒྱ་ཡིས། །རབ་དུ་དྲག་བཏབ་སྤྲུག་
བསྐྱེལ་གང་ཡིན་པ་། །དེས་ནི་དམུལ་བའི་སྤྲུལ་ཁུང་བུ་ཡི། །འོལ་ཡང་མི་བཟོད་
ཆར་ཡང་མི་ཤོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་དུང་འགྲོ་རྣམས་ནི་གཅིག་
ལ་གཅིག་གསོད་པར་བྱེད་དེ། གང་མཐུ་ཁུང་བ་རྣམས་གསོད་པར་བྱེད་དོ། །རང་
དབང་མེད་པར་ཡང་བསད་པ་དང་བརྟེན་པ་དང་གཞོད་པར་བྱེད་ལ། ལྟ་དང་མི་
རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཡང་ཡིན་དེ། གཞི་དེ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་རྣམ་པ་སྤྲ་
ཚོགས་པ་མང་པོ་ཙམས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཤེས་པའི་སྒྲིང་ཡིག་
ལས། །ཁ་ཅིག་མུ་དྲིག་བལ་དང་རུས་པ་བྲག། །ཤ་དང་ལྷགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་
འགྱུར། །དབང་མེད་གཞན་ནི་ལག་པ་རྟོག་པ་དང་། །ལྷགས་དང་ལྷགས་རྣམས་ཀྱིས་
ནི་བཏབ་སྤེ་བསྒྲོལ། ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡི་དྲགས་རྣམས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཟས་དང་སྒྲོམ་ལ་

ཐྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་དང་། ཟས་སྒྲོམ་ལ་ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་དང་། ཟས་སྒྲོམ་
 ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གང་དག་སེར་སྒྲ་ཤས་ཆེར་
 བསྐྱེད་པའི་ཐྱིར་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་སུ་སྒྲེས་ལ། དེ་དག་གྲང་བགྲེས་ཤིང་སྒྲོམ་པ་
 དང་ལྡན་པས། ལྷགས་པ་དང་ཤ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་སྒྲམས་ཏེ། སྤོང་དུས་སེས་ཆེག་
 པ་ལྟར་འདུག་པ་དང་། གདོང་སྒྲས་ཁེབས་ཤིང་། བགྲེས་ཤིང་སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་
 པས་བཞིན་དང་། ཁ་ཤིན་ཏུ་བསྒྲམས་ཤིང་ཕྱིས་བལྟག་པ་བཞིན་འགྱུར་པས། རྩ་
 སིག་དང་མཆོ་དང་མཆོའུ་རྣམས་སུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཏུ་ཡང་
 སེམས་ཅན་ལག་ན་རལ་གྱི་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཞིང་
 འགོགས་པར་བྱེད་ལ། རྩ་དེ་དག་གྲང་ཐག་དང་རྣག་ཏུ་མཐོང་སྟེ། རང་ཉིད་གྲང་
 འགྱུར་མི་འདོད་པར་འགྱུར་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་ཟས་དང་སྒྲོམ་ལ་ཐྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་
 པའི་ཡི་དྲགས་ཤིས་བུའོ། །ཟས་སྒྲོམ་ལ་ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། ཁ་ཁབ་སིག་
 ཅམ་ལ་སེ་འབར་བ་དང་། ལྷ་བ་ཅན་དང་། བསུས་པ་ཆེ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར། དེ་དག་
 ལ་གཞན་གྱིས་གོགས་མ་བྱས་པར། རང་གིས་ཟས་དང་སྒྲོམ་རྟེན་དུ་ཐུན་ན་ཡང་།
 བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་མི་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའོ། །

ཟས་སྒྲོམ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི། ཡི་དྲགས་སེ་ཕྱེའི་ཐྱིང་བ་ཅན་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་ཟོས་སོ་ཅོག་དང་། འགྱུར་སོ་ཅོག་གིས་འཆོག་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དེ་དག་གི་བགྲེས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ནི་ཡང་སེད་པར་མི་འགྱུར་དོ། །
 ཡི་དྲགས་ལྡན་ལྡན་ཟབ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གྲང་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལས་ཁ་ཅོག་ནི། ཕྱིས་

ས་ཟ་ཞིང་གཅིན་འབྱུང་སྟེ། གང་མི་གཅིང་བ་དྲི་བ་བ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཟ་བའོམ་འབྱུང་
བར་རྒྱས་པ་དག་གྱུར་ཡོད། ཁ་ཅིག་ནི་རང་གི་ཤ་བཅད་དེ་ཟ་ལ། གཅིང་བ་དང་
གསོད་པའི་ཟས་གང་ཡིན་པ་ནི་ཟ་བའོམ་བདུང་བར་མི་རྒྱས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་
ཟས་སྒྲོམ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའོ། །དེ་ལ་མིར་སྒྲིམ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
ཐོངས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་དེ། ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་
པའི་བཀྲེས་ཤིང་སྒྲོམ་པས་ཐོངས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་། འདོད་པས་ཐོངས་པ་དང་།
ཁ་ཟས་རན་པས་ཐོངས་པ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། རྩིས་གོ་དང་། རལ་དུབ་ལ་སོགས་
པས་ཐོངས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་། དུས་ཚིགས་འགྱུར་བ་མི་སྒྲོམས་པས་ཆ་གྲངས་
སོགས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་། ལུས་པས་བསྒྲིབས་པ་དང་། ཐ་སྦྱང་
ཆད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ན་བ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་སྤྲུག་
བསྐྱལ་ལོ། །དཔྱལ་བ་ན་ནི་འཆི་བ་ཉིད་ལ་བདེ་བར་འཛིན་དེ། དེ་བས་ན་དེ་ལ་ནི་
འཆི་བ་སྤྲུག་བསྐྱལ་དུ་རྣམ་པར་ས་གཞག་གོ། །ལྟ་རྣམས་ལ་ནི་གནད་འཆད་པ་མེད་ལ།
འཆི་འཕོ་བ་དང་ལྷུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། ལྷའི་བུ་འཆི་འཕོ་བ་ན་སྤྱི་
ལྟས་རྣམ་པ་ལྟ་འབྱུང་སྟེ། གོས་དྲི་ས་མེད་པ་ལ་དྲི་ས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མེ་དོག་
གི་ཕྱེང་བ་སྒྲོན་ས་རྟོངས་པ་རྟོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཆན་ཁུང་གཉིས་ལས་
དངུལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ལ་དྲི་མི་ཞིས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ལྟ་དང་ལྷའི་
བུ་སོགས་ཡང་དུང་བ་རང་གི་སྟན་ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེའི་ལའོར་གྱི་ནང་
དུ་འདུས་པ་ན། ལྷའི་བུ་སོ་དག་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷའི་བུ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་

དགའ་མགུར་སྤྱོད་པ་དེ་དག་མཐོང་ནས་གཞི་དེ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་། ཡིད་མི་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུག་གོང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཡང་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རྟེ། འདི་ལྟར།
དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཆེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་གང་ཡིན་པ་དེས། ལྷ་འི་
འདོད་པ་ལྷ་འི་ཡོན་ཏན་ཆེས་ཆེ་བ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རྟེ། དེར་དེ་ལས་གཞན་པའི་
ལྷ་འི་བུ་བསོད་ནམས་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་སྤྲུག་གོང་བར་འགྱུར་ལ། །གཞི་
དེ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བཅད་པ་དང་། འདྲེལ་བ་དང་། སྤྲུག་པ་དང་། གསོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
ཡང་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རྟེ། འདི་ལྟར། ལྷ་རྣམས་དང་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་གཡུལ་སྤྱོད་པ་ན།
དེ་དག་ཡན་ཚུན་འགྲས་པར་གྱུར་པས་གསེར་དང་། དངུལ་དང་། ཤེལ་དང་། མན་
ཤེལ་དང་། བེ་རྩུབ་འཛིན་སྣ་བཞི་པོ་དག་སྤངས་ནས་གཡུལ་འགྱེད་དེ། དེ་ཡང་ལྷ་
རྣམས་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་བཅད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །
ལུས་འདྲེལ་བ་ཡང་ཡོད། གསོད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་ཡན་ལག་བཅད་པ་
རྣམས་ཀྱང་སྤྱིར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ལ། ལུས་དྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིར་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ། །
གང་གི་ཆེ་མགོ་བཅད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ནི་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོ་གཞན་དུ།
ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་སི་བཞིན་དུ། །གནད་དུ་ཕོག་ན་འཛོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །
དེ་ལ་རེས་འགའ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཟམ་པར་འགྱུར། རེས་འགའ་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་
ཟམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ལས་གང་དག་ཟམ་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་རང་གི་

གྲོང་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་པས་བདེ་བར་འགྱུར་དེ། དེར་ཞུགས་པ་ན་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་ཚུགས་སོ། །དེ་ལ་ལྷ་རྣམས་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བུ་མོ་དག་གི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་འགྲས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ནི་ལྷ་འི་བདུད་རྩི་བཞིའི་ཕྱིར་ལྷ་རྣམས་དང་འགྲས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ནི་ལྷ་འི་འགྲོ་བས་བསྐྱུས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི། སྤྱི་ཕན་འབྲིད་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ། སྤྱི་དང་གཡོ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་དེ། དེ་བས་ན་འདི་དག་ནི་ལྷ་རྣམས་བཞིན་དུ། དཀར་པོའི་ཚེས་ཀྱི་སྒོར་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་མོ། །དེའི་ཕྱིར་རེས་མདོ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཐ་དང་པར་བསྐྱར་པས་བསྐྱར་དོ། །དེ་དག་ནི་ལྷ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ལྷ་འི་ཚེས་ཡང་དག་པར་བྲུངས་དེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་གཤེས་བྱའོ། །ལྷ་འི་བུ་ཆེས་མཐུ་དང་ལྡན་པ་འཇུགས་པར་གྱུར་ན། ལྷ་ཡི་བུ་མཐུ་ཆུང་བ་རྣམས་རང་གི་གནས་ནས་སྒོར་ཞིང་སྒོར་པར་ཡང་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱུག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་སྒོར་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། ལྷར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་། སྤྱི་གོང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་། སྤྱི་དང་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། གསོད་པ་དང་། སྤྱུག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྣམས་སྒོར་བར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྒོར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་དེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཆོར་བའི་སྒོར་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་། འོན་མོངས་དང་ལྡན་ཞིང་། སྤྱི་བ་པ་དང་བཅས་ལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་། གནས་པ་ལ་

རང་དབང་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་དག་གྱུར་གནས་རན་ལེན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་ནི་སྤྱུག་
བསྐྱལ་ལོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཁམས་ནི་གནས་རན་ལེན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་གྱུར་
ཡང་དག་པར་འདས་པས། དེའི་སྤྱིར་ཡང་དག་པར་བདེ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཁམས་
ཅན་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་ཡོངས་སྟོན་
བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

༥ ད་ནི་བདེ་བའི་ཡོངས་སྟོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་
བ་བཞི་ཆར་ན་ཡང་བདེ་བ་སྟོང་བ་མེད་ལ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་ནི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ། ཡི་དྲགས་རྣམས་གྱུར་དེ་དང་འདྲའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་དག་ན་ཡང་རྣམ་
སྟོན་ལས་སྟེས་པའི་བདེ་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་མཐུན་ལས་སྟེས་པ་ནི་མེད་པ་མ་
ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡི་དྲགས་རྣམས་ཆེ་བ་རྣམས་དང་། དུད་འགྲོ་རྣམས་དང་།
མི་རྣམས་ལ་ནི། སྤྱི་རོལ་དུ་བལྟས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་བདེ་བ་དང་། སྤྱུག་
བསྐྱལ་འདྲེས་མར་སྒྲུང་རོ། །དེ་ལ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ནི་ལམོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་
བདེ་བ་ནི་མཆོག་དང་། གཙོ་བོ་དང་། གྱུ་ཞོམ་པ་ཡིན་ཅོ། །ལམོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་
རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་དཔག་མེད་གྱི་བར་ལ་འབྱུང་གི། །བརྒྱད་ཁྱིམ་
ཅུང་བར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བརྒྱད་ཁྱིམ་ཆད་ལ་མི་རྩོགས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །ལམོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་འཛིག་ཏེན་དུ་བྱུང་བ་ན། རིན་པོ་ཆེ་
བདུན་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་ལམོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྤྱང་པོ་རིན་པོ་
ཆེ་དང་། ཏྲ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བུད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་དང་།

ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བདུན་པ་སྟོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའོ། །

དེའི་ཆེ་ལའོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ནི། མདོ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་དེ་ཆོས་བཙུང་ལྟ་ལ་
མགོ་དང་བཙུས་པ་བཀུས་ནས། བསྟེན་གནས་བྱས་ཤིང་། སྟོན་པོ་དེ་ཆོག་གིས་
བསྟོར་ཏེ་འདུག་པ་ན། ཤར་ཕྱོགས་ནས་ལྷའི་ལའོར་ལོ་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་ཆོག་གིས་
ལས་བམས་ཅད་པས་བྱས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིས་རྒྱལ་པོ་བསྟན་པ་འབྱུང་ངོ་། །
ཞེས་དང་། དུན་པ་ཉིར་གཞག་དུ་གསེར་ལས་བྱས་པ་དཔག་ཆད་ལྟ་བརྒྱུ་པ།
རྩིབས་སྟོང་ཡོད་པ། མཛེས་པ། རྣམ་མཁའ་ལ་དཔག་ཆད་འབུམ་དུ་ཉི་མ་གཅིག་
གིས་འགྲོ་བ། སྤྱིང་བཞི་དང་། ལྷའི་རིས་རྣམས་སུ་འད་གྲུང་པོ་སོགས་ཀུན་རྣམ་
མཁའ་ལ་འགྲོ་བ། རྒྱལ་པོས་མི་བློས་པ་དེས་བློས་པར་བྱེད་པ། འགྲན་པ་སུ་ཡང་མེད་
པར་བྱེད་པའོ། །རྒྱལ་པོ་གི་ནས་སྒྲོ་ཁང་དུ་བྱུག་ནས་འདུག་སྟེ། ཐུ་ལ་མི་པན་མོ། །
མོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། མི་ཆེན་པོའི་བརྒྱ་ཅུ་པ་བུར་བརྒྱད་པ་སྟེ། མཆོན་མོ་དཔག་
ཆད་བརྒྱད་དུ་འོད་འབྱུང་བ། ཉི་མ་ཆ་བ་ན་བསིལ་བ་འབྱུང་བ། སྒྲོམ་པ་ན་ཆུ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་དང་ལྟན་པ་འབྱུང་བ། རྒྱལ་པོས་ཅི་བསམ་པ་འབྱུང་བ། འོད་སྒྲོ་ཆོག་ས་
འབྱུང་བ། དཔག་ཆད་བརྒྱར་ནད་མེད་པར་བྱེད་ཅིང་། ལས་ཀུན་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་
པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ། གྲུང་ན་པས་སེར་བ་ལ་སོགས་པ་འབེབས་མི་ནུས་པ། ལྷ་
རན་དང་གཡང་སའི་ཡུལ་ཀུན་ཕྱོན་པ་དང་། མཆོད་སོགས་ཡུན་སུམ་ཆོག་ས་པར་
བྱེད་པ། མི་དུས་མ་ཡིན་པར་མི་འཆི་ཞིང་། དུད་འགྲོ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པར་

ཕྱིར་པ་སྐྱུལ་དང་། བེའུ་ལེ་ལྷ་བུ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་མི་གཞོན་པར་
ཕྱིར་པ་ཞིག་དབང་པོས་སྒྲིམ་བར་འགྱུར་ལོ། །

བུད་མེད་ནི། ལུས་ལས་ཅན་དན་དང་། ཁ་ལ་ཟུངས་ལའི་དྲི་འབྱུང་བ།
 རེག་ན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ། གླིང་དེའི་བཀྲེས་སྒྲིམ་དང་མྱ་ངན་དང་
 བྲལ་བར་བྱེད་པ། རྒྱལ་པོས་མཐོང་ན། གྲང་དུས་སུ་དྲོ་ཞིང་དྲོ་དུས་སུ་བསིལ་བར་
 བྱེད་ལ། མི་ཀུན་གྱིས་མ་དང་སྤྱིང་མོ་ལྟར་མཐོང་བ། བསམ་པ་མཐུན་པའི་བུ་མང་
 པོ་བཅའ་བ། ཁྱིམ་བདག་བུད་མེད་གཞན་ལ་འགྲོ་ཡང་ཕྱག་དོག་མེད་པ། ཁྱིམ་
 ཐབས་མེད་ཀྱང་འདོད་ཡོན་ལྡེའི་དབང་དུ་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་སློན་པོས་འབུལ་དེ། དེ་
 ཞི་ནས་ལྟར་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །སློན་པོ་ནི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཤེས་ནས་
 བྱེད་པ། མི་དགེ་བ་སྤངས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པ་མ་ལྟར་
 ཡན་པའོ། །སྤྱང་པོ་ནི། ཅང་ཤེས་ཤིང་བཀའ་ཉན་པ་པ་རོ་ལ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ།
 སྤྱང་པོ་ཆེ་སྟོང་གི་སྟོབས་ཡོད་པ། རུ་དང་སྐམ་དང་བར་སྤྱང་ག་སུམ་ལ་གཡུལ་
 འབྱེད་པ། ཉི་མ་གཅིག་ལ་འཇམ་བུའི་གླིང་ལན་ག་སུམ་ལ་ཐོར་ཞིང་། སྤྱང་པས་
 ཀྱང་དགྲིང་རུང་ལ། རྒྱལ་པོས་ཞོན་པའི་ཆེ་བསྐྱལ་མི་དགོས་པར་དལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཞིག་
 དབང་པོས་སྟེར་རོ། །དེ་ནི་སྤྱང་པོ་ཆེ་རབ་བཏུན་གྱི་བུ་ཐ་རུང་པོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཏ་
 མཆོག་ནི། ཀུ་མུ་ཏ་དང་། དུང་ལྟར་དཀར་བ། སྤྱང་པོ་དང་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པ་
 ཞིག་དབང་པོས་སྟེར་རོ། །དེ་ཡང་རྟའི་རྒྱལ་པོ་སློན་གྱི་ཤུགས་ཅན་གྱི་བུ་ཐ་རུང་།
 ལུས་སྟོ་ལ་མགོ་ནག་པའོ་ཞེས་པ་འགྲེལ་ལས་འཆད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་ནི། བང་

མཐོན་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པས་འགོངས་ཤིང་། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཉན་པ། རྒྱེ་བོ་
ཀུན་ལ་མི་གཞོན་པའོ། །

ཉི་པའི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ཡང་། རལ་གྱི་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་འགལ་བྱེད་
འདོད་པ་དེར་སོང་སྟེ། མ་བཏབ་ཀྱང་འདུད་པའོ། །དམག་དཔོན་ནི། དགྲའི་
ཆོགས་མ་ལུས་པ་འཛོམས་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་ཀྱང་། གཞན་ལ་འཆོ་བ་མི་བྱེད་པའོ། །
ལྷགས་པ་ནི། མཆུར་དཔག་ཚད་བཅུ། ཞིང་དུ་ལྷ་ཡོད་པ། ཆར་གྱིས་མི་རླུན་ཞིང་
རླུང་གིས་མི་བསྐྱོད་པ། གྲང་ན་རྩོ་ཞིང་རྩོ་ན་བསིལ་བར་བྱེད་པ། ལུང་མེད་མི་སྤྲུག་
པ་མི་མཐོང་བ། ཉི་ཟླའི་འོད་སྣང་ཞིང་ལྷའི་ལྷགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ནས་བྱུང་བ་གང་འགྲོ་
སར་སློན་པོས་བྱེད་ཏེ། ཁང་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཞིག་ཆོང་པས་འབུལ་ལོ། །ཁང་པ་ནི།
མཆུར་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་ཞིང་དུ་དཔག་ཚད་བདུན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་དང་ཟླ་བ་
དང་རྒྱ་སྐར་སོགས་བལྟ་བར་འདོད་ན་ཁང་པ་དེར་འོང་བ། མི་ལམ་དགེ་བ་མཐོང་བ།
གྲང་བ་ན་རྩོ་ཞིང་རྩོ་བ་ན་བསིལ་བའི་རླུང་འབྱུང་བ་དེར་ལྷ་མོ་རྣམས་འོངས་ནས་
རོལ་མོ་བྱེད་པའོ། །གོས་ནི། འཇམ་པ། དྲི་མས་མ་གོས་པ། གྱོན་ན་ཆ་གྲང་དང་
བཀྲེས་སྒྲོམ་ངལ་དུ་བ་སོགས་གྱིས་མི་གཞོན་ལ། མེས་མི་འཆོག་ཅིང་མཚོན་གྱིས་མི་
ཆོང་པའོ། །ཆ་ལ་ནི། རྒྱལ་པོས་དེར་བྱིན་པ་དང་། ཆ་ལ་གྱི་མཐུས་ལྷའི་བྱ་མོ་དང་།
བྱ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་འོངས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྟོན་པའོ། །མལ་ཆ་ནི།
བསམ་གཏན་བྱེད་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་སྟོགས་ལ་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་མི་སྟེ་བའོ། །ལྷ་མ་ནི། གྱོན་ན་རྒྱལ་མི་བྱིང་ཞིང་། ལུང་ཅམ་གྱིས་དཔག་ཚད་

བརྒྱུར་འགྲོ་ཡང་རལ་བ་མེད་པའོ། །གཞན་ཡང་མི་སྟོང་བྱལ་པའི་བུ་སྟོང་དང་།
དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་མདའ་གཞུ་ཡང་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །

དེ་ཡང་གྲིང་བཞི་པ་དང་། གྲིང་གསུམ་པ་དང་། གྲིང་གཉིས་པ་དང་། གྲིང་
གཅིག་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གྲིང་བཞི་པ་ལ་ནི། །འམས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་རྣམས་རང་ཕྱག་འཆའ་བར་འགྱུར་དེ། །འདི་དག་ནི་ལྷ་འི་འབངས་ལགས་ཀྱི།
ལྷས་འདི་དག་ལ་ལེགས་པར་རྗེས་སུ་བསྟན་དུ་གསོལ། །བདག་ཅག་ནི་ལྷ་འི་རྗེས་
སུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོས་བསྟོན་བ།
གཙོ་བོ་དག །ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རིགས་སུ་གདོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱིས་
ལེགས་པར་རྗེས་སུ་སྟོན་ཅིག །ཆོས་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཁྱེད་ཅིག །ཁྱེད་ཀྱིས་ཆོས་མ་
ཡིན་པ་སྟོན་པ་དང་། ལོག་པར་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་འཁོར་དུ་འདུག་དུ་མ་
གཞུག །ཅེས་བསྟོན་བར་བྱེད་དོ། །གྲིང་གསུམ་པ་ལ་ནི། པོ་ཉ་བཏང་བས་ཕྱག་འཆའ་
བར་འགྱུར་རོ། །གྲིང་གཉིས་པ་ལ་ནི། རང་རང་བྱེད་དེ་བརྒྱན་པས་ཕྱག་འཆའ་བར་
འགྱུར་རོ། །གྲིང་གཅིག་པ་ལ་ནི། མཆོན་ཆས་ཀྱན་དུ་འབྱུག་པའི་བར་བྱས་པས་
ཕྱག་འཆའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། གསེར་དངུལ་ཟངས་
ལྷགས་འཁོར་ལོ་ཅན། །དེ་དག་གྲིང་གཅིག་གྲིང་གཉིས་དང་། །གསུམ་དང་བཞི་ལ་
མས་རིམས་བཞིན། །ལྷན་ཅིག་གཉིས་མིན་སངས་རྒྱས་བཞིན། །ཤས་བསུ་རང་
འགྲོ་གཡུལ་བཤམས་དང་། །མཆོན་བརྩམས་པས་རྒྱལ་གཞོན་པ་མེད། །ཅེས་ཀྱང་
བཤད་དོ། །

རྒྱལ་པོ་དེ་རྣམས་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོའི་མཆན་སུམ་ཏུ་ཕྱག་ཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་
གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲེང་བར། ལའོར་ལོས་
བསྐྱར་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ། །འདི་རྣམས་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱི། །དག་དང་
མཛེས་དང་གསལ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆར་མི་མོད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ལྷ་རྣམས་ནི་མཐོ་ངེས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་སྤྲོད་པར་འབྱུང་བ་
ཡིན་ཏེ། །ཁ་དོག་དང་ལྷན་ཞིང་དགའ་བ་ཤས་ཆེ་ལ། རང་རང་གི་གཞལ་མེད་ཁང་
དག་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ནང་གཙང་ཞིང་དྲི་བ་
མེད་དོ། །དེ་དག་གི་གཞལ་མེད་ཁང་ཡང་། གསེར་དང་། དརུལ་དང་། ཤེལ་དང་།
བེ་རྩུ་ལས་གྲུབ་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །ཁ་དང་པར་བྱིས་ཤིང་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་ཁང་
པ་བརྩེགས་པ་དང་། བ་གམ་དང་། བསིལ་ཁང་ཉམས་དགའ་བ་དག་དང་།
སྒྲིགས་བུ་དང་། སྒྲར་ཁུང་དྲ་བ་ཅན་ཉམས་དགའ་བ་དག་དང་ནོར་བུ་སྒྲ་ཆོགས་
ཀྱིས་སྒྲས་ཤིང་། སྒྲར་བ་ཀུན་ཏུ་འབྱེད་པ་ཀུན་ནས་མཛེས་པ་དག་ཡོད་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ། བཟའ་བ་འབྱུང་བའི་ཤིང་སྒྲོན་པ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལས་བདུད་རྩིའི་
ཁ་ཟས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་སྒྲོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དག་
འབྱུང་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ། བརྟར་བ་འབྱུང་བའི་ཤིང་སྒྲོན་པ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལས་
སྒྲར་རྩི་དང་། སྒྲར་ཆར་དག་འབྱུང་བར་འབྱུང་དོ། །བཞིན་པ་འབྱུང་བའི་ཤིང་སྒྲོན་
པ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལས་བཞིན་པ་རྣམས་སྒྲ་ཆོགས། ཤིང་རྩ་དང་། ཁྱེགས་དང་།

ཁ་ཟས་དང་། རྒྱུ་མ་དང་། སལ་ཆ་དང་། སྤུང་གི་སྤོང་སྤྱང་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་
པའི་སྤོང་སྤྱང་གི་ཡོ་བྱད་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་ཅི་འདོད་པ་དང་། ལས་ཇི་ལྟ་བུ་
བཞིན་དུ་ཡོངས་སྤོང་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལག་དུ་ཡོ་བྱད་དེ་དག་འོར་བར་
འབྱུང་ངོ་། །ལྟ་ས་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་། རྣམ་པར་འབྱོར་པ་དང་།
བདེ་བ་དང་། ཡོངས་སྤོང་གྱུར་དེ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །

བྱུང་གི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་སྤུང་དག་ན་ནི། ཤིང་སྤོང་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ལ་དཔག་བསམ་
གྱི་ཤིང་རྣམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཤིང་དེ་དག་ལས་རང་གིས་ལེན་གྱི། བསམས་
པས་ལག་དུ་འོར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་མ་སྒྲིམ་མ་བཏབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོད།
སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་།
ཤི་ནས་གྱུར་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྟ་རྒྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དེ་ན། ལྟ་
རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་ཁང་བཟང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ། ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བ་གསལ་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་གཅིག་ཡོད། བ་
གསལ་རེ་རེ་ལ་ཁང་པ་བཅུ་གསལ་བ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ཁང་མིག་བདུན་
བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ལྟ་འི་བུ་མོ་བདུན་བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
གཡོག་མོ་བདུན་ཡོད་དོ། །ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ས་གཞི་རྣམས་གྱུར་ལག་མཐིལ་བཞིན་དུ་
ས་ནས་ལ། མཐོང་དམའ་མེད་ཅིང་རིག་ན་བདེ་བ་སྟེ། ཀྱང་པ་བཞག་ན་ནི་ནེམས་
གྱིས་བྱེད་ལ། བཏེག་ན་ནི་སྒྲར་གྱིས་བྱེད་པའོ། །ཏྲག་དུ་མེ་ཏྲག་མན་ད་ར་བ་ལུས་
ནུབ་ཅུ་མ་དུ་ཁེབས་པར་འདུག་སྟེ། དེར་མེ་ཏྲག་རྫོང་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུར་གིས་འདོར་

བར་བྱེད་ལ། མེ་ཏོག་གསར་བ་རྣམས་ནི་ལེགས་པར་འགྲིམས་པར་བྱེད་དོ། །ལྷ་
ཡི་གྲོང་ཁྱེར་དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞིན་སྤྱང་བཟང་ཞིང་བལྟ་ན་སྤྱོད་ལ་མཛེས་པར་བྱས་པ་
དག་ཡོད་དོ། །སྤྱོད་སྤྱོད་བཞིན་སྤྱོད་བཞིན་བཟང་ཞིང་སྤྱོད་ལ་མཛེས་པར་བྱས་པ་དག་
ཡོད་དོ། །དེ་དག་ན་གཞོན་སྤྱོད་མང་པོ་གཟུགས་བཟང་བ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་
པ་དག་ཡོད་དོ། །གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞིན་སྤྱོད་ཆོས་ཆལ་བཞིན་ལ་འདི་ལྷ་སྤྱོད་
ཤིང་ཏུ་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་ཅན་དང་། ཕུ་བ་འགྱུར་དང་། འདྲེས་པ་དང་། དགའ་བའི་ཆལ་
རྣམས་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་པ་རོལ་ན་སྤྱོད་བཟང་པོ་བཟང་ཞིང་ལྷ་ན་སྤྱོད་ལ་
མཛེས་པ་གཟིགས་ཡོད་དོ། །ལྷ་འི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱང་ཤར་གྱི་མཆོམས་ན། ལྷ་འི་མདུན་
ས་ཆོས་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། ལྷ་རྣམས་དེར་ཞུགས་ནས་དོན་སེམས་ཤིང་
འཇལ་ལ་ཉི་བར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འདབས་ན་རྟོ་ལེབ་བཟང་ཞིང་ལྷ་ན་སྤྱོད་
པ་མཛེས་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ལྷ་དེ་དག་གྱུར་རང་གི་ལུས་ལས་འོད་འབྱུང་ལ། དེས་
སྤྱང་བར་བྱེད་གྱི། ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་སྤྱང་བ་ནི་མེད་དོ། །དེ་དག་ལ་མཆོམ་མོའི་
རྟགས་ནི་འདི་ལྷ་ར། ལེ་ལོར་གྱུར་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་པོ་དག་གིས་
བརྟེ་བར་མི་འདོད་པ་དང་། ལྷགས་པ་དང་། གཉིད་འབྱུང་བ་དང་། རྩ་རྣམས་སྤྱང་
མི་འབྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྱུང་སྤྱོད། དེ་ལས་དེ་དག་འདི་སྤྱོད་དུ་སེམས་ཏེ།
མཆོམ་མོ་འོངས་སོ། །ཉིན་མོ་ནི་འདས་སོ་སྤྱོད་མོ། །དེ་དག་ཉིན་མཆོམ་དུས་
གཟིགས་དུ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་ལྷན་ཞིང་། ལྷ་འི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་
པོ་དག་གིས་དགའ་བས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་དེ། ལུས་ཏུ་ཏུ་གསུམ་པའི་རྣམས་

གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ཀྱང་། གོང་ས་གོང་མའི་བདེ་བ་ཆེས་
ལྷག་ཅིང་། དགའ་ལྡན་ན་ནི་ས་བཙུང་དབང་ལྷག་གི་དྲུང་ན་བྲེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
གྱི་ཡོངས་སྟོང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཉམས་སུ་སྟོང་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པ་ཡིན་ནོ། །
དེར་སྟེ་བའི་རྒྱ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དུ། ཐོས་པ་མང་དང་ཆོས་འཛིན་དང་། །
ཤེས་རབ་ལྡན་ཞིང་བར་པར་འདོད། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་དགའ་བའི་མི། །དེ་
རྣམས་དགའ་ལྡན་ཉི་བར་འགྲོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་ན་སྟོང་བའི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ས་པ་རྣམས་ནི། དབེན་པ་ལས་སྟེས་པའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་
ཅན་སྟོང་ངོ་། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ས་པ་རྣམས་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྟེས་
པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་སྟོང་ངོ་། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ས་པ་རྣམས་ནི།
དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྟོང་པོ་ཅན་སྟོང་ངོ་། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པ་
རྣམས་ནི། བཏང་སྟོམས་དང་། དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཞི་བའི་བདེ་བ་ཅན་
མི་གཡོ་བ་སྟོང་ངོ་། །གཟུགས་མེད་པར་སྟེས་པ་རྣམས་ནི། ཞི་བ་དང་རྣམ་པར་བར་
པའི་བདེ་བ་ཅན་སྟོང་ངོ་། །བདེ་བའི་ཡོངས་སྟོང་བཤད་ཅིན་དོ། ། །

༥ དེ་ལ་ཟས་གྱི་ཡོངས་སྟོང་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར། ཁམས་གསུམ་
ན་སྟོང་བའི་སེམས་ཅན་སྟེས་ཤིང་བྱུང་བ་རྣམས་ནི། ཟས་བཞི་པོ་རྣམས་གྱིས་ཆོད་
ཆད་ངེ་ཙམ་དུ་གནས་ཤིང་འཆོའོ། །དེ་ལ་རེག་པ་དང་། ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། ཁམས་གསུམ་ན་སྟོང་བའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་ཤིང་འཆོའོ། །ཁམ་གྱིས་ཟས་གྱིས་ནི། འདོད་པ་ན་སྟོང་བའི་

སེམས་ཅན་རྣམས་ཁོ་ན་གནས་ཤིང་འཆོའོ། །དེ་ལ་དཔུལ་བར་སྐྱེས་པའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་ན་ནི། རྒྱུ་རྒྱ་བའི་ཁམ་གྱི་ཟས་ཆ་ཕྲ་བ་ཡོད་དེ། དེས་དེ་
 གནས་ཤིང་འཆོའོ། །དེ་ལ་ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་རགས་པ་ཡིན་དེ། དུང་འགྲོ་དང་ཡི་
 དྲགས་དང་། དེ་དག་གིས་ནི་ཁམ་གྱི་ཟས་གཙོད་ཅིང་ཟ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
 ལས་ཀྱང་མེར་མེར་པོར་འདུག་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། འདོད་
 པ་ན་སྟོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཆ་ཕྲ་བ་ཡིན་ཅོ། །འདི་ལྟར། དེ་དག་ནི། ཁམ་གྱི་
 ཟས་ཟོས་པའི་མདོ་ལ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་ནས་ཞུ་བར་འགྱུར་དེ།
 དེ་དག་ལ་སྤྱི་ས་དང་གཅིན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་འབྲིག་པའི་
 ལོངས་སྟོད་ནི་འདི་ཡིན་དེ། དཔུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་དྲག་པོ་དང་། རྣམ་པ་སྒྲ་
 ཆོགས་དང་། ཡུན་རིང་བ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
 བས་ན་དེ་དག་ན་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བུད་མེད་ལ་བུད་མེད་ཀྱི་འདུན་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་ལ།
 བུད་མེད་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་འདུན་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་ན། བན་ཚུན་གཉིས་
 ཀྱིས་གཉིས་སྤྱད་ཅིང་སྦྱོར་བ་ལྷ་སྦྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དུང་འགྲོ་རྣམས་དང་། ཡི་
 དྲགས་རྣམས་དང་། མི་རྣམས་ལ་ནི་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་འདྲེས་པར་
 ཡོད་པ་འབྲིག་པའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དེ་
 རྣམས་པན་ཚུན་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྦྱོད་པར་ཡང་བྱེད་དེ། ཁུ་བ་ཡང་འབྱུང་རོ།
 འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འབྲིག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡོད་ལ། ཁུ་བ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་

དག་གི་ནི་འབྱུང་བའི་ཆེ་མཆོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུར་ནི་ཆེ་བ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་
འིས་བཞི་པ་དང་། སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་སྤྱད་པས་
གདུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ངོ། །

འབྲུལ་བྲལ་བ་རྣམས་ནི། གཅིག་ལ་གཅིག་འབྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་སོ། །
དགའ་ལྗན་བ་རྣམས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་ལག་བ་ནས་འཛིན་བ་ཙམ་གྱིས་སོ། །
འབྱུལ་དགའ་བ་རྣམས་ནི། གཅིག་ལ་གཅིག་དགོད་བ་ཙམ་གྱིས་སོ། །གཞན་
འབྱུལ་དབང་བྱེད་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི། ཡན་ཚུན་མིག་ཚུགས་སུ་བལྟས་བ་ཙམ་གྱིས་
གདུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ངོ། །དེ་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་དང་། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་
དང་། རུབ་གྱི་བ་ལར་སྤྱོད་པའི་གླིང་གསུམ་ན་ནི་རྒྱུར་མ་འཆར་བ་དང་། བག་མ་
གཏོང་བ་དང་། ལེན་པའང་ཡོད་ངོ། །བྱང་གི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ནི། མེས་མ་ཙན་དེ་དག་
བདག་གིར་འཛིན་བ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་མེད་པས། དེ་དག་ལ་ནི་ཡན་ཚུན་
རྒྱུར་མ་འཆར་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་ངོ། །

གླིང་གསུམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཡི་དྲགས་རྒྱུ་འབྱུལ་ཆེ་བ་རྣམས་དང་།
འདོད་པའི་ལྟ་རྣམས་ལས་འབྱུལ་དགའ་བ་དང་། གཞན་འབྱུལ་དབང་བྱེད་བ་
རྣམས་མ་གཏོགས་པ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ། །འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་
ལྟའི་བུ་མོ་རྣམས་ལ་ནི་མངལ་གྱི་གནས་མེད་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་འིས་
ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ནི་ཡ་དང་མའི་ཕྱག་བའམ་པར་པར་གྱིས་པ་ལོ་ལྟ་ལོན་པ་ལྟ་བུར་
བརྒྱས་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ངོ། །སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལོ་དྲུག་ལོན་པ་

ལྟ་བུ་ལོ། །འབྲུལ་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལོ་བདུན་ལོན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དགའ་ལྟོན་པ་
རྣམས་ཀྱི་ནི་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །འབྲུལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལོ་དགུ་ལོན་
པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ལྟ་བུ་ལྟོག་
པའམ་པར་པར་བརྟུལ་ཏེ་འབྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲིག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བཤད་
ཟིན་ཏོ། ། །

༥ དེ་ལ་སྒྲེ་བ་འདོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
འདོད་པ་སྒྲེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་སོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་འདོད་པ་ཉི་བར་
གནས་པར་གྱུར་ལ། འདོད་པ་ཉི་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་དག་གིས་དབང་ཕྱག་ལ་
དབང་བྱེད་པ་དག་གྱུར་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། མི་བམས་ཅད་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་
རིས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ནས་བཟུང་སྟེ། དགའ་ལྟོན་ལ་བྱུག་པ་དེ་ནི་འདོད་པ་སྒྲེ་བ་དང་པོ་
ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་འདོད་པ་རྒྱལ་ལ། རྒྱལ་པ་དེ་དག་རྒྱལ་ཞིང་དབང་ཕྱག་ལ་
དབང་བྱེད་པ་དག་གྱུར་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་འབྲུལ་དགའི་ལྟ་རྣམས་སོ། །འབྲུལ་
དགའི་ལྟ་དེ་དག་གི་ཡང་། རང་གི་ཕྱིར་འདོད་པ་རྒྱལ་པ་འགྱུར་གྱི། གཞན་གྱི་ཕྱིར་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པ་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་
དབང་ཕྱག་ལ་དབང་བྱེད་པ་དག་གྱུར་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། གཞན་འབྲུལ་དབང་
བྱེད་གྱི་ལྟ་རྣམས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་ཕྱིར་
ཡང་རྒྱལ་པ་འགྱུར་སྟེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ལ་སྤྱིང་ལས་རྒྱུར་
དུར་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་འདོད་པ་རྒྱལ་པ་དག་གིས་དབང་ཕྱག་ལ་དབང་

བྱེད་དེ། དེས་ན་དེ་དག་ལ་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཅིས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་གཞན་གྱིས་སྐྱུལ་པའི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་གྱི་སྐྱུལ་པ་ལ་ཡང་བརྟེན་པས་སོ། །དེ་ནི་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེ་བ་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། འདི་དག་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བས་ལུས་བརྒྱན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྟ་རྣམས་ཏེ། དེ་ནི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བས་ལུས་བརྒྱན་པ་དག་གྲང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ས་པའི་ལྟ་རྣམས་སོ། །དེ་ནི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བས་ལུས་བརྒྱན་པ་དག་གྲང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ས་པའི་ལྟ་རྣམས་ཏེ། དེ་ནི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་སྤྱིར་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་དང་། བདེ་བ་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་ཅིན། སྤྱོད་པ། འདོད་པ་ཆོལ་བ་དང་། སྤྱིད་པ་ཆོལ་བ་དང་། ཆོངས་པར་སྤྱོད་པ་ཆོལ་བའོ། །དེ་ལ་དགེ་སྦྱོར་ངམ་བྲམ་ཟེ་འདོད་པ་ཆོལ་བ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་བསམས་ཅད་ནི་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལས་མི་ཁྱུང་། མི་མང་བའོ། །དགེ་སྦྱོར་བྲམ་ཟེ་བདེ་བའི་རྒྱར་སྤྱིད་པ་ཆོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་གསལ་ཆེར་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་གྱི་སྤྱིར་རོ། །གང་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱུལ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་བ་སྐྱེ་བའི་དོན་ཆོལ་བ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ནི་འཛིན་ཏེན་ན་ཆེས་ཁྱུང་བ་བས་གྲང་ཆེས་ཁྱུང་རོ། །དེ་

བས་ན། དེའི་གོང་དུ་སྒྲེ་བ་རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་གཞན་གྱི་ །དགེ་སྦྱོང་བྲམ་བེ་ཆོངས་པར་
 སྦྱོང་བ་ཆོལ་བ་ལ་འདུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བྲམ་ས་ཅད་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་
 དབྱིངས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ལོག་པས་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་བདག་ས་པ་སྤྲོད་
 གཡོ་བའི་དོན་དང་། རས་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་
 སྒྲེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་
 གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་དུ་ལོག་པའི་ཆོངས་པར་སྦྱོང་བ་ཆོལ་བ་ལ་འདུག་སྟེ། དེ་ནི་
 ཆོངས་པར་སྦྱོང་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི་ཟག་
 པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལུས་རྣམ་པར་གཞན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
 འདི་ལྟ་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཐོབ་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ།
 ལུས་ཐོབ་པ་གང་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུན་བྱས་ནས་འཆི་འཕོ་བར་འགྱུར་ལ།
 གཞན་གྱིས་སེམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ལྟ་
 ཅེད་མོས་སྦྱོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གང་གིས་ཆོ་རྒྱལ་དུ་ཅེ་བ་དང་དགའ་
 བ་དང་། རྒྱུན་གྱི་སྦྱོང་བ་དང་ལྟན་པར་གནས་པ་ན། དེ་དག་དེ་ལྟར་གནས་པས་
 དྲན་པ་བརྗེད་པར་འགྱུར་རོ། །དྲན་པ་བརྗེད་པར་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་དེ་དག་
 གནས་དེ་ནས་འཆི་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་ཡོད་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་གང་ཆོ་གཅིག་ལ་གཅིག་མིག་ཚུགས་སུ་རྟོག་པར་
 བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་དེ་དག་རྟོག་པ་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲུག་པར་བྱེད་དོ། །ཡོད་
 འབྲུག་ས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་དེ་ནས་འཆི་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ། །ལུས་

ཐོབ་པ་གང་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་འཕྲོ་བར་འགྱུར་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པ་
 ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་མའི་མངལ་ན་གནས་པ་མེར་མེར་ཕོ་དང་རྒྱར་
 རྒྱར་ཕོར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ལུས་ཐོབ་པ་གང་གཉིས་ཀའི་སེམས་
 ཀྱིས་འཕྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། དེ་དག་ཉིད་སྒྲིམ་པ་དང་། དབང་ཕོ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དབང་ཕོ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་རྣམས་སོ། །ལུས་ཐོབ་པ་གང་
 དག་ཉིད་དང་། གཞན་གཉིས་ཀའི་སེམས་ཀྱི་འཆི་འཕྲོ་བ་མི་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ།
 འདི་ལྟར། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྒྲིབ་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་
 དཔྱལ་བ་པ་བྲམས་ཅད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཕོ་ཉ་བ་དང་། སྤྱིད་པ་བྲམ་པ་དང་། བྲམས་པ་དང་། འགོག་པ་དང་།
 ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་། དེ་ལྟ་བུ་
 དང་མཐུན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བའི་རྒྱུན་
 གསར་པ་རང་གིས་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་དང་། དེ་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་
 དག་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་འཆི་འཕྲོ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་
 ཀྱིས་འཆི་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ཆེད་འཕེན་པ་ཡོངས་སུ་གདུགས་ནས་འཆི་འཕྲོ་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་ཀའ་མ་ཡིན་པར་འཆི་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འདོད་ལྷ་
 ཡིད་ལབྱུགས་པ་དང་། ཕྱིད་མོས་སྒྲིམ་པ་དག་ནི། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བའི་རྒྱུན་
 རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་བྱིར་རོ། །མངལ་ན་གནས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བས་འཆི་བའི་རྒྱུན་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་ཡང་

མི་རྒྱལ་ལ་དེ་ནི་ཆོའི་འཕེན་པ་རྫོགས་ནས་འཆི་བའང་མེད་དེ། རྣམ་པར་སྦྱོར་པའི་
རང་བཞིན་ལུས་སྦྱེ་བ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་སྦྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དེར་འཆི་བ་
རྣམས་ནི་མ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱབས་པའི་རྒྱུ་ལས་དུས་མ་ཡིན་པར་
འཆི་བ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་རོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་
གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་
འཆི་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་གྱི། འོན་ཀྱང་དེར་སྦྱོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱོམས་
པར་འཇུག་པའི་རོ་མུངས་པས། བསོད་ནམས་ཟད་དེ་འཆི་འཕོ་བར་འདིར་བཤད་
པ་དང་། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་མི་འཆི་བར་བཤད་པ་ནི་གཉིས་འགལ་བ་ལྷོར་སྦྱང་
སྟེ་བརྟགས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕོ་ཉ་ལ་སོགས་པ་ནི་བར་སྐྱབས་
སུ་མི་འཆི་བའི་སྦྱིར་གཉིས་ཀས་མི་འཆི་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔུལ་བ་དང་ཡི་
དུགས་རྣམས་ནི་རང་གི་ལས་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་མི་འཆི་བའི་སྦྱིར་རོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་
རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱིར་ཡང་མི་སྦྱོའོ། །
སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། ། །

དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་བཤད་པས་བཞེད་ནས་གང་དུ་
སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱེ་བའི་གནས་གང་ཞེ་ན། སྦྱོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་སྦྱོས་སོ། །དེ་ཡང་སྦྱོར་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་བཤད་པ་དང་། ཐུགས་བརྩའི་སྦྱོད་
བཤད་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གླིང་བཞི་པ་གཅིག་གི་
ཆགས་ཚུལ་དང་། དེ་དུ་མ་སྦྱོམས་པའི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་དང་གི་

དགྲིལ་ལའོར་ལ་ནི་རྒྱུ་དགྲིལ་ལའོར་རྟེན་ཏེ་ཞེས་པ་ནས་ཡི་དྲགས་དེ་དག་ཁ་ཅིག་གི་གནས་གཞན་རྣམས་དང་ཞེས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉི་མ་རྣམ་པར་སྦྱར་བྱེད་ཀྱང་ཏུ་བརྒྱ་ཞིང་ཕྱོགས་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནས། སྦྱོར་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ནི་མཉམ་དུ་འཛིག་ཅིང་ཆགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་སྦྱོར་བཤད་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཞེས་པ་ནས། ཤར་ཕྱོགས་ཅི་ལྟ་བུ་ཤར་ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་གི་དོན་ནི་གོ་སླ་ཞིང་། དོན་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ནི་སྦྱོར་དཔེར་ནི་དགྲིས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོར་པའི་ས་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་མཉམ་དུ་འཛིག་ཅིང་། ཆགས་སོ་ཞེས་བཤད་ན། ཇི་ལྟར་འཛིག་ཅིང་ཇི་ལྟར་ཆགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་པ་དང་། ཆགས་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་འཛིག་པའི་ལས་ཉི་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་འཛིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་དེ་དག་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། བར་གི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཆེ་ཟད་པས་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཅན་རགས་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་བྱུང་བས་རྒྱན་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། བར་གི་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་དེ་དག་གི་ཆགས་པ་དང་འཛིག་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་

དེ་ནི། དེས་པར་བསྐྱལ་པར་གནས་པ་འཕེན་པ་ཡིན་དེ། དེ་ལས་རིང་བའི་ཐུང་
 བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒོད་རྒྱུ་མཁས་ནི་བསྐྱལ་པར་གནས་གིང་། ལས་
 ཀྱི་འཕེན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་དུ་
 བགྲངས་པ་རྒྱུ་མཁས་ཀྱི་ནི་དུས་དེས་པ་མེད་དེ། ལས་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱུ་མཁས་པར་སྒྲིམ་པའི་
 ལུས་བསྐྱལ་པ་བས་ལྷག་པར་ཡང་གནས་པར་འཕེན་པར་བྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི།
 ལོ་བཅུ་འི་བར་དུ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་དག་གྲང་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ནང་གི་འདུ་བྱེད་
 རྒྱུ་མཁས་ནི་ཁ་ཅིག་བསྐྱལ་པའི་བསྐྱལ་པས་གྲང་ལྷག་པར་གནས་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་
 དུས་ཐུང་དུར་གནས་གིང་སྐྱུར་དུ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་པ་དེ་ཡང་རྒྱུ་མཁས་པ་
 གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མེས་འཛིག་པས་མཆར་མེད་པ་ཡན་ཆད་ནས་ཆངས་པའི་
 འཛིག་རྟེན་མན་ཆད་འཛིག་གོ། །རྒྱུ་མཁས་པས་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་
 ཆད་དོ། །རྒྱུང་གིས་འཛིག་པས་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་འཛིག་གོ། །
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་རྒྱུ་མཁས་ནི་དེའི་ས་པའི་ལྷ་རྒྱུ་མཁས་སྒྲིམ་བ་ན་
 ལྷན་ཅིག་དུ་སྒྲིམ་ཞིང་། འཆི་འཕོ་བ་ན་ཡང་ལྷན་ཅིག་དུ་འཛིག་པར་འགྱུར་གྱི། ཕྱིའི་
 རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཆོན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་
 གསུམ་ན་མེད་དང་། རྒྱུ་མཁས་དང་། ཆོས་མཐུན་པའི་ནང་གི་སྒྲིམ་རྟོག་
 དཔྱེད་དང་། དགའ་བདེ་དང་། དབུགས་འབྱུང་དུ་བ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིའི་སྒྲིམ་
 མེ་ལ་སོགས་པས་འཛིག་པ་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ན་ནི་ནང་གི་སྒྲིམ་དེ་དག་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་གཞན་དག་ཟེར་རོ། །འཛིག་རྟེན་འདི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཉི་ཤུར་ནི་འཛིག་སྒྲིམ་

གཅིག་དང་བཅུ་དགུས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྒོད་དང་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འཛིག་
 པའི་ཐྱིར་རོ། །བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཉི་ཤུར་ནི་ཞིག་པར་གནས་སོ། །བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་
 ཉི་ཤུར་ནི་ཆགས་ཏེ། གཅིག་དང་བཅུ་དགུས་སྒོད་དང་། བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དག་
 གོ་རིམས་བཞིན་ཅོ། །བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཉི་ཤུར་ནི་ཆགས་ནས་གནས་སོ། །དེ་དག་ནི་
 བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་གདགས་སོ། །

དེ་ལ་མེས་འཛིག་པ་གང་ཞེ་ན། མེས་མ་ཅན་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གི་
 ཆེ་འབྲིབ་སྟེ། ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་བྱུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་གིས་མི་དགེ་
 བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པས་ཡང་འབྲིབས་ནས་ཆེ་ལོ་བཅུ་པ་ལ་བྱུག་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་སྟེ་བར་འགྱུར་བས་དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤངས་
 པས། ཆེ་ཅུར་ནས་སྤྱར་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པ་ལ་བྱུག་པར་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱང་ཡོད་དེ།
 དེ་ལྟར་མར་འབྲིབ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཡར་སྟེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་བསྟུས་ཏེ།
 བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཆགས་ནས་གནས་པའི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་དང་
 པོ་ལོ། །གཞན་དག་ན་རེ། འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་ན། ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བར་གྱི་
 བསྐྱལ་པ་བཅུ་དགུ་བདའ་ཞིང་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་ཆེ་ལོ་བཅུ་འི་བར་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 འདི་ཆགས་ནས་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་དང་པོ་བཟེད་ཏེ། ཇི་སྒྲིབ་དུ་
 བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་དཔག་མེད་ནས་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་འོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བར་
 གྱི་བསྐྱལ་པ་དེ་ཡང་མུ་གེ་དང་། བད་དང་། མཚོན་གྱི་བསྐྱལ་པ་བར་མ་རྣམ་པ་
 གསུམ་གྱིས་མཐར་ཐུན་པས་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། མུ་གེའི་བསྐྱལ་པ་ནི། གང་གི་

ཆེ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་ལོ་སུམ་ཅུ་བྱ་བ་པ་དེའི་ཆེ་འབྲུང་ངོ་། །འདི་ལྟ་བུ་དག་འབྲུང་
 བར་འབྲུང་དེ། མི་དག་བའི་ཉེས་པས་ལྷས་ཆར་མི་འབེབས་པས་འབྲུ་རྣམས་མི་
 སྒྲིམ་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་རུས་པ་རྒྱུར་པ་དག་ཀྱང་སྒྲིལ་ཞིང་སྒྲིག་འཛིན་པར་བྱེད་ལ།
 དེར་རྒྱལ་ནས་ཀྱི་འབྲུའམ། འབྲས་ཀྱི་འབྲུའམ། རྒྱ་བྱག་གམ། རྒྱ་སྒྲུ་ནས། ཏིལ་
 ཀྱི་འབྲུ་རྒྱེད་པར་བྱུར་ན། དེ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་དུ་ཟ་མ་ཏོག་གི་ནང་དུ་བཅུག་
 རྒྱེ་བསྐྱར་བར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་པལ་ཆེར་ཉམས་སྒྲིབས་མེད་དེ། ས་ལ་
 གན་རྒྱལ་དུ་འབྱེལ་དེ། ལྷ་བར་ཡང་མི་རུས་དེ། ལྷ་གེ་དེས་སེམས་ཅན་པལ་ཆེར་
 འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འབྲུང་ངོ་། །ལྷ་གེ་དེ་ཡང་རེ་ལྷར་ཐོགས་ན་ལོ་བདུན་དང་།
 ཟླ་བ་བདུན་དང་། ཞག་བདུན་དུ་ཟད་དེ། དེ་ཡན་ཆད་དུ་མི་འབྲུང་ངོ་། །སེམས་
 ཅན་དེ་དག་ཀྱང་ཤས་རུང་རུང་སྒྲིབ་པར་འབྲུང་དེ། དེ་དག་རྒྱ་དེ་དང་རྒྱེན་དེས་ཆེ་
 འགྲིབ་པར་མི་འབྲུང་ཞིང་། ལྷ་གེ་ཡང་མེད་པར་འབྲུང་ངོ་། །གང་ཆེ་མི་རྣམས་ཆེ་ལོ་
 ཉི་ལྟ་བུ་ཅིང་སྒྲིབ་པ་དེ་ཉིད་མེད་པར་བྱུར་ནས་འགྲིབ་པ་དེའི་ཆེ། ཡམས་ཀྱི་ནད་
 དང་གཞོན་པ་དང་། འགོ་བའི་ནད་དང་། འབྲུག་པ་མང་པོ་འབྲུང་བར་འབྲུང་དེ་དེ་
 དག་ནད་མང་པོས་པལ་ཆེར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འབྲུང་ངོ་། །

དེ་དག་གི་ནད་དེ་ཡང་རེ་ལྷར་ཐོགས་ན་ཞག་བདུན་དང་། ཟླ་བ་བདུན་དུ་
 གནས་དེ། དེ་ཡན་ཆད་དུ་མི་འབྲུང་ངོ་། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་འབྲིང་དུ་སྒྲིབ་
 བར་འབྲུང་ལ། རྒྱ་དེ་དང་རྒྱེན་དེས་ཆེ་འགྲིབ་པར་མི་འབྲུང་ཞིང་། ནད་ཀྱང་མེད་
 བར་འབྲུང་ངོ་། །གང་གི་ཆེ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་ལོ་བཅུ་བྱ་བ་ཅིང་། སྒྲིབ་པ་དེ་ཉིད་མེད་

པར་གྱུར་པས། ཆེ་འགྲིབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གཅིག་གིས་
གཅིག་མཐོང་ན་པན་ཚུན་བསོད་པའི་སེམས་དྲག་པོ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ནས་དེ་དག་གི་རྩའམ། ཤིང་རམ། བསེག་མའམ། གྲོ་མོ་ལ་སོགས་པ་གང་དང་
གང་སྤངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཆོན་རྟོན་པོ་ལེགས་པར་བརྟམ་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་
དག་གིས་དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་གསོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རེ་ལྟར་བྲགས་ན་
ཞག་བདུན་དུ་ཟད་དོ། །དེ་པན་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་རོ། །དེའི་ཆེ་ལུས་རྒྱད་པ་ནི། ལུས་
ཀྱི་ཆད་རིང་ན་མཐོ་གང་དང་ཆགས་གང་ཡིན་ནོ། །ཡོ་བྱད་རྒྱད་པ་ནི། ཁ་བས་ཀྱི་
མཆོག་ཁྲེ་གོད་ཡིན་ནོ། །གོས་ཀྱི་མཆོག་སྤྲིའི་ལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་གྱིས་མཆོག་གི་
མཆོན་ཆ་ཡིན་ནོ། །རོ་རྒྱམས་པ་ལྟ་བུ་མར་གྱི་རོ་དང་། སྤང་རྩའི་རོ་དང་། འབྲུ་མར་
གྱི་རོ་དང་། ལུ་རམ་ཤིང་ལས་བྱུང་བའི་རོ་དང་། ལན་ཚུའི་རོ་རྒྱམས་ནི་ཐམས་ཅད་
ནམ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གས་ཆེར་སྒྲེ་
བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲེ་བ་ལས་སྤྲུལ་ཆེ་འགྲིབ་པར་མི་གྱུར་རོ། །དེ་དག་པན་ཚུན་འདུས་
ཤིང་ཆོགས་ནས་ཆེ་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་
རྒྱམས་སྤངས། ཆེ་རུར་བར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་ཆོགས་རྒྱམས་ཡང་དག་པར་སྤངས་
ནས་འདུག་པས། དེ་དག་གི་ཆེ་ཡང་ཕྱིར་རུར་བར་འགྱུར་རོ། །མདོག་དང་། སྤྲོབས་
དང་། བདེ་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་རྒྱམས་ཀྱང་དར་བར་འགྱུར་རོ། །ཆེ་ཡང་བརྒྱད་ཁྲི་
ལ་བྱུག་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྲིང་རྩེ་པདྨ་དཀར་པོར། ཆེ་ལོ་བཙུ་པའི་ཆེ་རྩེ་བཙུན་
བུམས་པ་བྲུ་གང་པ་གཅིག་བྱོན་ནས། ལུས་ཆེ་བའི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་སྤངས་པའོ་ཞེས་

འོག་དུ་སྒྲོང་གི་འཛིག་རྟེན་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གང་གི་ཆེ་སེམས་ཅན་
དཔུལ་བ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཤི་འཕོས་ནས་འགྲོ་བ་གཞན་ནམ། འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་གཞན་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་གྱི། འཛིག་རྟེན་འདིའི་དཔུལ་བའི་གནས་སུ་
སེམས་ཅན་གསར་བ་མི་སྒྲེ་བ་དེའི་ཆོ། འཛིག་རྟེན་འཛིག་པའི་མགོ་རྩོམ་བ་ཞེས་
བྱའོ། །རྩལ་དེས་དཔུལ་བའི་སེམས་ཅན་སྟོང་བར་གྱུར་བ་ནི། དཔུལ་བའི་འཛིག་
རྟེན་ཞིག་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དུད་འགྲོ་རྣམས་དང་། ཡི་དུགས་རྣམས་གྱི་འཛིག་པ་ཡང་
རྩལ་དེ་དང་འདྲའོ། །མི་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་གང་རུང་ཞིག་གིས་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་
པའི་བསམ་གཏམ་གཉིས་བ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །མི་གཞན་རྣམས་ཀྱང་
དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པས་བསམ་ཅད་གྱིས་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏམ་
གཉིས་བ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འོད་གསལ་གྱི་
ལྗང་རིམ་སུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྩལ་དེས་མིའི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །
མིའི་འཛིག་རྟེན་འཛིག་པ་རིམ་བཞིན་དུ་ལྷ་རྣམས་གྱི་འཛིག་པ་ཡང་དེ་དང་
འདྲའོ། །གང་གི་ཆེ་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་མན་ཆད་ན་འགྲོ་བ་ལྗང་སེམས་ཅན་
གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཞིག་བ་ཡིན་ལ།
དེའི་ཆེ་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆེ་ཡོ་བྱད་འབྱུང་
བ་མེད་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ཆར་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆར་མི་འབབ་པས་ས་
ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཅུ་དང་སྟུན་དང་ཤིང་ཅི་ཡོད་བ་བསམ་ཅད་སྐམ་པར་འགྱུར་རོ། །
ཐན་བ་བྱུང་བས་ནི་མིའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ཉིད་གྱིས་རབ་དུགས་ཆེར་སྤྲེག་པར་

བྱེད་དོ། །བསྐྱེག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་གཞན་
དྲུག་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གྱུར་ནི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་འདི་ལས་བཞི་འགྱུར་
བཞི་འགྱུར་གྱིས་མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལ་བསྐྱེག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དྲུག་པོ་གང་ཞེས། ལྷེང་ཀ་ཁུར་བྱེད་དང་།
ལྷེང་ཀ་ཆེན་པོ་དག་ནི་ནི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་གཞིས་པས་སྐྱེག་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱ་
ཁྱུང་ཆེ་ཁུར་དག་ནི་ནི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་གསུམ་པས་བསྐྱེག་པར་བྱེད་དོ། །མཚོ་
ཆེན་པོ་མ་དྲོས་པ་ནི་ནི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་བཞི་པས་སྐྱེམ་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
ནི་ནི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་སྐྱེམས་པར་བྱེད་དོ། །རི་
རབ་དང་ས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་གཟུགས་ཆེས་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། །ནི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་
དྲུག་པ་དང་བདུན་པས་སྐྱེག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དེ་ནི་དགྱི་མེ་ཁུར་གིས་སྐྱར་ནས་
ཆོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མན་ཆད་དུ་འགྲོ་ཞིང་སྐྱེག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གྱུར་དངོས་
པོ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྩ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་
དང་པོ་ནི་དགྱིས་སྐྱེམས་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ནི་དེ་ནི་གཞན་ལྷ་པོ་
དག་གིས་སྐྱེམས་པར་བྱེད་ལ། བརྟན་ཞིང་སྒྲ་བའི་དངོས་པོ་དག་ནི་དེ་ནི་གཞིས་
ཀྱིས་སྐྱེག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ནང་དུ་ས་ཡང་མེད། ཐལ་བའི་ལྷག་ས་ཡང་མེད་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོད་ཞིག་པས་འཇིག་རྟེན་ཞིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ནི་
བར་གྱིས་བསྐྱེལ་བ་ནི་ཤུ་འདས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཞིག་པ་ལ་ཡང་བར་

གྱི་བསྐྱལ་པ་ཉི་ཤུ་གནས་སོ། །

ཆུས་འཛིག་པ་གང་ཞེན། གང་ཚུན་ཆད་མེས་འཛིག་པ་ལན་བདུན་འདས་
བར་གྱུར་པ་དེའི་འོག་ཏུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ལམས་
འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་ལམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལན་ལྔ་བཞིན་དུ་ཞུ་ནས་རྒྱ་
ཡི་ལམས་དེ་ཡང་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མེད་
པར་གྱུར་ནས་གྱུར་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཉི་ཤུ་གནས་སོ། །རྒྱུ་གིས་འཛིག་པ་གང་
ཞེན། གང་ཚུན་ཆད་ཆུས་འཛིག་པ་ལན་བདུན་འདས་བར་གྱུར་པ་དེའི་འོག་ཏུ་མེས་
འཛིག་པ་ལན་གཅིག་འབྱུང་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཉིད་ལས་
བྱུང་བའི་རྒྱུ་གི་ལམས་འབྱུང་རོ། །དེས་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལུས་རྒྱུ་གིས་སྐྱམས་
པ་བཞིན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱུ་གིས་འབྱུགས་པར་གྱུར་ན་རུས་པའི་བར་
དུ་འབྱི་བར་བྱེད་པར་སྒྲུང་བ་བཞིན་ལོ། །ཞིག་ནས་གྱུར་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཉི་ཤུ་
གནས་སོ། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལོ། །

ཆགས་པ་གང་ཞེན། ལྟོངས་པའི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་འདས་
ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆགས་པའི་
བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་ཚུམ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གང་གིས་ཆེ་སྟོང་སྒྲ་མ་རྒྱུ་གིས་
ཞིག་པ་དེའི་ཆེ། ཐོག་མར་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་ནམ་
མཁའ་ལ་སྒྱུ་ལ་བ་བཞིན་དུ་ཆགས་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་།

དང་པོ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་བུ་ལ་གྱི་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམས་ཡས་རིམ་གྱིས་
ཆགས་ཤིང་། དེ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ཅན་ཆོ་དང་བསོད་ནམས་དང་།
ལས་ཟད་པ་ཞིག་དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པར་སྐྱེ་ལ། དེ་བཞིན་
དུ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། །གང་གི་ཆོ་སྤོང་སྤྱི་མ་རྣམས་ཞིག་པ་དེའི་ཆོ་བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་ནས་ཡས་རིམས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་ལ། མེས་ཆོག་པ་དེའི་ཆོ་
དང་པོ་ནས་ཆགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱར་རོ། །མེས་ཞིག་པ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་སེམས་ཅན་ཆོ་དང་བསོད་ནམས་དང་། ལས་ཟད་པ་ཞིག་བསམ་གཏན་དང་
པོར་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ནི་དེར་ཆངས་པའི་ནང་ནས་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་
གཅིག་པུར་སྐྱེ་ཞིང་མི་དགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། གྱི་མའོ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་གྱང་
འདིར་སྐྱེས་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུམ་ནས་སེམས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པས། སེམས་ཅན་
ཆོ་དང་བསོད་ནམས་དང་ལས་ཟད་པ་གཞན་དག་གྱང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་
ཤི་འཕྲོས་ནས་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་འབྲབ་བུ་ལ་ཡན་ཆད་གྱི་ལྷ་རྣམས་
གྱང་ཆགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་དུ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་མན་ཆད་གྱི་སྤོང་
ནི་མས་རིམས་གྱིས་ཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། དང་པོར་སྤོང་གསུམ་གྱི་སྤོང་
ཆེན་པོའི་ཆད་ཅུམ་གྱི་རྒྱུར་གི་དགྱི་ལ་ལའོར་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འོག་གཞིར་གནས་པ་དང་སྒྲོན་གནས་པའོ། །
དེ་དག་གི་ནི་རྒྱ་རྣམས་ཐད་ཀར་མི་འཕྲོ་ལ། ཐུར་དུ་ཡང་མི་འཇགས་པར་བྱེད་དོ། །
དེའི་སྤོང་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ལས་གྱི་དབང་གིས་གསེར་གྱི་སྤོང་པོ་ཅན་གྱི་

སྒྲིམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ཆར་འབབ་པར་འགྱུར་དེ། རྒྱའི་དགྲིལ་ལའོར་
 ཆེན་པོ་དེ་ཡང་རྒྱུད་གི་དགྲིལ་ལའོར་ལ་བརྟེན་དོ། །དེ་ནས་རྒྱ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་གིས་
 འབས་གིང་བསྐྱ་བར་བྱས་པ་ལས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་སའི་དགྲིལ་ཆེན་པོ་
 ཆགས་སོ། །གཞན་དག་རྒྱ་རྩམས་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་དང་། སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་
 ཉི་ཤུའོ། །ཕྱིས་ནི་རྩམས་སུ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད། །ཕྲག་ལ་དག་ནི་གསེར་དུ་འགྱུར། །
 ཅེས་དང་། རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་གྱིས། །བྱང་དཀར་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་
 གཉིས་དང་། །སྟོང་ཕྲག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྲག་ནི། །སྟེང་དང་ལྷ་རྩམས་འོ་ནའོ། །
 ཞེས་རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་གཉིས་གྱི་རྩམས་དང་རྒྱའི་ཆོད་བཤད་པ་ནི།
 སྒྲིང་བཞི་པོ་རེ་ལ་རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་རེ་རེ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་
 ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྒྲིང་བཞི་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་པོ་བམས་ཅད་ལ་རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་
 དགྲིལ་ལའོར་བཞི་ཡིན་པའི་སྒྲིང་རྩམས་དང་ལའོར་ཡུག་གི་ཆོད་དཔག་ཆོད་གཞལ་
 བར་མི་རྣམས་སོ་སྣམ་དུ་དགོངས་ནས། ཆོད་ལ་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱུད་གི་
 དགྲིལ་ལའོར་ལྷ་རྩམས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ཆོད་ཅུམ་ཡིན་ཅོ། །སའི་དགྲིལ་
 ལའོར་དེའི་སྟེང་དུ་ཡང་ལས་གྱི་དབང་གིས་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པའི་སྟེང་པོ་ཅན་གྱི་
 སྒྲིམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་དེ། དེ་ལས་ཆར་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དེ་དག་གྱུང་
 གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་གནས་པར་འགྱུར་དེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་རྩམས་གྱིས་འབས་གིང་
 བསྐྱ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷ་རྩམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཁམས་བཟང་པོ་དང་། མཆོག་
 དང་། གཙོ་པོ་དང་། གྱུ་ཚོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་རི་རབ་འབྱུང་བར་འགྱུར་དེ།

དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་པོ་གསེར་དང་དཔུལ་དང་ཤེལ་དང་བེ་རྩུའི་རང་བཞིན་
 ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ། ཁམས་འབྲིང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་ནི་གསེར་གྱི་རི་བོ་
 འདི་ལྟ་སྟེ། གཉའ་ཤིང་འཛིན་དང་། རྣམ་པར་འདུད་དང་། ཉ་རྣའི་རི་དང་། ལྷ་ན་
 སྒྲུག་པ་དང་། སེང་ལྷེང་ཅན་དང་། གཤོལ་མདའ་འཛིན་དང་། ཟུ་བྱུང་འཛིན་
 རྣམས་མཛོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྲུར་ཏེ། དེ་དག་གྲང་ལྷགས་ཆུང་བདུན་སྒྲུག་ལྷར་
 རི་རབ་ལ་བསྐྱོར་ཏེ་འདུག་གོ། །རི་རབ་གྱི་ཆོད་ནི་ཁུ་མཆོམས་ཡན་ལ་དཔག་ཆོད་
 བརྒྱད་བྲིའོ། །ཁུ་ཞེང་དུ་ཡང་དེ་དང་འབྲ་སྟེ། དཔག་ཆོད་བརྒྱད་བྲི་ནི་ཁུ་ཡི་ནང་དུ་
 རུབ་སྟེ་འདུག་གོ། །ཁུ་མཆོམས་ཡན་ཆོད་གྱི་གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་ཆོད་ནི་རི་རབ་གྱི་
 བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཟུ་བྱུང་འཛིན་ལ་བྲུག་གི་བར་གྱི་རི་ལྷག་མ་རྣམས་གྱི་ཆོད་གྲང་ནང་
 མ་ནང་མ་རྣམས་གྱི་བྱེད་བྱེད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །རི་བདུན་པོ་དེ་དག་གི་རྣམས་གྲང་
 རང་རང་གི་འཕང་དང་མཉམ་པར་བཤད་དོ། །རི་དེ་དག་གི་མིང་ནི་རྩེ་མོའི་རྣམ་པ་
 འབྲ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཁམས་རན་པ་རྣམས་ལས་ནི་རི་རབ་གྱི་
 བར་རིམ་བཞི་དང་། སྤྱིང་བཞི་དང་སྤྱིང་ཐུན་བརྒྱད་དང་། ཁོར་ཡུག་གི་རི་རྣམས་
 འབྱུང་བར་འགྲུར་རོ། །རིའི་འཁོར་ཡུག་གི་ཆོད་ནི་ཟུ་བྱུང་འཛིན་གྱི་བྱེད་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་ལྷགས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེས་ནི་སྤྱིང་བཞི་པོ་འཁོར་ལོ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱོར་རོ། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་གཞན་རྣམས་ནི་རི་རབ་གྱི་ཁུ་མཆོམས་
 མན་ཆོད་གྱི་ནང་ན་ཡོད་དོ། །གངས་གྱི་རི་ནི་མཆོ་མ་དྲོས་པ་དང་ཉེ་བ་ན་ཡོད་ལ།
 དེའི་འོག་ན་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། གྲང་བའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་

བ་རྒྱམས་དང་། ཉི་ཆེ་བ་དང་ཉི་ལའོར་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྒྱམས་དང་། དུང་
འགྲོ་དང་། ཡི་དུགས་ཁ་ཅིག་གི་གནས་རྒྱམས་ཡོད་དོ། །གྲིང་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་འདི་
ལྟ་སྟེ། འཇམ་བུའི་གྲིང་དང་། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པོ་དང་། རུབ་གྱི་བ་ལང་སྟོང་
དང་། བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྒྲན་རྒྱམས་སོ། །དེ་ལ་འཇམ་བུའི་གྲིང་ནི་གིང་རྟའི་དབྱིབས་
ཅན་དཔག་ཆད་དུག་སྟོང་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལོ། །ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་ནི་སྐྱ་གམ་གྱི་དབྱིབས་
ཅན་དཔག་ཆད་བདུན་སྟོང་། རུབ་གྱི་བ་ལང་སྟོང་ནི། སྐྱམ་པོ་དཔག་ཆད་བདུན་སྟོང་
ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལོ། བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྒྲན་ནི་གྲུ་བཞི་དཔག་ཆད་བརྒྱད་སྟོང་གི་ཆད་ཅན་ལོ། །
གྲིང་ཕྱན་བརྒྱད་ནི། ལུས་དང་ལུས་འཕགས་ནི་ཤར་གྱི་ལོ། །སྐྱ་མི་སྒྲན་དང་སྐྱ་མི་
སྒྲན་གྱི་སྐྱ་ནི་བྱང་གི་ལོ། །རྩ་ཡབ་དང་རྩ་ཡབ་གཞན་ནི་རུབ་གྱི་ལོ། །གཡོ་ལྷན་དང་
ལམ་མཆོག་འགྲོ་ནི་འཇམ་བུ་གྲིང་གི་གྲིང་གཡོག་ཡིན་ལོ། ། ཀུན་ན་མི་ཡོད་ཅིང་།
ཁ་ཅིག་རྩ་ཡབ་བཅ། རྩ་ཡབ་གཞན་ན་སྤོང་པོ་གནས་པར་སྤྲོའོ། །གསེར་གྱི་རི་
བདུན་པོ་དེ་དག་གི་བར་གྱི་རྒྱ་གར་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་
ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་ནི་ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བུའོ། །

དེ་རྒྱམས་གྱི་ཆད་ཀྱང་དང་པོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། དེ་ནི་ནང་གི་མཚོ་
ཆེན་ཡིན། དེ་ཡི་ངོས་ལ་སུམ་འགྲུར་རོ། །རོལ་མཚོ་གཞན་ནི་བྱེད་བྱེད་དབྱི། །ཞེས་
སྤར་བཤད་དོ། །དེ་ན་གྲུ་རྒྱམས་གྱི་གནས་ཡོད་དེ། རྩའི་ནང་ན་གྲུ་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་
པར་གནས་པ་ས་འཛིན་པ། དགའ་པོ་དང་ཉི་དགའ་དང་། རྩ་བཞི་དང་། བདང་
བབྱང་དང་། གཟི་ཅན་དང་། བག་པོ་ཆེན་པོ་དང་། ཡུལ་ལའོར་སྤྱང་དང་། ཨེ་ལའི་

འདབ་དང་། བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ལོང་དོ། །དེ་དག་གྱང་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཁྱེན་
 གྱི་དབྱང་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གཡུ་ལ་འགྱེད་པ་ཅམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །
 གྲུ་ཡིས་རིགས་ནི་སྒྲོ་ང་ལས་སྒྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡོད་ལ་ནམ་མཁའ་ལྷིང་ཡང་
 རིགས་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་མཁའ་ལྷིང་བརྒྱ་སྒྲེས་ནི། གྲུ་རིགས་བཞི་ཀ་ཟ་བར་
 བྱེད་དོ། །དྲོད་གཤེར་སྒྲེས་གྱིས་ནི་བརྒྱ་སྒྲེས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསུམ་སོ། །
 མངལ་སྒྲེས་གྱིས་ནི་གཉིས་སོ། །སྒྲོང་སྒྲེས་གྱིས་ནི་སྒྲོང་སྒྲེས་འབའ་ཞིག་ཟ་བར་
 བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

སྤྲུང་འཛིན་གྱི་བྱི་རོལ་ནས་ལོའོར་ཡུག་གི་བར་གྱི་ཆུ་རྒྱམས་ནི། བྱིའི་རྒྱ་
 མཚོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་བ་ཆ་ཅན་ཏེ། སྤྱོད་ཆགས་དང་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་དུ་མ་དང་
 ལྷན་པའོ། །སྤྱོད་ས་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་ཞེས་གྱང་བྱའོ། །རི་རབ་དེའི་
 ཆུ་མཚམས་ཡན་ཆད་ལ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ། བང་རིམ་འོག་མ་ནི་རི་རབ་ལས་
 དཔག་ཆད་ཁྱི་རྒྱག་སྒྲོང་བྱིར་འཕགས་སོ། །ལྷག་མ་གསུམ་ནི། འོག་མ་འོག་མ་
 ལས་གོང་མ་གོང་མ་རྒྱམས་བྱེད་བྱེད་ཡིན་ཅོ། །དེ་དག་རེ་རེའི་རྒྱམས་ནི་སྒྲོང་བྲག་
 བརྒྱ་བརྒྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྷ་རྣམས་གཉིས་ཤིང་འཛིན་མན་ལ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་
 བང་རིམ་དང་པོ་ལ་ནི། གཞོད་སྒྱུན་ལག་ན་ཡོལ་གོ་བྲོགས་པ་རྒྱམས་གནས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་ནི་ལག་ན་བྲག་བྲོགས་པ་གནས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་རྒྱག་དུ་སྒྲོས་པ་
 རྒྱམས་གནས་སོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་བྲང་བ་བྲོགས་པ་རྒྱམས་གནས་སོ། །རི་རབ་གྱི་
 སྒྲོང་གི་གྲུ་བཞི་ན་རྩེ་སོ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་འཕང་དུ་དཔག་ཆད་ལྷ་

བརྒྱ་རེ་ཡོད་པས་དེ་དག་ན་གཞོད་སྒྲིམ་ལག་ན་རྩོ་རྩེ་ཐོགས་པ་རྣམས་གནས་སོ། །
 གཉའ་གིང་འཛིན་གྱི་ངོས་བཞི་ཤར་དང་སྒྲོ་དང་ནུབ་དང་བྱང་རྣམས་ན་རིམས་པ་
 བཞིན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡུལ་ལའོར་བསྐྱུང་དང་། འཕགས་སྒྲེས་པོ་དང་། མིག་མི་
 བཟང་དང་། རྣམ་ཐོས་གྱི་པོ་བྱང་རྣམས་ཡོད་དོ། །གསེར་གྱི་རི་གཞན་རྣམས་ལ་
 ཡང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་གྲོང་དང་གྲོང་བརྒྱལ་དང་སྒྲོངས་རྣམས་ཡོད་དོ། །
 རིའི་རྒྱལ་པོ་གངས་རིའི་ཉི་ལའོར་ན་གསེར་གྱི་བྲག་བྱ་སྒྲིབས་སུ་འདུག་པ། ལྷ་མ་
 ཡིན་གྱི་ངོས་བྱ་བ་རྒྱུར་ཡང་དཔག་ཆད་ལྷ་བཙུ་བ་ཞེང་དུ་ཡང་དཔག་ཆད་ལྷ་བཙུ་བ་
 ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་གྲང་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ལྷའི་
 དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་གཡུལ་ངོར་སྒྲོད་པའི་གྲང་པོ་ཡིན་མོ། །དེ་ན་གིང་གི་རྒྱལ་པོ་
 རབ་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་རྟ་ལའི་ཕྱེང་བ་བདུན་གྱིས་བསྐློར་བ་དང་། རྩིང་བུ་དལ་གྱིས་
 འཕྲོར་ཞེས་བྱ་བ་རྩིང་བུ་ལྷ་བརྒྱས་བསྐློར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་རབ་བརྟན་དེ་ཉིད་གྱི་
 ཕྱི་ས་ཡིན་ཏེ། དེས་དེར་གཟུགས་འདོད་དགུར་བསྐྱུར་ནས། རྩིང་བུ་དེའི་ནང་ནས།
 བད་མའི་རྩ་བ་དང་རྩ་ལག་སྒྲངས་གིང་ལོངས་སྒྲོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གྲང་མོ་ལྷ་
 བརྒྱས་བསྐློར་མོ། །དེའི་ཉི་ལའོར་ན་ཡང་མཚོ་ཆེན་པོ་མ་དྲོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བླ་བས་
 སུ་དཔག་ཆད་ལྷ་བཙུ། རྒྱུར་ཡང་དཔག་ཆད་ལྷ་བཙུ་བ། གསེར་གྱི་བྲེ་མ་བརྒྱལ་བ་རྒྱ་
 ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པས་གང་བ། བཟང་ཞིང་སྤྲུག་ལ་མཛེས་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །
 དེ་ལས་རྒྱ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་འདི་ལྷ་སྟེ། གང་ག་དང་། སིན་དུ་དང་། སི་ཏ་དང་།
 བག་ཤུ་རྣམས་གྱིས་ཏེ་འགྲོའོ། །

རི་རབ་དེའི་སྟེང་ན་ལྷའི་ཕོ་བྲང་གནས་པའི་ཚད་ནི། ལུ་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་
 གྲི་གྲི་ཡོད་དོ། །གཞན་ན་ནི་ལྷ་དེ་དག་གི་གྲོང་དང་། གྲོང་བརྒལ་དང་། ལྷོངས་
 རྒྱུ་མས་ཡོད་དོ། །འཛམ་བུ་གླིང་ལ་བལྟས་པའི་རི་རབ་ཀྱི་ངོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བེ་
 རྟུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཤར་ལུས་འཕགས་ལ་བལྟས་པའི་ངོས་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི་དངུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །རུབ་གྱི་བ་ལར་སྟོད་ལ་བལྟས་པའི་ངོས་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །བྱང་གི་སྤྱི་མི་སྤྱན་ལ་བལྟས་པའི་ངོས་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཉི་འཁོར་ན་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ལམ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་
 པོ་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷའི་ཕུས་མོ་རུབ་ཅམ་ཞིག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་རུབ་སྟེ་གནས་སོ། །
 གང་གི་ཆེ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་འཛིག་ཏེན་དུ་བྱུང་བ་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་
 ལུ་ཕུས་རུབ་ཅམ་དུ་སྐྱམ་པར་འགྱུར་རོ། །མཚོ་མ་དྲོས་པའི་གཡས་རོལ་ན་གིང་
 འཛམ་བུ་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། དེའི་མིང་གིས་འདི་འཛམ་བུའི་གླིང་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་ལྷར་སྟོད་གྱི་འཛིག་ཏེན་མཛོན་པར་གྲུབ་ནས་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་བསྐྱལ་པ་དང་པོ་
 ལྷོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་འོད་གསལ་གྱི་ལྷའི་རིས་ནས་སེམས་ཅན་གི་འཕྲོས་
 ནས་འདིར་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ལས་ཀྱི་ནང་ན་རབ་
 དང་མཚོག་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་མཛོན་པར་
 འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་བསྐྱལ་པ་དང་
 པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་གཟུགས་བཟང་ཞིང་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་

བ་དགའ་བའི་ཟས་གྱིས་འཚོ་བ། རང་གི་ལུས་ལ་འོད་འབྱུང་བ་ཅན་གཟུགས་ན་
 གློད་པའི་ལྷ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་བྱིས་དང་ཁང་པ་དང་གོང་གནས་པ་མེད་དོ། །ས་
 གཞི་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་འདུག་གོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སའི་བཙུང་ཁ་དོག་མར་
 སར་འདྲ་བ་ལོ་སྤྱང་རྩི་མ་སྒོལ་བ་ལྟར་མངར་བ། སའི་སྤྱིང་ཆུས་བྱབ་པ་རྒྱུར་གིས་
 སྤྲིས་མར་བྱས་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་བརྒྱུ་ཆགས་ཅན་ཞིག་གིས་སོར་སོས་མྱུངས་ཏེ།
 ཟོས་པས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་པས་ཟས་ཟ་བའི་དང་པོ་བྱུང་ངོ་། །དེས་
 ལུས་བསྐྱེད་ཞིང་ལྷུ་ལ་འོད་ཀྱང་རྒྱབ་པས་མུན་པ་བྱུང་བ་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་
 དགྱིལ་འཁོར་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་སའི་ཞག་སེར་པོ་སྤྱང་རྩིའི་རོ་ཅན་བྱུང་བའང་
 མྱུངས་པས་རྒྱབ་ཅིང་། དེས་ན་ལུས་པའི་ཚལ་མངར་པོ་སྤྱང་རྩིའི་རོ་ཅན་འབྱུང་ལ།
 དེ་ཡང་མྱུངས་པས་རྒྱབ་ཅིང་། དེ་ནས་ཡང་མ་ཚྲོས་མ་བཏབ་པའི་འབྲས་ས་ལུ་ཤུན་
 ཐུགས་མེད་པ་བྱུང་ཞིང་དེ་ཡང་ཟོས་པས་ཁ་ཟས་རགས་པས་རྒྱ་མཐུན་འབྱུང་བའི་
 བཤང་གཅིའི་ལམ་དང་། ཐོ་དང་མེའི་དབང་པོ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། །དེའི་འོག་ཏུ་
 གཉིས་ཀྱི་གཉིས་ཐུད་དེ་འབྲིག་པ་གློད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་གཞན་དག་གིས་
 སེམས་ཅན་རན་པ་སེམས་སུན་འབྱིན་པ་ཞེས་རྣམ་པར་སྤྲད་དེ། གྱོ་མོ་དང་
 གསེགས་མ་དག་གིས་འཕྲོར་བར་བྱེད་དོ། །དེས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱིས་བྱེད་དོ། །དེའི་
 འོག་ཏུ་ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་གིས་འབྲས་ལ་སོག་འཛིག་བྱས་པས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 བྱས་པ་ན་འབྲས་རས་པ་ལྟར་བྱིར་མི་སྒྲེའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འབྲུའི་ཆེད་དུ་ཞིང་ཡོངས་
 སུ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །གཞི་དེ་ལས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དག་བྱུང་ངོ་། །དེ་དག་

ཆར་བཅུད་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་པལ་པོ་ཆེ་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་
 ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེ་དང་། རྗེ་འཁྲུག་
 རིགས་དང་། ལྷ་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་འཛིག་ཏེན་དུ་འབྱུང་དོ། །དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་
 འོད་ནུབ་སྟེ་མུན་པ་བྱུང་བ་དང་། ཉི་ཟླ་དང་སྐར་མ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་བ་འཛིག་
 ཏེན་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་དོ། །དེ་ལ་ཉི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ཆད་ནི་དཔག་ཆད་ལྷ་བཅུ་
 གཅིག་གོ། །ཟླ་བའི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ཆད་ནི་དཔག་ཆད་ལྷ་བཅུ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལ་ཉི་
 མ་ནི་མེ་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཟླ་བ་ནི་ཁུ་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཅོ། །དེ་
 གཉིས་ལས་ཀྱང་ཟླ་བའི་དགྱིལ་ལའོར་ནི་ཆེས་མགྱོགས་པར་འགྲོ་བ་དང་། དེས་པ་
 མེད་པར་འགྲོ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཉི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་གྱིས་ནི་གླིང་གཉིས་ཅིག་
 ཆར་སྒྲུང་བར་བྱེད་ལ། གླིང་གཉིས་ཅིག་ཅར་མུན་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་
 གླིང་གཅིག་ཏུ་ཉི་མ་བྱེད་ལ་གཅིག་ཏུ་ནི་འཆར་རོ། །གཅིག་ཏུ་ནི་ནམ་བྱེད་ལ་
 གཅིག་ཏུ་ནི་ནུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཉི་ཟླ་དང་རྒྱ་སྐར་བྲམས་ཅད་ནི་རི་རབ་ཀྱི་བྱེད་ནས་རྒྱ་ཁྱིང་འགྲོ་སྟེ། དེ་
 ཡང་གཉིས་ཤིང་འཛིན་དང་མཉམ་ཅོ། །དེ་དག་གང་གི་ཆེ་རི་རབ་ལས་ཐག་རིང་དུ་
 རྒྱ་བ་དེའི་ཆེ་ནི་དགྱུན་དུ་མངོན་ལ། གང་གི་ཆེ་ནི་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཆ་བའི་དུས་
 ལུ་མངོན་ཅོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷ་རི་དུ་ནུབ་པ་དང་། རིང་ནས་ནུབ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །
 ཟླ་བའི་དགྱིལ་ལའོར་ནི་ཡུད་ཅམ་གྱིས་སྟེང་དུ་འདུར་བ་ན་ཟླ་ཁམ་དུ་སྒྲུང་སྟེ། དེའི་
 ལ་རོལ་གྱི་རོས་དེ་ཚུ་རོལ་གྱི་རོས་དེས་བསྐྱོབས་པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲུང་སྟེ། རི་ལྷ་རི་ལྷ་རི་

འདྲུང་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གྱིན་ཏུ་གང་བར་སྒྲུང་རོ། །མར་གྱི་རོ་ལ་བྱུང་དུ་འདྲུང་བ་དེ་
 ལྟ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་རོ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་ཉ་དང་རུས་སྒྲུལ་ལ་སོགས་པ་གནས་པའི་
 གཟུགས་བརྒན་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ར་རི་པོ་ཡོད་པར་སྒྲུང་རོ། །སྒྲུང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆོད་ནི་
 ཆེ་བ་རྒྱུད་གྲགས་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །འབྲིང་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་གྲགས་བཅུ་ལྔ། །རྒྱུད་བ་
 རྣམས་ལ་ནི་རྒྱུད་གྲགས་བཞི་ལྔ། །ཅི་ཅམ་ལ་དཔག་ཆོད་དང་རྒྱུད་གྲགས་སུ་རྣམ་
 པར་གཞག་ཅེ་ན། རི་སྒྲུང་དུ། གཟུགས་མིང་དུས་མཐའ་རྟུལ་ཡིག་དང་། །སྒྲུང་ཅིག་
 ལྟ་རབ་རྟུལ་དང་ནི། །རྟུལ་ལྟ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །ལྟ་གས་རྒྱ་རི་བོད་ལུག་དང་
 སྒྲུང་། །ནི་ཟེར་རྟུལ་དང་སྒྲོ་མ་དང་། །དེ་ལས་བྱུང་དང་དེ་བཞིན་ནས། །སོར་
 ཆོགས་ཞེས་བྱ་གོང་བདུན་བསྒྲུང་། །སོར་སོ་ནི་བྱ་བཞི་ལ་བྲུ། །བྲུ་བཞི་ལ་ནི་གཞུ་
 གང་རོ། །དེ་དག་ལྟ་བརྒྱ་རྣམས་ལ་ནི། །རྒྱུད་གྲགས་དེ་ལ་དགོན་པར་འདོད། །དེ་
 བརྒྱད་དཔག་ཆོད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རྟོགས་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་མིའི་རིགས་བཞི་པོ་འཛིན་ཏེ་དུ་བྱུང་བ་ན། སྤྱུག་པ་དང་མི་སྤྱུག་
 པའི་འགྲོ་བ་ལྟ་པོ་སྤྱིར་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀུན་ཏུ་རྩིས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་
 ཏུ་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་བདག་པོས་སྤྱིར་བར་འགྱུར་བའི་ལས་
 ཉོན་སོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་ན་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོར་སྤྱེ་བར་
 འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་བསྐྱུངས་མ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱུལ་པ་ལྟ་
 བུར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞོད་པ་དང་གཞོད་བྱེད་ལྟ་གས་ཟངས་ལ་སོགས་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སེ་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་

ལས་ཀྱིས་རི་ལྷ་ར་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བ་
 རྣམས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷ་བུའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲིང་བཞི་པ་ཐེར་འབུམ་དང་།
 རི་རབ་ཐེར་འབུམ་དང་། འདོད་པ་ན་སྒྲིང་པའི་ལྷ་འི་རིས་དུག་པོ་ཐེར་འབུམ་དང་།
 ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐེར་འབུམ་གྱི་སྒྲིང་གསུམ་པ་ནི་མ་ཉམ་དུ་ཆགས་གིང་མ་ཉམ་
 དུ་འཛིགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིང་གྱི་འཛིག་རྟེན་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་
 བསྟན་ཟིན་ཏོ། ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི་སྒྲར་བཤད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གང་
 ཡིན་པ་དང་སྒྲིང་གྱི་འཛིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་འདི་མཐའ་དག་ནི་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་
 བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྒྱད་དུ།
 ཡལ་པོ་ཆེར། རི་ལྷ་ར་ས་བོན་བྱུང་བར་གྱིས། །འབྲས་བུ་སྒྲ་ཆོགས་འབྱུང་བ་ལྷར། །
 དེ་བཞིན་ལས་ཀྱི་བྱུང་བར་གྱིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ཞིང་འབྱུང་རོ། །ཅེས་པ་
 ལྷར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པས་སྟུག་བསྟུལ་དུ་འགྱུར་ཞེན།
 དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་སྟུག་བསྟུལ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་མི་
 འདའ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་
 སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། སྒྲིང་གྱི་འཛིག་
 རྟེན་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་གི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་
 དག་གི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་སྟོན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་
 ཀུན་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་ནོ། །བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་
 པ་སྟོང་དུམ་དང་ཆེར་མ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་
 དག་ནི་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་དག་གི་རྒྱ་
 གང་ཡིན་ཞེན། དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟུང་
 པ་སྟོང་པ་ན། ཞིང་ཡོངས་སུ་སྟོང་པའི་སྟོན་ལམ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་
 རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པའི་དབང་གིས་བྱང་བ་དག་ཡིན་ནོ། །འི་སྒྲིབ་དུ་པ་ལ་པོ་
 ཆེར། གྲུ་ཡི་རྒྱལ་པོས་སྟོན་བྱང་རྣམས། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་
 བཞིན་སངས་རྒྱས་སྟོན་ལམ་གྱིས། །ཞིང་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 ཞིང་རྣམས་ལ་ལ་འོད་བཏང་བས། །རིན་ཆེན་རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད། །རྣམ་པ་སྟོ་
 ཚོགས་དྲི་མེད་ག། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་དག་བྱས། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །
 འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ཐོག་མར་ཆགས་པ་དང་། བར་དུ་
 གནས་པ་དང་། མཐར་འཇིགས་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་བརྗོད་དགོས་ཞེན། དེ་
 ནི་སྟོན་ལམ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཡོངས་སུ་དག་
 པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྟུག་སྟོང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དག་པའི་ཞིང་དེ་དག་གི་འཇིག་
 ཆགས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་བདག་ཅག་ལྟ་བུས་བསམ་གྱིས་མི་ཁུབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བསམ་
 གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོམ་པར་ཤེས་པས་ཀྱང་སྟོང་ཡུལ་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ན།

རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ནས་སྟོན་པའི་དོག་གི་པ་ཐོས་བསམ་ལྟར་ཡིན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེ་བས་ན་བརྗོད་པར་རྣམས་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་
 པ་མེད་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་རྣམས་མེད་
 ཀྱི་བསྐྱེད་པའམ་བསྐྱེད་པ་ལས་སྟུག་པར་ཞིང་དེ་དག་གི་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་
 བརྗོད་ཀྱང་ཟད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མངོན་པར་འགྱུར་པའི་རྒྱ་བྱར་
 རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དང་། ཞིང་སྟོང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐའ་
 ཡས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞིང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་པ་རགས་པ་ཅམ་བརྗོད་པ་ནི།
 འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དང་། སི་འབྲུགས་པའི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ལ་
 སོགས་པ་མདོ་ནས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟུག་བསྐྱེད་མདོ་ལས་བྱུང་བ་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་
 བརྒྱན་དུ་བསྟན་པ་ནི་ཡང་སྟེ་བཞི་སྟུག་བསྐྱེད་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟུག་
 བསྐྱེད་རྣམས་པ་བརྒྱན་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཞེས་པ་ནི་སྟེ་བ་དང་སྟེ་བའི་
 གནས་འབའ་ཞིག་སྟུག་བསྐྱེད་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་ཡང་
 སྟོན་པ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ངེས་པར་བབྱུང་བས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐོར་བ་ལ་
 སྟུག་པ་བསྟེན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཤད་པར་
 བཞེད་ནས་ཅིའི་བྱིར་སྟེ་བ་སྟུག་བསྐྱེད་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་
 མངལ་དུ་སྟེ་བ་ནི་དོག་པའི་སྟོན་སྟུག་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མའི་མངལ་ན་ཁྱུ་བ་

དང་། མ་ཞུ་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་འདུག་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མངལ་ན་མི་གཙང་
 བའི་རྩ་ས་སྤྱོད་ཚེས་ཀྱིས་གཟིར་དེ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀུན་དུ་བཅོམ་བའི་སྤྲུག་
 བསྐྱལ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ན་བ་དང་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་
 བསྐྱལ་གྱི་གནས་ཀྱང་ཡིན་དེ། བཅོམ་པ་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཞར་ལ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་བ་ནི། ལང་ཚོ་ལ་སོགས་པའི་ན་ཚོད་ཡོངས་སུ་འབྱུང་དེ།
 ལུས་ཀྱི་མཐུ་ཉམས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ན་བ་ནི་
 རྒྱང་མཁྲིས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་འབྱུང་ཞིང་མ་སྒྲོམས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྲུག་
 བསྐྱལ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆི་བ་ནི་སྒྲོག་ཡོངས་སུ་འབྱུང་དེ། འཆད་པ་
 གནད་གཅོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མི་བཟད་པ་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གནད་ཚོད་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་མེ་རྒྱང་གསུམ་ཡིན་ལ། བཅོད་པར་བྱ་བའི་གནད་ནི་
 ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཆ་གང་ཉམས་ན་སྒྲོག་འགག་པ་འབྱུང་བའི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་
 ཆ་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་གཞན་དག་ནི་མ་ཡིན་དེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་
 གཞན་རྣམས་ཉམས་པར་གྱུར་ཀྱང་འཆོ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཀྱི་དབང་
 པོའི་ཆ་ཡང་གང་ཡང་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་དེ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལ་སོགས་པ་
 ཉམས་ཀྱང་མི་འཆི་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་གནད་གཅོད་པ་ཡིན་ཞེས། རྒྱ་མེ་རྒྱང་
 གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་འབྲུགས་པས། ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ཞིག་ཉམས་པ་ན། ཤ་ཅུ་
 གཞོན་ན། མཚོན་གྱིས་དྲས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་འབྱུང་བའོ། །ས་གཅོད་བྱེད་མ་
 ཡིན་པ་ནི་སའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་བཞི་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་མི་

སྐྱུག་པ་དང་ཕྱད་པ་ལས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་
བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་སྐྱུག་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་
ཀྱང་ཕྱ་རན་དང་སྒྲེ་སྐྱགས་འདོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
ཕྱད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཡིན་ལོ། །གང་འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་བཙལ་ཏེ་
མ་རྟེན་ན། རེ་བའི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པའི་སྒྲོན་སྐྱུག་བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་
བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་ནི། སྐྱུག་བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་གནས་རན་ལེན་གྱི་རྟེན་ཏུ་
ལྟར་པས་དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་ཏུ་བསྐྱ་བ་ནི་དེ་
དག་བརྒྱད་ཡིན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་པ་སྟེ། ན་བ་དང་ཆ་བ་དང་འཆི་བ་གསུམ་འབྱུར་
བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཞེས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ན་བརྒྱད་པོ་དག་ཀྱང་དོག་པ་ལ་སོགས་
པ་དུག་ཏུ་འབྱུར་ལ། འབྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ན་ཆོད་འབྱུར་བ་དང་། ཁམས་འབྱུར་
བ་དང་། སྒོག་འབྱུར་བ་གསུམ་ཏུ་སྟེན། སྒྲེ་བ་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཏུ་
འབྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། གང་སྟུག་བསྐྱེལ་ནི་དགསུམ་གསུངས་
ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འོ། །དེ་ལ་སྟེ་བ་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་ལྷས་ནི་སྟུག་
བསྐྱེལ་གྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་ནི་དེ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྟུག་བསྐྱེལ་སྟོང་བར་
འགྱུར་བའི་ཆོས་རང་གི་མཚན་ནི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྟུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་།
འདོད་པ་བཅའ་ཏེ་མ་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྐྱེལ་བསྟན་ཏེ། དེ་
དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟངས་པ་དང་མ་སྟངས་པས་བདེ་བ་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་

འགྱུར་བའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ནི་
 འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏེ། སྤྲུག་བསྐྱེལ་རྣམས་པ་གཉིས་ལས་མ་
 གྲོལ་ཞིང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་གྱིས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཏེ་གྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་གཅིག་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ནི་ཡང་མདོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་
 བར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཞེས་པ་གཉིས་གསུངས་ན་དེ་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 གླེ་བ་ནས་འདོད་པ་བཅུལ་ཏེ་མ་རྟོན་པའི་བར་བདུན་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་བར་
 སྤྲུག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བའི་གཞིར་བྱས་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ནི་དོན་དམ་པར་སྤྲུག་
 བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་འདི་དག་ལ་བདག་ཏུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་
 གློ་ནས་ཡིད་འབྱུང་བའམ་བྲལ་བར་འདོད་པ་མི་གླེ་བའི་ཕྱིར་ནམ་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 ཏུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་འདི་དག་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཏུ་
 གཞིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྒྱུད་དུ། བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདྲ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་
 སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྤྲུ་མི་རྟོགས། །འཕགས་པའི་མིག་དང་འདྲ་བ་ནི། །དེ་ཡིས་གིན་ཏུ་
 ཡིད་ཀྱང་འབྱུང་། །ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པའི་མཆོན་གཞིའི་ངོ་བོ་བསྟན་ནས་དེ་
 མཆོན་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱིའི་
 མཆོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ཡང་དབྱེ་བ་དང་བྱེ་བ་སོ་
 སའི་ངོ་བོ་གཉིས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ།

ཁྱིའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཁྱིའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཅི་ན།
བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་གཅོང་བ་དང་།
བདག་གི་རྣམ་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་བཞི་པོ་
ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་
བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟག་པའི་གཉེན་པོ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། གཅོང་
བ་དང་བདེ་བའི་གཉེན་པོ་ནི་སྟུག་བསྟུལ་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གཅོང་བ་
དང་བདེ་བ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། སྟུག་བསྟུལ་ནི། དེ་
དང་འགལ་བ་ཡིད་སུན་འབྱེན་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་
པའི་གཉེན་པོར་སྟོང་བ་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁ་ཅིག་ནི་ཕུང་
པོ་ཉིད་བདག་གི་ངོ་པོར་སྟོ་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཕུང་པོ་ལ་དོན་གཞན་
གྱི་བདག་ཡོད་པར་སྟོ་འདོགས་པར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །ཇི་སྐད་དུ།
རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས་ཁྱིའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་རྣམ་པ་
བཞིས་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྟུས་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་ཏེ། དེ་
ལ་རྣམ་པ་གཅིག་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཅིག་གི་གཉེན་པོ་འོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ནི་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་འོ། །རྣམ་པ་གཉིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་གཅིག་གི་
གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་པོ་ལ་བཞི་ལས་དེ་ཞིག་མི་རྟག་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི།
མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། མི་རྟག་པ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པར་བསྟན་

པར་བཞེད་ནས། གང་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལ་
མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ལྷག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ལྟར་པོ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་། རོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དང་། བདག་གི་བ་དུས་
རྟག་ཏུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ལྷག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་
དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། མི་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་དགག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་
ནི་དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདུ་བྱེད་རྣམས་སྐྱེས་ནས་མཐར་རྣམ་པར་
འཇིག་ཅིང་མེད་པར་འགྱུར་བའོ། །འགྱུར་བ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་གནས་སྐབས་གཞན་
དང་གཞན་དུ་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲལ་བ་ནི། བྱི་ནང་གི་འདུ་བྱེད་
རྣམས་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་པོ་རང་རལ། སྤྱད་བྱ་ཁུར་མ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་པ་
ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལོངས་སྟོན་པའི་མཐུ་མེད་པའོ། །ལོངས་སྤྱད་དུ་མི་
རུང་བའི་སྟོ་ནས་དབང་བྱེད་པ་ཉམས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་གྱུར་གྱུར་། རང་གི་
ལོངས་སྤྱད་བྱ་གཞན་དག་གིས་བདག་གི་བྱས་པས་རང་ཉིད་ལོངས་སྟོན་པ་ལ་མི་
དབང་བའོ། །ཉི་བ་ནི། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པ་ཉིད་ནས་སྐད་ཅིག་གིས་
འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོན་པའོ། །ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་མི་
རྟག་པ་གཤོན་མི་ཟ་བར་འགྱུར་བར་རང་གི་རྒྱ་ལས་འབྲེལ་བ་སྟེ། རང་གི་རྒྱ་ལས་
མི་རྟག་པར་སྐྱེས་ཞེས་པའི་དོན་དོ། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་རྣམ་འབྲེལ་ལས། རུལ་གཅིག་
བཅོས་དུས་ཁུར་བ་ཡི། །མཐར་ཐུག་དུས་ཀྱང་སྐད་གཅིག་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར།

རྒྱལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་སྒྲོ་འོག་འགྲེ་བའི་བར་ཅམ་ཡིན་ལ། ཕྱི་ནང་གི་འདུ་བྱེད་རྣམས་
ཀྱང་སྦྲེས་པ་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཅམ་དུ་
གནས་ཀྱི། དེ་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པན་ཆད་དུ་མི་གནས་པའོ། །རྒྱུན་གྱི་མཆན་
ཉིད་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཕྱི་ནང་གི་འདུ་བྱེད་རྣམས་རང་གི་རྒྱ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་
ལས་སྦྱེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའོ། །ན་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། ཁམས་མ་
སྒྲོམས་པ་དང་། སྒྱི་གཅེར་དུ་གྱུར་པ་དང་། གནས་པའི་དུས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཆད་པའོ། །
སེམས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་ནི། རེས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་
སོགས་མི་མཐུན་པའི་གནས་ལ་གནས། རེས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སོགས་
གཉེན་པོའི་གནས་ལ་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སེམས་བྱུང་བའོ། །བསྐྱེས་པ་ནི་
ནང་དུའོ། །གཡེངས་པ་ནི་ཕྱི་དུའོ། །བྱིར་བ་ནི། ལྷགས་ཤིང་མི་གསལ་བའོ། །རབ་
དུ་གཟུང་བ་ནི། དགའ་བར་བྱ་བའམ། ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་
གཏོད་པའོ། །སྒྲར་ཅེ་བ་སོགས་ལ་དགོད་པ་དང་། དེ་དང་བྲལ་ཏེ་མི་དགོད་པ་དང་།
ཉེ་བར་མ་ཞི་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཀྱུགས་
པའོ། །ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་དེ་དག་དང་བྲལ་བའོ། །མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཞི་གནས་
དང་། ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་ཆུད་པར་བསྒྲོམ་པའོ། །དེ་ལས་ལྷོག་པ་ནི། མཉམ་པར་
མ་བཞག་པའོ། །སོགས་པས་ནི། སེམས་ཤིན་དུ་བསྒྲོམ་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
དང་། མ་གྲོལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེའོ། །འཛིག་ཏེན་པའི་ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོང་ལུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་ནི་རྒྱད་ཅིང་འབྲི་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ།

ཇི་སྒྲིང་དུ། བཤེས་སྤྱིར་ལས། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་གྱུར། །
 འཁོར་བ་ན་ནི་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །སྤོང་འཇིག་པ་
 དང་ཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྤར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་དོ། །མེ་ལ་སོགས་པ་
 གསུམ་གྱིས་འཇིག་པའི་ཆོ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་
 པ་གསུམ་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །མུ་གེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་གནས་པའི་བར་
 བསྐྱལ་རྣམས་མཐར་ཐྱིན་ཞིང་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མར་འབྲི་བ་གཅིག་ནི།
 ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་མར་འབྲི་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆེ་ལོ་བཅུ་པ་ལ་བྱུག་གི་བར་དེ།
 དེ་ནི་གནས་པའི་བར་བསྐྱལ་དང་པོ་འོ། །ཡར་འཕེལ་བ་ནི་བརྒྱད་བྱིའི་བར་དང་།
 མར་འབྲི་བ་ནི་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དེ། འུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཙོ་བརྒྱད་ནི་གནས་པའི་
 བར་དུ་འབྱུང་བའི་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཡར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནི། ཆེ་ལོ་བཅུ་པ་ནས་བརྒྱད་བྱིའི་བར་དུ་འཕེལ་བ་སྟེ།
 དེ་ནི་གནས་པའི་བར་བསྐྱལ་རྣམས་ཀྱི་བྲ་མ་ཡིན་ནོ། ། བསྐྱལ་བ་བགྲང་བའི་ཚུལ་
 དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞར་ལ་འོངས་པ་ཡིན་དེ། དེ་ཡང་སྤར་བཤད་ཟིན་དོ། །འོ་ན་
 སེམས་ཅན་དེ་དག་རང་གི་ཆོ་ཆད་དུ་བཤད་པའི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་དེ། དེའི་གྲངས་
 མ་རྫོགས་པར་མི་འཆིའམ་སྟུམ་ན། མ་ཡིན་དེ། ཆོ་དང་བསོད་རྣམས་དང་། ལས་
 རྣམས་ཟད་ན། རང་རང་གི་ཆོ་ཆད་མ་རྫོགས་པར་ཡང་གནས་དེ་ནས་འཆི་འཕྲོ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆོ་ཟད་པ་ནི། རང་གི་སྤོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཆོ་ཇི་ཙམ་འཕངས་པ་
 དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པས་འཆི་བའོ། །བསོད་

ནམས་ཟད་པ་ནི་ཆོའམ་འཕེན་པ་མ་རྫོགས་ཀྱང་། སློབ་པ་གྱི་རྒྱུན་འགའ་ཞིག་གིས་
འཆོ་བར་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་གྱི་ལས་ཟད་པར་བྱས་པའི་སློབས་གྱིས་འཆི་
བའི་དུས་ལ་བབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་འཆི་བ་སྟེ། འདི་ལྟར། གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནམས་དེ་ནམས་རང་རྒྱད་གྱི་སྐྱེས་ཐོབ་
གྱི་སློམས་པར་འདུག་པའི་རོ་སྟེད་པའི་སློ་ནས་སྤངས་པས་འཆོ་བར་བྱེད་པའི་
བསོད་ནམས་གྱི་ལས་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་དུས་ལ་མ་བབ་པར་ཡང་འཆི་
བར་འགྱུར་རོ། །ལས་ཟད་པ་ནི། གནས་དེར་སྐྱེས་ནས་སམ། ལན་གྲངས་གཞན་
ལ་སྤྱིར་འགྱུར་གྱི་ལས་ནམས་སྤྱད་ཟེན་པའི་སྤྱིར་རམ། མེད་པའི་སྤྱིར་འཆི་བ་སྟེ།
དེ་ནི་རེ་ཞིག་གནས་དེར་མི་སྐྱེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྤྲུལ་བསྐྱེལ་གྱི་
མཚན་ཉིད་ནི། སྤྲུལ་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེལ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། རོག་
པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེལ་སོགས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

སྤྲུལ་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་མམ། བརྒྱད་དུ་ངེས་ན། ཅིའི་སྤྱིར་མདོ་
ལས་གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྤྲུལ་བསྐྱེལ་ཞེས་གསུངས་ཞེན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་སྤྱིར་མ་
བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། སྐྱེ་བའི་ཆར་ཡང་གཏོགས་བྱུང་ནས་མེད་པར་འགྱུར་
བའི་སྤྱིར། འཇིག་པའི་ཆར་ཡང་གཏོགས་སོ། །མི་རྟག་པ་དང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤྲུལ་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྲུལ་བསྐྱེལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲུལ་བསྐྱེལ་གྱི་ཆོར་བ་
གནས་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ཉིད་ནས་སྤྲུལ་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བའི་སྤྲུལ་བསྐྱེལ་རབ་དུ་ཤེས་ཏེ།

བདེ་བའི་ཆོར་བ་གནས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ཞིག་པ་སྟུག་བསྐྱེལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་གྱི་
 སྟུག་བསྐྱེལ་རབ་རྒྱུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདུ་བྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རར་བཞིན་
 ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལྟ་ནི། ཐོག་མར་སྟེ་བ་དང་། ཐ་མར་འཛིག་པ་གཉིས་ཀའི་ཆོ་
 ར་ཡང་སྟུག་བསྐྱེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་གྱིས་ནི་
 སྟུག་བསྐྱེལ་རྣམ་པ་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྟུག་
 བསྐྱེལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་གྱིས་སྟུག་བསྐྱེལ་རྣམ་པ་གསུམ་
 གསལ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཉིད་གྱིས་ངས་བཏང་
 སྟོམས་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཟག་བཅས་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། བདེ་བའི་
 ཕྱོགས་གྱི་འདུ་བྱེད་ཟག་བཅས་རྣམས་འགྱུར་བའི་ཆོ་སྟུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་ལ་
 དགོངས་ནས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོང་བ་གང་ཅི་ཆོར་ཡང་རུང་། འདི་ནི་འདིར་
 སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་གསུངས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །གང་ཅི་ཆོར་ཡང་རུང་ཞེས་པ་ནི་
 བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་གྱི་ཆོར་བ་གཉིས་བཟུང་སྟེ། སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཆོར་བ་ནི།
 སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་དགོངས་པའི་
 དགོངས་པ་བརྟག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་གསུངས་པའི་
 དགོངས་པ་གཞན་ཡང་དབང་པོ་རྣམས་མཛོན་པར་འགྱུར་པའི་མཆན་ཉིད་གྱི་སྟེ་བ་
 དང་། དབང་པོ་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་བའི་འཛིག་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནང་གི་
 འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་སྟེ་བ་སྟུག་བསྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟུག་བསྐྱེལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་

མདོན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཅུམ་ལ་དགོངས་ནས། མི་རྟག་པ་སྟུག་བསྟུལ་དུ་གསུངས་
པ་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པ་ནི་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རྟམ་ཡང་
སྟུག་བསྟུལ་དུ་བལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྟོང་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་ནི། དགག་
གཞི་གང་ལ་དགག་བྱ་གང་མེད་པའི་གཞི་དེ་ནི་དགག་བྱ་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བློས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབ་ནས་རྗེ་གཅིག་དུ་བསྒྲུབས་
པས་སོ་སོར་རིག་པའི་ཚུལ་དུ་མཐོང་སྟེ། དེ་བས་ན་དགག་གཞི་འདི་ལ་དགག་བྱ་
བགག་པའི་ལྷག་མ་དགག་གཞི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ་
ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །དགག་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་
སྟོང་ལ། དགག་གཞིའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའམ་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་
སུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དབུ་མའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དགག་གཞི་གང་ལ་དགག་བྱ་ཅི་ཞིག་མེད་
ཅི་ན། དགག་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དགག་བྱ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་
བཞི་དང་། ཡོངས་སྟོན་པ་པོའི་བདག་དང་། དེས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་བའི་བདག་
གི་བ་གདོད་མ་ནས་མེད་དོ། །རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི། སྒྲ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་
མས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན། ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི། བདག་ལ་སོགས་

པ་དེས་སྟོང་པའི་བྱིར་རྟག་པའི་མཐར་ལྟར་བ་མ་ཡིན་ཅོ། །དགག་གཞི་དེ་ལ་ལྷག་
 མ་ཡོད་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གང་བདག་ལ་སོགས་པ་མེད་པས། བྱད་པར་དུ་བྱས་
 པའི་ལྟར་པོ་སོགས་ཚེས་ཙམ་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བདག་དང་བདག་གི་བ་སོགས་སུ་ལྟུལ་པའི་གཞི་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞི་མེད་
 པ་ལ་འགའ་ཡང་ལྟུལ་པ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་ཆད་པའི་མཐར་ལྟར་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་ཅོ། །རྒྱལ་དེ་ལྟར་ན་དགག་བྱ་བདགས་པའི་བདག་སོགས་ནི་མེད་ཀྱི།
 བདག་མེད་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དགག་གཞིའི་རང་བཞིན་ཚེས་ཙམ་ནི་ཡོད་
 པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱའོ། །འདི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་བྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པ་ཡིན་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལྟར་དགོད་པ་ནི། དགག་བྱ་བདག་
 སོགས་མེད་ཅིང་དེས་སྟོང་པའི་དགག་གཞི་ལྟར་པོ་སོགས་ཚེས་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་འདི་
 ལ་དགོངས་ནས། བཙོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
 བདག་གིས་སྟོང་པའི་ལྟར་པོ་ཚེས་ཙམ་དུ་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་
 ཤེས་པར་ཤེས་པས་སྒྲུར་པ་མི་འདེབས་ལ། རྟག་སོགས་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཚེས་
 གདོད་མ་ནས་མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས་པས་སྒྲི་མི་འདོགས་ཏེ། དེའི་བྱིར། ཡང་
 དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་ནི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཅོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་། ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་རང་
 བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་

ལ་དང་པོ་རྩོམ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཀུན་བདག་པ་འི་རྩོམ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །འདི་
རྟོགས་པས་ཀུན་བདག་པ་ཅུ་ཟད་ཀྱི། རོན་ལ་གནས་པ་འི་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་གདོད་མ་ནས་མེད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འི་
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་རྩོམ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །འདི་ནི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་
གྱི་རྣམ་པ་གང་དང་གང་དུ་ཀུན་བདག་པ་འི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེར་མེད་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་འི་རྩོམ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་
ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རོན་འདི་ལ། བོད་
གྱི་སྟོབ་དཔོན་རོན་པ་ཀུན་ལ་ཁྱེན་ཆེན་པོ་ཕྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་དུ་སྟོབ་བར་བྱེད་དེ།
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་རྩོམ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་རྩོམ་
སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །བདེན་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་།
རོན་དམ་པ་འི་བདེན་པ་འོ། །རྩོམ་པོ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བདག་པ་དང་།
གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་འི་རྩོམ་པོ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་བདག་པ་
དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་རྩོམ་པོ་ཉིད་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སྟོབ་པ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གདོད་མ་
ནས་རང་གི་རྩོམ་སྟོང་པ་འི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རང་གི་རྩོམ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་མེད་པ་དགག་པ་ཅུ་ཟད་ཀྱི་རྩོམ་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་
པ་འི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆད་པ་འི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེམས་པོ་འི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
ཉི་ཆེ་བ་འི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འི་སྟོང་པ་རོན་དམ་

པའི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་དོ་བོས་སྟོང་པ་
 ཉིད་འདི་ལ་དགོངས་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་
 རས་རྣམ་མཁའ་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གིས་དོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་
 གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་འཕགས་པ་གྲུ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱི་དབུ་མ་
 རིགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། རང་སྟོང་མེད་དགག་ཆད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་
 ཉིད་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྟོང་
 པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྫོགས་པ་དང་གསལ་བོར་བསྟན་པ་
 མེད་དོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་རས་རྣམ་མཁའ་ཀྱི་
 བར་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་དང་། དེ་དག་ཀྱང་། སྐྱུ་མ་དང་མྱི་ལམ་ལ་
 སོགས་པར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཀུན་བཏགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཁོ་
 ར་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མེད་པ་
 དང་། བརྟུན་པ་སོགས་སུ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་
 བརྟུན་སྟོང་པའི་དོན་བསྟན་པ་ལས། མེད་ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་ཆོག་གིས། །བཏགས་
 པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་སྟེ། །སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས། །གཞན་གྱི་དབང་
 ནི་ཡོངས་སུ་བསྟན། །རྣམ་པར་དག་པ་བཞིར་བརྟེན་ནས། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་
 བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་གང་ཡིན་དེ་ནི།
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་ཡང་རང་གི་དོ་བོས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་གྱི་

ཀུན་བདག་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚེས་ཀུན་རྗེ་བཙུན་གྱི་
 བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་།
 ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། དེ་ཉིད་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་སྟོང་པ་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་། མཆོན་དང་དཔེ་
 བྱད་ལ་སོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གདོད་མ་ནས་
 གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་ལ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག །སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་མ་བྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོང་གསུམ་དང་ཡུག་ཆེན་
 མོའི་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། དོན་བསྟུ་བའི་སྟོང་གསུམ་ཆོད་ཀྱི་
 རི་མོའི་གཞི་ཅིག་ཡོད་གྱུར་ལ། །རྣལ་ལྷན་མ་ལུས་ཀུན་གྱི་སྤྱབས་ནའང་དེ་འདྲ་སྟེ། །
 སྤྱིས་བུ་མ་ཐས་པ་མིག་ལྷན་ལ་ལས་དེ་ཕྱེ་སྟེ། །རི་མོའི་གཞི་དེས་འགྲོ་ཀུན་ནི་བར་
 འཛོལ་བྱས་ནས། །བཙུམ་ལྷན་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས། །རིལ་
 གྱིས་བདེ་གཤེགས་མཁུན་ཡིན་འདུག་ཤེས་སྒྲིབ་གྱུར་ཞེས། །རྒྱལ་བའི་བྱགས་རྗེ་
 བསྐྱེད་ཅིང་འདུག་ཤེས་སྟོང་བ་སྟོན། །འདུག་ཤེས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་རྒྱལ་བས་ནི་བར་
 འཛོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་དུ་མ་འདྲན་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་
 ཡང་དེ་ནི་རྟག་པ། བརྟན་པ། ཐེར་བྱག་པ་དང་། མི་འགྱུར་བའི་ཚེས་ཅན་གཙང་བ།

བདེ་བ། བདག་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་སྟོང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདི་ཡང་། འཕགས་པ་
གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དང་། ལྷན་པའི་བསམ་པ་བསྟན་པའི་
ལེའུའི་མདོ་དང་། དཔལ་སངས་གཉི་ར་རོལ་མདོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་
པོའི་མདོ་དང་། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་དང་། འཕེལ་བ་དང་། འགྲིབ་པ་མེད་པར་
བསྟན་པ་དང་། ར་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱུན་གྱི་མདོ་དང་།
གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། སོར་མོའི་བྲང་བའི་མདོ་དང་། ལྷ་རན་
ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་བྲམ་མ་དོན་དམ་རྣམ་པར་རིས་པའི་
མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་གསལ་པོར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་རྒྱ་བྲལ་མ་སོགས་བུམས་ཆོས་ཐུ་མ་བཞི་དང་། ཐོགས་མེད་སྒྲུ་མཆེད་ཀྱི་
བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་། འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་དབུ་མ་ཆོས་དབྱིངས་
བསྟོད་པ་སོགས་བསྟོད་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་རང་གི་རོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དང་།
དེ་དག་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་གདོད་མ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ནི། རམ་ཡང་མེད་པ་
མ་ཡིན་པས། གདོད་མ་ནས་བདེན་པ་དང་། རྟག་པ། སོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
ཆད་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་བས། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མཐའ་བུལ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལམ་
ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་

མཐོང་སྟེ། འདི་ལ་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་སྟེ།
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་དང་། འདི་ལ་དགོངས་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། ཡོད་
པ་ཡང་ཡོད་པར། མེད་པ་ཡང་མེད་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་
སོ་ཞེས་སོགས་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདི་ནི། རེས་པའི་དོན་
གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ། གྲུབ་པ་
བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲོམས་པ་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་དམ་པ་ཡིན་གྱི།
རང་སྟོང་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་དག་གིས་ནི། བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་
གྱི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེ། དཔེར་ན་བྱ་བརྒྱ་ཆོགས་པའི་
ནང་གི་པ་མང་བཞིན་དུ། རྒྱ་བོད་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོལ་བའོད་པའི་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལས་ཁ་ཕྱི་རོལ་དུ་མཛོན་པར་སྟོགས་ཏེ། འཕགས་པ་སྒྲུ་སྒྲུབ་
དང་། འཕགས་པ་བྲོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཀྱིས། བདེ་བར་གསེགས་པའི་གསུང་རབ་གྱི་དོན་རེས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འགྲེལ་
བར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི། བྲོགས་བམ་
ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། དགོངས་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་པའི་སྟེས་བུ་མེད་པས་རྣལ་པ་
ལྷར་དུ་གྱུར། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཆོ་རབས་དུ་མ་ནས་ཞེ་འགྲས་པས། ཟབ་
མོའི་སྟོང་དུ་མ་གྱུར་པ། བདུད་གྱི་རིས་གྱི་ལྷས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྟེས་བུ་སྟེ་
རྟོལ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་དགོངས་པ་སྟེ་ཆོགས་པའི་སྟོན་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་སྟེ་

ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་རང་དགར་དབང་བོས་ཏེ་བསྟན་པའི་མཐུ་ལས་
 བྱུང་བ་ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་རན་པའི་མུན་པ་སྒྲག་རུམ་དུ་འབྲིབས་ཏེ།
 མཚན་མོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་དུས་འདིར་སྤྱི་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་དུ་མ་ནས་ལངས་ཏེ།
 བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱི་བཞིན་བོའི་བོལ་གྱིས་གྲངས་ཅན་གྱི་བདག་གསལ་བར་བྱེད་
 པའི་ལྟ་བ་རན་པའི་སྒྲ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲགས་པས། སྒྲ་ལ་རན་གྱི་སེམས་ཅན་
 གལ་པོ་ཆེ་ཞིག་གིས་བར་པ་དང་བམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲག་རྩ་གཅོད་པར་
 བྱེད་པའི་ཐན་ཆེན་གྱི་ལྟས་རན་པ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་
 མདོ་སྡེ་གང་གི་ཡང་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་བཞི་པོ་གང་དང་ཡང་
 མི་མཐུན་ཞིང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུ་གང་གི་ཡང་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པས།
 ཆོས་འདི་པ་ལས་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བསྟན་པ་ལ་གཅེས་སྒྲས་སུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་མོ། །
 འདིར་ཡང་ཅུང་ཟད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་སྒྲ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱེད་བྲག་དུ་སྒྲ་བ་དང་།
 མདོ་སྡེ་པ་དག་ནི། སྤྱི་བཞིན་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྤྱི་བཞིན་པ་ཅམ་
 ཞིག་འདོད་ལ། དེ་ཡང་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྤྱི་བཞིན་པོ། །ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་
 ཇི་སྙད་བཤད་པ་ལྟར། ཏྲག་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་བདག་མེད་ལ་དེས་
 སྤྱི་བཞིན་པའི་སྤྱི་བཞིན་པོ་ཆོས་ཅམ་ཞིག་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་མི་ཏྲག་སྟག་བསྟུལ་
 སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། ཏྲག་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱི་བཞིན་པ་ཉིད་
 ནི་ཅུང་ཟད་གྲང་མི་འདོད་དོ། །དེའི་བྱིར་ལུགས་སྒྲ་མ་དེ་ནི། ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་མདོ་

སྒྲེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྒྲེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཚད་མའི་
སྒྲེས་བུར་གྲུར་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱུབ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དོ། །
འདི་གཉིས་ནི། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་
འདིར་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མའི་སྒྲེས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱུབ་ཀྱིས་ནི། བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་ཟབ་པའི་དོན་གཙོ་བོར་བཀྲལ་བ་
ཡིན་ལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནི། བསྟན་པའི་རྣམ་གྲངས་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་
གཙོ་བོར་བཀྲལ་ལ། སྤྱ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་
ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ལ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྒྲིབ་
ཞེས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གྲགས་ཤིང་། དེ་དག་གི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྒྲུང་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲེའི་
ལྟ་བའི་བརྗེད་བྱང་ལས། དབུ་མ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྒོན་གྱི་
དབུ་མའི་མཁན་པོ་ཨུ་ཙཱ་ནུ་གཙུ་ན་དང་། ཨུ་དེ་བས་དབུ་མའི་བསྟན་བཙུན་
མཛད་པར་བཟད་དེ། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡང་མེད། དེའི་འོག་ཏུ། ཨུ་ཙཱ་ཨ་
སྒྲ་དང་། བ་སུ་བན་དུས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་སྒྲིབ་པའི་བསྟན་བཙུན་མཛད་དེ།
ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བར་བསྒྲུབས་ཤིང་། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དག་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལ།
ཕྱིས་དབུ་མའི་མཁན་པོ་བླ་བླ་བ། ཨུ་ཙཱ་ནུ་གཙུ་ནའི་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་ཡོད་པ།

ལམ་ཇི་བཞིན་དུ། །སློ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་དང་། ཅུ་བཤེས་
 རབ་ལས། རྩི་ལམ་ཇི་བཞིན་སྒྱུ་མ་བཞིན། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་
 བཞིན་སྒྱེ་དང་དེ་བཞིན་འཇིག། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་གནས་པར་གསུངས། །ཞེས་སོགས་
 མང་དུ་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ནི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྲོས་བསམ་གྱི་
 ཤེས་པས་དབྱུང་ནས་སྟོང་བར་གཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་པའི་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 ཞེས་བྲ་སྟོང་དུ་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཡོད་མེད། ཏག་ཆད་སྟོང་མི་སྟོང་
 སོགས་སྟོས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་ཆོག་གི་ལམ་ནས་བསྟན་པར་མི་རུས་པ་བྲ་
 སྟོང་བསམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡིན་ལོ། །རི་རྒྱུད་དུ་དབུ་མ་ཅུ་བར།
 སྟོང་ངོ་ཞེས་གྲང་བརྗོད་དོ། །མི་སྟོང་ཞེས་གྲང་བརྗོད་མི་བྱ། །གཉིས་དང་གཉིས་
 མིན་མི་བྱ་སྟེ། །གངགས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་སྟོང་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 པར་འབྱུང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། འདི་ལས་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་
 ཅུང་ཟད་གྲང་མེད་དོ། །རི་རྒྱུད་དུ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་བསྟོད་པར། རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་གཞི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་དགག་བྱ་ཀུན་
 རྗོད་བཀག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་གྲང་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བ་

ཤེས་རབ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་
འགྱུར། །མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། །ཞེས་སྟོང་
གཞི་མ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྷ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱེན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་
ཉིད་ལྷ་བ། །དེ་དག་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་པར་
འཛིན་པ་རྣམས་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྷ་བ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་
དེགས་པའི་ཆོགས་དག་ལས་རང་སྟོང་ཙམ་བསྟན་པའི་བྱིར་མ་གསུངས་ཀྱི། ཆོས་
དབྱིངས་སུ་བསྟོང་པ་ལས། གང་ཞིག་ཀུན་ཏུ་མ་ཤེས་ན། །སྟོང་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་
འཁོར་ལ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ངེས་གནས་པའི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཐུག་
འཆེལ་ལོ། །གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་སྐྱབ་བ་བྱས་པ་ལས། །
དག་པ་དེ་ཉིད་ཐུང་ན་འདས། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་སྟོང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས།
གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ས་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཉོན་
མོངས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པའི་ཆེ་འཁོར་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལམ་
བསྐྱེམས་ཏེ་སྒོ་བྱར་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱབས་པས་ཐུང་ན་ལས་
འདས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དེ་ཉིད། ཇི་ལྟར་མར་མེ་བུམ་ནང་ན། །
ཅུང་ཞིག་གསལ་བར་མི་འགྱུར་པ། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་བུམ་ནང་ན། །ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱང་མི་མཐོང་དོ། །ཞེས་དཔེ་དུ་མའི་སྒྲོན་ས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་

ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་འདི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟག་པ་བརྟན་པ་དོན་དམ་པར་གྱུ་བ་པ་སྟོན་
 པ་འདི་ཆོག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ་དོན་དམ་པར་བསྟོན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པར་བསྟོན་པ་སོགས་གཞན་རྣམས་ལས་ཀྱང་རིགས་ཆོགས་དང་མཐུན་པར་སྟོས་
 པ་འདི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོགས་པར་མཛད་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་སྟོང་སྟོ་
 བའི་ལུགས་འདི་ནི་འཕགས་པ་སྟུ་སྟུ་བ་ཀྱི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་རྟུང་པར་བྱའོ། །

བུམས་པ་འདི་ཆོས་དག་དང་ཐོགས་མེད་སྟུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་
 འབྱུང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་བཟགས་པ་འདི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། གཉིས་པ་ནི།
 གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད། གསུམ་པ་ནི། ཡོངས་སུ་གྱུ་བ་པ་འདི་རོ་བོ་ཉིད་དེ་སྟུར་
 བཤད་ཟིན་ལ་འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ་ལས། དངོས་མེད་དེའི་དངོས་མིན་དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པར་
 འདོད། །ཅེས་དང་། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས། མེད་པ་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་ཤིང་། །དེ་
 བཞིན་ཡོད་མིན་སྟོང་ཉིད་དང་། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་ནས། །སྟོང་པ་ཤེས་
 པ་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཅེས་དང་། རང་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་བཙུ་དུག་ཀྱང་གསུངས་ཏེ།
 ཟ་པོ་བཟའ་བ་དེའི་ལུས། །གནས་ཀྱི་གཞིའི་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་ཡང་གང་གིས་ཇི་
 ལྟར་མཐོང་། །གང་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད། །དགོ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་ཕྱིར་དང་། །

རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཡན་བུའི་ཕྱིར། །ལའོར་བ་བཏང་བར་མི་བུའི་ཕྱིར། །རིགས་
 ཀྱང་རྣམ་པར་དག་བུའི་ཕྱིར། །མཚན་དང་དཔེ་བུད་ཐོབ་བུའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་
 ཚེས་རྣམས་དག་བུའི་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱབ་པར་བྱེད། །གང་ཟག་དང་
 བོ་ཚེས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་དངོས་མེད་པའི་དངོས་
 ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་གཞན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བརྟུ་བཞི་
 བོ་ཚེས་ཅན་ཐ་དང་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྟེ་བ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 རང་གི་ངོ་བོ་ལས་སྟེ་བ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ཡང་སྟེར་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཞན་དབང་ཡང་དག་
 པ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་དེ་ཉིད་གང་ཟག་དང་ཚེས་སུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་
 བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་
 གཉིས་སུ་ཡོད་ལ་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་བཀག་པའི་མེད་དགག་རྣམ་བཅད་ཅུ་
 དེ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་དགག་
 གཞི་མ་ཡིན་དགག་ །དེ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ།
 དེ་ནི་རྣམ་གྲངས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ལ་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཅོ། །
 རང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཟ་བ་པོ་རང་གི་སྟེ་མཆེད་རྟག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་དེ་ཉིད་གང་
 ཟག་དང་ཚེས་སུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་གདོད་མ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་མེད་དགག་
 དང་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ལ་སྟོང་ཆུ་ལ་འདི་གཞན་ལའང་སྦྱར་རོ། །ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་
 བཟའ་བྱ་བྱའི་སྟེད་མཆེད་རྟག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་
 རྟོག་གིས་བསྟུས་པའོ། །ཕྱི་ནང་ནི་ལུས་ཁོག་པར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་རིག་གོ། །ཆེན་པོ་ནི་

གནས་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲར་བའི་རྣམ་རིག་གོ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 སྒྲར་བའི་རྣམ་རིག་གོ། །དོན་དམ་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པར་རང་གི་ངོ་བོ།
 འདུས་བྱས་ཀྱི་དད་སོགས་དག་གི་བ་འདུས་བྱས། འདུས་མ་བྱས་ནི་མུང་འདས་
 སོགས་དག་གི་བ་འདུས་མ་བྱས། མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི་བདག་གིས་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་
 བར་བྱ་སྒྲམ་པའི་རྣམ་རིག་གོ། །ཐོག་མ་དང་བྲམ་མེད་པ་ནི་ལའོར་བར་སྒྲར་བའི་
 རྣམ་རིག་གོ། །དོར་བ་མེད་པ་ནི་མུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་ཡང་དག་གི་མི་ཟད་པར་
 བྱེད་པ། རང་བཞིན་ནི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་རིག་གོ། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་མཆོན་དང་
 དཔེ་བྱད་རྣམས་སོ། །ཆོས་བསམ་ཅད་ནི་སྟོབས་སོགས་ཏེ་དེ་དག་རེ་རེ་ཡང་ཀུན་
 བཏགས་པའི་བདག་དང་ཆོས་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ནི་དེ་དང་དེའི་སྟོང་པ་
 ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ན་དེས་སྟོང་ཞེས་དང་། འདི་ལ་ལྷག་མ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ་ཞེས་པའི་གཞུང་ཡང་འདི་ལ་ལེགས་པར་འགྲིག་
 པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དགག་གཞི་གཞན་དབང་གང་ལ་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་
 པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་ཞེས་པ་དང་། དགག་གཞི་
 གཞན་དབང་འདི་ལ་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་གང་བཀག་པའི་ལྷག་མ། གང་ཡིན་
 པའི་དགག་གཞི་གཞན་དབང་དེ་ནི་འདིར་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་སོ། །ཡོད་པའང་ཡོད་པར་མེད་པའང་མེད་པར་ཞེས་པའང་ལེགས་པར་དྲངས་
 བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་རྣམ་རིག་ཅུམ་གྱུབ་པའི་བྱིར་

དང་། གང་ཟག་དང་ཚེས་སུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབུས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་
ཀུན་ཏོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་
ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །
དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐམས་ཅད་བཤད། །འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ཡང་རྒྱལ་འདི་ལ་ལེགས་པར་འགྲིགས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་སྟོང་དུ་སྟོང་བ་
དག་གི་ལུགས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཀུན་བཏགས་བཞིན་དུ་གཞན་
དབང་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དགོས་ན། གཞུང་འདི་དག་
དུ་ནི་གཞན་དབང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏོག་ནི་སྟུ་མའི་སྟུ་ལ་གཞི་ལྟར་ཡང་
དག་པར་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་ཀུན་
བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཞན་སྟོང་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོང་པའི་
རྒྱལ་འདི་ནི་འཕགས་པ་བྱམས་པ་དང་ཐོགས་མེད་སྟུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དང་
མཐུན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་རིང་དུ་སྟངས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་ཁོ་བོས་ངེ་སྟང་
བཤད་པ་དང་། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་
དང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གཞན་ནི་སྟེས་བུ་དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་
ལས་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་ལ། རྣམ་བཞག་དེ་དག་དང་སྟོགས་སྟུ་མ་ནི་གིན་ཏུ་
འགལ་བར་སྟང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་
དགོངས་པ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་རིག་པ་དང་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལས་

ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལེགས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་
རྣམས་ནི་ཁོ་བོས་གྱུར་མཐའ་རན་པ་འདིའི་མཆང་རགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྒྲིམ་
པར་ཟད་གྱི་ཞིབ་སྒྲིམ་དབྱེད་ན་མདོ་སྒྲེ་ལ་མི་འདུག་འདུལ་བ་ལ་མི་སྒྲུང་ཆོས་ཉིད་
དང་འགལ་བ་སོགས་ལུང་དང་རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་མོད་གྱི་
འདིར་ནི་དགུས་མ་འཆད་པའི་གེགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མ་སྒྲིམ་སོ། །

ད་ནི་ཀུན་བདགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དེ་དག་སོ་སོའི་
རང་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་གྲེས་
པ་ས་བོན་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་པས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་
པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་། ལུས་ཅན་དང་། ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་
རིག་པ་དང་། དེས་ཉེ་བར་སྦྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་རིག་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པའི་
རྣམ་རིག་དང་། དུས་ཀྱི་རྣམ་རིག་དང་། གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་
རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། བྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་
རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་དང་། རན་འགྲོ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་རྣམ་
རིག་པའོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་གཟུགས་
ཅན་དུ་སྒྲུང་བའོ། །ལུས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོར་སྒྲུང་བའོ། །
ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲེས་པར་སྒྲུང་བའོ། །དེས་ཉེ་བར་
སྦྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སུ་

སྤང་བའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྤང་བའོ། །དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་སྤང་བའོ། །
གངས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་གཅིག་ལ་སོགས་པར་བགྱང་བར་སྤང་བའོ། །ཡུལ་
ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་གྲོང་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བའོ། །ཁ་སྤྱོད་
ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི། མཐོང་བ་ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
རྣམས་སོ། །བདག་དང་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་
བདག་གི་འོ། །འདི་ནི་གཞན་གྱི་འོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་འོ། །བདེ་འགྲོ་
དང་རམ་འགྲོ་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམས་ནི་ལྟ་དང་མི་དང་
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་དང་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བར་སྤང་
བའོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་དག་ནི་བག་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་འབྱུང་སྟེ།
འདི་ལྟར། ལུས་དང་ལུས་ཅན་དང་ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པའི་བར་ནས་ཐ་སྤྱོད་
ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་
ཆགས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །བདག་དང་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་བདག་དུ་ལྟ་བའི་
བག་ཆགས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །བདེ་འགྲོ་ནས་སྐྱེ་བའི་བར་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་
ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ལུས་
དང་ལུས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་ནང་གི་ཁམས་དུག་ཡིན་འོ། །དེས་ཉེ་བར་སྤྱོད་
པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་ཕྱིའི་ཁམས་དུག་ཡིན་འོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་དང་ཟ་བ་
པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དུག་ཡིན་འོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་

ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འདི་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དུས་
དང་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་ཟ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པས་བསྟུས་སོ། །ཡུལ་དང་
བ་སྟུང་གི་རྣམ་པར་རིགས་པ་ནི་དེས་ཉེ་བར་སྟུང་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་གིས་
བསྟུས་སོ། །བདག་དང་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་ལུས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་
པས་བསྟུས་སོ། །བདེ་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་བཞི་ནི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་
པར་རིག་པས་བསྟུས་སོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་
བསྟུས་སམ་མ་བསྟུས་ཞེ་ན། བསྟུས་པར་རིག་པར་ལྟའོ། །རི་ལྷར་ཞེ་ན། དེ་ལ་
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ནི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དེས་ཉེ་བར་སྟུང་
པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམས་བསྟུས་པར་ལྟའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་
ཀྱིས་ནི་ལུས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ནི་ཟ་བ་
པོའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ནི་དེ་ལ་ཉེ་བར་སྟུང་བའི་
རྣམ་པར་རིག་པའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལྷ་པོ་དེ་དག་གི་བྱུང་པར་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་རིགས་པར་བསྟུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དབུས་དང་
མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། རོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམས་རིགས། །སྒྲུང་
བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྟེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་པར་རིག་པ་
བཞི་སྟེ། རོན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། བདག་དུ་སྒྲུང་བ་དང་།
རྣམ་པར་རིག་པར་སྒྲུང་བའོ། །དེ་ལ་རོན་དུ་སྒྲུང་བ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའོ། །སེམས་ཅན་དུ་སྒྲུང་བ་ནི།

ཀུན་གཞི་ཉིད་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྟར་སྤྱད་
བའོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པོ། །བདག་ཏུ་སྤྱད་པ་ནི་ཉིན་
སོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་ཡིན་པོ། །རྣམ་པར་རིག་པར་སྤྱད་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཚོགས་ཀྱི་ཡིན་པོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་བཞི་པོ་འདི་རྒྱས་པར་སྤྱེན་ཡང་ལུས་
དང་ལུས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་རྣམས་
མདོར་བསྡུས་ན་ཡང་བཞི་པོ་འདི་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དེ་རྣམས་པན་ཚུན་གཅིག་
གིས་གཅིག་བསྡུས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི།
སྤྱར་བཤད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་དག་ཏུ་འདུས་ལ། རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྡུས་ཏེ།
ཇི་སྟེད་དུ། སུམ་ཅུ་པ་ལས། གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཏེ་རྒྱུན་
ལས་སྟེས། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། ཇི་སྟེད་བཤད་པའི་གཞན་གྱི་
དབང་གི་གཟུང་ཆ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་གང་ཟག་དང་ཚེས་སུ་སྟོ་བརྟགས་པར་
གྱུར་པ། ཐ་སྟོད་དུ་བྱིས་པའི་ཤེས་པའི་སྟོད་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། རིགས་པས་དབྱུང་
མི་བཟོད་པས་རྫས་ཀྱི་རོ་བོར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་སྟེ། ཇི་སྟེད་དུ། དེ་ཉིད་ལས།
རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་གང་གིས། །དངོས་པོ་གང་གང་རྣམ་བརྟགས་པ། །དེ་ཉིད་
ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡི། །རོ་བོ་ཉིད་ཏེ་དེ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་

རྟོག་བྱེད་གང་གིས་བརྟག་བྱ་གང་ལ་རྣམ་པ་རི་ལྟར་བུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། །ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཏེ། ཤེས་པ་གཞན་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་
 རང་གི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་ཞིང་། རྣམ་པར་
 རིག་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་
 ཀྱང་བྱུང་བས། ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འབྱུང་ལ། རང་གི་རྣམ་པ་དང་མཐུན་པར་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་དང་བྱེད་པར་སྒྲ་ཆོགས་པར་སྒྲོ་བརྟགས་ནས་དེ་དང་དེར་བ་སྒྲ་འདོགས་པར་
 བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དེ་གིས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །
 གཞན་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ནི་དེ་ནི་དེས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་ཏེ།
 འདི་ལྟར་ལུས་དང་ལུས་ཅན་དང་ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི། བདག་ཏུ་ཀུན་ཏུ་
 བརྟག་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། བར་གི་ལུང་པོ་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་ལ་
 བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་གི་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་
 རིག་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་བར་སྒྲུད་པར་བྱ་བ་དང་དེ་
 ལ་ནི་བར་སྒྲུད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དག་ཆོས་སུ་ཀུན་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་
 བའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་དག་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲ་བ་ཙམ་ལ་བཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲ་བ་ཡང་རྣམ་
 པར་རིག་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་རྣམ་རིག་ཙམ་དེ་

དག་ཅི་སྤྱད་གནས་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་མཚན་མར་འཛིན་
པར་བྱེད། དེ་དང་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད། བ་སྒྲིབ་འདོགས་པར་བྱེད། དེ་
དང་དེར་མ་གྱུར་གྱུར་དེ་དང་དེར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ནི། བརྟག་
པར་བྱ་བ་གཞན་གྱི་དབང་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཅི་ལྟར་ཀུན་
བཏགས་པའི་རྣམ་པའོ། །

དེ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེན། གཞན་དབང་ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཅི་སྤྱད་བཤད་པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་
གདོད་མ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོང་བ་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པའི་ཆོས་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ། ཅི་སྤྱད་དུ། དེ་ཉིད་ལས། གྲུབ་ནི་
དེ་ལ་སྒྲ་མ་སོ། །རྟག་རྟེན་མེད་པར་གྱུར་པ་གང་། །ཞེས་གང་ག་སུངས་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་
ཉིད་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་འོ། །སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་
མཚན་མ་མེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའོ། །དེ་
རྟོགས་པས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། །འཕགས་པའི་ཆོས་
ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུས་དང་མཐའ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ་། །མཚན་མ་མེད་དང་
དོན་དམ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཞན་མིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་
ཡིན། །དེ་འགགས་འཕགས་པའི་སྒྲིབ་ཡུལ་དང་། །འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕྱིར། །

རྣམ་གྲངས་དོན་དེ་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་
དབང་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་དོན་གཞན་གྱིས་དབེན་པའི་སྟོང་ཉིད་མེད་
དགག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་དབང་དེ་ཉིད་བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་
བོར་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་གི་རང་བཞིན་ཏེ། གཞན་དབང་རྣམ་རིག་
གཏུག་མའི་ངོ་བོ་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་
པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་
པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལ་སྟོང་
ཉིད་གཞན། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་ཉོག་
པ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ན་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
རང་གི་ས་བོན་ལས་གཉིས་སུ་སྟོང་བའི་ངོ་བོར་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྟེས་ནས་ཀྱང་བདག་ཉིད་སྐད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་གནས་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱའོ། །བདག་དང་ཆོས་སུ་སྟོན་བདག་པ་དེ་དག་ཅི་
ལྟར་ན་ཀུན་བདག་པ་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་བདག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡིད་གྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོག་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་བདག་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལ་
ཀུན་ཏུ་ཉོག་པ་ཅུ་དམིགས་པས་ན་ཀུན་བདག་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དེ་

ཇི་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་།
དག་པའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་གྱི་དབང་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅི་ན། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་ཆད་མེད་ཏེ།
ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་ཉོག་པའི་དབྱེ་བ་ཇི་སྟེད་པ་ཀུན་དེའི་དབྱེ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་བསྟུན། དག་ཆགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ངོ་བོར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་གཞན་དབང་གཉིས་སོ། །དེ་
དག་གི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་ཉོག་པ་འདི་ཉིད་རང་གི་དག་
ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་དབང་གིས། གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོར་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་གཞན་
དབང་དང་ཕོར་བཞག་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་ངོ་བོར་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་གྲུབ་ལ། སྒོ་བུར་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པས་དགྲུགས་པའི་ཕྱིར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པས་
གཞན་དབང་གཉིས་པར་བཞག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོ་བོ་སེམས་སོ། །ཡང་ན་ཡོངས་
སུ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཞན་དབང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དང་
པོ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་དག་པ་འཛིག་ཏེན་པ་གང་ཡིན་པས་ཏེ།
དེ་ཡང་བཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་

ལ་ཡོད་པའི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །

ཀུན་བདག་ས་པ་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱས་པར་སྤྲེ་ན་ཆོད་མེད་དེ།
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་ཡས་པས་གང་དེ་དག་གིས་ཀུན་བདག་ས་པ་ཡང་དེ་སྟེད་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་བསྡུ་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་ཀུན་བདག་ས་པ་གཉིས་
 ཡིན་ལ། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྩོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བདག་ས་པ་གཉིས་གཉིས་
 ཡིན་ཅོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་
 ལའོར་ལྷར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྩོ་བོར་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ནི་དབྱེ་བ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲོས་པ་ལ་དགའ་བའི་རོར་ལའོར་དང་བཅས་པའི་
 དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། །རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཡོངས་སུ་
 གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་
 པའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གཉིས་སོ། ། དེ་དག་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དྲི་མ་དང་བཅས་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རྩོ་བོ་ས་བོན་དང་བཅས། དམིགས་
 པ་དང་བཅས་པ་ནི་མི་རྟག་པའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་བྱང་
 བའི་ལམ་དང་ལམ་དེའི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཅོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་གཉིས་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཏེ་དེ་ཡང་
 ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱད་ཏེ་འོངས་
 པ་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྒྲེ་མཆོད་དུག་གི་ཁྱད་པར་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པར་ནི་སྤར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟེན་དོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པས་བསྐྱུས་ཞེན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱུས་པ་
ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཡང་།
ཆོས་ཀྱི་སྐྱུས་བསྐྱུས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་ལུས་སུ་བསྐྱུས་པར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀུན་བཏགས་དང་
གཞན་དབང་མ་ཡིན་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་བུའི་ལམ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་
ཅུ་ཅུ་བདུན་དང་། ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ལམ་
གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་སོ། །ལམ་དེའི་དམིགས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་
པའི་དམ་པའི་ཆོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དག་གྱང་
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པས་བསྐྱུས་སོ། །

འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏགས་
པ་མ་ཡིན་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
གཞན་དབང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱང་རྣམ་པར་དག་པ་བཞིར་
འགྱུར་དེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། གྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་
པར་དག་པ་དང་། སྐྱབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དམིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་བསྐྱུས་པ་ལས། རྣམ་པར་དག་པ་བཞིར་བརྟེན་

ནས། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 དག་གྲུང་མདོར་བསྟར་ན་འགྲུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་འགྲུར་དེ། འདི་ལྟར་དང་པོ་གཉིས་ནི་འགྲུར་བ་
 མེད་པའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་གཉིས་ནི་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་སུ་
 གྲུབ་པས་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་
 པ་ལས། འགྲུར་མེད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །
 ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ནི་
 གང་། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དབང་ནི་སྦྱ་མའི་སྦྱལ་གཞི་
 བཞིན་དུ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་དེ། གཞན་དུ་ན་འབྱུལ་པའི་གཞི་མེད་པར་
 འགའ་ཡང་བདག་དང་ཚོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་མི་འགྲུར་ལ། །དེའི་བྱིར་འགའ་
 ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྲུར་ཞིང་དེ་མེད་པའི་བྱིར་རྣམ་པར་བྱང་བར་
 ཡང་མི་འགྲུར་རོ། །ཀུན་བཏགས་པ་ནི། གཞན་དབང་བཞིན་དུ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་
 མ་ཡིན་དེ། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དྲུངས་
 འབྱེན་པར་མི་རྟུས་པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་རྟུས་པ་
 མ་ཡིན་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཁོ་བོའི་ཤེས་པས་གཟུགས་མཐོང་རོ། །སྒྲུབ་པ་མེད་པ་
 སོགས་བཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་ཐ་སྙད་གྲུང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་མཐོང་བའི་བྱིར་
 དང་། ང་དང་ངའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་གི་ཐ་སྙད་གྲུང་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་ན་མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་བར་གྱི་འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་ལ་གང་ཟག་དང་ཚེས་
 གྱི་ཐ་སྙད་སྟོན་མི་རུས་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གྲགས་པ་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་སྒྱུ་བ་བྱེད་མེད་ལ། གང་ཟག་དང་ཚེས་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་མཁས་པའི་གཞུང་ལས་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་ན།
 ཀུན་བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 གང་དག་ཀུན་བཏགས་པ་ནི་རི་བོང་གི་ར་ལ་སོགས་པས་མཚོན་དེ། བསྟན་པའི་
 བྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྒྲ་བ་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་
 མཚོ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་དག་ལ་ལེགས་པར་མ་འདྲིས་བཞིན་དུ་ཚེས་ལ་དབང་བྱ་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་དེ། དེ་ལྟ་ན་གཤམ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གསུམ་དུ་མི་འགྱུར་གྱི་གཉིས་ཁོ་
 རར་འགྱུར་བ་དང་། བདེན་པ་ཡང་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་གྱི་གཅིག་ཁོ་རར་འགྱུར་དེ།
 ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བསྒྱུར་པ་བཏབ་པའི་བྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་འབད་
 པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་དེ། འགའ་ཡང་བདག་དང་ཚེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་
 མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་གང་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
 ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་དེ། དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེ་ན། གང་
 གི་ཐ་སྙད་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་
 པ་ཡིན་ལ། གང་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བདག་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་གང་དག་དེ་
 དག་གིས་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་དག་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པར་བཅད་གྱི་གཞན་འགའ་

ཡང་ཐ་སྙད་དེ་དག་མ་གྲགས་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
པ་མ་ཡིན་ལ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་གང་ཟག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྐྱེས་
བུ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་འཛིན་ཏེན་ཀུན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་འཛིན་
ཏེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཀུན་བདག་ས་པའི་རོ་བོ་
ཉིད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དེ་དག་ནི་མ་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་ལ་དབང་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །
ཡོངས་སུ་གྱུ་བ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི། ཀུན་བདག་ས་ལྟར་སྒྲོ་བདག་ས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ།
གཞན་དབང་ལྟར་རྫོས་སུ་གྱུ་བ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སྟེ་རྫོས་སུ་གྱུ་བ་ན་གཞན་
དབང་ལས་རྫོས་གཅིག་གམ། ཐ་དད་པ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྫོས་སུ་གྱུ་བ་པ་
རྣམས་ལ་རྣམ་པ་གཞན་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་རྫོས་གཅིག་ཡིན་ན་ཡོངས་སུ་གྱུ་བ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། གཞན་དབང་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡང་ན་གཞན་དབང་ཡང་ཡོངས་སུ་གྱུ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རང་
བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་ཀུན་བདག་ས་ཀྱིས་སྟོང་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
ཀུན་བདག་ས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུ་བ་ནི་གཞན་དབང་དང་འབྲེལ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གྱུ་བ་པ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་
སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི།
འདི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བདག་ས་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་
 པ་པ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་འདོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་དེ་དག་ལ་ནི་འདིའི་
 གཞུང་གི་རྣལ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཟད་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་
 སུ་ལན་དུ་མར་བཤད་ཅིང་། འདུས་མ་བྱས་ལུང་པོས་མ་བསྐྱས་པར་འདིའི་གཞུང་
 གི་ཆ་དུ་མ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་པོས་མ་བསྐྱས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་
 གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་། གཟུང་དང་འཛིན་པ་གཉིས་
 གྲལ་བའི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་འདི། །ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན་དེ་
 ནི་གཞན་དབང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟེན་གྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ཡང་དག་པར་ན་
 གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་སྒྲོང་གཡའ་དང་གྲལ་
 བ་ལྟ་བུར་གནས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་
 བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་གྲངས་པའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱས་པ་ལས། རྣམ་པ་གང་གིས་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་
 གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་གང་ཞེན། ཇི་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ལྟར་དེ་
 གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་གཞན་དབང་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་
 དམ་པར་གྲུབ་པར་མི་འདོད་ཅེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་པར་མི་འདོད་ན། དབུ་མ་པ་དག་གིས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བས་དག་ལ་དགག་པ་
 སྒྲུབ་ན། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་སྒྲེབ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི། །བདག་ཅན་གཞན་

དབང་ངོ་བོའི་དངོས་ཡོད་ན། །གང་གི་འདི་ནི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པའི། །གཞན་ལ་
 མོ་གཤམ་བུས་གཞོད་ཅི་ཞིག་སྒྲུལ། །ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་རྩིས་ལ་ཆགས་
 པ་ཡིས། །འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཀུན་གྱང་བརྒྱལ། །ཅེས་སོགས་གཞན་
 དབང་ཅིའི་ཕྱིར་འགོག་དབུ་མ་པ་རང་ཉིད་གྱང་གཞན་དབང་ཀུན་རྩྱེ་བ་ཏུ་མི་འདོད་
 པ་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་རིག་པས་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྱུབ་པར་ཁས་ས་
 སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། དབུ་མེམས་གཉིས་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྱུབ་
 མ་གྱུབ་འབའ་ཞིག་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་དེ་དག་ལ་རྩོད་པའི་གཞི་ཅུང་
 ཟད་གྱང་མེད་དེ། དབུ་མ་པས་གྱང་རང་གི་གཞུང་རྣམས་སུ་གཞན་དབང་བདེན་
 པར་གྱུབ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་དགག་པ་མཛད་ཅིང་། རྣམ་རིག་པས་གྱང་དབུ་མ་པ་
 གཞན་དབང་བདེན་པར་མི་འདོད་པ་འབའ་ཞིག་ལ་དགག་པ་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 བཞིན་ཤེས་བྱ་ཡང་རྩིས་ཉིད་དུ་ཁ་གཅིག་སེམས་དཔའ་དང་། གཞན་དག་ཤེས་བྱ་
 བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་། ཀུན་རྩྱེ་བ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་
 སེམས་པ་མཐའ་གཅིག་དུ་སྒྲུབ་པ་འདི་གཉིས་དགག་པའི་ཕྱིར་རབ་དུ་བྱེད་པ་
 བརྩམས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་དག་
 རྣལ་འབྱོར་སྒྲིད་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ན། ཡོངས་གྱུབ་དོན་དམ་པར་རྩིས་
 སུ་གྱུབ་པ་དང་། གཞན་དབང་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་།
 ཀུན་བདགས་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི། རྣལ་

འབྲོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་སློབ་པ་ཕྱོགས་བཞིན་དུ་ཆ་མེད་
 པའི་རྒྱས་གཏམ་སྒྲུས་པས། རང་གི་དོན་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །
 གང་ཡང་དབུས་མཐའ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་རིག་པའི་གཞུང་གི་ཆ་དེ་དང་དེར། དམ་
 པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུའོ། །ཞེས་སོགས་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་
 པར་མ་གྲུབ་ཅིང་ཡོངས་གྲུབ་འབའ་ཞིག་དོན་དམ་པར་བསྟན་པ་ནི། དམ་པ་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་
 དབང་རིགས་པས་དབྱད་བཞེད་པའི་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 གཞན་ཡང་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པར། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་བྱ་སྒྲུབ་དུ་
 ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གཞན་དབང་
 ཀུན་རྫོབ་དུ་བཤད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་བཤད་པར་བཟད་གྱི།
 རིགས་པས་དབྱད་མི་བཞེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་སྟོན་པའི་རྣམ་རིག་པའི་གཞུང་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱ་སྒྲུབ་དུ་ཡོད་གྱི་
 རྗེས་སུ་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་ཡོད་གྱི་བཏགས་
 པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
 ལ་སོགས་པའི་བྱ་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡང་
 དག་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་དག་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བསྟན་

ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་
བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ། །གཞན་གྱི་དབང་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་ཅོ། །རྣམ་གྲངས་གང་གིས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
རིགས་པས་དབྱུང་ན་རྫོས་སུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་
བྱའོ། །རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་
བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྤྱིར་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་པའི་དམིགས་པར་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་
གྲངས་གང་གིས་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་དེས་ནི་ནམ་དུ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དུ་མི་འགྱུར་
ལ་རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་གྱུར་པ་དེས་ནི་ནམ་ཡང་དོན་དམ་
པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕན་ཚུན་འཆོལ་
བར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་གྲུག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་།
རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་དབང་པོ། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་
བཏགས་པའོ། །རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ཅོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡུན་གང་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས། རི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ལྟ་བུར་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གང་

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞན་གྱིས་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་དག་
 པ་འཛིག་ཏེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་
 རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་། སྒྲིག་སྒྱུ་དང་། མི་
 ལས་དང་། བྲག་ཆ་དང་། རྩ་རྩུ་དང་། རྒྱལ་པ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ་། ། ཞེས་
 གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་བྱིས་པའི་སྒྲོའི་སྒྲོད་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་
 རྣམས་གྱིས་ནི་འདི་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་གྱི་ངོ་བོ་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་
 པར་བྱེད་གྱི། འདིའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་མི་ནུས་
 པའི་ཕྱིར་ལོ། །

དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་རྒྱལ་དང་། སྒྲིག་སྒྱུ་ལ་རྩུར་མདོན་པར་ཞེན་པའི་ཆོ་
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྒྲིག་སྒྱུ་དང་ཐག་པའི་ཁ་དོག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་ཡང་འཁྲལ་
 པའི་རྒྱས་དོན་གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་བྱེད་པར་བྱེད་གྱི། རང་གིས་ཇི་ལྟར་ཉམས་
 སུ་སྦྱོང་བ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པ་ལྟར་བྱིས་
 རྣམས་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུད་གྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་རྣམས་རང་
 རིག་པའི་ཚུལ་དུ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་མདོན་
 པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་
 པར་བྱེད་གྱི། རང་གིས་ཇི་ལྟར་སྦྱོང་བ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་མི་བྱེད་དོ། ། དེའི་
 ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་གྱི་སྒྲོའི་སྒྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཆོ་
 གཞིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཆོ། ཡེ་ཤེས་དེའི་

སྟོབས་ཀྱིས་མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་པ་ན་ཡང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལས་མ་
གཏོགས་པའི་གང་ཟག་གམ། ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཀྱི། དཔེར་ན། སྒྲགས་ལ་
སོགས་པས་དབང་པོ་སྤྲད་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་སྟེས་པ་དང་བྱང་མེད་དང་
ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་སྟེད་མོའི་ཆལ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་ལྟར། བག་
ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་ཏོག་པ་རྣམ་རིགས་ཙམ་འདི་
ཉིད། །འམས་གསུམ་ཀྱི་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོང་དུ་སྤང་ངོ་སྟུམ་དུ་གཞན་དབང་གི་ངོ་
བོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་བྱིར་གཞན་ཀྱི་
དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་འབྲད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་སུམ་ཅུ་པ་
ལས་ཀྱང་དེ་མ་མཐོང་བར་དེ་མི་མཐོང་། ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མ་མཐོང་བར་
གཞན་དབང་མི་མཐོང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་བདགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི།
བྱིས་པའི་སྟོའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་དེ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཡོངས་སུ་
གཅོད་ཅིང་ཐ་སྟོང་འདོགས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་བདགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཙམ་མོ། །གཞན་ཀྱི་དབང་ནི་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་སྤང་བར་བྱ་བ་
ཡང་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་མདོན་དུ་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །
ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བཤད་ཟིན་དོ། །དེ་ལྟར་དོན་གཞན་
ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་བཤད་ནས་རང་ཉིད་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པའི་
རང་བཞིན་བདག་མེད་པ་འཆད་པར་བཞེད་ནས་བདག་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་

ཞེན་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །

དེ་ལ་རིམ་ལྔར་བདག་ཏུ་སྒྲིམ་ནམས་ཀྱི་དྲག་པ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་
ལ་སོགས་པའི་བདག་ཏུ་བདགས་པའི་མཆོམ་ཉིད་དེས་སྤྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་
བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་དྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱ་མཆོམ་
དེས་ན་སྤྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་མེད་པ་ཡིན་ཅོ། །ཆོས་གང་རིམ་སྒྲིམ་པ་བཅས་
ཅད་ནི་སྤྱང་པོ་ཁམས་དང་སྒྲིམ་མཆེད་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་པ་དེ་དག་གྱུར་བདག་གི་
མཆོམ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་པ་ཡིན་པ་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་བཅས་ཅད་
བདག་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ། །ཞེར་ལ་མདོ་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་བཤད་
པར་བཞེད་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདི་དག་བཅས་ཅད་ནི། ར་ཡི་བ་མེད་
པའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདི་ནི་དོན་ཅི་ཞེན་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ལ་འདི་དག་
བཅས་ཅད་དང་ར་ཡི་བ་མེད་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། བྱིར་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཟམ་གོས་
ལ་སོགས་པ་ལོངས་སྤྱད་བྱ་འདི་དག་ནི་བདག་གིས་དབང་བསྐྱུར་བྱུངས་ལོངས་
སྤྱད་བྱའི་བདག་གི་བ་མ་ཡིན་ཅོ། །

འདི་ནི་ར་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། ནང་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱང་པོ་ལྷའི་
དངོས་པོ་འདི་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་ངའམ་བདག་མ་ཡིན་ཅོ། །འདི་ནི་རའི་བདག་
མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། བྱ་དང་རྒྱུར་མ་དང་བྲན་དང་སྤྱགས་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྒྱུད་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱང་པོ་རྣམས་ནི་རའི་དབང་བསྐྱུར་བྱུངས་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་
བདག་གཞན་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་དེས་བྱའི་དངོས་པོ་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་

བསྐྱུས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བདག་གི་བའི་རྣམ་པ་འབའ་ཞིག་བཀག་སྟེ། དེ་དག་ལ་ནི་
བདག་གི་བར་འཛིན་པར་བྱེད་གྱི། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་
རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པ་
གཉིས་བཀག་སྟེ། དེ་ལ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ལ་བདག་དང་གཞན་གྱིས་
བསྐྱུས་པ་ལ་བདག་གི་རྣམ་པ་གཉིས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གིས་མི་
རྟག་པ་ལ་འཕྲོས་པ་དང་། སྤྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། འཆི་བ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
ལ་འཕྲོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། གཟུགས་ཅན་སྐད་ཅིག་མར་སྒྱུབ་པ་ནི།
སྐད་གཅིག་མའི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཞེས་གང་བཤད་པ་དེ་ལ་སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་གཟུགས་རྣམས་ནི་ཅི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་
ཞེ་ན། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་སྐད་
ཅིག་མར་བལྟ་སྟེ། འདི་ལྟར་ནང་གི་ལུས་རྣམས་ནི་སེམས་སྐད་ཅིག་མས་ཟེན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། སེམས་དང་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ནི་ཡང་དག་པར་འགྱུར་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་་
པ་དང་བྲལ་བའི་ལུས་ནི་རུལ་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་གནས་
སྐབས་ན་སེམས་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་ལུས་ཀྱང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྣམ་པ་

གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ནི་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་འབྱུང་བའི་གནས་སམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར། གང་ཞིག་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ནི་རྟེན་མ་ཞིག་པར་དེ་ལ་བརྟེན་པ་འཛིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲོན་མེ་མ་ཞིག་པར་འོད་མི་འཛིག་པ་བཞིན། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟེན་ལུས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་མོ། །ཕྱི་དང་ནང་གི་གཟུགས་རྣམས་ནི་སེམས་སྐད་ཅིག་མའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲས་བུ་རྟག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། གཟུགས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་རྟེན་མི་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་གཟུགས་རྟགས་པ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་གཟུགས་དེ་དག་ལ་སེམས་སྐད་ཅིག་མས་དབང་བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐུ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་གཟུགས་དེ་དག་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། གཟུགས་རྣམས་ནི་རང་གི་རྒྱན་གྱི་མཐར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྟོད་པར་འགྱུར་ཞིང་འཛིག་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྤྲོ་ནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བར་ཤེས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐ་མའི་གནས་སྐབས་དང་སྤྲོ་གི་གནས་སྐབས་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲོ་མའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་རྒྱན་གྱི་མཐར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིས་

ནས་ཀྱང་རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་རང་གིས་འཇིག་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
གཟུགས་ནི་སྒྲིམ་ཅམ་ཉིད་ནས་སྐད་ཅིག་མར་གནས་པར་མངོན་ཏེ་གཞན་དུ་ན།
འཇིག་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་མེད་པར་མཆུངས་པ་ལ། ཐ་མའི་གནས་སྐབས་རྣམས་འཇིག་ལ།
སྐར་གྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་མི་འཇིག་པའི་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་
འཇིག་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་རང་གི་འཇིག་པ་དེ་དག་ནི་
སྐད་ཅིག་མར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་
བཞིན། ཕྱི་དང་ནང་གི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གཞན་ལ་
ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་རང་གིས་འཇིག་པར་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་
བྱུང་དམིགས་པའོ། །

ཞར་བྱུང་གཟུགས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། གཟུགས་
འདུས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི་མདོ་ལས། གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ།
ཞེས་སོགས་གསུང་ན། མེ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་གཞན་མ་དམིགས་པའི་
གཟུགས་ཀྱང་དམིགས་ན། དེ་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེ་ན། འདུས་པ་འགའ་
ལ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ཀ་རྒྱུར་ཡོད་པ་སྤྱིད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུང་པར་བྱེད་ཀྱི།
གཟུགས་ཀྱི་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་ཀ་དེས་པར་ཆང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་འབྱུང་བ་
རྒྱུར་བྱས་པ། ཞེས་པའི་སྒྲིམ་ཏེ་ནི། འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་འབྱུང་གྱུར་
རྣམས་བརྟེན་པའི་དོན་ཏེ། འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་གྱུར་རྣམས་ལ་
ལོགས་ཤིག་ན་རང་དབང་དུ་གནས་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འདུས་

པ་གང་ལ་འབྱུང་བ་གང་དམིགས་པ་དེ་ནི་དེ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། གཞན་ནི་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་འབྱུང་བ་གཅིག་
 ལས་གྱུར་པའི་འདུས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ས་རྩོག་སྒྲམ་པོ་ལྟ་བུའོ། །
 གཉིས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་གཤེར་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་ལས་གྱུར་
 པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་རྩོ་བར་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྱུང་བ་བཞི་ལས་གྱུར་པ་ཡང་
 ཡོད་དེ། ས་རྩོག་དེ་ཉིད་གཤེར་བ་དང་། རྩོ་བ་དང་། འདྲིལ་ཞིང་འགྲོ་བའི་ཆོམ་འོ། །
 འདུས་པ་གང་རྒྱར་བྱས་པའི་གཟུགས་གཅིག་དང་ལྟན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར།
 འོད་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་དང་ལྟན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲ་དང་རྩོ་དང་བཅས་པའི་རྒྱར་ལྟ་
 བུའོ། །གསུམ་པ་དང་ལྟན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་དུ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་གཟུགས་
 དང་། རྩོ་དང་། རིག་བྱའི་བྱེ་བྲག་གིས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་བྱིར་ཏེ། རིག་བྱའི་བྱེ་བྲག་ནི་
 འདིར་ཡང་བ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱར་བྱས་པའི་གཟུགས་བཞི་དང་ལྟན་པ་
 ཡང་ཡོད་དེ། ལུ་རམ་གྱི་གོང་བུ་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་དང་ལྟན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། དེ་ཉིད་སྒྲ་
 དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་ཡང་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་
 གང་ན་གང་དམིགས་པ་དེ་ནི་དེ་ན་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །
 རུལ་ཕྱ་རབ་ལ་དབྱུད་པ་ནི། རུལ་ཕྱ་རབ་ནི་ལུས་སམ་རྩ་ས་སུ་མེད་པར་རིག་པར་
 བྱ་སྟེ། དེ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་སྟོས་རྒྱར་བའི་མཐར་རབ་དུ་བྱེ་ནས་རུལ་ཕྱ་རབ་དུ་
 རྣམ་པར་གཞག་པ་ཅས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏོ། །ཅིའི་བྱིར་ལུས་མེད་ན་རུལ་ཕྱ་རབ་དུ་
 རྣམ་པར་འཛོག་ཅེ་ན། གཟུགས་ལ་སྟོས་ཆགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་རུལ་ཕྱ་རབ་

དུ་བཤེག་པ་ན། བར་གི་གཟུགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་གོ་ཞེས་རིལ་པོ་
གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོས་
རྟུལ་བྲ་རབ་དུ་རྣམ་པར་བཤེག་པ་ན། གཟུགས་ལ་རྫས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅི་ཡང་མེད་པར་
རྟོགས་ནས། ཕྱིའི་གཟུགས་རྣམས་རྫས་སུ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་
འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་འཇུག་པས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་
རྟོགས་ནས། ཕྱིའི་གཟུགས་རྣམས་རྫས་སུ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་
འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་འཇུག་པས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་
འཇུག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །

སྒྲིབ་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། བཤད་བྱ་ནི། ཡང་སྟུག་
བསྐྱལ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི། གང་འདོད་པ་ན་སྒྲིབ་
པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་། མི་གཡོ་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
སྟུག་བསྐྱལ་ནི། འགྲོ་བ་ལྟ་དང་། སྒྲེ་གནས་བཞི་ཀའི་སྟུག་བསྐྱལ་དང་ལྟན་པས་
གིན་དུ་རྒྱས་ལ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་མི་གཡོ་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་
པས་མ་བསྐྱབས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་
བའི་རྩ་བ་སྒྲེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ། གདོན་མི་བླ་བར་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ལས་འདའ་བར་
རེས་པར་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་པ་ན་སྒྲིབ་པ་དེ་ཉིད་འཛིག་རྟོན་པའི་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་མི་གཡོ་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་རྣམས་

གྱི་ནི་རེ་ཞིག་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལས་འདའ་ངེས་སུ་བྱས་པའི་
 བྱིར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ལ། གཏན་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་མ་བསྐྱབས་པ་ཡང་མིན་ཅོ། །
 གཟུགས་ཁམས་གྱི་བྱིས་པ་བར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་
 རྣམས་ནི། ཁམས་གོང་འོག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལ་ལྟོས་ཏེ། བར་མ་ཡང་ཡིན་ལ། བྱ་
 ངན་ལས་འདའ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པས་མ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཅོ། །གཟུགས་མེད་པར་
 གྱེས་པའི་བྱིས་པ་བར་པ་ཆ་མཐུན་སྤངས་པ་ནི། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ལ་ལྟོས་
 རས་བསྐྱབས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མ་ངེས་པའི་བྱིར་མ་བསྐྱབས་
 པ་ཡང་ཡིན་ཅོ། །སློབ་པ་རྣམས་གྱི་ངན་སོང་དང་། རྟོད་གཤེར་དང་། སྒྲོང་ལས་
 གྱེས་པ་ལས་ཀྱང་འདས་པས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ལ། དུས་ངེས་པ་སྤིང་པ་བདུན་པ་
 སོགས་གྱིས་བར་པ་ངེས་པར་བྱས་པས། ཆེས་བསྐྱབས་པ་ཡང་ཡིན་ཅོ། །མི་སློབ་
 པ་རྣམས་གྱི་སློག་གི་དབང་པོའི་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པའི་མིང་གཟུགས་ནི། དེ་ཙམ་གྱི་
 འགྲོ་བ་དང་། གྱེ་གནས་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཉིད་ལུས་པས་བསྐྱབས་ལ། ཆེ་དེ་ཉིད་
 ལ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པས་ཤིན་ཏུ་ཆེས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཅོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དབང་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་རྣམས་གྱི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསམས་
 བཞིན་དུ་སྤིང་པར་གྱེ་བ་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མ་གྱེས་
 པས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་སྤང་དུ་གྱེ་བ་སྟོན་པས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དུ་
 སྤང་ཞིང་། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སེལ་བར་བྱེད་པས་ན།
 བསྐྱབས་པ་ཆེན་པོས་ནི་བར་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ཅོ། །འཆི་བ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བྱེད་པར་

བཤད་པ་ལ་ལྷ་ལས། འཆི་བ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེལ་བརྒྱད་
ན་པ་ན། འཆི་བ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་འཆི་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་
གཏེ་བའི་སེམས་ཡིད་པ་སོགས་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོག་གསལ་འཆད་པའི་གནས་
པས་གྱི་སེམས་ནི་ཁོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས། དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི།
དེ་སྤྲུ་ལོགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་འཆད་པ་ནི། སེམས་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བརྒྱ་བ་གསལ་བ་ནི་
ར་ཁིད་གྱིས་རྩི་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱབས་པས་
ས། གཞན་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་གྱིས་དགེ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྟོགས་
ར་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་གསལ་ཅད་ནི་དགེ་བའི་
སེམས་ཡིད་པར་འཆི་བར་བལྟའོ། །སེམས་གསལ་བ་ན་རང་རམ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་
ས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། མི་དགེ་བའི་སེམས་བསྐྱབས་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཡིད་
འཆི་བའོ། །སེམས་གསལ་མི་གསལ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུ་དེ་
ཁྱིམ་ཀ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རམ། ཆང་ཡང་ལུས་སེམས་སྟོབས་ཞན་པས་སེམས་
ར་མི་གསལ་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མི་ནུས་པས་ཀྱང་
ར་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཡིད་པར་འཆི་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པར་འཆི་བ་ནི། བདེ་བར་འཆི་བས་
ཆི་བར་འགྱུར་ཏེ། འཆི་ཀར་དེའི་ལུས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཆོར་བ་དྲག་པོ་འབྱུང་
ར་མི་འགྱུར་འོ། །མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པར་འཆི་བ་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་

འཆི་བས་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ། འཆི་ཀར་དེའི་ལུས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་དྲག་པོ་
འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཆི་བ་ནི། གཟུགས་མཐོང་བ་འཁྲུལ་
བར་མི་འགྱུར་ལ། མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་འཆི་བ་ལ་ནི་གཟུགས་མཐོང་
བ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་རོ། །ལུང་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་འཆི་བ་ལ་ནི། བདེ་
བས་འཆི་བས་ཀྱང་མི་འཆི་ལ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འཆི་བས་ཀྱང་མི་འཆི་བ་ཞེས་བྱའོ། །
གཞན་ཡང་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པའི་ཆེ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་མི་
དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་སྤྲུག་པ་འདིར་མྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་ལས་
བཞིན་དུ་དེ་ལ་གཟུགས་མི་སྤྲུག་པ་དུ་མ་སྤྲང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མི་དགེ་བ་ཆེན་
པོ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ནི། མཆོན་མ་མི་སྤྲུག་པ་དེ་མཐོང་བས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཞིང་། སྤྱི་བྱེད་ཞེས་བྱེད་པར་འགྱུར། ཀླང་ལག་གཡོ་བ་པ་དང་། གཅིན་དང་
ཕྱི་ས་འཆོར་བ་དང་། ཁ་ནས་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པའི་
ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲིང་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དེ་དག་
ལས་ཁ་ཅིག་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཁ་ཅིག་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །བཙོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་དགོངས་ནས། དེ་སྤོན་སྤྲུག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་
བསགས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་ནི། འཆི་ཀ་དེའི་ཆོ། དེ་ལ་ཕྱི་མ་རེད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཆོ།
རི་རྣམས་སམ་རིའི་རྩེ་མོ་རྣམས་ཀྱི་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་འབབ་ཅིང་ལྷག་པར་འབབ་ལ།
མཛོན་དུ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་དེ་ནི་སྤྲང་བ་ནས་

མུན་ཁྲོད་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱའོ། །དགེ་བ་བྱེད་པ་དག །འཆི་བའི་དུས་
བྱེད་པའི་ཆོ། དེ་དག་ལས་ལྷོག་པའི་མཚན་མ་དག་འབྱུང་སྟེ། གང་ཟག་དེ་ནི་མུན་
ཁྲོད་ནས་སྒྲར་བར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་རི་སྒྲིད་འདུ་
ཤེས་མི་གསལ་བར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ། ཡུན་རིང་མོ་ནས་གོམས་པའི་བདག་ལ་
ཆགས་པ་ཀུན་དུ་འབྱུང་ངོ། །དེའི་འོག་དུ་དེའི་དབང་གིས་བདག་མེད་པར་འགྱུར་
རོ་སྒྲམ་ལུས་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བར་འགྱུར་དེ། དེ་ནི་དེའི་བར་དོའི་སྒྲིད་པ་
མཛོན་པར་འགྱུར་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་སྤྱིར་
འོར་བ་རྒྱམས་ལ་ཡང་དེའི་ཆོ་བདག་དུ་ཆགས་པ་དེ་ཀུན་དུ་འབྱུང་མོད་གྱི། འོན་
ཀྱང་དེ་དག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་དོ། །སྤྱིར་མི་འོར་
བ་རྒྱམས་ལ་ནི་དེའི་ཆོ་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལ་གནད་
འཆད་པ། སེམས་ཅན་དམུལ་བའི་འགྲོ་བ་དང་། ལྷའི་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རྒྱམ་པ་གཉིས་དེ། ཤིན་དུ་ཆ་བས་ཆེ་བ་དང་། ཤིན་དུ་ཆ་བས་
ཆུང་བའོ། །ལས་ཉེས་པ་བྱེད་པ་རྒྱམས་ཀྱི་ཤིན་དུ་ཆ་བས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ལས་
ལྷགས་པར་བྱེད་པ་རྒྱམས་ཀྱི་ནི་ཤིན་དུ་ཆ་བས་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་གི་སྒྲིམ་སྒྲན་པ་
ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆ་བས་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ། །

འཆི་བ་ན་དྲོད་འདོར་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་དགེ་བ་བྱེད་པ་རྒྱམས་ཀྱི་རྒྱམ་
བར་ཤེས་པས་ནི་རོ་སྒྲིད་ནས་ལུས་འདོར་བར་བྱེད་དེ་དེའི་སྤྱིར། ཐོག་མ་ཉིད་དུ་
ལུས་ཀྱི་སྒྲིད་གྲང་མོར་འགྱུར་ངོ། །དེ་ཡང་སྒྲིང་ཁ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་འདོར་བར་

འགྱུར་ཏེ། སྤྱིར་ཁ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཕྲོ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །

མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པས་རོ་སྟོང་ནས་ལུས་
འདོར་བར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར། ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ལུས་ཀྱི་སྟོང་གར་བར་འགྱུར་རོ། །
གི་ནས་བར་དོ་འགྱུབ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ལུས་བམས་ཅད་གར་མོར་འགྱུར་ཏེ།
སྟོག་འཆད་པ་ལ་ཐུག་པ་ན། ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེས་པ་དང་། སྟོན་སྟོས་པ་ལ་
མཛོན་པར་དགའ་བའི་རྒྱས་ཡོངས་སུ་བགོས་པ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་
ལས་ཀྱི་རྒྱས་ཡོངས་སུ་བགོས་པའི་རྒྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱར་
མགོའི་མཐོང་མན་གྱི་ཚུལ་དུ་འདི་ནས་འཆི་འཕྲོ་བ་དང་། ཐུགས་དེ་ཉིད་ནས། བར་
དོའི་སྤྱིད་པ་མཛོན་པར་འགྱུབ་པ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །བར་མ་
དོའི་སྤྱིད་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་ཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་
མ་དོའི་སྤྱིད་པ་མཛོན་པར་འགྱུབ་པའི་ཁ་དོག་ནི། ཕྱར་བ་ནག་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་
གིན་ཏུ་ནག་པའོ། །དགེ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། ལྷམ་བུ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་
གིན་ཏུ་དཀར་པའོ། །སྤྱིད་པ་འཕྲོ་བའི་མདོར། དཔྱུལ་བའི་བར་དོ་སྟོང་དུ་མ་མེས་
ཆིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་རུ་ལྟ་བུ་དང་། དུད་འགྲོའི་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། མིའི་
གསེར་ལྟ་བུ་དང་། ལྷའི་ལྷམ་བུ་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །བར་མ་དོའི་སྤྱིད་པ་
དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་
བ་ལ་ཡུལ་གོ་ས་བགྲོད་དགོས་ཤིང་། དེ་རྣམ་ཤེས་རྒྱར་པས་མི་རྣམས་པས། དེའི་ཆེན་
ལུས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནས་འཕྲོ་བ་ན་ཡོད་ཀྱི། དེར་

སྐྱེ་བ་ལ་ནི་བར་སྤྱོད་མེད་དེ། གང་དུ་གི་བའི་ཡུལ་དེར་དེའི་སྤང་གཞིའི་ཕྱང་པོ་
 མངོན་པར་འགྲུབ་གྱི། ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྣམ་
 གངས་ནི་འཆི་བའི་སྤྱོད་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
 བར་མ་དོའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་བས་ན་
 ཡིད་ལས་འབྱུང་བ་ཞེས་གྲུང་བྱའོ། །དྲིའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་། དྲིས་བརྟེན་པར་བྱེད་
 བས་ན་དྲི་བ་ཞེས་གྲུང་བྱའོ། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྲུབ་བས་ན་མངོན་པར་
 འགྲུབ་པ་ཞེས་གྲུང་བྱའོ། །བར་མ་དོའི་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་
 རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཞག་བདུན་གནས་པར་བཟད་དེ། རྒྱུ་མ་རྟེན་ན་མི་རེས་པ་མེད་དོ། །མ་རྟེན་
 ན་བདུན་ཚུན་གྱིས་འཆི་འཕོ་ཞིང་། ལུས་བརྗེས་ནས་གྲུང་ཞག་བདུན་དུ་གནས་སོ། །
 སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་རྟེན་ན་ཞག་བདུན་ཕྱག་བདུན་གྱི་བར་ལ་གནས་སོ། །དེ་ལས་
 འདས་པ་མ་ཆད་ནི་གདོན་མི་བྱ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་རྟེན་པར་འགྲུབ་རོ། །ཞག་བདུན་
 གྱིས་འཆི་འཕོ་བ་དེ་ཡང་། ཡང་ན་ནི། སྤྱི་ཀྱི་དང་སྐྱུ་ལ་བ་མཉམ་པ་མངོན་པར་
 འགྲུབ་པོ། །ཅི་སྟེན་དག་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་ལྷོག་སྟེ། སྐྱུ་ལ་བ་མི་མཉམ་པ་
 གཞན་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྤྱོད་དེ། དཔེར་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་གྲུང་པོ་ཆེ་
 ཞིག་གི་འཕོས་གི་འཕོས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་སྤྱོད་མངོན་པར་འགྲུབ་
 པ་ན། ཐུང་པ་ལ་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ཏོག་སྐྱེས་པས་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྐྱུར་
 འགྲུབ་གྱིས་དཔྱུ་ལ་བའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་ནས། དཔྱུ་ལ་བའི་བར་སྤྱོད་གྲུབ་
 པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ན་གནས་པ་ཡང་། སྟོན་གོམས་པའི་དབང་

གིས་དག་བཤམ་མི་དག་བའི་ལས་སོག་གོ། །དེའི་གར་ཟག་གིས། བདག་དང་སྐལ་
བ་མཉམ་པའི་བར་མ་དོའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། དེ་དག་གི་སྐྱེ་གནས་དང་། བདག་
གི་སྐྱེ་གནས་ཀྱང་མང་ངོ་། །ཉེས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ནི་བྱར་དུ་རྩུབ་ཏེ་སྐྱེ་དུ་
ཚུགས་སུ་འགྲོ་ལོ། །ལྷར་སྐྱེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བྱེད་དུ་ལོ། །མིར་སྐྱེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བྱར་
ཀར་ངོ་། །དེ་དག་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པ་ལྷའི་མིག་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ངོ་། །
གཞན་དག་ལྷའི་བར་དོས་འགྲོ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བར་དོ་ཀུན་མཐོང་ཞིང་། མིའི་བར་
དོས་ལྷ་མ་རྟོགས་པ་དང་། རན་སོང་ག་སུམ་གྱིས་གོང་མ་གཉིས་མི་མཐོང་བར་སྒྲུབ་ལོ། །
སྐྱེ་གནས་མ་བླངས་ཀྱི་བར་དུ་དེའི་མིག་ལྷའི་མིག་བཞིན་དུ་ཐོགས་པ་མེད་དོ། །
བར་མ་དོའི་སྤྱད་པ་དེའི་ཆ་བྱད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། འགྲོ་བའི་རིས་གར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
བའི་འགྲོ་བ་དེའི་བྱད་གཟུགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པས་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །འགྲོ་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་
གནས་མ་བླངས་ཀྱི་བར་དུ་ཐགས་ཐོགས་མེད་དེ་རྩུ་འཕྱལ་དང་ལྷན་པ་བཞིན་དུ་
སྐྱར་དུ་འགྲོ་ཞིང་། གར་སྐྱེ་བའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་ཐོགས་པར་འགྱུར་ངོ་། །སྐྱེ་གནས་
སུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་དུ་མཉམ་པ་ལྟར། བར་
སྤྱད་ནས་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་སྤྱད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་གལ་ཏེ་མི་དག་བའི་ལས་བྱེད་པ་ལུག་ག་སོང་བ་ལ་སོགས་པ་
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་བར་སྤྱད་མཛོམ་པར་འགྱུབ་པར་དེ་
དག་ནི། རང་གི་སྐྱེ་གནས་སུ་ལུག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མི་ལམ་ལྟ་བུར་མཐོང་ནས།

དེ་སྟོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་དེ་མཛོན་པར་དགའ་ནས་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱག་གོ། །དེ་ནས་དེ་
 སྟེ་གནས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ལ། ཁོང་ཁྱོད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་དབང་གིས་བར་མ་དོའི་
 སྒྲིང་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྟེ་བའི་སྒྲིང་པ་མཛོན་པར་འགྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་འདི་སྟམ་དུ་བདག་འདི་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་བར་བྱ། བརྩེ་བར་བྱ། དགའ་
 མགྱུར་སྒྱུད་པར་བྱ། བཟོ་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སེམས་གཏོད་པར་འགྱུར་ལ།
 དེ་དེར་ལོག་པར་ལས་ཀྱི་གཞོན་པ་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོག་ས་ཀྱིས་གཟེར་བར་འགྱུར་ཏེ།
 ཡོངས་སུ་ཆ་བ་ཆེན་པོས་གྱུར་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་
 མཐོང་བ་མེད་དུ་ཟིན་ན། དེ་དེར་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཉིད་གྱུར་མེད་ན། འགྲོ་བར་ལྟ་
 ག་ལ་འགྱུར། མི་འགྲོ་ན་ཡང་དེར་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་
 རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་ལྟ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པར་སྟེ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་
 བར་རིག་པར་བྱའོ། །དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། མི་དང་། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་
 པ་དང་། གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷའི་རིས་གཞན་དག་ཏུ་སྟེ་བ་ནི། སྟེ་བའི་གནས་སུ་
 བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་མཛོན་པར་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་
 མཐོང་རོ། །དེ་ནས་སྟམ་བཞིན་དུ་དེར་དགའ་བ་དང་། འདོད་པ་སྦྱོད་དེ་སོང་བ་
 དང་། སྟེ་གནས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པར་ཡང་གྱུར་ནས་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྟེ་བ་ཡང་སྟམ་
 བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མ་རུང་ཞིང་ལྷ་མཆོན་དང་ལྷན་པ་དང་། བ་མ་རྗེས་
 སུ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་དང་། གྲི་བ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པ་སྟེ། གནས་གསུམ་མཛོན་
 དུ་གྱུར་པ་ན་མངལ་དུ་འདུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བར་མ་དོའི་སྒྲིང་

པ་ན་གནས་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་གནས་པ་མའི་བྱ་བྲག་འདུས་པ་ལ། བ་མ་གཉིས་ཉིལ་
 བོ་བྱེད་པར་འབྱུལ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་། དེ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་དེ། གལ་ཏེ་བྱད་མེད་དུ་སྐྱེས་ན་ནི་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་དེ། བྱད་མེད་དང་
 འབྲལ་བར་འདོད་པ་སྐྱེ་ལ། སྐྱེས་པར་སྐྱེ་ན་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་དེ། སྐྱེས་པ་དང་
 འབྲལ་བར་འདོད་པ་སྐྱེ་ལོ། །དེ་བསྐྱེད་པས། སྐྱེས་པའམ་བྱད་མེད་འབའ་ཞིག་
 མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཇི་ལྷ་ཇི་ལྷར་སྤྲོགས་དེར་ཉེ་བར་སྒྲིམ་བ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་
 སྐྱེས་པའམ་བྱད་མེད་དེའི་ཡན་ལག་གཞན་སྒྲུབ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། སྐྱེས་པ་
 དང་། བྱད་མེད་དེ་ལ་ཕོ་མཆོན་ནམ། མོ་མཆོན་དུ་མཐོང་བ་འབའ་ཞིག་ཉེ་བར་
 གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དེར་བར་མ་དོའི་སེམས་ཅན་དེ་ཁོང་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ།
 དེའི་དབང་གིས་བར་མ་དོའི་སྤྲིད་པ་འགག་ཅིང་། སྐྱེ་བའི་སྤྲིད་པར་ཉིང་མཆོམས་
 སྒྲིམ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྲིམ་འདོད་ཆགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཁོང་བློ་བ་ནི།
 བར་སྤྲིད་འགག་པ་དང་། སྐྱེ་སྤྲིད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྲིམ་བའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཉིད་བསྐྱེས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པར་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །གལ་
 ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་བསོད་ནམས་རྒྱུར་དུ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། །རིགས་དམའ་བར་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་དེ། འཕོ་བའི་ཆེ་དང་། འདུག་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཀུ་ཅོའི་སྐྱ་དང་། འདམ་བུ་དང་།
 རགས་ཆལ་བྱིབས་པོ་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་བའི་མཆོན་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །
 གལ་ཏེ་དག་བ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། རིགས་མཐོན་པོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་
 ལ་ཞི་བ་དང་། སྒྲན་པའི་སྐྱ་འབྱུང་ལ། ཁང་བཟང་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་ལ་

སོགས་པར་འགྲོ་བའི་མཆན་མ་འབྲུང་རོ། །དེ་ནས་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆགས་པ་དྲག་
 པོའི་མཛུག་ཏུ། འུ་བ་དང་ཐུག་གི་ཐོགས་པ་སྒྲ་བ་བྱུང་བ་མའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འདྲེས་ཏེ།
 འོ་མ་སྒྲོལ་བའི་སྒྲིས་མ་ལྟར་རྒྱར་རྒྱར་པོར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལུས་ལེན་པར་བྱེད་
 བའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་བཅས་པ་ཐོག་མར་
 འཛུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །མེར་མེར་པོའི་
 ཕྱོགས་གང་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི། དེའི་ཆེ་དེའི་སྒྲིང་གི་
 ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་གང་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་
 ཕྱོགས་དེ་ཉིད་དུ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་འཛུག་གོ། །

ལྷ་པ་སྐྱེ་གནས་བཞིའི་དབང་པོ་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། བར་མ་དོའི་སྤྱིད་པ་
 འགགས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱེ་གནས་བཞི་པོ་སྒྲོང་ལས་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་
 མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་བརྟུན་ཏེ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་
 རྣམས་ནི། མ་ཆར་བ་མེད་པར་ཅིག་ཆར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ནི་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱེ་བྲག་ཏུ་མངལ་ནས་སྐྱེ་བའི་དབང་
 པོ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བའི་མདོ་ལས་ཇི་
 སྐད་འབྲུང་བ་བཞིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་རྒྱར་རྒྱར་འགྱུར། །རྒྱར་རྒྱར་པོ་
 ལས་མེར་མེར་འགྱུར། །མེར་མེར་པོ་ལས་ནར་ནར་འགྱུར། །ནར་ནར་པོ་ལས་
 བོར་བོར་འགྱུར། །བོར་བོར་པོ་ལས་རྐང་ལག་འགྱུས། །སྒྲ་སྒྲ་སེན་མོ་ལ་སོགས་
 དང་། །དབང་པོས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་ནི། །མཆན་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྲུང་

བར་འགྱུར། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ནི་ད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། མངལ་ན་གནས་པ་དེ་ཡང་ཞག་བདུན་
 གྲག་སུམ་བཅུ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱིས་མངལ་དུ་ཡན་ལག་དང་ནིང་ལག་གམས་ཅད་དང་
 ལྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཞག་བཞི་ལོན་པ་ན་བཙའ་བར་འགྱུར་དེ། བཙའ་ལྟན་
 འདས་ཀྱིས་མངལ་དུ་འདུག་པའི་མདོ་ལས། དེ་ནི་ལྷ་བ་དགུའམ། དེ་ལས་འདས་
 བས་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་རྫོགས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི།
 ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་བ་དུག་གམ་བདུན་ཀྱིས་ནི་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་དེ།
 ཡན་ལག་མ་ཆེད་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟོ། །སྒྲེ་མཆེད་དུག་དོད་པའི་
 གནས་སྐབས་ན་ནི། མས་ཁ་ཟས་ཟོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དངས་མ་སྐྱ་བ་དེས་དེ་
 ཏས་པར་འགྱུར་རོ། །མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྐྱ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ནི།
 དངས་མ་ཤིན་ཏུ་སྐྱ་བས་ཏས་པར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །མངལ་ན་གནས་པ་
 དེ་ལ་དུས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། མེར་མེར་པོ་དང་། ལུར་ལུར་པོ་དང་། ལྟར་
 ལྟར་པོ་དང་། ལམང་འགྱུར་གྱི་དུས་དང་། རྒྱ་ལག་འགྱུས་པའི་དུས་དང་། སྐྱ་དང་།
 སྐྱ་དང་། སེན་མོ་འབྱུང་བའི་དུས་དང་། དབང་པོ་དོད་པའི་དུས་དང་། མཆོན་དོད་
 པའི་དུས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲིས་མ་ལྟ་བུས་གཡོགས་ལ། བར་སྐྱ་མོར་འདུག་པ་ནི་མེར་
 མེར་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྒྲིས་མ་ལྟ་བུར་འདུག་སྟེ་ཞོ་ལྟར་གྱུར་ལ།
 ཤར་མ་གྱུར་པ་ནི་ལུར་ལུར་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཤར་ནི་གྱུར་ལ། སྐྱ་བར་འདུག་པ་ནི་
 ལྟར་ལྟར་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱ་བར་གྱུར་དེ། མནན་བཟོད་པ་ནི་ལམང་འགྱུར་ཞེས་

མངལ་ན་གནས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་ནས། མས་མངལ་ན་གནས་པ་
གས་ཆེར་མི་བཟོད་པ་ལས། བར་དུ་རྒྱུད་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་མངལ་ན་
གནས་པ་ལ་གཞོན་པ་སྦྱིད་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ནས་དེའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྦྱི་བའི་ཆར་གཏོགས་
པའི་རྒྱུད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་མངལ་ན་གནས་པ་དེ་རྒྱར་པ་ནི་བྱེན་དུ་བསྟན།
མགོ་ནི་བྱར་དུ་བསྟན་ནས། ག་མས་གཡོགས་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ།
འབྱུང་བ་ན་ག་མ་དེ་སྦྱིར་ནང་དུ་ལོག་སྟེ་སྟོན་གནས་སོ། །མངལ་གྱི་སྒྲོར་བྱུང་མ་
ཐག་བཅས་པའི་དུས་ཞེས་བྱའོ། །བཅས་པ་དེའི་འོག་དུ་རིམ་གྱིས་མིག་གི་འདུས་ཏེ་
རིག་པ་ལ་སོགས་པས་རིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྦྱོད་པའི་ཐ་སྟོན་རྗེས་
སུ་སྦྱོབ་པ་ལ་ཡང་འདུག་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གང་གིས་ལུས་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་གང་དུ་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བ་དེར། སེམས་ཅན་སྐལ་བ་མཉམ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་
དག་ལའང་། རྒྱུན་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ས་པོན་གྱི་ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་། ཁ་བས་གྱི་རྒྱས་
པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་དུ་ལེགས་པར་བསྐྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ལུས་དང་རག་གི་
ལས་མའོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་སྦྱོབ་པས་རྒྱུན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་ཕ་
མ་གཉིས་གྱིས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བྱ་བ་དང་ཐུག་གིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་
བཅོམ་བར་རིག་ནས། དེ་དང་མཐུན་པའི་ཁ་བས་སྟུང་པར་བྱེད་དོ། །གསོ་བར་
བྱེད་སྦྱིད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དུས་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་དང་། ཡ་ང་བར་འགྲོ་ཞིང་།

བརྒྱ་བ་ལ། དེ་དང་དེར་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དབང་པོ་རྣམས་
ཡོངས་སུ་སྒྲིམ་པ་ན། སྒྲི་བའི་བ་སྒྲིད་དག་སྒྲོ་བ་ཏུ་འདུག་སྟེ། དེ་དག་གིས་བྱང་
གཞན་དུག་སྒྲོ་བ་ཏུ་འདུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་
དུས་ནས་བདེ་བ་དང་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལ་སོ་སོར་སྐྱེད་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་
ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་སྒྲི་དང་། རང་གི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་
གྱིས་རི་རིམ་ཟག་པ་ཟད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བདེ་བ་དང་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལས་འདའ་
བར་མི་འགྱུར་དོ། །དེ་ལྟར་ན། རང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྒྲི་བ་
དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅོ། །ཡོངས་སུ་གཤེས་པར་བྱ་བ་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་བཤད་
ཟིན་དོ། །

ད་ནི་ཤེས་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་བཤད་པར་བཞེད་
ནས། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སྒྲོས་སོ། །དེ་ཡང་མཆོམ་གཞི་དང་།
མཆོམ་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། མདོར་བསྟུན་པ་
དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལ། དང་པོ་ལ་དངོས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་།
དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལས་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་
སྤྱིད་པའི་སྟུག་བསྟུལ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་རྣམས་
སྟུག་བསྟུལ་སྤྱིད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་
ལས་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། དེ་ལྟ་ན།
བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས། སྟུག་བསྟུལ་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན།

སྤྲེད་པ་ཡང་འབྱུང་བ་ཅན་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པ་དང་། དེ་ལ་མངོན་
 པར་དགའ་བའི་རང་ཚུལ་ཅན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པའི་སྤྲེད་པ་དང་། སྤྲེད་པའི་
 སྤྲེད་པ་དང་། འཛིག་པའི་སྤྲེད་པའོ་ཞེས་སྤྲེད་པ་ཉིད་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པར་
 བསྟན་པས་བསྟན་པ་ཅི་ཞེན། དེ་ནི་སྤྲེད་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་
 གྱི། ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤྲེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་འདིའི་དོན་ཅི་
 ཞེན། སྤྲིར་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྤྲིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་སྤྲེད་པ་རྣམ་པ་
 བཞི་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། ཏྲག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། གཙང་བ་དང་། བདག་ཏུ་
 སྤྲེད་པའོ། །སྤྲེད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གྱུར། མདོ་འདི་ཉིད་བྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལ་སྤྲེད་པ་དང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡང་སྤྲེད་པ་འབྱུང་བར་མངོན་ནོ། །གཉིས་པ་
 དང་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པ་དང་། དེ་དང་
 དེར་མངོན་པར་དགའ་བར་མངོན་ནོ། །བྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་ཆགས་པའི་
 སྤྲེད་པ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བར་མངོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྲེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་བདག་
 ལ་སྤྲེད་པ་བསྟན་ཏོ། །

ཡང་འབྱུང་བ་ཅན་ཞེས་པས་ནི། ཏྲག་པར་སྤྲེད་པའོ། །དགའ་བའི་འདོད་
 ཆགས་དང་ལྷན་པ་དང་། དེ་དང་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་ནི། བདེ་བ་དང་
 གཙང་བར་སྤྲེད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་སྤྲེད་པ་གང་ཞེན། ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལ་ཆགས་
 བྱིར་སྤྲིར་བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་སྤྲེད་པ་འབྱུང་བ་ཅན་གང་ཞེན། མ་འོངས་པའི་དུས་
 གྱི་བྱུང་བར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པ་གང་

ཞེ་ན། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་
 གྱུར་པ་དང་། ཐོབ་པ་དག་ལ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དང་དེ་
 ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་
 འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་དྲག་པར་
 སྤྱད་པ་དང་། ཡང་འབྱུང་བ་ཅན་ནི་རྒྱའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཅོ། །བདེ་བར་སྤྱད་པ་དང་།
 དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཅོ། །གཙང་བར་
 སྤྱད་པ་དང་། དེ་དང་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ནི་རབ་སྒྱའི་རྣམ་པའོ། །བདག་ལ་
 སྤྱད་པ་ནི། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཅོ། །འདོད་པའི་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་
 བཤད་ཅིན་ཏོ། །སྤྱད་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་
 བའི་སྤྱིར་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་པ་དེ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་
 ལུས་ཐོབ་པ་ལ་ནི་སྤྱད་པའོ། །མ་ཐོབ་པ་ལ་ནི་ཡང་འབྱུང་བ་ཅན་ཅོ། །ཡུལ་ཐོབ་པ་
 ལ་ནི་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པའོ། །མ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི། དེ་
 དང་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་
 དུ་འགྲོ་བ་ནི། འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དང་
 ལྷན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་དང་
 མ་ཐོབ་པ་དག་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། འབྲལ་བ་དང་མི་འབྲལ་པར་སྤྱད་དོ། །འགྱུར་
 བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་མི་འབྲལ་བའི་སྤྱད་

པ་དང་འབྲད་པའི་སྤྱི་པའོ། །འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་ནི་གཏི་
 སྤྱུག་གིས་སྤྱི་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་གནས་རན་ལེན་གྱིས་རབ་དུ་སྤྱེ་བ་དང་། སྤྱུག་
 བསྐྱེལ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །བྱེ་
 བྲག་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
 བདག་དུ་མོངས་པའི་སྒྲོན་སྤྱི་པའོ་འབྲུང་བའི་བྱིར་རོ། །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་
 བ་ནི། དུས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱིར་རོ། །འདས་པ་ལ་ནི།
 བལྟས་པའི་སྤྱི་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལོ། །མ་འོངས་པ་ལ་ནི། མཛོད་པར་དགའ་བའི་
 རྣམ་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ནི་སྤྱུག་པར་ཆགས་པས་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་ལོ། །

ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ནི། འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་།
 གཟུགས་མེད་པའི་སྤྱི་པ་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཁྱབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོལ་བ་
 ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ནི། དེས་འདོད་པ་དང་། སྤྱི་པ་དང་། ལེག་པས་ཆངས་པར་
 སྦྱོད་པ་ཆོལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་པ་ཆོལ་བས་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་
 ལས་མི་གྲོལ་བར། དེ་ཉིད་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །
 སྤྱི་པ་ཆོལ་བས་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
 འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ལེག་པས་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་འཆོལ་བས་ནི། བསམ་གཏན་
 བཞི་བ་ཡན་ཆད་དུ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མཛོད་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་
 སྤྱི་པ་ཆོལ་བས་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འགྲུབ་པར་བྱེད་ལ།

ལོག་པས་ཆངས་པར་སྒྲིབ་པ་ཆོལ་བས་ནི། ལམ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་མ་གྲོལ་བས་
 དེར་ལམ་པ་བར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པ་བམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་འབྱུང་བ་དང་། འཇིག་
 པའི་སྒྲིབ་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྷན་སྦྲེལ་རོ། །སྒྲིབ་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་། འདུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཉིད་ལེན་དུ་སྒྲོན་པ་ནི་
 རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་
 བྱ་བའི་དོན་གྲངས་ལ་སོགས་པ་བཅུས་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་ལ་བཅུ་ལས། དེ་ཞིག་གྲངས་ནི། ལྷ་བ་ལྷར་སྦྱེ་བ་དང་། མ་སྦྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་
 རྒྱག་གས། བཅུར་རོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བཟའ་བྱ་བ་དེ་བ་
 དང་སྦྱག་བསྐྱལ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་གསུམ་ལ་ལོགས་པར་ཞུགས་པ་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་སྒོ་དང་མ་རིག་པའོ། །ཟ་བ་པོ་སེམས་ཅན་ལ་ལོག་
 པར་ཞུགས་པ་རྒྱལ་དང་། སྦྱོར་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་ལ་ལོག་
 པར་སྐྱབ་པ་ལྷ་བ་དང་བྱེ་ཆོལ་སྒྲེ། དེ་ཡང་ལོག་པར་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པའོ། །
 ཉོན་མོངས་པ་རྒྱག་པོ་དེ་ཉིད་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་སོགས་ལྷ་བ་ལྷའི་བྱེ་བྲག་གིས་
 བཅུར་ཡང་འབྱུར་རོ། །མཚན་ཉིད་ལ། སོ་སོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་བཤད་ཟིན་ལ།
 ཆོས་གང་འབྱུང་བ་ན་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འབྱུང་

བ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སེམས་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བར་
བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་དུག་གི་སྒྲོམ་སྒྲོམ་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར། རྣམ་པར་གཡེང་བས་རབ་
རྟུ་མ་ཞི་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བ་དང་། རྒྱུ་ལས་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བ་
དང་། རྒྱུགས་པས་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བ་དང་། བག་མེད་པས་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བ་དང་།
འཛེམ་པ་མེད་པས་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བའོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གཡེང་བས་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །དྲག་བདེ་ལ་སོགས་པ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གནས་སྐབས་ལ་སེམས་འཆིང་བར་བྱེད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་
རབ་རྟུ་མ་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུག་པའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་འབྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་
པས་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །ནང་དུ་སེམས་མི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུགས་
པས་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚེས་རྣམས་ལ་སེམས་མི་
སྤྲུང་ཞིང་། བག་ཡངས་སུ་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བག་མེད་པས་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བ་
ཡིན་ནོ། །མི་དགེ་བའི་ཚེས་རྣམས་ལ་ཇི་མི་སྦྱུས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འཛེམ་པ་མེད་
པས་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །

ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ལེགས་པར་སྤྲུང་
སྤངས་པའི་རྒྱའི་རྒྱུན་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ཀྱི་
ཚེས་གཟུགས་སྤྲུག་པ་དང་མི་སྤྲུག་པ་སྤྲུང་བར་གྱུར་པའི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་དང་།

ཡུལ་དེ་ལ་ཡང་སྐྱུག་པའམ་མི་སྐྱུག་པའི་མཆན་མར་འཛིན་པའི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
 པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བར་གནས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
 དམིགས་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བཅས་ཅད་ནི་ཉོན་
 མོངས་བཅས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 འབྱུང་བའི་གཞི་རྣམས་ཀྱང་། དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ས་གོང་མའི་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམས་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། འདི་ལྟར། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ནི་མི་དམིགས་ཏེ།
 གོང་མའི་ཆོས་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་ནི། དག་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའི་དད་པ་
 ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཁོང་
 གྲོ་སྟེ་བར་མི་འགྱུར། ས་གཞན་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ངར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ང་
 རྒྱལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བ་དང་། བྲེ་ཆོས་ནི། ས་གོང་མ་ལ་
 དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་རང་ས་ལ་དམིགས་པ་བཞིན་དུ།
 མཛོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞུགས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དམིགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ས་གོང་མ་
 ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་པ་ནི། ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའོ། །ལྟ་བ་ནི་འཛིག་
 ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་མ་གཏོགས་པ་སྟེ། ས་གཞན་གྱི་འདུ་བྱེད་ལ་ངའོ་སྟུམ་དུ་མཛོན་པར་
 ཞེན་པ་ས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་གཞན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། ཆོངས་པ་བྱེད་པ་པོར་

འཛིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་སོགས་ལོག་
པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་དེ་ཉིད་དམ་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་
དང་། དེ་དག་གོ་ལ་སོགས་བྱེད་པར་ལྟ་བ་ཚུ་ལ་བྲིམས་དང་རྟུ་ལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་
འཛིན་པ་འོ། །མཐར་ལྟ་ཡང་འཛིན་ལྟའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྱིར་མི་དམིགས་སོ། །

ཐེ་ཆོམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། འཛིན་རྟེན་པའི་ལས་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་བའོ། །ས་གོང་
མའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ས་འོག་མའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་
རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་དམིགས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཛིན་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་རྗེས་ལས་བྱོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གི་
རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་དག་གིས་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེན།
དེ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྟེ། རང་གི་ཀུན་བཏགས་པའི་
འགོག་ལམ་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་ས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པར་
མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། ས་གོང་མ་ནི་འཁོར་བར་འདྲིས་པའི་བྱིར་རོ། རང་གི་ཀུན་
བཏགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཅམ་ཡོད་ལ། ཟག་མེད་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་
འཁོར་བར་འདྲིས་མ་སྟོང་བའི་བྱིར་རོ། རང་གི་ཀུན་བཏགས་པ་དང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
མཐུན་པས་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་གཞི་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་
དམིགས་པ་ནི་འཛིན་ལྟ་དང་ར་རྒྱལ་མཚུངས་ལྟར་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་

བདག་ལ་དམིགས་པས་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཞེན་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་བྱིར་གཞི་དང་བཅས་པའོ། །མཚུངས་
པར་ལྡན་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ནི་ཁོང་ཁྱོ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གྲིན་
ཏུ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་གཅིག་ཅུང་འབྱུང་བ་མི་རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཐེ་ཆོམ་དང་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་ནས་སྒྲོ་གནས་པ་མེད་ན། ཆགས་པར་མི་འགྱུར་
པའི་བྱིར་རོ། །ལྷག་མ་ར་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས། དམིགས་རྣམས་མི་མཐུན་པ་
མེད་པའི་བྱིར་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་ལྷོ། །ཁོང་ཁྱོ་བ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་ར་
རྒྱལ་དང་ལྷ་བ་གསུམ་དུ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་ཞེ་འདྲས་པ་
དེས་ཁེངས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་ལྷ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཏྲོག་པར་ཡང་མི་བྱེད་པའི་
བྱིར་རོ། །ར་རྒྱལ་ཡང་ཁོང་ཁྱོ་དང་ཐེ་ཆོམ་དང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་ཡིད་གཉིས་སུ་
གྱུར་པ་དེས་ཁེངས་པར་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་
ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། མ་རྗེངས་ན་འགའ་ཡང་ཉོན་མོངས་པར་མི་
འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །མ་རིག་པ་འགའ་ཞིག་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་གཞན་དང་མ་འདྲས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་
བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ལ་རྗེངས་པར་བྱེ་ཅིང་མི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་
འདྲས་པ་ཡིན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་ནི་མཚུངས་ལྡན་མ་
འདྲས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མ་འདྲས་པའམ་རྗེས་མ་འདྲས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་བ་ནི་ཁོང་

ཁྲོ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྣམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེ་ཚོམ་
ཡང་འདོད་ཆགས་སོགས་གསུམ་དང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲོ་བ་ལ་
སོགས་ཞེ་སྤང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་རྣམས་ནི་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
ཆར་གཏོགས་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞིན་དུ་དམིགས་རྣམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
མི་མཐུན་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་དུ་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་ལྡན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྩོམ་མེད་པ་དང་བྲེལ་མེད་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་
ཅད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏེ། རང་ག་ཞན་ལ་འཛེམ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ན། ཉེས་པར་མི་
སྦྱོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ཏེ། ཉོན་
མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ལ་སེམས་མི་གསལ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་རྣམ་པར་
འཕྲོ་བ་དང་། སེམས་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་མཛོན་པར་མི་སྦྱོ་བ་དང་།
ཉོན་མོངས་པ་དང་དེ་དང་མཐུན་པའི་གནས་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་ལ་སེམས་མི་བསྐྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུང་རབ་དུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མིང་ག་ཞན་དང་། ག་ཞན་གྱིས་
བསྟན་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ། མིང་གིས་བསྟན་པ་ནི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་སྦྱོར་རོ། །དགེ་
བ་སྦྱོང་པ་ལ་འདོད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཆིང་བའོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་མར་
འགྲིབ་འཕེལ་གྱི་ས་བོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བག་ལ་ཉལ་ལོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་

སེམས་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པའོ། །ཡང་ཡང་
རྒྱན་དུ་འབྱུང་བས་ན་ཀུན་ནས་བགྱིས་པའོ། །གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། རྒྱན་
ཕྱོགས་སུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་བོའོ། །འདོད་པ་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་བྲབས་
ཡིན་པས་སྒྲོར་བའོ། །ལུས་ཀྱི་རྒྱན་ཉི་བར་ལེན་པར་བྱེད་པས་ཉིར་ལེན་ཅོ། །
དགྲོལ་དཀའ་བས་མདུད་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྐྱབ་པས་ན་སྐྱབ་པའོ། །
དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་གི་ཞིང་དུ་མ་གྱུར་པས་བྲ་བའོ། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་དྲི་མའོ། །དག་ཏུ་གནོད་པ་བྱེད་པས་སྒྲིག་པའོ། །རབ་ཏུ་
མ་ཞི་བ་དང་རིང་དུ་སོང་བས་བྲག་རྩེའོ། །ལུང་པོ་འཛིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ཅི་བའོ། །
ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ཉིས་སྒྲིང་དོ། །སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་
པར་བྱེད་པས་བྲག་པའོ། །ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཆོག་པར་སི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཐོངས་པའོ། །
འདོད་པས་ཐོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གདུང་བའོ། །རྒྱད་པ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་འབྲུག་
པའོ། །འབྲབ་རྩྱུང་སོགས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པས་འབྲབ་པའོ། །ནད་ཆེན་པོར་གྱུར་པས་
རིམས་ནད་དོ། །ལུས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཕྱོན་གྱིང་སྐྱབ་པས་ན་ནགས་སྐྱར་རོ། །འདོད་
ཡོན་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་པ་དང་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་
བྱེད་པས་ན་གཤམ་ཞེས་བཤད་དོ། །དོན་གྱིས་བཤད་པ་ལ་ཉིར་བཞི་ཡོད་པ་ལས་
ཀུན་སྒྲོར་གྱི་དབྱེ་བཞི་རྩིས་སུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དགའའོ། །

སྒྲོར་རྩལ་གྱི་བཤད་པ་ནི། འདི་ཀུན་ལ་གང་གིས་དང་། ཇི་ལྟར་དང་གང་
ལ་སྒྲོར་བ་གསུམ་གྱིས་བཤད་ཅིང་། རོ་བོ་རྣམས་ནི་སྒྲར་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་

ཡང་མི་འཆད་དོ། །གང་གིས་སྒྲོར་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སོ། །
 ཇི་ལྟར་སྒྲོར་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དེ་དང་ལྟན་ན་ཁམས་གསུམ་
 ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་ཡིད་མི་འབྱུང་ཞིང་སྒྲོ་བར་མི་འགྱུར་ལ་དེའི་
 རྒྱ་ལས་དོན་དམ་པའི་མི་དག་གི་ལོ་ལོ་མོ་མོ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 གཉིན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀུན་ཏུ་མི་སྒྲོད་དོ། །གང་ལ་སྒྲོར་བ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་
 ཀུན་ཏུ་སྒྲོར་ཏེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དེས་མ་འོངས་པ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ཡུང་པོ་མངོན་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་སྒྲོར་བ་ནི་སེམས་ཅན་
 སོགས་ལ་ཀུན་ནས་མཉམ་སེམས་པའོ། །ཇི་ལྟར་སྒྲོར་བ་ནི་ཁོང་ཁྱོད་པའི་རྒྱ་ལས་
 གཞོད་ཡུལ་ལ་སེམས་ཡུལ་བར་མི་འདོད་ཞིང་། བཏང་སྒྲོམས་སུ་མི་བྱེད་པས་སོ། །
 གང་ལ་སྒྲོར་བ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་རོ། །

གང་གིས་སྒྲོར་བ་ནི་རྒྱ་ལ་བདུན་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་རིགས་དང་ཤེས་བྱ་དང་
 ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་དུ་བས་བདག་ཆེ་བའི་རང་དང་མཆོངས་པ་དང་མཆོངས་
 སོ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་ནི་རྒྱ་ལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་
 འཇལ་བ་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཁེངས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་
 སོགས་མཆོངས་པ་བས་བདག་ཆེ་བར་འཇིན་པ་སོགས་ནི་ཆེ་བའི་རྒྱ་ལ་ཡིན་ནོ། །
 རིགས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདག་པས་ཆེ་བ་རྣམས་ལས་ཀྱང་བདག་ཆེའོ་སྒྲུལ་དུ་
 སེམས་ཁེངས་པ་ནི་རྒྱ་ལ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ལ་ཡིན་ནོ། །ཞིར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་བདག་
 དང་བདག་གིར་ལྟ་བུ་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་ནི་རའོ་སྒྲུལ་པའི་རྒྱ་ལ་ལོ། །

པའི་ལས་མོ། །སྒྲུལ་དུ་ལོག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
པས་སོ། །གང་ལ་སྒྲོར་བ་ནི་སྒྲུག་བསྐྱལ་དང་ངོ་། །གང་གིས་སྒྲོར་བ་ནི་ལྷ་བ་
མཚོག་དུ་འཛིན་པ་སོགས་གསུམ་མོ། །

ཇི་ལྷར་སྒྲོར་བ་ནི། དེ་དག་གིས། འཕགས་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་བོར་
ནས། འཛིག་ལྷ་སོགས་དང་དེ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་། བརྟལ་ཞུགས་
གྱིས་འདག་པ་སོགས་སུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལོག་པར་ངེས་པར་འབྱུང་
བའི་ཐབས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་སོ། །གང་ལ་སྒྲོར་བ་ནི་སྒྲུག་བསྐྱལ་དང་ངོ་། །
གང་གིས་སྒྲོར་བ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཤེས་བྱ་ཡིན་མིན་སོགས་སུ་ཡིད་གཉིས་བྱ་
བས་སོ། །ཇི་ལྷར་སྒྲོར་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་
གྱིས་གྲུབ། །གཞན་གྱིས་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཆེན་དང་ཅི་དང་རྣམ་པར་
ལྷན། །དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྷར་ཡོན་ཏན་
བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་ལ་རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་
ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེས་ཡིད་གཉིས་བྱ་ཞིང་། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་དེ། །
དག་གསལ་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་གྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བའི། །
བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཞེས་པ་ལྷར། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་
པའི་ཆོས་དགོན་མཚོག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནམ་མ་
ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཇི་ལྷ་ཇི་སྒྲིབ་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །
སྒོ་ལྷན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོགས། །སྤྱི་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་

པ་ལྟ་བུའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ། ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་
 ཞེས་སོམ་ཉི་ཟ་བའོ། །དེ་ལྟར་སོམ་ཉི་ཟ་བས། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
 སོགས་མི་བྱེད། ཆོས་ལ་ཡང་དག་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ལམ་དང་དེ་དག་གསལ་
 བྱེད་སོགས་སུ་མ་ངེས་པས་བློས་བསམ་སོགས་ཀྱིས་མི་འཇུག་ཅིང་། དགེ་འདུན་ལ་
 ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་མ་ངེས་པས་བསྟེན་བཀུར་སོགས་མི་བྱེད་ལ། དེའི་བྱིར་
 ལེགས་པར་སྐྱབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་རོ། །གང་
 གིས་སྦྱོར་བ་ནི་ཐུག་དོག་གིས་སོ། །ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བ་ནི་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེ་སོགས་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་གཅེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་དགར་བའི་
 ཆོས་གཅེས་སུ་མི་བྱེད་པས་སོ། །གང་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་རོ། །གང་གིས་
 སྦྱོར་བ་ནི་སེར་སྒྲུལ་སོ། །ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བ་ནི། ཟས་ནོར་སོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱེད་སྦྱངས་པ་
 ནི་ངེས་དབེན་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཅེས་སུ་མི་བྱེད་པར་མང་པོ་དང་བཟང་པོ་སོག་པ་
 གཅེས་སུ་བྱེད་པའོ། །གང་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་རོ། །

གང་གི་འཆིང་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ། ར་རྒྱལ་ལ་
 སོགས་པ་གསུམ་ནི་གཏི་མུག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་གང་ལ་འཆིང་ཞེ་
 ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་འཆིང་བས་ནི། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གསུམ་པོ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་
 དུ་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་བཏང་སྒྲུལ་གྱི་ཆོར་བ་གསུམ་པོ་གཞི་དང་བཅས་
 པ་ལས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བློས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ལ་

སྒྲོར་བ་ན་རི་ལྷར་འདོད་པ་བཞིན་བྱེད་པ་མི་འབྲོབ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་
བཅིངས་པ་ནི་རི་ལྷར་འདོད་པ་ལྷར་འགྲོ་བ་མི་འབྲོབ་པ་ལྷར་རོ། །བག་ལ་ཉལ་གྱི་
དབྱེ་བ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་གྱི་བག་ལ་ཉལ་སོགས་བདུན་ཅོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
འདོད་ཆགས་ལ་བག་ལ་ཉལ་གཉིས་སུ་བྱེ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཆོལ་བ་དང་སྤྲིད་པ་
ཆོལ་བ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར། གོང་མ་
གཉིས་གྱི་འདོད་ཆགས་གཅིག་ཏུ་བཞག་ཅེ་ན། གཉིས་ཀ་ཡང་ནང་ཁེར་ལེན་གྱི་
ཡུང་པོ་ཙམ་ལ་ཆགས་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་
ངན་ལེན་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་དེའི་ས་བོན་ཅོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་གྱི་ས་
བོན་ལ་ནི་བག་ལ་ཉལ་ཞེས་གྱུར་བྱ། གནས་ངན་ལེན་ཞེས་གྱུར་བྱའོ། །དགེ་བ་
ཟག་བཅས་དང་མ་སྦྱིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ས་བོན་ནི། བག་ཆགས་དང་ས་བོན་
ཞེས་བྱའོ། །བག་ལ་ཉལ་དང་། གནས་ངན་ལེན་ཞེས་མི་བྱའོ། །

དེ་རྣམས་གང་གིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ནི། དེ་ལ་འདོད་པ་ཆོལ་བ་གཉིན་
པོས་མ་སྤངས་པ་ལས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འདོད་ཆགས་པ་
དང་ཁོང་བྱོ་བའི་བག་ལ་ཉལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པའི་སྤྲིད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་
པ་དེ་གཉིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲིད་པ་ཆོལ་བ་མ་སྤངས་པས་ནི་སྤྲིད་པ་
ཁེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་པའི་བག་ལ་ཉལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ལོག་
པས་ཆངས་པར་སྒྲོད་པ་མ་སྤངས་པ་ནི་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་
འདི་ལྷར་གང་ཟག་དེ་དག་ནི་གཉིན་པོ་རྒྱུད་ཏུ་འཛིག་ཏེན་པའི་ལམ་ཙམ་གྱིས་གྱུར་

ཁེངས་པར་འགྱུར་བས། ར་རྒྱལ་གྱི་བག་ལ་ཉ་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ་བདེན་པའི་
 གནས་ལུགས་ལ་སྒྲོངས་པའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་དང་། རྟག་པའི་བདག་གོ་ལ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལོག་པས་ཐར་པ་དང་ལྷ་ངན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱར་བའི་ཚུལ་ཞུགས་ལ་
 སོགས་པ་ལོག་པས་ཐར་པའི་ཐབས་རྒྱམས་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ལྷ་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་
 བ་ལ་ཐར་པ་དང་ཐར་པའི་ཐབས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་དུ་སོམ་ཉི་ལ་སོགས་པ་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་གེ་ཆོམ་གྱི་བག་ལ་ཉ་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་
 གཉིས་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རགས་པ་ལ། དེར་བཞག་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་
 སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལས་
 གཞན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་གྱི་ལུང་པོར། གཏོགས་པ་བློ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྒྱམས་ནི། སྒྲོ་དུ་མ་ནས་སེམས་རབ་རྒྱུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་རེའི་སྒྲོ་
 བས་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 དུས་གསུམ་ལ་དེར་བཞག་པ་ནི་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་ཉེ་བའི་
 ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པ་ན། མཐོང་ལས་
 གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་སྒྲོམ་ལས་གྱིས་གོ་ལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་དག་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དགོངས་པའི་

ལུང་དགོང་པ་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །

ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ནི་ལྷགས་པ་ལ་སོགས་བརྒྱད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེས། དག་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྱུར་བའི་དུས་ན་ཡང་དང་ཡང་གས་ཆེར་སེམས་ལ་ཀུན་ནས་འབྲི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དག་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་སྒྲིམ་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་སེམས་ཤོད་དམ་ཤོད་དུ་དོགས་པ་ན་དེའི་ཆེ་ལོབ་བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་སོགས་སྒྲི་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །རབ་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྒྲིམ་པ་ནི། སེམས་ནང་དུ་ལྷགས་པ་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སེམས་པ་སོགས་དགའ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་བསྒྲིམ་པ་ནི། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འཇུག་པ་ན། གཉིན་པོ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ལ་ཡང་སེམས་མཛོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པར་བཏང་སྒྲིམས་སུ་འཛིན་པའོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་གཞི་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་དེ། ཁྱིམ་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་གཡེང་ཆེ་བས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྒྲིམ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་གང་གིས་སྒྲིབ་ཞེས། དག་བའི་ཕྱོགས་དང་པོ་ལ་ནི། གཉིད་དང་། ལྷགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱེད་དེ། དེ་དག་གིས་ནང་དུ་ཞུམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཤོད་པ་དང་འགྱོད་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཕྱི་རོལ་དུ་སེམས་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་ནི་ཐུག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་སྟེ། དེ་དག་དང་ལྷན་ན། གཞན་

དང་བདག་གི་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཚུལ་བྱིས་ས་རྣམ་པར་
 དག་པའི་དུས་ན་ནི། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་བྲེལ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱེད་དེ། དེ་
 དག་དང་ལྷན་ན་རྣམ་པ་བམས་ཅད་དུ་ལྟར་བའི་གནས་ཀྱིས་མི་འཛོམ་པའི་བྱིར་རོ། །
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཚུ་བོ་ནི་བཞི་སྟེ།
 འདི་ལྟར། ལྟ་བ་དང་མ་རིག་པ་བོར་བའི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་
 ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་པའི་ཚུ་བོའོ། །གཉིས་པོ་བོར་བའི་ཁམས་གོང་མའི་
 ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་སྤྲོད་པའི་ཚུ་བོའོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྟ་བ་རྣམས་དང་། མ་
 རིག་པ་རྣམས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་དང་མ་རིག་པའི་ཚུ་བོའོ། །ཅིའི་བྱིར་ཚུ་བོ་
 ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་ཕྱོགས་སུ་འབྱེར་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 རི་ལྟར་ཞེ་ན་འདོད་པ་ཆོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་པའི་ཚུ་བོས་རྒྱུ་
 ཕྱོགས་སུ་འབྱེར་བར་བྱེད་ལ་སྤྲོད་པ་ཆོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ནི་གཉིས་པས་
 འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཕྱོགས་སུ་འབྱེར་བར་བྱེད་དོ། །ལོག་པས་ཆངས་སྦྱོང་ཆོལ་བ་
 རྣམས་ནི་བྲམ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ་ལྟ་བ་གནས་པ་དང་མ་རིག་པ་གནས་སུ་འབྲེལ་བའི་
 ཚུལ་གྱི་སྟེ། མོངས་པར་མ་འགྱུར་ན། བར་པ་དང་དེའི་བཅས་ལོག་པ་ལ་རྟོག་པར་
 མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་
 སྦྱོར་བ་ཡང་བཞི་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་དོ། །གཉིན་པོས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་འདོད་
 ཆགས་དང་འབྲལ་བའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་སྦྱོར་བ་ཞེས་

བྱའོ། །སྒྲོར་བ་བཞིར་འགྲུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་དེ་སྤྲུལ་པོ་
ན་ལྟར་སྤྱར་རོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་རོ་བོ་ནི་འདོད་པའི་ཉེར་ལེན་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །
དེར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་གྱི་རྩོད་པའི་རྩ་བ་ཉེ་
བར་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་རྩོད་པ་ལས་ཀྱང་ལས་སོགས་པར་འགྲུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཡང་
སྤྱིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །གང་ཞིག་གང་གི་
རྩོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་
འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱས་
གྱིས་པ་རྣམས་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་རྩོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་ནི།
རང་གི་ཡོ་བྱད་ལ་མཐོན་པར་དགའ་བའོ། །འདི་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ལྷག་
པར་ཞེན་པའོ། །དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པས་ན་རྣམ་པར་བཅིངས་པའོ། །
གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་ཞེན་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་
ཆགས་པས་ཀུན་ཏུ་འདོད་ཆགས་པའོ། །ཡང་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཆགས་པ་ཚུང་
དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དང་ཆེས་ཆེན་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཆེན་པོའོ། །ཡང་ན་སྤྱི་
མ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་བཤད་དོ། །

ལྟ་བུ་ལྟ་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་ཕྱི་ནང་གི་རབ་བྱུང་རྣམས་
ནང་ཕན་ཚུན་དུ་རྩོད་དེ་རྩོད་པ་དེའི་རྩ་བ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལ་ལྟ་བར་གྱུར་པ་དུག་ཏུ་རྩ་བ་གཉིས་ལ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པ་ནི་ལྟ་བའི་ཉེ་བར་
ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུ་སོ་སོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་དགའ་བྱུང་

དུག་པོ་སྟོ་སྟོ་བ་དང་པའི་རྗེས་སུ་འདུན་ཅིང་ཆགས་པ་ནི་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་རྟུལ་
 ཞུགས་གྱི་ཉི་བར་ལེན་པའོ། །པལ་ཆེར་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་རྩལ་པ་པལ་ཆེ་བ་ནི་རལ་ཞིང་
 དུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། །པ་ཅིག་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པ་ཡང་ཡོད་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །ལྟ་བར་གྱུར་པ་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་
 དེ་དག་གང་ལ་འབྱུང་བའི་གནས་འཛིག་ཆོག་ལ་ལྟ་བ་ལ་འདུན་ཅིང་། ཆགས་པ་
 ནི་བདག་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་ཉི་བར་ལེན་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་
 བརྟུལ་ཞུགས་གྱི་ཉི་བར་ལེན་པས་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ནང་པན་ཚུན་དུ་ཅོད་དེ།
 དེ་ལ་སློབ་དུ་མར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། །བདག་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་ཉི་བར་ལེན་པས་ནི་མི་ཅོད་དེ།
 གཤམས་ཅན་གྱང་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་སློབ་མཐུན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཉི་བར་ལེན་
 པ་དེས་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་དང་ཆོས་འདི་པ་རྣམས་ཅོད་སྟེ། བདག་ཡོད་པ་དང་
 མེད་པ་ལ་སློབ་མི་མཐུན་པ་སྟོ་སྟོར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། །དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར། ཞེས་
 པ་ལ་སྟོགས་པའོ། །འདུད་པའི་རོ་བོ་ལ་བརྒྱབ་སེམས་ལུས་གྱི་མདུད་པ་ལ་སྟོགས་
 པའོ། །ཅིའི་སྤྱིར་མདུད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། དེ་དག་གཟུགས་ཅན་གྱི་ལུས་གྱི་མདུད་
 པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡིད་གྱི་ལུས་གྱི་
 བར་དུ་གཅོད་པའི་མདུད་པ་རྣམས་ཡིན་ལོ། །ཇི་ལྟར་ན་བཞི་པོ་དེས་ཡིད་གྱི་ལུས་ལ་
 བར་དུ་གཅོད་ཅིན། བརྒྱབ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བྱང་རན་པ་བྱས་གོས་སྟོགས་
 ཅུང་བྱང་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱས་དང་པོ་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་བས་ཉིང་རིང་འཛིན་མ་གྲོབ་པ་
 ལས་སེམས་གཡེང་བར་བྱེད་ལ། གཞོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཅོད་པ་ལྟར་བ་བྱུང་

བ་རྣམས་ཚེས་བཞིན་དུ་མི་བྱེད་པས་ལེགས་པར་མི་སྐྱབ་ལ། དེའི་རྒྱ་ལས། ཉིང་དེ་
 འཛིན་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་བྲིས་ས་དང་བརྟུལ་
 ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏོང་པ་དང་མེ་ལྷ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཚུལ་ཞུགས་དྲག་པོས། ལུས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བའི་རྒྱ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་
 འགྱུར་ཏེ། བདེ་བར་གྱུར་པའམ་གཏང་སྒོམས་སུ་གནས་པ་ལས་སེམས་མཉམ་
 པར་འཛོག་པར་རུས་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རང་ལྷ་མཆོག་དུ་བབྱུང་
 བས་འདི་ཉིད་བདེན་གྱིས་གཞན་ནི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་མའོན་པར་ཞེན་ནས་དྲག་
 བདེ་བདག་སོགས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་ལ་རྟོག་པས། མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་སེམས། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལས་རྣམ་པར་གཡེང་
 བར་བྱེད་དོ། །སྐྱིབ་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་སོགས་ལྷ་སྟེ། ཅིའི་བྱིར་དེ་དག་ལ་
 སྐྱིབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། དག་བའི་སྟོགས་ལ་སྐྱོར་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པས་དག་བའི་
 སྟོགས་མི་རྟོག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་སྐྱིབ་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
 འདོད་པ་ལ་འདུན་པས་ནི་རབ་དུ་འབྱུང་བ་ལ་མའོན་པར་དགའ་བའི་དུས་ན་བར་
 ཆད་བྱེད་ཏེ། འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་སྐྱོད་པར་འདོད་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་མའོན་
 པར་མི་དགའ་བའི་བྱིར་རོ། །གཞོད་སེམས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱེལ་བ་ན་བར་ཆད་བྱེད་དེ།
 ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྐྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་པའི་
 གནས་ལ་བསྐྱེལ་བ་ན། གཞོད་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་མི་སྐྱོབ་པའི་བྱིར་རོ། །
 རྟུགས་པ་དང་གཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་བསྒྲོམ་པའི་དུས་ན།

སེམས་ནང་དུ་ཞུས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞོན་པ་དང་འགྱོད་པ་ནི་རབ་དུ་འཛིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་བསྒྲུབས་པའི་དུས་ན་སྟེ། དེའི་ཆེ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེ་ཆོས་གྱིས་བཏང་སྟོམས་གྱི་དུས་ན་སྟེ། གཏན་ལ་མ་ཐེབས་
 པ་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛིན་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྒྲིབ་རྣམས་མི་
 མཐུན་དང་། །ཟས་དང་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་གཅིག་ཡུང་པོ་གཞོད་བྱེད་
 དང་། །ཐེ་ཆོས་ཕྱིར་ན་ལྷ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐ་བ་ནི་
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཐ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེན། དེ་རྣམས་སྟོན་གྱི་སྒྲིབ་
 བ་གཞན་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་ད་ལྟར་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་ལྷག་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེམས་ལས་སུ་མི་
 རུང་བ་དག་བ་ལ་སྒྲིལ་དུ་མི་བརྟུབ་པ་དང་གཉིན་པོས་འབྲལ་དགར་བར་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ཐ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

དྲི་མའི་ངོ་པོ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དྲི་མ་ཞེས་བྱ་ཞེན། དེ་
 དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་འཆལ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལྷག་པར་
 སྟོན་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་རྒྱས་སྟོགས་ཤེས་ལྡན་རྣམས་གྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚུལ་
 བྲིམས་ངན་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལུས་དག་གི་སྟོན་པ་འདི་ལྟ་བུ་
 སྟོན་པ་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་དྲི་མ་དང་ལྡན་པས་མི་གཙང་བ་རབ་དུ་བྱུང་བ་
 གཞན་ལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་གོང་གི་ཆེར་མའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲི་མ་རྣམས་སོ། །སྟོག་པའི་ངོ་པོ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་

གསུམ་མོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲིག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་ཡུན་རིང་
 མོར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་སྤྲིག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་བའི་སྒྲོ་ནས་གཞོན་པ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་སྤྲིག་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །བྱུག་རྩའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། །
 ཅིའི་ཕྱིར་བྱུག་རྩའི་ཞེས་བྱ་ཞེན། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་པ་དང་སྤྱིད་པའི་ཡོ་བྱད་
 རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དགོན་མཆོག་དང་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིད་
 པ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཞུགས་པས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་བྱུག་རྩའི་ཞེས་བྱའོ། །ཅི་ཡང་
 གི་ངོ་བོ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཅི་ཡང་ཞེས་བྱ་ཞེན་དེ་དག་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཡོ་བྱད་མང་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཅི་དང་ཡང་བཅས་པར་བྱས་
 རས་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་སོགས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ཅི་ཡང་ཡིན་ཅོ། །
 ཞེས་པར་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཅོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པར་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་
 ཞེས་པར་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱོད་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དུག་
 གསུམ་པོ་དེ་དག་ཞེས་པར་སྤྱོད་པའི་རྩ་བར་རྣམས་པར་བཞག་སྟེ། དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཐོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟེང་རན་པ་ཅུང་
 ཟང་ཅོམ་གྱི་རྒྱས་ལོངས་སྤྱོད་དོན་དུ་གཞིར་བ་རྣམས་ཆགས་པས་ཞེས་པར་སྤྱོད་པ་
 སྤྱོད་དོ། །གཞོན་པ་བྱ་བའི་རྒྱ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་རྣམས་གཞན་གྱི་ཞེས་པ་མི་
 བཟོད་པའི་རྒྱས་ཞེ་སྤང་གིས་ཞེས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དོ། །སྤྱོག་གིས་མཆོད་སྦྱོར་བྱས་
 པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ལོགས་པ་ལ་མའོན་པར་ཞེན་པ་

རྣམས་གཏི་མུག་གིས་རྒྱས་ཏེས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་དོ། །

ཟག་པའི་རོ་བོ་ནི། མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་ནི་འདོད་པའི་ཟག་པ་ཡིན་ལ། གོང་མའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱད་པའི་
ཟག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམས་གསུམ་གྱི་མ་རིགས་པ་རྣམས་ནི་མ་རིག་པའི་ཟག་པའོ། །
ཅིའི་སྤྱིར་དེ་དག་ཟག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་
པར་གཡེང་བའི་རོ་བོ་ནི་ད་ཡིན་པས་སེམས་སྤྱིར་རྣམ་པར་འབྲོ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་
དང་སྤྱི་རོལ་དུ་བལྟས་ཏེ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཟག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་
འདོད་པའི་ཟག་པ་རྣམས་སོ། །གོང་མའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི། ཁ་ནང་དུ་བལྟས་
ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་ན་ཡང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
ཆོར་བ་ལ་སྤྱད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཟག་པའི་སྤྱིར་སྤྱད་པའི་ཟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཟག་
པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བས་དེ་དག་གི་གནས་ཡིན་པ་
དེའི་སྤྱིར་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཐོངས་པའི་རོ་བོ་ནི་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཐོངས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་སྤྱད་པའི་ཡོ་བྱད་འདོད་པའི་ཐོངས་པས། ལུས་སེམས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པས་
ན་ཐོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་རོ་བོ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའོ། །
ཅིའི་སྤྱིར་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་པ་དང་མི་སྤྱིར་
པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་རྩྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་མཆོན་མ་དང་མཛོན་ཏྟགས་སུ་འཛིན་
པ་གང་གིས་ལུས་དང་སེམས་ལ་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་

རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་ནི་སྒྲིམ་པའོ་བུད་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྒྲིམ་ངས་
 སོ་དཀར་ཤམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ནི་མཆོན་མར་འཛིན་པའོ། །
 སྒྲིམ་པ་དང་བུད་མེད་སོགས་ཀྱི་ལག་པ་དང་རྒྱ་མ་སོགས་ལ་དགའ་བྱ་སོགས་སུ་
 འཛིན་པ་ནི་མངོན་དགས་སུ་འཛིན་པའོ། །ལུགས་པའི་རོ་བོ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལུགས་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱེད་དུ་བཟུག་ནས་དེ་
 རྣམ་པར་འགྱུར་ན་སྤྱང་ན་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ལུགས་པ་རྣམས་སོ། །འབྲུག་པའི་རོ་བོ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའོ། །
 ཅིའི་ཕྱིར་འབྲུག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་པས་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་
 འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་འབྲུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །རིམས་ནད་ཀྱི་རོ་བོ་ནི་འདོད་ཆགས་
 སོགས་པ་གསུམ་སོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་རིམས་ནད་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་
 མི་དགེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྱུན་པ་ཆོས་རྒྱན་དང་། ལོག་འཆོ་སོགས་ཀྱིས་ཡོ་
 བྱད་ཆོལ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་ལོག་པའི་འཆོ་བ་ཆོས་སུ་སྟོན་པ་ལ་ཆགས་པས་
 ལུས་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རིམས་ནད་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ནགས་སྒྲོར་ཀྱི་རོ་བོ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་
 གསུམ་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ནགས་སྒྲོར་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་བའི་
 རྩ་བ་ཅན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཆགས་ཏེ། འགྲོ་བ་ལྔའི་ལུས་ཀྱི་སྒྲོན་གིང་རྣམ་པ་སྒྲུ་

ཆོག་ས་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནགས་སྒྲིབ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །གོགས་
གྱི་རོ་བོ་ནི་གསུམ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གོགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་
དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དང་། ལོངས་སྒྲིབ་ཉམས་གྱིས་དོགས་པའི་ལྷ་བ་དང་
བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སྒྲོ་མ་བྱང་བ་དང་། ཆོག་ས་གྱི་ནང་དུ་འདུ་
འཛིའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་དུ་སྟེལ་བ་སོགས་འདྲེ་ཤིང་གནས་པ་དང་། དགེ་
བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྩམས་ནས་རྩེ་བའི་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པས་དེ་དག་ལ་མི་
སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་གོགས་རྣམས་སོ། །ལོག་པར་ཞུགས་པ་ལ་གཉིས་ལས། སོ་སོའི་
ལོག་ཞུགས་ནི་འདོད་ཆགས་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་ནི་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་
སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་
ནི་འཛིན་ཆོག་ས་ལ་ལྷ་བ་སོགས་ལྷ་བ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་
སྤྲུག་པ་ཅམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་དག་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཁ་དོག་དང་སྒྲ་སྒྲིབ་སོགས་ལ་སྤྲུག་པའི་རྣམ་པར་
ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྱོད་བ་ཡང་
ཡུལ་དང་ལྷ་བ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཏེ། ཡུལ་མི་སྤྲུག་པ་དང་། ལྷ་བ་མི་མཐུན་པ་ལ་
ཀུན་ནས་མཉམ་སེམས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ལ་ཁོང་ཁྱོད་
བ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རིག་པར་བྱའོ། །

ར་རྒྱལ་ནི། རྩེ་དུ་བས་བདག་ཆེའོ་སྒྲུམ་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་
ཕྱིར་སེམས་ཅན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་ལྷ་བ་མཆོག་དུ་བཟུང་སྟེ་

སེམས་ཁེངས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་ལྟ་དང་མཐར་
 ལྟ་དང་ལོག་ལྟ་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱའི་ཡུང་པོ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། བཀྱར་བ་འདེབས་
 པའི་རྣམ་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཛིག་ལྟ་ནི་རའོ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་
 པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ལ་ལོགས་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
 ཡུང་པོ་ལ་རའོ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་
 ཅན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཞེན་ཡུལ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ར་རྒྱལ་ནི་
 ཞེན་ཡུལ་སེམས་ཅན་དང་། ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་དང་མཆོག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དེ་
 དག་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །མཆོག་འཛིན་གཉིས་ནི་ལྟ་བུ་ལ་མཆོག་
 དང་དག་གོལ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེ་
 ཆོམ་ནི་གཉིན་པོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་སྟེ། བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རིག་པ་ནི། ཡུལ་དང་ལྟ་བུ་སོགས་བམས་ཅད་ལ་ལོག་
 པར་རྟོགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་བམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 སྤྱིའི་ལོག་ཞུགས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་ཆར་ཡང་སྟུག་བསྟུལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱ་
 ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་དངོས་དང་རྒྱུད་
 པ་ཅི་རིགས་པས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་ལ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྲ་པའི་རྒྱུན་ལས་ཕྱི་མ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྟུག་བསྟུལ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟུག་བསྟུལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 གཞིའི་གནས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གྲུང་ཟག་པ་དང་བཅུས་པའི་འདུ་བྱེད་རྒྱ་དང་འབྲས་

བུའི་ཆར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 དང་ཀུན་འབྱུང་དག་ལ། ཉོན་མོངས་ཀུན་དེའི་རྒྱ་དང་གཞིའི་གནས་ཀྱིས་གྱུར་ལོག་
 པར་ཞུགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ལ་མངོན་པར་
 དགའ་བར་འབྱུར་ལ། དེ་དང་མི་མཐུན་པ་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་
 རྣམ་བུར་རྣམས་ལ་གཡང་སར་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྐྱུག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་པོ་བམས་ཅད་ནི་འགོག་ལམ་ལ་
 སྐྱུག་པ་སྐྱེད་པས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཅོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནི་རི་སྐད་དུ།
 །ཁ་བ་རྒྱ་སྟོས་མེ་ཏྲག་དང་། །བ་ཞོ་བ་མོ་མུ་ཏྲིག་མདོག །གདུགས་བཀའ་བཟུང་
 བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ། །བར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་བར་
 པ་དང་། བར་པའི་བམས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བདགས་ནས་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཁམས་གང་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་ཁོང་བློ་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་
 པ་གཞན་བམས་ཅད་ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་བམས་ཅད་ན་ཡོད་དེ་ཁོང་བློ་བ་ནི་འདོད་པ་
 ཁོ་ན་ན་ཡོད་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་དེ། རྒྱུད་ཞིག་ནས་ཀྱིས་སྒྲུན་པ་དང་། ཀུན་ནས་
 མནར་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོར་བ་གང་ན་མཚུངས་པར་ལྷན་
 པ་ནི་འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལྟ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་
 ནི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་ཅོ། །ཡོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དང་ལྷན་
 པ་རྣམས་ནི་ཡོད་བདེ་བ་དང་ལྷན་ཀྱི་བདེ་བ་དང་མ་ཡིན་ཏེ་འདོད་པ་ན་ཡོད་ཀྱི་ས་
 པའི་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱན་འཆད་པ་ན་བཏང་སྟོམས་དང་

མཚུངས་པར་ལྟོན་ནོ། །དགའ་བའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་།
 ཡིད་མི་བདེ་བ་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་ཡང་
 དེ་བཞིན་ནོ། །བྱུང་པར་ནི་འདི་ཡོད་དེ། དེ་དག་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་གྱི་ས་པ་
 རྣམས་ལུས་བདེ་བ་ཁོ་ན་དང་ལྟོན་ལ། ཡིད་ཤེས་ལའོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་
 ཡིད་གྱི་ས་པའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་གཉིས་ཀ་དང་ལྟོན་ནོ། །གསུམ་པ་ན་ནི་དགའ་
 བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ཡིད་བདེ་མེད་ལ། དེའི་བྱིར་བདེ་བ་དང་།
 ལྟོན་པ་དེ་འགགས་པ་ན་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྟོན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་དུ་ནི་
 བདེ་བ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་
 པར་ལྟོན་ནོ། །ཁོར་ཁོ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔའི་ལའོར་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་
 ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལའོར་རྣམས་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འགགས་པ་ན་
 བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྟོན་གྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་རྣམས་དང་མ་ཡིན་ཏེ།
 མི་དགའ་བའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །རྒྱལ་ནི་འདོད་པ་ན་ཡིད་བདེ་དང་
 འགགས་པ་ན་བཏང་སྟོམས་དང་ལྟོན་གྱི། དགའ་བའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཡིད་
 མི་བདེ་དང་མ་ཡིན་ལ། ཡིད་གྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་བདེ་བ་དང་མ་ཡིན་ནོ། །
 བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ན་ནི་ཡིད་གྱི་ས་པའི་བདེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་བདེ་
 བ་དང་ཡང་ལྟོན་ནོ། །གསུམ་པ་ན་ནི་ཡིད་གྱི་ས་པའི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་
 གཉིས་དང་ལྟོན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་དུ་ནི་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་དང་རོ། །

ཡིད་གྱི་ས་པའི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞེན་ཡིད་ཤེས་ལའོར་གྱི་ཆོར་བ་

སིམ་པ་གང་གིས་དབང་པོ་དང་བཅུས་པའི་ལུས་སིམ་པར་བྱེད་པམ་འདོགས་པར་
 བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཡིད་ཤེས་ལ་བོར་གྱི་ཆོར་བ་སིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་བཅུས་པའི་
 ལུས་ལ་པམ་འདོགས་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་བདེ་བ་ཞེས་
 མི་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ཡིད་ཤེས་ལ་བོར་གྱི་ཆོར་བ་སིམ་
 པ་དེ་ཉིད་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་པས་དབང་པོ་དང་བཅུས་པའི་
 ལུས་ལ་པམ་འདོགས་པར་བྱེད་པས་བདེ་བ་ཡིན་ལ། དགའ་བའི་རྣམ་པས་སེམས་
 ལ་པམ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་བདེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལོག་ལྷ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷ་བ་
 བཞི་ཡང་ར་རྒྱལ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་ཅོ། །ལོག་པར་ལྷ་བ་ནི་འདོད་པ་ན་ཉེས་པ་བྱེད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ནི་སྒྲིག་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་བདེ་བ་
 དང་ལྡན་ལ། ལེགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། དགེ་བ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་མཐོང་
 བས་མི་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ལྡན་ལ། གཉིས་ཀ་ཡང་འགག་པ་ན་
 བཏང་སྒྲོམས་དང་ལྡན་ཅོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་ནི་ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་
 ཆོར་བ་གང་ཡོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཅོ། །ཐེ་ཆོམ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་ན་དགའ་བའི་རྣམས་པ་མི་འབྱུང་བས་འདོད་པ་ན་
 ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྒྲོམས་དང་ལྡན་ལ་དེ་ཡན་ཆད་དུ་ནི་ཆོར་བ་གང་ཡོད་
 དང་དོ། །འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་
 པར་ལྡན་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཁམས་དང་ས་གང་ན་ཆོར་བ་ལྷ་པོ་གང་ཡོད་པ་དེ་དང་

དེར་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མ་
 འདྲེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ལའོར་བ་ལས་གཞན་པ་དེ་ནི་འདོད་པ་ཁམས་ན་
 བདེན་པ་ལ་སྒྲིངས་ནས་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལ་མི་དགའ་བས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་
 འགག་ཁར་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་འོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཁམས་གོང་མ་
 དག་ཏུ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ས་པའི་ཆོར་བ་གང་ཡོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་འོ། །ཅིའི་
 ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞེ་ན་
 གང་གི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བདེ་སྟུག་ལ་སོགས་པའི་ཆོར་བ་གསལ་པོ་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཆེ་ན་ནི་ཤུགས་དྲག་པའི་ཕྱིར་འགག་པར་མི་འགྱུར་གྱི། གང་
 གི་ཆེ་ཆོར་བ་ཐ་མལ་བ་བཏང་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཤེས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་མ་
 རིག་པ་རྣམས་འདོད་པའི་ཁམས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཀ་དང་མཚུངས་ལྡན་འོ། །
 གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་སྣ་ལྟེན་རྣམ་ཤེས་མ་གཏོགས་བཞི་དང་ལྡན་འོ། །གཟུགས་
 མེད་པ་ན་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལུ་དང་ལྡན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ལྷ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ད་རྒྱལ་དང་ལྷ་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་དང་
 ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཇལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པས་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་བེམ་པོ་ལ་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 འཇལ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁམས་གང་ན་གཞིའི་ཕྱོགས་རེ་དང་ཀུན་ལ་འདུག་ཚུལ་ནི་འདོད་ཆགས་

པོ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་ཞུགས་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་ནི་འཛིག་
 ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱད་ལོག་པར་
 ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་ཡང་དེ་
 བཞིན་ནོ། །ཤོང་མ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་ལ་ཤོང་བློ་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་
 འདོད་པའི་ཐམས་ན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལོག་པར་འཇུག་པར་ན་རིམས་བཞིན་དུ་
 རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅིའི་སྤྱིར་མི་མཐུན་པ་གཉིས་རྣམ་
 པར་བཞག་ཅེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་མཐོང་བས་སྤྱོད་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་
 མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འཇུག་པར་བསྟན་ལ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་
 པར་ཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འཛིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་གཉིས་སྟུག་བསྟུལ་
 གྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་གཞན་རྣམས་ཀུན་ལ་ལོག་པར་
 ཞུགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །

ཅིའི་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བས་སྤྱོད་
 པར་འབྱུང་ཞེ་ན། ཇི་སྤྱིད་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་ནི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཀུན་གྱིས་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་འཕྲེལ་བ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་
 པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་པར་བྱེད་ལ། སྟུག་བསྟུལ་གྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་གནས་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་དག་འཕྲེལ་བར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆེ་
 སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟུག་

བསྐྱལ་འཕེན་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་གིས་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་ཡང་མི་བྱེད།
སྟེག་བསྐྱལ་གྱིས་ཀྱང་དེ་དག་གི་གཞིའི་གནས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པས།
དེའི་ཕྱིར་སྟེག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་
དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟེག་བསྐྱལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་བཞིན་དུ་རི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཉམས་ཀྱི་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་དེ་སྒྲིབ་དུ་ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱར་འགྱུར་ལ་ཀུན་འབྱུང་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་
གྱི་གཞིའི་གནས་སུ་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཆེ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ།
དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱར་མི་འགྱུར་ལ་དེ་ཡང་དེ་དག་གི་གཞིའི་གནས་སུ་མི་
འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་བཙུ་པོ་ཐམས་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྤང་
བར་བྱ་བ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་འབྱུང་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
རི་སྒྲིབ་དུ་འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་དེ་སྒྲིབ་དུ་
ནི་ཉོན་མོངས་པ་བཙུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་དབང་
གིས་འགོག་ལམ་ལ་གཡང་སར་འདུ་ཤེས་པས་སྟེག་པར་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཆེ་
འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ། དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཉོན་
མོངས་པ་ཀུན་ནི་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བས་སྦྱོང་བ་དང་། འགོག་
ལམ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །སྟེགས་འདི་ལ་ནི་འདོད་པའི་
ཁམས་ན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་ནི་བཙུ་ཡིན་ལ། མིང་གི་སྒྲོ་ནས་བཞི་
བཙུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་བཙུ་པོ་དེ་དག་ཉིད་སྟེག་བསྐྱལ་

དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྒྱ་དང་གཞིའི་གནས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 དང་དེ་དེའི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འགོག་ལམ་ལ་སྒྲག་བ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར། འགོག་
 པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྤྲད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་ཕྱིར་གཞན་
 རྣམས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྤྲད་ཅིག་
 མ་གཅིག་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུགས་འདི་
 ལ་ནི་ཀུན་བདག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཛིག་ཆོག་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཛིན་
 བར་ལྟ་བ་ཡང་། ཇི་སྤྲད་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་གནས་ལུགས་མ་
 མཐོང་བ་དེ་སྤྲད་དུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཡང་དེའི་རྒྱ་དང་གཞིའི་གནས་ཀྱིས་ལོག་པར་
 འཇུག་ལ། འགོག་ལམ་ལ་ཡང་གཡང་སར་འདུག་པའི་སྒྲག་བ་བསྦྱེད་པའི་ཕྱིར་
 དེ་དག་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་དེ་དག་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་
 མི་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་རོ། །

ལུགས་གཉིས་པ་རྣམ་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྟ་བ་
 དེ་དག་གཉིས་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་སྒྲག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དང་།
 འགལ་བ་བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་། རྟག་པ་དང་ཆད་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར།
 སྒྲག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་སྤོང་གི། །བདེན་པ་ལྟག་མ་
 རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་པར་
 ཞུགས་པ་མ་ཡིན་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་

ཐ་དད་པ་མཛད་པ་ལ་ནང་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ལྟ་བར་བྱའོ། །གང་
དག་ག་དུལ་བྱ་མོས་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཐ་
དད་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་གཞུང་འདི་
དག་གི་དོན་ཅི་ཡིན་ཁོ་པོ་ལ་གཏོལ་མེད་དོ། །ཞེས་གསལ་པོར་སྒྲུ་མ་རྣམས་པའི་གཡོ་
སྒྲུ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །

ད་ནི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བདེན་པ་གང་
ལ་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞིག་ཚུལ་རིམ་ལྔར་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །
རིམ་ལྔར་ན་སྟག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་པོ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་
ཡིན་ཞེ་ན། མདོར་ན་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་ལྔ་སྟག་བསྐལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ།
བྱིས་པ་རྣམས་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བའི་མཐའ་ཉི་ཤུ་ལ་ལྟས་བདག་དུ་ལྟ་ལ། ལྟག་
མ་རྣམས་བྱིས་བདག་གི་བར་ལྟ་བས། དེའི་བྱིར་དེ་ནི་སྟག་བསྐལ་ལ་ལོག་པར་
ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉེན་ནས་མཐར་འཇིག་པའི་ལྟ་བས། དེ་ཉིད་ལ་རྟག་པའི་
ཆད་པར་ལྟ་བས། དེའི་བྱིར་དེ་ཡང་སྟག་བསྐལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་དག་ལས་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་ནི། བདག་མེད་པ་དང་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ལ།
ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་མཐར་འཇིག་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ལའོ། །
ལོགས་པར་སྟུང་པ་དང་ཉེས་པར་སྟུང་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་
པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། བ་མེད་མ་མེད་སེམས་ཅན་བརྟུས་ཏེ་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །
ཞེས་པའི་ཐོགས་གཅིག་རྣམས་ནི། སྟག་བསྐལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་

ཡིན་ལ། མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་
ལྷགས་དང་ཚངས་པ་དང་སྟེ་དགྲའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་སོགས་སུ་ལྟ་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ལོག་
པར་ལྟ་བ་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་
གང་གིས་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་རྣམས་ལ་མཚོག་སོགས་སུ་
འཛིན་པ་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་འདག་གྲོལ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ནི།
ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་
པ་ཡིན་ནོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་གང་དག་སྟུག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་གངགས་པར་མཛད་པ་
ལ་གཅིག་ཏུ་མེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
པར་འོན་ཀྱང་སྟུག་བསྐྱེལ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟུམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྟུག་བསྐྱེལ་
ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྲེ་ཚོམ་གྱིས་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་
ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་དེ་དག་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་
དང་། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་གཞན་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་ཞེ་སྟང་
དང་ལྟ་བ་དེ་རྣམས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་
མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་མ་རིག་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟུག་
བསྐྱེལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་ལོག་པར་ལྟ་

བ་དང་ཐེ་ཚོམ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚོག་
འཛིན་གཉིས་དང་འདོད་ཆགས་ནི་ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་བ་ནི་
དབང་གིས་ལོག་ཞུགས་དང་། ས་རིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཀའི་སྒྲོ་ནས་ལོག་
པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱུན་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་
ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །

རྗེ་ལྟར་ན་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱུད་ལོག་པར་
ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་མེད་པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། མི་མཐུན་
པ་རྒྱར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་།
འབྱེན་པར་པོར་ཞེན་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལུ་སྤྲེགས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་དགོ་སྦྱོར་གོ་བྱ་ཏ་མས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་བཏགས་པ་བྱས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་འབྱུང་
གི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་དེ་དག་ལ་མཚོག་དང་དམ་པ་
སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་མཚོག་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དང་ལྟ་བ་དེ་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་དེས་དག་
གྲོལ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡང་
ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟག་ས་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི་སྤྲ་མ་
བཞིན་དུ་ལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱུད་པོ་དག་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་

པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཇི་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་
 པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་ལྷ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་ལྷ་བ་དང་།
 འཛིག་རྟེན་ན་དག་བཅོམ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ལོག་པར་ལྷ་བ་གང་ཡིན་པ་ལས་དག་
 བཅོམ་པ་ཡང་གཤམ་པ་དང་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པས་སྤངས་པ་ལ་སྤྱར་བ་
 འདེབས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་དག་སྦྱོང་གོ་དུ་ཏ་
 མས་འགོག་པའི་བདེན་པར་བཏགས་པ་བྱས་པ་དེ་མེད་དོ། །ཞེས་ལོག་པར་ལྷ་བ་
 གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་དེ་དག་གིས་ཐར་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྦྱོ་བཏགས་པའི་ལོག་ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཡང་འགོག་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་བ་དེ་དག་ལ་མཆོག་སོགས་སུ་
 འཛིན་པ་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་
 དག་གྲོལ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་མཆོག་འཛིན་གཉིས་ཀྱང་། འགོག་པ་ལ་ལོག་པར་
 ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་
 རྣམས་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་སྤྱག་པ་དང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་
 ཁོང་ཁྱོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འགོག་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། སྤྲ་མ་ལྷར་ལྷ་
 བ་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉོན་
 མོངས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་འགོག་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་འགོག་པ་མཐོང་
 བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

རི་ལྷ་ར་ན་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ལམ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 འཇིག་རྟེན་ན་དག་བཙུང་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དེའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྱུར་པ་འདེབས་པའི་
 ལོག་པར་ལྷ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་གང་དག་དགེ་སྦྱོར་གོ་ལུ་ཏ་མའི་
 ལམ་གྱི་བདེན་པར་བདགས་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་ལོག་
 པར་ལྷ་བ་དང་། འདི་སྒྱུམ་དུ་བདག་ཅག་གིས་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྒྱུབ་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་ཟད་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ་
 སྒྱུམ་པའི་ལོག་པར་ལྷ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་
 ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་བ་དེ་དག་ལ་མཆོག་ལ་སོགས་པར་འཇིན་པའི་ལྷ་བ་མཆོག་
 འཇིན་གང་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་བ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་བརྟུལ་
 ཞུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་འཇིན་པ་དག་ཀྱང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷ་ར་ན་
 ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ།
 ལམ་མཐོང་བས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་སྒྲུང་ལ་འདོད་པའི་
 ཁམས་ན་སྒྲོམ་སྒྲུང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་སྟེ་འཇིག་ལྷ་དང་མཐར་འཇིན་ལྷ་བ་ལྷན་
 ཅིག་སྒྲུམ་པ་དང་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །
 གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་ཁོང་སྒོ་བོར་བ་ལྷ་ལྷ་སྟེ་དེ་ལྷ་ར་ན་
 བཙུང་དུག་པོ་དེ་དག་ནི་ལམ་མཆོག་ཏུ་གོམས་པས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་གྱི་བདེན་པ་
 མཐོང་བ་ཅུམ་གྱིས་མ་ཡིན་པས་དེའི་བྱིར་སྒྲོམ་པས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་

པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཟག་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་རང་གིས་ཟག་པ་དང་བཅས་
པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པས།
དེའི་ཕྱིར་འབྲལ་དཀའ་བ་ཡིན་པས་རང་གི་དངོས་པོ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་
ཏེ། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲིམ་ནི། མཐོང་ལམ་སྒྲིམ་སུ་ཟིན་ཀྱང་། གང་ལ་བརྟེན་
ནས་འཕགས་པ་ཅན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཡང་རའོ་སྒྲུལ་པའི་ར་རྒྱལ་ཀུན་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ།
རི་སྐད་དུ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་བྲན་ཅན་ཁོ་བོས་ནི་ཅེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདི་དག་ལ་
བདག་གས་བདག་གིར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཅེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་
པོ་ལྟ་པོ་འདི་དག་ལ་རའོ་སྒྲུལ་པའི་ར་རྒྱལ་དང་། རའོ་སྒྲུལ་པའི་འདུན་པ་དང་།
རའོ་སྒྲུལ་པའི་བག་ལ་ཅལ་མ་སྤངས་སོ། །ཡོངས་སུ་མ་གྲེས་སོ་མ་བཀག་གོ། །
མཐའ་མེད་པར་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན་མ་མའི་གོས་དྲི་
མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་བུལ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་བཀུས་ཏེ། དྲི་མ་མེད་པར་
གྱུར་ཀྱང་། དེ་ཞེན་པར་གོས་པས་དྲི་སྒྲུལ་པའི་བག་ཅུང་ཡོད་པ། སྒྲིམ་དྲི་ཞེས་པོས་
སྒྲིམ་པས་བཅུལ་བར་བྱ་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་ཀུན་
བཏགས་པའི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དྲི་མ་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་ཅན་ཐོས་
རྣམས་ལ་ཡང་མཛོན་པར་ཞེན་ཏེ། གོམས་པར་བྱས་པས་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པའི་
བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། དེ་ནི་ལམ་གོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །
མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་ལྟན་སྒྲིམ་ནི་ཆད་ལྟས་བསྐྱས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།

འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་གི་བདག་ཅི་ཡིན་ཞེས་ཡི་ཆད་པའི་ཕྱིར་
 མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཅི་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་
 ལྷ་བ་དང་མཐར་འཇིག་པར་ལྷ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རྣམས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་
 ལོག་པར་ཞུགས་པའོ། །འོན་ཏེ་མ་ཡིན་དང་པོ་ལྷ་ར་ན་བདེན་པ་མཐོང་བས་སྤང་
 བར་བྱ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། གཉིས་པ་ལྷ་ར་ན་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པ་
 ཅན་དང་ཏྲག་པའོ། །ཆད་པར་འཇིག་པའི་ཕྱིར་། མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཉན་མོངས་
 བའི་རྣམ་པ་གང་ཇི་སྟེད་པ་བཅས་ཅན་ཅི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བཅས་ཅན་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟན་པ་དང་། །
 བདེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས། །ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་བཅུ་དུག །སྟོབ་ཏྲགས་ནས་ནི་
 ཡོངས་སུ་སྟེད། །གང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་ར་རོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་
 རས་རྩེས་སུ་ཞུགས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྩེས་སུ་ཞུགས་
 པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་བཤེས་གཉན་ངན་པས་རྩེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོ་
 བུར་བའི་རྒྱུ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་འོ། །

དེ་ལ་སྟོ་བུར་བའི་རྒྱུ་ལས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐག་
 པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་འཇིག་པ་ལྷ་ར་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཅུ་གིས་སྟོང་
 བར་འགྱུར་བ་ཡིན་འོ། །གང་ཞེས་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩེས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་
 ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་རས་གོམས་པའི་མཐུས་རྒྱད་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་

མཐོང་བ་ཅུམ་གྱིས་སྤྲོང་བ་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་
བ་གོམས་པ་ལས་གིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་པས་སྤྲོང་
བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་
ཀྱང་མཐོང་སྤྲོང་དུ་བྱལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བཤེས་གཉིན་ངན་པས་རྗེས་སུ་
བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གྲོ་བུར་བ། དེ་དག་གང་
གི་ཆེ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྒྲིམ་པ་དེའི་ཆོ། ལྷོག་པར་གྱུར་པ་མ་
ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་བདེན་པ་མཐོང་བས་སྤྲོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་
ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་མཛོད་གྱུར་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་ཞུགས་
ཕྱིན་ཆད་མི་སྒྲིམ་ཡང་། ཇི་སྤྱིད་བདེན་པ་མཛོད་པར་རྟོགས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་བག་ལ་ཉལ་
སྤྲོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ནི། བདེན་པའི་
རྣམ་པ་ལ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅུམ་ཡིན་པས། བག་ལ་ཉལ་སྤྲོང་བར་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་བདེན་པ་མཛོད་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་དེ་དག་གི་བག་ལ་
ཉལ་མཐའ་དག་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིན་ཆད་སེམས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པའི་
རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་པའི་སྤྲོད་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་
བདེན་པ་མཐོང་བས་སྤྲོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

སྤྲོང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར་མཛོད་གྱུར་ནི་ལྟར་སྤྲོང་བ་དང་བག་ལ་
ཉལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བས་སྤྲོང་བ་དང་སྤྲོང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞིག་ས་
བོན་ནམ་མཛོད་གྱུར་གང་ལ་སྤྲོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོར་ཉོན་

མོངས་པའི་རྒྱ་འབྲས་རྩོམ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བར་དུ་ཉོན་
 མོངས་པ་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་དང་བྲ་མར་མ་སྒྲེས་པ་རྣམས་གྱི་གཉེན་
 རོ་རྟེན་པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དེའི་གཞིའི་དངོས་པོ་གང་
 ལས་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་དམིགས་པ་དང་། དེ་མ་བྲག་པའི་རྒྱུན་རྣམས་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རང་གི་རྩོམ་སེམས་རབ་དུ་མ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་
 ཀ་ལ་གཞོན་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུའོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཁ་ན་
 མ་གྲོ་བ་སྒྲེད་པ་ནི། བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ་སྒྲུག་བསྒྲུལ་
 འབྱེན་པ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །ཡོངས་སུ་
 སྒྲོང་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་རྩོམ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་
 ཉོན་མོངས་པ་མཛོན་གྱུར་རྒྱད་ལ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་
 སྒྲོང་བའོ། །དང་དུ་མི་ལེན་པ་ནི་རང་དགའ་འཇམ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་མི་གཏོང་བར་མི་
 མཐུན་པ་དང་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བའོ། །གཉེན་རོ་རྟེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྒྲེས་
 པ་རྣམས་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྒྲུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྟེན་ཅིང་སྒྲེས་པའོ། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བས་སྒྲོང་བར་བྱེད་ཅི་ན་དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་
 གཉིས་ཏེ། མ་འདྲེས་པ་སོ་སོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་།
 འདྲེས་པ་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
 མཐའ་དག་སྒྲོང་བར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་གཞིའི་

དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འདྲེས་པ་སྤྱིའི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པས་སྤྱོད་རོ། །དེ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡང་རུང་
 བ་ལ་དམིགས་པས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱེས་
 པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་དང་དོན་གཞན་གྱི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པས་སྤྱོད་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་སྤྱོད་ས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་
 མ་རིག་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་ཡང་དེའི་རྣམ་པ་དང་གཉིས་ཏུ་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་མེད་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 སྤྱོད་བར་འགྱུར་ན། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་དང་ཟག་བཅས་སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་སྒྲོམ་པ་
 ལ་སོགས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་སྟུག་མ་རྣམས་སྒྲོམ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་
 ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་དག་ནི། བདག་ཏུ་སྤྱོད་ས་པའི་རྣམ་པ་དང་དངོས་སུ་མི་འགལ་བས་མ་རིག་པ་
 རྒྱངས་འབྱེན་པར་མི་རྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་དག་སྒྲོམ་པ་
 དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
 འདི་ལྟར་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟུག་བསྐྱེལ་བའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པོ། །
 སྟུག་བསྐྱེལ་བའི་རྣམ་པ་ལ་རྟེན་ནས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།
 མདོ་ལས། དགེ་སྤྱོད་དག་གཟུགས་རྟག་བའམ་མི་རྟག་པ་ཡིན། བཅུན་པ་མི་རྟག་
 པ་ལགས་སོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་བདེ་བའམ་སྟུག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན། བཅུན་པ་སྟུག་
 བསྐྱེལ་བ་ལགས་སོ། །གང་མི་རྟག་པ་སྟུག་བསྐྱེལ་བ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚེས་

ཅན་དེ་ལ། འདི་ནི་རའོ་འདི་ནི་རའོ་རོ། །འདི་ནི་རའི་བདག་གོ་ཞེས་པ་ལྟར་རའམ་
བརྟུན་པ་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཅིའི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ལས་སྟུག་བསྐྱེལ་བའི་རྣམ་པ་ཐོབ་ཅེ་ན།
 མི་རྟག་པ་ནི་སྟེ་བ་དང་འཇིག་པ་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། སྟེ་བའི་ཆར་
 གཏོགས་པའི་མི་རྟག་པ་ལས་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་རྟོགས་ལ། འཇིག་པའི་
 ཆར་རྟོགས་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལས་འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྐྱེལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་གང་ཞིག་འདུ་བྱེད་རྣམས་བརྟན་ཅིང་མི་
 འགྱུར་བར་འཇིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཕྲོད་པ་དང་
 ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པས་ཇེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་གྱི། གང་གིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་
 མི་རྟག་པ་གཡོ་བའི་ངང་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ལ་ཇེས་སུ་ཆགས་པར་བྱ་བའི་འོས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་འཕྲོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
 འཇིན་པས་དེའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ལས་སྟུག་བསྐྱེལ་བའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པོ། །

ཅིའི་སྤྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བའི་རྣམ་པ་ལས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་འཕྲོབ་ཅི་ན།
 གང་ཞིག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ནི་བདག་ལ་འདོད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པས་རྗེས་སུ་
 ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་ལ་འདོད་བྱའི་རྣམ་པར་འཛིན་པ་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་
 ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །གང་གིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
 དངོས་པོ་རྣམས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལ་ཡིད་འགྱུར་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ན། གང་ལ་
 འདོད་པའི་རྣམ་པས་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་བྱ་བའི་བདག་ཅེས་པའི་རང་བཞིན་ཅུང་

ཟད་ཀྱང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བའི་རྣམ་པ་ལ་བདག་མེད་
 པའི་རྣམ་པ་འཕྲོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱིང་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་བར་
 འགྱུར། །སྒྲིམ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེལ། །སྤྲུག་
 བསྐྱེལ་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་
 བདག་མེད་པ་ནི་ཤེས་པ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་མེད་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ། སྤྱོད་
 མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པ་སྤྱོད་མེད་པ་དང་། ལམ་སྤྱོད་མེད་པ་དང་།
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྤྱོད་མེད་པ་འོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་སྤྱོད་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་
 ཤེས་པ་སྟེ། དེའི་ཕ་རོལ་ན་ཤེས་པ་གཞན་བཅོལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་སྤྱོད་
 མེད་པ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟར་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྤྱོད་མེད་པ་ནི། མི་སྤྱོད་པ་མི་ལུགས་པའི་ཆོས་
 ཅན་གྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་མེད་པ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་
 སྒྲིམ་པ་དང་མི་སྤྱོད་པའི་ལམ་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་གང་ལས་
 སྤྱིང་བ་ནི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བར། གང་གི་ཆེ་རྒྱལ་འབྱོར་པས་ཉོན་
 མོངས་པ་སྤྱིང་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ། ཅི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ལ་སྤྱིང་བར་བྱེད་དམ།
 འོན་ཏེ་བག་ལ་ཉལ་སྤྱིང་བར་བྱེད་གང་ལས་སྤྱངས་ན་སྤྱངས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་
 ན་བག་ལ་ཉལ་ལས་སྤྱིང་བར་བྱེད་དེ། དེ་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་
 སྤྱངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ལ་ཉལ་སྤྱངས་ན་སྤྱངས་པར་བརྗོད་པ་བྱའོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ལས་སྤངས་ལ་བག་ལ་ཉལ་ལས་
 མ་སྤངས་ན་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། བག་ལ་
 ཉལ་བས་སྤངས་ན་ནི་བག་ལ་ཉལ་དང་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་གཉིས་ཀ་ལས་གཏན་
 འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
 འདི་ལྟར་མདོན་གྱུར་རམ་བག་ལ་ཉལ་གང་ལས་སྤོང་ཞེ་ན་མདོན་གྱུར་ལས་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་འདས་པ་རྣམས་ནི་འགགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་སྤངས་ཟེན་བས་
 དེ་ལ་ནི་ཅི་ཡང་སྤང་དུ་མེད་དོ། །མ་འོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་བྱུང་ཞིང་ལུས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡང་ཅི་ཡང་སྤང་དུ་མེད་དོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་སྤང་ཅིག་
 ལས་ལྷག་པར་མི་གནས་པས་གཉིན་པོའི་བྱ་བ་མི་འཇུག་ལ། གཞན་ཡང་བག་ལ་
 ཉལ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དང་། བག་ལ་ཉལ་མེད་པའི་སེམས་གཉིས་ལྟན་ཅིག་
 འགྲོགས་པ་མེད་པས་ལམ་དང་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་
 མི་སྤོང་རོ། །

འོན་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྒྲ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་
 པའི་གཞིན་པོའི་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ནི་སྒྲི་ལ།
 བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ནི་འགག་སྟེ། དེའི་བྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་
 གནས་ངན་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་སྦྱང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པས་
 སྤང་བར་བྱ་བའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་གིས་གཞིན་པོ་འཇིག་རྟེན་པའམ་
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཞིན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་འབྱུང་བ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འགག་པ་ནི། དུས་མཉམ་པས་མཉམ་སྟེ་དབེར་ན་
སྤང་བ་འབྱུང་བ་དང་མུན་པ་འགག་པ་དུས་མཉམ་པ་བཞིན་ནོ། །སྤངས་པའི་དོན་ཅི་
ཞེན། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དེ།
གཏན་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གནས་པས་སྟེ། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤྱོད་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཇིག་
ཉེན་པའི་གཉེན་པོས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་མི་སྐྱེ་བ་ཅུམ་བྱེད་གྱི་བག་
ལ་ཉལ་འཇོམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་དེ་ཉིད་དང་བྲལ་ན་སྤྱང་ཡང་ཉོན་
མོངས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབེར་ན་ཏིལ་མར་དག་གིས་བཀུས་པའི་ས་བོན་
གྱིས་ནི། རེ་ཞིག་ལྷ་གུ་མི་སྐྱེད་གྱུར་ཏིལ་མར་གྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བ་ན། སྤྱང་ཡང་
ལྷ་གུ་སྐྱེད་དུ་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ནི། རང་
གང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སེམས་རྒྱུད་དེ་ཉིད་རང་གི་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཉིད་
འབྱུང་དུ་མི་རུང་བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་ས་བོན་སེས་མ་རུངས་པར་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་
ཀུན་འབྱུང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེའི་འོག་དུ་ལས་གྱི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པར་བཞེད་ནས་ལས་གང་ཞེན་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་དང་ལྷས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། གཉིས་པོ་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མདོའི་དོན་དུ་མས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་རྣམས་
ཚུལ་སྒྲ་ཆོག་གས་གྱིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། དག་སྤྱོད་དག་སེམས་པ་

ཡང་ལས་སུ་ང་སྒྲུའོ། །བསམ་བ་ཡང་ལས་སུ་ང་སྒྲུའོ། །ཞེས་བ་ལྟར་སེམས་བ་དང་
བསམས་པའི་ལས་གཉིས་སོ། །ལས་ཐམས་ཅད་འདི་གཉིས་སུ་འདུས་བ་དེའི་ཕྱིར་
ལས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་བ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ལས་ནི་རྣམ་བ་ལྔ་སྟེ། འདི་ལྟར་དམིགས་པའི་ལས་ནི་མིག་ལ་
སོགས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་བ་དམིགས་པའོ། །བྱེད་པའི་ལས་ནི། སས་རྟེན་བ་
དང་རྩས་སྤྱད་པའོ། །རྩོལ་བའི་ལས་ནི་བསམ་བ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་ལུས་རག་གི་
ལས་ལ་སྒྲུབ་པའོ། །སྒྱུར་བའི་ལས་ནི་གསེར་འགར་ལ་སོགས་པས་གསེར་སྒྲུམ་ལ་
སོགས་བ་རྒྱན་ལ་སོགས་པར་སྒྱུར་བའོ། །འཕྲོབ་པའི་ལས་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་
པའི་ཆགས་བྲལ་ཐོབ་བ་སོགས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་བདེན་བ་འཆད་པའི་སྐབས་
འདིར་ནི་ཕ་ལ་ཆེར་རྩོལ་བའི་ལས་སུ་འདོད་ཏེ། སེམས་བ་དང་བསམས་པའི་ལས་
གཙོ་བོའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བས་འདོད་བ་ཐོབ་བ་སོགས་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་
འཛིན་པས་ན་བྱེད་བ་དང་འཕྲོབ་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །གཉིས་བ་གཉིས་པོ་རྒྱས་
པར་བཤད་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སེམས་པའི་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། དགེ་བའམ་མི་
དགེ་བའི་ལུས་རག་གི་ལས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ནི་
སེམས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་བ་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི་བསོད་ནམས་ལ་
སོགས་བ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་བ་བསམས་པའི་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། དགེ་མི་དགའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་

ལས་ཀྱི་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་གི་སེམས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་ལྷ་བྱ་ཡིན་
 པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པ་ན་བཤད་ཅིན་ཏོ། །དབྱེ་བ་
 བྱི་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གྲང་རེ་རེ་
 ཡང་དག་བ་དང་མི་དག་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་མི་དག་བ་ཡང་སྦྱར་
 བ་དང་དངོས་དང་འཇུག་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དངོས་གཞིའི་ཆེ་ལོང་རགས་པ་
 རྣམས་མདོར་བསྡུས་པ་ནི་མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཟུ་སྟེ་འདི་ལྷ་ར་སྟོག་གཙོད་
 པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་སྟོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི། སྟོག་
 གཙོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་དང་ངན་
 འགྲོར་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །བརྟུན་དུ་སྦྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རག་གི་རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་སེམས་པ་དེ་དང་དེ་ལ།
 བརྟུན་དུ་སྦྱ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །བརྟུན་
 སེམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་སེམས་པ་རྣམས་གྲང་དེ་དང་
 དེའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལུས་རག་གི་ལས་བདུན་པོ་དག་གི་ལུས་རག་གི་
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དག་ནི། སྟོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བརྟུན་དུ་སྦྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་དང་དེའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཟགས་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །དེ་
 དག་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་སེམས་པ་དེ་དང་དེ་དག་ནི། འདིས་སྟོག་གཙོད་པ་
 དང་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ལུས་དང་རག་གི་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་ལ་སྦྱར་བར་

བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོག་གཅོད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བ་སྒྲུང་ཉི་ལམ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ།
སྒྲོག་གཅོད་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་དངོས་ཡིན་ནོ། །

དགེ་བ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་པ་དང་དངོས་དང་འཇུག་གསུམ་ལས། དངོས་གཞིའི་
ཆེ་ལོང་རྣམས་མདོར་བསྡུས་པ་ནི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཙུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་
གང་ཞེ་ན། སྒྲོག་གཅོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་སྒྲོག་གཅོད་པ་སྒྲོང་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་
འཇུག་པའི་སེམས་པ་ནི། དེ་དང་དེའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་
ལམ་དེ་དག་གི་རང་གི་མཆོམ་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་
ཙམ་གྱི་སེམས་དང་དེའི་བསམ་པས་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ལས་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུབ་ཅིང་། ཡོངས་
སྒྲུ་རྫོགས་པ་ནི་སྒྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་གི་མཆོམ་ཉིད་
མདོར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཙམ་གྱི་སེམས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་དུག་གསུམ་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཙམ་གྱི་
སེམས་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའི་བསམ་པས་ཀྱན་དུ་མ་སྒྲུབ་ན་
ཡོངས་སྒྲུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སྒྲུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
བསམ་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་མཆོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་
པ་ཙམ་གྱི་སེམས་དང་། དེའི་བསམ་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
དངོས་པོ་གཞན་ཁོ་ན་ཞིག་ལ་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་དུ་བྱིན་ཀྱང་ལས་

ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྒྲིང་ཙམ་ལས་སྒྲིང་བ་དང་དངོས་གཞིའི་
ལས་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་དང་དེའི་བསམ་པ་ཡང་
ཡོད་ལ་དེ་ཉིད་ལ་ཀུན་དུ་སྒྲིང་མོད་ཀྱི། མཐར་གྲག་པར་མ་གྱུར་ན་ཡང་ལས་ཀྱི་
ལམ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཙམ་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཡོད་དེའི་བསམ་པ་ཡང་ཡོད། དེ་ཉིད་ལ་ལས་
དེ་ཀུན་དུ་སྒྲིང་ཅིང་། མཐར་གྲག་པར་གྱུར་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་ཉིད་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་པོ་འདི་དག་གི་མཆན་ཉིད་རྒྱས་པར་ནི་རྣམ་པ་ལྡས་
རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གཞི་དང་། བསམ་པ་དང་སྒྲིང་བ་
ཉོན་མོངས་པ་དང་ཟིན་པར་བྱས་པས་ཀྱང་རོ། །དེ་ལ་གཞི་ནི་གང་ལ་སྟོག་གཅོད་པ་
ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་འདུག་པའི་ཡུལ་ཏེ། སེམས་ཙན་དང་སེམས་ཙན་མ་
ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་དགེ་བའི་
ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་བའོ། །

བསམ་པ་ནི་གཞིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་པའི་བསམ་པ་དང་། བྱེད་པར་འདོད་
པའི་བསམ་པ་འོ། །འདུ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞིར་ལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གཞི་དེ་ལ་དེར་
འདུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་དེ་མ་ཡིན་པར་འདུ་
ཤེས་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་འོ། །བྱེད་པར་འདོད་པའི་
བསམ་པ་ནི། འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གམ་མ་ལོག་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་

པའོ། །སྒྲིབ་པ་ནི་ལས་དེ་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་གསུམ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཕྱོད་པ་
 གང་ཡིན་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དུག་གསུམ་པོ་གང་
 ཡང་རུང་པའོ། །ཟིན་པར་བྱས་པའམ་མཐའ་ནི། མངོན་པར་འདོད་པའི་ལས་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིབ་པས་དུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོའམ། དུས་དེའི་འོག་ཏུ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གིས་སི་དགེ་བ་
 བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལ་སྒྲོག་གཙོད་པའི་གཞི་ནི་སྒྲོག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ལོ། །གལ་ཏེ་
 གསོད་པར་བྱེད་པ་དེ་སྒྲོག་ཆགས་དེ་ལ་སྒྲོག་ཆགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་ལ། སྒྲོག་
 ཆགས་གང་བསང་པར་འདོད་པ་དེ་ལ། དེར་འདུ་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་ནི། དེ་ལ་དེའི་
 འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདུ་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་གསང་པར་
 བྱའོ་སྟེ་དུ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དེའི་གསོད་པའི་བསམ་པའོ། །དེ་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མཚན་ནས་དེ་ལྟར་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
 དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལོ། །བསམ་པ་དེ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་
 རང་རམ་གཞན་གྱིས་གསོད་པར་སྒྲིབ་ཞིང་། མཆོན་གྱིས་འདེབས་པར་བྱེད་ལ།
 གལ་ཏེ་བཏབ་མ་བྱས་ཁོ་ནར་སྒྲིབ་པ་དེས་ཤི་བར་གྱུར་ན། །དུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོའམ་
 ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལོ། །གལ་ཏེ་དུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོམ་
 ཤི་བར་སྒྲིབ་པ་དེས་དུས་གཞན་གྱི་ཆོམ་ཤི་བར་གྱུར་ནའང་དུས་གང་གིས་ཆོམ་
 བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོམ་ཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །མ་བྱིན་པ་ལེན་པའི་

གཞི་ནི་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའོ། །འདུ་ཤེས་ནི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །
 བསམ་པ་ནི་འཕྲོག་པར་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་གསུམ་པོ་གང་ཡང་
 རུང་བའོ། །མཐའ་ནི་གནས་གཞན་དུ་སྒྲོས་པའོ། །འདོད་པ་ལོག་པར་གཡེས་པའི་
 གཞི་ནི། འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱད་མེད་དང་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡང་།
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་དག་ཏུ་ཚོད་མ་
 ཡིན་པ་མི་རིགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་ནིང་རོ། །འདུ་ཤེས་
 ནི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །བསམ་པ་ནི་བགྲོད་པར་འདོད་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་
 ནི་སྒྲ་མ་ལྟར་རོ། །མཐའ་ནི་གཉིས་གྱིས་གཉིས་སྤྱད་པའོ། །བརྟུན་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཞི་
 ནི་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དེ་དག་ལས་
 བརྒྱེད་པ་བཞི་རྣམས་སོ། །འདུ་ཤེས་ནི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བརྒྱེད་པར་
 འདུ་ཤེས་པའོ། །བསམ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་བརྒྱུར་ཏེ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །ཉོན་
 མོངས་པ་ནི་འདྲའོ། །མཐའ་ནི་འཁོར་དང་ཕས་འདྲི་བ་ལ་གོ་བར་བྱས་པའོ། །ཕྱ་
 མའི་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། །འདུ་ཤེས་ནི་གཉིས་
 ཀ་ལ་མཐུན་པའམ་མི་མཐུན་པར་འདུ་ཤེས་པའོ། །བསམ་པ་ནི་དབྱེ་བ་དང་མི་
 མཐུན་པར་འདོད་པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི་འདྲའོ། །མཐའ་ནི་དབྱེ་བར་བྱ་བས་དག་གི་
 རྣམ་པར་རིག་པ་སྒྲུས་ཏེ། དོན་གོ་ནའོ། །དག་རྩལ་པོའི་གཞི་ནི་ཀུན་ནས་མནར་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སོ། །འདུ་ཤེས་ནི་དེ་དག་ལ་དེར་འདུ་
 ཤེས་པའོ། །བསམ་པ་ནི་དག་རྩལ་པོ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་

འདྲའོ། །མཐའ་ནི་དེ་ལ་ངག་རྩལ་པོས་སྒྲུས་པའོ། །ཚིག་འབྲལ་པའི་གཞི་ནི་དོན་
མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་དོན་དོ། །འདུ་ཤེས་ནི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །བསམ་པ་ནི་
སྒྲུ་བར་འདོད་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་འདྲའོ། །མཐའ་ནི་སྒྲུས་པའོ། །བརྒྱུ་
སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི་གཞན་གྱི་མོར་དང་ཡོ་བྱད་དོ། །འདུ་ཤེས་ནི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་
པའོ། །བསམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་འདྲའོ། །མཐའ་ནི་དེ་ལ་
བདག་གིར་བྱ་བར་ངེས་པའོ། །གཞོན་སེམས་ཀྱི་གཞི་དང་འདུ་ཤེས་ནི་ངག་རྩལ་པོ་
ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །བསམ་པ་ནི་སྒྲུ་བར་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་
འདྲའོ། །མཐའ་ནི་སྒྲུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པའོ། །ཡོག་པར་ལྟ་བའི་གཞི་ནི་རྩ་
འབྲས་དང་བདེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་དོན་དོ། །འདུ་ཤེས་ནི་བདེན་པ་ཡིན་
པར་འདུ་ཤེས་པའོ། །བསམ་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་འདྲའོ། །
མཐའ་ནི་བསྒྲུ་བ་པ་བཏག་པར་ངེས་པའོ། །

དེ་ལ་སློག་གཅོད་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པ་
 ལས་བྱུང་བ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་།
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ལོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རོན་མོངས་
 བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལོ། དེ་
 ལ་སློག་གཅོད་པ་དང་པོ་ལ་ནི་རྒྱ་གསུམ་ཆར་ཡོད་པར་བརྟུ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 ལ་ནི་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་གཅིག་སྟེ།
 ལྷག་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། དེ་ལ་བརྒྱབ་སེམས་དང་། གཞོད་སེམས་དང་ལོག་

པར་ལྷ་བ་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཚྭོགས་པའི་རྣམ་པ་ལྷ་ལྷས་
 རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱས་ཏེ། འདི་ལྷར་རང་གི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ལྷག་པར་
 ཆགས་པའི་སེམས་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་སོགས་པར་འདོད་པས་ཀམ་ཆགས་ཀྱི་
 སེམས་དང་། གཞན་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་བཟང་བ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་ཚྭོག་ཅིང་
 རོ་མུང་བར་བྱེད་པས་འཆུམས་པའི་སེམས་དང་། གཞན་གྱི་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་
 གིར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུལ་དུ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བའི་སེམས་དང་། བརྒྱབ་
 སེམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་དེས་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཉེས་དམིགས་ལས་ངེས་པར་
 འབྱུང་མི་ཤེས་པས་ཟིལ་གྱིས་མོན་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷར་ན་རི་
 སྒྲིབ་བསྟན་པའི་བརྒྱབ་སེམས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་མ་ཆང་ན་ཡང་། བརྒྱབ་
 སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཚྭོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་བཅས་ཅན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་ཟིན་ན། བརྒྱབ་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཚྭོགས་པར་རིག་པར་
 བྱེད། །

དེ་ལ་གཞོད་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཚྭོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམ་
 པ་ལྷ་ནི། གཞོད་པ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཚེས་སུ་མཆོན་མར་འཛིན་
 པས་ཞེ་སྤང་གི་སེམས་དང་ལྷན་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་མི་བཟོད་པས་མི་བཟོད་
 པའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཁོན་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་དང་། གྱེ་མ་སེམས་ཅན་
 འདི་དག་ལ་བརྟེན་པའམ་བསད་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུལ་དུ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་

པ་ལུ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྲ་མ་ལྟ་བུ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སེམས་དང་
 ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ལྡེ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མ་ཆང་ན་ཡང་གཞོན་
 སེམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མ་རྗེ་གས་པ་ཡིན་ལ། ཆང་བ་ནི་རྗེ་གས་པ་ཡིན་པར་རིག་
 པར་བྱའོ། །ལོག་ལྟའི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྗེ་གས་པའི་ཡན་ལག་ལྡེ་ནི་ཤེས་བྱ་
 ཡང་དག་པ་རིམ་ལྡོ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པས་སྒྲོངས་པའི་སེམས་དང་། སྤྲིག་པ་བྱ་བ་
 ལ་དགའ་བས་དྲག་ཤུལ་གྱི་སེམས་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་
 རྟོག་ཅིང་རེས་པར་རྟོག་པས་ལོག་པའི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་དང་། སྦྱོར་པ་
 དང་མཆོད་སྦྱོར་དང་སྦྱོར་བསྐྱེད་དང་ལོག་པར་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་
 སྐར་པ་འདེབས་པས་རབ་དུ་ཉམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྲ་མ་ལྟར་གྱུར་
 པ་ནི་ཟིལ་གྱིས་ཞོན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ལྡེ་པོ་དག་ལས་གང་
 ཡང་རུང་བ་གཅིག་མ་ཆང་ན་ཡང་ལོག་པར་ལྟ་བའི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་རྗེ་གས་
 པ་ཡིན་ལ། ཆང་ན་རྗེ་གས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལས་ཀྱི་ལམ་བཙུ་པོ་འདི་
 དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་ནི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་
 སོགས་པར་ལྟ་བུ་སྟེ་འདིར་ནི་ཡི་གེ་མང་པས་འཛིགས་པའི་བྱིར་མ་བྲིས་སོ། །རི་
 སྐད་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཙུ་པོ་དེ་དག་ཉིད་
 ཀྱི་གཞི་ནི་བར་གནས་ན་ཡང་སྟོང་ཞིང་། དང་དུ་མི་ལེན་པ་ནི་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོང་
 བ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཙུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

དེ་མདོའི་དོན་དུ་མས་བཤད་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། བསམས་བཞིན་པའི་ལས་དང་།

བསགས་པ་དང་ངེས་པ་དང་། དག་མི་དགའི་འབྲས་བུ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འདུ་
བྱེད་དང་། མི་དག་པ་བཙུང་ཉོན་མོངས་པའོ། །དང་པོ་མདོ་ལས་བསམ་བཞིན་པ་
ལས་གྱུར་པའི་ལས་ཞེས་གང་འབྱུང་བ་དེ་ལ་བསམས་བཞིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་
ལས་དེའི་ངོ་བོ་གང་ཞེན་དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྡ་སྟེ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་བ་ནི་རང་མི་འདོད་
བཞིན་དུ་གཞན་དག་གིས་ནན་གྱིས་སྒྲོ་བས་བསམས་ཏེ་མི་དག་པ་སྦྱོང་པའོ། །
གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ནི་འགའ་ཞིག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་
གསོལ་བ་བཏབ་ཏེ། འདི་ནི་པན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་བཙུག་ནས་མི་
དག་པའི་ལས་བསམས་ཏེ། ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའོ། །མི་ཤེས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་སྦྱོན་དང་ཡོན་
ཏན་མཛོད་པར་ཤེས་པར་རང་དགར་བསམས་ནས་མི་དག་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའོ། །
རྩ་བ་ལ་མཛོད་པར་ཞེན་པ་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་ཆགས་སོགས་མི་དག་པའི་རྣམ་
པས་སེམས་བྲིལ་གྱིས་ཉོན་ཏེ་མཛོད་པར་ཞེན་པ་དྲག་པོས་བསམས་ཏེ། མི་དག་པ་
ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའོ། །སྦྱོན་ཅི་ལོག་ནི་འགའ་ཞིག་ཚུལ་འདོད་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལ་
མཛོད་པར་ཞེན་ཏེ། བྱི་མའི་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་མི་དག་པ་ཀུན་ཏུ་
སྦྱོང་པའོ། །དེ་ལ་བསམས་བཞིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལས་དང་པོ་གསུམ་ནི་བྱས་སུ་
བློན་ཀྱང་བསགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྦྱོར་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་གདོན་
མི་བླ་བར་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྩ་བ་ལ་མཛོད་པར་ཞེན་པ་དང་སྦྱོན་ཅི་
ལོག་གི་བསམས་བཞིན་པ་ལས་གྱུར་པ་གཉིས་ནི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་
པས་དེའི་སྦྱོར་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་ནི་གདོན་མི་བླ་བར་སྦྱོང་བར་མི་འགྱུར་བ་

མ་ཡིན་ནོ། །

བསགས་པ་དང་ངེས་པའི་ལས་བཤད་པ་ནི། ལས་བྱས་པ་དང་བསགས་
པ་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཞེན་ལས་བྱེད་པ་ནི། ལས་དེ་ཉིད་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་
ནས་ཀུན་ཏུ་སྒྲོད་པའོ། །བསགས་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་
གྱི་ངག་ཆགས་ཡོངས་སུ་གསོས་པས་འབྲེལ་བར་གྱུར་པའོ། །དེ་བས་ན་ལས་བྱས་
པ་མ་བསགས་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། བསམས་བཞིན་པ་དང་པོ་གཉིས་གསུམ་ལྟ་བུའོ། །
བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བསད་པའི་ཆེད་དུ་ཡུན་རིང་པོར་བསམས་ནས་
ལས་དེ་ཀུན་ཏུ་མ་དབྱེད་པའོ། །གཉིས་ཀ་ཡང་ཡོད་དེ། བསམས་བཞིན་པ་ཐ་མ་
གཉིས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་དེ་དག་ལས་མ་
གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །བརྒྱབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཡིད་གྱི་གསུམ་ལ་ནི།
བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྤྱ་གཉིས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཆེ་དེ་དག་མདོན་དུ་
གྱུར་པ་ཅུ་མ་གྱིས་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་མུ་དང་པོ་ལ་ཡང་ཆེད་དུ་མ་
བྱས་པ་ཡང་མེད་ལ། གཞན་གྱིས་ནན་གྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡང་མེད་དོ། །

སྒྲོང་བར་ངེས་པའི་ལས་ཞེས་གང་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ངེས་པ་ནི་གསུམ་སྟེ།
ལས་བྱེད་པར་ངེས་པ་ནི་སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་གྱིས་ལས་དེ་བྱེད་པ་ལས་སངས་
རྒྱས་གྱིས་ཀྱང་བསྒྲོག་པར་མི་ནུས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་མ་སྒྲེས་དབྱས་སྒྲོན་
དྲང་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པ་ན་པ་གསོད་པར་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པས་བྱབ་པས་ཀྱང་མ་བསྒྲོག་
པ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྒྲོང་བར་ངེས་པ་ནི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་

མཐུས་དེའི་འབྲས་བུ་གདོན་མི་བྱ་བར་སྤྱད་བྱ་ཉིད་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་སྟེ་བསམས་
 བཞིན་པ་བྱ་མ་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །དུས་ངེས་པ་ནི། ལས་འདིའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དུས་
 འདི་ཙམ་ན་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ་དེའང་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་མཐོང་བའི་
 ཆོས་ལ་སྟོང་བར་འགྱུར་ལ། ཁ་ཅིག་གི་ནི་སྒྲིས་ནས་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་
 གི་ནི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །
 གསུམ་པ་དག་བ་དང་མི་དག་བའི་འབྲས་བུ་ནི་མི་དག་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཆུང་
 དུ་དང་། འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་ངན་སོང་རྣམས་སུ་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྲགས་དང་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྒྲི་
 བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ནི་གོ་མས་པའི་དབང་
 གིས་ལས་ལམ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པར་འདོད་པའོ། །སྟོང་བ་རྒྱ་མཐུན་ནི། ངན་སོང་
 བས་གི་འཕོས་ཏེ། མིར་སྒྲིས་ན་ཡང་ལས་ལམ་བཅུ་པོ་སོ་སོ་དང་མཐུན་ཅིང་འདྲ་
 བར་ལུས་དང་ཞོར་ལ་སོགས་པའི་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་མི་འབྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་
 དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོང་བར། གསོད་པ་ཡིས་ནི་ཆེ་འབྱུང་འགྱུར། །རྣམ་པར་འཆོ་བས་
 གཞོད་པ་མང་། །རྒྱ་བ་ཡིས་ནི་ལོངས་སྟོང་ཕོངས། །བྱི་བོ་བྱེད་པ་དག་ལྷུང་བཅས། །
 བརྒྱན་དུ་སྤྱོད་བས་སྤྱུར་བ་སྟེ། །སྤྱོད་པ་ཡིས་ནི་བཤེས་དང་འབྱེད། །ཆོག་རུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 མི་སྒྲིན་ཐོས། །མ་འབེལ་བས་ནི་ཆོག་མི་བཅུན། །བརྒྱབ་སེམས་ཡིད་ལ་རེ་བ་
 འཛོམས། །གཞོད་སེམས་འཛིགས་པ་སྒྲིན་པར་བཤད། །ལོག་པར་ལྟ་བས་ལྟ་ངན་
 ཉིད། །ཅེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི་བྱིའི་དངོས་པོ་འབྲུ་ལ་

བུའི་གིང་ལྗོན་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་མི་ཆགས་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འབྲས་བུ་
 ཆགས་པ་དང་། དུས་སུ་འབྲས་བུ་མི་ཆགས་པ་དང་། མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པ་འདྲ་བར་སྒྲུང་
 བ་དང་། ཅུ་བ་མི་བརྟན་པ་དང་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ། །
 བརྒྱབ་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ན། ལུས་སུ་མ་ཚོགས་
 བ་ཐམས་ཅད་ལོ་རེ་རེ་དང་དུས་ཚིག་རེ་རེ་དང་ཟ࿳་བ་དང་ཟ࿳་བ་ཐུང་དང་མཆན་མོ་
 རེ་རེ་ཞིང་ཉམས་པ་དང་འབྲི་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་མེད་པར་སྒྲུང་གི་འཕེལ་བར་
 བྱི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞོན་སེམས་ཀྱི་དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ན་
 ཡམས་ཀྱི་ནད་དང་འགོ་བའི་ནད་མང་བ་དང་། བ་རོལ་གྱི་དམག་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུག་
 བ་མང་བ་དང་། གཙན་གཟན་དང་སྒྲུལ་གདུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞོན་སྒྲིན་
 གདུག་པ་དང་། ཚེམ་རྒྱན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞོན་པ་མང་བར་འགྱུར་རོ། །

ལོག་པར་ལྷ་བའི་དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ན། འབྲུང་
 ཁུངས་མཚོག་དང་གཙོ་བོ་དང་ཁུད་པར་དུ་འཕགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རྒྱབ་
 བར་འགྱུར་བ་དང་། དངོས་པོ་མི་གཙང་བ་རྣམས་མཚོག་དུ་གཙང་བར་སྒྲུང་བ་དང་།
 གནས་མེད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་སྒྲུབས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་
 དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཟུ་བོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་རྒྱ་མཐུན་པ་དང་
 དབང་གི་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྲུང་བ་ལྟར་གཤེས་པར་བྱ་སྟེ་
 དེ་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །དགེ་བ་བཟུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་། ཆེན་པོས་ནི་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་དང་། འབྲིང་

གིས་འདོད་པའི་ལྷ་དང་རྩུང་དུས་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲེའོ། །རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་
བུ་ནི་ལྷ་དང་མི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་དགེ་བའི་ལས་ལམ་སོ་སོ་དང་མཐུན་པར་སྒྲ་
མ་ལས་བརྒྱེད་སྒྲེ་ལུས་དང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །
དབང་གིས་འབྲས་བུ་ཡང་ཕྱིའི་དངོས་པོ་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འབྱོར་པ་ལུན་སུམ་
ཚོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་དགེ་བའི་དབང་གི་འབྲས་བུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་
ལས་བརྒྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་པོ་ཆའི་བྲང་བར། མི་དགེ་ཞེས་བྱ་དེ་
རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་སྤྲིན་སྒྲགས་པ་གང་ཡིན་པ། །དགེ་བ་ཉིད་ནི་བམས་ཅད་ལ། །
འབྲས་བུ་དེ་ནི་བརྒྱེད་སྒྲེ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་།
འབྲས་བུ་རྣམས་བསྐྱར་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས།
དང་པོ། འཕེན་རྫོགས་བཤད་པ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་དག་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་བདེ་འགྲོ་ལྷ་མི་རྣམས་དང་རན་འགྲོར་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྒྲེ་
བ་འཕེན་པར་བྱེད་ལ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་གཉིས་ཀར་དུ་སྒྲུག་མི་སྒྲུག་གི་འབྲས་བུ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་འཕེན་པ་ནི་ཅི་རྫོགས་པ་ནི་ཅི་ཞེན་འཕེན་པ་
ནི་ལས་གང་གིས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཙམ་དང་པོ་ཉིད་དུ་འཕེན་པར་བྱེད་
པའོ། །རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་པ་ན་འདོད་པ་ཆེ་
རིང་བ་དང་ནད་མེད་པ་དང་ཡོངས་སྒྲིད་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་འདོད་པ་དེ་དག་
ལས་བརྒྱེད་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་ངོ་བོ་

ཅམ་འགྲུབ་པ་ནི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གྱིས་བྱེད་ལ། དེ་ནི་ད་བཟང་རན་ལ་སོགས་
 པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ནི་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 ན་འབྲས་ས་ལུའི་འབྲས་བུ་དུ་མ་རྣམས་ས་བོན་མཚུངས་པ་ལས་སྒྲིས་པའི་སྤྱིར་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ས་ལུའི་རོ་བོར་རིགས་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། ཞིང་དང་དུས་དང་
 ལེགས་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་ལས་བཟང་བ་དང་རན་པ་དང་རོ་རྣམས་གྱི་
 ཁྱད་པར་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ། མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྒྲིན་
 པའི་རོ་བོ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རོ་བོ་
 སྤང་བོ་རྣམས་རིས་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་རྒྱ་ཐ་དད་པ་
 ལས་སྒྲིས་པའི་འབྲས་བུ་ཐ་མི་དད་པར་འགལ་ཏེ། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་སྒྲེ་བ་
 གང་ཡིན་པ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །མིའི་འགྲོ་བ་པ་
 རྣམས་ཀྱང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཁྱད་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོ་གས་
 པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་རིང་བྱང་དང་གཟུགས་བཟང་རན་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་ལ་
 སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོ་གས་པ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་
 པར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་རྫོགས་བྱེད་གྱི་ལས་ནི་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོ་གས་པ་
 ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
 མཐོ་རིས་པ་རྣམས་ནི་འཕེན་བྱེད་དག་བས་འཕངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་རྫོགས་བྱེད་
 དག་བས་རྫོགས་པ་དང་མི་དག་བས་རྫོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། རན་སོང་པ་
 རྣམས་ནི་མི་དག་བཞིན་པ་ཁོ་ནས་འཕངས་ལ། དག་བའམ་མི་དག་བཞིན་པ་གང་རུང་གིས་

རྗོགས་པ་ཡོད་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེ་འགྲོ་རྣམས་ནི་དགེ་བས་འཕངས་
 ལ་རན་འགྲོ་རྣམས་ནི་མི་དགེ་བས་འཕངས་སོ་ཞེས་པ་འདི་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན།
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཤེས་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་ནི་རྒྱ་
 བཟང་པོ་ཁོ་ན་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བར་དམིགས་ཏེ། ས་ལུའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལ་ནི་ས་
 ལུའི་ས་བོན་ཉིད་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བར་དམིགས་ཀྱི། ཀོ་ཏུ་བའི་ས་བོན་ལས་ས་ལུའི་
 འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་ནི་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་འགྲོའི་རྣམ་སྒྲིན་
 གྱི་ལུང་པོ་འདི་དག་ཀྱང་། རྒྱ་བཟང་པོ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པར་བྱ་བའི་
 འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རན་སོང་བའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུང་
 པོ་རྣམས་ཀྱང་། རྒྱ་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཅན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ནུས་སོ། །
 རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་དང་རན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལ། དགེ་
 བ་དང་མི་དགེ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་ཀྱི། གཞན་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འཕེན་
 པའི་ཚུལ་ལྟ་བཞི་ནི་ལས་བྱ་རྗོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་ལུས་
 གཅིག་འཕེན་པ་ཡང་ཡོད་ཏེ། ལས་གཅིག་གིས་ཆེ་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ས་
 བོན་གསོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེ་
 རབས་དུ་མའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ས་བོན་གསོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་དུ་མས་ལུས་
 གཅིག་འཕེན་པ་ནི། ལས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་མང་པོས་ཆེ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 སྒྲིན་པའི་ས་བོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་མས་ནི་དུ་མ་འཕེན་པ་
 ནི་ལས་མང་པོ་ཡན་ཚུན་ལྟོས་ནས། ཆེ་རབས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་རྒྱུད་པའི་ས་

བོན་གསོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཅམ་
 ཡིན་གྱི་རིག་ས་པས་འགྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། འཕངས་པ་ཐོག་མར་གང་འགྲུབ་པ་
 ནི་རྣམ་སྒྲིན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འབྱེན་པའི་ལས་མང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་རིམ་གྱིས་སྟོང་སྟེ། རྒྱ་མཉམ་པོ་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་བུ་
 གཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་རིག་ས་སོ་སྒྲམ་པའོ། །དེ་ལ་ལས་གང་སྟེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ཐོག་མར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་དེ། རྒྱ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟུར་
 དུ་འབྱེན་པ་རིག་ས་པའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་སྟེ་ཡང་མཉམ་ན་འཆི་
 བའི་ཆེ་གང་རྒྱུན་གྱིས་གསོས་དེ་མཛོད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་སྒྲིན་དེ། འབྲས་བུ་
 འབྱེན་པའི་དུས་སུ་ཅིག་ཤོས་བག་ལ་ཉལ་དུ་གནས་པས་སྟོབས་ཞན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གལ་ཏེ་འཆི་བའི་ཆེ་སེམས་མི་གསལ་བས་གང་ཡང་མཛོད་དུ་བྱེད་མ་རུས་ན་གང་
 གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་སྒྲིན་དེ། དེ་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
 འདྲ་ན་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་སྟུང་པ་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་སྒྲིན་པར་རིག་སྟེ། རྒྱའི་དུས་ཀྱི་རིམ་
 པ་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རིག་ས་པའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྒྱུད་དུ།
 ལས་ནི་ལའོར་བར་སྟེ་གང་དང་། །ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་གང་། །སྟོན་བྱས་གང་
 ཡིན་དེ་ལས་ནི། །ཁྲ་མ་ཁྲ་མ་རྣམ་སྒྲིན་འགྱུར། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འདུ་བྱེད་ལ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་ཞེས་
 སོགས་གང་འབྱུང་བ་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ནི་འདོད་པའི་དགེ་བ་ཡིན་དེ། འབྲས་བུ་
 ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་མའི་དགེ་བ་ནི་མི་གཡོ་བས་

བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་དག་གསེ། འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་
 མི་འོང་བ་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གཡོ་བ་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་དག་
 གསེ། རི་ལྷར་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་འགའ་ཞིག་འགྲོ་བ་གཞན་
 གྱི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དག་གསེ་ལ་རྫོགས་པ་བཞིན་དུ།
 གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་རེས་པའི་འབྲས་བུ་
 འབྱེན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་པ་ཡིན་པས་ས་འོག་མའི་སྦྱོན་
 གྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་བམས་ན་ཡང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་སྦྱོན་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་གཡོ་སྟེ། བདེ་འགྲོའི་རྣམ་སྦྱོན་འཕེན་པར་བྱེད་པ་དེས་
 བེན་ནམ་ཡང་རན་འགྲོའི་རྣམ་སྦྱོན་མི་འཕེན་ལ། རན་འགྲོས་ཀྱང་བདེ་འགྲོ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་དག་ག་དང་མི་དག་ག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱོན་
 པ་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་རན་འགྲོ་གཉིས་ཀའི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འགྲོ་བ་གཞན་དང་གཞན་དུ་གཡོ་སྤྱོད་པས་དེའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 དག་མ་རིག་པས་སྦྱོད་པའི་རྩལ་ནི་མ་རིག་པའི་རྩེན་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་
 པའི་ལས་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མ་
 རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་རིགས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་རི་
 ལྷར་མ་རིག་པའི་རྩེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དག་གསེ་རྩ་བ་གསུམ་ལས་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་ལས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་མྱོངས་པ་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
 དང་པོ་ནི་དག་སྤྲིག་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་ལ་མྱོངས་ནས། དེ་དག་

ལ་རྣམ་སྤྲིན་འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པ་འབྱུང་བར་མི་ཤེས་པའོ། །དེས་ནི་མི་དག་
 བའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། མྱོངས་པ་དེ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ནི། ལས་འབྲས་
 གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་མི་ལྷན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཆེ་
 འདིའི་བདེ་བའི་ཆེད་ཁོ་ནར་མི་དག་བ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་
 པའི་བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་མྱོངས་པའོ། །དེས་ནི་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་
 བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཏེ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་ལྷན་དུ་བྱེད་ཀྱང་།
 བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས། དེའི་དབང་གིས་ཁམས་
 གསུམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཏེ་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 ལ་འདོད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 ཅིང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་མི་གཡོ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དག་བ་བཙུའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྟོག་གཅོད་པ་ཤ་ལ་སོགས་
 པ་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཆགས་པས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཤ་སྟུན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་
 ཞེ་སྤང་གིས་སྦྱོར་རོ། །མཚོན་སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་རྣམས་ནི་གཏི་མུག་གིས་
 སྦྱོར་རོ། །ཀུན་གྱང་ཞེ་སྤང་གི་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དེ། སྤྱིང་རྗེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ན།
 མེས་མ་ཅན་མི་གསོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་རྩལ་པོ་ལ་ཡང་བསྦྱོད་པ་དང་བདེ་བའི་
 ཕྱིར་སྦྱོར་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྦྱོར་རོ། །ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགུ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་ན། ཞེ་སྤང་གིས་སྦྱོར་རོ། །སྤྱོད་པའི་དོན་ནམ་མཚོན་སྤྲིན་གྱི་དོན་
 ལ་སྦྱོར་གཏི་མུག་གིས་སྦྱོར་རོ། །གཞོད་སེམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །མ་ཕྱིན་པ་

སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྟུན་དུ་སྤྱོད་པ་ན་ཆགས་པས་སྦྱོར་རོ། །ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟུན་ཟེར་ན་ཞེ་སྤང་གི་སྦྱོར་རོ། །སྤྱོད་པ་དང་མཚོན་སྦྱོར་ལ་
 སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་སུ་བསམས་ནས་ཟེར་ན་གཏི་མུག་གིས་སྦྱོར་རོ། །བརྟུན་དུ་སྤྱོད་
 པའི་ཆེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་
 མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཕྱ་མ་ལ་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོག་འབྱུང་ལ་
 པ་ལ་ཡང་བསྟོན་པ་དང་བདེ་བ་དང་རྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་ན་ཆགས་པ་ལས་
 བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་
 ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ཤིང་སྤྱོད་ན་གཏི་
 མུག་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བུ་ནི་གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་
 པས་བསྟེན་བཀུར་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་སྟུང་པས་སྦྱོར་པ་མེད་དོ། །མཚོན་སྦྱོར་
 མེད་དོ་ཞེས་སོགས་སུ་ལྟ་བར་བྱེད་ན་ཆགས་པས་སྦྱོར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་གི་དགྲ་
 པོ་འདི་ལྟར་སྦྱོར་པ་ཡོད་མཚོན་སྦྱོར་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བས་དགྲ་པོ་དང་ལྟ་
 བ་མཐུན་པ་ནི་བདག་གི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ནས། འདི་ལྟར་སྦྱོར་པ་མེད་དོ། །ཞེས་
 སོགས་ལྟ་བར་བྱེད་ན་ཞེ་སྤང་གིས་སྦྱོར་རོ། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་སྦྱོང་
 པའི་རྟོག་པས་ཆོས་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བསམས་ཤིང་གཞན་ལ་ཉེ་བར་
 བརྟགས་ནས་དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་ནི་གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བར་བརྟོན་པར་བྱའོ། །ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་གཏི་མུག་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ཏེ་མ་ཆོངས་ན་འགའ་ཡང་ལོག་པར་
 ལྟ་བར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་དེ་རྣམས་ཚུལ་གཞན་སྟུང་ཆོགས་པས་

བཤད་པ་ལ་བཅུ་རྟེན་དང་རྣམ་པས་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མཐུན་མི་མཐུན་གནང་བཀག་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་དུ་འདོད་པ་གསུམ་དང་། འབྲས་བུ་འོ་པོ་སྒྲིམ་དང་། འབྲས་བུ་སྦྱོང་དུས་ཀྱིས་དང་། འོ་པོ་དང་རྣམ་སྒྲིམ་གྱིས་དང་། སྒྲིམ་པའི་ལས་དང་། རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་ལས་དང་། ལས་སྒྲིམ་ཀྱི་སྦྱོང་རྩལ་གྱི་མདོ་དང་། ལས་བསམ་མི་བྱུང་གི་མདོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཤད་བྱ་ནི་ལས་ཐུན་མོང་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་བཤད་པ་ནི། ཐུན་མོང་བ་ནི་ལས་གང་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་རྣམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཐུན་མོང་དུ་ཡོངས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སོ་སོར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་ཡང་དབང་གི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ནི་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕན་ཚུན་གྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་དང་ཕན་ཚུན་དུ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་བར་སྟུན་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕན་ཚུན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལ་འོ་པོ་འོ་སྒྲིམ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བསམས་བཞིན་པའི་ལས་གྱུར་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉེན་པོ་དོན་

དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སྟོབས་སྐྱེད་པས་རྣམ་པ་ཉམས་པར་
བྱས་པའི་བྱིར། ལས་གང་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་མཐོང་བའི་
ཆོས་ལ་ནད་ཙམ་དུ་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་དང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་
གཏན་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འཛའ་བོའི་བུ་མོས་མའི་མགོ་ལ་རྩོག་པ་
རྒྱབ་པས་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་ནད་དུ་སྟོང་བ་བདག་
པས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པས་བར་བ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་
ལྟར་ན་གཉེན་པོ་ལས་གྱུར་བའི་ལས་དང་བསམས་བཞིན་པ་ལས་གྱུར་བའི་དགོ་
བའི་ལས་བསམས་ཅད་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། མི་དགོ་བ་ལས་སྟོབས་དང་
ལྡན་ཅོ། །གཉེན་པོ་ལས་གྱུར་བའི་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་འདི་ལ་དགོངས་ནས་
འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྒྲིམ་པ་ཚད་མེད་
པས་གཉེན་པོ་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །རྣམ་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལ་གང་རྣམས་སྒྲིན་འདི་ཙམ་
སྒྲིན་ཅོ་ཞེས་ཚད་དུ་བྱས་པའི་ལས་དེས་འཕགས་པ་དེ་རན་སྟོང་དུ་བྱིད་པར་མི་བྱེད།
ལས་དེ་ལ་འཕགས་པ་དེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གནས་པར་མི་བྱེད་ལས་དེས་
འཕགས་པ་དེ་དེའི་དབང་གིས་རན་འགྲོ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བགྲང་བར་
མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་པའི་རྣམ་པ་མེད་
པའི་གཉེན་པོ་མཐུ་རྒྱུད་དུའི་གང་ཟག་གི་བསམས་བཞིན་པའི་མི་དགོ་བ་ནི་དགོ་བ་ལས་
སྟོབས་དང་ལྡན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་བ་ལས་སྤར་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་བྱིར་རོ། །
བསམས་བཞིན་པ་ལས་གྱུར་བའི་ལས། དགོ་བའོམ་མི་དགོ་བ་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་

སྒྲོ་བར་ངེས་པ། འཕགས་ལམ་གྱིས་མ་སྤངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་དེ་ནི་བྱེ་
བྲག་མེད་པར་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་འབྱེན་ངེས་ཡིན་པའི་བྱིར། རི་
སྒྲིང་བཤད་པའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་འདི་དག་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཞེས་
འབྱུང་བའི་མདོ་འདིར་དགོངས་པ་ཡིན་ལོ། །ཁམས་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི་གང་
འདོད་པའི་མི་དག་གི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་དང་ལྡན་ཏེ། ཉོན་
མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་མང་བའི་བྱིར་རོ། །རྒྱུད་
ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི། དག་བའམ་མི་དག་གི་གང་སྟོན་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་
ཡང་། ཟུང་བཤད་སྒྱུད་པ་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་ལ། གང་གནས་པ་དང་ལ་བབ་པ་ན།
དག་བའམ་མི་དག་གི་སྒྱུད་པས་གང་ཡིན་པ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་
བྱུང་དག་པོས་བྱེད་པའི་བྱིར་སྟོབས་དང་ལྡན་ལ་སྤྱངས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་
ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གཉེན་པོ་སྒྲུབ་དུ་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་
དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞིང་དང་བསམ་པས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཞིང་ལས་ནི་ཕ་
དང་མ་གསོད་པ་ལ་སོགས་དང་། དེ་དག་ལ་བསྐྱེད་བཀྱར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་སོ། །

སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི། བྱུང་ཚུབ་ཆེན་པོར་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ་
སོགས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞིང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་
དགུས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཞིང་ནི་ཕན་པའམ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་
ཡུལ་དེ་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་ཕན་
པའམ་གཞོད་པའི་ལས་སྒྱུད་པ་དེ་ནི། ཞིང་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་ལོ། །དངོས་པོ་ནི་

སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བཟང་ཞིང་། བྱ་ཚོམ་པའོ། །རོ་བོ་ཉིད་ནི་སྒྲིན་པ་ལས་
 ཚུལ་བྲིམས་དང་དེ་ལས་སྒྲོམ་པ་སོགས་སོ། །གཞི་ནི་གལ་ཏེ་བསོད་ནམས་བྱེད་
 པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་དེ་
 ལས་གཞན་པས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཀུན་སྒྲིབ་དྲག་
 པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནའོ། །བསམ་པ་ནི་གལ་ཏེ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་
 པས་ཟིན་ནའོ། །གྲོགས་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོས་
 ཡོངས་སུ་ཟིན་ནའོ། །ལན་མང་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས་པར་གྱུར་པའོ། །
 བསམས་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྗེས་སུ་བརྟགས་པའོ། །སྒྲེ་བོ་མང་པོས་བྱས་པ་ནི་
 བདག་གིས་ཀྱང་བྱས་ལ། གཞན་དག་ཀྱང་བྱེད་དུ་བརྟགས་པའོ། །སྟོབས་དང་ལྡན་
 པའི་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདི་ལས་བསྒྲེག་པ་ནི། བསྒྲེག་པའི་ལས་རྣམས་ནི་
 སྟོབས་དང་མི་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོ་བཀོད་དེ། གྲི་བ་ནི།
 ལས་བྱེད་པའི་སྒྲེས་བྱ་གང་ཟག་འདི་བདེ་བའོམ་སྟུག་བསྐྱེལ་ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་ལས་
 བྱེད་ཅིང་སོག་པའི་ཚོར་བ་དེ་ལྟར་དུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་སྟོང་ན་དེ་ལྟར་ན་ཚངས་
 པར་སྟོད་པ་ལ་གནས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོ་
 དང་ལྡན་པས་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ། སྟུག་བསྐྱེལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཅས་ཏེ་
 ཚུལ་བྲིམས་སྤང་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་རྣམ་སྒྲིན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ན། དེ་ཡོངས་
 སུ་བསྐྱུང་བ་དོན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་ཆུང་མ་ལ་བརྟེན་བ་སོགས་ལ་བདེ་བ་
 དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་བཅས་པ་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བར་བྱས་པའི་བྱིར་དེའི་རྣམ་

སྒྲིན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོང་ན་དེ་སྒྲོང་བ་དོན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་སྒྲིང་པའི་
སྒྲུག་བསྐལ་ཟད་ཅིང་མཐར་དབྱུང་བའི་སྐབས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་དེ། དེའི་རྒྱར་
གྱུར་པའི་ཆངས་པར་སྒྲོད་པས་གནས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་སྒྲུག་བསྐལ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །
ལས་བྱེད་པ་པོའི་སྒྲེས་བུ་འདི་ལས་བྱེད་པའི་དུས་ན་བདེ་བའམ་སྒྲུག་བསྐལ་གང་
དང་ལྟ་ན་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་བདེ་བའམ། སྒྲུག་བསྐལ་ཇི་ལྟར་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་
དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་བྱེད་ཅིང་སོགས་པ་དེ་ལྟར་དུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བདེ་བའམ་
སྒྲུག་བསྐལ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོ་ཅན་གྱི་སྒྲུག་བསྐལ་
དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཅས་དེ་ཆངས་པར་སྒྲོད་པ་བརྟེན་པ་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར་
དེ་ལྟར་གནས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་སྒྲུག་བསྐལ་ཡོད་མེད་ཟད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་
པོའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྒྲུག་བསྐལ་ཟད་པ་དང་མཐར་དབྱུང་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་དོ་
ཞེས་པའི་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལ་མདོ་དང་པོས་ནི་རྒྱ་འབྲས་གནས་མ་
ཡིན་པ་བཀག་ལ། གཉིས་པ་ནི་གནས་ཡིན་པ་གནང་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་
ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ལས་བྱེད་ཅིང་སོག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་འདིར་ནི་ལས་བྱེད་དུས་སུ་
བདེ་བ་སོགས་དང་ལྟ་ན་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བདེ་བ་སོགས་སྒྲོང་བ་
བཀག་སྟེ་དེ་ལྟར་ནི་ཆངས་པར་སྒྲོད་པ་ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མི་ཆངས་
པར་སྒྲོད་པ་སྒྲོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་། ཇི་ལྟར་སྒྲོང་བར་འགྱུར་
བའི་ལས་བྱེད་ཅིང་སོག་པ་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་ནི། ལས་བྱེད་པའི་དུས་ན། ཆོར་
བ་བདེ་བའམ། སྒྲུག་བསྐལ་ལམ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་གང་དང་ལྟ་ན་ཡང་རུང་

རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་བདེ་བ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བའི་ལས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་
པ་ནི་བདེ་བ་སྦྱོར་བར་གནང་ངོ་། །ལས་བྱེད་པའི་དུས་ན་ཆོར་བ་གསུམ་པོ་གང་
ལྟར་ཡང་རུང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བའི་ལས་མི་དགེ་བ་
རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྦྱོར་བར་གནང་ངོ་། །ལས་བྱེད་པའི་དུས་ན་
ཆོར་བ་གསུམ་པོ་གང་ལྟར་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་
སྦྱོར་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་བ་ལྷ་བུའི་རྣམ་
པར་སྦྱིན་པ་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྦྱོར་བར་སྦྱང་སྟེ། འདི་
ནི་མདོ་འདིར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྡོམ་
པའི་ལས་དང་། ཞེས་ཏེ། གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་
རུ་ལོག་པ་སྡོམ་པ་དང་རྣམ་པ་ཀུན་རུ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་སྡོམ་པ་མ་
ཡིན་པ་དང་སྤྱོད་གས་གཅིག་གིས་ཕན་པའམ་གཞོད་པར་ཞུགས་པ་ནི་སྡོམ་པ་ཡང་མ་
ཡིན་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་
གསུམ་ལས་དང་པོ་སྡོམ་པ་ལ་དབྱེ་བ་སྦྱོར་བ་སྟུན་པ་ནི། སྒྲོ་གསུམ་གྱིས་མི་དགེ་
བའི་ལས་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་བདུན་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སོ་སོ་
ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་སྡོམ་པ་སྦྱོར་མེད་པ་དེ་ནི་ད་
ལ་བཞེན་ནས། འགྱོད་པ་མེད་པའི་རྒྱས་བསམ་གཏན་པ་དུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་
ཡང་རུང་བ་ལ་སྦྱོམས་པར་འདུག་ཅིང་། འཆལ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་

གནས་ཀྱིས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་སྤྲོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་
 པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲིན་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་། བྱིར་སློང་བའི་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་ན། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བའི་ས་བོན་ཡང་དག་པར་བཅོམ་
 པའི་སྤྲོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ཡང་གང་གི་
 ཆེ་མི་ལྟོག་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་དང་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ནི།
 ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་ས་བོན་ཡང་དག་
 པར་བཅོམ་པ་ཡིན་ལ། བྱིར་སློང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ནི། འཆལ་བའི་
 ཚུལ་བྲིམས་ཀྱན་གྱི་ས་བོན་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཡིན་ནོ། ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་
 པ་དེའི་ཆེ་ནི། གཉེན་པོ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་
 བར་ཟད་གྱི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོ། འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་
 ཀྱིས་ཀྱན་ནས་སྤྲོད་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། ། ཟག་པ་
 མེད་པའི་སྒྲིམ་པ་འདི་ནི། འཕགས་པ་དགྲེས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །

སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཆལ་བའི་ཚུལ་
 བྲིམས་སྤྲོད་བའི་སེམས་དཔའ་སྤྲོད་བ་དེ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལྟ་དང་ལྟན་
 པ་ནི་སྒྲིམ་པའོ། ། དེ་ལ་དག་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བྱི་མ་ལ་འདོད་པར་འབྱུང་བ་
 ལ་ཡིད་ཆེས་གིང་མོས་པ་དེ་ནི་འདིའི་དད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་མངོན་པར་

དགའ་ཞིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འདུལ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་དགའ་བ་དེ་ནི་འདིའི་
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཡང་
དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་དེའི་དྲན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །
སེམས་ཀྱི་རྒྱད་འཆལ་ཚུལ་ཀུན་ནས་སྤྲོང་བའི་ཉན་མོངས་པས་འབྲུགས་པ་མེད་
པར། བསིལ་བའི་ངང་དུ་གནས་པ་ནི་འདིའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །

ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ཡང་དག་པར་ལྷ་བ་ནི། འདིའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དབང་པོ་ལྷ་དང་ལྷན་ནོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་
བྱུང་བ་གཞན་དག་གིས་བྱང་། འཆལ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སྤྲོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་སྤྲོམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། དགེ་བ་དང་མི་
དགེ་བའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་སེམས་དཔའ་ཉིད་གཙོ་
པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲར་བཤད་ཅིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་
སྤྲོང་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་སེམས་དཔའ་གཙོ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྤྲོམ་པ་ཡང་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་སྤྲོང་བས་རབ་དུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་དག་ན་རེ། སྤྲོམ་པ་ནི་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་འགོག་པར་བྱེད་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཚུ་ལོན་ལྷ་བྱར་གསུངས་ན། སྤྲོང་བའི་སེམས་དཔའ་ནི། སེམས་
རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་དག་དུ་མི་འབྱུང་བས་
ཚུ་ལོན་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། སྤྲོམ་པར་རུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལུས་དག་གི་
ལས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན། ཇི་སྤྱིད་གཏོང་རྒྱ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ།

སེམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དང་མ་གཡེངས་པའི་དུས་ཀྱིན་
 དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་འདུག་པ་དེ་ནི། རྩ་ལོན་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཆལ་རྩལ་
 གྱི་རྒྱན་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལ་རྣམ་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུལ་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
 ཟེར་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུལ་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་
 རོལ་དུ་དབང་པོས་དམིགས་པ་ཡང་མེད་ལ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ནང་དུ་
 རང་རིག་པས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡང་མེད་ཅིང་། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་
 བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ཡང་མི་རྣམས་ན། དེ་ཡོད་པར་གང་གིས་
 ཞེས་པར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་འཆལ་བའི་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་གཞི་ཉི་བར་གནས་ཀྱང་དེ་མི་
 སྦྱོང་བའི་ལུས་ངག་གི་བྲ་སྟངས་ལས་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེ་
 ལྟ་བུའི་ལུས་ངག་གི་བྲ་སྟངས་དེ་ནི་འཆལ་བའི་རྩལ་བྲིམས་སྦྱོང་བའི་སེམས་པས་
 སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་རྩ་ལོན་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་མཐུ་ལས་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་དབྱུང་བར་
 བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་ན་ཡང་། རྒྱན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་
 པས་ལུས་ངག་གི་བྲ་སྟངས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །
 གལ་ཏེ་ཕྱིའི་རྒྱུན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཉི་བར་གནས་པ་དང་། ནང་གི་རྒྱུན་དེ་
 སྦྱོང་བའི་སེམས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེ་ན། འཆལ་
 པའི་རྩལ་བྲིམས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་བྲ་སྟངས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་

གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་མོད། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཞན་བརྟགས་པས་
 ཅི་ཞིག་བྱ། གཞན་ཡང་གང་ལ་གང་གིས་པན་པའི་རྣམ་པ་མ་མཐོང་བ་དེ་ནི་དེའི་
 རྒྱར་བརྟགས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་ལུ་དག་གི་མུ་གུ་ལ་གོ་བྱ་བའི་
 ས་བོན་བཞིན། འཆལ་ཚུལ་སྟོང་བའི་ལུས་དག་གི་ཐ་སྙད་དག་ལ་ཡང་མཛོད་པར་
 འདོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གྱིས་པན་པར་
 ཉེ་བར་སྟོར་བའི་རྣམ་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་མ་དམིགས་པའོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མེད་ན། སྟོང་བའི་སེམས་
 པ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདི་ནི་རི་ལྷ་ར་ཚུ་
 ལོན་རང་ཉིད་མ་ཞིག་པར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས། རུ་ཁྱུང་གི་རྒྱན་འགོག་པར་བྱེད་པ་
 ལྟར། རང་ཉིད་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་རྒྱན་འགོག་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ན། འདི་ནི་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དང་མ་གཡེངས་པའི་གནས་
 སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་ཏེ།
 འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་སྟོང་བ་མི་སྟོང་པར་འབྱུང་ངོ་། །སྟོང་བའི་སེམས་དཔལ་
 ཁས་ལེན་པ་ལ་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དང་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྟོམ་
 པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། སེམས་མེད་པའི་
 གནས་སྐབས་ན་ནི། འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་གཞི་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་། གཞི་དེ་
 ལ་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀུན་དུ་སྟོང་བ་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེའི་གནས་སྐབས་ན་

འཆལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའམ།
སྤྱོད་བའི་སེམས་པ་གང་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་སྤང་མི་དགོས་སོ། །ཕྱོས་པ་ལ་སོགས་
པ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ནི། དུན་པ་ཉེ་བར་མི་གནས་
པས་སྤྱོད་བའི་སེམས་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་ཅིང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་བརྟགས་ཀྱང་། ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་དང་མི་
མཐུན་པའི་ལུས་ངག་གི་བྱ་སྤྱོད་ལ་འདུག་པ་དགག་པར་མི་རུས་པས་དེའི་ཆེ་འཆལ་
ཚུལ་འགོག་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་ལ་དོན་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་ཆེ་
སྒྲིག་གཅིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་དང་འགལ་བའི་ལས་སྤྱོད་ཀྱང་
སྒྲིམ་པ་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་དུན་པ་ཉེ་བར་མི་གནས་པས་ལས་དེ་ཀྱན་
ནས་སྤྱོད་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཤུགས་དྲག་པོ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། རུས་པ་ཆུང་བས་
སྤྱོད་བའི་སེམས་པའི་ས་བོན་གྱི་རུས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱར་ལོན་པའི་དུས་ན། ཇི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་སྒྲིག་གཅིད་པ་ལས་
ལྷོག་པར་བགྱིའོ། ། ཞེས་ཁས་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་འགལ་བ་སྐྱེས་
པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ན་སྒྲིམ་པ་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་ན་ཡང་ཇི་སྤྱིད་
འཆོའི་བར་དུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དང་མ་གཡེངས་པའི་གནས་སྐབས་
བམས་ཅད་དུ་སྒྲིག་གཅིད་པ་ལ་སོགས་པ་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལས་
བམས་ཅད་ལས་ལྷོག་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ཁས་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་
སྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འཆའ་བར་མི་མངོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་
 དྲན་པ་ཉི་བར་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དང་མི་
 མཐུན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷོག་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་པས་
 ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དང་སེམས་མེད་པའི་
 གནས་སྐབས་དག་ན་སྦྱོང་བའི་སེམས་དཔའ་མངོན་གྱུར་ཁས་སྤངས་དུ་ནི་ལུས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དགོས་པས་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གནས་
 སྐབས་དེ་དག་ན་སྦྱོང་པ་དང་མི་ལྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོང་བའི་སེམས་དཔའ་དེ་
 དཔའ་དུ་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟན་པ་དེ་ཡང་ས་བོན་དང་དབང་དང་མངོན་གྱུར་དུ་
 ལྟན་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཇི་སྤྱིད་དུ་དྲན་
 པ་ཉི་བར་གནས་པའི་དེ་སྤྱིད་དུ། འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་གཞི་ཉི་བར་གནས་པ་
 དེ་སྦྱོང་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དེ་ཉིད། ཡང་དག་པར་
 སྤངས་པའི་སྦྱོང་པ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་རིགས་པ་ཡིན་ཅོ། །སྦྱོང་བའི་སེམས་
 པ་དེ་ཡང་མི་མཐུན་སྦྱོགས་གྱི་གཞི་ཉི་བར་གནས་པ་ན་མངོན་གྱུར་དུ་ལྟན་ལ་གཞི་
 ཉི་བར་མི་གནས་པ་ན་ཡང་དབང་ངམ་ས་བོན་དུ་ལྟན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོང་པ་ཇི་སྤྱིད་
 འཛོའི་བར་དུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ལྟན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ། །སྦྱོང་
 བའི་སེམས་པ་དེ་ནི། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལྟར་
 ཡོད་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ནི་རང་གིས་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས་ལ། གཞན་གྱིས་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་གཞུང་རྒྱལ་སྐྱེད་ལས་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི་གཞན་ཚུལ་བྱིས་སྐྱེད་
 རྒྱལ་པར་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡན་ལག་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིམ་པ་
 གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་ན། ཤི་བའི་འོག་དུ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱན་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་
 ལུས་ཞིག་པས་སེམས་རྒྱན་འཆད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན་
 ཁས་བླངས་པའི་དུས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་འཇུག་པར་མི་
 འགྱུར་དོ། །དེ་ནི་ད་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་ལུས་ལ་རྟེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ངེ་
 སྤྱིད་ལྟ་ངན་ལས་སྐྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་མི་བྱེད།
 སེམས་ནི་དེ་སྤྱིད་དུ་རྒྱན་མི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲིམ་པའི་རྟེན་ལུས་སུ་འདོད་
 པ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་། བསྟེན་གནས་པའི་སྒྲིམ་པ་མཆན་མོ་འདས་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་
 བཏོང་། སྒྲིམ་པའི་རྟེན་ལུས་ནི་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཁས་བླངས་པ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྫོམ་པའི་རྟེན་ལུས་ནི་
 རི་སྤྱད་འཆོའི་བར་དུ་རྒྱན་འདུག་ན། ཅིའི་ཕྱིར་རི་སྤྱད་མཆོའི་བར་དུ་རྫོམ་པ་ལེན་
 བར་མི་བྱེད། ཅེས་ཏེ། གང་ཟག་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གས་ཆེ་བས་དེ་པན་ཆད་དུ་
 བསྐྱར་མི་རུས་པས་དེའི་ཕྱིར་རི་སྤྱད་འཆོའི་བར་དུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 འདི་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རི་སྤྱད་འཆོའི་བར་དུ་ཡང་
 དག་པར་བླངས་པ་དྲན་པས། རྫོམ་པ་བསྐྱར་བར་རུས་ལ། གང་གི་ཆེ་གི་འཕྲོས་པ་
 དེའི་ཆེ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་མི་དྲན་པས་བསྐྱར་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། རི་སྤྱད་
 འཆོ་བ་ལས་ལྷག་པར་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་

བྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་རི་སྤྲོད་འཆོའི་བར་ལེན་པར་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན།
 མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་དང་། སེམས་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སྟོབས་ཆེན་པོ་ལྟར་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་རི་སྤྲོད་
 འཆོའི་བར་དུ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་ན་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བྱ་
 བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོབས་པར་མི་འགྱུར་བས། རང་གི་སྤྲོད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ན་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོབས་
 བ་དང་། སེམས་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བས། དེའི་སྤྱིར་གི་འཕྲོས་པའི་
 འོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་དྲན་ན་མ་མི་དྲན་ཡང་རུང་སྟེ། དགོས་པ་ཆེན་པོ་དང་
 ལྡན་པའི་སྤྱིར་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཆེ་
 གཅིག་གིས་འགྲུབ་པ་མི་སྤྲོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་བར་སྒྲིམ་
 པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཆེ་གཅིག་ལ་ཡང་འགྲུབ་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །གང་ཞིག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་དག་གིས་ནི། ཆེ་འདི་
 ལ་འགྲུབ་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་
 དུ་བྱའོ་ཞེས་འདུན་པ་དང་རྩོལ་བ་དྲག་པོ་སྦྱོད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྤྱི་མ་ལ་ཡང་
 སྤྲོད་པ་ལེན་པའི་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་
 མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། དེའི་སྤྱིར་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་རི་སྤྲོད་འཆོའི་ལས་ལྷག་པར་
 ལེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སོ་སོར་བར་པའི་
སྒྲོམ་པ་ལ་ཡང་། དབྱེ་བ་དང་གང་ཟག་ལ་དབྱེད་པ་དང་། དགེ་བསྐྱེན་བྱེད་པར་དུ་
བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རིས་བརྒྱད་དེ་དེ་ལ་དགེ་སློང་གི་སྒྲོམ་པ་ནི།
པམ་པ་བཞི་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་དང་། སྒྲང་ལྷང་སུམ་ཅུ་དང་སོ་སོར་བཤགས་
པ་བཞི་དང་། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་ཅུ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ལྷང་བ་སྟེ་ལྷ་ལ། ཉེས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་
ཅུ་གསུམ་དུ་སྟེ་བ་དང་། གཞིས་བསྐྱེས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་སོགས་ལུས་དག་གི་ལས་སྒྲང་བྱ་
ཀྱང་སློང་བ་སྒྲངས་པ་དང་། དགེ་སློང་མའི་སྒྲོམ་པ་ནི། དེ་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་
པའོ། །དགེ་སློང་གི་སྒྲོམ་པ་འདི་ནི་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར་
གཉེན་པོ་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་། དེ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
ཡང་དག་པར་སྒྲང་བའི་ཡན་ལག་དང་། གཞན་ཀྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཡན་
ལག་དང་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཡན་ལག་གོ། །
དེ་ལ་གསོལ་བ་དང་གཞིའི་ལས་བྱ་བ་དང་རྗེ་ལྷར་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཆེ་ལོང་མོད་པ་
ནི་ཡན་ལག་དང་པོ་ཡིན་མོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འདུལ་བ་སོ་སོར་བར་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་
ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། དེ་དང་ལྷན་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བམས་ཅད་
ལ་བསམས་ཤིང་སློང་པ་ནི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ཡིན་མོ། །ཡན་ལག་དེ་གཉིས་དང་
ལྷན་པའི་ཆོ་ག་ནི་སློང་ཡུལ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡན་ལག་གསུམ་པ་ཡིན་མོ། །དེ་ལ་
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཙམ་ལ་ཡང་འཛིགས་པར་ལྷ་བ་དང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་།
ཉེས་པ་འབྱུང་བ་ལས་བསྐྱར་བའི་བྱིར་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ཏེ།

སྟོབ་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །དག་སྟོབ་མའི་སྟོམ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མང་
བས་རིམ་གྱིས་དག་སྟོབ་མ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། དག་ཚུལ་མའི་སྤང་བའི་སྟེང་དུ།
གཅིག་པུ་ལམ་དུ་མི་འགོ་ཞིང་། །རྒྱ་བོའི་ཕ་རོལ་རྒྱལ་མི་བྱ། །སྟེས་པ་ལ་ཡང་རེག་
པ་དང་། །དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་མི་བྱ། །ཁ་ན་མ་བོ་མི་བཅའ་ཅིང་། །སྟོན་དུ་
འགྱུར་བར་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་རྣམས་དག་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱི། །ཆོས་དྲུག་ཅེས་ནི་རབ་
དུ་བརྗོད་། །ས་ལེ་སྟུམ་ནི་ལེན་པ་དང་། །གསང་བའི་གནས་ཀྱི་སྟུ་འབྲེག་དང་། །ས་
རྣམས་བརྟེན་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཅུ་སྟོན་ལ་སོགས་གཅུང་མི་བྱ། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་
བ་དང་། །སོག་འཛོག་བྱས་པ་ཟ་བ་ལས། །རབ་བསྟོན་ཅེས་བྱ་དེ་བཞིན་གཞན། །
རྗེས་མཐུན་ཆོས་ནི་དྲུག་དུ་བརྗོད་། །ཞེས་མེ་ཏོག་ཕྱེད་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྟོབ་
པར་བྱའོ། །

དག་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་ནི། གང་ཞིག་སྟོག་གཅོད་གཞན་གྱི་ཚོར་འཕྲོག་དང་། །
མི་ཆངས་སྟོབ་བརྟུན་བཅོས་པའི་ཆར་ལ་སོགས། །གར་སོགས་ཕྱེད་སོགས་མལ་
ཆེན་མཐོ་བ་དང་། །ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་གསེར་དངུལ་གཉིས་སྟོབ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་དག་
གཡུལ་རྒྱལ་བྱེད་ཚུལ་བྲིམས་ཏེ། །དག་ཚུལ་བརྟུལ་ཞུགས་རྒྱ་ལོན་བརྟུགས་པ་དང་།
ཞེས་པའི་སྤང་བྱ་བཅུ་སྟོབ་བའོ། །དག་ཚུལ་མའི་སྟོམ་པ་ནི་དེ་བུད་མེད་ལ་སྟེས་
པའོ། །དེ་དག་རབ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོམ་པ་ཡིན་ལ། །དེ་དག་ནི་རང་གིས་ལེན་པ་མིན་གྱི་
གཞན་ཁོ་ན་ལས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ། །རབ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོམ་པ་དེ་དག་
རང་ཉིད་གྱིས་སྤང་བར་བརྟུབ་ན་ནི། གང་དག་རབ་དུ་བྱུང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་

ཀྱང་། རང་ཉིད་ལ་རག་ལས་པའི་རབ་དྲུབ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་གིས་བསྟན་པ་
མི་བརྟན་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་བརྒྱད། རི་སྤྱིང་འཆོའི་
བར་གསོད་དང་རྒྱ། །ལོག་པར་གཡེམ་དང་བརྟུན་གྱི་ཆོག །ཆར་གི་བདུང་བ་
རྣམས་ལས་ལྷོག །ཅེས་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་ལྷ་སྤྱོད་བ་སྟེ། དགེ་བསྟེན་མའི་སྒྲིམ་པ་ནི།
དེ་བུད་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་སྦྱེས་པའོ། །དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡང་ཡན་ལག་གསུམ་
གྱིས་བསྟུས་ཏེ། འདི་ལྟར། གཞན་ལ་གཞོད་པའི་དངོས་པོ་སྤྱོད་བ་ཡང་དག་པར་
སྤངས་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་པ་བྱིར་གསོ་བའི་
ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་ལ་
གཞན་གྱི་སྟོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། རུང་མ་ལ་གཞོད་པ་སྤྱོད་བ་ནི་ཡན་ལག་དང་
པོའོ། །བརྟུན་དུ་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་བ་ནི་ཡན་ལག་གཉིས་པའོ། །ཆར་དང་བཅོས་པའི་ཆར་
དང་། སྦྱར་བའི་དང་། བག་མེད་པའི་གནས་སྤྱོད་བ་ནི་ཡན་ལག་གསུམ་པའོ། །

བསྟེན་གནས་པའི་སྒྲིམ་པ་ནི། བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་དུ། འཆོ་དང་ལའི་ག་
པ་ཆོམ་རྒྱན་བརྟུན། །ཆར་དང་དུས་མིན་ཟས་ལ་ཆགས། །མལ་སྟན་མཐོ་ལ་དགའ་
དང་སྤྱ། །གར་དང་སྤེང་བའི་བྱད་པར་སྤྱོད་། །དགྲ་བཅོམ་བརྟུལ་ཞུགས་རྗེས་བྱེད་
པའི། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་འདི་ལྟར་ན། །གསོ་སྤྱོད་ཞེས་པ་ལྟར། སྤང་བྱ་བརྒྱད་
སྤྱོད་པའོ། །དེ་ཡང་ཡན་ལག་ལྔས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞན་ལ་གཞོད་པ་
སྤྱོད་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། བདག་དང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་

པའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་རང་གིས་ཀྱང་ལེན་པར་བྱེད་ལ། གཞན་ལས་ཀྱང་
ལེན་པར་བྱེད་དོ། །

གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་རང་གིས་སྒྲངས་པ་ཡང་ཡོད་ན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་
ལས་ལེན་པར་བྱེད་ཅི་ན། གཉིས་པོ་འདི་དག་ཚུ་ལ་བྲིམས་འཆལ་པ་སྒྲིང་བ་ཡང་
དག་པར་སྒྲངས་པའི་ཚུ་ལ་བྲིམས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། གྲེལ་ཡོད་པ་འོ། །གཞན་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ན། ཁ་མ་
ཐོ་བ་ཀུན་དུ་གཅོད་པའི་གཞི་ནི་བར་གནས་ཀྱང་། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
བདག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འཛེམ་པ་ནི་བར་གནས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་
གཞན་ལས་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །འཕོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་བར་མི་
གནས་པ་ན་རང་གིས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ཤིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བསྐྱུང་བར་བྱེད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་མཚུངས་ཤིང་བྱུང་པར་མེད་པར་སྐྱེ་བར་
རིག་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱེན་གནས་པའི་སྒྲིམ་པ་ལས་དག་ཚུ་ལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་
གསེར་དངུལ་ལེན་པ་སྒྲིང་བར་བཅའ་བ་མཛད་ཅི་ན། འདི་ལྟར་དག་ཚུ་ལ་ནི་རབ་
དུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་གནས་པས། རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་ནི་གནས་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མི་
འཛེས་ཤིང་ཚུ་ལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདོད་པ་བསོད་སྒྲིམས་གྱི་
མཐར་ལྟར་བ་ཅིང་མོའི་དགའ་བ་དང་། ཆ་སྒྲིག་ཅི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིད་པ་
ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སོག་འཛོག་གི་ལོངས་སྒྲིད་པ་འོ། །དེ་ལ་ཚུ་ལ་དང་
མི་མཐུན་པའི་གནས་དང་པོ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ནི། གར་དང་སྤང་དང་རོལ་མོའི་སྒྲིལ་

སོགས་པ་ནས། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲོད་བ་བཅས་སོ། །ཚུལ་དང་མི་
མཐུན་པའི་གནས་གཉིས་པ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་གསེར་དངུལ་ལེན་པ་སྤྲོད་བ་བཅས་དེ།
གསེར་དངུལ་ནི་སོག་འཛོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བྲིམ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་སོག་འཛོག་དེ་ཙམ་དུ་ཉེས་པ་མི་ཆེ་ཞིང་། ཚུལ་དང་མི་
མཐུན་པ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གསེར་དངུལ་ལེན་པ་
སྤྲོད་བ་མ་བཅས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གར་དང་སྒྲུ་དང་རོལ་མོའི་སྒྲུ་དང་སྒྲོས་དང་སྤྲེང་བ་
དང་བྱུག་པ་འཆར་བ་གར་ཡིན་པ་བསྟེན་གནས་པའི་སྤྲོམ་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་གཙོག་
ཏུ་བྱས་ལ། དགོ་ཚུལ་ལ་ནི་ཡན་ལག་གཉིས་སུ་མཛད་དེ་བཅས་ཞེ་ན། བྲིམ་པ་ལ་
ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་ལས་འགལ་ན་ཉེས་པ་གཙོག་བཤགས་པར་ཟད་ཀྱི། གཉིས་མི་
དགོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བར་མཛད་ནས་བསྒྲུབ་པ་གཙོག་ཏུ་བསྟུས་ལ་རབ་ཏུ་
བྱང་བའི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་དེ་དང་འགལ་ན་ཉེས་པ་གཉིས་བཤགས་དགོས་ཀྱི།
གཙོག་མ་ཡིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་བར་མཛད་ནས་ཡན་ལག་གཉིས་སུ་བཅས་སོ། །

སྤྲོམ་པ་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་དང་བསྟུ་བ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྲོམ་པ་ཡང་དག་
པར་བྲངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱེན་ནམ་པ་བརྒྱར་གཏོགས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
འདི་ལྟར་མི་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཕྱོགས་རེ་སྤྲོད་བ་བཅུ་དང་། བལ་ཆེར་
སྤྲོད་བ་བཅུ་དང་། མཐའ་དག་སྤྲོད་བ་བཅུ་དང་དུས་ཡུན་གྱི་དུས་སྤྲོད་བ་བཅུ་དང་།
དུས་ཡུན་རིང་པོར་སྤྲོད་བ་བཅུ་དང་། ཇི་སྤྲོད་འཆོའི་བར་དུ་སྤྲོད་བ་བཅུ་དང་།
བདག་ཉིད་སྤྲོད་བ་བཅུ་དང་། གཞན་སྤྲོད་དུ་འཇུག་པ་བཅུ་དང་། དེ་དག་གི་སྒྲགས་

པ་རྣམས་གྲངས་དུ་མར་བརྗོད་པ་བརྩེ་དང་། གཞན་སྟོང་པ་མཐོང་པ་ལ་དགའ་བ་
དང་། ཡིད་བདེ་བ་འཛིན་པ་བརྩེ་ལོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པ་བརྒྱན་དུ་
འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་སྟོམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྟོམ་པ་
དང་། ཀུན་ཏུ་བསྐྱུང་བའི་སྟོམ་པ་དང་། སྤྱིར་ལེན་པའི་སྟོམ་པ་དང་། སྟོམ་པ་རྩུང་དུ་
དང་སྟོམ་པ་འབྲིང་དང་སྟོམ་པ་ཆེན་པོ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྟོམ་པ་ལོ། །དེ་ལ་
ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྟེ་རོལ་དུ་སྟོང་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲུང་རོ་སྟོམ་དུ་སེམས་
མཛོམ་པར་འདུ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ལོ། །གང་གི་ཆེ་སྟོང་བ་ཡང་དག་
པར་ལེན་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ལོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་བའི་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་ལྷན་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་
གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ས་བོན་དང་ལྷན་ཞིང་སྐབས་སྐབས་སུ་མཛོམ་དུ་གྱུར་
པའི་སྟོ་ནས་རི་ལྟར་སྒྲུངས་པ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱུང་བ་ནི་ད་འབྱུང་ཞིང་དེས་སྟོག་པའི་
གྲོགས་པོ་དང་ཕྱད་པའམ། ཉོན་མོངས་པ་མང་བས་སྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པ་ལ་
འདུན་པ་བྱུང་རོ་ཅོག་ལ་འཛེམ་ཞིང་། བདག་ལ་འགལ་བར་གྱུར་ཅིང་རན་སོང་དུ་
འགྲོ་བར་ནི་མི་རུང་རོ་སྟོམ་ནས་སེམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ལོ། །གལ་
ཏེ་བརྒྱ་ལས་བརྗོད་པས་སྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྱུད་ན་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་བ་དེ་ཁོ་ནར་དྲན་པ་ནི་
བར་བཞག་སྟེ། ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་འཆགས་གིང་། སྒྲུར་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་བཞི་
པ་ཡིན་ལོ། །ལས་ལས་གྱི་སྟོགས་གཅིག་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་དུས་ཡུན་བྱུང་དུ་
བདག་ནིང་ཅམ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྩུང་དུ་ཡིན་ལོ། །ཕལ་ཆེར་སྟོང་བ་དང་དུས་

ཡུན་རིང་པོར་སྤྲོད་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྲོད་དུ་འདུག་པ་ནི་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །ཐམས་
 ཅད་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྤྲོད་ལ་གཞན་ཡང་སྤྲོད་དུ་འདུག་པ་
 དང་དེ་དག་གི་བསྐྱུགས་པ་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བརྗོད་བ་དང་། ཆོས་མཐུན་པ་
 མཐོང་ན། དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་འཛིན་པ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 ཡང་དག་པ་སྤངས་པའི་སྤྲོམ་པ་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་གྱིས་འཆལ་བའི་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་ས་བོན་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་པར་བྱས་པ་
 དང་། བདེན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་ཏེ། འཆལ་བའི་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་དག་
 པར་བཅོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲོམ་པ་རྣམ་
 པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ན། སྤྲོམ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་
 ལྟར་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྤྲོམ་པ་དང་། ཀུན་དུ་འཛིན་པའི་སྤྲོམ་པ་དང་། ཡོངས་
 སུ་དག་པའི་སྤྲོམ་པ་འོ། །དེ་ལ་སྤྲོམ་པ་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་
 སྤྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ཏུ་བསྐྱུར་བའི་སྤྲོམ་པ་དང་ཕྱིར་ལེན་པའི་སྤྲོམ་པ་གཉིས་ནི་
 ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་སྤྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྲོམ་པ་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི། དེ་གཉིས་ཀའི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྤྲོམ་པ་དང་ཀུན་དུ་འཛིན་
 པའི་སྤྲོམ་པ་གཉིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྲོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསམ་
 གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱ་དུས་དགེ་སྤྲོད་གི་སྤྲོམ་པ་

ལེན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ལེན་པར་འདོད་ཀྱང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས། མདོར་
བསྡུས་ན་རྒྱ་དུག་གིས་ཏེ། བསམ་པ་ཉམས་པ་དང་། ལུས་ཉམས་པ་དང་། རྩེས་པ་
ཉམས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཉམས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་།
གཞན་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའོ། །དེ་ལ་བསམས་པ་ཉམས་པ་ནི་སྤྱིར་བཏགས་པ་ནས་ལེན་
འདོད་མེད་པར་འཛིགས་སྒྲིབ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་བསྐྱུབ་པ་
ལེན་པའོ། །ལུས་ཉམས་པ་ནི་འབྲས་དང་ཕོ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་
སུ་གསུངས་པའི་ནད་རྣམས་དང་ལྡན་པའོ། །རྩེས་པ་ཉམས་པ་ནི་བ་མ་དང་མ་ནིང་
ལ་སོགས་པའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་ཉམས་པ་ནི། མཆོམས་མེད་པ་བྱེད་པ་དང་། ལུ་
སྤྱོད་པ་ཅན་དང་། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་དང་། བ་དང་དུ་གནས་པ་དང་གནས་
པར་མི་བྱ་བ་རྣམས་ཡིན་ཅོ། །གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ནི་པ་མས་མ་གནང་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །གཞན་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་ནི་སྤྱུལ་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་པ་དང་ལྷ་པ་ནི་
མཛེས་པ་དང་གནས་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲིབ་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་
ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །གཞན་རྣམས་ནི་སྒྲིབ་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡིན་ཅོ། །རྒྱ་དུས་དགེ་
བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་མདོར་བསྡུས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
ཉམས་པ་དང་རྩེས་པ་ཉམས་པས་སོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་ཉམས་པས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ལེན་པར་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནར་ཁོང་དུ་ཁུད་པར་བྱའོ། །རྩེས་པ་ཉམས་པས་ནི་
ལེན་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དགེ་བསྟེན་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྤྱོད་པ་རྒྱ་རྒྱེན་འོག་ནས་
བཤད་པར་བྱའོ། །བསྟེན་གནས་པའི་སྒྲིམ་པ་ནི་བསམ་པ་ཉམས་པ་ཁོ་ནས་ལེན་

པར་མི་འགྱུར་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་དུས་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་སྤངས་ཀྱང་
གཏོང་བར་འགྱུར་ཞེས། མདོར་བསྟུན་རྒྱ་ལྡ་སྟེ། བསྐྱབ་པའི་གཞི་འབུལ་བ་དང་།
རྩ་བའི་ལྟར་བ་ལྟག་པར་སྤྱད་པ་དང་། མཚན་ལྟ་བུ་ཅིང་མཚན་གཉིས་སྟེས་པ་དང་།
དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅད་པ་དང་། རིགས་མཐུན་སྤངས་བས་ཀྱང་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་
སྤངས་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །དམ་པའི་ཚུལ་ལྟ་བུ་པ་ལ་ནི་མ་སྤངས་པ་སྤང་དུ་
མེད་ཀྱི་སྤྱར་སྤངས་པ་ནི་མི་གཏོང་བར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེའི་ཆེན་དུས་
རན་པ་བྱུང་བས་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་བསམ་པ་ཉམས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་ན། དགེ་སློང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལྟ་སྟེས་ཀྱང་ཅི་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་སྟོན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་སེམས་སྟེས་པ་དང་། དགེ་
བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་དང་རིས་མཐུན་བོར་བས་གཏོང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དམ་པའི་
ཚུལ་ལྟ་བུ་པས་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་ཇི་ལྟར་བཞེས་དུ། དགེ་བསྟེན་དང་བསྟེན་
གནས་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དེ་བཞེས་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི།
མི་མཐུན་པའི་སེམས་སྟེས་པ་དང་། མཚན་མོ་འདས་པ་དང་སྤྱོད་པ་དུ་རིས་མཐུན་
སློང་བས་གཏོང་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྒྲིམ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
ལ་དབྱད་པ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བའི་སྒྲིམ་པ་གང་ཟག་ཇི་ལྟར་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་
པར་བཞག་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་
ཕྱིར་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་དང་
དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་རྣམ་པར་བཞག་ཅི་ན།

གྲུ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། འདི་ལྟར་གདུལ་བྱ་ནི། གང་དག་ཉེས་པར་སྒྲིད་པ་ལས་དབེན་
 པར་སྒྲིད་ཅིང་འདོད་པ་ལས་དབེན་པར་སྒྲིད་པ་དག་གྲང་ཡོད། གང་དག་འདོད་པ་
 ལས་དབེན་པར་མི་སྒྲིད་ཅིང་ཉེས་པར་སྒྲིད་པ་ལ་དབེན་པར་སྒྲིད་པ་དག་གྲང་རོ། །
 གང་དག་ཉེས་པར་སྒྲིད་པ་ལ་དབེན་པར་མི་སྒྲིད་ཅིང་འདོད་པ་ལ་ཡང་དབེན་པར་
 མི་སྒྲིད་པ་དག་གྲང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་གདུལ་བྱ་དང་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དགེ་
 སློང་གི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲིག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པར་
 སྒྲིད་པ་ལས་གྲང་དབེན་པར་སྒྲིད་ལ། མི་ཚངས་པར་སྒྲིད་པའི་འདོད་པ་ལས་གྲང་
 དབེན་པར་སྒྲིད་པས་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གདུལ་བྱ་གཉིས་པའི་དབང་
 དུ་མཛད་ནས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། བྱིམ་གྱི་གནས་གཙོད་པ་
 དང་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ན་གནས་པས་ནི། བསྐྱབ་པའི་གཞིའི་ཆོགས་གཙོག་དུ་
 ལུ་གུ་རྒྱད་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 གདུལ་བྱ་རྣམ་པ་གསུམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་
 བཞག་སྟེ། དེ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་དབེན་པར་སྒྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲིང་
 བ་ཅོམ་ཡང་དག་པར་བྱངས་ནས། བདག་ནི་ཁུར་གྱིན་དུ་ཕྱི་བས་ཚོན་པ་ཡིན་ཅོ་
 ལྷམ་དུ་སེམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་ཡན་ལག་ནི་གསུམ་སྟེ། ཉེས་པ་སྒྲིད་པ་ལ་
 དབེན་པས་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བ་ནི་དང་པོ་གསུམ་མོ། །འདོད་པ་སྒྲིད་པ་ལས་དབེན་པས་
 རབ་རྟུ་ཕྱེ་བ་ནི་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་
 ཚངས་པར་སྒྲིད་པ་སྒྲིང་བའོ། །དགེ་བསྟེན་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས་

བསྐྱབ་གྲངས་ལ་དབྱད་པ་ནི་དག་བསྟེན་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྗེའི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟོག་
གཅིད་སྟོང་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་གམ་གཞིས་ལ་སྟོགས་པ་ཡང་དག་པར་བྱངས་ནས་
སྟོབ་ན་དག་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པའམ། མི་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མིར་ཆེན་གྱི་
མདོར། བཅུན་པ་ཇི་ཅམ་གྱིས་ན་སྣ་གཅིག་གཅིད་པའི་དག་བསྟེན་དུ་འགྱུར་
ལགས་ཞེས་སྟོགས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་གཅིག་སྟོང་བ་སྣ་གཅིག་སྟོང་བ་དང་གཞིས་
སྟོང་བ་ཕྱོགས་གཅིག་སྟོང་བ་དང་གསུམ་མམ་བཞི་སྟོང་ན་པལ་ཆེར་སྟོང་བ་དང་ལྟ་
བཅར་སྟོང་ན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དག་བསྟེན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལྡན་པ་ཞེས་
བྱ་བ། བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྗེ་སྟོག་མ་མི་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱལ་བྱིམས་འཆལ་པ་
ཞེས་གྲང་བུའོ། །

གང་ཟག་ལ་དབྱད་པ་ནི་ཟ་མ་དང་མ་ནིར་རྣམས་ལ་ཞེས་ཏེ། དག་སྟོང་
དང་དག་སྟོང་མ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་ནི། དག་བསྟེན་དང་དག་
བསྟེན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེ་དག་གིས་དག་བསྟེན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྟོམས་
སུ་ཟེན་གྲང་། དག་སྟོང་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཀུན་ཏུ་འདྲེས་པས་བསྟེན་བཀུར་མི་བྱ་
ལ། དག་སྟོང་མ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཅོ། །དག་སྟོང་དང་དག་སྟོང་མ་དེ་དག་གིས་གྲང་དེ་
དག་ལས་བསྟེན་བཀུར་བ་བདག་གིར་མི་བྱ་ཞིང་། དེག་པར་ཡང་མི་བྱ་ལ། དག་
བསྟེན་དང་དག་བསྟེན་མ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་བརྟན་པར་ཡང་བྱ་བ་མ་ཡིན་
པས་དག་སྟོང་དང་དག་སྟོང་མ་དག་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བའི་འོས་མ་ཡིན་ལ། དེའི་
ཕྱིར་དག་སྟོང་དང་དག་སྟོང་མ་དག་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པའི་དག་བསྟེན་ནི་

བཀག་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་བས་སུ་སོང་ཞིང་དག་བསྟེན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་
 བར་སྒྲུངས་ནས་བསྐྱབ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་གྱི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་
 མཚུངས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མ་ནིང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ལྷ་བུ་ཞེན་དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྷ་སྟེ་
 དེ་ལ་སྟེས་ནས་མ་ནིང་དུ་གྱུར་པ་ནི་གདོད་མ་ནས་ཕོ་མོའི་དབང་ཕོ་གང་ཡང་མི་
 ལྷན་པའོ། །ཕྱག་དོག་ཅན་ནི་གཞན་གྱིས་འབྲིག་པའི་ཚོས་བརྟེན་པ་མཐོང་ན་
 གདོད་སྟེས་པའི་སྟོབས་པ་སྟེ་བའོ། །ཟླ་བ་བྱེད་པ་ནི། དཀར་ཕྱོགས་སམ་ནག་
 ཕྱོགས་གང་རུང་ལ་སྟེས་པར་འགྱུར་བའོ། །སྒྲུགས་པ་ནི་ཁར་མི་གཙང་བ་སྒྲུགས་
 པ་ན་སྟེས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཉམས་པ་ནི་མཚོན་ལ་སོགས་པས་བཅུད་པ་ལ་
 སོགས་པའོ། །བསྐྱ་བར་ནི་མ་ནིང་གསུམ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྷར་སྟོང་བ་མ་ནིང་
 དང་། ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མ་ནིང་དང་། ཉམས་པའི་མ་ནིང་ངོ་། །དེ་ལ་སྟེས་པའམ་
 བུད་མེད་གྱི་དབང་ཕོ་དང་མི་ལྷན་པར་བཅུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་བ་མ་ནིང་
 ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་འདིའི་མ་ནིང་དང་ཕོ་དང་འདྲའོ། །ཟླ་བ་བྱེད་ཅིང་སྟེས་པའི་
 སྟོབས་པ་སྟེ་བ་དང་། བདག་ཉིད་ལ་ཕ་རོལ་གྱིས་སུན་འབྱེན་པའམ། གཞན་དག་
 གིས་འབྲིག་པའི་ཚོས་སྟོད་པ་མཐོང་ན་སྟེས་པའི་སྟོབས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མ་ནིང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་འདིའི་ཕྱག་དོག་ཅན་དང་
 ཟླ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་པ་ནི་འདྲའོ། །སྒྲུགས་པའི་དོན་མ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་
 མ་ནིང་དང་ཕོ་ནི་ཟ་ས་ཡང་ཡིན་ལ། མ་ནིང་ཡང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་མ་ནིང་ཁོ་ན་
 ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་པོ་དག་གིས་དགྲ་ལ་སུན་འབྱིན་པར་མི་བྱེད་ན།
 ཟ་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་མ་ནིང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་ན། ཟ་མ་དང་
 མ་ནིང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དག་རབ་རྟུ་དབྱུང་བར་མི་བྱ་
 ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་སྟེས་པ་དང་བུད་མེད་གཉིས་
 ཀའི་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བས། དགེ་སྟོང་གི་བྱོགས་སུ་བཞག་ན་ཡང་བུད་མེད་
 བསྟེན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། དགེ་སྟོང་མའི་བྱོགས་སུ་བཞག་ན་ཡང་ནོམ་པ་
 དང་ལྷག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྟེས་པ་བསྟེན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་
 ཕྱིར་དེ་དག་ནི་རབ་རྟུ་དབྱུང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་
 ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་སོ་སོར་བརྟགས་ཞིང་། སོ་སོར་བརྟགས་
 རས་རེ་ཞིག་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཀུན་རྟེ་
 སྟོང་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་པ་ཡང་སྟེད་པར་མི་རུས་ན་མིའི་ཚེས་བླ་མ་མའོན་སུམ་
 ཏུ་བྱེད་པར་ག་ལ་རུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་རབ་རྟུ་དབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 པའི་འོས་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུལ་པ་ནི། ཟག་བཅས་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་
 བརྟེན་ནས། སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་འཆལ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀུན་ནས་སྟོང་
 བར་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ས་བོན་ཞིག་ནས་གྱིས་འཛོམས་
 པའི་དུས་ན་འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་

བྲལ་བས་སྒྲིང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཕྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྒྲུགས་ཀྱི་ས་ནི་འཆལ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ས་བོན་དངོས་སུ་འཛོམས་པར་
 བྱེད་ལ་དང་པོའི་དངོས་པོ་གཞི་ནས་བཞི་པའི་བར་གྱི་ས་ནི་དེའི་སྤངས་པ་ཐག་
 བསྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་དོ། །
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་གཟུགས་མེད་པར་གཏོགས་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ན་ཡང་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་མེད་དོ། །དེ་ནི་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 དགུ་པ་ལ་ཐོབ་ཅིང་། གང་གི་ཆེ་བསམ་གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞི་དང་ཉེར་
 བསྒྲུགས་ཀྱི་སེམས་གཞན་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་དེ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་
 བ་ཅིམ་དུ་ཟད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཞན་དང་གཞན་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དོ། །
 གང་གི་ཆེ་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཉམས་པའི་དེའི་ཆེ།
 གཏོང་བར་འགྱུར་དོ། །

གསུམ་པ་ཐག་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་
 འཆལ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའི་ཐག་མེད་ཀྱི་སྤངས་པ་
 གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་བདེན་པ་མཐོང་བར་རྟོགས་པའི་ཆེ་ཐོབ་ལ་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་
 དང་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ནི་གཉེན་པོ་དང་སྤངས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱེད་
 པར་དུ་འགྲོ་བ་ཅིམ་དུ་ཟད་དོ། །མདོར་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་འཆལ་པའི་
 ཚུལ་བྲིམས་ཀུན་ནས་སྒྲིང་བའི་ཉན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཐག་

བཅས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལ། ཟག་
 མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་འཆལ་ཚུལ་གྱི་ས་བོན་ཡང་དག་པར་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཟག་
 མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཉིད། གང་
 གི་ཆེ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞི་གནས་ཀྱིས་
 ཉམས་པར་བྱས་པས་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །བསམ་
 གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཉིད་གང་གི་ཆེ། བདེན་པ་མ་ངོན་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ། མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་པ་ཞེས་
 བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དེ་དག་གི་སོ་སོར་བར་པའི་སྒྲིམ་
 པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་མིང་ཅམ་ཐ་
 དད་པར་བཟད་ཀྱི་རྩ་ས་སུ་བ་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་བསམ་
 གཏན་ཐོབ་པ་དག་གི་སོ་སོར་བར་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་
 མིང་ཅམ་ཐ་དད་ཀྱི་རྩ་ས་སུ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྷང་ན་རྟེན་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་པའི་ནང་དུ་ནི་དེའི་སྒྲིམ་པ་བསམས་ཅད་འདུས་པ་ཡིན་ལོ། །
 བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པས་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲིམས་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །
 དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པས་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །
 སྒྲིམ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་བཤད་ཀྱི།
 སྒྱིར་སྒྲིམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འདི་

ལྷ་མ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ཀྱི། སྒྲོང་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སོ་སོ་བྱ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷ་མ་སྒྲིག་གཙོད་པ་སྒྲོང་བའི་
 སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི། མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་ལ་སོགས་ལས་ཀྱི་ལམ་ལྷག་
 མ་རྣམས་སྒྲོང་བར་མི་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེའི་སྒྲིམ་། སྒྲོང་
 བ་བདུན་ཅུ་མ་བཅུ་འི་རོ་བོ་སོ་སོ་བྱ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་དང་ཟག་
 མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དག་གི་སྒྲོང་བ་ནི་སོ་སོ་བྱ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལྷ་མ་འཆལ་
 བའི་ཚུལ་བྲིམས་གཅིག་གི་ས་བོན་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས། འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ས་བོན་འཛོམས་པར་བྱེད་
 པའི་སྒྲིམ་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའམ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་སྒྲོང་བར་མི་བྱེད་
 པའི་སྒྲིམ་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་
 སྒྲོང་བ་སོ་སོ་བྱ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། གང་གི་ཆེ་ཆུང་བའི་ལྷ་མ་བ་གཅིག་སྒྲུབ་པ་དེའི་
 ཆེ་དེའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་སྒྲོང་བ་གང་ཡིན་དེ་ཁོ་ན་གཏོང་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་
 རྣམས་གཏོང་བར་མི་རིགས་ཏེ། འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་རོ། །འབྲེལ་པ་མེད་པ་
 གཞན་བཏང་བས་གཞན་ཉམས་པར་འགྱུར་ན་ནི། ལྷ་སྒྲིམ་གྱིས་ཅུ་ལྷ་མ་དབྱུང་བས་
 མཆོད་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བར་ཉ་ཅང་བལ་བར་འགྱུར་པའི་སྒྲིམ་རོ། །དེའི་སྒྲིམ་།
 ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་ན། །བྱ་ལོན་ནོར་བཞིན་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་པའི་སྒྲིགས་
 འདི་ཁོ་ན་འབྲང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྷ་མ་གང་གི་ཆེ་སྒྲིག་

གཙུང་པ་ལྷ་བུའི་རྩ་བའི་ལྷར་བ་གཙུག་ལྷག་པར་སྦྱད་པ་དེའི་ཆེ་གར་ཟག་དེའི་རྒྱད་
 ལ་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ཤས་ཆེན་པོ་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་
 ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པ་དང་འགལ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལྷག་པར་སྦྱོད་པ་མི་རིགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། རྒྱད་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཤས་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བའི་གོ་
 སྒྲུབས་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྟོབས་ཅན་གྱིས་ཉམས་
 པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་ལོག་ལྷ་སྦྱེས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སྦྱེ་
 བའི་གོ་སྒྲུབས་མེད་པར་བྱས་པ་བཞིན། གང་གི་རྒྱད་ལ་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་
 པ་ཤས་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི། དངོས་སུ་མ་སྦྱད་པའི་རྩ་བའི་ལྷག་
 མས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་གཞི་ཉི་བར་གནས་པ་
 ཡོད་ན། གང་གིས་དེ་དག་ལ་ལས་ལམ་སྦྱོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་གཞི་ཉི་བར་སྟོབས་
 ལྷན་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བའི་གོ་སྒྲུབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩ་བའི་ལྷར་བ་གཙུག་
 རྒྱད་ན་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པའི་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཕྱིན་
 ཆད་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ཐམས་ཅད་རྒྱད་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོམ་པའི་སྐལ་བ་
 དང་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་ན་མདོ་ལས་ཤིང་ཏ་ལའི་མགོ་བོ་གཙུང་པ་ན་སྟོན་
 བོར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ཡང་ལེགས་པར་འགྲིག་པར་
 འགྱུར་གྱི། རྩ་བའི་ལྷར་བ་གཙུག་རྒྱད་པས་སྦྱོང་བ་གཞན་མི་ཉམས་པ་དག་གི་ལྷར་ན།
 དཔེས་མཆོན་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་འགོད་པ་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །
 གཞན་ཡང་གཙུག་སྦྱངས་པས་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

བད་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིམས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་སྒྲུབས་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་གྱི་ལས་ཀྱི་
ལམ་ཀུན་ཏུ་མི་སྒྲིད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་སོགས་གྱིས་མ་ངེས་
པའི་བྱུང་རོ། ། སྒྲིམ་པའི་ལས་བཤད་ཟེན་ཏེ། །

གཉིས་པ་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ནི། ལོག་པར་སྒྲིན་པའི་སེམས་པ་མ་
དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་བརྗེད་ངས་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་
བ་དང་ལྟན་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བྱི་མ་ལ་མི་འདོད་པར་འགྱུར་
བ་ལ། ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་མི་འདོད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འདིའི་མ་དད་པ་
ཡིན་ནོ། །སྒྲིག་པའི་ལས་དེ་ལ་མ་ངོན་པར་དགའ་ཞིང་འདོད་བཞིན་དུ་འཇུག་ལ།
དེ་འདུལ་བ་ལ་མི་སྒྲི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེའི་ལེ་ལོ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་
ཆོས་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ལ། །དེ་བཞིན་ཡིད་ལ་མ་ངོན་པར་མི་བརྗེད་པ་ནི། དེའི་
བརྗེད་ངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམ་པར་འབྲུག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
དང་། མི་བརྟན་པར་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེའི་རྣམ་པར་གཡེང་པ་ཡིན་ནོ། །
སྒྲིན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེའི་
ཤེས་རབ་འཆལ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གང་ཟག་ཇི་ལྟ་བུ་དག་གི་
ཡིན་ན། ཤན་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ལ་ཤན་པ་ནི་གང་དག་
ལྷགས་རྣམས་གསལ་ཏེ། དེ་འཆོར་བས་འཆོ་བར་བྱེད་པའོ། །བྱ་གཤམ་གསོད་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་མཐུན་མཐུན་དུ་སྒྱུར་རོ། །བོད་རྒྱས་གསོར་བ་ནི་
རི་བོད་རྒྱས་འཛིན་པའོ། །ཆོམ་རྒྱན་པ་ནི་མ་བྱིན་ལེན་བྱེད་པའོ། །གསེད་མ་ནི་

རྒྱལ་པོས་གསང་བའི་མི་གསོད་པའོ། །སྤང་པོ་ཆེ་འཛིན་པ་ནི་གང་དག་ནགས་ནས་
 སྤང་པོ་ཆེ་བཟུང་ནས་འདུལ་བར་བྱེད་པའོ། །སྤྱལ་གྱིས་འཆོ་བ་ནི་གང་དག་སྤྱལ་
 གཟུང་ནས་བརྟེ་བས་འཆོ་བར་བྱེད་པའོ། །ཉན་ན་བྱེད་པ་ནི་གཞན་ལ་མ་དང་ལྷ་མ་
 པོ་བྱས་པས་འཆོ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །མདོར་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་ལ་
 གཞོད་པ་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་སྒྲོན་པའི་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་
 པའོ། །ལས་དེ་རི་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཤན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་
 ལས་སྒྲོད་པའི་རིས་སུ་སྒྲེས་པ་རྣམས་ནི། ལས་དེ་སྒྲོད་ནུས་སུ་གྱུར་པ་ན་ཐོབ་ལ།
 གཞན་གྱི་རིས་སུ་སྒྲེས་པ་རྣམས་ནི་བདག་ལས་འདིས་འཆོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཡང་དག་
 པར་བྲངས་པའོ། རང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་མདོར་ན་ལས་དེ་དག་སྒྲོད་པར་
 དེས་པར་བྱས་པས་ཐོབ་པའོ། །རི་སྒྲིང་དུ། སྟོམ་པ་མིན་པ་བྱ་བའོ། །ཁས་ལེན་པ་
 ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་བཤད་དོ། །གང་གིས་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྟོམ་མིན་སྟོམ་
 པ་ཐོབ་པ་དང་། །ཤི་དང་མཆོན་གཉིས་བྱུང་བ་ལས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཅོ། །

གསུམ་པ་སྟོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་སྟོམ་མིན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི། སྟོམ་
 པ་དང་སྟོམ་མིན་གཉིས་ཀའི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་ལྟན་པའི་སྒྲིན་པ་དང་སྒྲན་པར་སྒྲི་
 བ་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་ལས་དང་ཁུ་རྩུར་དང་ཐལ་ལྷག་ལ་སོགས་པ་མི་དག་བའི་
 ལས་ནི་ཆེ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོམ་པ་ཅན་ལ་ཡང་བར་མའི་མི་
 དག་བ་འབྱུང་ཞིང་། སྟོམ་མིན་ཅན་ལ་ཡང་བར་མའི་དག་བ་འབྱུང་དོ། །

བཞི་པ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ནི། འདོད་པ་དང་བསམ་

གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་དག་བའི་བདེ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡིན་ཏེ། ས་དེ་
དག་ན་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དག་བའི་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོར་བ་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་གང་རི་སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལས་གོང་མ་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དག་བ་གང་རི་
སྟེང་པ་རྣམས་ནི་བཏང་སྟོམས་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་བདེ་བ་
ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་མྱོང་དུས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོའི་མཆན་ཉིད་ནི།
ལས་གང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ལས་བྱས་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་རྣམ་
པར་འགྱུར་བའི་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཞིང་ནི་
བྱམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་འགོག་པ་
ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དག་བཅོམ་པའི་
འབྲས་བུ་ལས་ལངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་ལ་
བསོད་སྟོམས་འབུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་པན་བཏགས་པའོ། །ལུས་དང་ཡོ་བྱད་ལ་
གཞོད་པ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་འབྲལ་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྒྱ་
མཆན་ཡང་། དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མཆོག་ཏུ་པན་པའི་ལྷག་བསམ་ལས་
ལངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་ལ་གནས་པ་
ལས་ལངས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་འཕགས་པའི་གནས་པ་མཆོག་

ལས་ལངས་པ་དང་། བཞི་པ་ནི་མི་དག་གི་ཀུན་མི་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་པ་བྲོབ་པ་དང་། བྱི་
 མ་གཉིས་ནི་ཡོན་གནས་ཤིན་དུ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཞིང་གང་
 ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། བསམ་པ་ཐག་པའམ་ཞོན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་
 སྤང་སྟེ། སྦྱོར་བ་དག་གི་ལམ་མི་དག་གི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་པའོ། །གཉིས་པ་སྦྱེས་ནས་སྦྱོར་
 བར་འགྱུར་པའི་ལས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། ལས་གང་སྤྱད་པའི་ཆེ་བྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་
 བར་སྦྱོན་པ་རྣམ་པར་སྦྱོན་པར་འགྱུར་པའོ། །མཆོན་གཞི་ནི། ཀྱི་ཡ་དཔུང་བཟང་
 ལས། གང་ཞིག་དགྲ་བཙུམ་པ་མ་གསོད། །མཐུན་པའི་དག་འདུན་དབྱེན་འབྱེད་
 དང་། །དེ་བཞིན་གསེགས་ལ་སྤང་སེམས་ཀྱིས། །མི་གང་སྤྱ་མཆོན་འབྱེན་བྱེད་པ། །
 ཤིན་ཏུ་མི་ཟད་ལས་འདི་རྣམས། །རྒྱལ་བས་འཆོམས་མེད་ལྷ་རུག་སུངས་ཞེས་པ་
 ལྟར། འཆོམས་མེད་པ་ལྷའི་ལས་སོ། །དེ་ལ་འཆོམས་མེད་པའི་ལས་འདི་དག་ནི།
 སྤྱིར་གསུམ་གྱིས་སྦྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱིས། གཞན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཟ་མ་དང་མ་ནི་དང་རན་སོང་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི། བ་མ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་དག་
 ཉོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་མི་རུང་བའི་ལུས་བསྐྱེད་པས། བན་པ་རུང་བའི་བྱིར་དང་།
 དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་ཆ་དང་བྲེལ་ཡོད་ཤས་རུང་བའི་བྱིར་པ་མ་གསང་
 ཀྱང་འཆོམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། སྤྱི་མི་སྟོན་པ་ནི་སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་
 ལྟན་པ་མ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ན་སྤྲིག་པའི་བསམ་པ་ཤས་རུང་བའི་བྱིར་
 མི་འབྱུང་ངོ། །པ་མ་མི་མིན་པ་གསང་ཀྱང་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱལ་བ་མི་མཉམ་པས་པ་
 མའི་འདུ་ཤེས་ཤས་རུང་བ་དང་། དེ་ཙམ་དུ་པན་འདོགས་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །པ་

མ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲིབ་བ་བྱས་ཏེ། བ་མ་གསང་གྲང་མི་འགྱུར་ཏེ། བསམ་སྒྲིབ་འཛོལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མི་བྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་བཀྲོངས་
 བར་མི་ནུས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བཀྲོངས་སོ་སྤྲུམ་ནས་སྒྲུབ་ཏེ་བྲག་ཕྱུང་ན་འགྱུར་གྱི་
 བཀྲོངས་འདོད་མེད་པར་བརྟེན་པའི་བསམ་བས་ཕྱུང་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དག་
 བཙུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསང་ན་ཡང་རྟེན་ངེས་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་
 འགྱུར་ལ། བ་ཡང་ཡིན་དག་བཙུམ་པ་ཡང་ཡིན་པ་གསང་ན། འཆ་མས་མེད་པའི་
 ལས་ཀྱི་རྩ་མ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། མེས་པ་གཅིག་གིས་ལས་དེ་རྫོགས་པར་བྱེད་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ནུམ་པར་སྒྲིབ་པ་ནི་གཉིས་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་ཉམས་སུ་
 སྒྲིབ་བ་ཡིན་ཏེ། བ་བསང་བའི་མཆ་མས་མེད་གཞན་ལས་ཞིང་ཆེས་ཁུང་པར་དུ་
 འཕགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དག་བཙུམ་པར་ངེས་གྲང་རུང་། མ་ངེས་གྲང་རུང་།
 བ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གསང་ན། དག་བཙུམ་པ་གསང་བའི་འཆ་མས་མེད་
 དུ་འགྱུར་ཞིང་། ནུམ་སྒྲིབ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་སྒྲིབ་བའི་བ་གསང་བའི་འཆ་མས་མེད་དུ་ནི་
 མི་འགྱུར་ཏེ། བ་གསང་བའི་བསམ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན། དག་
 བཙུམ་པ་ལ་དེ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པས་བསང་གྲང་། དེའི་འཆ་མས་མེད་དུ་མི་
 འགྱུར་བར་མཆོངས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལ་བ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསང་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སློག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆ་ང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་
 ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་བཙུམ་པ་མ་ནི་དེར་མ་ངེས་གྲང་བསང་བར་
 བྱ་བའི་གཞི་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འབྱུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སློག་གཅོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆ་ང་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚམས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །གལ་ཏེ་དག་བཅོམ་པ་ལ་
དེ་མ་ཡིན་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་འདུག་པའི་ལྟུང་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་བསད་བྱ་
ལུང་པོ་ཚོས་ཙམ་ལ་སེམས་ཙན་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་གཏོང་བམས་ཙན་གཞི་
ལ་འདུག་པའི་ལྟུང་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་བསད་བྱའི་རྟོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་འདུ་
གཉེས་མ་ལྟུང་བ་ཉིད་གྱིས་ལས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྫོགས་པ་ཡིན་རོ། །

དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི་གཉིས་ཏེ། ལས་གྱི་དབྱེན་དང་། འཚམས་མེད་
པར་བགྱང་བ་ལའོར་ལོའི་དབྱེན་རོ། །དང་པོ་ནི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གང་ཡང་དུང་
བ་སྐྱབ་པ་ལ། དགེ་འདུན་བྱགས་མི་མཐུན་པར་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྱུར་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཚོས་གྱི་ལའོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་གནས་སྐབས་གྱི་
འཚམས་ནང་གཅིག་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་སྟོན་པ་པོ་གཉིས་གྱི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པར་
བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་པ་གནས་པའི་ཡུལ་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་རོ། །
གཉིས་པ་ནི་འཇམ་བུ་གླིང་ཁོ་ན་ན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དུས་དྲུག་ཏུ་མི་འབྱུང་ཅེས་
བྲགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དང་པོ་མཐའ་སྟོན་བྱང་གཅིག་གི། ལྷ་རོལ་བྱབ་པ་ནོངས་པ་
དང་། འཚམས་མ་བཅད་པ་ན་ཡང་ནི། ལའོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མི་འབྱུང་རོ། །ཅེས་
པ་ལྟར། ཚོས་གྱི་ལའོར་ལོ་སྐྱོར་མ་བྲག་པ་དང་། ལྷ་རོལ་ལས་འདའ་བའི་ཆོ། དགེ་
འདུན་རྣམས་སྟོ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་པ་ལ་ལྷ་བ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་གྱི་སྟོན་
མ་བྱུང་དུས་ན། རྟོག་པ་ཙན་གྱི་ལྷ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚོག་བྱང་གཅིག་མ་
བྱུང་བའི་ལྷ་རོལ་དུ་འདུམ་པར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ལྷ་རོལ་

ལས་འདས་པའི་འོག་ན་འགྲམ་སྒྲར་བཟུང་བའི་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འཆམས་ནང་གཅིག་ཏུ་དག་འདུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འགྲེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འཆམས་མ་བཅད་པ་རྣམས་སུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་འབྱེད་པ་པོ་ནི་དག་སྟོང་ལྟ་བུ་
 སྟོང་པ་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྟན་པས་ཡིན་གྱི། སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བས་
 བྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཞན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ནི་
 ཆོག་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཞེ་ན། སྟོན་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་མི་བཞུགས་པའི་དུས་ན་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བསྟོན་པར་
 མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཆེ་དབྱེ་བར་མི་རྣམས་སོ། །སྤྱད་ག་
 གཅིག་འབྱེད་ཅེ་ན། སོ་སོ་སྟེ་པོའི་དག་སྟོང་རྣམས་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ནི།
 སངས་རྒྱས་ལས་ཤེས་ནས་དད་པ་བྱོབ་པའི་ཕྱིར་དབྱེ་བར་མི་རྣམས་སོ། །རི་ཅམ་
 གྱིས་ནི་དབྱེ་བར་ཡིན་ཞེ་ན། འབྱེད་པ་པོའི་དག་སྟོང་ལ་སྟོན་པ་དང་། དེས་བསྟན་
 པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་ངེས་པ་སྟེས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་བྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་རི་ཅམ་
 དུ་གནས་ཞེ་ན། རུབ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། ནམ་ལངས་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་འདུམ་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རི་སྤྱིང་མ་འདུལ་
 གྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་ལྟ་དང་བཅས་པ་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་རྣལ་དུ་མི་གནས་པ་བྱོས་
 པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་བའི་གཤེགས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ལམ་
 གྱི་ངོ་པོ་ནི་བརྟུན་གྱི་ཆོག་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ནི། བར་གྱི་སྐལ་པ་གཅིག་ཏུ་

མནར་མེད་པར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ལྷ་པོ་དག་གི་ནང་ན་རྣམ་སྒྲིན་
 ཆེས་ཕྱི་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་གི་རྣམ་སྒྲིན་དཔྱུལ་བར་ངེས་ཀྱང་། མནར་མེད་དུ་མ་
 ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །པ་དང་མ་དང་དགྲ་བཙུམ་པ་གསོད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་བྲག་འབྱེན་པ་རྣམས་ནི། སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 རྣམས་ཀྱི་ལས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་དང་པོ་གསུམ་སྟོན་གཞི་ལས་ལམ་དངོས་ཡིན་ལ།
 ཕྱི་མ་ནི་དེའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ལོ། །མཆོམས་མེད་པ་དུ་མ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 སྒྲིན་པ་ཅིག་ཅར་སྟོང་ན། ལུས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ལ། རིམ་གྱིས་
 སྟོང་ན་འཆོམས་མེད་པར་འགྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཅིག་
 ཆར་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་འཆོམས་མེད་དུ་མ་བྱེད་པའི་དཔྱུལ་བའི་ལུས་ཆེ་
 བ་དང་གཞོན་པར་མཛོད་སུམ་པར་འགྱུབ་ལ། ཆད་པ་དང་གཞོད་པ་མི་བཟད་པ་
 སྤྲོ་ཆོགས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་ཆེར་བཤིན་དུ་མང་པོར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

སྒྲིས་ནས་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི། མཆོམས་མེད་ལྷ་འབའ་ཞིག་དུ་
 ཟད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡང་ན་བསམ་པ་ཤིན་དུ་དྲག་པོས་སྦྱད་པའི་དགེ་བཤེས་མི་དགེ་
 བ་གཞན་ཡང་ཡིན་ལོ། །གང་ཡང་། མ་དགྲ་བཙུམ་པ་སུན་སྟོང་དང་། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་དང་། །སྟོབ་པ་གསོད་དང་དགེ་འདུན་གྱི། །འདུ་བའི་སྒྲོ་
 ནི་འཕྲོག་པ་རྣམས། །མཆོམས་མེད་པ་དང་ཆ་འདྲ་སྟེ། །ལྷ་པ་མཆོད་རྟེན་འཛིག་པ་
 ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་མཆོམས་མེད་པ་དང་ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིས་ནས་སྟོང་འགྱུར་
 དུ་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མཆོམས་མེད་དང་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་

ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲིན་པ་རྣམས་སྒྲིན་པ་ནས་རབ་དུ་འབྱུང་བའི་བར་
 དུའོ། །སྒྲིར་བས་གནག་ཅིང་བསམ་བས་དཀར་བ་ནི། འགའ་ཞིག་བུལ་སྒྲིབ་མ་
 རྣམས་ལ་མི་པན་པ། བརྒྱུག་ནས་པན་པ་ལ་སྒྲིར་བར་འདོད་པས། སྒྲིང་བརྩེ་བའི་
 བསམ་བས་ལུས་ངག་གི་དྲག་དུ་བྱེད་པའོ། །གཞན་ནི་དམུལ་བར་སྒྲིང་འགྱུར་དང་། །
 འདོད་གཞན་སྒྲིང་འགྱུར་གཉིས་སུ་རིག། གཞན་གྱི་མཐོང་བའི་སྒྲིང་བྱ་རྣལ། འདོད་
 ལས་སྒྲིས་པ་གཞན་དཀར་གནག། ཅིས་ཀྱང་སྒྲུའོ། །མི་གནག་ཅིང་དཀར་ལ་རྣམ་
 བར་སྒྲིན་པར་མི་འགྱུར་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞེ་
 བ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲིར་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་རྣམས་ཏེ།
 དེ་ལ་མི་གནག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཀར་བ་ནི་གཅིག་
 དུ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི། ཟག་མེད་ཡིན་
 བས་ལའོར་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ནག་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་རྣམས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་དེས་རྣམས་སྒྲིན་
 འབྱེན་པའི་བག་ཆགས་ལེགས་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཟག་པ་མེད་
 པའི་ལས་འདི་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཡོན་པོ་དང་ཉེས་
 པ་དང་རྟོག་པ་རྣམས་པ་གསུམ་གསུངས་སོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པའི་དང་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཅོད་པ་དང་བྱབ་པ་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་
 རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལ་ཡོན་པོའི་ལས་ནི། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དྲང་པོ།
 འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པར་གྱུར་པའོ། །ཉེས་པ་ནི་

ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་གང་གིས་སུན་ཕྱང་བའི་སེམས་རྒྱད་ལ་དེ་དང་དེ་འདྲ་
བའི་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ལས་འབྱུང་བའོ། །རྟོག་པ་ནི་ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་ལ་
བརྟེན་པའི་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་
དད་པའི་མི་མཐུན་སྟེགས་མ་དད་པའི་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་
གྲངས་གཞན་ཡང་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་སྟེ་དབུ་མའི་ལམ་དང་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱིར་ཡོན་པོའོ། །བཀུར་པའི་ལྷ་བས་ཡོངས་སུ་བབྱང་སྟེ། རྣམ་པར་བྱང་བ་
རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཉེས་པའོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བས་ཡོངས་
སུ་བབྱང་སྟེ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྷ་བའི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་
ཞེས་བྱའོ། །གཙང་བ་ནི་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུ་ལ་བྲིམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་
པ་དང་། ལྷ་བ་དྲང་པོས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པའི་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལས་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
ཚུ་ལ་བྲིམས་དང་ལྷ་བ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དྲི་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་པ་
ནི་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཟག་པ་མེད་པ་སྟེ།
དེ་བྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདུན་པ་སྦྱོན་པའི་ལས་ནི། གཞི་ལ་སོགས་པ་བཞེས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་
ལ་གཞི་ནི་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་སྦྱོན་པའི་ལས་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ནས་སྦྱོང་བ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་པ་སྟེ། དེས་སྦྱོན་པའི་ལས་ལ་སེམས་མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ནི་ལུས་དང་ཡོངས་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་

པར་བྱ་བའི་དངོས་པོའོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་
 གཞན་རྣམས་ལ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལོ། །དོ་
 བོ་ཉིད་ནི་སྤྱོད་པ་གཏོང་བ་ན་ལུས་དང་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་
 ཡིན་པའི་ལས་སོ། །རྒྱལ་ཇི་ལྟ་སྤྱོད་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་དག་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ཞེ་ན་མདོ་ལས་སྤྱོད་པ་སོ་སོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཕྱིར་ཞིང་སྤྱོད་པ་
 སྤོར་ཏེ། དེའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ཡང་དང་ཡང་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་སྤྱོད་
 དང་བུམ་ཟེ་དང་སྤྱོད་བ་དང་པོངས་པ་དང་བཀྱེན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ལོ། །ཞེས་པས་
 སྤྱོགས་མི་འབྱེད་པར་སྤྱོད་པ་སྤོར་ཏེ། འདོད་པ་བམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་
 སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་དང་གོས་དང་རྒྱན་དང་མེ་ཏོག་གི་སྤྱོད་
 བ་དང་མིའི་ཡོ་བྱད་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་སྤྱོད་ཞེས་པས་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་སྤྱོད་པ་སྤོར་ཏེ། བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་དང་གོས་དང་རྒྱན་དང་མེ་ཏོག་གི་སྤྱོད་
 བ་དང་མིའི་ཡོ་བྱད་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་སྤྱོད་ཞེས་པས་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་སྤྱོད་པ་སྤོར་ཏེ། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོ་བྱད་གྱི་དངོས་པོ་བམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། མདོར་ལྷག་པར་གཏོང་བ་དང་ལག་པ་
 བརྒྱུད་བ་དང་གཏོང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་མཚོད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་དང་
 གཏོང་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་ལེགས་པར་འགོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཚོག་འདི་དག་གིས་ནི་མི་གནས་པར་སྤྱོད་པ་སོགས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མི་གནས་པར་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་གྱི་ཕྱིར་

མི་བསྟོ་བར་སྦྱོན་པའོ། །ཀྱ་ཆེར་སྦྱོན་པ་ནི་སྦྱོན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་བསམ་
 པ་ཀྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །དགའ་བས་སྦྱོན་པ་ནི་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་དང་འདྲུག་
 རྒྱུ་སྟོ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །ཕྱིར་ཞིང་སྦྱོན་པ་ནི་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གཏོང་
 བའོ། །སྟོང་ལ་སྦྱོན་པ་ནི་མཆོད་པར་འོས་པ་དང་པན་གདགས་པར་འོས་པ་རྒྱུ་སྟོ་
 ལ་སྦྱོན་པའོ། །རང་གི་ལམ་གཞུག་མར་གནས་པ་དང་སྟོ་བུར་དུ་འོངས་པ་རྒྱུ་སྟོ་
 ལ་ཉི་རིང་མེད་པར་ལེགས་པར་བགོས་ཏེ་སྦྱོན་པ་བྱེད་པས་སྦྱོན་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་
 བར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །སྦྱོན་པར་བྱ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས། མདོ་ལས་ལྷང་བའི་བརྩེན་འགྲུས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་འདིས་ནི་སྦྱོན་བྱ་
 གཞོད་པས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་བསྟན་ཏེ། གཞོད་པས་ཐོབ་པ་ནི་ལྷང་བའི་བརྩེན་
 འགྲུས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་གནས་ན་འདྲུག་ཅིང་། གཞན་གྱིས་བཅོལ་བ་
 སྟོན་པས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལག་བདར་བའི་མཐུས་སྐྱབས་པ་ཞེས་པ་
 འདིས་ནི་གཞན་ལས་སྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་ཏེ། གཞན་ལ་སྟོགས་པ་ནི་ལག་
 བདར་བས་སྐྱབས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཤ་ཐང་བས་ཐབས་སྟོ་ཆོགས་ཀྱིས་
 སྐྱབས་པ་སྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རུལ་དང་དྲི་མས་མ་ཐོག་པ་ཞེས་པས་ནི། མ་རུལ་
 ཞིང་དྲི་མ་མེད་པ་སྟོན་ཏེ། ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་པས་ནི་རུང་བ་སྟོན་ཏེ། མཆོན་
 བྱ་དང་དུག་དང་ཆང་ལ་སོགས་པ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཞེས་པས་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་སྟོན་ཏེ། གཞལ་ལ་གཡོ་
 འདྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལོག་པས་འཆོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པས་སྐྱབས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལོག་པས་འཆོ་བ་ནི་ལྷ་སྟེ། རྩལ་འཆོས་དང་། ཁ་གསལ་དང་།
གཞོག་སྟོངས་དང་ཐོབ་གྱིས་འཇལ་བ་དང་རྟེན་པས་རྟེན་པ་འདོད་པའོ། །དེ་དག་
གི་རང་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེང་བར། རྩལ་འཆོས་རྟེན་དང་བཀུར་སྟེའི་ཆེད། །དབང་
པོ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་གསལ་རྟེན་དང་བཀུར་སྟེའི་ཆེད། །ཆོག་འཇམ་སྟུན་དུ་
སྟོབ་པའོ། །གཞོག་སྟོངས་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཆེད། །གཞན་གྱི་རྩ་ས་ལ་བསྟགས་བྱེད་
པའོ། །ཐོབ་གྱིས་འཇལ་བ་རྟེན་པའི་ཆེད། །མངོན་སུམ་གཞན་ལ་སྟོང་བྱེད་པའོ། །
རྟེན་པས་རྟེན་པ་རྣམས་འདོད་པ། །སྟར་ཐོབ་པ་ལ་བསྟགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས་ལས་རྩལ་བྲིམས་ཡན་ལག་དྲུག་དུ་
བཤད་པ་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་རྩལ་བྲིམས་མ་ཉམས་པར་རྗེས་སུ་བསྟུང་
བས། དེའི་ཕྱིར་རྩལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་རྩལ་
བྲིམས་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པར་ལའོར་བ་ལས་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྟོམ་པ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྩལ་བྲིམས་
ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སོ་སོ་བྱར་བའི་སྟོམ་པས་བསྟམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོག་སྟུན་
སུམ་ཆོགས་པ་སྟོང་ལམ་ལ་སོགས་པ་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་མ་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོང་ཡུལ་སྟུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལྷ་སྟངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དགེ་སྟོང་གི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལྷ་ནི། གསོད་པའི་ས་དང་། སྟང་འཆོར་གི་ས་དང་།
ཆར་འཆོར་གི་བྲིམ་དང་། རྩལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་། གདོལ་པའི་བྲིམ་རྣམས་སོ། །
བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་འདྲ་བར་གྱིན་དུ་གུས་

གསོད་པའི་བརྒྱས་ཐབས་མི་བྱེད་ལ་འགྲོགས་ན་གྲོགས་ཀྱི་ཡིད་སྙུན་མི་འབྲིན་པས་
 བདེ་བའི་བྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི། འཕགས་པའི་ལམ་འདྲེན་པས་སྤང་
 འདས་ཐོབ་པ་དང་མཐུན་པའི་བྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་འབྱོར་པ་ནི་རང་གི་དགེ་བའི་ཡོན་
 ཏན་རྣམས་ལ་མི་སྒྲིམས་ཤིང་སྒྲོགས་པར་མི་བྱེད་ལ་སྤྲིག་པ་རྣམས་མི་འཆབ་ཅིང་
 སྒྲོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཐབས་དང་ལྡན་པ་ནི་གྲོགས་ཆངས་པ་མཆུངས་
 པར་སྒྲོད་པ་རྣམས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་དང་འགྲོགས་ན་ཡོན་ཏན་འཕེལ་
 བས་ཉེ་བར་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་འོས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འཆོམས་པ་ནི་རང་གི་སྒྲུ་མ་
 དང་། དེ་དང་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་ལ་ར་རྒྱལ་བཅག་སྟེ། ལུས་ངག་གི་སྤྱིང་
 ལུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །མཐུན་པ་ནི་རང་གི་ལྷ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པས་
 གདམས་ངག་ལ་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །གདུང་བ་མེད་པ་ནི་མེ་ལྷ་བརྟེན་
 པ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་བྱུང་དྲག་པོ་དང་། བྱིའི་བརྟུལ་ལྷགས་ལ་སོགས་པ་རན་
 རོན་ལ་མོས་པ་རྣམས་པར་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །འགྲོད་པ་མེད་པ་ནི་བྱིམས་ཀྱི་
 ལོངས་སྒྲོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། བར་སྒྲོན་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་
 བྱུང་བ་ལ་བྱིས་འགྲོད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡིད་ལ་བཅགས་པ་མེད་པ་ནི་དགེ་བའི་
 བྲོགས་ལ་བརྟུམས་ནས་ཇི་ལྟར་རྟུས་པ་སྒྲུབས་པས་ཅུང་ཟད་ཅིམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་
 འཛིན་པས། དགེ་བ་མ་སྒྲུབས་སྟུམ་དུ་ཡིད་ལ་བཅགས་པས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །
 དགུ་པ་ལས་སྒྲེ་དགུའི་སྒྲོད་རྒྱལ་ལས་མདོ་དྲངས་པ་ནི་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་
 པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ལ། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ནི། རང་གི་བྱས་པའི་

ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་སྟོང་གི་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བགོ་སྐལ་ལ་
སྟོང་པ་ནི་རང་གིས་བྱས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་སྟོང་བ་དེ་ལ་ཡང་དགེ་སྤྱི་གི་རྣམ་སྒྲིན་
འདྲེས་པར་མི་འགྱུར་གྱི་དགེ་བ་ལས་འདོད་པ་དང་མི་དགེ་བ་ལས་མི་འདོད་པ་
སོགས་ལས་སོ་སོའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་བསྒྲོ་སྐལ་ལ་སྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཀྱི་སྒྲེ་
གནས་པ་ནི། རང་གི་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་
སྟོང་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་ཐོག་མར་རྒྱ་མེད་པ་འམ་རང་བཞིན་དང་དབང་
ལྷན་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲེ་
གནས་སམ། རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་འཇུག་པ་འཁོར་བ་ལས་
བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོག་པ་ལས་བརྩམས་པ་རྟེན་པར་བྱ་བའི་ལས་ནི། ཟག་
བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བཅོངས་པ་ལས་མཐར་བྱེད་པའི་གཉིན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་
ལས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དང་སྒྲུབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོན་པོ་དང་
དམའ་བ་ནི་འཕེན་བྱེད་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་ལུས་ཐོབ་པའོ། །
ངན་པ་དང་གྲུ་ལོ་མ་པ་ནི་རྫོགས་བྱེད་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་དག་ཉིད་དུ། གཟུགས་མི་
སྟུག་པ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་མང་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིན་དང་ལྷན་པ་དང་། གཟུགས་
བཟང་བ་དང་ལོངས་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའོ། །བཙུ་པ་ལས་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་གྱི་མདོ་བཤད་པ་ནི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཞེས་གང་གསུངས་
པ་དེ་ལ། རྣམ་པ་བསམས་ཅད་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་མ་ཡིན་པས་བསམ་གྱིས་
བྱུང་པ་དང་མི་བྱུང་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེན་དེ་ལ་ལས་དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལྷ་

མིའི་ནང་དུ་འདོད་པ་འབྱེན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་བཟང་པོ་ལས་འབྲས་བུ་
བཟང་པོ་འབྲུང་བ་དངོས་པོའི་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རན་སོང་
རྣམས་སུ་མི་འདོད་པ་སྟོང་བ་ནི། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། གཏན་ཆོག་སྤྲུལ་ལས་
བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འདྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཁ་
དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་མི་འདྲ་བ་སྤྲུལ་ཆོག་པ་འདི་དང་འདི་
རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་འདི་དང་འདིས་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། དེ་
དབྱད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་མཆུན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་ཤེས་པར་
མི་རུས་ཞིང་། མགོ་སྟོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་འདྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་དགེ་བ་
དང་མི་དགེ་བ་དེ་དག་ཀྱང་གནས་ལ་སོགས་པའི་རབ་དྲུད་བྱེ་བས་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་བ་དེ་ལ་གནས་ནི་གྲོང་རམ་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པའི་སྟོགས་གང་དུ་གནས་
ནས་ལས་དེ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དངོས་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ནི་སེམས་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པའོ། །རྒྱ་ནི་དགེ་
བའི་རྩ་བའམ་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་ཀའང་གང་རུང་སྟེ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱར་
བའོ། །རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་ནི་ལུས་སྤྲུལ་ཆོག་པ་དེ་ཉིད་དོ། །ཕྱིའི་དངོས་པོ། ཆེར་མ་རྩོ་
བ་དང་སྒན་མ་རྒྱུ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་ཆོག་པ་མངོན་པར་འགྱུར་པར་བྱེད་པའི་
ལས་ཀྱི་རུས་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་

ལྷན་པའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་སྟེ། དེ་ལ་ཁོར་བུ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཆུ་ཤེལ་ལས་ཆུ་
དང་མེ་ཤེལ་ལས་མེ་འབྱུང་བ་སོགས་སོ། །སྒྲགས་དང་ལྷན་པ་ནི་སྒྲགས་དེས་
བཏབ་པས་མེས་མི་ཆོགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྒྲན་དང་ལྷན་པ་ནི་སྒྲན་འགའ་
ཞིག་བཟུང་བས་མི་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འབྱུང་སྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་
ལས་ནི་ལུང་པ་གསུམ་གྱི་མདའ་ནས་རྟེན་གསུམ་བླངས་ནས་མཐོ་སར་བྱིན་ནས་
བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རིམས་རྣམས་སོར་ཅིག་ཅིས་བརྗོད་དེ་ལུང་པ་གསུམ་དུ་
འཕངས་པས་རིམས་ཞིབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུའི་མངོན་
པར་ཤེས་པའི་ལས་ས་ཆེན་པོ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་ལ་
སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་
དབང་འབྱོར་པའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཆེ་ལ་དབང་བ་ནི། ཆོའི་
འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྐལ་པའམ་སྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་གནས་པའོ། །
སེམས་ལ་དབང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དུ་མ་ལ་
སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའོ། །ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་ནི་འབྱུང་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་
ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པར་རུས་པའོ། །དེ་ལྟར་འདས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོར་
མི་ཐོབ་པ་ནི་ཆུ་ལྷ་སྟེ། ཁོར་ཐོབ་པའི་གོགས་ཀྱི་ལས་ཡོད་པ་དང་། ཁོར་ཐོབ་ན་དེ་
ལ་ཆགས་པས་དགེ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཁོར་མེད་པའི་སྒྲོ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་གྱུར་
དགེ་བ་མི་སྒྲུབ་ན་ཁོར་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱགས་ཤིང་དྲེགས་ན་དགེ་བའི་སྒྲོ་དུ་མི་
རུང་བ་དང་། སྒྲིག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོར་ཡོད་ན་མི་དགེ་བ་སྒྲོབས་ཆེན་སོགས་

པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 ཐེག་བསྐྱས་སུ། ལས་དང་སྐྱིབ་དང་མངོན་གྱུར་དང་། །སོག་དང་གཞོན་བྱེད་མཐོང་
 བའི་བྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་ལ་ནི། །སེམས་ཅན་ལོངས་སྤྱོད་མི་
 འཐོབ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལས་ལ་དབང་བ་ནི་གོང་མ་སྤྱོད་འགྱུར་
 གྱི་ལས་རྣམས་འདོད་པར་སྦྱོན་པར་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྣམས་ཇི་ལྟར་
 འདོད་པ་བསྐྱར་བའོ། །སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལས་མ་
 ཉམས་བཞིན་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བྱེད་པའོ། །མོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི་ས་
 དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་གང་མོས་པ་དེར་བསྐྱར་བའོ། །སྦྱོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི་ཇི་
 ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པའི་
 སྦྱོན་ལམ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་མངོན་པར་འགྱུར་བའོ། །རྫུ་འབྱུལ་ལ་དབང་བ་ནི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་འདུན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རྫུ་འབྱུལ་གྱི་ཆོ་འབྱུལ་དབག་དུ་མེད་པ་
 སྦྱོན་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི། དོན་དང་ཆོས་དང་ངེས་པའི་ཆོག་དང་། སྒྲིབས་
 པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཀྱི་མཐར་བྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་
 ལ་དབང་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དང་
 ཆོག་དང་ཡི་གེ་ཐ་དད་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་བཞག་
 བས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅིག་ཅར་ཆོམ་པར་བྱེད་ལུས་པའོ། །སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་སྐྱབ་པའི་བྱིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་རྣམས་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་དུ་གྱུར་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱ་

གང་ལ་དུས་གང་གི་ཆེ་རྒྱུ་པ་ནི་ལྷ་བུས་འདུལ་བ་ལ་སྐད་ཅིག་གྲང་མི་གཡེལ་བར།
ལའོར་བ་ནི་སྤྱི་དུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདུག་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །དེ་ལྷ་ར་
མཆོན་གཞི་བསྟན་ནས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པར་
བཞེད་ནས་རྒྱའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་
བཤད་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཡང་སྤྱི་དུ་པར་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་
འཛོག་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཡང་སྤྱི་དུ་པར་བག་
ཆགས་མཐུན་པར་བསགས་པ་དེ་དང་། དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ལྷ་ལ་སོགས་
པ་དེ་དང་དེར་རང་བཞིན་དང་ཆ་བྱད་རྒྱུ་ལྷ་སྐྱེན་པར་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱུ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ཅོ། །སེམས་ཅན་རྒྱུ་སྤྱི་དུ་པར་གིས་རྒྱུད་བྱ་དང་
པ་དང་འགྲོ་བ་སྐྱེ་གནས་སོགས་རྒྱུ་པ་བྱ་དང་པ་དང་འདོད་པ་ནས་མཆོག་སྤྱི་
པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་ཁམས་དང་ས་སོ་སོ་བྱ་དང་པར་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་རབ་དུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །མ་ཐོབ་པའི་ལུས་གཞན་དང་གཞན་འཐོབ་པ་དང་
སྤྱིར་ཐོབ་ཐེན་པའི་ལུས་རྒྱུ་སྤྱི་དུ་པར་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །སྤངས་བར་བྱ་བ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་བསྟན་ནས།
མདོར་དུ་བྱ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། འགོག་པའི་བདེན་པ་
གང་ཞེན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་མཆོན་གཞི་བསྟན་པ་དང་། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཞེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་འགོག་པའི་བདེན་

པ་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་མཆོན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་མཆོན་ཉིད་ལ་གསུམ་ལས་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དེ་ལ་འགོག་པ་ཞེས་པའི་ཆེག་ནི་བྱ་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་ལས་སུ་བྱ་བའི་གཞི་གང་དུ་འགོག་པ་དང་བྱེད་པ་གང་གིས་འགོག་པ། བྱ་བའི་ངོ་བོ་གང་འགོག་པ་གསུམ་ཀ་ལ་ཡང་འགོག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདུག་གོ། །དེ་བས་ན་ལས་སུ་བྱ་བའི་གཞི། གང་དུ་འགོག་པ་ནི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཅོ། །བྱེད་པ་གང་གིས་འགོག་པར་བྱེད་པ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཅོ། །བྱ་བའི་ངོ་བོ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་བཅོམ་པས་གཏན་མི་འབྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པའོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཅོ། །དང་པོ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་གདོད་མ་ནས་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཅོ། །དེ་ནི་འདིར་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་འགོག་པའི་དགག་གཞིར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པར་མི་རུས་ལ། གང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མ་བྱས་པ་ནི། ལམ་དག་གིས་རྣམ་པར་བྱུང་བར་ཡང་བྱེད་པར་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཀུན་

གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཞི་དང་
མ་ནས་ཀུན་བདག་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་དྲི་མས་མ་གོས་པ་
སྒྲིན་མེ་ལྟར་རང་རིག་ཅིང་། གསལ་བའི་བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།
དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་རང་བཞིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྒྲིབ་ཅིག་མའི་ངོ་བོར་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཡང་།
རང་རིག་ཅིང་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །
འདི་ཉིད་ལམ་གྱི་བདེན་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དགག་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་ཏེ།
མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལམ་གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཉིད་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་
རིགས་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བ་དང་། དད་སོགས་
ཀྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ན་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་
རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་
པའི་བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་པའི་དུས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་ལ།

གང་གི་ཆོ་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་མ་ལུས་པ་བཅོམ་པའི་ཆོ། གྲོ་
བུར་གྱི་བྱི་མས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་བོ་བོ། །དེའི་བྱིར་སེམས་
རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དགག་པར་བྱ་བའི་
གཞིར་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཅོ། །

འགོག་པའི་ངོ་བོ་ནི། དགག་གཞི་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གཏན་མི་འབྱུང་
བའི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་མེད་དགག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
དགག་གཞིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་
པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་
དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པ་
བཞིན་ཅོ། །ཇི་ལྟར་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་
པ་ཉིད་ནི་རྣམ་གྲངས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ལ་
དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ལྟར། རྣམ་
པར་དག་པར་གནས་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་། དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ནི་རྣམ་གྲངས་པའི་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། འགོག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ལ། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་
ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཅོ། །དེའི་བྱིར་གང་དག་འགོག་པའི་
བདེན་པ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཟུར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །
དེའི་བྱིར་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་དག་པའི་གནས་

སྐབས་དང་ངོ་བོ་བྱུང་བར་མེད་པར་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྤྱི་བས་པས་མ་མཐོང་
 བ་ཅུ་ལྟ་བུ་ཟད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འགོག་པའི་
 བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྱུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན། དེའི་ཆེ་དེ་ནི།
 ལྷ་ར་ནས་ཡོད་པའམ་འོན་ཏེ་ཕྱིས་གསར་དུ་བྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 འདིར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་གཞན་མི་ཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་དང་བྲལ་བས་ཉོན་
 མོངས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་གཏན་མི་སྟེ་བ་ཅུ་གྱིས་མེད་དགག་ཡིན་ན། དེའི་རང་གི་
 ངོ་བོ་སྐར་ནས་ཡོད་དམ་ཕྱིས་གསར་དུ་འབྱུང་ཞེས་དཔྱེད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་
 ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་སྒྲུན་པོའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་གི་རུ་ལ་རྩོ་བ་དང་བརྟུལ་བའི་བྱུང་
 བར་དཔྱེད་པ་བཞིན་རོ། །གལ་ཏེ་རི་བོང་གི་རུ་ནི་གཏན་མེད་པས་དེ་ལ་རྩོ་བ་དང་
 བརྟུལ་བ་དཔྱེད་པ་མི་རིགས་མོད། འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་གཏན་མེད་པ་ཡིན་ན།
 མཐོན་དུ་བྱ་བར་ཡང་ངེ་ལྟར་རྣམས་ཞེ་ན། འགོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་མ་སྦྱས་ཀྱི། འོན་
 ཀྱང་འགོག་པ་ལ་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྱུབ་པའི་ངོ་བོ་གཏན་མེད་དོ་ཞེས་སྦྱས་སོ། །དེའི་
 ཕྱིར་ངོ་བོ་གཏན་མེད་པ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་སྐར་ནས་ཡོད་དམ། ཕྱིས་འབྱུང་ཞེས་དཔྱེད་
 པ་ནི་བོང་རུ་ལ་རྩོ་བརྟུལ་དཔྱེད་པ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་འགོག་པ་མཐོན་དུ་བྱས་ཞེས་པ་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། གང་ལ་དེ་ཕྱིན་
 ཆད་ཉོན་མོངས་པ་གཏན་མི་སྟེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་

གསལ་བ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ལ་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་
 པའི་བྱ་སྒྲུང་ཐོབ་པ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན་ས་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་
 དམིགས་པ་ན། དུམ་པ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་ལྟ་བུའོ། །ཅི་སྟེ་
 སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཉིད་གདོད་མ་ནས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་གདོད་མ་ནས་མེད་དོ་ཞེས་ནི་ཁོ་བོ་མི་
 སྒྲུའི། འོན་ཀྱང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་དེ་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་
 མིང་ཡང་མི་འཐོབ་སྟེ། འགོག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉིལ་བཅོམ་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ།
 འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་མིང་འཐོབ་ཀྱང་། རང་གི་སྒྲུང་ཅིག་སྒྲུབ་མའི་ཉིར་
 ལེན་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པར་
 དག་པའི་ངོ་བོ་གསར་དུ་སྒྲེབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་པའི་
 འགོག་པ་ཡིན་གྱི། འགོག་པ་མཆོད་ཉིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་བཤད་ཐེན་ཏོ། །

གལ་ཏེ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཏན་ནས་ཟད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཏན་ནས་ཟད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཟད་པ་གཉིས་
 རྟེན་ཟད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གདོད་ནས་ཟད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཟད་ཅེས་བརྗོད། ཅེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་མི་

བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་མ་དག་པའི་
གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོར་གཏན་ནས་སྐྱེ་མ་སྐྱོང་
བའི་ཕྱིར། ཆགས་སོགས་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་
གྱིས་འགོག་པ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོད་པར་སྐྱབ་ན། མིང་ལ་མི་
བརྒྱུད་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་སེམས་
མེད་ངོ་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་སྐྱར་པ་འདེབས་པར་མི་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་
མི་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འགོག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལམ་གྱིས་སྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ནི་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་འགོག་པ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པ་ཡིན་ན་ལམ་གྱིས་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་
ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འགོག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ནི་ལམ་གྱིས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
བྱེད་མོད་འོན་ཀྱང་ལམ་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་དང་སེམས་སྒྲིབ་ཅིག་སྒྲུབ་པའི་
ཉེར་ལེན་ལས་སེམས་ཕྱི་མ་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་
ཙམ་ལ་ལམ་གྱིས་འགོག་པ་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞེས་ཐ་སྙད་འཕྲོབ་སྟེ། དཔེར་ན་
བུམ་པའི་སྒྲིབ་ཅིག་སྒྲུབ་པའི་ཉེར་ལེན་དང་། ཐོ་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་མོའི་
གནས་སྐབས་སྐྱེས་པ་ལ། ཐོ་བས་བུམ་པ་མེད་པར་བྱས་སོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་
སྙད་འདོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱེ་བྲག་དུ་སྐྱབ་གང་དག །སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་
པ་གང་། བྲལ་བའོ་སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན་ཅེས་འགོག་པའི་བདེན་པ་བྲལ་བའི་རྣམ་རྟག་
པའི་ངོ་བོར་འདོད་པ་དག་ཀྱང་། ལམ་གྱིས་འགོག་པའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པར་ནི་མི་

འདོད་མོད། འོན་ཀྱང་ལམ་གྱིས་འགོག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱད་ལ་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་ཐོབ་
 པ་སྦྱེད་པ་ཙམ་ལ་བྲལ་བའི་རྫས་རྟག་པ་དེ་ཉིད། ལམ་གྱི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་
 ལས་འགོག་པ་དེ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྒྲུབ་ནས་
 རྟག་པར་ཡོད་པ་ལམ་གྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྒྲུབ་ཡང་མིང་བྱ་དང་
 པ་ཙམ་མ་གཏོགས་འགོག་པ་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་དག་དང་བྱེད་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །
 མདོ་སྡེ་པ་དག་ནི་འགོག་པའི་རོ་བོ་འདིར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་མེད་དགག་
 ཅང་མེད་པོར་འདོད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་དགག་གཞི་དང་བྲལ་བའི་དགག་པ་
 ཡན་གར་ཙམ་ཞིག་འདོད་ལ། འདིར་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་མཚན་
 ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དགག་གཞིར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པར་ནི་དེ་ཙམ་མོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་སྡེ་པ་དེ་དག་དགག་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཞེན། གང་གི་ཆེ་འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེའི་ཆོ། གཉེན་པོ་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འཇུག་ཤེས་གཞན་རྣམས་འགགས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོ་རང་ཉིད་
 ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོང་བའི་དགག་གཞིར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་
 པའི་གནས་ངན་ལེན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་་
 པ་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྷན་པ་དེ་ཉིད་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་
 ཡང་རྫེས་སུ་འཇུག་པས་དེ་ཉིད་ལམ་གྱི་གནས་གྱུར་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་

ཉིད་གྱིས་ན་དེའི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་གང་དུ་ཉོན་
 མོངས་པ་འགོག་པའི་དགག་གཞིར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་སྒྲུབ་གྱི་
 གཞུང་ལྟར་ན། གཉེན་པོས་སྤང་བུ་བཅོམ་པའི་འགོག་པ་ཞེས་པ་རྩལ་ཡོད་དམ་
 བཏགས་ཡོད་ཅི་ཡང་མི་བཞིན་དེ། གཉེན་པོར་འདོད་པ་དང་སྤང་བུ་གཉིས་ཀ་ཡང་
 སྒྲུམ་ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ན། གང་ཞིག་གང་གིས་འཛོམས་
 བར་བྱེད། །དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཆོ་རྒྱལ་འབྱོར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སྒྱེ་
 བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གཤེས་པ་དེའི་ཆོ། འགོག་པ་དང་སྒྲུ་རན་ལས་འདས་པ་མངོན་
 སུམ་དུ་བྱས་སོ་ཞེས། འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་
 འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། དངོས་པོ་སྒྲེས་པ་
 ཞིག་པ་ལ། །ཇི་ལྟར་འགོག་པ་རྣམ་བཏགས་ལྟར། །དེ་བཞིན་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་
 ཀྱང་། །སྒྲུམ་བྱས་ལྟའི་འགོག་པ་བཞིན། །རྣམ་པར་འཛིག་པས་འགོག་འབྱུར་གྱི། །
 འདུས་བྱས་གཤེས་པས་མ་ཡིན་ན། །དེ་ནི་སུ་ལ་མངོན་སུམ་འབྱུར། །ཞིག་ཅེས་པ་དེ་
 ཇི་ལྟ་བུ། ཞེས་སོགས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་བཞི་
 པོ་དག་ལ། བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲུབ་དང་མདོ་སྒྲེ་པ་དག་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྟག་པའི་
 རྩལ་སྒྲུབ་པ་དང་སྤང་བུ་བཀག་པ་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དུ་འདོད་པར་བྱེད་དོ། །
 རྒྱལ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་ལུགས་འདིར། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་མཆོན་ཉིད་
 ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཉེན་པོས་ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པའི་མེད་དགག་དུ་
 བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་པ་དག་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གདོད་མ་

ནས་སྒྲིབ་དང་འགག་པ་སོགས་དང་བུལ་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་འགོག་པ་
 ཞེས་པའི་བྲ་སྒྲིབ་ཉི་པར་འདོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོར་བསྡུས་པའི་དོན་ནོ། །
 གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལུང་གིས་སྒྲིབ་པ་ལ་བྲག་བཅས་ཀྱི་སྒྲིབ་མཆེད་དང་ལུང་པོ་རྣམས་
 འགགས་པ་འགོག་པར་གསུངས་པ་ནི་མདོ་ལས། མཚོ་ནི་གང་ལས་ལྷོག་པར་
 འགྱུར། །ལམ་ནི་གང་ལས་ལྷོག་པ་ལགས། །གང་དུ་འཛིག་དེན་སྒྲིག་བསྐྱེལ་དང་། །
 བདེ་བ་མ་ལུས་འགོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། གང་དུ་མིག་དང་རྣ་བ་
 དང་། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་དང་ལུས། །ཡིད་དང་དེ་བཞིན་མིང་དང་གཟུགས། །མ་
 ལུས་པར་ནི་འགགས་འགྱུར་བ། །མཚོ་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་འགྱུར་ཞིང་། །ལམ་ནི་དེ་
 ལས་ལྷོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་དེ། དེ་ལ་མཚོ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་སྒྲིབ་
 མཆེད་དུག་སྟེ། དེ་དག་གི་སྒྲིབ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་
 འཕེལ་བར་འགྱུར་བས། ཉོན་མོངས་པའི་གྲུང་གནས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ལམ་ནི་
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ཡིན་དེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་ལུང་འགྲོ་བར་
 བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་དག་མ་ལུས་པ་ནི་ལུང་པོ་རྣམས་མ་མེད་པའི་སྤྱི་
 ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་འགག་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་པའོ། །ཁམས་བཅོ་
 བརྒྱད་འགག་པས་འགོག་པར་བསྐྱར་བ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་གང་དུ་མིག་གི་ཁམས་
 འགགས་པ་དང་མིག་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཁ་དོག་གི་འདུ་ཤེས་མེད་
 པར་འགྱུར་བ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་འགོག་པ་དང་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་
 པར་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་

གནས་སམ་རྟེན་དུ་རིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་གི་རྣམ་གྲངས་
 གཉིས་པོ་འདིས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་
 གང་དུ་ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
 དངོས་པོ་མ་ལུས་འགག་པ་ནི་འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་ཟག་པ་ནི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་
 འཇིག་པ་སྟེ་འགགས་པ་དེ་ལས་ལུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱེངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྐྱ་
 རན་ལས་འདས་པའི་འགོག་པ་དེ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱ་རན་ལས་འདས་
 པ་དེ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པ་འགག་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །གཞན་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་རན་ལས་འདས་པ་ནི་འདུ་
 བྱེད་རྣམས་ཟད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གཅད་པར་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་
 བྱིར་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བའི་བྱིར་དང་རྣམ་པ་གཞན་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་རོ། ། ཅིའི་
 བྱིར་དེ་དང་དེར་རྟག་དུ་མེད་ཞེ་ན་སྐྱ་རན་ལས་འདས་པ་ནི་སྐྱ་བཞིའི་སྟོས་པ་མེད་
 པའི་བྱིར་རོ། །སྟོས་པ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་ཚུལ་བཞིན་
 མ་ཡིན་པ་སེམས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བསམ་བྱ་ཡང་གཞན་ལ་སེམས་དཔའ་ཡང་
 གཞན་ཞེས་བྱ་བའི་བརྩེ་ཆོག་གོ། །དེ་ཡང་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། བསམ་བྱ་འགོག་པའི་
 བདེན་པའམ་སྐྱ་རན་ལས་འདས་པ་དེ་ཉིད་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ལ་མཐའ་
 བཞིར་སེམས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལུང་གིས་སྐབ་པ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

མིག་ལ་སོགས་པ་རེག་པའི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་པོ། མ་ལུས་པར་བྱད་པ་སོགས་ལས་
 འགོག་པ་སྤྱ་རན་ལས་འདས་པ་དེ་གཞན་ན་ཡོད་ཞེས་དང་མེད་དོ་ཞེས་དང་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའོ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་མཐའ་བཞིར་སེམས་པར་བྱེད་ན་
 སྒྲོས་པ་མེད་པ་སྤྱ་རན་ལས་འདས་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་སེམས་པས་སྒྲོས་
 པར་བྱེད་དོ། །མདོར་ན་རི་སྤྱི་དུ་སྒྲེ་མཆེད་དུག་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་དུ་ཉོན་མོངས་པ་
 མེད་ཀྱང་བདེ་སྤྱུག་གི་ཆོར་བ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་འདུ་གཤེས་རགས་པ་སྒྲེ་བས་
 སྒྲོས་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་སྒྲེ་མཆེད་དུག་འགགས་པས་ཆོར་བ་དང་འདུ་གཤེས་
 སོགས་རྒྱད་ལ་བུག་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་དེ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲེ་མཆེད་
 དུག་མ་ལུས་པ་འགགས་པ་ནི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤྱ་རན་ལས་འདས་པར་བསྟན་དོ་
 ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཉམས་
 སྤྱད་པ་ཙམ་གང་ཡིན་པ་ནི་བདུན་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ས་བོན་ཡང་
 དག་པར་མ་བཙུམ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཙམ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱངས་ཞེས་པའི་
 བ་སྤྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བདུན་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་
 པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་དེའི་ཡན་ལག་གི་སྤྱ་རན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ས་འོག་མའི་
 སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་རེ་ཞིག་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཡན་ལག་གིས་སྤྱ་རན་
 ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཕགས་པའི་གཤེས་རབ་གྱིས་སྤྱད་བྱའི་ས་བོན་ཡང་དག་
 པར་བཙུམ་པའི་སྤྱངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

སྤང་བྱ་གཏན་མི་སྒྲིལ་བའི་ཚེས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་
སོགས་པ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པའི་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་
རྩོགས་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྩོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བསྐྱུས་པའི་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་
སུ་རྩོགས་པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤང་བྱ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་
རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་ནི་རྒྱན་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་རྣམ་པར་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་དང་མི་ལྡན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་སྒྲོམས་འདུག་གི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་རྒྱན་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིག་
པ་གསུམ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །སྤྱིད་པ་དང་ནི་བའི་
མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྐྱུས་པའི་འགོག་པ་ནི་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུལ་དང་ཡུན་དུ་
ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་ལ་མིང་གིས་མདོར་
བསྟན་པ་ནི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལྷག་བསྐྱེལ་བསྒྲོག་པའི་རྣམ་
གྲངས་ལས། དང་པོ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་འགོག་པའི་བདེན་པ་དེ་ལ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་
ཞེས་བྱ་ནི་ཚིག་ལྷག་མ་རྣམས་པའི་བར་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེས་པར་སྤངས་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་མངོན་གྱུར་བོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་བར་འགྱུར་
བའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ། ས་བོན་རྣམས་མ་ལུས་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་གཉིན་པོ་
མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་བྲལ་བ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ། ཟད་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འགོག་པ་ནི་ཕྱི་མ་ལ་
ཉོན་མོངས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐྱེད་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཞི་བའི་
མཐོང་བའི་ཆོས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཡིད་མི་
བདེ་བ་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱབ་པ་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་རྒྱབ་
པའི་ལུང་པོའི་ལྷག་མ་རྣམས་རང་གི་རང་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་བཞི་ལས་ཟབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྟེ་
བ་ལ་སོགས་འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་
ཡིན་ཅོ། །ལྷ་དཀའ་བའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲུན་གཅིག་ལུས་ཆོགས་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཤ་དང་ལྷའི་མིག་གི་སྒྲིད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་
སྒྲུན་ནི་ལྷ་སྟེ། ཤ་དང་། ལྷའི་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཆོས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྒྲུན་ཅོ། །དེ་ལ་ཤའི་མིག་ནི་སྒྲིར་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ཀུན་
ཡིན་ལ། །དེ་ཉིད་གྱིས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་བར་གྱི་གཟུགས་ལྷ་
རགས་རྣམས་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤའི་སྒྲུན་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ། །
ལྷའི་སྒྲུན་ནི་སྟོན་ཡུལ་མཚོག་ལ་མར་མེ་དང་འབྲུ་མར་ལ་སོགས་པ་ལུལ་བའི་རྣམ་

པར་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བ། ཤའི་མིག་གིས་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་ཤིང་། ཉིང་དེ་
 འཇིན་གྱི་སྒྲུབས་པའི་ལྷའི་མིག་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་སྒྲིང་
 གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཕྱ་རགས་རྣམས་སམ་དེ་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་གཟུགས་རྣམས་
 མཐོང་བའོ། །འདི་ཡང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ལྷའི་མིག་དང་
 འདྲ་བའི་ཕྱིར་ལྷའི་མིག་ཅེས་བྱའི་ལྷའི་མིག་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་འདོད་པའི་
 སས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་ལྷའི་མིག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲུན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །ཚོས་གྱི་སྒྲུན་ནི་
 ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལུང་གི་
 ཚོས་གྱི་སྒྲུན་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཙུག་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་དང་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །འདི་ནི་ཚིག་དང་དོན་གྱི་གཟུངས་དང་དོན་གཅིག་
 ལ་སྒྲ་མ་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲུན་ནི་བཟོད་པའི་གཟུངས་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །
 རྟོགས་པའི་ཚོས་གྱི་སྒྲུན་ནི་གང་ཟག་བྱང་བཞིའི་རྟོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་
 དུ་ཤེས་པའོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་སྒྲུན་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོན་
 པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཇི་སྒྲིད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

བདུད་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ། མི་གཡོ་བ་ནི་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་
 པ་འགྲོ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་འཕོ་ཞིང་རྒྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འདུད་པ་ནི་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱིད་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བས་སྤྱིད་པར་མི་འདུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཆི་བ་མེད་པ་ནི་འཆི་བའི་རྟེན་སྤང་པོའི་བདུད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་པ་
 མེད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཁ་ན་མ་བོ་བ་མེད་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགའ་བདེའི་གཞིའི་
 ཕྱིར་གནས་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་ཡོངས་སུ་ཆད་དོ། །
 ཐར་ལྷ་བྱུང་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པ་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་བསམས་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྐྱོར་བ་
 ལམ་སྒོམ་པ་སོགས་བྱས་པ་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་གཞིའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མགོན་
 ཞེས་བྱ་བའོ། །འཕགས་པའི་མཆོག་དབྱ་བཙུམ་པ་ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་འཕགས་པའི་
 ལམ་གྱིས་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་གཞིའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔུང་གཉེན་ཞེས་
 བྱའོ། །བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་འཆི་བ་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བས་ཉམས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རིམས་ནད་མེད་པ་ནི་འདོད་པས་ཕོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གདུང་བ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པ་ནི་མྱ་ངན་སོགས་
 དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བ་ནི་ན་བ་དང་རྒྱ་བ་དང་གི་བ་སོགས་འཇིགས་པ་
 དང་བྲལ་བས་འཕགས་པའི་གནས་པའི་གཞིའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བ་ནི་
 བར་པའི་དངོས་པོ། དག་པའི་ཚོས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བའི་
 གཞི་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེ་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 བདེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་སྐྱོར་བ་བདེ་བ་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐའ་སྤངས་པས་འགོག་
 པ་དེ་བྱོབ་པའི་ལམ་གྱི་གཞིའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནད་མེད་པ་ནི། ཉོན་

མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྒྲེ་བའི་སྒྲིབ་པ་བཅས་ཅད་དང་བུལ་བའི་བྱིར་རོ། །མི་གཡོ་
བའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོས་པའི་གཡེང་བ་བཅས་ཅད་དང་བུལ་བའི་བྱིར་རོ། །མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མཆོན་མ་མེད་ཅིང་ཟག་པ་མེད་
པའི་བདེ་བའི་གཞིའི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་བརྒྱུག་པའི་རྣམ་
གངས་ལ། སྤྱུག་བསྐྱལ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་དེ་དང་དེར་ཉིང་འཆོམས་སྒྲུབ་པའི་
སྒྲོ་ནས་སྒྲེའོ། །སྒྲེས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་ལུས་ཡོངས་
སྒྲོ་གས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་འཕེལ་ལོ། །དེ་གཉིས་དང་བུལ་བའི་བྱིར་གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་མ་སྒྲེས་པ་དང་མ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་དེ་ཡང་སྒྲོན་གྱི་
ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འཕངས་ཏེ་བྱས་པ་ནི་དེ་ལྟར་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོད་པ་གཞན་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་གཞིའི་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་འོངས་པའི་སྤྲོད་པའི་རྒྱན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །
དེ་དག་ལས་བརྒྱུག་པས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་དང་།
སྒྲེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་འགོག་པའི་བདེན་པའི་མཆོན་གཞི་བསྟན་ནས། འགོག་པའི་
བདེན་པའི་སྒྲིའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ། དེ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞིས་
རིག་པར་བྱ་སྒྲེ་འདི་ལྟར་འགོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱལ་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་བཅས་ཅད་དང་བུལ་བའི་བྱིར་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདུ་
བྱེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་མ་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་རྣམས་དང་

བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞི་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བས་གཙང་ཞིར་སྡུག་
བསྐྱལ་དང་བྲལ་བས་བདེ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་ཚོམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
སྤྱི་མི་ལྷོག་པས་དྲག་ལ་བདེ་བ་ཡིན་པས་པན་པའི་གཞི་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་ངེས་
པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བསྟན་ནས།
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་འཆད་པར་བཞེད་ནས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་
ཞེ་ན་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །དེ་ཡང་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་
ནས་མངོན་བསྟན་པ་དང་། ལྟར་བྱེ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
གྱི་རྣམ་པས་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ལམ་གང་གིས་སྡུག་བསྐྱལ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་
ཉིད་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་བཞི་ལ་རང་རང་དང་མཐུན་
པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མངོན་བསྟུས་པའོ། །གཉིས་པ་
ལ་གཉིས་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱུད་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་གཉིན་པོ་ཚོགས་གྱི་ལམ་དང་ཉེ་
བར་སྤྱོད་པའི་གཉིན་པོ་སྤྱོད་པའི་ལམ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་སྤྱོད་པའི་གཉིན་པོ་
མཐོང་བའི་ལམ་དང་མཐའ་དག་སྤྱོད་པའི་གཉིན་པོ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་དང་སྤྱོད་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུན་པའི་ལམ་རྣམས་སོ། །རབ་དྲུ་དབྱེ་བ་འདི་ཡང་ལམ་
གྱི་བདེན་པ་ལོངས་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཚོགས་དང་སྤྱོད་
པའི་ལམ་ནི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུན་པའི་ལམ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་ལ། ལྟ་ལས་དང་པོ་ཚོགས་གྱི་ལམ་ནི་གཞི་
སོ་སོ་སྟེ་བོའི་ཚུལ་བྱིམས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་སེམས་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྣམ་

བར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་སྒོ་སྒྲམས་པ་ནི།
 མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ཡང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ།
 གཟུགས་སྒྲུག་པའམ་མི་སྒྲུག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་བ་སོགས་མི་བསྐྱེད་
 པའོ། །ཟས་ཀྱི་ཆོད་ཤེས་པ་ནི་འཇུ་ཞིང་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་ལུས་གནས་པ་ཅམ་དུ་
 ཟ་བའོ། །བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་དུ། ཁ་ཟས་སྤྲོད་འདྲར་རིག་ནས་ནི། །ཆགས་སྤང་
 མེད་པར་སྟོན་བགྱི་སྟེ། །ཀྱུག་ཆེད་བསྟེམ་ཆེད་འཆག་ཆེད་དུ། །མ་ལགས་ལུས་
 གནས་འབའ་ཞིག་ཆེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་
 པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་ཀྱན་དང་། །མཆོན་མོའང་སྟོད་སྟོད་བྱུན་ལ་གནས། །མན་ལ་
 ཆེའང་འབྲས་མེད་མི་འགྱུར་བར། །དྲན་ལྟན་དེ་སྤྱིད་པར་དུ་གཞོལ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། །མཆོན་མོ་ལ་བྱུན་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆ་སྟོད་དང་ཆ་སྟོད་ལ་མི་
 ཉལ་བར། །ཞིགས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་སྟོད་འཇུག་དུ། །
 ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྒྲགས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །འདི་ཉིད་ཁོ་
 བ་མདོར་བ་ནི། །ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཅེས་པ་ལྟར། དུས་དྲག་
 དུ་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་མདོན་པར་དགའ་བའོ། །གཞན་ཡང་ཐར་པའི་རྒྱར་
 གྱུར་པའི་དགེ་བ་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ། དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་སོགས་པ་
 དང་འགྲོད་པ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 བསྟན་པ་ལ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་དེའི་དོན་རིགས་པས་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་
 དང་བསམ་པའི་དོན་ཅེ་གཅིག་དུ་སྒྲིམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་དུང་སྟེ་

མདོར་ན། དེ་སྒྲིམས་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བདེན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་
བ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་གནས་ཀྱི་སྒྲོང་
ཉིད་དུ་རུང་བར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མདོར་
བསྟན་པ་ནི། གྲོད་ཡན་ཆད་ཀྱི་སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་ཚུལ་བྱིསས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་གང་
ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཉེ་བར་སྒྲོང་བའི་གཉིན་པོ་ཡིན་པས་
སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཡིན་ལ་རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་གཉིན་པོ་མ་ཡིན་པས་ཚོགས་མ་
ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཚོགས་བསགས་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱས་པའི་གང་
ཟག་གི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་ནི་དྲོ་
བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་རྩ་བས་ཤིང་རྩ་བ་པ་ལས་སེ་འབྱུང་བའི་སྤྲ་ལྟས་སུ་
གྲོད་འབྱུང་བ་ལྟར་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་བའི་སྤྲ་ལྟས་སུ་གྱུར་པས་ན་དྲོ་བའོ། །
དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་དུ་གྱུར་པས་རྩེ་མོའམ། བདེན་པ་མཛོན་
པར་རྟོགས་པ་ལ་མི་སྒྲག་པའི་སྒྲོ་ནས་བཟོད་པས་ན་བཟོད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པ་
ཡང་ཡིན་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་དངོས་སུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་ན། དེ་ཀུན་གྱི་
མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚེས་ཀྱི་མཚོག་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོ་རང་གིས་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚེས་མདོ་སྤེལ་སོགས་པ་
ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤྱང་དང་པོར་

ཐོབ་པ་དང་། བདེན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ལ་གསལ་སྒྲུང་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །མདོ་སྤེའི་རྒྱུ་དུ་ཡང་།
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་མཉམ་བཞག་པས། །ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པ། །
དོན་ཀུན་རབ་ཏུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ལ་གསལ་སྒྲུང་
འཆིང་བ་ནི་ཅེ་མོ་སྟེ། དེའི་གོང་ན་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །རི་རྒྱད་དུ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་
འཕེལ་བུའི་བྱིར་། །བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ་ཀུན་ཏུ་བརྩོམ། །ཞེས་གསུངས་ལྟར་རོ། །
བཟོང་བ་ནི། གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བཟོང་བའི་བྱིར་བློགས་གཅིག་ལ་
ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པར་གནས་པའི་བྱིར་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཞེས་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེས་ན་དོན་
ཀུན་སྒྲུང་བ་ནི། །སེམས་སུ་རབ་ཏུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར། །དེ་ཆོ་དེའི་གཟུང་བ་ཡི། །རྣམ་
པར་གཡེང་བ་དེ་སྤྱོད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ནི། འཛིན་པ་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་གིས་མཐུག་ཐོགས་དེ་མ་
ཐག་ཏུ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་
རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ཡང་རི་རྒྱད་དུ། དེ་ཆོ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། །
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲུང་དུ་རེག །འདི་ལྟ་དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
གཡེང་བ་སྤྱོད། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འདི་
རྣམས་ནི། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཉམས་སྦྱོང་པར་བྱེད་

བ་ཡིན་གྱི། ས་བོན་དུངས་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོགས་པ་དང་
བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་མིང་གི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དབྱེལ་བར་འཇིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་མངོན་
སྤྱུ་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་གྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བསམ་བློར་ཡིན་ན། འདི་དག་
ནི་སྒྲིམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པའི་
དཔྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་ཅོ། །

གསུམ་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་དང་དེ་ལ་དགོངས་
པའི་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། ཚེས་ཀྱི་མཆོག་གི་མཛུགས་ཐོགས་
དེ་མ་ཐག་ཏུ། གང་ཟག་དང་ཚེས་ཀྱི་བདག་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་
ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །ཇི་ལྟར་མི་དམིགས་ཞེ་ན་དམིགས་པར་
བྱ་བ་བཟུང་བ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་འཇིན་པ་གཉིས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་
མཉམ་པས་མཉམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ཡིན་ཅོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་
སོ་རང་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་བརྟ་བསལ་བ་སོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
ཚེས་ཤེས་པ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ཡིན་ཅོ། །ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་བརྟ་
བསལ་བའི་ཚེས་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་
མཆོན་མར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཚེས་ཀྱི་བརྟ་བསལ་བ་ལ་
དམིགས་པའི་ཚེས་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་

ཆོས་ཀྱི་མཆན་མར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྷར་ན། ཐམས་ཅད་ལ་
གཉིས་ཀའི་བད་བསལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེས་རང་
གཞན་གྱི་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆན་མར་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་འདིའི་ཤེས་པའི་རོ་བོ་ནི་རི་ལྷ་བུ་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་
པ་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་སམ་གཅིག་ཅར་སྤོང་། སེམས་དུ་ཞིག་གིས་མཐོང་ལམ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ལྷག་
བསྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། དེའི་ཆེ་ལྷག་
བསྐྱལ་ལོ་སྒྲུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་མཆན་མ་ནི་མི་འབྱུང་མོད་ཀྱི།
འོན་ཀྱང་སྤར་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཛིག་རྟེན་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་བདེན་པ་
རྣམས་ལ་མིང་གིས་མཆན་མའི་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དོན་ཅུམ་འབའ་ཞིག་པ་ཤེས་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་མཆན་མ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ནི་གཉིས་ཏེ།
དང་བའི་གཟུགས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
རྣམས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའོ། །དེ་ལ་དང་བོ་ནི། ལྷག་མཐོང་གིས་སྤང་བར་བྱ་བ་
ཡིན་འོ། །གཉིས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་འོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་
ལམ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འཕགས་
པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་ཞི་གནས་ཀྱི་སྤང་བར་བྱ་

བ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཅིག་ཅར་སྤྲོད་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་བས་
 སྤྲོད་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྲོད་བ་དེའི་ཆོ། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྤྲོད་
 བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲོད་བར་འགྱུར་དེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆོ་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་བདེན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ། བདེན་པ་ལྷག་མ་
 རྣམས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་མཐོང་བའི་
 ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་མི་འབྲད་པ་ཡིན་དེ། བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྤྲོད་རྣམ་
 པ་མི་འདྲ་བ་རིམ་གྱིས་འཕོ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གྲངས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྲོད་བའི་ཚུལ་དེ་ཡང་དཔེའི་སྒོ་ནས་གསལ་
 བོར་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྲོད་པ་ཟུག་དུ་འབྱེན་པ་ལ་ལ་ཞིག་འབྲས་
 ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པར་རིག་ནས། དང་པོར་མཚོན་ནོན་པོས་དེ་རྟོལ་བར་བྱེད་དོ། །རི་
 ཅམ་རྟོལ་བ་དེ་ཅམ་དུ་དེའི་རྣལ་འཛག་པར་འགྱུར་གྱི་རྣལ་མ་ལུས་པར་འཛག་པར་
 བྱི་མི་འགྱུར་རོ། །རི་ཅམ་དུ་རལ་ཞིང་གིན་དུ་བརྩིར་བར་བྱས་དེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་
 བརྩིར་ན་རྣལ་འབྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ཟུག་པར་ནི་འགྱུར་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་དེའི་
 རྒྱུ་རྒྱུ་དག་ཅིང་སོས་པ་ནི་མ་ཡིན་དེ། དེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་གསོ་བའི་ཕྱིར། ཕྱེ་མར་གྱི་ཆང་
 བུའམ། རས་སྤྲུམ་བག་ཅན་གྱིས་གྲུན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེ་མར་གྱི་ཆང་བུའམ།
 རས་སྤྲུམ་བག་ཅན་གྱི་གྲུན་པས་ཕྱ་དེ་ནི་རིམ་གྱིས་འཆོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་དོན་
 རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དོན་ནི་འབྲས་སྤྲོད་པ་
 རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ནི་མཐོང་བས་སྤྲོད་བར་བྱ་བའི་ཟུག་པ་རྣམས་གྱི་ཟུག་པའི་གནས་

ལྷ་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །མཆོན་གྱིས་རྟོལ་བ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ནི་ལྷ་ག་
མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བརྩེར་བ་ཇི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་
དུ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ལྷ་བར་བུའོ། །རྣལ་ཇི་ལྷ་བ་
དེ་བཞིན་དུ་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་བག་ལ་ཉལ་དུ་གཏོགས་པའི་བླ་བ་
རྣམས་ལྷ་བར་བུའོ། །

ལྷ་སོས་བ་ཇི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནི། བསྐྱེད་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་བླ་བ་
པ་གཞི་དང་བཅས་པ་རྣམས་བལྟ་བར་བུའོ། །ཕྱེ་མར་གྱི་ཆར་བུའམ། རས་སྐྱུ་མ་
བག་ཅན་ཇི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནི། སྐྱེ་པའི་ལམ་བལྟ་བར་བུའོ། །

མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་སེམས་དུ་ཞིག་གིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཞེས། དེ་ལ་
སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོམ་རྣམ་པར་འཛོག་ལ། ཁ་ཅིག་
ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་བྱད་པར་འདོད་ཞེས་འབྱུང་ལ། བོད་ཀྱི་སྒྲིབ་
དཔོན་སྡེ་མ་དག་གྱང་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་སྒྲིབ་པོད། གཞན་གྱི་ཆོག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་
རྣམ་པར་འཛོག་པ་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ནི་འབྲུལ་པ་
མེད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་འཛོག་གོ། །དེ་ལ་
འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲིབ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་
བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་ཤེས་འདུག་ཐོགས་སུ།
འདི་ལ་ཕྱེ་བྲག་ཡོད་གྱུར་ན། །དངོས་པོ་ཤིན་དུ་སྤྲ་བ་ལའང་། །གང་གིས་སྐྱེ་བར་
རྣམ་བཟགས་པ། །རྣམ་པར་མི་སྤྲུལ་དེ་ཡིས་ནི། །རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་དོན་མ་

མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འབྲེལ་པར། དཔལ་ལྷན་གྱི་བ་བྲགས་པས།
 དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་བ་མེད་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཚོས་ཤེས་པས། བདེན་པ་གཉིས་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྩོ་
 པོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པས། ལྷ་རན་ལས་འདས་པར་ཡང་དེའི་རྩོ་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་
 མཐོང་བས་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་
 ལྟར་ན་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཙུ་ལྟར་ཇི་ལྟར་བཞག །སྤྱེ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་
 མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཙུ་ལྟར་མི་འདོད་ཅིང་། མཛོན་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་
 ཏུ་ཟད་པར་འདོད་དེ། དེ་དག་གི་འདོད་པ་དང་བཤད་པ་འདི་མི་འགལ་ལོ། །གང་
 དག་སྐྱད་ཅིག་བཙུ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་
 པོ་ལ། དེ་བསྟན་པས་པན་བདགས་པའི་བྱིར། ཤེས་པའི་རྩོ་པོ་གཅིག་ལ་ཆར་སྤྱེ་
 བས་བཙུ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཇི་ལྟར་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཆར་སྤྱེ་བས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཙུ་ལྟར་དང་བཙུ་
 རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་འཛོག་ཅེ་ན། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་
 བདེན་པ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཚོས་
 ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་དག་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མི་སྤྱག་པའི་
 བྱེ་བྲག་གིས་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །
 ཁམས་གོང་མའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྤྱག་བསྐལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་

བཞིའོ། །དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་མི་སྐྱུག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་
 ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་འོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་
 ལུགས་ལ། མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་པ་
 གནས་པ་རྒྱས་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རོན་དམ་པ་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་སོ་སོ་རང་རིག་པ་སྟོས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་བདེན་པ་བཞིའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་
 དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས། ཆོས་ཤེས་པའི་
 ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་སེམས་བཞི་དང་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་
 མཐུན་པའི་སེམས་བཞི་དང་། མཐུག་ཏུ་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་པའི་སེམས་གཅིག་སྟེ།
 སེམས་རྣམ་པ་དགུས་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་འོ། །

སེམས་དགུ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་མདོར་བསྟུ་ན་ལམ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ།
 ཐོག་མར་སྟེ་བ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང་། མཐུག་
 ཏུ་སྟེ་བ་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་པའི་ལམ་གཉིས་ཡིན་འོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་། ལྷོག་
 པས་བྱེ་ན་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་བྱེ་
 བྲག་གིས་ཆོས་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་བཞི་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་
 མེད་པ་ན་སྟོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས། རྗེས་

སུ་རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བཟོད་པ་དང་ཤེས་
 པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ལ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་
 དག་གྲུང་ལྷོག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རྩམ་སུན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྲུང་བཟོད་པ་
 བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་ཤེས་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་
 བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བཞག་
 པའི་རྣམ་གཞག་ནི། གཞུང་འདི་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་སེམས་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་
 ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཡང་ཡུལ་བདེན་པ་བཞིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆོས་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་བཞི་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་
 རང་གི་ངོ་བོ་ལྟོང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྩམ་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་བཞི་འོ། །
 དང་པོ་ལ་ཡང་བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། ཆོས་
 བཟོད་བཞི་དང་། ཆོས་ཤེས་བཞི་ཡིན་ལ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 རང་གི་ངོ་བོ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་
 ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་པ་གཉིས་པ་འདྲེན་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། རྩམ་སུ་ཤེས་
 པའི་བཟོད་པ་བཞི་དང་རྩམ་སུ་ཤེས་པ་བཞི་འོ། །དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་སོ་སོ་
 རང་རིག་སྒྲིས་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟུ་བར། དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གཅིག་ཁོ་ནའི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བརྩམས་ཏེ། མཐོང་
 བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཞིག་ནས་གྱི་ལམ་ནི་སྤྲ་མ་ཁོ་ན་

བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་གཞག་དང་པོ་ནི་
སྒྲོས་པ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་གཞུག་
པའི་ཐབས་སུ། མཐོང་བའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེ་
ཉིད། ཆ་བཙུ་བྱུག་དུ་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་ཆོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་ནི་རྣལ་
འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྒྲེ་བའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པས་
དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི་སྒྲུག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་
པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཙུ་བྱུག་གོ། །

སོ་སོའི་རོ་བོ་ཆོག་རེ་རེ་ནས་བཤད་པ་ནི། སྒྲུག་བསྐལ་ནི་སྒྲར་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ནི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲོར་ལམ་གྱི་དུས་ན་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་རྟགས་པ་ལ་སོགས་པར་རྩལ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དབྱེད་
པ་ནི་སྒྲུག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲར་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོ་
རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབས་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གང་གིས་
ཁམས་གསུམ་ན་སྒྲིབ་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་མཐོང་བས་སྒྲར་བར་བྱ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཉི་
ཤུ་རྩ་བརྒྱད་སྟོང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲུག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་
བཟོད་པའོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་བཟོད་པའི་འཇུག་ཐོགས་སུ་བཟོད་པ་དེ་ཡང་སྒྲུག་

བསྐྱེལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གནས་གྱུར་
 བས། དེ་མ་ཐག་དུ་གནས་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཤེས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཤེས་པ་དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་བཟོང་བ་དང་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་
 གྲོལ་བ་པ་དང་མི་གྲོལ་བའི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་དེ། དེ་ལས་དེ་དག་
 ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲམ་དུ་དམིགས་ནས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་
 པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཟག་པ་
 མེད་པའི་ཤེས་པ་གང་གིས་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོང་བ་དེ་ངེས་པར་འཛིན་ཅིང་
 ཡོངས་སུ་གཙུང་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྤྱར་དེ། གོ་སྤྱོད་བར་ཟད་དོ། །
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་གཉིས་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་
 དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ནི། དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ནི། ཡང་
 དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོང་བ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 བཟུང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་སོ། །རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་བཟོང་བ་དང་ཤེས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཛིན་པ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་སོ། །བཟོང་བ་དང་ཤེས་པ་དེ་
 ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆོན་མ་མེད་ལ་གནས་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་མི་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོང་བ་དང་ཤེས་པས་བསྐྱེས་པ་སྤྲད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་

བམས་ཅན་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྒྲིན་མ་མཐོང་བའི་འཕགས་
 བའི་བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །སེམས་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་མ་ནི་དངོས་པོ་མ་བྱུང་བ་བྱུང་བ་ཅུ་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་མི་བྱའི། ཤེས་
 བྱ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་
 འབྱུང་སྐྱུང་བར་བྱ་ཞེས་སོགས་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །འགྲེལ་པར། གང་མཐོང་བའི་ལམ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་
 སྒྲིན་པ་དེ་བམས་ཅན་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཅུ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །
 ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་བམས་ཅན་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་བཞག་པ་
 རང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྟོང་བ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་ནི་ཇི་ལྟར་རང་གི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་མཐར་བྱིན་ནས། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་
 པའི་ཤེས་པས་གཞན་དག་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་གའི་
 ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་སྟེ་བདེན་པ་རྣམས་ལ་
 བཞོང་བ་དང་ཤེས་པ་འདི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 ནི་མངོན་པར་རྟོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་དེ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །

དེ་སྟོང་བ་ནི་དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱེད་པ་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པ།
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྒྲིན་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དང་པོར་སོ་

སོར་རང་གི་སྤྱོད་བའོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་གནས་གྱུར་པ་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་ནས་ཐོབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་འཕྱོང་བའོ། །ཐོབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་
 དག་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཤེས་པས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམས་པར་འཛོག་གོ། །དེ་ལྟར་རྣམས་
 པ་བཞི་ནི་ལམ་གྱི་ལམ་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཞན་ལ་བདེན་ནས་རྣམས་པར་འཛོག་
 པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ལུང་དོན་ལ་གཉིས་ལས་ངེས་ཆོག་ལ་
 དགོངས་པའི་ལུང་དོན་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ནི་མཐོང་བའི་
 ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་
 འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་ལ་
 བཟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟུལ་མེད་དེ། དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིག་བསྐྱེལ་སྒྲོང་
 བའི་སྤྱིར་རོ། །ཆོས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཏེ། དེ་དག་ནི་དེའི་སྒྲིབ་པའི་དྲི་
 མ་སྒྲངས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་བཟོད་པའི་གནས་སྐབས་
 ན་བདེན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་
 སྒྲིབ་སྒྲངས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲེས་པའི་སྤྱིར་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བས་ཀྱང་ལམ་རྣམས་
 པར་དག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཕན་ཡོན་ལ་དགོངས་པའི་ལུང་དོན་ལ། མདོ་དགོད་པ་ནི་
 ཆོས་མཐོང་བ་ཆོས་ཐོབ་པ། ཞེས་སོགས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་
 གྱི་དབང་དུ་མཛད་དེ། གདུལ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་
 ན་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་བཟོད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་མཐོང་སྟེ། དེ་དག་
 གིས་བདེན་པའི་དེ་ཞོན་ཉིད་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཆོས་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་

ཐོབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་གྲུར་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རྩེས་བཟོད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་རིགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །ཞེས་དེ་གཉིས་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩེས་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་
 རྟོགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཇི་སྟེད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་བྲམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་ཐོབ་པ་ལ་སོམ་ནི་ལས་རྒྱལ་ཏེ་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས། ཡུན་རིང་པོ་ནས་འདོད་
 པ་རང་གིས་ཐོབ་པ་ལ་གེ་ཆོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲམས་ཅད་ཀྱིས་གཞན་གྱིས་
 འཐོབ་པ་ལས་གེ་ཆོམ་ལས་རྒྱལ་ཏེ། དེའི་དུས་ན་གཞན་དག་གིས་ཁུད་པར་ཐོབ་པ་
 ལ་ཡང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་དྲིང་ལ་མི་འཛིག་སྟེ།
 གཞན་ལ་ལུང་མོད་པ་མེད་པར་ཡང་བདག་ཉིད་མཁས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་
 མི་དགྱི་བ་ནི། ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པས་གཞན་སུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་
 རབས་གཞན་དུ་ཡང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་མི་འཕྲོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རྣམས་
 ལ་མི་འཛིགས་པ་ཐོབ་པ་ནི། རང་གི་ཐོབ་པ་ལ་བརྩམས་ནས་འདྲི་བའི་ཆོས་རྣམས་
 དང་གཞན་གྱིས་དྲིས་པ་ལུང་སྟོན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྟེག་པ་འདོད་པ་དང་མངོན་
 པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་བཞིན་དུ་སེམས་ཞུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོམ་པའི་ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་དགུར་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་རོ་བོ་དང་
 ཞར་བུར་ལ་སྟོམ་པ་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ལས་གོང་དུ་
 གྲུར་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་

པའི་ལམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་དེ་གཉིས་ལ་ངོ་བོའི་དབྱེ་ན་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་
པ་གསུམ་དང་དེ་དག་ལྗེའི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་སྟོར་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དགུ་ལས་དང་པོ་ལ་ཡང་གཞུང་གི་དངོས་པོ་དང་གཞུང་གི་
དོན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་འཛིན་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་། གཞུགས་མེད་པ་
གཉིས་ཡིན་ཅོ། །བསམ་གཏན་ལ་ཡང་སྟེ་བ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་
གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་ནི་ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་
བར་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ཅི་སྟེད་པ་བསམ་ཅན་ཡིན་ཏེ།
སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱེད་པོ། །སྟོམ་པར་འཇུག་
པའི་བསམ་གཏན་ནི། ཡན་ལག་གི་སྟོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདའ་བའི་སེམས་ཅི་
གཅིག་པ་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྟེ་བས་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ་ནི་སྟེར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ། །ཡང་དང་པོ་ནི་རང་སའི་
རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ་
ལ་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དེའི་དམིགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་
ཉིད་བསྟོགས་དང་དེ་མཐར་ཐྱིན་པ་དངོས་གཞིའི་སེམས་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི་
སྟེས་ཐོབ་ཡིན་པས་ཉིད་བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞིའི་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །
དངོས་གཞི་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟོག་དབྱེད་གཉིས་པོའི་ཡན་
ལག་གིས་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་སེམས་ཅི་
གཅིག་པ་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དཔེན་པ་ལས་སྟེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་

བ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྟུ་ལྔ་ན་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་
 ཡང་སྟོན་པ་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་གིས་རྟོག་པ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྔ་ན་དང་བཅས་པ་ནི། དེས་གཞི་བྱས་པར་ཅན་
 ཞེས་བྱ་ལ། སྤྲ་མ་ནི་དེས་གཞི་ཙམ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི་ནང་
 རབ་རྟུ་དང་བ་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་གིས། རྟོགས་དཔྱོད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བས་རབ་རྟུ་ཐྱེ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྔ་ན་དང་བཅས་པ། ཉིང་པེ་
 འཛིན་ལས་སྟེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྟུ་ལྔ་པའོ། །
 བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི་དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་
 གིས་དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་རྟུ་ཐྱེ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་
 མཆུངས་ལྔ་ན་དང་བཅས་པ་དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་
 རྟུ་ལྔ་པའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་དྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་གིས་བདེ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་རྟུ་ཐྱེ་བའི་
 སེམས་རྩེ་གཅིག་པ། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྔ་པའོ། །
 གཟུགས་མེད་པ་ལ་ཡང་སྟེ་བ་དང་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་ཐྱེ་བྲག་གིས་གཉིས་
 ཡིན་ལ་དང་པོ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་སོགས་བཞིར་སྟེས་པའི་སེམས་
 ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྟེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་དམིགས་པའི་སྟོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདའ་བའི་སེམས་རྩེ་
 གཅིག་པ་མཆུངས་ལྔ་ན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡང་

སྒྲེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་ནི།
 སྒྲོར་བའི་དུས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞིག་སྟེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་
 ཡས་སོ་སྟམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དངོས་གཞིའི་དུས་ན་དེ་ཉིད་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་
 སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་
 མཆེད་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱང་
 མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དེ་ཉིད་མདོན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཅི་ཡང་མེད་
 པའི་སྒྲེ་མཆེད་ནི་དེའི་འོག་དུ་གཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དེ་
 ཉིད་མདོན་དུ་གྱུར་པའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ནི། འདུ་
 ཤེས་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་བྱག་རུའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཀུན་དུ་ཚྭ་ངས་པའོ། །
 འདུ་ཤེས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ནི། ཞི་བ་གྱ་ལོ་མ་པའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱས་པས། དེ་ཉིད་
 མདོན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །ཅིའི་སྤྱིར་
 བསམ་གཏན་རྣམས་ཡན་ལག་གིས་འདའ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་རྣམས་
 ནི་བསམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དམིགས་པ་དང་རྣམ་
 པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་ནི་མེད་གྱི་འོན་ཀྱང་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་ནི་ཡོད་དོ། །
 དེའི་སྤྱིར་བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་གིས་འདའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་སྤྱིར་
 གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་དམིགས་པས་འདའ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསམས་ཅད་ཞི་
 གནས་སུ་རོ་གཅིག་པས་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་ནི་མེད་གྱི་འོན་ཀྱང་
 དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དང་པའི་སྤྱིར། དམིགས་པས་འདའ་བ་ཞེས་

བུ་ལོ། །ཡང་བསམ་གཏན་རྣམས་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་ནི། རྟོན་
 མོངས་ཅན་དང་དག་པ་བ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་ལ། འདུག་པས་
 མེད་འདུག་པས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲིམ་ཆེད་ལ་ཟག་མེད་མ་གཏོགས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །
 རྟོན་བསྟོགས་རྣམས་ལ་དང་པོ་ལ་ནི། ཟག་མེད་དང་དག་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། ལྷག་
 མ་རྣམས་ལ་དག་པ་འབྲེལ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟོགས་རྣམས་ལ་རྟོན་
 མོངས་ཅན་མི་འབྱུང་ཞེས། འདི་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོན་མོངས་ཅན་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་མི་རྣམས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཟག་མེད་མི་འབྱུང་ཞེས།
 གང་གིས་འོག་མའི་དངོས་གཞི་མ་གྲོག་པ་དེས་ནི་གོང་མའི་ཞེས་བསྟོགས་ལ་སྟོམས་
 པར་འདུག་མི་རྣམས་ལ། གང་ཞིག་གོང་མའི་ཞེས་བསྟོགས་གྲོག་པ་དེ་ནི་འོག་མའི་
 དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། གོང་མའི་ཞེས་བསྟོགས་ལས་
 འོག་མའི་དངོས་གཞི་ལམ་སྐྱབ་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྟོན་མོངས་པ་ཅན་ནི་
 རང་སའི་རྟོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
 སྟེང་པ་གས་ཆེ་པའི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡིན་ཅོ། །དག་པ་ནི་རང་སའི་
 རྟོན་མོངས་པས་ས་སྐྱད་པའི་དག་པ་རྩེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་སྟེ།
 དེ་ཡང་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་དང་གནས་པ་ཆ་མཐུན་བྱུང་པར་ཆ་མཐུན་ངེས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན་ཏེ་བཞི་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་ནི། དག་པའི་བསམ་གཏན་གང་
 གི་འདུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་འོག་མའི་རྟོན་མོངས་པ་སྟེ་བ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་

པའོ། །གནས་པ་ཆ་མཐུན་ནི་གང་གི་འདུག་ཐོག་ས་སུ་རང་དང་ས་གཅིག་པའི་
 བསམ་གཏན་དག་པ་གཞན་འདྲན་པའོ། །ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ནི་གང་གི་
 འདུག་ཐོག་ས་སུ་ས་གོང་མའི་དག་པའི་བསམ་གཏན་འདྲན་པར་བྱེད་པའོ། །དེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི་གང་གི་འདུག་ཐོག་ས་སུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
 འདྲན་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྱི་དུང་ལ་ནི་ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་མེད་དེ། དེའི་གོང་ན་ས་
 གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་རྣམས་ལ་ནི་བཞི་ཀ་ཡོད་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །
 ཟག་པ་མེད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་བྱའི་དོན་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བསམ་གཏན་
 དང་གཟུགས་མེད་པ་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་པ་བཞིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཕ་བ་
 བཞི་ནི་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་
 སྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རོ་བོ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེན་སྤྱད་
 བས་ནི་དེ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ།
 ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བས་རོ་སྦྱང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བས་ནི་དེ་ཤས་ཆེ་
 བའི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དོ། །བསམ་གཏན་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་གྱི་མཐར་ཏྟག་པའི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ར་རྒྱལ་གྱིས་ནི་དེ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ།
 དེས་ཁྱད་པར་ཐོབ་ན་སེམས་ཁེངས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་རིག་པ་ནི་ཐེ་ཆོས་

གས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་བ་རྣམས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་
 རྟོགས་པས་ཐར་པ་འདོད་པ་པོས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དེ་ཐར་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་
 ལྟམ་དུ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བཞི་པོ་དེ་ལུང་དུ་མ་
 བསྟན་པའི་རྩ་བར་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་དག་པའི་
 བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་བ་རྣམས་ནི་དག་པའི་ཕྱིར་རང་སའི་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཡན་ལག་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་ཡན་ལག་ལྷ་དང་ལྷན་དེ། འདི་ལྟར་འདོད་པ་ནི་རགས་
 པའོ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་ནི་བའོ་ཞེས་ཀྱན་རྩ་ཆོལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་
 དང་དེའི་འོག་རྩ་ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་ཉུང་བ་དང་ཆེ་རིང་བ་དང་བྱུང་བ་ལ་
 སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་ཞིབ་མོར་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དབྱེད་པ་
 གཉིས་ནི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དག་ཡིན་དེ། དེ་དག་གིས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
 དང་གཞོད་སེམས་དང་རྣམ་པར་འཆེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་རྣམས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིག་པ་མི་དག་བའི་
 ཆོས་ཀྱིས་དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་
 ཡིན་དེ། དེ་དག་གིས་བསམ་གཏན་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་པན་འདོགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་ནི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྟོག་སྦྱོང་སོགས་གཉིན་པོ་དང་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཤིས་པ་ལ་ནི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ནང་རབ་དུ་དང་བ་ནི་གཤིན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །
ཏྲོགས་དབྱེད་སོགས་བསམ་གཏན་གཤིས་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྟོང་བའི་བྱིར་རོ། །
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྟེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །
བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ནི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གཤིན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་རྣམས་སྟོང་བའི་བྱིར་རོ། །དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ་ནི་དྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་གཤིན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་རྣམས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་བྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་གཤིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་མ་བཞག་ཅིན། དང་པོ་ན་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཏྲོག་དབྱེད་གྱིས་མཛོམ་པར་སྐྱབ་པས་རང་གི་ངོ་བོས་ལས་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། གཤིན་པོའི་ཡན་ལག་དུ་མ་སྟོས་ལ། གཤིས་པ་ན་རང་གི་ངོ་བོས་ལས་བྱེད་ཀྱང་དགའ་བས་ཐེལ་གྱིས་མནན་པའི་བྱིར། རང་མིང་གིས་མ་སྟོས་ལ་རབ་དུ་དང་བ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་སྟོས་སོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་ནི་དགའ་བའི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་བྱིར་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་རང་མིང་

ཡིན་ཅོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་དགའ་བ་ནི་སྤྲུལ་ལྟར་ཡིན་ལ་བདེ་བ་
ནི་དབང་ཤེས་ལའོར་གྱི་ཆོར་བ་སེམ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་བདེ་བ་ལུས་གྱིས་སྦྱོར་
ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་བདེ་བར་སི་རིགས་ཏེ། བསམ་
གཏན་བཞི་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཆེས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཡང་བདེ་བ་
ཡན་ལག་ཏུ་མ་སྦྱོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིར་ནི་ཡིད་ཤེས་ལའོར་གྱི་
ཆོར་བ་སེམ་པ་དེ་ནི་ད་ཡིད་ཤེས་ལའོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱིར་
དགའ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པས་ཁ་ནང་དུ་སྦྱོགས་ཏེ།
དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱིར་བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་གྱི་དེ་
གཞིས་རྩ་ས་སུ་བྱ་བ་དད་པ་ས་ཡིན་ཅོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་ནི་ཡིད་ཤེས་
ལའོར་གྱི་ཆོར་བ་སེམ་པ་དེ་ནི་ད་བྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གྱིས་ཡོངས་
སུ་ཟེན་པས་སེམས་གཡོ་བའི་བྱ་བ་སི་བྱེད་པའི་བྱིར་དགའ་བ་ཞེས་སི་བརྗོད་ལ།
ཁ་ནང་དུ་བལྟས་ཏེ་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱིར་བདེ་
བ་ཞེས་བྱའོ། །

ཅིའི་བྱིར་བསམ་གཏན་བཞིར་ངེས་གྱི་མང་བའམ་ཉུང་བར་ས་ཡིན་ཞེ་ན།
བསམ་གཏན་གྱིས་ས་རྣམས་ནི་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་ལས་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་ཆོལ་བར་བྱེད་གྱི་བཏང་སྟོམས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཆོལ་བར་སི་བྱེད་དེ།
བྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདོགས་པར་དགའ་བའི་བྱིར་རོ། །
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་ནི་གཞིས་ཏེ་རགས་པ་དང་ཕྱ་བའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་

རི་ཡིད་མི་བདེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཚོར་བ་རགས་
 པ་ལས་རེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་རན་
 ལེན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། སྟུག་བསྐྱེལ་ཕྱ་བ་ལས་ཀྱང་རེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་སྟུག་བསྐྱེལ་བསམ་ཅད་ལས་རེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་དབང་པོ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་གཏན་ལ་
 དབབ་པར། ཕྱི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་དབང་པོ་མ་སྤངས་
 ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ་དེ་ལ་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་རན་ལེན་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་དབང་པོ་སྤངས་པར་གྱུར་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
 དང་གནས་སའི་བྱུང་བར་མི་དམིགས་པར་འབྱུང་བས། དེའི་ཕྱིར་མ་སྤངས་པ་ཁོ་
 རར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཡང་རགས་
 པ་དང་ཕྱ་བ་གཉིས་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་སྤངས་པ་ཁོ་རར་རིག་པར་
 བྱའོ། །ཅེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཡང་རགས་པ་དང་ཕྱ་བ་
 གཉིས་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་རགས་པ་ལས་རེས་
 པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བདེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་
 པ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། བདེ་བའི་ཚོར་
 བ་ཕྱ་བ་ལས་ཀྱང་རེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྐྱེལ་
 གྱི་ཚོར་བ་ཕྱ་བ་རགས་རྣམ་པ་བཞི་ལས། རེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 བསམ་གཏན་རྣམ་པ་བཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་གཏན་

ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བར། ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་ཁོ་ནར་བད་དེ། ཆེས་མང་བ་
 ཡང་མ་ཡིན། ཆེས་ཉུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་
 ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཤིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐར་གྱིས་
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་དུ་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་ཆོར་བ་
 ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བས་རབ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་འདུ་ཤེས་
 ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བས་རབ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་འདུ་ཤེས་ནི་གཉིས་ཏེ།
 ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་ནང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དཀྱ་བར་འཛིན་པའི་
 འདུ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ལ། དང་པོ་གཟུགས་ལ་དཀྱ་བར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་ལ་
 ཡང་། སྤྱང་བྱ་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། དེའི་གཉིས་པོ་ནམ་མཁའི་
 འདུ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་ལ། འདུ་ཤེས་དང་པོ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ནམ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །འདུ་ཤེས་གཉིས་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་རྣམ་ཤེས་
 མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དཀྱ་བར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་
 ཡང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉིས་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཉིས་ཡིན་ལ། དང་པོ་
 ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལས་ངེས་
 པར་འབྱུང་བ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །དེའི་
 ཕྱིར་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་བས་མང་བའམ་ཉུང་བ་མ་ཡིན་ཅོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་
 གཏན་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཞེ་ན། གཞོད་པ་སྤྱོད་པ་གཉིས་

པོའི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་པ་སྐྱབ་པ་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་གཞིས་ཀའི་
གནས་གྱི་ཡན་ལག་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་
ལ་ཡན་ལག་རྣམ་པར་མི་བཞག་ཅེན། དེ་ནི་ཞིག་ནས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་བྱིར་ཡན་
ལག་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མེད་དོ། །སྟོམས་པར་འདུག་པ་རྣམ་
པར་བཞག་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདུག་གིས་
མེད་འདུག་གིས་མེད་མིན་གྱི་བར་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་ནི།
མཆོན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་རབ་ཏུ་
རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་
འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་འོག་མ་རྣམས་ལ། ཆེ་བྱང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་
ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་གྱི་སྟོན་ས་རགས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
སོགས་པ་གོང་མ་རྣམས་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་སྟོན་ས་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་དུ་
དབྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་འདྲེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་
རིག་པར་བྱའོ། །

མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཐོས་པ་དང་སེམས་དཔའ་ལས་འདས་
པས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲེས་པའི་རྣམ་པས་ཞི་རགས་གྱི་མཆོན་ས་ལ་དམིགས་པའི་ཞིག་ནས་
དང་ལྷག་མཐོང་བསྒྲེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་བསྒྲེས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་འོ། །རབ་ཏུ་
དབེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི། གོམས་པས་ཐོག་ས་སྟོང་བའི་ལས་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་

བསྐྱེད་པས་ནི་ཆོན་མོངས་པ་འབྲིང་གསུམ་སྟོང་དོ། །དབྱེད་པས་ནི་བོ་བ་པར་
མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་མེད་པར་སེམས་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །སྟོར་བའི་མཐའ་ཡིས་ནི།
ཆོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་གསུམ་རབ་ཏུ་སྟོང་དོ། །

སྟོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལེགས་པར་བསྟོམས་པས་
དེ་དག་གི་བསྟོམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །ཆོན་མོངས་པར་བཞག་པ་ལ་རྒྱ་
སྟོམས་འབྲུག་གི་ཆོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པ་མི་གསལ་བ་དང་གསལ་བ་དང་
ཆེས་གསལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་སམ། གུས་པ་དང་རྒྱན་ཏུ་སྟོར་བ་གཉིས་ཀ་དང་མི་
ལྟན་པ་དང་གང་རུང་དང་ལྟན་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་ལྟན་པར་སྟོམ་པའི་བྱེ་བྲག་
གིས་རྒྱུད་ཀྱི་དང་འབྲིང་དང་ཆོན་པོ་བསྟོམ་པ་གསུམ་གསུམ་ཡིན་ཅོ། །འབྲས་བུ་སྟོ་
བའི་ཆོན་མོངས་པས་མ་གཏན་དང་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཏུ་སྟོམས་པས་དེ་དག་
གི་འབྲས་བུ་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་ཆོན་པ་རིམ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོ་
བ་རྣམ་པ་གསུམ་མདོན་པར་འགྲུབ་པོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བསམ་གཏན་ལྷག་མ་རྣམས་
ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འབྲུག་པའི་རྒྱས་སུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གསུམ་སྟོམ་པ་ལས།
འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་འགྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་གནས་གཞན་མེད་པའི་སྟོར་དོ། །དེ་
ལྟར་མ་སྟོ་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དང་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་ན་རྒྱུད་
རུང་བསྟོམ་པས་རན་ལ་དམའ་བ་དང་འབྲིང་གིས་རན་ལ་མཐོ་བའས། བཟང་ལ་
དམའ་བ་དང་ཆོན་པོར་སྟོམས་པས་མཐོ་ལ་བཟང་བར་སྟོ་བའོ། །དེ་ལ་མཐོན་པོ་

དང་དམའ་བ་ནི་ཆེ་རིང་བ་དང་བྱང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རམ་པ་དང་བཟང་བ་ནི་
 ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་དེ་ལས་བསྐྱོད་པའོ། །མིང་དུ་གདགས་པ་ནི་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུའི་ཁྱད་པར་འགྲུབ་པའི་
 སྒོ་ནས་མིང་གྲངས་མེད་པ་བཏགས་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་སྒོ་མས་པར་འདུག་པ་དེ་དག་གི་མིང་ཡང་ཉན་རང་
 རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་ན་གྲངས་ཤེས་པའང་སྒོ་མས་པར་འདུག་ནུས་པ་ལྟ་ཅི་སྒོ་ས།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སོ། །
 རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རང་གི་རྒྱུ་དུ་ལས་འབྲེང་དང་དེ་ལས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་རབ་
 ཀྱི་མཐུའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོན་
 ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མདོན་པར་སྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་རི་ལྟར་འདོད་པ་
 བཞིན་ལས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འབྲིང་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཛིན་ཏེན་ལས་འངས་པའི་ལམ་ནི་སྒོ་མ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་
 སྐབས་ན་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཚོས་
 ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་བཞི་དང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་
 རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པ་བརྒྱུད་ནི་ལྷག་
 མཐོང་གི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཆ་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་
 པར་ལྟན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ཕྱོགས་པ་མེད་པ་ནས་ཅི་
 ཡང་མེད་པའི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དེ། མདོར་ན་བསམ་གཏན་པ་དུག་གཟུགས་མེད་

དང་པོ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ངོ་པོར་སྒྲིབ་དུ་བུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཞི་
གནས་དང་ལྷན་ཞིང་སེམས་སྐྱ་བ་མཛོམ་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་
པོ་ཟག་མེད་དུ་སྒྲིམ་པ་ན་རྟོག་དཔྱེད་ཡན་ལག་དུ་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟོན་
ལས་འདས་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སྤྲིང་རྩེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་
པའི་ལམ་མཆོག་དུ་གསལ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟོན་པ་ཡིན་མོ། །
དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་དམན་པས་དམིགས་པ་ལ་མཆོན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
མཆོན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྲིང་པའི་རྩེ་མོ་དེ་ནི་ད་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་མེད་
པར་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཞེན་ཇི་ཅུམ་དུ་འདུ་ཤེས་གསལ་བོས་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་
ཅུམ་དུ་ཀུན་ཤེས་པ་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རྟོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ལས་སྤྲིང་རྩེ་འཛིག་
རྟོན་པ་དང་གཞན་བདུན་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པར་ཡང་བསྟན་ན། འགོག་པ་ཇི་
ལྟར་ཞེན་དེ་ནི་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་
སུ་བྱོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པ་དེ་ནི་དང་པོར་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མཛོམ་པར་སྒྲུབ་སྟེ།
དེར་ནི་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་རགས་པས་སྒྲེ་སྟེ། དེ་དག་བཀག་པའི་འགོག་པ་ལ་
དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲིང་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་དེ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་རམ་སྒྲེ་བ་ཕྱི་མ་
ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་མཛོམ་དུ་བྱེད་དོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ་དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཞི་བའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཟུགས་ལས་འདོད་ཆགས་

དང་བྲལ་དེ། སྤྲེའ་པའི་རྩེ་མོའི་སེམས་ཐོབ་པ་ནི་ལྷར་ན་གཟུགས་སུ་སྦྱེས་ནས་
 འགོག་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཅི་ན། གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འོ་ན་
 གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །དེའི་སྤྲེའ་སུ་
 བཞིར་འགྱུར་དེ། འདི་ལྷར་གཟུགས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་གཟུགས་མེད་
 པ་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་མི་རུས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མི་སྦྱོགས་པ་མེད་པ་ལ་བཞེན་
 ནས་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྤྲེའ་མི་འོང་དང་། དག་བཙོམ་པ་ལྷ་
 བུའོ། །གཟུགས་ལ་འདོད་དང་མ་བྲལ་བར་གཟུགས་མེད་པ་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་
 པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་གཟུགས་མེད་པར་སྦྱེ་བ་དོན་དུ་མི་
 གཉེར་ལ། སྦྱོར་བའི་ལམ་གསལ་ནས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་དེ།
 གཟུགས་མེད་ནི་བའི་རྣམ་པར་བར་པ་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །
 གཉིས་ག་ཡིན་པ་ནི་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་སྦྱོར་བའི་
 ལམ་ལ་གནས་དེ། གཟུགས་མེད་ནི་བའི་རྣམ་པར་བར་པ་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པར་
 བྱེད་པའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །
 ཞེས་འགྲེལ་པ་ལས་འཆད་དོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྤྲེའ་འགོག་པ་ཐོབ་པ་སྤྲེའ་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་དེ་གཟུགས་སུ་སྦྱེས་པ་ན་སྤོན་གོམས་པའི་སྦྱོབས་གྱིས་དེར་
 འགོག་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་དོ། །ལམ་རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་
 གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་བསྒྲོམ་པས་སྤྲེའ་བར་བྱ་བ་རྣམས་དེས་གྱིས་སྦྱོར་
 བར་བསྟན་པའི་སྤྲེའ་རོ། །དེ་ལ་ལམ་རྒྱུད་དུ་འོ་རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་གོ་

རིམ་བཞིན་དུ་ལམ་གང་གིས་ས་དང་པོ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་
པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟོང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྟུར་རོ། །
ཅིའི་ཕྱིར་ལམ་རྒྱུད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྟོང་ཞེས།
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རོ་ཆ་དང་བྲེལ་ཡོད་དང་གིན་དུ་བྲལ་བས་འཛེམ་པ་མེད་
པར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་དུ་འབྱུང་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཆོགས་སྟེ་ཞིང་ཡོངས་སུ་གཙོད་
སྟེ་བ་དེ་ནི་དྲི་མ་ཆེ་ལོང་བཞིན་དུ་གཉོན་པོ་རྒྱུད་དུ་སེལ་དེ། གང་ཡོངས་སུ་བཅུད་
དགའ་བར་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་ཞིང་། བྲེལ་བ་དེ་ནི་དྲི་མ་རྒྱུད་དུ་བཞིན་དུ་གཉོན་པོ་ཆེན་
པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེལ་དེ། དེའི་ཕྱིར་མི་མཁུན་པའི་སྟོགས་ལས་བསྐྱོགས་སྟེ། གཉོན་
པོའི་སྟོགས་རྣམ་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བའོ། །

སྟུར་བའི་ལམ་ནི། ལམ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་
པོ་ལ་སོགས་པའི་སྟོགས་ཀྱི་གནས་རན་ལེན་གྱི་ཆགས་རེ་རེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།
དེའི་མཐུག་སྟོགས་སུ་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམས་པ་དེ་སྟོང་བར་འགྱུར་བའོ། །བར་
ཆད་མེད་པའི་ལམ་ནི། ལམ་གང་གིས་འོག་དུ་བར་ཆད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པ་མ་
ལུས་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་བའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི། ལམ་གང་གིས་ཉོན་
མོངས་པ་སྟངས་ནས་གནས་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མདོན་དུ་བྱེད་པའོ། །ཅུད་
པར་གྱི་ལམ་ལ། ལམ་ཕྱི་མའི་སྒྲོ་ནས་དང་། ལུ་བའི་སྒྲོ་ནས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་
ནས་བཞག་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་
དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་ཆེན་པོའི་འབྲིང་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བའི་སྟུར་ལམ་ལ་སོགས་

པ་ཡང་དང་པོ་སྟོང་པའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་གྲང་སྤྱི་མའི་སྤྱངས་
པ་ཐག་སྤྱིར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞིས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་སྟོང་པའི་
སྟོང་བ་བཅུ་ལ་ནས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཚེས་ཀྱི་དོན་སེམས་དཔའ་འདས་སྤྱིར་
བསམས་པ་དང་། ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྟོན་སྟུགས་པའི་ཚེས་ལ་སོ་སོར་དོགས་པས་
གནས་པ་དང་སྟོམས་པར་འདུག་པ་གཞན་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ཡང་སྤྱི་མའི་
བྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མཛོམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏྲན་གྱི་བྱད་པར་ཅན་སྤྱིར་མེད་གསར་དུ་སྤྱོད་པའམ། སྤྱིར་ནས་ཐོབ་ཐེན་གནས་
པར་བྱེད་པ་ཡང་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ་དེས་གྲང་སྤྱིར་སྤྱངས་པའི་སྤྱངས་པ་བྱད་
པར་དུ་འཕགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞར་བྱུང་ལམ་བསྟོམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་བསྟོམ་པ་བཞིར་བསྟན་པ་
དང་། རྣམ་གྲངས་གྱིས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ས་གོང་མའི་ལམ་བསྟོམ་
པའི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །སོ་སོའི་རོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡང་དག་འཛོག་གི་སྟོན་སྟུགས་དང་།
ལམ་གྱི་འདུག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྟུགས་དང་། གཞིན་པའི་བྱད་པར་བཤད་པ་གསུམ་གྱི་དང་
པོ་ནི། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟོམ་པ་ནི། དུན་པ་ཞིར་བཞག་སོགས་དགེ་བའི་
ཚེས་སྤྱིར་ཆུད་ལ་མ་སྟེས་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་བསྟོམས་པ་སྟེ། དེས་དགེ་བའི་ཚེས་མ་
ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟེན་པའི་བསྟོམ་པ་ནི་དགེ་བའི་ཚེས་སྟེས་པ་
རྣམས་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་བསྟོམས་པ་སྟེ་དགེ་བའི་ཚེས་ཐོབ་པ་རྣམས་

གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅའ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲོམ་པའི་མི་དག་བའི་ཆོས་སྒྲུབ་
 རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་ཟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱེན་པའི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར་གཉེན་པོ་བསྒྲོམ་པའོ། །གཉེན་པོ་བསྒྲོམ་པའི་གཉེན་པོའི་སྒྲོབས་བསྒྱེད་དོ། །
 ས་འོངས་པའི་མི་དག་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་
 བའི་འབགས་པའི་ལམ་སྒྲེས་པ་ན་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲེ་བར་
 འགྱུར་བའི་བག་ཆགས་འཛིག་པ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲོམས་པ་སྟེ། དེ་ལ་
 དེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཆེར་འབར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་རྣམས་གོ་
 བར་ཟད་དོ། །

གསུམ་པའི་ཡང་གཉེན་པོ་ནི་རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་
 རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་
 ལྟ་བ་སྟེ། དེས་ནད་དང་འབྲས་དང་བྱག་རྩུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེར་
 ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་ས་ནས་སུན་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོང་བའི་
 སྒྲོང་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་སྟེ། དེས་ཉེན་མོངས་པ་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཉེན་པ་གཉེན་པོ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་སྟེ། དེས་སྤངས་པའི་ཐོབ་པ་ཀུན་ཏུ་
 འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐག་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེའི་གོང་མ་ཁུད་པར་གྱི་
 ལམ་སྟེ། དེས་སྒྲོན་སྤངས་པའི་ཉེན་མོངས་ཐག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཙུག་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི་
 འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་ཏེ།

དེས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་གྱིས་ལུས་དང་ཆོར་
བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩི་ལ་བ་ལས་
བྱུང་བའི་ལམ་ནི་ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡོངས་
སུ་བརྟགས་ནས་དེས་སྒྲིབ་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཉིད་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ལམ་ནི། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱ་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་
སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ནི་འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་སེམས་དཔའ་དང་
དཔྱོད་པའི་སྒྲིབ་ཉིད་དེ་འཛིན་རྣམས་གྱིས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་བའི་ལམ་ནི། དབང་པོ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉིད་དེ་
འཛིན་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་འཕགས་ལམ་སྟེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་
རྟོ་བ་དང་ཅེ་མོ་ལ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འདྲེས་པའི་ལམ་ནི།
སྟོངས་རྣམས་ཏེ་དེ་ལྟར་དབང་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ནི། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། མ་དང་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཟིལ་གྱིས་གཙོན་པའི་
བདག་ཉིད། བཟོད་པ་དང་ཆོས་གྱི་མཆོག་ལ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་ལམ་ནི། བྱུང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཏེ། དེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སོ་སོར་
རང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིས་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་པར་དག་པ་དེས་པར་འབྲེན་པའི་ལམ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་པ་སྟེ། དེའི་འོག་དུ་དེས་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་རྣམ་པར་བྱུང་བར་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་དང་དབང་པོ་ག་

དང་པ་ནི་ལམ་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་ལམ་དཀའ་བ་ནི་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་དང་།
 གཟུགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་དེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་
 མཐོང་ཞན་པའི་སྒྱུར་རོ། །སྤྱི་བ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། ཟུང་དུ་འབྲེལ་
 བར་འཇུག་པའི་སྒྱུར་རོ། །མདོན་བར་ཤེས་པ་བྱུང་བ་དང་སྒྱུར་བ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་
 དུ་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་དང་རྫོན་པོ་རྣམས་སོ། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་
 ལམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གནས་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་བརྒྱབ་སེམས་མེད་པ་དང་གཞོན་སེམས་མེད་
 པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་སྟེ། རྗེས་སུ་
 ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་པའི་གནས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་
 པའི་སྒྱུར་རོ། །ཡང་དག་པའི་དྲན་པས་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་
 སྒྲོང་སྟེ། དམིགས་པ་མ་བརྟེན་ན་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་སྒྱུར་རོ། །ཡང་
 དག་པའི་ཉིང་རེ་འཇོན་གྱིས་ནི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་སྟེ།
 སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ནི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་སྒྱུར་རོ། །ཡོན་
 ཏན་མདོན་པར་སྐྱབ་པའི་ལམ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་སྟེ། དེ་ལས་
 འཇོག་རྟེན་དང་འཇོག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་གསལ་ཅད་མདོན་པར་སྐྱབ་
 པའི་སྒྱུར་རོ། །ལམ་སྒྱུད་པོའི་ལམ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་
 ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོས་ནི་སྒྲོང་བ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་བསྐྱུད་དོ། །ཀུན་
 ཤེས་པའི་དབང་པོས་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བསྐྱུད་དོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པའི་
 དབང་པོས་ནི་མཐར་ཐྱིན་པའི་ལམ་བསྐྱུད་དོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་
ལས་དང་པོ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཚེས་རྒྱུ་མཚན་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པ་
ལྟ་ལྟས་རྒྱས་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ནི་བར་བཞག་པའི་
དམིགས་པ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་དམིགས་པར་རྒྱས་
པར་བཞག་ཅེ་ན། བྱིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཅན་རྒྱུ་ལུས་ལ་བདག་གི་གནས་
གྱི་དངོས་པོ་དང་ཚོར་བ་ལ་བདག་གིས་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་གཞི་དང་སེམས་བདག་གི་
དངོས་པོ་དང་ཚོས་ལ་བག་ཆགས་སོགས་གྱིས་ཀུན་ནས་ ཉོན་མོངས་པ་དང་དད་
སོགས་གྱིས་རྒྱས་པར་བྱང་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་རྟོག་པས་དེ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་
དམིགས་པ་བཞི་རྒྱས་པར་བཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དོ་བོ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་
ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་དང་དེ་དག་གི་དམིགས་རྒྱས་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པའོ། །
ཕྱོགས་ནི་དེ་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཚེས་རྒྱུ་མཚན་སོ། །སྒྲིམ་པ་ལ་གཉིས་
དེ་དམིགས་རྒྱས་གྱིས་དང་གཉིན་པོ་སྒྲིམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི་
ནང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་རྒྱུ་མཚན་སོ། །

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡང་གཉིས་ལས་དང་པོ་བསྒྲིམ་ཚུལ་ལ་དམིགས་པ་ནི་
དེ་ལ་ནང་གིས་ལུས་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ནང་གི་སྒྲིམ་མཆེད་
གྱིས་བསྟུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིའི་ལུས་ནི་
ཕྱིའི་གཟུགས་སྒྲིམ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཕྱིའི་སྒྲིམ་མཆེད་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་དང་སེམས་
ཅན་གྱི་གྲངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་དང་ཕྱིའི་ལུས་ནི་མིག་སོགས་ནང་

གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱི་འོ་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་སོགས་དབང་པོ་དང་ཆོག་ས་
 བ་ཐ་མི་དང་པ་རྣམས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་ཕྱི་འོ་སྐྱེ་མཆེད་
 གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་སྐྱེ་གྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་རྣམས་
 གྲང་དེ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་གྱི་ཕྱི་དང་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་ནང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ནི་ལུས་
 ལ་ལུས་གྱི་རྩིས་སུ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་རྣམ་པར་ཏོག་པ་ལ་ཀེར་རུས་དང་རྣམ་པར་བསྐྱོས་པ་
 སོགས་སྤང་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་དང་རང་བཞིན་སོ་མའི་ལུས་མི་གཙང་བར་མཉམ་
 བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་ཡོད། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་བསྐྱོས་ཚུ་པ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ནི་ནང་གི་ཆོར་
 བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ནང་གི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་
 དམིགས་པ་དང་རང་གི་གནས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་འོ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་
 ཕྱི་འོ་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་
 གཞན་གྱི་གནས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་དང་ཕྱི་འོ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ནང་
 དང་ཕྱི་འོ་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ། རང་གི་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱི་འོ་སྐྱེ་མཆེད་
 དང་། གཞན་གྱི་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རྣམ་པ་ནི་ལུས་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ཆོར་བ་ཀུན་སྟུག་བསྐྱེས་ལ་དང་སེམས་མི་
 ཏུག་པ་དང་ཆོས་ཀུན་བདག་མེད་པར་བསྐྱོམས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཉིན་པོའི་བསྐྱོས་པ་ནི་ཡང་དྲན་པ་ནི་བར་བཞག་པ་བསྐྱོས་པ་
 ནི་འདུན་པ་སོགས་དགུ་དང་ལྔ་ན་པ་བསྐྱོམས་ཏེ་དེ་ལ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི།
 དམིགས་པ་ལ་སེམས་མི་འདུན་པའོ། །དེའི་གཉིན་པོར་འདུན་པ་བསྐྱོམས་པོ། །ལེ་ལོ་

ནི་དྲན་པ་ཉིད་བཞག་བསྒྲུལ་པ་ལ་སེམས་སྤྲོ་བ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་བརྩོན་
འགྲུས་སོ། །བྱིང་ཚོད་ནི་སེམས་ནང་དུ་མི་གསལ་བ་དང་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྲོ་བ་སྟེ། དེའི་
གཉེན་པོར་དེ་དག་གི་མི་མགུན་སྟོགས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་རྩོལ་བའོ། །
སེམས་ཞུམ་པ་ནི། བྱད་པར་བློ་བ་པར་བྱ་བ་ལ་བདག་ཉིད་དམན་པར་སེམས་པས་
སྦྱིད་ལུག་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་བདག་ཉིད་གཟེངས་སྟོད་པའི་སྟོབ་པའོ། །གཞོད་
པ་ཡོངས་སུ་སྦྱེ་བ་ནི། ཤ་སྦྱང་དང་སྦྱང་བུ་སོགས་གྱིས་གཞོད་པས་ཉེན་པས་སྤྲོ་
བཞེད་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་གཞོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྟམ་པའི་མ་བློན་པའོ། །ཅུང་ཟད་
ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཇོན་པ་ནི། དག་བའི་སྟོགས་འདི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གོ། །ཞེས་བྱིར་
བསྒྲོག་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་བྱིར་རྒྱར་བ་མེད་པར་དག་བའི་སྟོགས་རྒྱན་མི་
འཆད་པར་སྦྱབ་པའི་བྱིར་རོ། །གདམས་ངག་བརྗེད་པ་ནི། སེམས་གནས་པར་བྱ་
བའི་གདམས་ངག་ཡིད་ལ་སྤྲོད་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་དྲན་པའོ། །ལྟར་བ་
ཡིད་ལ་བཅགས་པ་ནི། འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་སོགས་ལ་ཤེས་བཞིན་མེད་པར་སྦྱོར་
པས་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་ནས་བྱིས་འགྱོད་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་ཤེས་བཞིན་
བསྒྲུལ་སོ། །བརྩོན་པ་འདོར་བ་ནི། དག་མེད་པའི་ཉེས་པས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པ་ལ་
སྦྱོར་བ་མཐར་མི་བྱིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོར་བག་ཡོད་པ་བསྒྲུལ་སོ། །

དེ་ལྟར་བསྒྲུལ་ས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ལུས་གཙང་བ་དང་ཆོར་བ་བདེ་བ་
དང་སེམས་དྲག་པ་དང་། ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་བྱིན་ཅི་ལོག་སྦྱོར་བ་ནི། ལུས་སྤྲོ་
སྟུག་པ་བསྒྲུལ་པའི་བྱིར་དང་གང་ཅི་དང་གང་ཅི་ཆོར་ཡང་རུང་དེ་ནི་འདིར་སྟུག་

བསྐྱེལ་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་དང་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་
 གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལས་གཞན་དུ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཀུན་ནས་ཞོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཆོས་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། བྱེད་པ་པོ་
 མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 བདེན་པ་བཞི་ལ་འདུག་སྟེ། འདི་ལྟར་ལུས་དྲན་པ་ནི་བར་བཞག་པ་ནི། ལྷན་
 བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འདུག་སྟེ། དེ་ལས་ལུས་འདུ་བྱེད་གྱི་ལྷན་བསྐྱེལ་གནས་རམ་
 ལེན་གྱིས་རབ་དུ་སྟེ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོར་བ་དྲན་པ་ནི་
 བར་བཞག་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་འདུག་སྟེ། དེ་ལས་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་
 བོ་སྟེད་པ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོར་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 མེས་ས་དྲན་པ་ནི་བར་བཞག་པ་མ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་འདུག་སྟེ། དེ་ལས་
 བདག་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་རྟོགས་པ་ན། ལྷ་
 རམ་ལས་འདས་པའི་ཆོ་བདག་ཆད་གྱི་དོགས་པའི་སྒྲག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་
 དྲན་པ་ནི་བར་བཞག་པ་མ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འདུག་སྟེ། དེ་ལས་ཆགས་
 སོགས་ཀུན་ནས་ཞོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤང་བྱ་དང་དང་སོགས་རྣམ་པར་བྱང་
 བའི་ཆོས་རྣམས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ནི་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་དེ་ནི་ནི། དབུས་མཐར། གནས་རམ་ལེན་ཕྱིར་སྟེད་རྒྱའི་ཕྱིར། །
 གཞིའི་ཕྱིར་དང་མ་སྟོངས་ཕྱིར། །བདེན་པ་བཞི་ལ་འདུག་ཕྱིར་ཕྱིར། །དྲན་པ་ནི་
 བར་བཞག་པ་བསྟོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་

ཐག་བཅས་ཀྱི་ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་དག་བསྒྲེས་པས་ལུས་ལ་
 སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་སྒྲོང་
 བའི་དམིགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་སྒྲེས་པ་དང་མ་སྒྲེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་
 པོ་ནི་དེ་དག་ལ་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པར་རྩོམ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །བསྒྲེས་པ་ལ། མདོ་
 དགོང་པ་ནི། སྤྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྒྲེས་པ་རྣམས་སྒྲུང་བ་དང་། མ་སྒྲེས་པ་
 རྣམས་མི་བསྒྲེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྒྲེས་པ་རྣམས་བསྒྲེད་པ་དང་། སྒྲེས་པ་
 རྣམས་གནས་པ་དང་། མི་ཅམས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་འདུན་པ་བསྒྲེད་དོ། །
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

དེའི་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། འདི་ནི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་རྒྱས་པར་
 འཆད་པ་ནི། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས། འདུན་པ་ལ་ནི་དེན་ནས་སུ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚན་
 བཅས་སྒྲེས་པ། །ཡང་དག་སྒྲོང་བ་བཤམས་ཅད་ལ། །གཉེན་པོ་པ་ནི་ཡིན་ཞེས་བྱ། །
 ཞེས་པ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གནས་ནི་འདུན་པ་སྟེ། འདི་ནི་དེའི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །འབད་པ་ནི། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བསྒྲེས་པ་ལ་སྒྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ།
 དེ་ཡང་ཞི་གནས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གཉེན་པོ་སྒྲོན་མེད་
 བསྒྲེས་པའོ། །མདོའི་ཆོག་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། ཞེས་ནི་པ་བྱེད་པ་དང་རྒྱོད་པ་
 སེལ་བའི་གཉེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་ཉིད་བསྐྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོག་དེའི་འོག་དུ་བྱེད་
 བ་སེལ་བའི་བྲབས་སེམས་རབ་དུ་འཛིན་པ་དགའ་བར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱོད་པ་སེལ་བའི་བྲབས་རབ་དུ་

འཛིན་པ་ནང་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་འཛིན་པ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་
ནི་ཡང་དག་སྒྲིང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཤྱོགས་ཉམས་པར་བྱེད་དེ།
དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྒྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྒྲིམ་པ་དང་མ་སྒྲིམ་པ་
རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྲིམ་པའི་གཉིས་པོ་བྲོ་བ་པར་བྱེད་དེ།
དེས་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྒྲིམ་པ་བསྒྲིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྒྲིམ་པའི་གཉིས་པོ་འཕེལ་
བར་བྱེད་དེ། དེས་དགེ་བའི་ཆོས་སྒྲིམ་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་འཁྲུལ་
ཀྱི་རྒྱུ་པའི་དམིགས་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་སྒྲུལ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་
ལ་སོགས་པའོ། །རོ་བོ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་གྲོགས་ཀྱིས་གཞིར་དབྱེད། །
གྲོགས་དངོས་ནི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གྲོགས་ཅན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས།
ཉེན་གྱི་བཤད་པ་ནི་གུས་པར་སྒྲོལ་བ་ནི་འདུན་པ་སྒྲོལ་བ་ནན་ཏུ་གྱིས་སྒྲོལ་པ་
ལས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པའོ། །རྒྱན་དུ་སྒྲོལ་བ་ནི་ནམ་ཡང་བརྩོན་པ་
མི་འདོར་བའོ། །སེམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་གང་སྒྲོན་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཉིང་རེ་
འཛིན་བསྒྲོལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་གསོས་བདབ་པའི་ཕྱིར།
རང་གི་རང་གིས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པའོ། །དཔྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་
གཞན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་
འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པའོ། །གཉིས་
པ་ཡང་དག་འཛིན་གི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི་ཡང་ཞེས་སོགས། འདུན་པ་སྒྲིང་པ་ལ་
སོགས་པ་ནི་སྒྲུབ་བཤད་པའི་ཕྱིར་གོ་སྒྲུབ་པར་ཟད་དོ། །སྒྲོལ་པ་ལ་སྒྲོལ་བའི་འདུ་

བྱེད་ཀྱི་བསྒྲོམས་པ་དང་། ཉེས་པ་གཉིས་སྟོང་བས་བསྒྲོམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 དབུས་མཐར། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམ་རག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱེད་དང་ཚོད་པ་དང་། །
 འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་རྣམས་ཉེས་པ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཅེས་པ་ལྟར། མི་
 མཐུན་སྟོགས་ལྟ་ཡོད་དེ། གོག་མར་བསྒྲོམ་པ་ལ་མི་སྟོར་བའི་ཉེས་པ་ནི་ལོ་ལོ་སྟེ།
 དེའི་གཉེན་པོར་འདུན་པ་ནས་གིན་དུ་སྦྱངས་པའི་བར་བཞི་བསྒྲོམས་ཏེ། དེ་ལ་
 གཉེན་པོ་དངོས་ནི་རྩྱལ་བའོ། །དེའི་གནས་ནི་འདུན་པའོ། །དེའི་རྒྱ་ནི་དང་པོའོ། །
 རྩྱལ་བའི་འབྲས་བུ་གིན་དུ་སྦྱངས་པའོ། །སྟོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་ན་གདམས་རག་
 བརྗེད་པ་ཉིད་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོར་དྲན་པའོ། །དངོས་གཞི་ལ་ཞུགས་
 པ་ན་བྱེད་བ་དང་ཚོད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོར་དེ་དག་ལ་བྱ་ར་བྱེད་པའི་
 ཤེས་བཞིན་ཡིན་ཅོ་བྱེད་ཚོད་བྱེད་བ་ན་དེའི་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཉེས་པ་
 ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་བྱེད་ཚོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 པའི་སེམས་པའོ། །བྱེད་ཚོད་ཀྱི་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་ལྷན་གྱུར་དུ་འཇུག་པ་ན།
 སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་བཏང་སྒྲོམས་སོ། །
 བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འབད་པ་ནི་འདུན་པ་དང་རྩྱལ་
 བ་དང་དང་པོའོ། །ཕན་འདོགས་པ་ནི་གིན་དུ་སྦྱངས་པ་སྟེ། དེས་ལུས་དང་སེམས་
 ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཉེ་བར་འདོགས་པ་ནི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཏེ།
 དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལ་བག་
 མེད་པར་གྱུར་ན་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉེན་པོ་ནི་སེམས་པ་དང་བཏང་

སྟོམས་དེ། དེས་སེམས་རབ་རྩ་འཛིན་པ་དང་རབ་རྩ་འཛིན་པ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་
པས་བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་ཞི་
གནས་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མའི་རྗེས་སུ་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
དབུས་མཐར། དམིགས་པ་བརྗེད་པར་སྤྱུང་དང་། བྱིང་དང་ཚོད་པ་རྟོགས་པ་
དང་། དེ་སྟོང་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞི་ཆོན་ལ་དུ་འདུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ཡིན་ཅོ། །

གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད་པ་ནི། གཉིད་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཞུས་པའོ། །དེའི་གཞི་
ལྷག་མཐོང་དང་བུལ་བ་སྟེ། ལེ་ལོའི་སྒྲོན་ས་བྱིང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་སྤངས་
ནས་ཞུས་པ་མེད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲུལ་བ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཤེས་བྱ་ལྟ་བུའོ། །གཡེང་བ་ནི་སྤྲུག་པའི་མཆོན་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཡུལ་ལ་
རྒྱས་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། དེའི་གཞི་ནི་སི་སྤྲུག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བུལ་བ་སྟེ། ཚོད་ནས་
ཡང་དག་པར་རབ་རྩ་མི་འཛིན་དོ། །དེ་སྤངས་ནས་གཡེང་བ་མེད་པ་དང་མཐུན་པ་
ནི་སྤྲུལ་སོགས་པའི་རྗེས་ལ་མི་གཙང་བར་སོ་སོར་རྟོགས་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་
གནས་དང་མཐུན་པ་ནི་སྤྲུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
བདག་གི་འདུན་པ་ཏ་ཅང་ཞུས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཏ་ཅང་རབ་རྩ་བཟུང་བ་ལ་
ཡིན་པ་དང་། ཞེས་པས་གཞི་གཉིས་སྤངས་པ་དང་། བྱིར་དུ་བརྒྱས་པ་ལ་ཡིན་པ་
དང་བྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ་ལ་ཡིན་པ་དང་། ཅེས་པས་བརྒྱད་གཡེངས་སྤངས་པ་དང་།
བྱི་མ་དང་སྤྲུལ་མའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཅེས་པས་ཞུས་པ་མེད་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། རྗེད་

དང་འོག་གི་འདུགས་བུའོ་སྒྲུལ་པ་དང་། ཅེས་པས་གཡེང་བ་མེད་པ་དང་མཐུན་པ་
 དང་། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་སེམས་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་མེད་པས་སྒྲུང་བ་དང་ལྷན་
 པའི་སེམས་བསྐྱེལ་པར་བུའོ། །བདག་གི་སེམས་མུན་པའི་ཚུལ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་
 བར་བུའོ་ཞེས་པས་དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེལ་བ་གསུངས་སོ། །
 འབྲས་བུ་ནི་ཚེས་མའོན་པར་གྱེས་པར་བྱ་བར་འདོད་པ་སྒྲུན་དང་མའོན་གྱིས་ལ་
 སོགས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་གཏོད་ཅིང་འདུན་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་ལྟར་
 སེམས་གཏད་པའི་རང་གི་གནས་ཀྱི་ཚེས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་སོགས་ལ་ནི་ལྟར་
 འདོད་པ་བཞིན་མའོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བྱན་པ་ནི་
 བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བདེན་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པར་རྣམ་པར་མ་
 བཞག་ཅི་ན། དེ་དག་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བདེན་པར་
 མའོན་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོང་དུ་རུང་བར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་བདེན་པ་
 མའོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་རྣམས་ལ་
 དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དབང་པོ་དང་སྟོབས་རྣམས་ནི། བདེན་པ་མའོན་པར་
 རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་བས་ན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མའོན་པར་
 རྟོགས་པ་ལ་སྒྲོར་བས་བསྐྱུས་པས་དེའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོ་བོ་དང་
 གྲོགས་ནི་གོ་སྒྲ་བར་ཟད་དོ། །སྒྲོལ་པ་ནི་དང་པའི་དབང་པོས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་

གཤམ་བྱ་དང་སྤྱང་བྱ་སོགས་སུ་མཛོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་བཙོན་
 འགྲུས་གྱིས་བདེན་པ་རྣམས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་པར་ཚོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་དྲན་པས་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་རྣམ་མ་བཞེད་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་དང་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱིས་དེ་རྣམས་ལ་སེམས་ཅུ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གཤམ་
 རབ་གྱིས་ནི། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 བསྐྱོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ལྷ་པོ་འདི་དག་ནི་བདེན་པ་མཛོན་པར་ཚོགས་པ་
 ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་ཞེས་བཤེས་། དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལ་
 སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཡོད་མོད་གྱི། འོན་
 ཀྱང་སྤྱིར་རྣམ་བུར་གི་ཕྱོགས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཅུ་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་ཡང་། བདེན་པ་
 མཛོན་པར་ཚོགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་སྤྱིད་དུ་
 དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ། དད་པ་ལ་སོགས་
 པ་ལྷ་ལ་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་དབང་པོའི་བསྐྱེད་མེད་དོ། །འབྲས་བུ་ནི་སྤྱིར་དུ་མཐོང་
 ལས་སྦྱེད་པ་དང་འདི་རྣམས་དྲོ་དང་ཅུ་མོའི་གནས་སྐབས་སུ་འཛོག་པས་དེ་དག་
 འབྲལ་དུ་བསྐྱེན་པ་དང་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གྱིས་འབྱུང་དུ་བསྐྱེན་པས་སྐྱབ་པོ། །
 སྤྱོད་པ་རྣམས་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་དང་མཐུན་ཏེ། དབང་
 པོ་དེ་རྣམས་ཉིད་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་ན་མ་དད་པ་ལ་སོགས་
 པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་དེས་པར་སྐབས་པས་དེ་དག་གིས་མི་རྩི་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པས་
 སུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱས་མཐར་ཡང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྤྱོད་པས་

རྣམས་ལ། །དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་
 དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བོ་ལ་གཉིས་ལས་མིང་གིས་བསྟན་པ་ནི་དྲན་པ་དང་ཞེས་
 བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། རང་བཞིན་ཡན་
 ལག་གནས་ཡན་ལག་ །གསུམ་པ་དེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་པ་པན་ཡོན་ཡན་
 ལག་ཡིན། །རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག་ །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། དྲན་
 པ་ནི་མཐོང་ལམ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དྲན་པ་ཉི་བར་གནས་པ་
 ནི་དག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་ཉམས་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ཤེས་བྱ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ལའོར་ལོ་རིན་
 གོ་ཆེས་ཡུལ་མ་ཐེབས་པ་ཐེབས་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། རྒྱན་དུ། ཤེས་བྱ་མ་རྒྱལ་
 རྒྱལ་བའི་ཕྱིར། །དྲན་པ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྟོན། །ཅིས་སོ། །ཤེས་རབ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡན་
 ལག་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་བྱང་རྒྱུ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འཛེམས་པས། སྤང་བོ་ཆེས་ཕྱིར་
 རྟོལ་བ་འཛེམས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འདིའི་རྣམ་འབྱེད་རྟོག་པ་ཡི། །མཚན་མ་ཐམས་
 ཅད་འཛེམས་པར་བྱེད། །ཅིས་པ་ལྟར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བའི་
 ཡན་ལག་སྟེ། འདིས་བགྱོད་བྱ་ཇི་སྟོན་པར་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་པས། ཏ་མཚོག་གིས་ལྟར་དུ་ས་གཞི་རྒྱ་མཚོའི་
 མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། འདིའི་བརྩོན་འགྲུས་མ་ལུས་པ། །ལྟར་དུ་

རྟོགས་པར་བྱ་བྱིར་འདུག། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དགའ་བའི་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ།
སེམས་རྒྱད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནི་ལོར་བུས་སྒྲུང་བའི་བྱེད་པར་བྱིས་
རྒྱལ་པོ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འཕེལ་བའི་བྱིར། །དགའ་
བས་རྟག་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཤིན་ཏུ་སྒྲུངས་པ་ནི་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་སྟེ།
དེས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་གནས་ངན་ལེན་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནི་བཙུན་
མོས་རྒྱལ་པོ་བདེ་བར་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཀུན་ལས་བར་བའི་
བྱིར། །ཤིན་ཏུ་སྒྲུངས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གང་ཏུ་
ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གནས་པ་ནི་གནས་འགྱུར་
བའི་བྱིར་རོ། །འདིས་འདོད་པའི་དོན་ཀུན་སྒྲུབས་པས་བྱིས་བདག་ལྟ་བུ་སྟེ། ཏིང་ངེ་
འཛིན་ལ་བསམས་པའི་དོན། །འབྱུང་པ་ནི་བར་སྒྲིབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
བཏང་སྟོམས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཡིན་ཏེ་བརྒྱབ་སེམས་དང་
ཡིད་མི་བདེ་དང་བྲལ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྒྲུབས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནི་སྒྲོན་པོས་དབུང་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་བདེ་བར་འདོད་
གནས་བྱེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་ནི་བསམས་ཅད་དུ། །འདི་ནི་ཇི་ལྟར་
འདོད་བཞིན་གནས། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲོམ་པ་ནི་མ་དོ་ལས་དྲན་པ་ཡང་དག་བྱུང་
རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་འདི་དག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམ་པར་བསྟན་ཏེ།

འདི་ལྟར། སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་ནི། དེས་
 དབེན་པ་ཚོལ་བས་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་
 དབེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤྱང་བྱར་དམིགས་པ་ནི། དེ་དང་
 བྲལ་བ་ཚོལ་བས་ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་
 གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འགོག་པ་ལ་མཛོེས་དུ་བྱ་བར་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་དེ་མཛོེས་
 དུ་བྱེད་པར་འདོད་པས་དེ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་འགོགས་པ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 སྤྲུག་བསྐྱལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་དེས་སྤྲུག་བསྐྱལ་རྣམ་པར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར།
 རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ནི་དེ་སྒྲིམ་པ་ཚོལ་བས་རྣམ་
 པར་སྦྱོར་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་ཞེས་བྱའོ། །འབྲས་བུ་ནི་མཐོང་བས་སྤྱང་བར་
 བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྦྱོར་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་དམིགས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དེའི་འོག་དུ་དེས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་ལྟར་གྱི་བདེན་པ་བཞིའི་ཡང་
 དག་ཇི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་རོ་བོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རོ་བོ་ལ་མིང་དགོད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་
 བརྒྱད་དོ། །ཡན་ལག་དུ་འགྱུར་ཆུལ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་
 ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེས་མཉམ་གཞག་དུ་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེས་པར་
 འཇིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ནི་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེས་ཇི་
 ལྟར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་ནས་དག་ཀུན་ནས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་

པའི་དག་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་
རྣམ་པར་དག་པར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་དག་གིས་ནི། རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པར་འབྲི་བ་དང་
ལུང་སྟོན་པ་འབེལ་བའི་གཏམ་གཏན་ལ་འབེབས་པས། རྣལ་འབྱོར་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་
པར་དག་པར་རྣམ་པར་ཤེས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐས་ནི་འགྲོ་བ་དང་
འྲོག་པ་ལ་སྟོད་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པར་
ཤེས་སོ། །ཡང་དག་པའི་འཆོ་བས་ནི་ཇི་ལྟར་གནང་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་གོས་ལ་
སོགས་པ་ཆོལ་བས་འཆོ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་ཡིད་ཆེས་སོ། །ཚེ་ལ་བ་ནི་ཉོན་
སོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྟོང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀུན་དུ་སྟོར་བ་ལྷག་
ས་རྣམས་སྟོར་བའི་བྱིར་རོ། །དུན་པ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་སོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་
སྟོར་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེས་ཡང་དག་པའི་ནི་གནས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་མ་མ་
བརྗེད་པས་ཉེ་བའི་ཉོན་སོངས་པ་བྱིར་སྟོད་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་མེད་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་ལ་སྒྲིབ་པ་སྟོར་བའི་ཡན་
ལག་ཡིན་ཏེ། དེས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་
བྱིར་རོ། །དེ་དག་གྱང་། དབུས་མཐར། ཡོངས་སུ་གཙོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། རྣམ་
གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ལམ་གྱི་
ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །ཅེས་འབུང་བ་ལྟར་རོ། །གྲོགས་དང་སྒྲོམ་པ་ནི་གོ་བར་
བྱེད་དོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ལ་

སོགས་པ་སྟེ་བཤད་ཟིན་དོ། །ལམ་བཞི་དང་ཆོས་ཀྱི་གནས་བཞིའི་དོན་ནི། སྤྱི་
བཤད་པ་ལྟར་གསུངས་པར་བྱའོ། །

ཡོན་ཏན་ཀུན་སྐྱབ་པའི་ལམ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་གནས་ནི་རྣམ་པར་
གཡེང་བའི་རྒྱ་ནི་བར་ནི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་གནས་པ་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། དེ་
ལ་ནང་ནི་ད་ལ་སེམས་འཛོག་པ་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་ལས་སེམས་སྤྱིར་རྒྱན་
ནས་ནང་དུ་མི་གཡེང་བར་དང་པོ་ནི་ད་དུ་ནི་བར་འཛོགས་པའོ། །རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་
ནི་དེ་ལྟར་སེམས་གཡོ་བ་རགས་པ་ཐོག་མ་ནི་ད་དུ་ནི་བར་བཏགས་པ་དེ་ནི་ད་ལ་
རྒྱན་དུ་གཏོང་བར་བྱེད་པའོ། །བརྒྱན་ཏེ་འཛོག་པ་ནི། བརྗེད་ངས་ཀྱིས་སྤྱི་རོལ་དུ་
གཡེང་བར་གྱུར་ན། སྤྱིར་སྤྱིར་བཀུག་སྟེ་འཛོག་པའོ། །ནི་བར་འཛོག་པ་ནི་སེམས་
སྤྱི་རོལ་དུ་མི་འབྲོ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཐོག་མ་ནི་ད་དུ་དྲན་པ་ནི་བར་གནས་པར་བྱེད་
པའོ། །འདུལ་བར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྒྱ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཉེས་
དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་ཐོག་མ་ནི་ད་དུ་དེ་དག་ལ་སེམས་འབྲོར་མི་སྟེར་བའོ། །ནི་
བར་བྱེད་པ་ནི་སེམས་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་ནི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་
རྣམས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་འབྲོར་མི་སྟེར་བའོ། །རྣམ་པར་ནི་བར་བྱེད་
པ་ནི་བརྗེད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་དུ་འབྱུང་ན་དེ་དང་དུ་མི་ལེན་
པའོ། །ཅེ་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་ནི་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་སྐབས་མེད་
ཅིང་བར་ཆད་མེད་པར་ཏིང་པེ་འཛིན་ལ་རྒྱན་དུ་བརྒྱན་ཏེ་འཛོག་པའོ། །མཉམ་པར་
འཛོག་པ་ནི་གིན་དུ་གོམས་པའི་སྤྱིར། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ལྟན་གྱིས་

ཡུལ་པར་སེམས་ཀྱི་དྲིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་གཡེང་བ་མེད་པར་འབྱུང་བའོ། །མདོ་
 སྒྲེའི་རྒྱན་དུ་ཡང་། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །དེ་རྒྱན་རྣམ་པར་གཡེང་
 མི་བྱ། །རྣམ་གཡེང་མུར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་དེ་ནི་རྒྱན་པར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཆོས་ཤེས་བྱ་རྣམས་ལ་སྒྲེས་བུ་འདི་ནི་འཇམས་དུག་
 པའོ། །ཞེས་སོགས་རི་སྒྲེད་པ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་
 སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རོ་བོ་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་རོ་བོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྱད་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་
 པའོ། །དེ་དག་གིས་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་ལས། རྣལ་
 འབྱོར་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། །ཞི་གནས་སྒྲོམ་པར་བྱས་ནས་ནི། །མཆོན་མའི་འཆིང་
 དང་དེ་བཞིན་དུ། །གནས་ངན་ལེན་གྱིས་འཆིང་ལས་གྲོལ། །ཅེས་པ་ལྟར། གནས་
 ངན་ལེན་གྱི་གཉིན་པོ་ལྷག་མཐོང་དང་དམིགས་པའི་མཆོན་མའི་གཉིན་པོ་ནི་
 གནས་དང་། གཉིས་ཀས་ཀྱང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་རྟོག་སོགས་ལས་འབྱེན་པ་དང་། ཡང་
 དག་པ་རི་ལྷ་བ་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་དག་ལས་ལས་བཞིར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཡང་མདོ་སྒྲེའི་འབྱུང་བ་ལྟར་
 བཞིར་འགྱུར་དེ། དང་པོ་ནི་ལ་ལ་ནི་གནས་ལ་སེམས་གནས་པ་ཐོབ་ཀྱི་ལྷག་
 མཐོང་ལ་མ་ཡིན་དེ། གང་ཟག་དེ་ནི་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
 བར་དུ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལས་བསྒྲོག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་མ་
 ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་རྟོན་པ་མ་ནི་བ་ཆར་

བཅད་པའི་སེམས་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་ཐོས་པ་འཛིན་
 པའི་སྒྲོན་ས་ལྷག་མཐོང་ཆོལ་བར་བྱེད་ལ། དེ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་ནི་གནས་ལ་བརྩོན་
 པར་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ཐོབ་སྟེ་དེ་གཉིས་འདྲེས་གིང་མཉམ་པར་བྱུང་དུ་
 འབྱུག་གོ། །དབང་པོ་གསུམ་ལ་མིང་གིས་བསྟན་པ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 པའོ། །ལམ་བསྟུང་ཚུལ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ལམ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་
 ཅིག་མ་དང་པོ་བརྩོན་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་སོགས་ལྟ་དང་ཡིད་དང་ཆོར་བ་བདེ་བ་
 ཡིད་བདེ་བ་དང་སྒྲོམས་གསུམ་དང་སྒྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་ཡིད་མི་བདེའི་དབང་
 པོ་སྟེ། བཅུ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲོན་མ་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པས་
 མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་
 སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་རྗེ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་པེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱི་སྒྲོབ་ལམ་བཤམས་
 ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་པོ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ནི་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲོན་མ་མཐོང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 མཐོང་ཐིམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་པ་མི་སྒྲོབ་པའི་
 ལམ་ལ་གང་དབང་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་
 པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་སྒྱ་རན་ལས་འདས་པ་ལ་དབང་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་གོང་མའི་ལམ་བསྒྲོམ་པའི་ནུས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་
 ལ་སོགས་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བསྒྲོམ་པས། ས་འོག་མ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་བསྒྲོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་འོག་མའི་དགེ་བ་དེ་དག་

འདོད་དགུར་བྱེད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་གཉིས་
 ལས་མདོར་བསྟན་པ་ནི་དོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འདུག་ཐོགས་དེ་མ་བཤག་ཏུ་
 གནས་མ་ལུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱོབ་པའི་ཆོས་
 བཅུ་པོ་རྣམས་ལ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཞེས་བུའོ། །གནས་མ་ལུས་པར་གྱུར་
 པའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། འཆད་པར་འགྱུར་པའི་གནས་རན་ལེན་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཅད་
 པའོ། །དེའི་དོན་ཡང་དེ་དག་གི་ཡུན་པའི་ཐོབ་པ་རྣམས་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་བུལ་བའི་
 ཐོབ་པ་རྣམས་ཐོབ་པའོ། །མི་སྐྱོབ་པའི་ཆོས་བཅུ་ནི་མི་སྐྱོབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཡང་དག་
 པའི་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བ་ནི་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །ཡང་དག་
 པའི་ཤེས་པ་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དྲུག་ལས།
 གནས་རན་ལེན་བཤད་པ་ནི། གནས་རན་ལེན་ཐམས་ཅད་ནི་ནི་ཤུ་རྩ་བཞི་སྟེ། འདི་
 ལྷ་སྟེ་མདོན་པར་བརྗོད་པའི་གནས་རན་ལེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མིང་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 རྗེས་སུ་ཞུགས་པའོ། །ཆོར་བའི་གནས་རན་ལེན་ནི་བག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོར་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་རན་ལེན་ནི། དེ་
 དང་དེའི་བག་ཆགས་སོ། །རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་གནས་རན་ལེན་ནི། རྣམ་སྦྱིན་གྱི་
 ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱོབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
 དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བའོ། །

ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི། འཆོས་ས་མེད་པའི་ལས་ལ་སོགས་པ་སྒྲིས་ནས་སྦྱོར་
 འབྱར་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་སོ། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི། སྒྲི་མི་སྒྲིན་
 དང་རན་སོང་པའི་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཉེན་དུ་མི་རུང་བ་
 རྣམས་སོ། །སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་ནི། དགེ་བའི་སྒྲིགས་ལ་སྦྱོར་བའི་བར་ཆད་
 བྱེད་པ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་སོགས་ཀྱིས་བྲིལ་གྱིས་ལོན་པའོ། །རྣམ་པར་ཉོགས་
 པའི་གནས་ངན་ལེན་ནི་རབ་དུ་འབྱུང་བའི་གཤམ། འདོད་པ་ལ་རྣམ་པར་ཉོགས་པ་
 སོགས་ཀྱིས་བྲིལ་གྱིས་ལོན་པའོ། །ཟས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་ཟས་མང་བའི་ལུང་
 བར་བཅོས་པས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བར་མི་རུས་པའོ། །འབྲིག་པའི་གནས་ངན་ལེན་ནི།
 གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྦྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་སེམས་གདུང་བའོ། །མི་ལས་ཀྱི་
 གནས་ངན་ལེན་ནི། གཉིད་ལས་གྱུར་པའི་ལུས་རོ་ལྟར་གྱུར་པའོ། །ནད་ཀྱི་གནས་
 ངན་ལེན་ནི། ཁམས་མ་སྟོམས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཉམས་མི་བདེ་བའོ། །རྒྱ་བའི་
 གནས་ངན་ལེན་ནི་འབྱུང་བ་འབྱུར་བ་ལས་གྱུར་པའི་དབང་མེད་པའོ། །འཆི་བའི་
 གནས་ངན་ལེན་ནི་འཆི་བ་ན་དབང་པོ་བམས་ཅད་འབྲུག་པའོ། །རལ་བའི་གནས་
 ངན་ལེན་ནི་ར་ཅང་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དུབ་པའོ། །གནས་ངན་ལེན་བརྟན་པ་
 བྱི་རིགས་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའོ། །གནས་ངན་ལེན་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
 བྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོར་བ་གསུམ་
 དང་སྦྱར་རོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་སོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི།

མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲོམས་པར་འདུག་པ་དགའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །
 ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་ནི་བམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་
 གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་གྲེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ངན་ལེན་འདི་
 བམས་ཅད་ནི་ལྟར་མཐུན་མཐུན་དུ་རྒྱན་བཅད་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་སྟེ། རི་
 རྒྱན་དུ། མེས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་ནས། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
 རྣམས་རྒྱན་བཅད་དེ། དུན་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱས་འདི་ལྟར་དེའི་སྒྲོ་དང་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ། ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་
 པ་དང་ཤིན་ཏུ་བསྐྱངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་བསྐྱམས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྒྲོམས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །དེའི་དོན་བསྟུས་པ་རྣམས་བཤད་རིགས་པར། དུན་པས་ས་སྒྲེས་ལས་
 སྐས་ཤིང་། །ཤེས་བཞིན་གྱིས་ནི་སྒྲེས་ལས་བསྐྱངས། །མཐོན་དང་རྩ་བ་བཅོམ་
 ཞིང་གྱིས། །བསྐྱམས་དང་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །གཞིས་པ་
 ཐུང་བལ་གྱི་ཐོབ་པ་བཤད་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་རྒྱད་ལ་བསགས་
 པ་ཐུང་པའི་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཟད་པ་ལས་ཐུལ་བའི་ཐོབ་པ་ཞེས་བཏགས་གྱི་
 དོན་གཞན་ནི་མེད་དོ། །གསུམ་པ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ་དངོས་ནི།
 དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། སྒྲོམ་ལས་ཀྱི་མཐའི་སྒྲོང་བའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲོར་
 པ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གཞིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི་གང་སྒྲོམ་
 བར་ཆད་སྒྲིབ་པ་བམས་ཅད་ཀྱི་རྩྭ་མི་ཕྱིད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་བམས་ཅད་པར་གྲིག་པའི་

ནུས་པ་དང་ལྷན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་གང་གི་འོག་དེ་མ་བྲག་ཏུ་ཟད་པ་དང་མི་སྒྲིབ་
ཤེས་པ་སྒྲིབ་པའོ། །དེ་དོ་རྗེ་དང་འདྲ་ཆོས་ལུང་དང་སྒྱུར་བ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཡང་
བར་ཆད་མེད་པ་ནི། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིབ་པས་བར་དུ་པན་མི་ཐོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བསྐྱེད་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་བཤམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཐིགས་ཤིང་། སྒྲིབ་པ་བཤམས་ཅད་
ནི་ཐིགས་པས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རོ་གཅིག་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་རོ་གཅིག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་བཤམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་བཞི་པོ་འདི་ལ་དགོངས་ནས། ཞེས་གསུངས་སོ། །
སེར་ག་མེད་པ་དང་ཁོང་སྟོང་མ་ཡིན་པ་ནི་བརྟན་པའི་ཆོས་སོ། །གཞན་རྣམས་རེ་རེ་
དང་སྒྱུར་རོ། །མི་སྒྲུལ་བ་ནི། ཅུང་ཟད་མི་གཡོས་པ་ནི་ཆེར་རོ། །

བཞི་པ་གནས་གྱུར་པ་བཤད་པ་ནི། མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་ཐོབ་པའི་གནས་
གྱུར་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་གྱུར་པ་ནི། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་སྒྲོ་བྱུར་གྱི་ནི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་
ལུས་པ་དང་བྲལ་ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་རོ་བོར་གྱུར་པའོ། །ལམ་
གནས་གྱུར་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པར་གནས་གྱུར་ནས་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་འཛིག་གསུམ་ལ་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཆེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་ལམ་
གནས་གྱུར་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །གནས་ངན་ལེན་གནས་
གྱུར་པ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་བག་

ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །

ལྷ་པ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་བཤད་པ་ནི། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ཟད་ནས་ཤེས་པ་ལས།
ཀུན་འབྱུང་ཟད་པའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འབྲས་བུ་
སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཕྱི་མ་ལ་གཏན་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ནས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ལས་འབྲས་
བུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མི་སྐྱེ་བའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
གཞན་དག་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་བདེན་རྣམས་ལ། ཡོངས་ཤེས་ལ་ངེས་པའོ། །ཡོངས་
ཤེས་བྱར་མེད་ཅེས་ལ་སོགས། མི་སྐྱེ་བ་ཡི་སྒྲོར་འདོད་དོ། །ཅེས་བཤད་དོ། །

དུག་པ་མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་བཅུ་ལ། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་དག་དང་།
ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཆོ་བ་རྣམས་ནི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་ཕྱར་པའོ། །དུན་པ་དང་ཉིང་ངེ་
འཛིན་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕྱར་པའོ། །ལྷ་པ་དང་རྟོག་པ་དང་རྩྱལ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཕྱར་པའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་པའི་ཕྱར་པའོ། །ཡང་དག་པའི་
ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕྱར་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཕྱར་པོ་ལྟའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །

གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་བདེན་པའི་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ནི་ཡང་ཞེས་སོགས་དེ། དེ་ལ་
ནི་འདིས་ཡང་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་ཆོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལས་མོ། །རིགས་པ་
མ་ཡིན་པ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རིགས་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིང་མ་
གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་རྟག་སོགས་སུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་
ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྟག་པ་གཏན་དུ་གྲོལ་བའི་གནས་སུ་འགྲོ་

བའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ལ་དངོས་ནི།
 བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྦྱོར་བའི་ལས་ཀྱིས་
 བསྐྱས་པས་འཛིག་རྟེན་པ་ཡང་ཡོད་མཐོང་ལས་སོགས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
 ཡང་ཡོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཞེས་ཡོད་ཅི་ན། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་ནི་དེ་
 བཞིན་ཅིང་མ་གཏོགས་པས་ཤེས་བྱ་ལ་ལེགས་པར་མ་ཞུགས་པ། རོན་མོངས་པའི་
 བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་པས་སྦྱིབ་པ་དང་བཅུས་པ་དང་། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་སྒོ་
 བས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅུས་པ་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པ་ནི་དེ་ལས་བསྒྲེག་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཡིན་མོ། །རྟོག་མེད་ལ་རྩོད་པ་
 སྤང་བ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ན་འདིའི་ཞེས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ལ་
 ལེགས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པ་ལ་
 འཇུག་པ་ན། དཔེར་ན་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟར་མི་རྟག་པའི་དོན་མངོན་
 དུ་མཐོང་ཞིང་སྦྱོང་གི་མི་རྟག་པ་ཅིང་དོ་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་སྦྱོས་པའི་སྒོ་
 བས་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་
 དོན་མཐོང་གི་ངེས་འབྱེད་ཅིང་དོ། །ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཅི་རིགས་པར་
 སྦྱར་རོ། །དམ་པའི་ཚེས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་པ་ལེགས་
 པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཀུན་ལས་བདུས་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ཤད་དོ། ། །

དེ་ལྟར་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཡུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྟན་
 བས། གཉིས་པ་སྦྱོད་པ་རང་གི་དོ་བོ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་བསྟན་པར་བཞེད་

གཅེས་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆོག་སྤྱོད་པ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རི་ལྗོངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་དེས་བསྟན་པ་དང་དེ་ལ་ལེགས་པར་གནས་པར་ཆོག་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ལ་རེག་སྟེ་དགོངས་པའི་དོན་རྩིས་པ་ཆེན་པོས་བསམས་ནས་ཆོག་སྤྱོད་པས་རབ་དུ་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབྲེལ་བས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་མགུ་བར་བྱེད་དེ། རང་གིས་ཆོག་སྤྱོད་པ་ལས་བརྒྱུ་པས་ནས་རྣམས་ཀྱི་ལ་བ་དང་ལན་འདེབས་པས་དོན་ཟབ་མོ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་སྟེ། དེ་ལ་ཆེན་ནས་མཁས་པའི་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་ཀུན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བ་ཆོག་གོ། །འདི་གཞིས་བསྟན་ཏེ་པན་ཡོན་གཅིག་ཡིན་ཅོ། །དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྟེ་ནི་མེད་པའི་སྟེ་རྒྱུར་པ་དེ་ནི་ད་དབྱས་དང་མཐའ་མར་ཆོག་སྤྱོད་པས་བསྟན་པ་ལེགས་པར་སྟོན་ཀྱི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དང་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ཡང་ཆོག་སྤྱོད་པར་བྱ་ཞིང་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའོ། །ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྟེ་ནི་མདོ་གང་ལ་ཞོན་ཐོས་དང་དགོ་སྟོང་དང་དགོ་བསྟན་པོ་པོ་དང་སྤྱོད་པས་པའི་ཀུན་དུ་རྒྱ་ལ་སོགས་འདས་ཏེ་གི་བའི་དུས་བྱས་པ་དང་འབྱུང་བར་ལུང་སྟོན་པ་བྱིས་བདག་སྤྱོད་མཁས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ནི་ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྟེ་སྟེ་དེས་རྣམས་པར་སྟེ་ནས་དགོངས་པའི་དོན་ལུང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་སྤྱོད་པའི་སྟེ་ནི་རྩ་བ་

གཞིས་པ་སོགས་ནི་རྒྱུ་པ་གཞིས་ཀྱིས་དོན་ཚན་གཅིག་རྩོགས་པར་སྟོན་པ་ལ་
 སོགས་པ་སྟེ་རྩ་བ་དུག་པའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྟེ་ནི་བསྟན་པ་
 གནས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིད་རངས་ནས་བརྗོད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་
 པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་ནས་ཅེས་པ་དང་ཆོས་འདི་རྣམས་འབྱུང་སྟེ་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའོ།
 །སྒྲིང་གཞིའི་སྟེ་ནི་གང་ཟག་གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་དང་བཟང་སྟོན་གྱིས་འབྲིག་
 པ་སྒྲིང་པ་སོགས་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་བྱིན་ཅད་དག་སྒྲིང་གིས་དེ་ལྟར་མི་བྱའོ། །
 ཞེས་བསྟན་པ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པའོ། །རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྟེ་ནི་དཔེ་དོན་
 བཅས་པར་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་རིང་པོ་ལེན་དང་ཀའི་ཀའི་
 རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱི་སྟོན་བྱུང་གསུངས་དེ་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་གྲང་བཟོད་པ་དང་
 བཟོད་པའི་བསྟན་པ་སྟོན་དག་སྒྲིང་སྟོན་བ་ཆ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
 ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྟེ་ནི་སྟོན་གྱི་སྒྲིང་བ་དང་ལྡན་པ་མདོ་སྟེ་ལས་བརྒྱུ་པ་ལྟ་བུའོ། །
 སྟེས་པའི་རབས་ཀྱི་སྟེ་ནི། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་དང་ལྡན་པ། དཔག་
 བསམ་གྱི་འབྲིཤིང་དུ། གང་ཞིག་དཔལ་སྟེའི་ལུས་བྱིན་དང་། །དེ་བཞིན་ནོར་བུ་
 གཙུག་ནོར་གྱིས། །སྒྲིང་བའི་འོད་གྱིས་མགོ་བོ་བྱིན། །ཅེས་སོགས་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་
 བུའོ། །

ཤིན་དུ་རྒྱས་པའི་སྟེ་ལ་གསུམ་ལས། རོ་བོ་ནི་མདོ་གང་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་
 པའི་བསྟན་བུ་པ་རོ་ལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་སྟོན་པས་ན་དེའི་སྟེ་སྟོན་དང་ལྡན་པའོ། །རྣམ་
 གྲངས་ནི་ཤིན་དུ་རྒྱས་པ་སོགས་གསུམ་མོ། །དེས་ཆོག་ནི་དེ་ནི་ལ་ཤིན་དུ་རྒྱས་པ་

ཞེས་བྱ་སྟེ་སེམས་ཅན་གསལ་ཅན་ལ་འབྲེལ་དང་ཡུན་དུ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱས་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཕྱིན་དུག་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་དང་ཟབ་པའི་རྣམ་པ་བདག་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་འབྲག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གསལ་ཅན་རྣམ་པར་འབྲག་ཅིང་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚུངས་བྲལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་པའི་སྟེ་སྟོང་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གསུམ་ནི་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་དུ། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། །ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གྲུར་པ་དང་། །ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། །ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་རེས་པར་བཛོད། །ཅེས་པ་ལྷར་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲུར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་ཆེ་བ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྐྱབ་པ་ཆེ་བ་བདག་གཞན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཆེ་བ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བ་སྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་དཀའ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སྟོར་བའི་ཕྱིར་དང་། །ཐབས་མཁས་ཆེ་བ་ལའོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་སི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཐོབ་པ་ཆེ་བ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་དུ་མེད་ཅིང་གྲངས་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཕྱིན་ལས་ཆེ་བ་ལའོར་བ་ཇི་སྟོན་དུ་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སོགས་སྟོན་པས་སངས་

ཆུས་ཁྱིམ་ཐང་པ་ལྷན་པའི་ཁྱིམ་རོ། །

མྱེད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་ནི་མདོ་གང་ལས་ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་རྩུ་འཕྱུལ་དང་
མདོན་ཤེས་སོགས་དེ་མཆར་མྱེད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་བསྟན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་
དང་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འདུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོར། མཆོད་པ་ག་ཆད་ལྷ་
འབུམ་པ་བད་མས་ཁེབས་པ་གཅིག་ལ་ལྷགས་ཀྱི་ཤིང་ན་མཁའ་ལྷིང་བས་ཀྱང་
མགྲོགས་པའི་དྲིལ་དངས་ཏེ་བརྟའི་འདབ་མ་ཡང་མ་སྟོད་པར་འགྲོ་བའི་སྐྱད་ཅིག་
དེ་ལ་སྐྱུལ་ཤིན་དུ་མགྲོགས་པ་གཅིག་བྱུང་སྟེ་ལན་བཅུ་སྟོར་བ་དེའི་ལན་གཅིག་ལ་
ཀུན་དགའ་བོས་ཆོས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གོ་ཞིང་འཆད་པར་རྒྱས་སོ། །དེའི་ལན་ཅིག་
བཤད་པའི་བར་ལ་ཤ་རིའི་བུས་དེ་འདྲ་བ་སྟོར་གོ་ཞིང་འཆད་པར་རྒྱས་སོ། །དེའི་
ཅིག་གི་བར་ལ་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱད་བྱི་རྩུ་འཕྱུལ་གྱིས་
འདའ་བར་རྒྱས་སོ། །དེའི་གཅིག་འདའ་བའི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གླིང་རེར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་རྒྱས་པ་དང་།
དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་དང་སྐྱེས་རབ་ཀུན་ཀྱང་ལྷན་གྱུ་བ་དུ་སྟོན་པར་བཀའ་སྩལ་
བ་ལྷ་བུའོ། །གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་ནི་མདོ་གང་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་
དང་སྟོང་མཆོན་ཉིད་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའོ། །

གསུམ་པ་འདི་དག་མེ་སྒོ་ད་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དངོས་ནི་
མདོའི་མེ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་མེའི་སྒོ་ད་ཡིན་ཏེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་
ལའང་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡོད་པ་ནི་གིན་

དུ་རྒྱས་པ་དང་མྱད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་སྡོད་དུ་འདུ་བའི་བྱིར་རོ། །སྤྱོད་གཞིའི་སྡེ་ལ་
 སོགས་པ་བཞི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱང་སྡོན་པས་
 གཉིས་ཀའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སྤྱོད་གཞི་དངོས་སུ་གཙོ་བོ་དང་
 གཞན་གསུམ་ནི་འཁོར་ཡིན་ལོ། །ཤིན་དུ་རྒྱས་པ་དང་མྱད་དུ་བྱུང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་རྒྱ་
 ཆེ་བའི་བྱད་པར་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་རོ། །གཏན་ལ་ཐབ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་
 གཉིས་ཀའི་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་ཤེས་བྱའི་གནས་རྒྱུས་
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བྱིར་རོ། །སྡེ་སྡོད་གསུམ་སྡོན་པའི་རྒྱ་དགུ་ནི་ཅིའི་བྱིར་ཞེས་
 སོགས་སྡོམ་ཏེ། དེ་ལ་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་གཉིན་ཕོར་མདོ་སྡེའི་སྡེ་
 སྡོད་རྒྱུ་པར་གཞག་སྟེ། གདུལ་བྱ་རྒྱུས་ལ་སོམ་ནི་བྱུང་བ་བཅུད་པའི་ཆེད་དུ་
 མདོ་དང་དབྱངས་སྟོད་སོགས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །ཉི་ཉོན་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་
 ཀྱི་མཐའ་དང་རལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་གཉིན་ཕོར་འདུལ་བའི་སྡེ་
 སྡོད་རྒྱུ་པར་གཞག་སྟེ། སོག་འཛོག་བྱེད་པས་ལོངས་སྟོད་པ་ལ་སོགས་སྟོད་པ་
 དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ལ་ལྷག་པར་རྟེན་ན་བརྒྱ་སྟོད་མི་བའི་གོས་ལ་སོགས་
 པ་ཡང་གནང་བའི་བྱིར་རོ། །རང་གི་ལྷ་བ་མཆོག་དུ་འཛིན་པའི་ཉི་ཉོན་གྱི་གཉིན་
 ཕོར་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་རྒྱུ་པར་གཞག་སྟེ། དེར་ཆོས་རྒྱུས་ཀྱི་རང་སྟྱི་རྒྱ་ཆེར་
 བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་མདོ་སྡེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྒྱུས་བསྟུབ་པ་གསུམ་
 ལ་བྱང་བར་བྱེད་དེ་དེ་ལ་དེ་རྒྱུས་རྒྱས་པར་བརྟེན་པའི་བྱིར་དང་། འདུལ་བ་ལ་

ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་དམིགས་པ་ནི་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་ཆོགས་གྱིས་
 བསྟུས་པའི་མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་
 སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྣམས་སོ། །གནས་ནི་གསུམ་སྡེ་གྲག་མར་
 བཤད་པའི་དུས་ན་གཞན་ལས་རྣམ་པར་རིག་པ་གནས་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་
 བསྟུན་པ་ལས་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བྱམ་པ་གནས་
 ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་རྗེས་སུ་བྱམ་པས་གོམས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་
 བག་ཆགས་གནས་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་བྱམ་པ་མེད་ཀྱང་གོམས་པའི་བག་ཆགས་
 གྱི་དབང་གིས་བྱིས་སྒྲིང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ནི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་རྣམས་ཅིག་གི་གྲོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་ཕུང་པོ་སོགས་དང་
 ལྷན་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་གྱིས་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་ཡང་དག་
 པར་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེའི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་རབ་དབྱེ་ལ་གཉིས་ལས། མིང་གིས་
 བསྟུན་པ་ནི་ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་སོགས་སོ། །སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་
 ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་མིང་གིས་བསྟུན་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་
 གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པའོ། །སོ་སོའི་རོ་བོ་ནི་སོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྒྱུར་
 ལས་སོགས་འཛིག་རྟོན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྡེ། དེས་ཞི་ལྷག་གི་དམིགས་པ་བདེན་
 པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མིང་གི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་ཤིང་ཞེན་པར་བྱེད་པ་ཅུམ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པ་དང་དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་

གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ལ་མི་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །མཚན་མ་མེད་
པའི་རྣམ་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྷག་མ་བརྒྱད་དེ། འགོག་ལམ་ལ་མཚན་མར་བྱེད་མི་རྣམས་
པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལ་མི་སྟུག་པ་བསྟོམ་པ་ནི། འདོད་ཆགས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཁ་དོག་གི་
དབྱིབས་ཀྱི་རིག་བྱའི་བསྟོན་བཀུར་གྱི་འདོད་ཆགས་སོ། །དང་པོའི་གཉེན་པོར་
རྣམ་པར་བསྟོམ་པ་སོགས་མི་སྟུག་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པའི་གཉེན་པོར་
རྣམ་པར་བསྟོམ་པ་རྣམ་པར་འབྲོར་བ་ལ་དམིགས་པའོ། །གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་
རྣམ་པར་འབྲུས་གཞིགས་པ་དང་རྒྱས་པས་བྱང་བྱེད་དུ་སྒྲེལ་བའི་ཀེར་རུས་ལ་
དམིགས་པའོ། །བཞི་པའི་གཉེན་པོར་གི་བའི་རོ་གཡོ་བ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །
རུས་པའི་ཀེར་རུས་ལ་ནི་ཆགས་པའི་གཞི་བཞི་པོ་འདི་བམས་ཅད་མེད་པས་ཆགས་
པ་བམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཀེར་རུས་ཀྱི་མི་སྟུག་པ་སྟོམ་པར་བྱའོ། །བུམས་པ།
བསྟོམ་པ་ནི་བདེ་བ་ཚོལ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་དང་པོར་མཛའ་བཤེས་
དང་དེ་ནས་བམས་ལ་པ་དང་། མཐར་དགུ་ལ་སྟེ་བྱ་གཅིག་པ་དང་དགུ་ལ་བདེ་བ་
ཡུང་འདོད་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ནི་འབྱོརས་པའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
བསྟོམ་པ་ནི་ས་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོགས་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་
མི་མཐུན་པ་སྟོམ་པའོ། །ཁམས་ཀྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ནི་སྟོམ་བྱ་འདི་ནི་ཁམས་དུག་
པའོ་ཞེས་པ་ལྟར་ལུས་འདི་ལ་སྟེ་ས་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་བའི་ཆ་རྣམས་སའི་ཁམས་དང་།
གཅི་བ་སོགས་གཤེར་བ་རྣམས་རྒྱའི་ཁམས་དང་། ཟས་འདུ་བར་བྱེད་པ་སོགས་

མེད་པ་ལས་དང་། རྒྱུ་ལྟེན་འབྲུང་དུ་རྒྱ་བ་སོགས་རྒྱུ་གི་ལས་དང་། མིག་ན་
 སོགས་སྐྱབས་རྣམས་ནས་སྤྲེལ་པའི་ལས་དང་། མིག་གཤེས་སོགས་རྣམ་པར་གཤེས་
 པའི་ལས་སོ་ཞེས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་རིལ་པོའི་འདུག་ཤེས་འཇིག་ཅིང་ཁེངས་པར་མི་
 འགྱུར་བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྒྲིང་བའི་གཞིན་པོར་དབུགས་འབྲུང་བ་རྟུག་པ་
 རྩེས་སུ་བྱམ་པ་བསྒྲུལ་པ་སྟེ། དེ་དག་བྱམ་པའི་རོ་བོ་ནི་གཤེས་རབ་ཡིན་ལ་ས་ནི་ཉེར་
 བསྒྲུགས་དང་པོ་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འདོད་པའི་ས་ན་ཡོད་ཏེ།
 ཆོར་བ་བཏང་སྒྲུལ་སྤོམ་པའི་ན་དང་ལྷན་གྱི། རྣམ་རྟོག་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱིར་
 བདེ་སྤྱུག་དང་མི་ལྷན་ལོ། །བཞི་པ་ཡན་ཆད་ནི་དབུགས་འབྲུང་རྟུག་གི་ས་མ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་ཉེར་བསྒྲུགས་ལ་མི་བརྟེན་ལོ། །དེའི་དམིགས་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལོ། །རྟེན་ནི་
 འདོད་པའི་ལྷ་དང་མེད་ཉེན་ཅན་པོ་ན་ཡིན་ལོ། །ཆོས་འདི་པ་པོ་ནའི་ཡིན་གྱི་སྤྱི་
 རོལ་པའི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་རང་གིས་ཆོས་ཟབ་མོ་མཛོན་པར་
 མི་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །བསྒྲུལ་རྒྱུ་པ་ནི་བགྲང་བ་དང་། རྩེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་།
 འཇིག་པ་དང་། ཉེ་བར་རྟོག་པ་དང་། བསྐྱར་བ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། རྒྱ་བྱུག་
 དང་ལྷན་ན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་བགྲང་བ་ནི། དབུགས་འབྲུང་བ་
 དང་རྟུག་པ་དག་ལ་སེམས་གཏང་ནས་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་ལུས་དང་
 སེམས་རྣལ་དུ་བཞག་སྟེ་བྱམ་པ་ཅུམ་གྱིས་གཅིག་དང་གཞིས་ནས་བཅུའི་བར་དུ་
 བགྲང་བར་བྱེད་པའོ། །སེམས་མཛོན་པར་སྤྱད་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེངས་པར་
 དོགས་པས་ཅ་ཅང་ཉུང་བ་དང་མང་བར་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་སྒྲིལ་གསུམ་ཡོད་ཏེ།

གལ་ཏེ་གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་ན་མ་ཆར་བར་བགྱང་བའི་སྒྲིམ་ཅོ། །གལ་ཏེ་
གཉིས་ལ་གཅིག་དུ་འཛིན་ན་ལྷག་པར་བགྱངས་པའི་སྒྲིམ་ཅོ། །གལ་ཏེ་དབུགས་
རྩལ་པ་ལ་འབྱིན་པར་འཛིན་ན་མ་འབྱིན་ཡང་རྩལ་པར་འཛིན་ན་འཆོལ་བར་
བགྱངས་པའི་སྒྲིམ་ཅོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་བགྱང་བ་ཡིན་ཅོ། །བར་
སྐབས་སུ་སེམས་ཡེངས་ན་ཡང་མགོ་ནས་ཏིང་པེ་འཛིན་མ་བོ་བ་ཀྱི་བར་དུ་བགྱང་
བར་བྱའོ། །ཐེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཐི་སྤྱིད་གཅིག་དུ་འབྱུང་ཞིང་
འདྲུག །འདི་དག་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་བ་འཕམ་སྤྱོད་གས་གཅིག་ན་རྒྱ་བ་དག་ཡིན་
ཞེས་མཛོམ་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་དབུགས་རྩལ་པ་དང་དབྱུང་བའི་འགྲོས་ཀྱིས་
ཐེས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་འདྲུག་པ་ན་སྒྲིག་མ་དང་སྒྲིང་ཁ་དང་སྟེ་བ་དང་རྒྱེད་པ་དང་
བརྒྱ་དང་བྱིན་པར་འདྲུག་པའི་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་བ་པ་གཉིས་བར་དུ་ཐེས་སུ་འགྲོ་ལ་
འབྱུང་བ་ན་མཐོ་གང་དང་འདོམ་གང་གི་བར་དུ་འབྱུང་ངོ། །འཛོག་པ་ནི། ཅོར་བུའི་
ཐག་པ་བཞིན་སྒྲིའི་རྩེ་མོ་ནས་རྒྱུ་བའི་མཐོ་བོའི་བར་དུ་གནས་པར་ལྷ་ཞིང་། ཅི་
འདི་དག་པམ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་གས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་གང་བའམ་དྲོ་བ་ཞིག་
ཅེས་ཏྟག་པའོ། །ཞི་བར་ཏྟག་པ་ནི། འདི་དག་རྒྱུ་བ་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི་འབྱུང་བ་
ཆེན་པོ་བཞི་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུ་བ་པའི་གཟུགས་དང་དེ་དག་ལ་
བརྟེན་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྤྱང་པོ་ལྷ་ར་ཏྟག་པར་བྱེད་པའོ། །
བསྐྱར་བ་ནི། རྒྱུ་བ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་བསྐྱར་དེ་ཚོས་མཚོག་གི་བར་དུ་གོང་ནས་
གོང་དུ་དག་པའི་རྩ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི།

མཐོང་ལས་སོགས་ལ་འདུག་པའོ། །དབུགས་འབྱུང་དབུགས་རྩལ་བྱན་པ་ནི། །
བགྱང་དང་རྩེས་འགྲོ་འཛིག་པ་དང་། །ཉི་བར་ཚོག་དང་བསྐྱར་བ་དང་། །ཡོངས་
དག་རྣམ་པ་རྒྱག་ཏུ་འདོད། །ཅིས་པ་ནི་བསྐྱ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ལམས་
པའི་དམིགས་པ་ནི་ཡུང་པོ་ལ་ལམས་པ་སོགས་ཏེ་སྒྲར་བཤད་ཟིན་ལ། རྩི་མ་ནི་
ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་ལམས་པ་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བསྐྱ་བར་བྱ་སྟེ།
དེ་ནི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་རྩིར་རོ། །དེ་དག་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་ཅི་ན་མ་
རིག་པ་ལ་སོགས་པའང་ཆོས་རྣམས་ལས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་
མཐོན་པར་འབྱུང་བའི་རྩིར། འདི་དག་རྒྱ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་དབང་
ལྷག་སོགས་སི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པར་
ཤེས་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་ལམས་པ་ཡིན་ལ།
ཆོས་ཙམ་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་
ཡིན་ཏེ། ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ལས་རྣམ་སྒྲིན་བདེ་བ་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་ལས་རྣམ་
སྒྲིན་སྤྱག་བསྐྱལ་སོགས་འབྱུང་བར་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་ཤེས་པའི་རྩིར་དེ་ལྟར་
ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ལམས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །
ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་ནི་འཛིག་ཉེན་པའི་ལས་གྱི་སྐབས་སུ་
ས་འོག་མ་དང་གོང་མ་རྣམས་ལ་རགས་པ་དང་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་
ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་རྩིར་རོ། །འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་
ལས་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་བསྐྱ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྦྱོར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་

བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་བཀ་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་བཅོམ་པའི་བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་བསམ་བློར་གི་རིགས་པ་ནི་ཆོས་ལ་བློས་བསམ་ལ་སོགས་བྱ་བར་
 བརྩོན་པའི་གང་ཟག་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་དབྱེད་པ་ན་
 རིགས་པ་དུ་ཞིག་གིས་རྣམ་པར་དབྱེད་ཅེ་ན་སྟོས་པའི་རིགས་པ་སོགས་བཞིས་
 དབྱེད་དོ། །ཅིའི་བྱིར་རིགས་པ་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། རིགས་པས་རྣམ་པར་
 དབྱེད་པའི་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ་མདོར་གྱུར་དང་། རྟོག་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལ་
 དབྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་ལ་དབྱེད་པའི་སྟོས་པའི་རིགས་པ་སྟེ། རྒྱ་
 འདིས་ནི་འབྲས་བུ་འདི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཅེས་པའི་རྒྱ་ལ་གྱིས་སོ། །འབྲས་བུ་
 ལ་དབྱེད་པ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་འདི་ནི་རྒྱ་འདི་དང་འདི་ལ་
 བརྟེན་ནས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་རྒྱ་ལ་གྱིས་སོ། །རང་གི་རང་བཞིན་ལ་དབྱེད་པ་ནི་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཆ་བའི་རང་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དོ་ཅེས་
 པའི་རྒྱ་ལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོར་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་འདི་དང་
 པོ་གང་ལས་བློར་ཞེས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་སྟོངས་པ་དང་། མཐར་གང་དུ་འབྱུང་ཞེས་
 བྱི་མའི་མཐའ་ལ་སྟོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཅི་
 ཞེས་དབུས་ལ་སྟོངས་པ་བསམ་པའི་བྱིར་རིགས་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །
 རྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་དོ་པོ་གསུམ་ལ་དབྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་འབྲས་པ་རྒྱུ་པ་
 པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་གྱི་སྟོན་གྱི་དང་བྱི་མཐའ་སོགས་ལ་
 སྟོངས་པ་རྣམ་པར་བསྟོག་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི་ལྷ་གྲུ་འབྱུང་

བ་ས་པོ་ན་དང་དུས་དང་ཁྱེ་ལུང་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་རྣམས་ཤེས་འབྱུང་བ་དོན་དང་
 དབང་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུའི་གང་། བྱི་ནང་གི་འདུ་བྱེད་
 རྣམས་འབྱུང་བ་རང་རིག་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པའོ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི་
 མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ནི་རྣམས་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ལ་གཟུགས་
 སོགས་ཡུལ་རྣམས་ནི་དམིགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་གང་རང་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཐ་དང་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་
 པའོ། །འབྲུག་པ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི་གང་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན། རོ་བོ་དང་ཁྱད་
 པར་རྣམས་མདོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མ་དང་མི་འག་ལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་
 པའི་གཏན་ཆེགས་སོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་མེ་ཆ་བ་དང་འདུས་བུས་མི་ཉག་
 པ་སོགས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཆོས་རྣམས་
 ལ་འཛིག་ཏེན་ན་ཡང་མེས་འཆོག་རྒྱས་འདུལ་བ་སོགས་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲགས་པའོ། །
 རི་སྐད་དུ། འབྱོར་ལྟན་མིག་ནི་ཉག་པ་ནས་བདག་གི་བའི་བར་གྱིས་སྟོང་ངོ་། །དེ་
 ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་རང་བཞིན་ནི་འདིའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་
 རིགས་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་གྲུབ་པར་བསྟོན་པ་ལས། །རྣམ་གྲོལ་ནང་
 བས་མི་གཡོ་ལྟར། །ཤེས་རབ་ནང་ནས་ཀུན་མཁྱེན་ལྟར། །རིགས་པའི་ནང་ནས་
 ཆོས་ཉིད་ལྟར། །ཁྱེད་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། །

ལྟ་བུ་དཔྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་མདོན་ཉོགས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐྱོར་
 པའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་དུ་ཆོལ་བ་བཞི་ནི། ཆོས་ལ་ཞེས་སོགས་ནས་མིང་ཀུན་དུ་འཆོལ་

བ་སོགས་སོ། །ཀུན་དུ་ཆོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅེ་ཞེ་ན། རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འདུག་
 པའི་དོན་དུ་རིགས་པ་བཞི་ལ་རྟེན་ནས་ཐོག་མར་སྤྱིའི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་ངེས་པ་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་མིང་ཀུན་དུ་ཆོལ་བ་ནི་གང་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་ཆོགས་
 རྣམས་ཡིད་གྱིས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཆོམ་ཉིད་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོག་པའོ། །དངོས་པོ་ཀུན་དུ་ཆོལ་བ་ནི་རི་ལྷོ་མ་མིང་ལ་
 སོགས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ལུང་པོ་སོགས་རང་མཆོམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་
 ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་རྟོག་ཅིང་དབྱེད་པའོ། །རོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཆོལ་བ་ནི་
 བརྗོད་པ་དང་བརྗོད་བྱའི་འབྲེལ་པ་ཉིད་ལྷོ་ལྷོ་མ་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་
 དང་བུམ་པ་ཅེས་སོགས་མིང་གི་རོ་བོ་ཉིད་འདོགས་པ་ཙམ་གྱི་བ་སྒྲུང་གྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་
 མིང་དོན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་རང་གི་མཆོམ་ཉིད་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་
 པའོ། །ཁུད་པར་དུ་འདོགས་པ་ཀུན་དུ་ཆོལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་དང་བརྗོད་
 བྱའི་བད་འབྲེལ་ཉིད་རྟག་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཡོད་མེད་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་སོགས་
 ཁུད་པར་གྱི་མཆོམ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཙམ་གྱི་བ་སྒྲུང་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེ་རྣམས་
 རང་གི་མཆོམ་ཉིད་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་དབྱེད་ཅིང་རྟོག་པའོ། །ཅིའི་
 ལྷོ་ལྷོ་མ་བད་འབྲེལ་ཉིད་རོ་བོ་དང་ཁུད་པར་དུ་འདོགས་པའི་བ་སྒྲུང་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན།
 ལྷོ་ལྷོ་མ་བ་ལ་བུམ་པ་ཅེས་པའི་བད་ལ་བྱང་བ་ཁོ་ན་ལ་བུམ་པ་ཅེས་བརྗོད་པ་ལས་
 ཀྱང་ལྷོ་ལྷོ་མ་བའི་རྣམ་རྟོག་འབྱུང་ལ་ལྷོ་ལྷོ་མ་བའི་དོན་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་འདི་བུམ་
 པའོ་ཞེས་མིང་ལ་རྟོག་པ་འབྱུང་བའི་ལྷོ་ལྷོ་མ་རོ། །མདོ་སྤྱིའི་རྒྱུན་ལས། མིང་དང་

དངོས་དག་པམ་རྩུབ་དུ། རྩོམ་པ་པོ་ཉིད་དུ་རྩུབ། ཞེས་དང་། འདོགས་པ་རྩུབ་
པ་གཉིས་པོ་དག རྩོམ་པ་པོ་ཚོ་ལ་བ་ཡི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པོ། གཉིས་པ་
འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཚོས་ཀུན་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྩོམ་
པ་པོ་ལ་བའི་མིང་སོགས་བཞིར་རང་གི་ངོ་བོས་མི་དམིགས་པར་ཡིད་ཀྱི་བརྩོད་པ་
ཅུང་རྩུབ་པར་རིག་པ་ཅུང་དུ་ཤེས་པའོ། རྩོམ་པ་དུ། བསམས་ཅན་དམིགས་སུ་མིང་
པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་རྩུབ་པ་བཞི། ཅེས་གསུངས་པའོ། །

དུག་པ་སྒྲིམ་བུར་གིས་ལ་གཉིས་ལས། མིང་གིས་བསྟན་པ་ནི། རྩུབ་ལས།
རྩུབ་པ་ཚོས་ལ་དམིགས་ནས་ནི། རྩུབ་པ་ཚོས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་ཀྱི་
དབྱེདས་ལ་གནས་པ་དང་། རྩོམ་པ་པོ་དང་མིང་པ་མཐོང་། རྩོམ་པ་པོ་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར། ཅེས་པ་ལྟར། རྩུབ་པ་ལྟར་གྱི་ས་དེ་ནི་གཞི་ལ་སོགས་པ་རྩུབ་པ་
ལྟའོ། ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་རྩུབ་པ་གཞི་དང་། འབྲས་བུའི་ས་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ལ་རྩུབ་པ་ལྟར་གྱི་གཞི་ནི་ཚོགས་བསམས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཚོས་རྩུབ་པ་ལ་མང་དུ་བྱོས་པ་ཉིད་ཏེ།
འདི་ཉིད་རྩུབ་པ་ལྟར་གྱི་དང་པོའི་རྩུབ་པའི་ཕྱིར་པོ། བསྟན་པ་ནི་མང་དུ་བྱོས་པ་
དེ་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྩུབ་པ་ཚོས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་
དོན་སེམས་པའི་རྩུབ་ཀྱིས་སེམས་འཛིན་པའོ། རྩོམ་པ་པོ་བྱོས་པ་ཕྱི་མ་ནི་བསམ་
པ་དང་བསྒྲིམ་པ་འདྲེན་པའོ། ཞེས་པའི་རྩུབ་པ་པོ་ལ་དམིགས་པའི་
ཉིང་པའི་འཛིན་ཤེས་བུའི་དངོས་པོ་དང་འདྲ་བའི་གཟུགས་བརྩམས་ལ་རྩོག་པ་མཚན་མ་

དང་བཅས་པ་སྟེ། འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་སྒྲིུར་པའི་ལས་གྱིས་བསྐྱས་
པའོ། །སྒྲིུར་བའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ལས་གྱིས་བསྐྱས་པའོ། །དེ་ལ་དགོངས་པའི་ལུང་
དོན་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་སྒྲིུར་བ་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱལ་འབྲེལ་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ་ལ་
གདམས་པར། བྱུང་རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་སྒྲན་བྱུང་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཚོགས་
གཉིས་བསགས་པ་སྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚེས་ཉིད་
རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཐོས་པ་ལས་རྒྱུ་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་མཉམ་པར་
བཞག་པས་ཡིད་ལ་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་བརྒྱན་མཐོང་བ་སེམས་ལས་བྲལ་མི་དང་པས་ན།
དེ་ལ་དོན་གྱི་འདུ་ཤེས་ལྷོག་སྟེ་དེ་ནི་དྲོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་སེམས་དེ་ཉིད་དོན་
དང་ཚེས་ལྟ་བུ་སྒྲིུར་དོ་ཞེས་རང་གི་འདུ་ཤེས་ངེས་པར་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་རྩེ་མོའི་ཡེ་
ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ནང་གི་སེམས་ལ་སེམས་ལ་གནས་ནས་བཟུང་བ་ཡིང་ཡེ་མེད་
པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའི་འོག་དུ་ལྷོས་པ་བཟུང་བ་
མེད་ན་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་ཚེས་མཚོག་
གི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་མི་དམིགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་
བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ་ངེས་ཅིང་མཛོེན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་མཐོང་
བའི་ལས་སོ། །ཞེས་དོན་སྟུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །
ཚོག་སྟུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །འབྲས་བུའི་ས་གནས་
ནི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་བྱུང་གྱིས་ཀུན་ནས་

ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་རམ་ལེན་དང་བྲལ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་གནས་
 གྱུར་པའོ། །མདོ་སྒྲེའི་རྒྱན་དུ་ཡང་། དེ་འདྲིའི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། །ས་ནི་
 དང་པོ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམས་འབྱོར་གྱི་ས་འདིས་ནི་
 རྣམས་འབྱོར་གྱི་རྒྱ་འབྲས་རོ་པོ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ་
 གནས་གྱུར་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ་སྒྲུང་བ་ནི་རང་གི་རོ་པོ་ཡིན་ཅོ། ། །

བདུན་པ་ཆོས་ལ་མཁས་གནས་ཀྱི་ཁུད་པར་བཤད་པ་ལ་གཞིས་ལས།
 དང་པོ་ཆོས་ལྡན་མཁས་པ་བཤད་པ་ནི། གནས་བརྟན་ཀུན་དགའ་པོས་ཆེ་དང་
 ལྡན་པ་ཤ་རིའི་བུ་ཆོས་ལྟ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སྟོང་གིས་སྒྱུར་དུ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་མདོའི་དུས་བུའི་གཞུང་འཇུགས་པ་ནི་རི་ལྟར་ན་ཆོས་ལ་
 མཁས་པས་སྒྱུར་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེན་མང་དུ་བྱོས་པས་ཆོག་དང་ཡི་གེ་པ་ལ་ཆེར་
 རྟེན་གསལ་བྱེད་ཐོབ་པའི་སྒྱུར་རོ། །རི་ལྟར་ན་དོན་ལ་མཁས་པས་མང་དུ་འཛིན་པ་
 ཡིན་ཞེན་ཆོས་མདོན་པ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་པའི་སྒྱུར་ཏེ་སྒྱུར་པོ་སོགས་ཀྱི་
 གཏམ་གྱི་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཆོག་ལེའུ་མང་དུ་རྒྱུས་པའི་སྒྱུར་རོ། །རི་ལྟར་ན་ཡི་གེ་
 དང་རེས་པའི་ཆོག་ལ་མཁས་པས་ཆོག་དང་དོན་མ་ལོར་བར་འཛིན་པས་ལེགས་
 བར་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེན། དང་པོས་ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་པས་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་
 སོགས་རེས་པའི་ཆོག་བཟང་པོའི་ཡི་གེ་ཤེས་པའི་སྒྱུར་དང་བདག་ཉིད་གྱིས་ཡུལ་
 མིའི་ལྗོངས་ཀྱི་རེས་པའི་ཆོག་ལ་མ་ཞེན་པར་བྱ་སྟེ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་
 སྒྱུར་རོ། །རི་ལྟར་ན་སྟོན་དང་སྒྱུ་མའི་མཐའི་དགོངས་པ་ལ་མཁས་པས་བེན་པ་རྒྱུད་

སི་གསོན་པ་ཡིན་ཞེན་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་བཟུང་བའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་མའི་མཐའ་
 དེ་དག་གི་དགོངས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ་ཐོས་པ་ཅམ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་
 བར་ཤེས་ནས་དེའི་སྒྲིང་པོ་ལེན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྒྱན་ལས། དོན་ཤེས་
 བས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །གཟིངས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རིག །ཐོས་པས་ཆོག་པར་
 འཛིན་སྟོང་བ། །དེས་ན་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་བཞོང་། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ལ་གནས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བརྩམ་པ་ཆོས་ལ་
 གནས་པའི་དགེ་སློང་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། བསྐྱེམ་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཀུན་ཆུབ་
 པར་བྱེད་པ་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་བཤད་པ་མང་བ་དང་། རྟོག་པ་མང་བ་སོགས་
 ཐོས་པ་དང་སེམས་པའི་སྒྱུར་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་
 པར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣལ་འབྱེད་སོགས་བོར་བའི་བྱིར་རོ། །
 ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲིམ་པའི་སྒྱུར་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་
 ཆོས་ལ་རྟོགས་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ལུང་གི་ཆོས་བོར་
 བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་བཙུམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་གནས་པའི་དགེ་སློང་ལས་
 བརྩམས་ཏེ་ཐོས་བསམ་དང་སྒྲིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་ན་
 ཆོས་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དགེ་སློང་མདོའི་སྟེ་དང་དབྱངས་ཀྱི་
 སྒྲིང་པའི་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་
 བཤད་པ་མང་བ་དང་། རྟོག་པ་མང་བ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྤྱུལ་ནས་དེའི་
 འོག་དུ་རྣལ་འབྱེད་སི་འདོར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་གི་དགོངས་པ་

བཤད་པ་ནི། ཐོག་མར་ཆོག་འཛིན་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་ལྡན་པ་དང་ཟེན་པ་འདི་འོག་
 ཏུ་བྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་བསྟན་པར་བལྟའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲུབ་པ་
 དང་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་བསྟན་པར་བལྟའོ། །དེ་
 ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲུབ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་དུ་རྒྱུད་པ་དང་གྲུས་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་
 རྣལ་འབྱེད་མི་འདོར་བ་ཞེས་པས་བསྟན་ལ། རྟག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་ལོག་
 པར་སྒྲུབ་པས་བསྟན་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འདོར་བ་ཞེས་པས་བསྟན་པར་བལྟའོ། །
 ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་ནི། རང་དུ་སེམས་ཞི་གནས་སུ་བྱེད་པ་མི་འདོར་བ་ཞེས་པས་
 བསྟན་ཏེ། རོ་ཕྱོང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་ཁོ་ནས་ངོམས་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲུབ་
 པར་མི་བྱེད་པ་ལས་རོ་མི་ཕྱང་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཞི་གནས་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། །

བརྒྱད་པ་གིན་ཏུ་རྒྱས་པ་བྱེད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ་བདུན་ཏེ། གིན་ཏུ་རྒྱས་
 པ་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྡེ་སྡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ། དེ་ཟབ་རྒྱས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ། དེ་
 ལ་ཁ་ཅིག་མི་མོས་པའི་རྒྱ། མོས་ཀྱང་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ། དེར་ཆོས་ཀྱང་རོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ། དེར་ཆོས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 བཅའ་ཡོན། དེ་མཆོད་པར་འོས་པའི་རྒྱའོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་གཞན་ནས་
 གིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཅེས་གསུངས་ཞེ་ན་
 དེར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུད་པར་བྱ་བ་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་

གྲངས་ངེས་པ་སོགས་བཙུང་སྟོན་ས་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་གྲངས་ནི་གཉིས་ཏེ།
 བགྲང་བའི་གྲངས་དང་། དེ་ཙམ་གྱི་གྲངས་སོ། །དེ་ལ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་བགྲངས་བའི་གྲངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་མཛོད་པར་མཐོ་བ་
 དང་ངེས་ལེགས་རྣམ་པ་བཤམས་ཅད་དང་ལྟན་པ་གཉིས་གསུམ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་
 པའི་བྱིར་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་སྟེ་མི་མང་མི་ཉུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཙམ་གྱི་གྲངས་སོ། །
 མཛོད་པར་མཐོ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ་ཡོངས་སྟོང་ཆེན་པོ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་།
 བྱོགས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཏེ་དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ཚུལ་བྲིས་ས་བཟོད་པའི་པར་
 བྱིན་གསུམ་གྱིས་སྐྱབ་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཡོངས་སྟོང་ཆེན་པོ་དང་། ཚུལ་
 བྲིས་ས་གྱིས་བདེ་འགྲོའི་ལུས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། བཟོད་པས་སྟེ་བོ་བཤམས་ཅད་
 གྱིས་བཀུར་ཞིང་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་བོ་བའི་བྱིར་རོ། །ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལས་ཡང་
 གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐེལ་གྱིས་མཚན་ནས་དག་བ་ལ་སྟོར་བའི་བྲབས་དང་།
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱ་བའི་བྲབས་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཡང་དག་
 པར་བསྐྱབ་པའི་བྲབས་ཏེ། འདི་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མེད་ན་ཡང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ངེས་ལེགས་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་ན་དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
 བཙོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་གཤེས་རབ་གྱི་པར་བྱིན་གྱིས་སྐྱབ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་
 སྟོན་པའི་བྲབས་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛོད་གཤེས་སོགས་
 གྱིས་སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་མི་གནས་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་
 འདའ་བའི་བྲབས་སུ་ཡང་བྱིན་དུག་ཏུ་ངེས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱ་ངན་ལས་

འདས་པ་ལ་གནས་པ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་འཁོར་བ་ན་མངོན་པར་མཐོ་བ་བཟུང་བར་
བྱའོ། །འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་དེར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་བྱའོ། །
དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་གསུམ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་བྲགས་སོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་ཉོན་མོངས་
པ་མེད་པའི་བྲགས་ཡིན་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྒྲོམ་ལ་བསམ་གཏན་
གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཏོན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་
འཛོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་
ཡང་ཕྱིན་དུག་ཏུ་ངེས་ཏེ། སྤྱིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཡོ་བྱད་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིམས་པར་འདོགས་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་ནོ། །ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་
ཐོངས་པ་དང་། གཞོད་པ་དང་རྣམ་པར་འཆོ་བ་མི་བྱེད་པའི་སྒྲིམས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཏེ།
རིམ་པ་ལྟར་ཡོངས་སྒྲིབ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་
པས་ཐོངས་པ་དང་། གཞོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྒྲུམ་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་ནོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་
གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཏེ་བཤད་ཟིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །མཚན་ཉིད་
བསྟན་པ་ནི། སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ནི་རིགས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་རྗེ་སྒྲིམ་དུ་བཏང་བའི་སེམས་ཀྱིས་བདོག་པ་
བཤས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སྒྲིག་གསུམ་གྱི་ལས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བར་ལ་སྒྱུར་ཏེ་འདི་ནི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་ལ་སྒྲིམ་པ་བཤས་ཅད་ཡང་
དག་པར་ལེན་པ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྗེས་སུ་བསྒྱུར་བའི་དང་། བཟོད་པ་ལ་

གཞོན་པ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་ཅི་མི་སྒྲུལ་ཞིང་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། བརྩོན་
 འགྲུས་ལ་དག་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་ཅེས་དང་།
 བསམ་གཏན་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་བསམས་ཅད་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་སེམས་གྱི་
 གནས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་བསམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྲོར་བའི་
 ཆོས་རབ་དུ་རྒྱས་པར་འབྱེད་པ་ཅེས་སྒྲུར་རོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་སྒྲིན་པ་ནི་
 བསམས་ཅད་མཆེན་པ་ལས་བརྒྱུལ་པ་དང་། དེ་ནི་ད་དུ་འགྲུར་པ་དང་། དེ་ནི་ད་
 ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་ནི་ད་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཏེ་དེ་ནི་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
 ཡིན་རོ། །ཚིག་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཅོམ་པ་དང་། བག་ཆགས་དང་།
 སྒྲུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསམས་ཅད་མཆེན་པ་ནི་ད་ལས་བརྒྱུལ་ས་
 ཏེ་བྱུར་བ་དང་འབྱུར་བའི་སྒྲིན་པ་བསམས་ཅད་དེར་ཡོངས་སུ་བསྒྲེས་པའི་བྱིར་རོ། །
 སྒྲིན་པ་དེ་ནི་ད་རྒྱད་ལ་བག་ཆགས་བསྒྲོས་ཏེ། དེ་ལས་བྱི་མ་ལ་བསམས་ཅད་མཆེན་
 པ་ནི་ད་དུ་འགྲུར་བའི་བྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་ནི་ད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེའི་ཆེ་ཆོས་གྱི་
 སྒྲུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རྩྱལ་གྱིས་བསམས་ཅད་མཆེན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །
 དེའི་ལོག་དུ་ཡོངས་སྒྲོད་རྫོགས་པ་དང་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུས་རྒྱུ་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསམས་
 ཅད་མཆེན་པ་ནི་ད་གྱིས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་
 དུ་བྱིན་པའི་བར་དུ་སྒྲུར་རོ། །གོ་རིམ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་མ་ལ་བཞེན་ནས་བྱི་མ་འབྱུར་
 བའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲིན་པའི་པར་བྱིན་གྱིས་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་བསམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
 གཏོང་བར་གོས་པ་པས་ལུས་སྒོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བའི་བྱུར་རྒྱུ་སེམས་དཔས་ལོང་

གཞན་ཡང་ངི་ལྟར་རགས་པའི་རིམ་པའི་རྣམ་པས་བཞག་སྟེ། བམས་ཅད་ལ་སྦྱོན་
པ་རགས་པས་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་བཞག་གོ། །ཤེས་རབ་ནི་བམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱ་
བས་དེའི་ཕྱིར་བྲམ་མར་བཞག་གོ། །

རིམ་པའི་ཚེས་བསྟན་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱོན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྦྱོན་པ་ཅེས་བྱ་
ཞེན་སྦྱོན་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྦྱོན་མེད་པ་དང་། གྲི་མ་མེད་པ་ནི་སྦྱོན་པའི་པ་རོལ་དུ་
སྦྱོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྦྱོན་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་བམས་ཅད་སྦྱོན་པ་དང་
ཡུན་རིང་དུ་སྦྱོན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྦྱོན་མེད་པ་ནི་གཞོན་པས་ཀུན་དུ་ཆོལ་བ་སོགས་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། གྲི་མ་མེད་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བག་ཆགས་དང་བཅས་དེ་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་བཞེན་དུ་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་སྦྱར་རོ། །ཚུལ་བྲིམས་སོགས་
ཀྱི་སྦྱོན་ལུ་པ་ནི། བདག་དུ་སྦྱོ་འདོགས་པ་སོགས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེ་
ནི་རེ་ཞིག་ཐུན་མོང་གི་རིམ་པའི་ཚེས་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་རིམ་ཚེས་ནི། སྦྱོན་བདག་གི་
དབུལ་བ་སེལ་བ་དང་ལེན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོན་པའོ། །
དབང་པོ་ནི་བ་ཐོབ་པ་དང་འགྲོ་བ་བཟང་པོར་སྦྱོར་བ་དང་བསེལ་བའི་གནས་ཡིན་
པས་ཚུལ་བྲིམས་དེ། རིམ་པ་ལྟར་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུལ་པར་བྱེད་པ་དང་།
བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དང་འགྲོད་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་རིམ་གྱིས་
སྦྱ་རན་ལས་འདས་པའི་བར་གྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོ་བའི་ཆ་བ་སེལ་བ་
དང་སྤྱ་འབྱེན་པའི་སེམས་བཞོངས་པ་སེལ་བ་དང་ནི་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་སྟེ།
སྤྱ་འབྱེན་པའི་སེམས་ནི་གཞོན་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ལན་དུ་གཞོན་པ་བྱེད་པར་

འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཞི་བ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་དག་ལ་མི་འཇིགས་པར་སྒྲིགས་པའོ། །
སེལ་བའི་བྱིར་སྒྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བའི་བྱིར་སྒྲིབ་པ་དང་ལྷན་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ།
རིམ་པ་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་བ་གཉིས་ཀྱིས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བར་
བྱེད་པ་དང་། གཉིས་ཀྱིས་དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའོ། །འཛིན་པ་དང་
སྒྲིམ་པ་དང་འདྲེལ་བ་དང་བྲོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་བསམ་གཏན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་
དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་གཡང་ལས་སེམས་སྒྲིམ་པ་དང་། ཀྱུན་
ནས་དཀྱིས་པ་རྣམ་པར་གཞིན་པ་དང་། དབང་འབྱོར་པ་བྲོབ་པར་བྱེད་པའོ། །
གཞན་གྱིས་སྒྲུས་པ་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོར་གིས་ཤེས་པ་དང་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དང་ཞི་
བ་བྲོབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་བྱིན་པར་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་སྟེ། གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྒྲུ་ལས་ཚུ་པ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མཚུངས་པར་ལྷན་
པས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལས་བྲོབ་པ་དང་། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་
ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པས་དང་། ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་མདོན་པར་སྒྲུབ་
པའི་བྱིར་ཤེས་རབ་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །སྒྲིམ་པ་བསྟན་པ་ནི་ལྟ་སྟེ། འདི་ལྟར། ལུང་
པོར་བསྟན་ནས་སྒྲིམ་པ་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བསམ་པ་དང་། །བསམ་དང་དབང་
འབྱོར་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་དག་བསམ་ཅད་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །འི་སྐད་དུ། རྒྱ་
དང་སྒྲིན་དང་སྒྲོན་ལས་དང་། །སོ་སོར་བརྟགས་པས་ལུང་པོ་དྲན། །ཅེས་པ་ལྟར།
ལུང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྒྲིམ་པ་ལ་བཞི་ལས། རྒྱ་ལ་གནས་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་

སྒྲིན་པ་ལ་གནས་པ་ནི། གང་ལུས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སོ། །སྒྲིན་ལས་ལ་གནས་པ་ནི་སྒྲིན་ལས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སོ། །སོ་སོར་བདགས་པའི་སྒྲོབས་ལ་གནས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་དོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་གནས་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི་བཞི་ལས། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྒྲོམ་པ་ནི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་མོས་པ་སྒྲོམ་པའོ། །རོ་མུར་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྒྲོམ་པ་ནི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བོབ་པ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་རོ་མུར་བར་བྱེད་པའོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྒྲོམ་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་བམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡིད་རང་བའོ། །མདོན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྒྲོམ་པ་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་མ་འོངས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་བྱེད་པར་ལ་དགའ་བའོ། །

བསམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི་དུག་སྡེ། མི་རོམས་པའི་བསམ་པ་དང་། ཡངས་པའི་བསམ་པ་དང་། དགའ་བའི་བསམ་པ་དང་། བན་གདགས་པའི་བསམ་པ་དང་། གོས་པ་མེད་པའི་བསམ་པ་དང་། དགེ་བའི་བསམ་པའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་པ་ལ་མི་རོམས་པ་ནི་སྐལ་པ་གང་གའི་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྒྲིབ་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲིབ་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གའི་བྱེ་མ་སྒྲིབ་རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན་གྱིས་བཀང་སྡེ་རང་གི་ལུས་དེ་སྒྲིབ་དུ་སྐྱུ་ལ་ནས་སེམས་ཅན་བམས་ཅད་ལ་དེ་སྒྲིབ་དུ་རེ་རེ་ཞིང་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཀྱང་མི་རོམས་པ་ནི་སྒྲིན་པ་ལ་མི་རོམས་པ་ཡིན་ཅོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་པ་གཅིག་ནས་

གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་པ་སྐྱད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་སྦྱོན་པ་ལ་ཡངས་པའི་
 བསམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བ་ལྟར་ལེན་པ་
 པོའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ཙམ་དུ་མི་དགའ་བ་ནི་དགའ་བའི་བསམ་པའོ། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྦྱོན་པའི་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་པན་པ་ཆེར་
 བདགས་པར་སེམས་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དེ་
 ཙམ་དུ་པན་པར་མི་སེམས་པ་ནི་པན་འདོགས་པའི་བསམ་པའོ། །སྦྱོན་པ་ལས་གྱུར་
 པའི་བསོད་ནམས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ལན་ནམ་རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པ་ནི་གོས་པ་
 མེད་པའི་བསམ་པའོ། །སྦྱོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་
 སྦྱོན་པ་ཡང་སེམས་ཅན་བསམ་ཅན་དང་དང་བྱམ་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་བསྐྱོ་བ་ནི་དགེ་བའི་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱལ་བ་
 གང་གྱི་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེན་དུ་ལུས་དེ་སྟེན་དུ་གྱུར་ནས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཡོ་བྱད་
 བསམ་ཅན་གྱིས་པོངས་གིང་སྟོང་གསུམ་མེས་རབ་ཏུ་གང་བ་ན་སྦྱོད་ལམ་རྣམ་པའི་
 བྱེད་གྱུར་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་གཤེས་རབ་གྱི་བར་སྒྲོམ་ཡང་དེས་མི་
 རོམས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ལྟ་ལ་མི་རོམས་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་དག་གི་ཡངས་པའི་བསམ་པ་སོགས་ནི་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་
 ནི་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོན་པ་གསུམ་ནི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིག་པའི་
 སྦྱོན་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ནི་སྒྲུལ་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྟེན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །བཟོད་པ་གསུམ་ནི་གཞོན་པ་ལ་ཇི་མི་སྟམ་པ་སྟུག་བསྟུལ་

དང་དུ་ལེན་པ་ཚེས་ལ་དེས་པ་པ་སེམས་པའི་བཟོད་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་ནི་
གོ་ཆ་སྒྲུབ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་
ནི་མཐོང་བའི་ཚེས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་མཛོེས་པ་པ་སྒྲུབ་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་བསམ་གཏན་མོ། །ཤེས་རབ་གསུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་
པ་དོན་དམ་ལ་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །

བསྐྱེས་པ་བསྐྱེན་པ་ནི། དག་བའི་ཚེས་ཀུན་འདི་དུག་གིས་བསྐྱེས་ཤིང་།
འདི་དུག་གྱུར་དེ་དག་གིས་བསྐྱེས་ཏེ། དེའི་མཆོམ་ཉིད་དང་སོགས་དེ་དང་མཐུན་པ་
དང་སྒྲོབས་བཅུ་སོགས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་དོ། །མི་མཐུན་པའི་
ཐྱོགས་བསྐྱེན་པ་ནི། སེར་སྒྲ་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། ཁྲོ་བ་དང་། ལེ་
ལོ་དང་། རྒྱུ་པར་གཡེང་བ་དང་། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་བསྐྱེས་སོ། ། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲགས་པ་བསྐྱེན་པ་ནི། ཐུག་པོ་དང་།
བདེ་འགྲོ་དང་། གཡོག་ལའོར་མང་བ་དང་། ལས་གྱི་མཐའ་གྲུབ་པ་དང་། གཞོད་
པ་རྒྱུར་བ་དང་། དེག་པའི་གནས་ཀུན་ལ་མཐུས་པ་རྒྱུས་པ་ནི་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་བྱུང་
རྒྱུ་ལ་དེག་གི་བར་དུ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཉི་བར་གནས་པ་རྒྱུས་སོ། །

ཅིག་ལ་ཅིག་རྒྱུ་པར་དེས་པ་བསྐྱེན་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་པ་ལས་གྱུར་པ་
རབ་དུ་དབྱེ་བ་ལས་གྱུར་པ། རབ་དུ་སྒྲེ་ནས་བསྐྱེན་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི་
པ་རོལ་དུ་སྒྲེན་པ་རེ་རེ་ཡང་དུག་དུག་ཆོར་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་
རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རབ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱེས་སུ་བྱེད་པས་རབ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱེས་སུ་

སྒྲིབ་བས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འོ། །དང་པོ་ནི་གཏོང་བ་
 དང་གཞོན་པ་སྒྲིམ་པ་དང་ཇི་མི་སྒྲིམ་པ་དང་མཛོན་པར་སྒྲིབ་པ་དང་སེམས་གནས་པ་
 དང་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་སྒྲིམ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་
 ནི་སྒྲིམ་སོགས་ལ་སྒྲིབ་བཞུགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱུ་པ་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་
 འབྱུག་པ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བཞིན་ལོ། །གསུམ་པ་ནི་དུག་པོ་འཛིན་ཏུ་འབྱུག་པ་དང་།
 བསྐྱེད་པ་བཞེད་པ་དང་ཞུགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འོ། །བཞི་པ་ནི་དུག་པོ་
 གཞན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཛིན་པ་འོ། །རབ་ཏུ་ཕྱི་ནས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་ནི། སྒྲིམ་པའི་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་ཚུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 ཚིག་འོག་མ་དང་སྒྱུར་དེ། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཀ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྒྲིམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ་ཚུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཚུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱིས་མ་བྲིན་པའི་སྒྲིམ་པའི་པར་ཕྱིན་ལོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲིམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཚིག་འོག་མ་དང་སྒྲིབ་
 བ་རྒྱུ་པ་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཅས་ཅད་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་
 ནམ་ཞེ་ན། ལུ་གསུམ་དུ་འགྱུར་དེ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་
 གང་བྱང་ཚུ་བ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་མ་བསྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པ་འོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་
 དེར་བསྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པ་འོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུ་པ་དེ་དག་ལ་མ་གཏོགས་
 པ་སྒྲིམ་པ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་ལུ་གསུམ་གསུམ་སྒྱུར་རོ། ། །

གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བར་བསྐྱེད་པ། དེའི་འབྲས་བུ་

ནི་རྣམས་མཆིན་ཉིད་སྦྱོར་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཤེར་སྦྱོར་ཡུལ་དར་བཅས་
 པའི་འབྲས་བུ་གཏིང་དཔག་ཟབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ། ཁ་ཅིག་
 སི་མོས་ཤིང་དེའི་དོན་ལ་སྒྲག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་
 རིགས་དང་བྲལ་བས་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་དམན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཡོད་དུ་
 ཟེན་གྱང་བྱང་རུབ་ཆེན་པོ་ལས་བརྒྱམས་དེ་སྦྱོར་ལས་སོགས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ས་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་དུ་ཟེན་གྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྦྱོར་བའི་
 སྒྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་གྱང་།
 རིགས་མེད་གྲོགས་ངན་སྦྱོར་དགེ་མ་བསགས་སྒོ་མ་སྦྱངས། །ཚེས་འདིས་སྒྲག་
 འགྱུར་འདི་ན་དོན་ཆེན་འདི་ལས་ལྷང་། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། །

བཞི་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པ་
 ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་སྒྱུར་པ་འདེབས་པ་ཁ་ཅིག་སི་མོས་གྱང་དེས་ལའོར་བ་ལས་ངེས་
 པར་སི་འབྱུང་ཞིང་མདོན་པར་འདོད་པའི་གོ་འཕང་མི་ཐོབ་པ་ཅི་ཞེ་ན། ལན་ལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་མཆོག་དུ་འཛིན་པ་ཚེས་བཅས་ཅན་རོ་བོ་
 ཉིད་མེད་དོ་ཅེས་པའི་དོན་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཞེན་ནས་དངོས་པོ་བཅས་ཅན་ཅན་ལ་སྒྱུར་
 པ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་སྡེ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པས་རྩལ་བཞིན་དུ་སྒྱུབ་པར་
 མི་རྣམས་ལ་ས་སྒྱུབས་ན་འབྲས་བུ་སི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་
 སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་མདོན་པར་ཞེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ངེས་པར་སི་འབྱུང་སྟེ།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉི་བར་གནས་པ་ལ་ལྷོས་པ་ནས་དགོངས་པ་སྒྲ་ཆོགས་

ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས་དོན་བསྟན་པ་ནི། མོས་གྲང་
རིས་པར་མི་འབྱུང་བ་འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་
ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། དང་པ་ཆེར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས་མདོའི་དགའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པས་བྲེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་བསྟན་ཏེ་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་
མདོན་པར་ཞེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མི་རིགས་པར་ཆོས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་
རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་ལྷ་རན་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་འབྱུང་རོ། །

དེ་དག་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལྷ་བའི་རོ་བོ་བཟུ་བདུན་ནི། ཆོས་
བམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ལ་
མི་མཁས་པས་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་ཞེན་ཏེ་མ་སྐྱེས་པ་དང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་
མར་ཞེན་པ་ནི་མཆོན་མའི་ལྷ་བའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་སྐྱར་པ་
འདེབས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྷར་བཏགས་སོགས་གསུམ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་ལྷ་བའོ། །
དེ་ལྷར་དེ་དག་རྣམ་པ་བམས་ཅད་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ན་རང་གི་ལྷ་བ་དེ་རྣམ་
པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རིགས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དེས་པའི་དོན་
ཀྱི་མདོ་སྤྲོ་གང་དག་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པ་དེ་བམས་ཅད་རང་གི་ལྷ་བ་
དང་མཐུན་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་ནི་རིམ་པ་ལྷར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བསྐྱར་
བར་ལྷ་བའོ། །དེ་དག་ཡང་ལྷ་བ་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཏེ་ལྷ་བ་འདི་ལྷ་བུ་ལ་བརྟེན་
ནས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་གང་སྤྱད་གྲུང་རུང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་དགེ་བར་
འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་བ་དེས་སྟོན་བསགས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བར་

འཛིན་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཁ་ན་མ་གྲོ་བ་མེད་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་ལྟ་བའོ། །
ལྟ་བ་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་འཛོག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་
སྡོད་རྣམས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དང་། རང་གི་ལྟ་བ་ལ་མི་མོས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྲེག་པ་
དག་ལ་རབ་དུ་སྒྲར་བ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དབང་ཟ་བ་དང་རབ་དུ་ལུས་གས་པའི་ལྟ་བའོ། །
ཡང་རང་གི་ལྟ་བའི་ཚུལ་དུ་སྡོད་པ་ཉིད་དང་མཆོན་མེད་སྡོན་མེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
རྣམས་པར་བཞག་གོ་སྟམ་ནས་རྣམས་བར་སྒྲོ་ག་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྣམས་
པར་འཛོག་པ་དང་། གང་དག་ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ལུང་པོ་དཔག་དུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ་སྟམ་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
དང་འཕེལ་བའི་ལྟ་བའོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་དག་ལྟ་བ་དེ་ལས་བརྒྱམས་ནས་དྲིས་པ་ན་
རང་ཉིད་ཅི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། ཆོག་དོར་དང་ལྟག་ཆོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདྲི་
ཞིང་གོལ་བ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་རན་གཡོའི་ལྟ་བའོ། །གང་དག་ལྟ་
བ་འདི་ལྟ་བུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་
འདས་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྱི་བྱེད་པར་འཛིན་པ་ནི་བཀུར་བསྟོའི་ལྟ་བའོ། །
མཁས་པ་གཞན་གྱིས་ལྟ་བ་དེ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལེགས་པར་སུན་ལུང་
ཡང་མི་འདོར་ཞིང་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་དོན་མེད་དོ་སྟམ་པ་ནི་སྡོངས་པ་བརྟན་པའི་
ལྟ་བའོ། །ཇི་སྒྲིད་བསྟན་པའི་ལྟ་བ་དེ་དག་གི་བག་ཆགས་གནས་རན་ལེན་གང་
ཡིན་པ་ནི་རྩ་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་སྡོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་བཅུ་ནི། མཆོན་མའི་ལྟ་བ་ནི་ལྟ་བ་ལ་ལྟ་

བ་ས་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་ཅེས་བྱ་སྟེ། མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ས་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་གྱུར་མཆོན་ས་བཅས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་དོ་སྟེ།
 པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ས་པའི་ལྟ་བུ་སོགས་གསུམ་ནི་
 སྒྲོར་བ་སེལ་བའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བཅས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་ནི་
 འབད་པ་དོན་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
 དང་བསྒྱུར་བའི་ལྟ་བུ་ནི་རིས་པར་འབྱེན་པ་ས་ཡིན་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བཅས་ས་
 ཡིན་པ་ལ་སྒྲོར་བ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་མི་བློབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ས་ཐོབ་མེད་པ་དང་
 རིས་པར་འབྱུང་བའི་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ། ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་
 སྒྲིབ་པ་ཟད་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཟ་བ་དང་རབ་དུ་འབྲུགས་པའི་ལྟ་བུ་ནི་
 བསོད་ནམས་ས་ཡིན་པ་འཕེལ་བའི་ལྟ་བུ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་པ་
 མཚུངས་པར་སྒྲོན་པ་ནམས་ལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོན་ས་སྒྲས་པ་ཆེན་པོ་བློབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་འཕེལ་བའི་ལྟ་བུ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡང་
 དག་པ་ས་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ནམ་པར་འཛོག་པ་དང་འཛིན་དུ་འདུག་པས་བྱུང་
 བར་མི་བློབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་མི་ལེན་པ་དང་རན་གཡོའི་ལྟ་བུ་ནི་ཆད་པས་
 བཅད་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ། རིགས་པ་ས་ཡིན་པས་གྲོལ་ན་རྒྱལ་བ་ས་ཐོབ་པར་ཆར་
 བཅད་བློབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཀུར་སྟོང་ལྟ་བུ་ནི་བསྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་
 མི་གསུང་བ་ལ་དེ་གསུངས་བར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིངས་པ་བརྟན་པའི་ལྟ་
 བུ་ནི་བསྒྲུད་པ་ས་ཡིན་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ། ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་འཕེལ་བའི་

གཏམ་བྱ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅུ་བའི་ལྷ་བའི་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལས་ཕྱི་མ་
ལས་ལྷ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ཤིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་བ་ཉི་ཤུ་
ཅུ་བདུན་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་
པ་མ་ཡིན་པའི་མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་དེ་ཉིད་
ལས། དེའི་འོག་ཏུ། འདི་དག་ནི་བཅུ་བདུན་ཡིན་ཡང་བཅུར་འགྱུར་རོ། །བཅུ་ཡིན་
ཡང་བཅུ་བདུན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་ཡིན་ཡང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །
གཅིག་ཡིན་ཡང་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་དང་། དེས་གསུང་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་
འགྱུབ་པ་དང་། དེ་དག་དེས་འབྲེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་ན་དགོངས་པ་ཅི་
ཞེ་ན་གྲངས་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་རྣམས་འགྱུར་སྟེ་བ་ལྷར་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་
རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྤིང་འབྱུང་གི་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་པ་དང་འཇིག་པ་ན་ཡང་ཉེ་བར་
ཞི་བ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་ད་ལྷར་བྱུང་བ་
རྣམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་པས་ལྷག་པར་རང་གི་རོ་བོ་ལ་སྤིང་གནས་པ་དང་བདེན་པ་མ་
མཐོང་བའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ཆོས་སུ་ཇི་ལྷར་བཟུང་བ་བཞིན་དུ་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟེ་
དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་མེད་ཏེ། བརྟགས་པ་ཙམ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཅེས་བུའོ། །
གཞན་གྱི་དབང་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བ་མེད་ཏེ། རྒྱུན་ལ་ལྷོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བུའོ། །ཡོངས་
སུ་གྲུབ་པ་ལ་ཀུན་བདག་ས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཏེ།
རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཅི་ཞེ་
ན་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་མ་འགགས་ཏེ།
འགག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་
པ་དེ་ལྟར་བཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷོས་པའི་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱུངས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བཞིན་གསལ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
ཐམས་ཅད་བཞིར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་
ལ་བརྟན་པའི་གཞིན་པོར་རང་ཉིད་དེའི་ཆེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་
རྣམ་པར་གཟིགས་སུ་གྲུབ་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱེ་བྲག་
མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི་ལེ་ལོའི་གཞིན་པོར་
གང་དག་བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་དེ་དག་དེར་

སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲི་མེད་སྒྲེ་འོད་ཀྱི་མཚན་བཟུང་
 བས་ངེས་པར་སྒྲེ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་སྟེ། སྒྲོན་ལས་བཏབ་པས་ཚོགས་རྫོགས་ལ་རྒྱ་ལ་བའི་མཚན་བཟུང་
 བས་ས་བོན་བསྐྱུན་ཏེ། རིམ་གྱི་དུས་གཞན་དུ་དེ་དང་དེར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི་ཚོས་ལ་བརྟན་པའི་གཉེན་པོར་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་མ་སྒྲེས་པའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་སྟེ། སྒྲེ་རི་
 བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་
 ཉེ་བའི་སྒྲོ་ལ་ལྟོས་ནས་འདི་ལྟར་བསྐྱུན་ན་འབྲལ་དང་ཡུན་དུ་པན་པ་དང་བདེ་བར་
 འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་
 པའི་གཉེན་པོར་གང་གིས་ཆོས་པའི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་སྤྲད་པ་དང་། འདོད་
 ཆགས་ལ་སྦྱོད་པའི་གཉེན་པོར་བདེ་བ་ཅན་སོགས་ཞིང་གི་འབྱོར་པ་བསྐྱུགས་པ་
 དང་རང་གི་དབང་ལྷག་གི་ར་རྒྱལ་བའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་
 བསྐྱུགས་པ་དང་། འགྱོད་པས་དགེ་བ་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་མཐོ་རིམ་སུ་འགྱོའོ་ཞེས་པ་
 དང་། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཉོན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
 སུ་ལུང་སྒྲོན་ཅིང་ཐེག་པ་ནི་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་མེད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པའོ། །

ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྗེས་པོར་དགོངས་པ་བཞི་ནི་རྒྱན་དུ། ཉན་ཐོས་དང་ནི་
 རོ་བོ་ཉིད། །དེ་བཞིན་ཉེས་པ་གདུལ་བ་དང་། །བརྗོད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ལ་ནི། །ལྗེས་

པོར་དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞུག་པ་ལ་ལྷེས་པོར་
 དགོངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་གཟུགས་
 སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོན་ཉིད་ལ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་ནི་རོ་
 བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་སུ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེན་པོ་ལ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་ནི་གདུལ་བུའི་ཉེས་པ་
 གདུལ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་བརྟན་པ་དང་། །
 ལེ་ལོ་ཅུང་ཟད་ཆོག་འཛིན་དང་། །ར་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་སྦྱོང་པ་དང་། །འགྱོད་དང་མ་
 རེས་ལྷོག་པ་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་གཉེན་པོར་ཐེག་མཆོག་
 བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དཔེར་བཟོད་ནི་དགོངས་པ་བཞིར་
 བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །བསྐྱུར་བ་ལ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་ནི་བཟོད་པ་ཟབ་པ་ལ་སྟེ། རི་
 རྒྱད་དུ། སྒྲིབ་པོ་མེད་ལ་སྒྲིབ་པོར་ཤེས། །ཞེས་སོགས་འཆད་པར་འགྲུར་བ་ལྟར་རོ། །
 དགོངས་པ་དང་ལྷེས་དགོངས་གཉིས་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེན། དགོངས་པ་ནི་
 ཡིད་ལ་བཞག་པ་ཅུ་ཡིན་གྱི་པ་རོལ་དུ་གཟུང་པ་ལ་ལྷོས་པར་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏོ། །
 ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་ནི་དེ་ཉིད་པ་རོལ་དུ་གཟུང་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ཞེས་བཤད་སྐུར་
 དུ་འཆད་དོ། ། །

དུག་པ་ནི། དེ་ལ་ཆོས་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་པའི་ས་བཤད་ན་དེ་ལ་མཁས་པར་
 རི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན་དེ་ནི་ལྷ་ཡིན་ཡང་ཞི་གནས་གྱི་པན་ཡོན་དང་།
 ལྷག་མཐོང་གི་པན་ཡོན་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་པན་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིག་

པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཤིན་ཏུ་
སྤངས་པས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ལུས་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གནས་
ཐམས་ཅད་འཛིག་པ་དང་། བསྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབབ་
པས་རོ་གཅིག་པར་མོས་ཏེ་མཉམ་པར་འཛིག་པས་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་
རྣམ་པ་བྲ་དང་པའི་སྣ་ཆོགས་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
གྱི་དགའ་བ་ལས་དགའ་བ་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ་རི་ལྷོ་རབ་དུ་སྤྱོད་
པའི་ཆོས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་མི་བརྗོད་པར་སོ་སོར་དྲན་པ་ཅུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མདོ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་སྤྱང་བ་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པར་
སྤྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་དེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་
གནས་གྱུར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འཇམ་སྒྲ་ལྷས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མཛོན་
པར་འདུ་མ་བྱས་པའི་མཆན་མ་རྣམས་ཀུན་དུ་འབྱུང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་གྱི་
སྤྱོད་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་གནས་གྱུར་པས་བསྟན་པ་ས་བཅུ་པ་ལ་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིར་གོང་མ་
བས་ཀྱང་ཆོས་གོང་མའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །

བདུན་པ་ནི་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ཆོས་སྤྱིར་རྒྱ་མཐུན་དུ་འདྲ་བ་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་
ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་བདུག་པ་སོགས་གྱིས་མཆོད་པར་འོས་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོས་ལ་མ་
ཡིན་ཞེ་ན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེའི་གཞིར་

གྱུར་པས་དོན་ཆེ་བས་བསོད་ནམས་སྒྲ་ན་མེད་ཅིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པའི་
གནས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། །དབུས་མཐར་ཡང་། ཁུད་པར་སྤྱིར་དང་མི་ཟད་སྤྱིར། །
གཞན་ལ་པན་འདོགས་མ་ཞིའི་སྤྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་
བདུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་ཆོས་བསྟན་པ་
ཀུན་ལས་བདུས་པ་སྟེ་གསུམ་པའི་བཤད་པའོ། ། །

ད་ནི་བམ་པོ་ལྷ་པ་དེ་ལྟར་སྤྱད་བྱ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་ནས། སྤྱད་
པའི་འབྲས་བུ་ལ་རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་རང་དོན་ཐོབ་པ་
རྣམ་པར་ངེས་པ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་དྲི་བ་ནི་ཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན་
ཞེས་སྟོས་སོ། །ལན་ནི་ཐོབ་བྱེད་གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་ཐོབ་བྱ་མངོན་
རྟོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས་སོ། །ཅི་སྟེ་གང་ཟག་རྣམས་སུ་མེད་པར་བཤད་པ་
མ་ཡིན་ནམ་ངི་ལྷ་པ་ན་དེ་རྣམ་པར་འཛོག་ཅི་ན། བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དགོས་
པ་རྣམ་པ་བཞིས་གང་ཟག་རྣམ་པར་འཛོག་སྟེ། འདི་ལྷ་པ་སྤྱ་བར་བྲ་སྤྱད་གདགས་
པའི་སྤྱིར་ནི་གཟུགས་སོགས་མཆོན་ཏིང་དང་མིང་ཐ་དད་པ་མང་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་
བསྟུས་ནས་སེམས་ཅན་ཞེས་བདགས་ནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཆོགས་མེད་པ་
ཏིང་དུ་བྲ་སྤྱད་འདོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འཛོག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ནི་
འཛོག་རྟེན་ན་ཆོས་ཅམ་གྱི་མིང་རྣམས་ཀྱི་བྲ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་མ་གྲགས་ཀྱི་ཕ་ལ་ཆེར་
སེམས་ཅན་གྱི་མིང་གིས་སོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
མེད་པར་གཟིགས་ཀྱང་འཛོག་རྟེན་གྱི་བྲ་སྤྱད་དང་མཐུན་པར་བྱས་པའོ། །མི་སྤྲུག་

པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མི་མཁས་པ་རྣམས་སྒོ་བྱར་དུ་
 ཐོག་མར་སེམས་ཅན་མེད་པ་ཐོས་ནས་སྒྲག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དང་
 གཞན་གྱི་ཁོན་མོངས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ནི་
 སེམས་ཅན་དུ་གངགས་པ་མེད་པར་ཀུན་ནས་ཁོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་
 མཚན་ཅིང་ཅམ་བསྟན་ན་ཆེ་གཏི་རྒྱད་ལ་ཉིས་པའི་རྣམ་པ་འདི་རྣམས་སྤངས་སོ། །
 ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་རྣམས་སྒྱེའོ་ཞེས་ཤེས་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
 གང་ཟག་རྫོགས་སུ་མེད་ཀྱང་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལ་དང་པོ་
 གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་
 བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱན་ཞུགས་བྱུང་པར་དུ་དབྱེད་པ་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་སྦྱོད་པས་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དབྱེ་
 བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་སྡེ་ཆེན་བདུན་ལས། དང་པོ་
 སྦྱོད་པས་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་ཞིང་རྒྱན་རིང་བ་ནི་ཆགས་པར་
 འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་དམན་པ་ལ་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞིང་བྱུང་ནས་ཀྱང་ཡུན་
 རིང་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་
 བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཁོན་མོངས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་ཤས་ཆེ་ཆུང་སྤངས་ཏེ་
 ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པར་ཁོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོན་མོངས་པ་
 ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་སྔོན་གཉིན་པོ་གོམས་པར་བྱས་པའི་

དབང་གིས་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གས་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་
ཁུང་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། ། །

སྡེ་ཆོན་གཉིས་པ་རེས་པར་འབྱུང་བས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་
པོ་ཉོན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ནི། རིགས་དང་། དབང་པོ་དང་། སྒྲོན་ལམ་དང་། བསམ་པ་
དང་། དམིགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་། འབྲས་བུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་བདུན་གྱིས་
རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རིགས་ནི། ཉོན་ཐོས་གྱི་ཆོས་ཉིད་རེས་པ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་
དུ་མི་འབྱུང་བ་དང་མ་རེས་པ་ནི་གཞན་དུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་ཞི་བ་བཟོད་པ་
གཅིག་ཕུ་བའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི་ཆོགས་ལམ་ཁུང་དུ་ནས་རིགས་རེས་པ་ཡིན་ལ་
བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི་ཇི་སྟེན་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་
བའི་མུ་རན་ལས་འདས་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྟེན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་
འབྱུང་བ་ཡང་སྟེན་པས་རིགས་མ་རེས་པ་ཡིན་ལོ། །མཛོད་ལས། གཉིས་སྟོབ་
རིགས་ལས་བསྒྲོག་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་ཇི་
སྟེན་བཟོད་པ་མ་བློབ་པ་དེ་སྟེན་དུ་ཐེག་ཆེན་དུ་འབྱུང་སྟེན་ལ་བཟོད་པ་བློབ་ནས་
མ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་བློབ་རན་སོང་ཡོང་མི་འགྲོ་བའི་བྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གཞན་དོན་དུ་རན་སོང་དུ་ཡང་སྟེ་བ་ལེན་བའི་བྱིར་རོ། །བཟོད་པ་འབྲིང་
མན་ཆད་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་སྟེན་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ནས་
ནི་བསམས་ཅད་རིགས་རེས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དབང་པོ་ནི་གཞན་གཉིས་མ་
ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་བརྟུལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་

ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་སོགས་དབང་པོ་རྣམ་པོ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲོན་ལམ་ནི་
 བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སྒྲོན་ལམ་
 བདུབ་ཅིང་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བསམ་པ་ནི། སྤྱུག་ཀུན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་
 རྣམས་ལ་ཐོག་མར་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་བར་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་མཐར་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ལོ། །དམིགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲེ་སྒྲོད་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅུ་སྒྲོན་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ། ཉན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་
 ཅུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱིར་རོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་ཆོས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐོས་བསམ་བསྒྲུལ་གསུམ་སོགས་བསྒྲུབ་ཅིང་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་གང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་ཟད་པ་སྤྱང་ན་ལས་
 འདས་པ་ཐོབ་པའོ། །སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ས་ལས། ལུས་ཞིག་ཆོར་བ་
 བསིལ་བར་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་འགག་ཅིང་འདུ་བྱེད་ཞི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱབ་
 གྱུར་པ། །འདི་འདྲ་འདི་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མཐའ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། ། །

གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་པ་པ་ནི་སྤྱི་མ་ལུ་བདུན་ལས། དུགས་
 ཉི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་དུགས་ཅན་
 ཡིན་ལ་མ་ངེས་པ་ནི་ཆོགས་ན་སྒྲོད་པའི་དུགས་ཅན་ལོ། །གཞན་ནི་གོ་སྒྲུའོ། །
 འབྲས་བུ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་འབྲུན་པ་སྒྲོན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དུང་དུ་མ་
 བསྐྱེད་པ་ནི་ཕྱི་མ་ལ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན་བདག་ཉིད་གྱིས་ལམ་མཛོད་དུ་
 བསྐྱེད་ནས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གྱུར་དེ་གཅིག་པུར་གནས་པའོ། །སྒྲོན་ངེས་འབྱེད་ཆ་

གཞན་ཡང་འདི་ན་ལ་ལ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཆིས་པར་བྱས་ནས་སྒྲེས་

བུ་དམ་པ་ལ་རྟེན་དམ་པའི་ཚེས་ཉན་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཟོད་པ་ཡན་ཆད་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བྱར་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་
མའོན་པར་སྐྱབ་ལ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བདེན་པ་མའོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་མི་ནུས་ཏེ།
འདི་ལྟར་བྱི་མ་ལ་བདེན་པ་མའོན་པར་བྱ་བ་དང་དགེ་སྦྱོར་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་
བའི་བྱིར་ལུང་སོགས་དུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་གཉིས་པའོ། །གཞན་ཡང་
འདི་ན་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པ་སོགས་བྱས་ནས་ཆེ་འདིར་དགེ་སྦྱོར་
གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་གྱིན་ཏུ་མཐར་ཐྱིན་པའི་
དགྲ་བཙུང་པ་ནི་ཐོབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། བྱི་མ་ལ་དགྲ་བཙུང་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་བྱིར་ལུང་སོགས་དུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་གསུམ་པའོ། །

ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནི། འདི་ན་ལ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་པོ་
བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཆེད་བར་ཆོགས་བསགས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་
མེད་པ་སྒྲོབ་དཔོན་མེད་པར་བྱར་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སོ་བདུན་པོ་སྒྲིམས་ནས་
རང་བྱར་ཆུབ་ཏུ་མའོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
སྤངས་པའི་དགྲ་བཙུང་པ་མའོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གཉིས་པའམ་
གསུམ་པ་ཁོ་ནས་རྒྱ་དེ་དང་རྒྱེན་དེས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན་སྒྲོབ་དཔོན་
མེད་པར་བྱར་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་རྣམས་བསྒྲིམ་ནས་ཆོས་མའོན་པར་རྟོགས་
པར་བྱེད་ཅིང་དགྲ་བཙུང་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་འབྲོབ་པོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་
དང་པོས་ནི་བསེ་དུ་ལྟར་གྱུར་པའི་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་དང་

གསུམ་པ་མ་ནི་ཚོགས་ན་སྟོང་པའི་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གནས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྷ་བུའི་རང་རྒྱལ་གང་ཡིན་དེ་ནི་གཅིག་པུ་ལ་དགའ་
ཞིང་གཅིག་པུ་ལ་གནས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པར་ལྷུང་ལེན་པ་
དང་སྟོང་ཉིད་མཆོན་མེད་སྟོན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་
དག་འགྱུར་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་གཅིག་པུར་གནས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་ན་
གནས་པར་འགྱུར་ལ་གནས་པ་ལྷག་མ་ནི་བསེ་རུ་ལྷ་བུ་དང་འབྲེལ། །རྒྱ་བ་ནི། དེ་
དག་ཐམས་ཅད་གྲོང་རམ་གྲོང་རྫལ་གང་དུ་གནས་གྱུར་རུང་སྟེ་དེ་དག་ལུས་དང་
དབང་པོ་གིན་ཏུ་བསྐྱམས་པ་དང་རྒན་པ་གིན་ཏུ་གནས་པ་དང་གྲོང་རམ་གྲོང་རྫལ་དེ་
ཉིད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་འབྱུག་སྟེ། བ་རོ་ལ་དམན་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་རྩེ་བར་བྱེད་ན་
ཡང་ལུས་ཀྱི་བརྩེ་བར་བྱེད་གྱི་དག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་གིས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚོས་
སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་དག་གིས་ནི་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཞེ་འགྲས་པ་བརྒྱེག་པའི་བྱིར་རྒྱ་
འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲུལ་བསྐྱར་པ་ན་སྟོན་གྱི་
སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་མའོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལས་བརྩམས་ཏེ་
ཚོས་གང་བསྐྱར་པར་འདོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱང་བར་
འགྱུར་ཏེ། མའོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །རི་ལྷ་
རི་ལྷར་ཉན་འདོད་པ། །དེ་དེ་ལ་དོན་དེ་དང་དེ། །སྒྲ་མེད་གྱུར་དེ་དེ་ལྷར་སྦྱང་། ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། །

གསུམ་པ་གེག་པ་ཆེན་པོ་ས་ལ་སྦྱར་ལྷུང་བདུན་ལས་བྱང་རུབ་སེམས་

དཔའ་ཚུལ་ཉིད་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པ་སྟེ།
 སྤྱིར་མི་ལྷོག་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པ་
 དང་། རྫོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི་ཚུགས་ལམ་ནས་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཇམ་
 དབྱངས་ལ་སོགས་དབང་པོ་གིན་ཏུ་རྣམས་པོའི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
 པ་ནི་མི་སྟེ་བའི་ཚུལ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བཟོད་པ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོའི་
 རྩེ་བྲག་གིས་གསུམ་ཡིན་ལ་དེ་དག་གྱུར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་
 གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་ལས། ངེས་འབྱེད་ཡན་
 ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདིར་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཚུགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གཞན་དག་ནི་གནས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་དབང་པོ་རྣེ་འབྲིང་བརྟུལ་གསུམ་གྱིས་སྤྱིར་
 མི་ལྷོག་ཐོབ་ཅེས་འཆད་དོ། །མ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་ནི་དོན་གྱིས་གོའོ། །དབང་པོ་
 བོ་འོག་མ་གཉིས་ལ་ལྷོས་ཏེ་རྫོང་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན། མཛོན་རྫོགས་རྒྱན་དུ། རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་རྣམས་པོ་ཡིན། །རྫོགས་སྟེ་བརྟུལ་པོས་རྫོགས་དགའ་བཞེད། །ཅེས་དེ་
 ཉིད་ལ་ཡང་དབང་པོ་རྣེ་བརྟུལ་བཤད་པའི་སྤྱིར་མོ། །སྟོན་ལམ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཏེ་
 དེའི་ངོ་བོ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་སྤྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དབྱེ་ན་སྟོན་པ་དང་འདུག་པའི་བདག་ཉིད་
 རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་ནི་དེའི་དོན་དུ་པ་རོལ་དུ་སྦྱོར་པ་དུག་གིས་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་
 ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདུག་པར། དེ་ལ་དང་པོ་མགོན་པོ་ཡིས། །དོན་གཉིས་
 རྣམ་པ་ཡང་དག་བཤད། །གཉིས་པ་སྦྱོར་པ་ལ་སོགས་ལ། །འདུག་པའི་རྣམ་པ་
 རབ་དུ་བསྒྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ནི་སྤྲེལ་སེམས་ཅན་སྦྱོར་
 པར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱད་ཐར་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲོན་དུ་རུང་བར་བྱེད་པ་
 དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་དུ་རུང་བར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལ། རི་
 ལྟར་སྤྲེལ་དང་བས་ལ་དེ་དག་གི། །གཟག་དང་སྒྱུད་དུ་རུང་བས་སྦྱོར་འདོད་ལྟར། །དེ་
 བཞིན་རྟེན་འདིར་སྒྲོགས་གཉིས་ཞི་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྒྱུད་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོར་པར་
 འདོད། །ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱད་སྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་རུང་དང་གཉིན་པོ་བསྐྱེད་རུང་དུ་བྱེད་པ་
 དང་། གཉིས་པ་རྒྱད་སྒྲུབ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འདུག་པ་དང་། །རབ་དུ་
 སྦྱོར་དང་ལུང་སྒྲོན་རྒྱུ་གྲུག་གསུགས། །གང་ཡིན་དེ་ཡང་འདིར་ནི་དུག་གནས་ཏེ། །རྣམ་
 མཁའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཞི་བ་ལ་མདོན་པར་
 དགའ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་དུ་རུང་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞིང་སྒྲོང་པ་ནི་རང་ཉིད་སངས་རྒྱ་བར་ངེས་ནས་སྦྱི་མ་ན་རང་
 ཉིད་སངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་རང་རི་ལྟར་བཞེད་
 པ་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བར་སྦྱོན་ལམ་འདེབས་གིང་དེའི་དོན་དུ་ཆོག་ས་
 སོག་པའོ། །ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པར་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་
 ཅེས་པའི་ཐ་ཆོག་སྟེ། དེའི་ཆོ་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མདོ་

སྒྲེའི་རྒྱུ་དུ། གང་ཟག་དུས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་གིས། ཁྲོ་ལྷན་ལུང་བསྟན་རྣམ་པ་གཉིས། །
བྱང་རྒྱུ་དང་ནི་ལུང་སྟོན་པར། གཞན་ཡང་ཆེན་པོར་བརྗོད་པ་ནི། ཁྲི་སྒྲེའི་
བཟོད་པ་བྲོབ་པ་ཡིས། ཞེས་དང་། ལུང་བསྟན་ཆེན་པོ་ནི། ཡང་དེ་ཞིང་དང་མིང་
དང་ནི། དུས་དང་སྐལ་པའི་མིང་དང་ནི། ལའོར་དང་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་།
གནས་པའི་སྒྲོ་ནས་དོར་འདོད་དོ། ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྒྲེ་ཆོན་གསུམ་པ་ནི་བར་བསྟན་པས་རབ་དུ་སྒྲེ་བ་ལ་གསུམ་སྒྲེ། ཆོགས་
ལས་ལ་སྒྲུར་བ་དང་། སྒྲོར་ལས་ལ་སྒྲུར་བ་དང་། དེ་དག་ཅུང་འབྲིང་གི་རྩ་བ་མི་
ཉམས་པའོ། འདྲ་པོ་ནི། བྱི་མ་རྣམས་ལ་སྟོས་དེ་ཆོགས་མ་བསགས་པའི་གང་ཟག་
ནི་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་
བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་མོས་པ་དང་རབ་དུ་དང་བའི་དད་པ་ཅུང་བ་སྒྲེ་དེ་ཡང་བར་བ་
ཅུན་ཅུང་ཞིང་སྒྲོར་ལས་བསྒྲེད་པ་ལ་ཆེ་རབས་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་པའོ། །
སྒྲེ་མར་སྟོས་ནས་ཆོགས་བསགས་པ་ཡིན་ལ་བྱི་མར་སྟོས་ནས་མ་བསགས་པ་ཡིན་
པ་ནི་མོས་དད་བར་མའི་གང་ཟག་སྒྲེ་དེ་ཡང་བར་ཆ་འབྲིང་ཞིང་སྒྲོར་ལས་སྒྲེད་པ་
ལ་ཆེ་རབས་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་དང་ལྷན་པའོ། འདི་གཉིས་ལ་སྟོས་དེ་ཆོགས་བསགས་
པ་ནི་མོས་དད་ཆེན་པོ་སྒྲེ་བར་ཆ་ཆེན་པོ་ཆེ་རབས་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོར་ལས་བསྒྲེད་པའི་
དུས་ངེས་པ་ཅན་དང་ལྷན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲོམ་བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇལ་བར་
བྱེད་པས་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་གསུམ་སྒྲེ་དེ་ཡང་ངེས་འབྱེད་ཅུན་

ཁུང་དུ་རྫོང་འབྲིང་རྩེ་མོ་ཆེན་པོ་བཟོད་པ་བདེན་པ་མཛོན་ཏོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆེ་
རབས་ཀྱི་དུས་ངེས་མེད་ངེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཅན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མ་
གཏོགས་པ་ནི་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆེ་
རབས་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ངེས་མ་ངེས་སྐྱད་
མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་ཐར་པའི་ཆ་དང་ཅེས་ཏེ་དེ་དག་ཆེན་པོ་ལས་
ནི་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བརྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཁུང་འབྲིང་ལས་
ཉམས་པས་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་འོངས་ལས་ཉམས་
ཀྱང་རྒྱན་ཞུགས་ལས་མི་ཉམས་པ་བཞིན་ནོ། །ཀྱན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་མཛོན་འབྱུང་རོ། །
བག་ཆགས་ལས་ནི་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
སྤར་བསྐྱེད་པ་ཡང་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཁུང་དུའི་དབང་དུ་
མཛོང་ནས། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་ལ། ཆེན་པོ་གང་
ལ་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཆེ་རབས་སྟོང་དུ་ཡང་། རན་འགྲོར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནི་བཞི་སྟེ། སྐབས་སུ་གཏོགས་པ་དང་།
མོས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ལྷག་པར་འདོད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཐོབ་པ་ལས་གྱུར་
པའོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ནས་བཟུང་ནས་ཐར་པའི་དོན་དུ་བྱ་བ་
བྱེད་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐར་པ་དང་རབ་དུ་ལུན་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ་མོས་པ་
དང་ལུན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དགའ་བ་དང་དད་པ་དང་ལུན་པའི་ཐར་
པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མང་བའོ། །བཞི་པ་ནི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ངེས་འབྱེད་

ཆ་མཐུན་བསྐྱེད་པར་ངེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི་དྲུག་སྟེ། རྗེས་
 ལུ་མཐུན་པ་དང་། བྱད་པར་བ་དང་། རབ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་པ་དང་། སྐྱོན་གཅིག་པའོ། །དང་པོ་ནི་བདེན་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་པོ་ནི་ད་དུ་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། བདེ་བས་ཚེས་མཚོན་དུ་གྱུར་པས་འབྱེད་དུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་ནི།
 གང་གི་ཆེ་དེ་ནི་ད་ལ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ཤས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ས་
 རིས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་བྱང་རྒྱུ་བྱད་པར་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཆེ་གཞན་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་མེད་པར་མཛོན་པར་
 རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་བྱད་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། གང་ཆེ་དེ་
 ནི་ད་ལ་བདེན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། གང་སྐྱོན་ཐོག་
 དེ་ནི་ད་ལ་བདེན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་པའོ། ། །

སྟེ་ཆོན་བཞི་པ་སྒྲོར་བས་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ནི་
 གང་ཚོགས་བསགས་པ་ཞེས་པས་ཚོགས་ལམ་རྗེས་སུ་བསྐྱར་དོ། །དབང་པོ་
 བརྒྱལ་པོ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལམ་ཡང་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་མི་
 གས་ལ་བ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་ད་ཀྱིས་རང་གིས་བདེན་པའི་དོན་ལ་དཔྱེད་མི་ནུས་
 པར་པ་འོ་ལ་ཀྱི་བསྐྱར་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ནས་བདེན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་རྟོགས་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་ལ་སྒྲོར་བ་སྟེ། འདི་ནི་དད་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ལམ་ལ་ཞུགས་
 པའི་ཕྱིར་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཚེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ནི་དད་

སོགས་སམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམ་པོ་ལས་གསལ་བས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུང་གི་ཆོས་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་
 བྱའོ། །འདི་ཉིད་ནི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་བཙོ་
 ལཱི་བར་ལ་འཛོག་སྟེ། གནས་སྐབས་དེ་དག་ནི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
 བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་
 རྒྱག་པ་མ་སྤངས་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་རྒྱག་པ་
 སྤངས་ནས་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་ཤིང་། དགུ་པ་སྤངས་ན་
 ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མཛོད་ལས། དེ་ལ་སྐད་
 ཅིག་བཙོ་ལཱི་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །དབང་པོ་རྣེ་བརྟུལ་དེ་
 དག་ཏུ། །དད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །ཅེས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་པར་
 བཤད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་རྒྱག་པ་ལ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་རྣམ་པོ་དག་
 དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་མི་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་སྦྱོར་པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟེ་ཆོན་ལུ་པ་འབྲས་བུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ནི་གང་ཞིག །
 རྣམ་པ་ནི་དུ། །ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས། །ཁམས་གང་དུ་འཕྲོབ་ཅེ་ན། འདིར་འབྲས་བུ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དག་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ད་འབྲས་བུའི་མཆོག་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་དག་སྟོང་གི་ཚུལ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་བར་ཆད་མེད་
 པའི་ལས་གྱིས་བསྟུས་པ་སྟེ། འདིས་འཆལ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་ཞོན་མོངས་པ་
 རྣམས་ནི་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་དོན་དམ་པའི་དག་སྟོང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
 ལས་སྟོན་པ་མི་དག་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་རྒྱ་གཞིར་གྱུར་པའི་བར་རྣམ་
 པ་དུ་མ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེའི་བྱིར་དག་སྟོང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དག་
 སྟོང་གི་ཚུལ་དེའི་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་
 བོ་རྣམ་གྲོལ་ལས་གྱིས་བསྟུས་ལ། གཉིས་པ་ནི་སྤངས་པའི་ཆ་སོ་སོར་བརྟགས་
 པའི་འགོག་པས་བསྟུས་པའོ། །དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དག་སྟོང་གི་ཚུལ་དེའི་
 རྒྱ་མཐུན་པ་དང་། སྟེས་བྱ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་གནས་སྐབས་
 གྱི་བྱེ་བྲག་ལས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་
 འབྲས་བུ་བཞིར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞན་དག་ནི་དེ། དག་སྟོང་ཚུལ་ནི་དྲི་
 མེད་ལས། །འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །དེ་དག་བརྒྱ་བཅུ་ཅུ་དགུའོ། །
 གྲོལ་ལས་ཟད་པ་རྣམས་དང་བཅས། ཅེས་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་མེ་མེ་ལ་བརྒྱ་
 བཅུ་ཅུ་དགུ་མེ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐོང་ལས་གྱིས་བསྟུས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་
 བརྒྱད་དང་། བསྒྲོམ་ལས་གྱིས་བསྟུས་པའི་རྣམ་གྲོལ་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་གཅིག་སྟེ་དེ་དག་
 བོ་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། ཞོན་མོངས་དེ་དག་གི་སྤངས་པ་ནི་དག་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་
 འབྲས་བུ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་དགུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་

ན་ཅིའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་བཞི་རྣམ་བཞག་པ་ནི།
 རྩ་ལྔ་དག་ནི་སྤོང་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་ལ་སྒྲོན་ལམ་བཏང་བ་དང་། གཞན་ཐོབ་པ་དང་
 ཟང་སྒྲོམ་དང་། །ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་དང་། །རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་ཐོབ་པ་འོ། །
 །ཞེས་པ་ལྟར། གནས་སྐབས་གང་དུ་རྩ་ལྔ་སྤོང་པ་དེ་ཅིང་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་
 བཞག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཞུགས་པའི་ལམ་སྒྲོན་དུ་བཏང་བ་དང་། འབྲས་བུའི་ལམ་
 ཐོབ་པ་དང་། སྤངས་པ་ཀུན་གྱི་ཐོབ་པ་གཅིག་རྟེན་པ་དང་། ཚོས་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་
 པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་ཐོབ་པ་དང་། མི་དྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་ཐོབ་
 པ་འོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་ནི་ཚུ་ལ་གཞན་དུ་འཆད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་
 གསུམ་སྟེ། བར་པ་ལ་འདུག་པའི་གཤམ་སུ་གྱུར་པ་ཀུན་དུ་སྒྲོར་བ་གསུམ། འགྲོ་
 བ་བ་མ་དང་ཁམས་བ་མ་ལས་འདའ་བའི་གཤམ་སུ་གྱུར་པ་བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལ།
 ཁམས་གོང་མ་ལས་འདའ་བའི་གཤམ་སུ་གྱུར་པ་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟེ། །དེ་དག་
 ནི་གོ་རིམ་བཞིར་དུ་བར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་རགས་པ་དང་། སྤང་བ་དང་།
 ཤིན་དུ་སྤང་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་སྤངས་པ་ཡང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འབྲས་བུ་
 རུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སྤངས་པ་ནི་རྩུན་
 དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། མདོ་ལས་གང་ཟག་འདི་ནི་ཀུན་དུ་
 སྒྲོར་བ་གསུམ་སྤངས་པའི་རྩུན་དུ་ཞུགས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
 རྣམས་སྤང་བར་བྱས་པ་དང་སྤངས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་

འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། མདོ་ལས་ལམ་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེས།
ཀུན་དུ་སྒྲིལ་བ་གསུམ་སྤངས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གདི་མུག་
རྣམས་བསྐྱབས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ཅོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེས།
ཀུན་དུ་སྒྲིལ་བ་བྲ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྷ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ན་སྒྲིད་པའི་བསྒྲུལ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཆེས་གིན་དུ་རགས་པ་དང་རིམ་གྱིས་སྒྲིད་བ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་
གང་གི་ཆེ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་པལ་ཆེར་བཟད་པ་དེའི་ཆེ་ཕྱིར་འོང་དང་། མ་ལུས་
པར་བཟད་པ་དེའི་ཆེ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ་འདོད་པའི་ཉེས་
དམིགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་སྦྱར་དུ་འདུལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྤངས་པས་ནི་དགྲ་བཙུམ་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ།
མདོ་ལས་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྷ་སྤངས་པ་ནི་དགྲ་བཙུམ་པའི་འབྲས་བུ་འོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་གང་ལ་ཏེན་ནས་ཐོབ་པ་ནི། འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་
ནི་དང་པོའི་ཉེར་སྟོགས་མི་སྟོགས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བཏེན་ཏེ། འདོད་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ནི་གལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་ན་
ནི་མི་སྟོགས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བཏེན་ལ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་གིས་ཐོབ་
ན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བཏེན་ཅོ། །གཟུགས་མེད་ལ་
ནི་མི་ཏེན་ཏེ་དེ་ནི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་
མི་འོང་ཡང་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འབྲས་བུ་བཞི་པ་ནི་བསམ་གཏན་པ་དུག་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་རྣམས་ལ་
 བརྟེན་ཏེ། གལ་ཏེ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ན་བསམ་གཏན་པ་དུག་
 ལ་རྟེན་ལ། གཟུགས་མེད་དུ་ཐོབ་ན་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་
 ལ་བརྟེན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་གང་དུ་ཐོབ་པ་ནི། མཐོང་ལས། འདོད་པར་
 གསུམ་ཐོབ་ཐ་མ་ནི། །གསུམ་དུ་གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། །མི་སྒྲོ་ལུང་ལས་འདིར་
 རྩྱུ་མ་ཞིང་། །དེ་མཐར་ཕྱིན་ཞེས་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས། དང་པོ་གསུམ་ནི་
 འདོད་པའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་ཐོབ་སྟེ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ནི་འདོད་པ་ལས་འདོད་
 ཆགས་དང་མ་བུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཡང་རིམ་གྱིས་པ་ནི་དང་པོའི་ཉིར་
 བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོད་རྒལ་བ་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཐོབ་སྟེ། །ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་
 ཡང་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་སྒྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོ་བ་དང་བུལ་བ་ཡང་
 །ཁམས་གསུམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཕགས་ལམ་ལ་བརྩོན་པ་
 མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ལས་ཀྱང་བར་དོར་མུ་རན་ལས་འདའ་བ་སོགས་ལྟ་པོ་
 དང་པོར་འདིར་བརྩམ་ཞིང་དེར་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། །ཁམས་གསུམ་ཀའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུན་
 དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཐར་པའི་གོགས་དང་བུལ་བས་མུ་རན་ལས་འདས་པའི་
 རྒྱུན་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་
 ཉོན་མོངས་པ་པལ་ཆེར་སྤངས་པས་འདོད་པར་སྒྲོ་བ་ལན་གཅིག་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅིའི་བྱིར་བྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདོད་པར་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཟད་པས་འདོད་པར་
སྒྲུབ་མི་ལྟོག་པའི་བྱིར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རོན་མོངས་པའི་
དགྲ་མ་ལུས་པ་བཅོམ་པའི་བྱིར་རོ། །དགེ་སྦྱོར་གི་རྩ་ལ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་
བཞག་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་དཀྱུས་མ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བཞི་
ལས། དང་པོ་དབང་པོས་བཞག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ་དད་པས་མོས་པ་དང་མཐོང་བས་
ཐོབ་པའོ། །སྟོན་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དེ་དག་ནི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་དུས་ན་རིམ་པ་ལྟར་དད་པས་མོས་པ་དང་མཐོང་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་དད་པ་ལྟག་པས་མོས་པ་དང་ཤེས་རབ་ལྟག་པས་མཐོང་བས་
རབ་ཏུ་སྒྲེ་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟོམས་འཇུག་གི་བཞག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་
དུ་བྱེད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམས་པར་
གྲོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབ་པ་གང་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམས་པར་བར་པ་བརྒྱད་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་
གནས་པའོ། །ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་ཞི་བ་མུང་འདས་དང་འདྲ་བའི་འགོག་པ་སེམས་
མེད་པའི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་གནས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བེད་རོ། །སྟོབ་
དཔོན་དབྱིག་གཉིན་ནི་འགོག་པ་ལས་ལངས་པ་ན་འདི་སྟམ་དུ་གྱེ་མ་འགོག་པའི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་མུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་འདྲ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་
སེམས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་དང་བཅུས་པའི་ལུས་ཞི་བ་སྟོན་མ་ཐོབ་པ་

ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་
པའི་ཟག་པ་མ་ལུས་པར་བཟད་ལ་སྟོམས་འདུག་གི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པས་རྣམ་ཐར་
བརྒྱན་ལ་བསམ་གཏན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་གིང་སྟོམས་འདུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡང་སྤངས་པས་རྣམ་ཐར་བརྒྱན་ལ་
བསམ་གཏན་པའི་གང་ཟག་གོ། །

གསུམ་པ་ཞུགས་པ་དང་གནས་པས་བཞག་པ་ནི་བརྒྱན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
འབྲས་བུ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཞུགས་གནས་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་
བུ་ལ་འདུག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་པ་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གང་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་བསྟན་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐོང་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཅིག་བཙོ་ལྷ་
ལ་གནས་པའི་བར་ཏེ། གནས་སྒྲིབས་དེ་དག་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་
གེགས་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོང་བའི་སྤྱོད་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་
ཆེ་རྣམས་ནི་མཐོང་ལམ་སྒྲིབ་ཅིག་བཙོ་ལྷ་ལ་གནས་པ་ཁོ་ན་ལ་འདོད་དོ། །རྒྱུན་དུ་
ཞུགས་པ་ནི་དེ་ཉིད་བརྒྱུད་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། ཀུན་སྒྲིབ་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་
དུ་སྟེ་བའི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞར་ལ་
མཐོང་ལམ་གྱི་མིང་ག་ཞན་བསྟན་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ནི་གོ་ངེས་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་
ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཐ་མ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་ངེས་སམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་

རྣམ་པ་གཅིག་གསུམ་གཉིས་སྤངས་པ་ནི་ཆེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ།
གསུམ་སྤངས་ན་ཕྱོགས་གཅིག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རྟག་
པ་སྤངས་ན་པ་ལ་ཆེར་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དགྲ་པ་སྤངས་
ནས་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤང་བའོ། །དེ་ལ་
སྤང་འདོད་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུ་པ་མན་ཆད་སྤངས་ཀྱང་རྟག་པ་སོགས་ས་སྤངས་
པས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་པ་བྲལ་བ་ནི་ངེས་པ་ལ་ཞུགས་ནས་བཅུ་རྟག་པ་
ལ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་རྟག་པ་སྤངས་ཏེ་པ་ལ་ཆེར་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཕྱིས་ངེས་པ་ལ་ཞུགས་ནས་བཅུ་རྟག་པ་ལ་ཕྱིར་འོང་བར་
འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཆགས་བྲལ་
ཁྱི་བ་སྤང་ལ་སི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་སྒྲུལ་ཡིན་ཏེ། རི་སྤྱོད་འདོད་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་དགྲ་པ་ས་སྤངས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྤང་ཡང་སི་
འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་འདི་ནི་བོད་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱན་
ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟོན་དུ་ས་སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་དགྲ་
པ་སྤངས་ཏེ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ངེས་པ་ལ་ཞུགས་ནས་བཅུ་
རྟག་པ་ལ་ཕྱིར་སི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ཆགས་
བྲལ་སྟོན་སོང་ཡང་ཡིན་ལ་བོད་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་སི་འོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕྱིར་འོང་སྟོན་དུ་
ས་སོང་བའི་ཕྱིར་སི་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པས་སྤངས་སྤངས་
བསམས་ཅད་སྤངས་ཀྱང་མདོ་ལས་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་གསུམ་སྤངས་པས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་

པར་བརྗོད་པ་ནི། གསུམ་པོ་འདི་བར་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པས་རྒྱན་ཞུགས་
 ཀྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་འཛིག་ཆོགས་སུ་ལྟ་བས་ལུང་
 པོ་ལྟ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་མདོན་པར་ཞེན་ནས་ལའོར་བ་ལ་དགའ་བས་སྟུག་
 བསྟུལ་ལས་མི་འཕགས་པ་དང་འཕགས་ཀྱང་རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་
 མཆོག་ཏུ་འཛིན་པས་ལམ་རན་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པས་ལོག་པས་རེས་པར་
 འབྱུང་བ་དང་གེ་ཆོམ་གྱིས་ནི་ལམ་བཟང་པོ་ལ་སོམ་ནི་ཟ་བས་ཡང་དག་པར་རེས་
 པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འཛིག་ལྟ་ནི་གཤམ་བྱ་ལ་
 ལོག་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། སྟུག་བསྟུལ་བ་ཙམ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་སྒྲོ་
 འདོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི་ལྟ་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རེས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གེ་ཆོམ་ནི་གཉིན་པོ་ལ་
 ལོག་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རེས་པར་མི་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས་ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་
 ལམ་གྱི་མཐུག་ཏུ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་ཤིང་དུག་པ་
 སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་བའི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། །
 ཅིའི་ཕྱིར་དུག་པ་སྒྲོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཁོ་ན་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་སྤངས་པས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་མདོན་ཏུ་བྱེད་
 པ་དེ་ཁོ་ན་སྒྲོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་ན་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་ན། དེ་

ཡང་དུག་པ་ལས་གཞན་ལ་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་པ་བཞི་པ་
གཉིས་ལའང་གེས་པར་བུའོ། །ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་ཇི་སྐད་དུ། འབྲས་ཐོབ་འབྲས་
བུའི་ཁྱད་པར་གྱིས། །ལམ་ཐོབ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། །འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། །མི་བརྩོན་པ་ནི་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་གང་གི་ཆེ་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཁྱད་
པར་ཅན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ལ་བརྩོན་པ་དེའི་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་
ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིར་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་མ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་
སྐབས་དེ་དག་དུ་ཡང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་གེས་པ་གཞན་ལ་ཞུགས་ཏེ་འབྲས་བུ་ཕྱི་
མ་མདོར་དུ་མི་བྱེད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་གང་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་དེ་
མདོར་གསུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དེ་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་བ་ལ་
ཞུགས་པ་དེའི་ཆེ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་མདོར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་
དེའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་དེའི་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་ཞུགས་པར་འབྲད་པ་ཡིན་ཅོ། །ཕྱིར་འོང་གི་
འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ནི། ཞུགས་པ་དེ་ཉིད་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་སྤངས་
པའི་རྣམ་གྲོ་ལ་ལམ་ལ་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་
གནས་པའི་བར་ཏེ། ལལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་དགོ་
སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས་ཞུགས་པ་ནི། ཕྱིར་
འོང་གང་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤངས་དགུ་པ་སྤྱོད་བའི་
སྤྱོད་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའོ། ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་

གནས་པ་ནི། དེ་ནི་ད་དགྲ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་ཕྱི་ཅིའི་
 དགྲ་པ་སྒྲོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལས་ལ་གནས་པའི་བར་དེ། བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་
 སྤངས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་དགེ་སྒྲོང་གི་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 སྤྱིར་མི་འོང་གིས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་བཅས་ཅད་སྤངས་ཀྱང་མདོ་ལས་བ་མའི་
 ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ལྷ་པོ་དེ་དག་འགྲོ་བ་བ་མ་
 དང་ཁམས་བ་མའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤྱིར་མི་འོང་གི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 ཅིའི་སྤྱིར་ན་འཇིག་ལྷ་རྩལ་ཞུགས་མཆོག་འཇིན་གེ་ཆོས་རྣམས་ནི་འགྲོ་བ་བ་མ་རན་
 འགྲོའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཞོན་སེམས་ནི་ཁམས་བ་མ་
 འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་ལ་གནས་པ་
 འདི་དག་གང་གི་ཆེ་འབྲས་བུ་སྤྱི་མ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ལས་ལ་བརྩོན་པ་དེའི་ཆེ་
 འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལས་ལ་གནས་པ་ཞེས་བུ་ལ་མི་བརྩོན་པ་ན་འབྲས་བུ་
 ཅོམ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བུ་འོ། །བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས་
 ཞུགས་པ་ནི་སྤྱིར་མི་འོང་གང་སྤྱི་ཕྱི་ཅིའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་པ་སྤངས་ཤིང་དགྲ་པ་
 སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལས་ལ་གནས་པའོ། །དགྲ་བཅོམ་པའི་
 འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ནི་དགྲ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་ལ་གནས་པ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་སྤྱིར་པོ་ལྷ་ག་མེད་གྱི་སྤངས་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དེ། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་
 ལྷ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་དགེ་སྒྲོང་གི་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 དགྲ་བཅོམ་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་བཅས་ཅད་སྤངས་ཀྱང་མདོ་ལས་

གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་དག་བཅོས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་པོ་དེ་ནི་ད་
འམས་གོང་མའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དག་བཅོས་པའི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ནི་གོང་མའི་ལུང་པོ་ནི་བར་
ལེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་ཆོད་པ་དང་ར་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་རྣམས་ནི་གོང་མ་ཡོངས་
སུ་མི་གཏོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་དག་གིས་སྤང་པ་དང་ར་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཤས་
ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །

བཞི་པ་འབྲས་བུ་བཞིའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་རྒྱན་
ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་ལྷ་པོ་ཐོགས་ན་
སྤང་པ་ལན་བདུན་པ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་དེ་ནི་དེ་ཆེ་དེ་ལ་སྒྲོམ་སྤངས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
སྤངས་པ་འདོད་པའི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲེ་བ་ལན་བདུན་བདུན་ལ་ཁོར་
བར་བྱས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་མཐའ་མ་དག་བཅོས་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་གང་ཞིག་
མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་སྤྲུ་རན་ལས་
འདའ་ལ། གང་ཞིག་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་
ནས་སྤྲུ་རན་ལས་འདའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྤང་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་མི་འགྲུབ་ཅི་ན་
དུས་དེ་སྤང་གིས་གདོན་མི་ཟ་བར་རྒྱ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་དེ་ནི་དེ་
འདྲ་བ་སྤྱི་སྤྱུལ་གོམ་པ་བདུན་པས་བྲིན་པ་དང་། རིམས་ཉོན་བཞི་པ་བཞིན་འོ། །
ཀུན་སྒྲོམ་བདུན་པོ་བྲ་མའི་ཆ་མཐུན་གཉིས། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་ལུས་པའི་ཡང་
ཕྱིར་རོ། །བར་སྒྲུབས་སུ་ཡང་འཕགས་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་སྤྲུ་རན་ལས་མི་

འདེམ་སྟེ། དེ་སྤྱིད་དུ་སྤྱིད་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་སྟོབས་བསྐྱེད་བའི་
 བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་འདི་ནི་སྟེ་བ་བདུན་པ་ཁོ་ན་ལ་འབྲས་བུ་ལྷག་མ་གསུམ་མཛོན་
 དུ་བྱེད་ཀྱི་དེའི་གོང་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྒྱད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་རྒྱན་དུ་
 ཞུགས་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་མཆོག་དུ་བློགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་
 དག་ནི་ལན་བདུན་ལེན་བར་མ་ངེས་པའི་བྱིར་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཅེས་མ་བརྗོད་ལ།
 འདིར་ནི་གང་ཞིག་གཞོན་མི་ཟ་བར་ལན་བདུན་ལེན་པ་དེ་ནི་ད་ལ་སྟེ་མིང་གྲེ་བྲག་
 ལ་སྐྱར་ནས་རེ་ལྷར་བློགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བུའོ། །

གཉིས་པ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྟེ་བ་ནི། སྤངས་པའི་བྱེད་པར་འདོད་
 པའི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མམ་བཞི་པ་སྤངས་ཤིང་དེའི་གཉིས་པོར་ཟག་མེད་ཀྱི་
 དབང་པོ་ཡང་ཐོབ་ལ་སྟེ་བའི་བྱེད་པར་འདོད་པའི་ལྷ་ནས་ལྷ་འཕྲུལ་མི་ནས་མི་རྣམས་
 ཀྱི་ནང་དུ་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སོང་ནས་གཉིས་པའམ་
 གསུམ་པ་ལ་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཅིའི་བྱིར་རྣམ་པ་ལྷ་སྤངས་པ་མ་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྤངས་ན་གཞོན་མི་ཟ་བར་དུག་པ་ཡང་སྟོང་བས་བྱིར་འོང་དུ་འགྱུར་
 བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྟེ་བ་དང་། མིའི་
 རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྟེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ལྷར་ལན་གཉིས་སམ་
 གསུམ་འཁོར་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ལ། གཉིས་པ་ནི་མིར་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་
 འཁོར་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའོ། །རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་དང་རེ་ལྷར་བློགས་ན་ལན་
 བདུན་པ་འདི་དག་ཀྱང་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ནི་ད་ལ་འཛོག་གི་དེ་

ཕྱིན་ཆད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་
ནི་འབྲས་བུ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཡིན་མོད། བྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་
ལ་ཞུགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གཞན་དུ་འཕྲོ་བ་སྤྱིད་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་
འགྲེལ་པར་འདི་དང་བར་ཆད་གཅིག་པ་གཉིས་ཀ་འབྲས་བུ་བྱི་མ་ལ་ཞུགས་པར་
བཤད་པ་ནི་མོར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱིར་འོང་གི་བྱད་པར་བར་ཆད་གཅིག་པ་ནི།
བྱིར་འོང་གར་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བདུན་པའམ་བརྒྱད་པ་སྤྱངས་གིང་ཆེ་དེ་
ཉིད་ལ་དགུ་པ་མི་སྤྱོད་ཞིང་བྱི་མ་ལ་འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་
མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །

གསུམ་པ་བྱིར་མི་འོང་གི་བྱད་པར་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་བར་དོར་ཡོངས་
སྤྱ་སྤྱ་རན་ལས་འདའ་བ་ནི། འདོད་པའི་ཉོན་ཅན་གྱི་བྱིར་མི་འོང་གར་གཟུགས་ཀྱི་
སྐྱེ་སྤྱིད་མདོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཤུགས་ཟད་ནས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་
སྤྱངས་ལ་གི་བའི་འོག་དུ་བར་སྤྱིད་ཅམ་འགྲུབ་པའི་བག་ལ་ཉལ་མ་ཟད་པས་མདོན་
པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་མ་སྤྱངས་པས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་
མདོན་པར་འགྲུབ་པ་ན་ལམ་མདོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །
དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞོགས་མའི་མེ་སྟག་ཡར་མ་ཐག་འཆི་བ་ལྟར་
བར་སྤྱིད་མདོན་པར་འགྲུབ་ཅམ་ནས་སྤྱང་པོ་སྟག་མེད་དུ་སྤྱ་རན་ལས་འདའ་བ་
དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཆ་ཆ་ཡར་བཞིན་པ་འཆི་བ་ལྟར་བར་སྤྱིད་མདོན་པར་འགྲུབ་ནས་
སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་འགྲོ་བར་མི་སེམས་པ་ཆོད་ཀྱི་ལ་ཅམ་དུ་ལམ་མདོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྲུག་

བསྐྱེད་ཀྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པ་དང་ཆ་ཆ་ཡར་བ་ས་ལ་མ་ལྟར་ཅུ་འཆི་བ་ལྟར་སྒྲིལ་
 སྒྲིལ་དུ་འབྱུག་པར་མཛོན་པར་བསམ་ནས་སྒྲིལ་མ་ཐོབ་ཅུ་མ་ལ་མཛོན་དུ་
 བྱས་ནས་སྒྲིལ་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །འདི་དག་ནི་ལྷག་མེད་དུ་ལྟ་རུ་
 ལས་འདའ་བ་ཡིན་ཏེ། བར་དོའི་སྒྲིལ་པ་དེ་ནི་སྒྲིལ་ཆོལ་བའི་རང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་
 བས་གང་གི་ཆེ་སྒྲིལ་ལ་འདུན་པ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཆེ་དེའི་ལུས་འཇིག་པར་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ན་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་པ་ལ་
 འདུན་པ་དང་བྲལ་བས་ལུས་དེ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིལ་ནས་ལྟ་རུ་
 ལས་འདའ་བ་ནི་སྒྲིལ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་ནི་སྒྲིལ་གྱི་ཏུ་གོམས་པའི་
 དབང་གིས་ལས་ལ་རང་གིས་འབྱུར་བ་དང་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པ་ནི།
 དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་སྒྲིལ་གསུམ་པོ་ནི་སྒྲིལ་ཏེ། །འདི་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ན་
 ལྷག་བཅས་སུ་འདའ་ཡི་ཆེ་སྒྲིལ་ཆོལ་འཕེན་པ་མ་ཟད་པ་དེ་སྒྲིལ་དུ་མི་འཆི་བའི་ཕྱིར་
 ལྷག་མེད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་གོང་དུ་འཕོ་བ་ལ་གོང་ནི་འོག་མིན་དང་སྒྲིལ་ཅི་སྒྲིལ་
 རིམ་པ་ལྟར་གཟུགས་ཅན་གྱི་མཐའ་དང་འཕོང་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་མཐའ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕོ་བ་ནི་དེ་དང་དེར་རིམ་ས་གྱིས་འགྲོ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་རྣམ་
 པ་གཉིས་ཏེ། འོག་མིན་གྱི་མཐའ་བྱུག་པར་འགྲོ་བ་ནི། རོ་ལྟར་བ་མང་བས་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྟར་སྒྲིལ་པ་རྣམས་ལ་རོ་ལྟར་བས་ཆོངས་
 རིམ་ནས་བཟུང་སྒྲིལ་གཟུགས་ཁམས་སུ་ས་ནས་སར་ལན་དེ་སྒྲིལ་ཞིང་འོག་མིན་གྱི་
 བར་དུ་ལྷག་ས་ཏེ་སྒྲིལ་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཡང་ན། དེ་འཕར་བྱེད་

འཕར་བམས་ཅད་དུ། །འཆི་འཕོ་ཞེས་པ་ལྟར། འཕར་བ་དང་། སྤྱིད་དུ་འཕར་བ་
 དང་། གནས་བམས་ཅད་འཆི་འཕོ་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་འདིར་བསམ་གཏན་
 བཞི་བ་སྤེལ་མར་སྒྲོམ་པ་དང་པོའི་རོ་མུངས་པས་གནིས་པ་ཡན་ཆད་ལས་ཉམས་དེ་
 སྤེལ་ལ་ཆངས་རིས་སུ་སྒྲེས་ནས་དེར་སྒྲོན་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བཞི་བ་སྤེལ་ནས་
 སྒྲོམ་སྟེ། དེའི་འོག་དུ་འོག་མིན་དུ་སྒྲེས་ནས་སྤྱངས་ལས་འདའ་བའོ། །གནིས་པ་ནི་
 གཞན་སྤྲུལ་མ་དང་འདྲ་ལ་ཆངས་ནས་གནས་གཙང་མ་འོག་མ་རྣམས་གར་རུང་དུ་
 སྒྲེས་ནས་དེའི་འོག་དུ་སྤྱངས་ལས་འདའ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞུང་དུ་སྒྲོར་བ་
 ལྟར་རོ། །སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་བུག་པར་འགྲོ་བ་ནི། གོང་དུ་འཕོ་བ་ལ་ལ་ནི་བསམ་
 གཏན་བཞི་བ་སྤེལ་མར་བསྒྲོམས་པས་གནས་གཙང་འབའ་ཞིག་བཞོལ་དེ་ཆངས་
 རིས་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་སོང་ནས་དེར་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་
 པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་བཞི་བ་སྤེལ་མར་སྒྲོམ་པ་གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་
 སྒྲེ་ཞེ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་བ་སྤེལ་མར་སྒྲོམ་པ་རུང་དུ་སོགས་ལྟར་ཡོངས་སུ་
 སྒྲོམས་པས་རིམ་པ་ལྟར་གནས་གཙང་མ་ལྟ་པོ་རྣམས་སུ་སྒྲེའོ། །དེ་ལ་རུང་རུང་
 སྒྲོམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཟག་མེད་ལ་སྒྲོམས་པར་འདུག་དེའི་འོག་དུ་ཟག་
 བཅས་ལ་དེའི་འོག་དུ་ཟག་མེད་དེ་གསུམ་དུ་སྤེལ་བའོ། །ཚུལ་དེས། དུག་དང་།
 དགུ་དང་། བཅུ་གནིས་དང་། བཅོ་ལྟར་སྤེལ་བ་ནི་འབྲིང་ལ་སོགས་པར་གཤམ་པར་
 བའོ། །ཁྱེ་བྲག་སྒྲུབ་དག་ནི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་སྒྲིབ་ཅིག་རེ་རེ་
 སྤེལ་བར་ནུས་པ་ན་ཟུབ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིར་ནི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་

མེད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུན་ལྟ་ལ་འདོད་དགུར་སྒྲོམས་པར་འདུག་པ་ན་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ཡང་སྒྲོར་བ་ཅིག་གིས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
 དེའི་ཆེ་རུང་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོར་བ་གཅིག་གིས་སེམས་བཙོ་ལྷ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
 དེའི་ཆེ་གིན་དུ་ཆེས་ཆེན་པོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞུང་
 འདིར་མ་སྒྲོས་པ། གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་འགྲོ་རྣམ་བཞི། །ཞེས་གཟུགས་མེད་དུ་
 འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མི་འོར་བཞི་སྟེ་སྒྲིམ་ནས་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །
 འདིའི་གོང་འཕོ་ལ་ནི་འཕར་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་ཏེ། འདིར་ནི་གནས་སྒྲིབ་པ་
 ཡིན་པས་ལྷག་མཐོང་སྟེ་ལ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར་དོར་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་
 ཡང་མེད་དེ་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་བར་དོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ནི་འདི་ནས་
 སྤྱང་ན་འདའ། །ཞེས་པའི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ནི་བ་ནི་འབྲས་བུ་བྱོབ་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་
 ལ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོར་སྟེ། གཞུང་འདིར་དེ་གཉིས་མ་སྒྲོས་པའི་
 དགོངས་པ་ཅི་ཡིན་མ་ཤེས་སོ། །

བཞི་པ་དག་བཙོམ་པའི་བྱེད་པར་ལ་དུག་སྟེ། དག་བཙོམ་ཡོངས་སུ་
 ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན་དང་རྗེས་སུ་བསྐྱར་བའི་
 ཆོས་ཅན་དང་གནས་ལས་མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟོག་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པ་དང་
 མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ལྷ་ནི་དད་པས་མོས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་
 ལ་ཕྱི་མ་ནི་མཐོང་བས་བྱོབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཡང་དང་པོ་ལྷ་ནི་
 སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་དེ་འཛིན་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་

མཐུན་པའི་ཡོ་བྱད་དང་ནད་མེད་པ་དང་ཡུལ་ཁུད་པར་འཛོམས་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་
 རྒྱུ་གྲོལ་དུས་དང་སྒྲིབ་བ་ཅེས་བྱ་ལ། ཕྱི་མ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་དགུར་ཉིད་དེ་
 འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དུས་དང་
 མི་སྒྲིབ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་སྒྲིབ་པ་དང་མི་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོ་ནས་
 དུས་གཞན་གྱི་བར་དང་གཏན་དུ་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རིམ་པ་ལྷར་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་
 བར་གྲོལ་བ་དང་དུས་དང་མི་སྒྲིབ་བར་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཅོ། །ཡོངས་སུ་
 ཉམས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་རྒྱུ་པར་ཉམས་བྱ་ལས་ཉམས་པར་འདོད་ཀྱང་འདིར་ནི་
 མཐོང་བའི་ཚེས་ལ་བདེ་བར་གནས་བའི་བསམ་གཏན་ཅུམ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་གྱི་
 འབྲས་བུ་ལས་ནི་མ་ཡིན་དེ། འཕགས་པ་རྒྱུ་པར་སྒྲིབ་པ་ནི་ལེགས་པར་
 སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་མི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཐར་པ་ལ་ཡིད་གཏན་
 དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་དབང་པོ་བརྒྱལ་པོ་སྒྲོན་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་ན་སྒྲིབ་བ་གཉིས་དང་མི་ལྷན་པས་འདོད་ཡོན་གྱི་དབྱེན་སྒྲིབ་ཏེ་སྒྲིབ་
 སམ་མ་སྒྲིབ་ཀྱང་རུང་གི་རང་གསོད་དམ་མི་གསོད་ཀྱང་རུང་སྟེ་མཐོང་ཚེས་ལ་
 བདེར་གནས་གྱི་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གཞན་སྒྲིབ་པ་དང་འདྲ་ཞིང་རང་སྒྲོག་རང་གིས་བཅད་ཏེ་བསད་ན་ཉམས་པར་མི་
 འགྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་སྒྲོན་རྒྱུན་དུ་སྒྲིབ་བ་དང་ལྷན་པས་འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་
 བསྐྱངས་ཏེ་དེས་མ་སྒྲིབ་ན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲོན་གུས་པར་
 སྒྲིབ་བ་དང་ལྷན་པས་འདོད་ཡོན་གྱིས་སྒྲིབ་སམ་མ་སྒྲིབ་ཀྱང་རུང་ཉམས་པར་མི་

འགྱུར་ལ་དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམ་པོར་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་ནུས་པའོ། །ལྷ་པ་ནི།
སྦྱོར་སྦྱོར་བ་གཉིས་དང་ལྷན་པས་སྦྱོས་སམ་མ་སྦྱོས་གྱུར་རུང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་
ལ་དབང་པོ་བརྟུལ་བ་རྣམ་པོར་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བར་ནུས་པའོ། །དུག་པ་ནི། སྦྱོར་
སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་པས་འདོད་ཡོན་གྱིས་སྦྱོས་སམ་མ་སྦྱོས་གྱུར་རུང་ཉམས་
པར་མི་འགྱུར་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣམ་པོ་ཡིན་པས་དབང་པོ་སྦྱོར་མི་
དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལྷ་ནི་དང་པོ་ནས་དེ་དང་དེའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ལ། རྩི་མ་ནི་
རབ་རྟེན་གས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་བ་སྦྱངས་པ་ལས་གྱུར་བ་དང་དང་པོ་ནས་དེའི་
རིགས་ཅན་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི། ཁ་ཅིག་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས། །
ཁ་ཅིག་སྦྱངས་པ་ལས་གྱུར་དོ། །ཞེས་དང་པོ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལྷ་ལ་དང་པོ་
ནས་དེའི་རིགས་སུ་གྱུར་བ་དང་། རྩི་མ་སྦྱངས་པ་ལས་གྱུར་བ་གཉིས་གཉིས་
ཡོད་ཅིས་ཟེར་དོ། །མཛོད་འགྲེལ་དུ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་གདོན་
མི་ཟ་བར་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ་རྟེན་གས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་གྱི་བར་དུ་ཡང་
གཏོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་དེ་སྐད་ཅིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་
ན་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡང་དགྲ་བཙུམ་པ་དུག་ཡོད་དུ་རུང་དོ། །གང་དག་གིས་
གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ནས་མཛོད་པར་རྟེན་གས་པའི་བར་
དུ་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་དུག་ལ། གོང་མ་གཉིས་ན་
ནི་གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་དེ། དེ་གཉིས་ན་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་འཆི་བར་སེམས་པ་དང་། དབང་པོ་འཕེལ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱི་མ་དང་གཞུང་འདི་མཐུན་པར་མཛོམ་ནོ། །

སྡེ་ཚན་དུག་པ་ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཁམས་གསུམ་གྱི་དགུ་ཕྱིར་བཤད་པ་ནི་འདོད་པ་ན་སྟོང་པའི་ཞེས་སྟགས་ཏེ་རང་གི་ལས་ཀྱིས་བ་དང་དུ་སྟེས་པས་སོ་སོ་སྟེ་བོའོ། །འབགས་པའི་ཚུལ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་ལ་ཀུན་ཏུ་སྟོར་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་གཞན་ནི་གོ་སྟོའོ། །འདོད་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་བྱུང་པར་དུ་བཤད་པ་ནི། མཐུའི་བྱུང་པར་ཐོབ་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་མེད་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་དུ་སྟེ་བ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་བསམ་གཏན་དེ་ལས་མ་ཉམས་པས་དེའི་བདེ་བས་གནས་ཤིང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོད་གཟུགས་སུ་སྟེ་བའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ནི་འབྱུང་བ་མེད་པ་སྟེ་དབུ་མ་རྩ་བར། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟང་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟོན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཏགས་ཤིང་གཞན་ལ་སྟོན་པའམ། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཅན་ནི་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་བར་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་དང་མཛོམ་པར་རྫོགས་པར་བྱུང་རྒྱུ་ནས་སྟེ་རན་ལས་འདའ་བའི་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པ་

ཡང་འདོད་ཁམས་སུ་སྟོན་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྱ་མར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཛིག་རྟེན་
 མཆིན། འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་པར། །
 སྐྱེ་ལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས། འགའ་ལུན་གནས་ནས་འཕྲོ་བ་དང་། །
 ལྷམས་སུ་འདུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །
 བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་བ་དང་། །རེས་འབྱུང་དགའ་བ་སྟོད་པ་དང་། །བྱང་
 རྒྱུ་སྟོང་པོར་གསལ་བ་དང་། །བདུད་སྟེ་འཛོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་རྒྱུ་
 ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་བསྐྱོར། །སྤྱང་ན་འདས་པར་གསལ་བ་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་
 དག་ཞིང་རྣམས་སུ། སྤྲིད་པ་ཇི་སྤྲིད་གནས་པར་སྟོན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 སྟོན་པ་འདིའི་མཛད་པ་བཙུ་གཏིས་སོགས་ནི་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་སོགས་སུ་བལྟའོ། །

སྟེ་ཆོན་བདུན་པ་སྤྱད་པས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་མོས་པས་
 སྟོད་པའི་བྱང་རྒྱུ་སྟོང་སེམས་དཔའ་ནི་མོས་པས་སྟོད་པའི་ས་སྟོར་ལམ་ལ་ཆོས་ལ་
 རེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་རྒྱུང་དུ་སོགས་སྤྱར་བཤད་པ་དང་ལུན་པ་སྟེ། འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྲལ་བས་ཆོས་ཉིད་ལ་མོས་པས་སྟོད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པར་རིགས་ལ་གནས་པ་བློ་མར་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཏབ་པ་
 བས་བཟུང་སྟེ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱི་བར་ཞེས་ཆོགས་སྟོར་གཏིས་
 ལ་འཆད་པ་ནི། གཞུང་དུ་བཟོད་པ་རྒྱུང་དུ་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ།
 ཆོགས་ལམ་ནི་དད་པའི་ས་ཡིན་པས་ཆོས་ལ་རེས་རྟོག་གི་བཟོད་པ་དང་ལུན་པ་མ་
 ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི། ས་བཅུ་རྒྱམས་སུ་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་
 རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་ས་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞེན་སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དཀར་པོའི་ཚེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་རྟེན་དུ་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་སྒྲུ་མར། ས་བཞིན་དཀར་པོའི་ཚེས་ཀྱི་སྒྲུབ་རྣམས་མ་ལུས་
 པའི། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པའོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་
 འཇུག་པར་བྱང་རྒྱུ་མེས་པའི་སྒྲིབ་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཡེ་
 ཤེས་ཁོ་ནར་ཆར་སྒྲེབ་པ་ནི་སའི་སྤང་ཐོབ་སྒྲེལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རྗེ་སྒྲིབ་དུ་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ངེས་པ་མི་འདྲ་
 བ་འདྲེན་པའི་བྱུང་པར་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་དང་སྒྲེབ་པའི་བྱུང་པར་ལ་སོགས་
 པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུར་རྣམ་པར་འཛིག་སྒྲེ།
 འདི་དག་གི་སྒྲིབ་པ་རྒྱས་པ་ནི་གཞུང་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མཚན་མ་དང་བཅས་པས་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི་ས་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་
 སོགས་རྒྱལ་ལ་གནས་པ་སྒྲེ། དེ་དག་རྒྱ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་མཚན་མ་དག་དང་འདྲེ་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་ནི་མདོ་སྒྲིབ་རྒྱུ་དུ། བྱང་རྒྱུ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །
 མེས་ས་ཅན་དོན་སྒྲུབ་མཐོང་བ་ལ། །རབ་རྒྱ་དགའ་བ་སྒྲེ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་རབ་
 དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དྲི་མ་མེད་པ་ནི། འཆལ་ཚུལ་ཚུལ་པའི་དྲི་
 བུལ་ཕྱིར། །དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །འོད་བྱེད་པ་ནི། ཚེས་ཀྱི་སྒྲུབ་

བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་མ་འོང་བྱེད་པ། །ཅེས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབས་
 གྱིས་ཆོས་ཚད་མེད་པ་ཆེ་པ་ཞིང་ག་ཞུན་ལ་ཡང་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ནི།
 འདི་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་གསལ་བྱུང་ཆོས། །རབ་དྲུ་བ་སྒྲིག་བྱེད་འོད་ལྟ་བུའོ། །དེ་དང་
 ལྟན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་བསྒྲིག་བྱེད་འོད་འཕྲོ་ཅན། །ཅེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེས་
 ཉོན་སྒྲིབ་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱང་དཀའ་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམ་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད་
 ཅིང་། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། །སྒྲོ་ལྟན་རྣམས་གྱིས་སྦྱང་དཀའ་བ། །
 དེ་ཕྱིར་སྦྱང་དཀའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཅེས་པས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་
 བརྩོན་ཡང་དེའི་ལོག་སྦྱབ་གྱིས་རང་གི་སེམས་ཀྱན་ནས་ཉོན་སྦྱངས་པས་དེ་ག་ཞུན་
 གྱིས་བྱ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཏེན་ནས། །
 ལའོར་བ་དང་ནི་སྦྱང་ན་འདས། །གཉིས་འདི་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །མདོན་དུ་
 གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་ཏེ་སྤྱིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པར་དེ་དག་མདོན་དུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་མཆན་མ་མེད་པ་ལ་སྟོན་པ་ནི་ས་བདུན་པ་སྟེ། དེར་ནི་སྒྲིམས་
ནས་ཇི་སྟོན་འདོད་པར་མཆན་མ་མི་འབྱུང་བའི་སྟེར་རོ། །དེར་དུ་སོང་བ་ནི། བཟོད་
གཅིག་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་སྟེར། །དེར་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །ཅིས་ཏེ།
གཅིག་དུ་སྟེར་མི་ལྷོག་པའི་ས་མི་གཡོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟེར་རོ། །

ལྷ་པ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་དག་པའི་ས་གསུམ་ཏེ།
དེར་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ་ལས་ལྷ་པར་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མི་གཡོ་བ་ནི། འདུ་གཤེས་གཉིས་ཀྱི་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བའི་སར་འདོད་དོ། །
ཅེས་དེ་གཅིག་དུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྩྱལ་བ་དང་མཚན་མེད་ལ་རྩྱལ་བའི་འདུ་གཤེས་
གཉིས་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་རིགས་སྒྲོ་
བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཡིན། །ཅེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ནི། སྒྲིམ་བཞིན་
གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་པའི་ཆོས། །ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ། །ཞེས་དེར་དེ་འཛིན་
དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲིམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཆོས་དེར་ལ་ཡོད་པ་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུ་ལ་ཁྱབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་དབྱེད་པ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་གཉིས་སྟེ་དེས་ཀྱིས་པ་
ནི་སྒྲུབ་བསྟན་པ་བཞིན་དེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྒྲུངས་རྣམས་ས་དང་རྣམ་པས་
དེས་ཀྱིས་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིག་ཆར་དེས་པར་འབྱེན་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་
སྒྲོམ་སྒྲུང་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཆར་སྒྲོང་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པས་
ཅེས་པ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྒྲུངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་སྒྲོང་བ་
ནས་རྒྱུར་བའི་བར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྒྲོང་ན། འདིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་
གཟུགས་སོགས་ལུང་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་བསྟུས་ནས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་མི་
དྲག་སྟུག་བསྟུལ་སྟེང་པ་བདག་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ཀྱི་དེས་
གྱིས་ས་ལྟར་གོང་འོག་ལ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ལྷ་བའམ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྟུག་
བསྟུལ་སོགས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་སྒྲོམ་པར་ནི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གཞུང་ནི་སོར་
མོའི་རྩེ་མོའི་མདོ་ལས། གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་

412

མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པར་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །

རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འོག་དུ་དག་བཅོམ་པ་རྣམ་
པར་བཞག་པ་ནི་གཅིག་ཆར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་
རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འོག་དུ་དག་བཅོམ་པ་འཛོག་པ་མི་འབྲད་པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་ཅམ་
དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅེ་ན། བལ་ཆེར་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་དེ་ཉིད་དམ་འཆི་བའི་སྤྲིད་
པའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཀུན་ཤེས་པ་མུང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་ཡང་
སྤྱར་དུ་སྤྱ་རན་ལས་འདའ་བའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲོབས་དང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ལྷག་མ་
ལུས་པའི་དབང་གིས་བྱི་མ་ལ་འདོད་ཁམས་སུ་སྒྲེ་སྒྲེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ན་དེའི་ཉན་
ཐོས་དང་དེ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། ། །

གཉིས་པ་ཐོབ་བྱ་མཛོད་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསུམ་སྟེ།
མཛོད་རྟོགས་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཉན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་
རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་མིང་གི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སའི་ངོ་བོ་
དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མཛོད་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
མཛོད་པར་རྟོགས་པ་བཅུ་སྟེ་ཆོས་མཛོད་པར་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བདུན་
ནི་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་ལ་བྱི་མ་གསུམ་ནི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཆོས་མཛོད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཆོགས་ལམ་གྱི་སྒྲོབས་སུ་
བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མོས་དང་ཆེན་པོ་
ཐོབ་པ་སྟེ། མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་ཆོགས་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། ། དོན་མཛོད་རྟོགས་

ནི་སྒྲོལ་ལམ་དུ་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོལ་བྱུང་
 གིས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་བདེན་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་ངེས་
 པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ཆོགས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་བྱོད་དང་འབྲིང་རྩེ་མོ་དང་ཆེན་པོ་བཟོད་པ་ཆོས་
 མཆོག་རྣམས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་མདོན་རྟོགས་ནི་མཐོང་ལམ་སྟེ་བདེན་པའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེར་བདེན་པ་རྣམས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་
 ཞེས་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་ཐོབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་ས་བོན་གསོ་བའི་བྱིར་རོ། །མདོན་དུ་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་བཅུ་དྲུག་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲིབས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །རྗེས་ལ་མདོན་རྟོགས་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་གོང་
 གི་འཇིག་རྟེན་པའམ་འདས་པ་ཡང་དུང་སྟེ་བསྒྲོལ་པའི་ལམ་བཅས་ཅད་དོ། །
 དཀོན་མཆོག་མདོན་རྟོགས་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་འོག་དུ་གྱེ་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །དེའི་ཆོས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པར་
 གསུངས་པའོ། །དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་འདུན་ནི་ལེགས་པར་ཞུགས་པའོ། །ཞེས་
 ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་ནས་དད་པའོ། །ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་བའི་མདོན་
 རྟོགས་ནི་སྟོག་པ་གཏན་ནས་མི་བྱ་བའི་སྒྲོལ་པ་འཕགས་པ་དགེས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ས་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཐོབ་པས་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པ་འདི་སྒྲུལ་དུ་ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་
 མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྒྲིབས་ན་ཐོབ་ཅིང་དེའི་རྗེས་ཐོབ་དུ་མདོན་དུ་བྱེད་དོ། །

མཐར་ཐུག་པའི་མདོར་རྟོགས་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མདོར་རྟོགས་བདུན་པོ་དེ་དག་
 ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སྒྲ་ལ་རྟེན་ནས་ཐོབ་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོར་རྟོགས་
 ཅེས་བྱའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་དམ་ཅི་རིགས་པར་གཞན་གྱི་སྒྲ་ལ་མ་བརྟེན་པར་
 ཐོབ་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་མདོར་རྟོགས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོར་
 རྟོགས་ནི་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྤྱིར་མདོར་
 རྟོགས་བདུན་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་བཟོད་པ་ནི་དེ་དག་རི་ལྷ་བ་
 བཞིན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། བརྟེ་ལྷན་སྟུག་བསྐྱེལ་གཞོམ་པའི་
 སྤྱིར། རབས་རྣམས་ལ་ནི་མདོར་སྤྱིར་མཛད། རབས་བྱང་དེ་རྒྱ་ལྷོག་གྱུར་པ། དེ་
 འཆད་པ་ནི་དགའ་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། དེ་དག་མདོར་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ལྷ་བས་ཐེག་པ་རྒྱུར་དུས་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། དེ་ནི་
 ཤེས་པར་བྱ་བའི་མདོར་རྟོགས་ཡིན་ལ་མདོར་དུ་བྱ་བའི་མདོར་རྟོགས་ནི་ཡང་ས་
 རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཚོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་སུམ་རྟོག་པ་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོར་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རབ་དུ་དགའ་བ་ཅུ་
 སྒྲིན་པ་ནི་དེར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མདོར་སུམ་དུ་བྱས་པ་དང་ས་གོང་མའི་རྟོགས་པ་ལ་
 ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་ཡེ་ཤེས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡུལ་ཅན་དུ་འདྲ་བའི་སྤྱིར་རོ། ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཁྱད་པར་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་

དང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་མངོན་ཏྲུག་ལ་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
 དེ་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་པར་ནི་གིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྟེ་སྟོན་ལ་མི་དམིགས་པ་དང་།
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བར་བརྟེན་པའི་བྱང་པར་ནི་སྤྱི་པ་ཙམ་དུ་ཆོག་ས་སོག་
 པ་དང་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་སོག་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་བྱང་པར་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
 ཙམ་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་ལེན་པའི་བྱང་པར་ནི་རང་
 རོན་ཙམ་བྱེད་འདོད་པ་དང་བདག་གཞན་མཉམ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་
 པར་འབྱུང་བའི་བྱང་པར་ནི་དམན་པའི་ས་བདུན་ཙམ་དང་ས་བཅུས་ངེས་པར་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱང་པར་ནི་ཞི་བ་ཙམ་དུ་ལྟར་བ་དང་མི་
 གནས་པའི་སྤང་འདས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་དང་གཡོག་འཁོར་
 ཀྱི་བྱང་པར་ནི་དེས་མི་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་གདུལ་
 བྱའི་སྟེ་བོ་ཉེ་བར་བསྟུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུན་པར་སྟེ་བའི་བྱང་པར་ནི་ཡབ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གདུང་འཆབ་མི་རྣམས་པ་དང་བྱ་བྱ་བོ་ལྟར་དུ་གདུང་འཆབ་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ།
 །སྟེ་བའི་བྱང་པར་ནི་དེ་མི་སྟེ་བའི་ཡོངས་སྦྱོང་རྟོགས་པའི་སྤྱི་པ་ལོ་རོང་གི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་བྱང་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་
 གནས་གྱུར་པའི་བྱང་པར་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཙམ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་
 པའི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་ཡོན་ཏན་སྒྲུ་ན་མེད་པ་ཀུན་གྱི་གནས་སུ་
 གྱུར་པས་གནས་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་སྒྲུ་སུམ་ཆོག་ས་པའི་བྱང་པར་ནི་

སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ལྔའི་བྱིར་པར་ནི་
 རྣམ་པར་དག་པ་སོགས་ལྔའི་བྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པར། རྣམ་པར་དག་དང་ཡོངས་དག་
 དང་། །ལུས་དང་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་དང་། །ལས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །
 བྱིར་པར་ཡོངས་སུ་བརྫོང་པ་ཡིན། །དེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར་པར་ནི་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བའི་བྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱིར་
 པར་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྟོང་བའི་བྱིར་རོ། །ལུས་ཀྱི་བྱིར་
 པར་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཡོངས་སྟོང་ཀྱི་བྱིར་པར་ནི་ཏྲག་ཏུ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་
 ཆོས་སྐྱ་ཆོགས་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྟོང་པའི་བྱིར་རོ། །ལས་ཀྱི་བྱིར་པར་ནི་ཅི་
 རིགས་པར་སྐྱེལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པར་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྐྱབ་པའི་བྱིར་རོ། །སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བྱིར་པར་ནི་རང་བཞིན་
 དང་། ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་དང་། སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་
 རྣམ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོ་
 བུར་གྱི་སྐྱེ་བ་པ་མ་ལུས་པའི་དག་པ་སྟོབས་སོགས་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་
 དབྱེར་མེད་པར་གནས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། མཛོན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་ལས། །བྱུང་
 པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཐོབ་གྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་
 དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 ཤིན་ཏུ་ཐབ་པའི་སྐྱེ་འདི་ལ་དེར་སངས་སྟོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཤིན་ཏུ་

མདའ་བས་ཇི་བཞིན་པ་བཀོད་ཀྱང་གྲོ་ལ་འཆོམས་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཡི་གེར་ས་
 བཀོད་དོ། །ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཞི་གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་མདོན་སུམ་
 དུ་བྱས་པའི་ཉེན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོན་པའི་འབྲས་བུ་མཆོན་
 དར་དཔེ་བྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དར་ལྡན་པ། མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་དར་ལྡན་ཅིག་དུ་གྲེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁ་སྐྱོ་བ་མེད་པ་ལ་
 ཉག་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། མཆོན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་
 བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །གྲེག་ཆེན་ཉི་ལམ་ཡོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །བྱུང་པའི་
 ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱེར་བཞེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་ནི། ཡོངས་སྤྱོད་དབང་གིས་མ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་
 རར་རར་གི་སྤོ་དར་འཆོམས་པའི་སྐྱེལ་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྐྱེར་ནས་དེ་དར་དེའི་
 དོན་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་པི་ལང་ལེན་པ་སོགས་བཟོ་དང་། བརྒྱ་བྱེན་དང་རྒྱལ་པོར་
 སྐྱེལ་བ་སོགས་སྟེ་བ་དང་། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་
 སྐྱེལ་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་གིས་སྤྱོད་པ་ཇི་སྤྱོད་པར། །
 འགྲོ་ལ་པན་པ་སྐྱ་ཆོགས་དག །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་ས་དེ་ནི། །བྱུང་པའི་སྐྱེལ་སྐྱ་རྒྱུན་
 མི་འཆད། །ཅིས་དང་། མདོ་སྤྱོད་རྒྱུན་ལས། སངས་རྒྱས་སྐྱེལ་པ་དཔག་མེད་པ། །
 སྐྱེལ་པའི་སྐྱེར་ནི་འདོད་པ་སྟེ། །དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། །རྣམ་པ་
 གསལ་ཅད་གཉིས་ལ་གནས། །བཟོ་དང་སྤྱོད་དང་འབྱུང་བ་ཆེ། །ཁྱ་རན་འདས་པར་
 ཉག་སྟོན་པས། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁྱ་རན་ལས་འདས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་

ཡུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་
 བན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མི་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ལྷག་བཅས་དང་
 ལྷག་མེད་གི་ཡུང་འདས་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སྒྲུག་སུམ་གྱུ་བ་པར།
 ཡུང་པོར་བཅས་པའི་མྱ་ངན་འདས། །བྱུང་སྒྲུག་ཉེས་ལ་བཞག་པ་ཡིན། །ཡུང་པོ་
 ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ཆོས་གྱི་སྒྲུ་ལ་ཡུང་པོ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 འདྲེས་ཤིང་ཉེ་བར་འདྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་བྱུང་པར་ནི་རྟོན་ཆོས་
 གྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་རོ་གཙོག་པ་ཉིད་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱུང་པར་ནི་རྟོན་སོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་
 ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲེས་པ་དང་ཉེ་བར་འདྲེས་པའི་བྱུང་པར་ནི་སེམས་ཅན་
 རེ་རེ་འདུལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བདག་རྒྱུན་མཛེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་བ་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པའི་ཐབས་གྱི་
 བྱུང་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ལའོར་བ་ཇི་སྤྱིད་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་
 བྱེད་པ་དང་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་རྣམ་པ་ལྟའི་བྱུང་པར་ནི་
 གཞོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ལས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཞོད་པ་ལས་
 ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ནི་གྲོང་ཁྲིམ་དུ་འདུག་པ་ལ་སོགས་པས་ལོང་བ་ལ་སོགས་པས་
 མིག་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལས་སྟོན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་

དང་། ཚེས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་གང་ཟག་ལ་
བདག་མེད་པར་མ་རྟོགས་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལོགས་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཡོད་དུ་བབྱུང་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་སོགས་སུ་
དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པས་པ་རོལ་པོ་
ལྷུང་པོ་ཚེས་ཅམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་ཉི་བར་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གཤེས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་
སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་སོགས་འདོད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚེས་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པས་པ་རོལ་པོ་ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོགས་པ་གཉིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲེས་བུ་ལྟར་རྟོགས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་
སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་སོགས་འདོད་པའོ། །དང་པོ་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་
སྒྲེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཞིང་།
གསུམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཅོ། །
ཡང་ན་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་རྣམས་བདེ་འདོད་དང་། །སྤྲུག་
བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་ཐག་བདེ་བ་དང་། །ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དེ་རྣམས་
བསྐྱེད་བཅོས་དང་། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རབ་དུ་འཇུག། །ཅེས་པ་ལྟར། སྤྲུག་
བསྐྱེད་ལ་སོགས་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་རྣམས་སྟོན་པའི་
བསྐྱེད་བཅོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
དམིགས་པར་བཤད་དོ། །བྱམས་པ་སོགས་འདི་དག་གི་གནས་ནི་བྲམས་ཅན་གྱི་དང་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ཅོ། །དམིགས་པ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་

དུ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེལ་དང་ལྷན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་།
 རོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་པན་པ་
 དང་ཐུད་པར་ཤོག་ཤིག་དང་ལྷག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཤིག་པ་དང་བདེ་བ་
 དང་མི་འབྲལ་བར་ཤོག་ཤིག་པ་དང་། རོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཤིག་སྟེ་
 དུ་པན་པར་བསམ་པའི་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རྩོམ་པ་ལྟེན་པའི་གསུང་འབུམ་
 དག་པར་འབྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞི་གནས་དང་
 ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤོགས་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་
 པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་
 བསྟོད་པར་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེ་བ་ཅན། །ཐུད་དང་བྲལ་བའི་
 དགོངས་པ་ཅན། །མི་འབྲལ་བ་ཡི་དགོངས་པ་ཅན། །པན་དགོངས་ཁྱོད་ལ་ཐུག་
 འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་ཐར་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་གྱི་དྲིམ་གྱི་
 གང་ཟག་ནི་མཛོད་དུ། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ། ཁམས་གསུམ་གྱི། དྲིམ་ཅན་ལྷག་མ་
 མི་ལས་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་རྣམ་ཐར་ལ་གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་མེད་
 གྱི་རྣམ་ཐར་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་ནི། དགོས་ཆེད་དམ་ངེས་ཆོག་སྐྱེལ་པ་དང་
 བསྐྱར་བར་མི་རྣམས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གནས་ནི་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་ལྟ་བ་
 པོ་རྣམས་འབྱོར་པ་བདག་ལ་གཟུགས་མེད་གྱི་སེམས་མཐོབ་པས་གཟུགས་སུ་འདུ་

ཤེས་པ་དང་མ་བུལ་བའམ་ཐོབ་ན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་བར་བཞག་པས་
 ཀྱང་རུང་སྟེ། །དམིགས་པ་ནི་སྤང་བ་རང་བཞིན་པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་
 ཅི་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདོག་མཛེས་པ་དང་མི་སྟུག་པ་སོགས་གང་སྟུལ་བར་འདོད་པར་སོས་
 པ་བྱེད་པའོ། །རྩོམ་ཅི་ཡང་དག་པར་འབྱོར་ཞེས་སོགས་སོ། །གྲོགས་ནི་དེ་དག་
 དང་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱིའི་གཟུགས་
 རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་གཞན་རྣམས་སྤང་བ་དང་འདྲ་ཞིང་། གཟུགས་མེད་པའི་དོན་ནི་
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་སྟེ་ལྟ་བུ་པོ་བདག་ལ་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་
 བུལ་བའམ་མ་ཐོབ་ཀྱང་གཟུགས་མེད་པ་མེད་བཞིའི་ཡུང་པོ་ཅམ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 བཞག་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། །

མཛོད་དུ། འདི་གཉིས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཁ་དོག་ལ་
 ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་
 སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པ་མི་སྟུག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་དེ། རྣམ་
 པར་ཐར་བརྒྱད་དང་པོ་གཉིས། །མི་སྟུག་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །ཅེས་སོ། །
 གསུམ་པ་སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་ལ། གནས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་བཞི་ལ་
 བརྟེན་ནོ། །དགོས་ཆེད་ནི་སྟུག་པའི་གཟུགས་སྟུལ་བ་ལ་རྩོལ་བ་དང་མི་སྟུག་པའི་
 གཟུགས་སྟུལ་བ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པ་ལས་
 རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །དམིགས་པ་ནི་རང་གིས་སོས་པར་བྱས་པའི་
 སྟུག་པ་དང་མི་སྟུག་པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་སྟུག་མི་སྟུག་

པན་ཚུན་ལྷོ་སྒྲིལ་པ་དང་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་
 མཐར་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་ཐོབ་ནས་ཐམས་ཅད་སྣུག་པའི་རྣམ་པར་
 མོས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་པན་ཚུན་ལྷོ་སྒྲིལ་པའི་འདུ་ཤེས་ནི། སྣུག་པ་ལ་ལྷོ་སྒྲིལ་ནས་
 མི་སྣུག་པ་དང་། མི་སྣུག་པ་ལ་ལྷོ་སྒྲིལ་ནས་སྣུག་པའི་སྒྲོ་འབྱུང་གི་མ་ལྷོ་སྒྲིལ་པར་མ་ཡིན་ཏེ།
 མཉམ་པོར་མཐོང་ན་སྣུག་མི་སྣུག་གི་སྒྲོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །པན་ཚུན་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། དེའི་ཕྱིར་སྣུག་པ་ལ་ཡང་མི་སྣུག་པ་དང་། མི་སྣུག་པ་ལ་
 ཡང་སྣུག་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་སྣུག་པར་གྲགས་པ་ཡང་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བྱེད་ཏེ།
 སྒྲ་སོགས་མི་གཅིང་བའི་རྣམ་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་གཟུགས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་བསྐྱེད་ཏེ་སྣུག་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་མོས་
 པར་བྱེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་སྒྲོ་མས་པར་འདུག་པར་བྱེད་
 ཅེ་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་སྒྲར་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་དུ་ཟེན་
 གྱུར་དེས་དེ་དག་ལ་མོས་པའི་དབང་མ་ཐོབ་པས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་མོས་པར་བྱེད་དོ། །ལྷག་མ་རྣམས་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་
 མེད་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་ཐར་པ་
 ཟག་མེད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དག་པ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
 ཅེས་པའི་མིང་ཐོབ་ཏེ། དེའི་རོ་སྒྱུར་བ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 རྣལ་འབྱོར་སྒྲོན་པའི་སར། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྱེ་མཆེད་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
 ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་ནམ་མཁའ་ཉིད་ལ་མོས་པར་བྱེད་

པའོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་
 ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་མོས་པར་བྱེད་པའོ། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་
 མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ཐོབ་ལ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་
 ཡས་སྟེ་མཆེད་ལ་མོས་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྱི་དཔེ་ཕྱི་མོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་
 གཞན་ལ་མོས་པར་མི་བྱེད་ཏེ་ཇི་སྤྱི་དུ་ཟད་པར་གྱི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ་དེ་སྤྱི་དུ་
 མོས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་
 ཐར་ལ་དགོས་ཆེད་ནི་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་ལ་སྦྱིབ་པ་ལས་ཐར་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕོ་ནི་སྤྱི་དཔེ་ཕྱི་མོའི་རྣམ་ཐར་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཟུགས་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་
 ཐར་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བརྟན་པ་མ་
 ཡིན་པ་རྣམས་དང་བརྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འགོག་པ་སྟེ་སྤྱི་དཔེ་བཤད་པ་
 ལྟར་རོ། །འཕགས་པ་རྣམས་འདི་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་པས་ན་འདི་རྣམས་ལ་འཕགས་
 པའི་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཅེས་བཟླ་ད་དོ། །དེ་ལ་འཕགས་པ་དག་
 གིས་ནི་གནས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལན་མང་དུ་གནས་ཏེ་གསུམ་པ་དང་བརྒྱད་པས་སོ། །དེ་
 དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་
 སྦྱིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཐར་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་གནས་སོ། །ཞེས་
 མདོ་ལས་གསུངས་ཀྱི་གཞན་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཟླ་ལ་གཞོན་བརྒྱད་ལ་གསུམ་
 ལས། རྣམ་ཐར་གང་ལས་བྱུང་བ་ནི། མདོ་ལས་ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་

བྱིའི་གཟུགས་ཀྱང་དུང་ཁ་དོག་མཛེས་པ་དང་ཁ་དོག་མི་སྟུག་པ་དང་། རན་པ་དང་
 བཟང་པོ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དེ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་མནན་
 རས་ལྟ་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུག་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་
 པོའོ། །དེ་ལྟར་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་གཉིས་པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་གྲུབ་པ་དང་པོ་
 ལས་བྱུང་བའོ། །ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུག་ཤེས་པས་བྱིའི་གཟུགས་ཀྱང་དུང་
 ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་ཟེལ་གཞོན་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་པ་
 ལས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའོ་ཞེས་སོ། །ནང་གཟུགས་མེད་པར་
 འདུག་ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྟོན་པོ་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་
 འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟང་མའི་མེ་ཏོག་གམ་ཡུལ་བ་ར་ན་
 མེའི་རས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟོན་པོ་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་འོད་
 སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུག་ཤེས་པས་བྱིའི་གཟུགས་
 སྟོན་པོ་སོགས་ལ་ལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ་དེ་ལྟར་
 འདུག་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་སེར་པོ་ལ་དཔེ་དོང་གའི་མེ་ཏོག་དང་། ལ་ར་ན་སེའི་རས་སེར་པོར་སྦྱར་བ་ནི་
 རྟུག་པ། དམར་པོ་ལ་དཔེ་བན་དུ་འཛིན་བ་གའི་མེ་ཏོག་དང་རས་དམར་པོ་སྦྱར་བ་
 ནི་བདུན་པ། དཀར་པོ་ལ་དཔེ་སྐར་མ་པ་བ་སངས་དང་རས་དཀར་པོ་སྦྱར་བ་ནི་
 བརྒྱད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཟེལ་གཞོན་བཞི་ནི་སྟུག་པའི་རྣམ་པར་གྲུབ་པ་གཅིག་ལས་
 བྱུང་བར་རིག་པར་བུའོ། །

དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་བར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཁུར་དུ་ལ་སོགས་
པའི་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུལ་བར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་མོས་པར་བྱེད་དོ། །
ཟིལ་གཏོན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དབང་བྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་
དམིགས་པ་མི་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟིལ་གྱིས་གཏོན་དོ། །

མདོའི་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་
རྣམས་ནི་ཁུར་དུ་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་གཏོགས་པའི་རི་བང་བྱིས་ལ་སོགས་
པའི་གཟུགས་རྣམས་ནི་ཆེན་པོའོ། །ཁ་དོག་མཛེས་པ་དང་ཁ་དོག་མི་སྣུག་པ་རྣམས་
ནི་སྣུག་པ་དང་མི་སྣུག་པའོ། །མི་དང་ལྷའི་གཟུགས་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རན་པ་
དང་བཟང་པོ་རྣམས་སོ། །གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དབང་བསྐྱར་ནས་སོ། །ཤེས་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སོ། །མཐོང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ལྟག་མཐོང་གི་ལམ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མ་མནན་གྱར་དུར་སྟེ་དེ་ལ་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་མེད་པའི་འདུ་
ཤེས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་འོ། །སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོར་བསྟན་པའི་ཆོག་གོ། །ཁ་དོག་
སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་སྟོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འོ། །སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་
སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འོ། །འོད་སྟོན་པོ་
འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་འོད་འབྱུང་བ་རྣམས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་འོ། །སྟོན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སེར་པོ་དམར་པོ་དཀར་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་རྒྱ་
ཆེར་རིག་པར་བྱའོ། །མེ་དོག་དང་རས་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལྟན་ཅིག་

གྲེས་པ་དང་སྐྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཁ་དོག་བརྗོད་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་སྟོན་པོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེ་དོག་དང་རས་གཉིས་ཀ་ལ་སུཌ་རས་པར་བསྟན་བའི་ཆེག་གོ། །ཁ་
 དོག་སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེ་དོག་ནི་ད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཅིག་གྲེས་པ་འདི་
 སྟོན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་སྟེ་དེ་སྐྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་འོད་གསལ་བ་
 ནི་ད་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེར་དམར་དཀར་པོ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །
 ལྷག་མ་ནང་ག་བླ་མ་སྐུ་འདུ་ཤེས་པས་བྱིའི་ག་བླ་མ་ལ་ལྟ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་
 རྣམ་པར་ཐར་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཟད་པར་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཟེལ་གཞོན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་
 དམིགས་པ་རྣམས་མི་སྣར་བ་དང་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་མཐོན་ནས་
 ཟད་པར་རྣམས་གྱིས་ས་ལ་སོགས་པ་ཟད་པར་སྟེ་མ་ལུས་པར་རྒྱས་པར་བྱེད་
 མཐའ་ཡས་པར་བྱབ་པར་བྱེད་པར་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པའོ། །ཤོགས་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ཞེས་
 སོགས་སོ། །དེ་ཡང་བཅུ་སྟེ། ཟད་པར་ས་དང་། རུ་དང་། མེ་དང་། རྩུ་དང་། རྩོན་
 པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། མཁ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་
 གྱི་སྒྲེ་མཆེད་དོ། །དེ་རྣམས་གྱི་བྱེད་ལས་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱར་བར། རྣལ་
 འབྱོར་པ་ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་བཅུ་བརྒྱམ་པ་ནི་བྱ་བ་ལྟ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་གང་

ཞེ་ན། ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་ནས་ཟད་པར་དཀར་པོའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་
དག་གིས་ནི་སྤྱལ་པ་དང་དངོས་པོ་བསྐྱར་བར་འཕགས་པའི་རྩ་འཁུལ་མངོན་པར་
སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཟད་པར་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ནི་འོང་བ་དང་
འགྲོ་བ་འཕགས་པའི་རྩ་འཁུལ་མངོན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཟད་པར་རྣམ་ཤེས་
མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་སྒྲོན་ནས་ཤེས་པ་དང་སོ་སོ་
ཡང་དག་པར་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཅེས་
བཤད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་ས་ལས་ཀྱང་གཟུགས་དང་རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་
འདི་གཉིས་ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། འདི་གཉིས་ནི་བདག་དང་པ་རོལ་གྱི་
རྒྱད་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གམས་ཅད་ན་ཡོད་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་
རང་གི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། སྤི་དང་རོ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་མན་
ཆད་ཀྱི་ཟད་པར་གྱི་སྒྲིམས་འདུག་གོ། །གཟུགས་མེད་པ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་གམས་
ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་དེར་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་གོ། །རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡུལ་ཟད་པར་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོག་མ་ཁོ་
ནར་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་མོས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་དུ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་དོ། །དེ་
ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་དབང་ཐོབ་ནས་དེའི་འོག་དུ་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཉིད་
ལ་ཅི་དགའ་མགུར་མོས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །
གཟུགས་ཀྱི་ཟད་པར་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཕགས་

པའི་མོས་པ་དང་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་པའི་རྩོམ་ལ་མཐོན་པར་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་དོ། །དེ་ནི་ལྷ་ནི་ལྷར་མོས་པ་དང་ནི་སྤྱི་བར་དུ་བསྐྱར་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་
 དེར་འབྱུང་ཏེ་གསེར་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱ་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སོ། །ཟད་
 པར་རྒྱལ་གཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོངས་སུ་དག་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
 དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་སྒྲིན་ནས་གཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་ས་མཐོན་
 པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཟད་པར་ནམ་མཁའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོངས་སུ་དག་པས་ནི་གང་
 འདོད་པ་དེ་ནམ་མཁའ་བསྐྱར་བར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན་རྩ་མཁའ་དང་ལྷགས་
 འགར་གསེར་འགར་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་ས་ཐོག་མར་ནི་སྐྱོར་
 བར་བྱེད་ཀྱི་དེ་དག་གིན་དུ་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱལ་པར་བར་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནི་ནི་
 ལྷར་གིན་དུ་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་ནི་ནི་ལྷར་ཡོངས་སུ་གིན་དུ་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་བྱས་ནས་ཅི་འདོད་པ་བཞིན་
 དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུར་ལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་གཤེས་པར་བྱའོ། །
 དེའི་ཁྱད་ཆོས་དབྱུང་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བར་དང་ཟེལ་གཞོན་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་མི་
 བཞག་པར་ཟད་པར་ལ་ས་ལ་སོགས་པར་གདགས་ཅི་ན་གནས་འབྱུང་བ་དང་
 བཅས་པའི་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ལ་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་འབྱོར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྱུང་བ་
 མེད་ན་འབྲས་བུའི་གཟུགས་སྒྲིན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།
 ལྷག་མ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་བར་བཞིན་དུ་ནི་ལྷར་མཐུན་མཐུན་དུ་སྐྱོར་བ་ནི་

འདིས་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱལ་པ་སོགས་ཕྱི་མ་ལ་
 ཟེལ་གཞོན་གྱིས་ནི་སྤྱོད་ཞིང་ཟད་པར་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱི་ཆོན་
 གསུམ་གྱིས་བསྟོད་པར། ལུག་པས་སྤྱོད་ཀུན་ངེས་པར་གྲོལ། །འཛིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །ཁྱོད་གྱི་མཁའ་པས་ཤེས་བྱ་བྱེད། །ལུགས་གྲོལ་ཁྱོད་ལ་
 ལྷག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཞོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་
 རྟེན་ནས་བདག་ལ་དམིགས་དེ། གཞན་གྱི་ཞོན་མོངས་པ་སྤྱི་མི་སྤྱི་བསམས་ནས་
 ཤེས་པས་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བ་ལ་བལྟས་དེ་ཅི་ནས་བདག་ལ་དམིགས་ནས་
 གཞན་གྱི་ཞོན་མོངས་པ་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་གནས་པ་ཅེས་སོགས་སོ། །
 མེས་མ་ཅན་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་གྱི། །ཞོན་མོངས་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་འདུལ། །
 ཞོན་མོངས་འཛོམས་མཛད་ཞོན་མོངས་ལ། །བརྟེན་བཅས་ཁྱོད་ལ་ལྷག་འཆའ་ལོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་ནས་ཤེས་པ་ནི། རུས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱའི་
 རྣམ་པ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ན་དེ་དང་དེར་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསམས་ནས་
 བསམ་གཏན་ལ་སྒྲུལ་པར་འདུག་ཅིང་དེ་ལ་ལངས་ནས་དེའི་ཤེས་བྱ་དེ་ཤེས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཡང་དག་པར་འབྱོར་ཞེས་སོགས་སོ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཆགས་མི་
 མངལ། །ཐོགས་པ་མི་མངའ་རྟག་པར་ནི། །མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་འདྲི་ཀུན་གྱི། །
 ལན་ལྟོན་ཁྱོད་ལ་ལྷག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་སོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཞོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་མིང་
 གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་དཔེར་ན་མ་རིག་པ་དང་མི་ཤེས་པ་དང་མི་མཐོང་བ་

དང་མཛོན་པར་མི་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཐོགས་
 པ་མེད་པར་མཐུན་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་སོ། །དོན་གྱི་དམིགས་པ་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དང་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་སོགས་ལ་
 དམིགས་པ་འོ། །དེས་པའི་ཆོག་གི་དམིགས་པ་ཡུལ་སོ་སོའི་མིའི་སྐད་མི་འདྲ་བ་
 རྣམས་དང་འཇིག་ཅིང་རབ་ཏུ་འཇིག་པས་ན་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 དེས་པའི་ཆོག་རྣམས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཐུན་པ་སོགས་སོ། །སྟོབས་པའི་
 དམིགས་པ་རྗེས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སོགས་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཐུན་པ་སོགས་སོ། །རྟེན་དང་
 བརྟེན་པ་བཤད་བྱ་དང་། །གསུང་པ་མཐུན་པ་འཆད་བྱེད་ལ། །སྟོ་སྟོས་རྟག་
 ཐོགས་མི་མངའ་བ། །ལེགས་སྟོན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །མཛོན་ཤེས་
 རྟག་ནི་སྤྲུལ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར་ཡང་མི་འཆད་དོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་
 ཉིང་རེ་འཇིན་དང་ཤེས་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་
 ཡིན་ཅོ། །གཤེགས་ནས་སྟོད་པ་མཐུན་མཛད་ཏེ། །དེ་རྣམས་སྐད་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་གྱི། །འོང་དང་འགྱོད་དང་དེས་འབུང་ལ། །ལེགས་འདོམས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
 ཞེས་སོ། །མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་ནི། ཉིང་རེ་འཇིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 དབང་གིས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་སྟེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཆོན་སུམ་ཏུ་
 ཅུ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གདུལ་བུ་རྣམས་ལ་
 ཀུན་དུ་སྟོན་པ་སྟེ་དེ་དག་གིས། དེ་དག་ནི་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ།

སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྩོ་
 བོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དུ་བཤད་པ་ནི་དེའི་རྒྱ་ལ་དེའི་མིང་གི་བཏགས་པ་
 ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲུང་བའི་མཆོན་དཔེ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་
 སྒྲིན་པའི་རང་བཞིན་དངོས་ཡིན་ཅོ། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ཁྱོད་མཐོང་ན། །སྒྲེས་བྱ་
 དམ་པ་ལགས་པར་འཆོལ། །མཐོང་བ་ཅུང་གིས་རབ་དང་བར། །མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་
 རྒྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱུང་རྒྱུ་མེད་པ་དང་མངོན་ཤེས་
 ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་བཤམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ལ་གནས་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་སྒྲེ་བ་འཛིན་པ་གནས་ལེན་པ་དང་དེར་སྒྲེས་ནས་
 ཆེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཇི་སྲིད་བཞེད་པར་བཞུགས་པ་དང་གང་གི་
 ཆེ་བཞེད་པ་དེའི་དུས་ན་ཆེའི་འདུ་བྱེད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ལ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་
 ཞེས་སོགས་སོ། །དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་
 མེད་པའི་དམིགས་པ་གཟུགས་སྒྲུ་ཆོགས་སྒྲུལ་པ་དང་སྒྲོན་བྱུང་བའི་གཟུགས་
 གསེར་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་རྣམ་པ་བཤམས་ཅད་དུ་བྱགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་
 མཁུན་པ་སོགས་སོ། །བྱགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་གྱི་སྒྲོ་བརྒྱ་ལྟ་དུ་མ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་སོགས་སོ། །མཁུན་པ་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་ཆོག་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་ཀུན་དུ་
 འཛིན་པ་སོགས་སོ། །

དེ་ལ་གཟུངས་བཞི་ཏེ། ཆོག་གི་གཟུངས་ནི་རྒྱ་ལ་དང་རྒྱ་ལ་སྐྱས་ཀུན་གྱིས་

བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུན་རིང་པོ་འཛིན་ནུས་པའི་དྲན་པ་དང་
 ཤེས་རབ་པོ། །དོན་གྱི་གཟུངས་ནི་ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་ཡུན་རིང་དུ་འཛིན་པའི་དྲན་
 པ་དང་ཤེས་རབ་པོ། །གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་ནི་འགྲོ་བ་ལ་པན་པའི་སྤྲུགས་
 རྣམས་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་འབྱེན་ནུས་སུ་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པར་ནུས་པའི་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་དང་ཤེས་རབ་པོ། །བཟོད་པའི་གཟུངས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་
 ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་མི་སྤྲུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་པོ། །དེ་ལ་དང་པོ་
 གསུམ་ཅི་རིགས་པར་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་ཅིང་། རུང་པར་ཅན་ས་དང་པོ་ནས་
 ཐོབ་ལ་བྱི་མ་ནི་སྦྱོར་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །ལེན་དང་གནས་དང་གཏོང་བ་དང་། །
 གླུ་ལ་དང་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ། །མངའ་བཞེས་
 རྟོང་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །སྟོབས་བཅུ་ལ་གནས་དང་གནས་ས་ཡིན་པ་
 མཆེན་པའི་སྟོབས་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་མཆེན་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་
 ཐར་སོགས་མཆེན་པ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་ས་ཡིན་པ་མཆེན་པ་དང་།
 མོས་པ་སྐྱ་ཆོགས་པ་མཆེན་པ་དང་། འམས་སྐྱ་ཆོགས་པ་མཆེན་པ་དང་། ཐམས་
 ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཆེན་པ་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཆེན་པ་དང་།
 འཆི་འཕོ་བ་དང་སྦྱེ་བ་མཆེན་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །
 དང་པོ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གནས་དང་གནས་ས་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་
 ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བ་སོགས་སོ། །གཞིས་པ་ནི་
 ཐམས་ཅད་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་སོགས་སོ། །

སྟོབས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ངི་ལྟར་མཐུན་མཐུན་དུ་སྒྱུར་བར་བཤེས། །སོ་སོའི་
 དམིགས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་བཞི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཏིང་པེ་འཛིན་གསུམ་
 སྟོམས་འཇུག་དགྲ་དང་། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་མཆོག་དཔལ་དང་། བསམ་པ་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་ལ་སོས་ཤིང་སྒྱུར་བ་རྒྱ་ཆུང་དུ་ལ་སོས་པ་སོགས་སོས་པ་སྟེ་ཆོགས་པ་དང་
 ཁམས་དང་རིགས་སྟེ་ཆོགས་པ་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་འདས་ཀུན་དུ་འགྲོ་
 བའི་ལམ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབ་སྒྲུ་མ་དུ་མ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དང་།
 ཟག་པ་ཟད་པ་དང་དེའི་ཐབས་རྣམས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་དེ་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་མ་
 ཐོགས་པར་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མ་དོན་དུ་སྒྱུར་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོས་ནི་སྟོག་གི་མཆོད་
 སྒྱུན་སོགས་ཀྱིས་མཐོ་རིམ་ཐོབ་ཅེས་སོགས་ཐབས་ལ་བསྒྲུབ་པའི་བདུད་འཛོམས་ལ།
 གཉིས་པས་ནི་དབང་ལྷག་སོགས་ཀྱིས་ཐར་པར་འདྲེན་ཞེས་སོགས་སྒྲུབས་ལ་བསྒྲུ་
 བའི་བདུད་འཛོམས་ཤིང་། གསུམ་པས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ཐོབ་པ་ཐར་
 པའོ། །ཞེས་སོགས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བསྒྲུབ་པའི་བདུད་འཛོམས། ལྷག་མ་བདུན་
 གྱིས་ཐོག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བསྒྲུབ་པའི་བདུད་འཛོམས་ཏེ། ཐབས་
 དང་སྒྲུབས་དང་དག་པ་དང་། ཐོག་ཆེན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ། །སེམས་ཅན་
 རྣམས་ནི་རབ་བསྒྲུབ་པའོ། །བདུད་འཛོམས་ཁྱེད་ལ་ལྷག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །མི་
 འཛིགས་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལས་བརྒྱམས་པར་རིག་
 པར་བཤེས། །དེ་ལ་རང་གི་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྤངས་པའི་
 ཁྱད་པར་འོ། །

གཞན་གྱི་དོན་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་དེ། མི་མཐུན་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་
བ་དང་གཉིན་པོའི་ཆོས་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་
མི་འཇིགས་པ་ནི་རང་དོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་བརྒྱུམས་དེ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ཞལ་གྱིས་མཆེས་པ་ལ་ཡང་གར་
ཤོལ་བ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་འཇོག་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པ་
སོགས་སོ། །ཟག་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་སོ། །བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ནི་ཆགས་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་དེ་ཐར་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པར་འབྱེན་པའི་
ལམ་ནི་སྒྲོར་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་བར་དེ་དེ་དག་གིས་འཁོར་
བ་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པོ་འདི་དག་གི་མདོ་ནི། ར་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཆོས་འདི་དག་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་སོ། །ཞེས་
དག་སྒྲོར་ངམ་བྲམ་ཟེའམ་ལྷའམ་བདུད་དམ་ཆངས་པའམ་སུས་ཀྱང་ཆོས་དང་
མཐུན་པས་ཤོལ་བའམ་འགྲན་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་མ་མི་མཐོང་སྟེ། མཆོན་མ་དེ་མི་
མཐོང་བས་བདེ་བ་ཐོབ་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་བག་ཆ་བ་མེད་པ་ཐོབ་ནས་གནས་སོ། །
ཁུ་མཆོག་གི་གནས་རྒྱ་ཆེན་པོར་ཞལ་གྱིས་མཆེའོ། །ཆངས་པའི་གནས་སུ་བསྒྲོར་རོ། །
འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སེང་གའི་སྒྲ་ཡང་དག་པར་སྒྲིག་གོ། །ང་ཟག་པ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་ཟག་པ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་མ་ཟད་ཅིས་བྱ་བ་དང་། ངས་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ལ་བར་

དུ་གཅོད་པའི་ཚེས་སུ་གང་དག་བསྐྱད་པ་དེ་དག་སྟོན་ཀྱང་བར་དུ་གཅོད་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རས་ཉན་བྱོས་རྣམས་ལ་དེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་འཕགས་པའི་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་གང་བཤད་པ་དེ་དེས་པར་འབྱུང་བ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་མ། དེ་བྱེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་དག་པར་བཟད་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་
མཐའ་མ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་ལ་དག་སྟོང་ལ་སོགས་པ་སུས་ཀྱང་
ང་ལ་རྟོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མེད་གེའི་སྒྲ་ཡང་དག་པར་སྟོན་གོ་ཞེས་རྒྱ་
ཆེར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རང་ག་ཞན་དོན་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྤངས་དང་དེས་འབྱུང་
གོགས་མཛད་ལ། །སྟོན་མཛད་སུ་སྟེགས་ག་ཞན་རྣམས་ཀྱིས། །མི་རྗེ་བྱོད་ལ་བྱག་
འཆ་ལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་གསུམ་ནི། ཚེས་གུས་པར་ཉན་ཞིང་ཚུལ་བཞིན་
དུ་སྐྱབ་པའི་འཁོར་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་མི་འགྱུར། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་འཁོར་
ལ་ཁོང་བྱོ་བར་མི་འགྱུར། །ཁ་ཅིག་གུས་པར་ཉན་པ་སོགས་བྱེད་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་
མི་བྱེད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་བྱོ་གཉིས་ཀར་མི་འགྱུར་བས། འཁོར་གྱི་ཚོགས་
ཡོངས་སུ་སྐྱད་དེ། ཆགས་པ་དང་ཁོང་བྱོས་ཀུན་ནས་ཉན་མོངས་པ་རྣམ་པ་བམས་
ཅད་ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་བར་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །བསྐྱུང་བ་མེད་
པ་གསུམ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སྐྱུ་གསུང་བྱགས་གྱི་འབྲིན་ལས་མ་དག་པ་
མེད་པས་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་སྟོན་ག་ཞན་གྱིས་ཤེས་སུ་འོང་སྟེ་དུ་བཅུ་པར་དགོངས་པ་
མི་མངའ་བས་དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྐྱད་པ་ཉིད་ལ་ཚུར་སྟོན་བརྗོད་པའི་

|ཏྲིགས་པས་བསྐྱུས་པ་དུག། |འབྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དུག་ནི་དགྲ་བཙུམ་པ་རྣམས་ལ་བུད་མེད་མི་རིགས་
 པ་བསྐྱེད་པས་བོས་པའི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གད་རྒྱུད་མ་འདོན་པ་སོགས་དང་།
 བརྗེད་ངས་པ་དང་། སྟོམས་པར་ཞུགས་ན་མཉམ་པར་བཞག་ལ་ལངས་ན་མ་ཡིན་
 པ་དང་། སྤྱང་པོ་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་། སྤྱང་པོ་མེད་པའི་སྤྱང་འདས་ལ་ནི་བར་འདུ་
 ཤེས་པ་དང་། མ་བརྟགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་སོགས་ཡོད་ལ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་དེ་མེད་དེ། སྐྱའི་འབྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟོད་
 ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲུལ་པ་མེད་པ་དང་གསུང་གི་
 འབྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གད་སོ་སྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཅ་ཅོ་མེད་པ་དང་བྱགས་
 ཀྱི་འབྲིན་ལས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསྟེལ་བ་མེད་པ་དང་།
 སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མེད་པ་དང་། ལམོར་འདས་ལ་སྤྱང་དོར་བྱ་དད་
 པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་གདུལ་བྱ་ཡལ་བར་འདོར་
 བའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པ་དང་གཉིས་པ་དུག་ནི་དགྲ་
 བཙུམ་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་སྟོབ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འདུན་པ་སོགས་དུག་ལ། མ་ཐོབ་
 པའི་ཉམས་པ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་ཤེས་སྟོབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་
 པའི་འདུན་པ་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་དབང་པོ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་གནས་འདུན་པ་
 དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་བཙུམ་པ་རྣམས་ཐོབ་ཐིན་པས་མ་ཐོབ་པ་

ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་དག་བཅོམ་པ་
 རྣམས་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་རེས་དག་པ་ལ་འཇུག་རེས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་འཇུག་པ་
 ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཕྲིན་
 ལས་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་
 ལྟན་ཅིག་རྒྱ་བའི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པ་དང་།
 བཞི་པ་ནི། དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ནི་རྩོལ་བ་ཙམ་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱའི་
 དངོས་པོ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པར་འགྱུར་ལ།
 ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཐོགས་པར་འགྱུར་ལ།
 དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ནི་རྩོལ་བ་ཙམ་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་བྱིར་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ལ་མ་
 ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ་བྱན་མོངས་མ་ཡིན་
 པའོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་སོགས་སོ། །
 སྟོན་པ་དང་ནི་རྟོགས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །ཉན་ཐོས་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི། །སྤྱི་མ་ཁྱོད་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་ཆོམ་བཙུ་དགུ་
 པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་ནི། དམིགས་པ་ལུང་སོགས་ཤེས་བྱ་རྣམས་ལ་
 རྣམ་པ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དང་རབ་དུ་དབྱེ་བ་མཐར་བུག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཆེན་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འབྱོར་ཞེས་སོགས་སོ། །སྐྱེ་གསུམ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་

རྒྱུ་ཆེ། །རྣམ་པ་ཀུན་བརྟེན་ཐམས་ཅད་དུ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཐེ་ཆོས་རྣམས། །
གཙོད་མཛད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། སྐྱབ་པ་པོའི་གང་ཟག་ཆོས་འདི་པ་
ལས་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོད་པར་སྐྱབ་པའི་གནས་དག་པའི་
བསམ་གཏན་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་རྟེན་ནས་ཆད་མེད་པ་རྣམས་དང་མཛོད་ཤེས་དང་
པོ་ལྟ་རྣམས་མཛོད་པར་སྐྱབ་པོ། །ཕྱི་རུང་བསལ་བར། དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ལྟ་མཛོད་
ཤེས། །མཁའ་ལ་རྒྱུ་རིང་འགྲོ་བ་ཡང་། །གང་ན་སྟོད་ཡུལ་འཆི་མེད་པ། །དེར་ནི་
འགྲོ་བའི་རྣམ་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཡང་མཛོད་ཤེས་ལྟ་ཡོད་
པ་ཉིད་དོ། །ལྷག་མ་རྣམ་ཐར་སོགས་ཡོན་ཏན་གུན་མོང་དང་གུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
རྣམས་སྐྱབ་པ་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་སོགས་དེ། གནས་ནི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་
གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཐབས། མཛོད་ཤེས་རྣམས་
གནས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་དམིགས་རྣམས་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་
བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལན་མང་དུ་ཡོད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྟ་བུ་སྟོང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི་རང་གི་བྱ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་
བ་སོགས་ལ་ཉི་བར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འདས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀུན་
རྫོབ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ནང་དུ་སེམས་གནས་པ་ལས་གླུ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་ནི་མཉམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དམིགས་
པ་མེད་པའི་ཆད་མེད་པ་སོགས་ས་གང་གིས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་

པའོ། །

དུག་པ་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི་བཙུ་དགུ་ལས་ཆད་མེད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞོན་སེམས་རྣམས་འཆེ་མི་དགའ་བ་
 ཆགས་སྒར་རྣམས་སྒྲིང་རོ། །འདི་དག་གིས་གནས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཐུགས་བརྩེ་བར་གནས་པས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འདུག་པའི་
 བྱིར་བཏོན་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་སྤོགས་པར་མཛད་དོ། །སེམས་ཅན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་
 བས་བདག་ལ་མི་ལྟ་བུའི་བྱིར་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་མཛད་པ་ལ་མི་སྒྲིའོ། །རྣམ་ཐར་
 རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི། རང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱུལ་པའི་ལས་མདོན་པར་སྐྱབ་པོ། །གསུམ་
 པས་གཟུགས་དགེ་བ་སྤྲུག་པ་སྤྱུལ་བ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་
 རྣམས་བཞི་ཡིས་ནི་བའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་ལ་མི་ཆགས་སོ། །བརྒྱད་པས་འཕགས་པའི་
 གནས་མཆོག་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་རབ་རྟུ་ནི་བའི་གནས་པས་གནས་སོ། །ཟིལ་
 གཞོན་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་དམིགས་པ་མི་སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་ས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 པའི་བྱིར་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་དབང་སྐྱབ་རོ། །
 ཟད་པར་གྱིས་ས་ལ་སོགས་པ་ཟད་པར་སྟེ་ས་ལུས་པར་རྒྱས་ཤིང་ཁུབ་པར་མཛད་
 པའི་བྱིར་རྣམ་ཐར་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པོ། །
 ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་བཟུང་བར་འོས་པའི་ཆོག་རྟུ་འགྱུར་དེ། གཞན་གྱི་སེམས་
 རྗེས་སུ་གཅེས་སུ་བྱེད་པས་ཇི་ལྟར་མཐུན་པ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་བྱིར་རོ། །བསམ་ནས་
 ཤེས་པས་འཛིག་ཏེན་ན་མང་པོས་བཀུར་བར་འགྱུར་དེ། བྱུང་བ་སོགས་ལུང་སྟོན་

པས་བསམས་ཅད་ཤེས་སོ་ཞེས་གྲུས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཆེས་པར་བྱེད་དེ།
 རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་མང་པོས་གེ་ཆོས་གཙོན་པའི་བྱིར་རོ། །རྩུ་འཕྱུལ་སོགས་མངོན་
 ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་རིས་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པ་ལ་འདུན་པ་
 སོགས་མཛད་པ་དང་འདོམས་སོ། །མཆོན་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་མ་བྱག་སྒྲིམ་བུ་
 ཆེན་པོའམ་མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་མཛད་དོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལ་སེམས་དང་བར་
 མཛད་དོ། །གནས་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་གནས་
 ལེན་པ་དང་བཞུགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྤྱོད་པར་སྒྲེ་
 བ་འཛིན་པ་སོགས་གསུམ་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པས་ཆོས་དང་། སེམས་ཀྱིས་
 ཏིང་ཅེ་འཛིན་ལ་དབང་བསྐྱར་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཡང་
 དག་པར་འཛིན་ནོ། །

སྟོབས་རྣམས་ཀྱི་ལས་ལ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་མཐོའི་ལམ་སྟོན་ཏེ།
 དང་པོས་མངོན་པར་མཐོ་བ་རྒྱ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་དང་དབང་ཕྱག་སོགས་མི་
 མཐུན་པ་རྒྱུར་སྒྲུབ་པ་དང་། གཉིས་པས་བདག་གིས་མ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་
 དང་ཕྱད་པར་སྒྲུབ་པ་བསལ་ནས་བདེ་འགྲོའི་ལམ་ཡང་དག་པར་མ་ཞོར་བར་སྟོན་
 པའི་བྱིར་རོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རིས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་སྟོན་ཏེ། གསུམ་
 པས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་ཏོགས་པ་དང་བཞི་པས་
 བཤད་པའི་སྟོན་དད་སོགས་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་ཏོགས་པ་དང་། ལྷ་པས་

རན་པ་དང་བཟང་པོ་ལ་མོས་པ་སོགས་བསམ་པ་ཉོགས་པ་དང་དྲུག་པས་ཉོན་
 མོངས་པ་བསྐྱེད་པར་ནུས་པའི་བག་ལ་ཉིལ་ཉོགས་པ་དང་བདུན་པས་ཉོན་མོངས་
 གྲེག་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཉོགས་པ་དང་བརྒྱད་པས་ཆོ་
 རབས་སྒྲ་མ་ན་ཆོགས་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པ་འཕགས་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཉོགས་པ་དང་
 དགུ་པས་ཕྱི་མ་ལ་འོས་སུ་འབྱུང་བ་ཉོགས་པ་དང་བཅུ་པས་འཁོར་བ་བཤམས་ཅད་
 ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ཡང་རྗེས་སུ་ཉོགས་ནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བར་ལམ་
 སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཞེས་བྱ་ཞེན། འདི་དག་གིས་སྤང་བའི་བདུད་
 ལ་སོགས་པ་བདུད་བཞི་པོ་བཤམས་ཅད་ཆར་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱད་པར་ནི་གེས་
 སྒྲིབ་སྤངས་ནས་བར་ཆད་མི་བྱེད་པ་དང་སྟོབས་བཅུ་པོ་བཤམས་ཅད་དུ་བྱི་བ་བྱིས་
 ནས་འདྲི་བ་ཡང་ལུང་སྟོན་པ་ལ་བྲོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འཇིགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བདག་ཉིད་རང་གཞན་ལ་ཕན་པར་ཞུགས་པའི་སྟོན་པ་ཡང་
 དག་པར་རྣམ་པར་འཇོག་གོ། །མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱབ་པ་ནས་ངེས་པར་
 འབྱུང་བའི་ལམ་ཀྱི་བར་ལ་གློ་ལ་བ་གཞན་སུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་དང་
 མཐུན་པར་ཆར་གཅོད་དོ། །དྲན་པ་ཉིད་བཞག་རྣམས་ཀྱིས་གུས་པར་ཉན་པ་
 སོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པས་འཁོར་གྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་དོ། །
 བསྐྱུང་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཉེས་པ་བརྗོད་པར་དོགས་ནས་བསྐྱུང་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འདོམས་སོ། །བསྟེལ་བ་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

བྱ་བ་ཉི་པར་གནས་པ་ལ་སྒྲུབ་ཅིག་ཙམ་ཡང་བག་མེད་པས་འགལ་བར་མི་འཛིན་
 པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མི་འདོར་རོ། །བག་ཆགས་ལེགས་པར་བཅོམ་
 པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་
 ལུས་ངག་གི་ཀུན་དུ་སྒྲུབ་པ་མི་སྟོན་ནོ། །བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ནི་སྤྱི་ཉམས་སྤྱི་
 འཕེལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་མཆོན་ལན་
 རྒྱག་དུ་འཛིག་རྟེན་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་གཟིས་སོ། །ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 དང་པོ་རྒྱག་གིས་སྒྲུབ་པ་བྱུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་གཉིས་པ་
 རྒྱག་གིས་ཐོབ་པ་དང་གསུམ་པ་གསུམ་གྱིས་གཤེགས་པ་དང་བཞི་པ་གསུམ་གྱིས་
 བཞུགས་པས་ཀྱང་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ནོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ནི་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཆོས་
 གཅོད་དོ། །གདུལ་བྱའི་ཐེ་ཆོས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་དེར་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 རྣམ་གྲངས་རྣམས་སྟུང་པ་པོས་ཡང་དག་པར་བསྟུས་པས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་ཡུན་
 རིང་དུ་འཛིག་གོ། །ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་མ་སྒྲིན་པ་རྣམས་
 སྒྲིན་པར་མཛད་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་རྒྱག་ །མངོན་རྟོགས་ཀྱི་འདོར་
 ལེན་དང་ཟངས་སྟོམ། མུང་འདས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། སྟོབས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 རྱེད་ལས་ལས་འཕྲོས་པའི་དྲིས་ལན། རྒྱལ་སྤྱིས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དང་སྒྲེས་བུ་བུར་
 གསུམ་ལས་འཕྲོས་པའི་དྲིས་ལན། རྒྱལ་སྤྱིས་ཀྱི་གཉིན་པོ་བསྒྲོམ་ཚུལ། དེའི་

སྐུ་མཁའ་པ་དང་དབང་འབྱེད་ཀྱི་ལོ། །དང་པོ་ནི་མངོན་ཤོགས་འདི་དག་ལ་གོང་ནས་
གོང་དུ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ལས་འབྲས་བུས་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པ་ན་ལས་སྐྱེ་མ་
དམན་པ་ཞུགས་པའི་ལས་ནི་འདོར་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཡང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །
འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་དུས་ན་བསྐྱེད་པ་ཏེ་སྒྲིབ་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཏེ། འབྲས་
བུ་གང་དང་གང་ཐོབ་པ་ཡང་ན་དང་པོ་དེའི་མི་མཐུན་སྟེགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་
གནས་གྲུབ་པའི་བྱུང་བར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་ལྷ་ག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ལས་ཐམས་ཅད་
གཏན་དུ་ཀུན་དུ་མི་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་རྒྱན་གཅོད་པའི་རྣམ་པར་འདོར་ཞེས་སྒྲིབ་ལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་མུ་རན་ལས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་པ་སྒྲིབ་དུ་བཏང་བའི་སྒྲིབ་རོ། །དེའི་སྒྲིབ་དེ་ནི་
རྒྱའི་དུས་ན་དག་པའི་ཅུ་བ་མི་ཟད་པ་དང་འབྲས་བུའི་དུས་ན་ཡོན་ཏན་མི་ཟད་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲོ་སྒྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོར་མི་ཟད་པ་བརྒྱ་བརྒྱ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གྲི་བ་ཀུན་ལུང་སྟོན་ཅིང་གེ་ཚེམ་གཅོད་ན་ལུང་དུ་མི་སྟོན་
པའི་དངོས་པོ་བརྒྱ་བཞི་པོ་གང་དག་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཅིའི་སྒྲིབ་ཞེན་དེ་ནི་ཁྱེད་པ་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་དོན་དང་མི་ལྟན་པ་ཡོངས་སུ་འདྲི་བའི་སྒྲིབ་རོ། །ཅིའི་སྒྲིབ་དེ་འདྲི་
ཞེན་དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་དང་ཀུན་བྱང་ལ་སེམས་པ་སྤངས་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་མཐོང་ལས་ཐོབ་པ་ན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་
བཞག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན་དེར་མི་

འགྲུར་བའི། མི་གནས་པའི་ལམ་ཐོབ་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་ལ་འདྲུག་
 པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྒྲངས་དུག་པ་སྒྲངས་ཀྱང་ཕྱིར་འོང་དུ་མི་
 འགྲུར་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་སྤྱད་པར་སྒྲེ་བ་ཆོད་
 མེད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་པ་སྒྲངས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་མི་འགྲུར་ཏེ། བསམ་
 གཏན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བས་གནས་གིང་སྒྲེ་བ་ལ་དབང་འབྱོར་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་
 འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྟ་བུ་འི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མཛོད་པར་
 རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ས་བཙུ་རྣམས་སུ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གཙོ་ཆེར་གྱེས་སྒྲིབ་གྱི་གཉེན་
 པོའི་ལམ་སྒྲིམ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་གྱི་གཉེན་པོར་མ་ཡིན་ཏེ་བསམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་དུ་
 ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ཉོན་མོངས་པ་གཏན་མི་སྦྱོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་སྒྲིབ་པ་
 གཉིས་གཙུག་ཆར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཅིག་ཆར་དུ་དགྲ་ཙོམ་པ་དང་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པར་འགྲུར་ཏེ། དེས་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་གནས་སྒྲབས་སུ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྒྲངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། དེའི་
 ཉེས་པ་མི་སྒྲེ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲུན་ཆེན་པོས་རྣམས་པ་ཉམས་པར་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྒྲགས་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །

དུག་པ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསེས་
 བྱ་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་གསེས་བྱ་ལ་དུག་སྒྲེ་

འབྲུལ་བ་ནི་གཟུང་འཛིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །འབྲུལ་བའི་གནས་ནི་ཡང་
 དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏྲོག་གང་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་གཟུང་འཛིན་དུ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་འཇུག་པའོ། །མ་འབྲུལ་བའི་གནས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏེ་རྣམ་པར་མི་ཏྲོག་
 བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲུལ་བ་ཡིན་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཡང་
 ཡིན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བློས་པ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་དགེ་བའི་ཆོས་
 འཛིན་ཏེན་པ་རྣམས་ཏེ་ཤེས་བྱ་ལ་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་ཏྲོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འབྲུལ་བ་ནི་རྣམ་པར་མི་ཏྲོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སོ། །མ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཀྱི་རྗེས་ལས་བློབ་པའི་
 དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བཞི་སྟེ་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་
 མཁས་པ་ནི་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་སྟེ། དེས་བསྟུས་ནས་དགེ་བ་ལ་འཇུད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པ་སྟེ། སྒྲིན་པ་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 འདོད་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
 སྒྲིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསྟུ་བ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་ཤེས་སྐྱུར་
 བ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཉིན་མཚན་ལན་དུག་ཏུ་སྒྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་བསོད་ནམས་
 ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་
 བསྟོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལམ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་མི་གནས་པའི་སྐྱེ་

རན་ལས་འདས་པས་ཕྱིར་ཞིང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་དུ་
གདུལ་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པ་ཀུན་དུ་
སྦྱོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་ཏོག་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྦྱིར་
བཤད་པ་ལ་བཅུ་སྟེ་ཅ་བའི་རྣམ་པར་ཏོག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་རྣམ་ཏོག་
བམས་ཅད་གྱི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོན་མའི་རྣམ་ཏོག་ནི་ལུས་དང་
གནས་དང་ལོངས་སྦྱོང་གྱི་རྣམ་པར་ཏོག་པ་སྟེ་གཟུང་བའི་མཆོན་མར་གྱུར་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མཆོན་མར་སྦྱར་བའི་རྣམ་ཏོག་ནི་ཆོགས་བདུན་དེ་ནི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་
གཟུང་བའི་མཆོན་མ་རྣམས་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོན་མར་སྦྱར་བ་
འགྱུར་བའི་རྣམ་ཏོག་ནི་མིག་ཤེས་སོགས་མཆོན་མར་སྦྱར་བ་ནི་སྐད་བསྟན་པ་དག་
བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་བསྒྱེད་པའོ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་
པའི་རྣམ་ཏོག་ནི་བསྟན་པས་བསྟན་པའི་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་ཆོགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ།
དེ་ཡང་ཉེས་པར་བཤད་པ་དང་། ལེགས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་
དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་བཞུགས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཏོག་དང་། གཉིས་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་བཞུགས་གྱི་རྣམ་ཏོག་གོ། །མདོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་
ཏོག་ནི་རྒྱལ་བཞུགས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཏོག་ལས་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དུག་ཅ་གཉིས་གྱི་
བསྟན་པའི་རྣམ་པར་ཏོག་པའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྣམ་ཏོག་ནི་རྒྱལ་བཞུགས་གྱི་
རྣམ་པར་ཏོག་པ་ལས་དངོས་པོ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་
གྱི་རྣམ་པར་ཏོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །རྣམ་གཡེང་བཅུར་དབྱེ་བ་ལ་དངོས་པོ་མེད་

པར་རྒྱུ་པར་རྩོག་པ་ནི་གཞན་དབང་རམ་ལུང་པོ་གཏན་མེད་པར་ཞེན་པ་སྟེ་དེའི་
 གཞན་པོར་ཡུལ་རྒྱུ་འབྱེད་དུ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། ཡོད་པའི་དངོས་པོའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོའི་རྒྱུ་རྩོག་གི་
 གཞན་པོར་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྩོག་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་དང་དེའི་
 མིང་དང་ཤེར་ཕྱིན་དང་སྟོན་ཅེས་དང་མི་སྟོན་ཅེས་ཡང་དག་པར་རྩོག་སུ་མི་མཐོང་
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོ་
 འདོགས་པའི་རྒྱུ་རྩོག་གི་གཞན་པོར་མིང་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་རོ་གཟུགས་ནས་
 རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་བར་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཀུན་བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་རྒྱུ་རྩོག་
 གི་གཞན་པོར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིང་དེ་ཀུན་བཏགས་པ་
 དང་བུལ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་དུ་རྒྱུ་རྩོག་གི་
 གཞན་པོར་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་མ་ཡིན་ཞེས་རྒྱུ་པར་
 ཤེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲ་དང་དུ་རྒྱུ་རྩོག་གི་གཞན་པོར་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཟུགས་
 གཞན་མ་ཡིན་མོ་གཟུགས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །ཞེས་རྒྱུ་
 པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་ཏེ། ཀུན་བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་
 པས་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པར་དེ་མེད་པས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རོ་བོ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་

ཏྲོག་གི་གཉེན་པོར་གཟུགས་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་གཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདི་ནི་
མིང་ཅམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བརྗོད་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བརྗོད་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁུད་པར་དུ་རྣམ་ཏྲོག་གི་གཉེན་པོར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་བ་སོགས་
ཁུད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་ཏྲོག་
པའི་གཉེན་པོར་མིང་བཅོས་མ་ལ་ཆོས་དེ་དག་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་སྒོ་བྱར་གྱི་
མིང་གི་རྗེས་སུ་བྲ་སྟངས་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྲ་སྟངས་འདོགས་པ་དེ་
ལྟ་དེ་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ་ཅེས་གསུངས་ཏེ། མིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་མི་
མཐོང་ན་དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་ཏྲོག་པའི་
གཉེན་པོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མིང་དེ་དག་བམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
མི་མཐོང་ངོ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མིང་དུ་མི་མཐོང་ན་མིང་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་པར་མི་ཏྲོག་པ་ལ་སྤྲུལ་པ་ལ་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་མི་ཏྲོག་
པ་ནི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ། དེ་དག་ནི་མི་ཏྲོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་
འདི་ནི་འདི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ངེས་པར་འབྱེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་ཆེམ་པ་བློ་བ་ནས་གོང་
མ་ལ་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་བམས་ཅད་རྒྱན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུང་པོ་ལ་རྟག་སོགས་
 བྱེན་ཅི་ལོག་གི་གཞིན་པོར་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཙམ་དུ་བརྟགས་ནས་འཛིག་རྟོན་
 ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །སྟོན་པ་མེད་
 པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་
 གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཙམ་དེ་ཡང་སྟོན་པར་རིག་ནས་ཆོས་བམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་མ་
 རྣམ་པར་བཤིག་ཏེ་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་ཞི་བས་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཅེས་
 བྱ་ཞེན་དེ་ནི་དམུས་ལོང་ལ་གཟུགས་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་ནས་བསྟན་པར་མི་
 རུས་པས་བསྟོག་པའི་སྟོན་ནས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་གཉིད་ལོག་པ་དང་ར་རོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་
 སྐབས་ན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྟོག་དབྱེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པས་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་བམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་
 འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འདུག་པ་རྣམ་པར་ཞི་བས་དེ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་ན་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པའི་སྟོམས་འདུག་ཀྱང་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་
 དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དམིགས་པ་ལ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་དེ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་རྣམ་པ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་མི་ལྟའི་འོན་
 ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མའོན་པར་འདུ་བྱེད་
 པ་མེད་པ་དང་བཀྲ་བར་འཛིན་པ་མེད་པར་ལྟ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱས་སུ། རྣམ་རྟོག་མེད་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད། རྣམ་པ་ལྟ་ནི་རྣམ་སྤྱངས་ཤིང་། ཡང་དག་དོན་ལ་བཀྲ་འཛིན་མེད། །
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་
 བོ་རྣམ་པོ་ཡིན་ན་ངི་ལྟར་ན་དབང་བོ་རྣམས་སྦྱོང་དགོས་ཞེན་དབང་བོ་རྣམ་པོ་ཆུང་
 དུ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཏེ་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བརྟུལ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་
 གསུམ་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་མའོན་པར་སྒྲུབ་པས་དེ་སྦྱང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །
 ཚཱ་མའོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་
 མཚོ་ལས་ཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་བཞི་པའི་
 བཤད་པའོ། །

དེ་ལྟར་རང་དོན་ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས་བསྟན་ནས། བཞི་པ་གཞན་དོན་འབེལ་
 པའི་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་འཆད་པར་བཞེས་ནས་དྲི་བ་ནི་འབེལ་བའི་གཏམ་
 གྱིས་རྣམ་པར་ངེས་པ་གང་ཞེན་ཞེས་སྟོས་སོ། །ལན་ནི། དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་
 སོགས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དབྱེ་བས་མདོར་
 བསྟན་པ་ནི་དོན་དུག་ལས་བརྩམས་ནས་ཞེས་སོགས་སོ། །སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ།
 སྦྱིར་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རེ་རེ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་
 པའི་དོན་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དུག་དུག་གི་སྒྲིན་ས་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། འདིར་

མཆོན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་བྱ་སྒྲིའི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དུག་འཆད་དོ། །དེ་ལ་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་ཀུན་བདགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རང་བཞིན་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་དུ་བྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱའི་དོན་ལ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ནི་རྒྱ་
དང་དེ་མ་ཐག་པ་དམིགས་པ་བདག་པོའི་རྒྱུན་ཏེ་དེ་ལས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཞེས་པ་ནས་
མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཞེས་སོགས་ཏེ་དེ་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་རྣམ་བུར་གི་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་དུ་བ་
ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་ཏེ་དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲགས་པའི་དོན་རྣམས་
སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུའི་དོན་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
ཤེས་སོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྒྲུབ་སྟེས་པའི་དག་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བའི་ཕྱིར། དག་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱུན་མོང་གི་ལས་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་མོ། །སྟེས་
བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཕྱིའི་ལོ་ཐོག་ལ་སོགས་པའོ། །བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་
འཕགས་པའི་ལས་གྱིས་བག་ལ་ཉ་ལ་ལེགས་པར་བཅོམ་པའོ། །ལས་ཀྱི་དོན་ནི་
དམིགས་པའི་ལས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་བཤད་པ་ཉིད་དོ། །ལྡན་པའི་དོན་ལ་མང་པོ་
ལས་གྲུབ་པའི་ལྡན་པ་ནི་ཁང་པའི་ཤིང་དང་པ་གུ་ལ་སོགས་པའོ། །རྗེས་སུ་འཆིང་བ་
ལས་གྲུབ་པའི་ལྡན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉ་ལ་ཏེ་དེ་ཡོད་ན་ཉོན་མོངས་པ་
ཀུན་དུ་མི་སྟོང་གྱུར་དེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བུའོ། །འབྲེལ་བ་ལས་གྲུབ་པའི་ལྡན་པ་ནི་

རིག་པ་དང་སྒྲེ་གནས་ཀྱིས་སྒྲེལ་བའི་རང་གི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་པན་ཚུལ་འབྲེལ་བའོ། །
 གནས་སྐབས་ལས་གྲུང་བའི་ལྷན་པ་ནི་རེས་བདེ་བ་དང་ལྷན་ལ་རེས་སྒྲུག་བསྒྲུལ་
 དང་ལྷན་བའོ། །འགྲུང་བ་ལས་གྲུང་བའི་ལྷན་པ་ནི་སྒྲོ་བྱར་བའི་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་
 པ་སོགས་མངོན་གྲུང་བ་སྟེ་དེ་ཡོད་ན་ཆགས་སོགས་དད་སོགས་དང་ལྷན་བའོ། །
 འཇུག་པའི་དོན་ལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ནི་སྒྲེ་བ་སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་གསུམ་སྟེ་དེའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །རྟེན་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྟེན་ལ་
 བརྟེན་པ་གནས་པ་སྟེ་ས་ལ་སེམས་ཅན་ལྟ་བུའོ། །ཁྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཇུག་པ་ནི་ཀུན་
 རས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཏེ་དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པར་
 འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །ཁྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་པ་ནི་འཕགས་ལམ་སྟེ་ཡང་
 དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །རབ་དུ་དབྱེ་བའི་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བྲ་དད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་
 བྱུང་བ་དང་ནང་དང་བྱི་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣམ་པར་རེས་པ་ནི་གང་གིས་མདོ་སྟེ་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་ནས་སྟོན་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་སོགས་དོན་དུག་གི་མདོ་སྟེ་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་མཐུན་མཐུན་དུ་སྒྱུར་ནས་
 སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ལུང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་སྟེ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 དོན་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེར་གཏན་ལ་འབྲེལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་

སྤྱི་པའི་སྒྲི་ནི་གང་དུ་འོག་མ་ནི་གོང་མ་མཛོན་པར་སྤྱི་པའི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཚེས་དེ་དག་ནི་དེ་ལྟར་བསྟན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དབང་པོ་ལྷ་ལྷ་བྱ་སྟེ།
 དད་ན་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ལ་བརྩམས་ན་དྲན་པ་ཞི་བར་གནས་གིང་གནས་ན་
 སེམས་མཉམ་པར་འཛིག་ལ་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་གཤེས་
 སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྤྱི་པའི་སྒྲི་ནི་འདི་ལས་བརྩམས་ནས་འདི་སྤྱི་པར་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་
 ན་སྟེ་ལྷ་ལྷ་བྱའི་མདོ་ལས། ཟག་པ་ཟད་པ་ལས་བརྩམས་ནས་བྱི་རོལ་པ་དང་
 ཚེས་འདི་པ་ཐོབ་པ་དང་སེམས་པ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་དང་། བསྒྲུམས་
 པས་ཡི་ཆད་པ་དང་། ཚོགས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའོ། །དེ་ལ་དགོ་སྤྱི་པ་དག་ར་ནི་
 ཤེས་བཞིན་དང་མཐོང་བཞིན་དུ་ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པར་སྤྱོདོ། །ཞེས་པས་ནི་གང་
 ཟག་དང་པོ་སྤྱངས་སོ། །བསྒྲུམ་པའི་སྤྱི་པ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ནི་
 གཉིས་པ་སྤྱངས་སོ། །སྟེ་ལྷ་ལྷ་བྱའི་དཔེས་ནི་གསུམ་པ་སྤྱངས་སོ། ། གྱུའི་དཔེས་ནི་
 བཞི་པ་སྤྱངས་སོ། །ཡི་གེ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བའི་སྒྲི་ནི་དོན་གཞན་ལ་རབ་དུ་གྲུབ་
 པའི་ཡི་གེ་རྣམས་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ་འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
 རྒྱུད་ཟ་བ་དང་མི་ཟ་བའི་སྒྲི་ནི་གང་དུ་རབ་དུ་རྒྱུད་ཟ་བ་དང་རབ་དུ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་
 དེ་གཉིས་ཀའི་ཐབས་དང་དེ་གཉིས་ཀའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་
 ལེགས་པར་སྒྲིས་གྱི་མདོ་ལས། རབ་དུ་རྒྱུད་ཟ་བ་ནི་བྱི་དང་ནང་གི་རྩ་ལ་ལྷག་པར་
 ཆགས་པའོ། །དེ་ལ་བྱི་རྩ་རྩ་མི་བྱི་མ་དང་རྒྱུད་མ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ནང་

གི་རྩེ་ས་ནི་ཉི་ལམ་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་ལྗེའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །རབ་རྟ་རྟུང་མི་ཟ་བ་ནི་དེ་
 གཉིས་ཀ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །རབ་རྟ་རྟུང་ཟ་བའི་ཐབས་ནི་རབ་རྟ་
 མི་འབྱུང་བ་དང་རབ་རྟ་བྱུང་ནས་ཀྱང་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བ་ལ་བག་མེད་པའོ། །
 རྟུང་མི་ཟ་བའི་ཐབས་ནི་དེ་ལས་བརྒྱེད་པའོ། །དེ་ལ་གྱེ་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ལེགས་
 པར་སྐྱེས་འདི་ནི་གཉིས་ཀྱི་མཛེས་ཏེ། གང་སྒྲ་དང་ཁ་སྒྲ་བྲེགས་ནས་རབ་རྟ་བྱུང་
 བའི་བར་དང་། གང་ཟག་པ་ཟད་ནས་རབ་རྟ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདིས་རྟུང་
 མི་ཟ་བ་དང་དེའི་ཐབས་བསྟན་པས་དེ་ལས་བརྒྱེད་པས་ཀྱང་རྟུང་ཟ་བ་དང་དེའི་
 ཐབས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །རྟུང་མི་ཟ་བའི་རབ་རྟ་དབྱེ་བ་ནི། དགེ་སྦྱོང་འདི་ནི་
 མཛེས་པ་སྟེ། ཉི་ལམ་ཞི་ཞིང་ཟག་པ་ཟད། ཅིས་པས་ནི་རབ་རྟ་བྱུང་བ་དང་། ཟག་
 པ་ཟད་པ་བསྟན་ཅོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་དེ་ཡང་། འདོད་ཆགས་བྲལ་ཞིང་བྲལ་བ་སྟེ།
 ཉིད་ལེན་མེད་པས་སྤྱ་ངན་འདས། །བདུད་ཀྱི་སྟེ་ནི་པམ་བྱས་ནས། །ལུས་ཀྱི་ཐ་མ་
 འཛིན་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་
 སྤངས་པ་དང་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་གྱིས་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་པ་དང་ནང་གི་རྩེ་ས་སྤངས་པར་
 ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅོ། །འདི་ལས་བརྒྱེད་པས་ནི་རྟུང་ཟ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་ཅོ། །གང་
 ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྟོ་ནི་གང་རྟ་གང་ཟག་འདི་སྟེད་ཀྱི་དབང་རྟ་བྱས་ནས་
 འདི་གསུང་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩེ་ལས་སྤྱུང་བ་ལྟ་བུའི་མདོ་ལས་འབྱུང་
 བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོ་དེ་ནི་གང་ཟག་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞིར་རབ་རྟ་དབྱེ་བའི་

དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་ཏེ། སྟོ་སྟེ་དང་བདེན་པ་མཐོང་བའོ། །སྟོ་སྟེ་ནི་
 གསུམ་སྟེ་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་ཅུང་ཟད་དཀར་བ་དང་ཆེས་དཀར་བའོ། །བདེན་
 པ་མཐོང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཞིའོ། །རབ་དུ་དབྱེ་བ་
 རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྟོ་ནི་མུ་བཞི་སྟགས་དྲི་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཟོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་
 མི་རྟག་པའི་མདོ་ལས། གང་གིས་འདི་ཀུན་མཐོང་བ་དེས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་
 མཐོང་རམ་གང་གིས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་དེས་འདི་ཐམས་ཅད་ལེགས་
 པར་མཐོང་རམ་ཞེ་ན་མུ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ནི། མིང་བཞི་ལ་རྟག་སྟགས་སུ་སྟོ་མ་
 བཏགས་པར་ཤེས་བྱ་དང་སྤྱང་བྱར་ལྟ་བུའི་འོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་རྟག་
 སྟགས་སུ་སྟོ་བཏགས་ནས་ལྟ་བུའི་འོ། །གསུམ་པ་ནི་གཟུགས་ལ་མི་རྟག་སྟགས་སུ་
 ལྟ་བུའི་འོ། །བཞི་པ་ནི། མིང་བཞི་ལ་རྟག་སྟགས་སུ་བཟུང་ནས་སྤྱང་བྱ་དང་སྤྱང་བྱ་
 མིན་པ་སྟགས་སུ་ལྟ་བུའི་འོ། །གཟུགས་ལ་མུ་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་སྟགས་
 ལ་ཡང་མུ་བཞིར་ལྟ་བར་བྱའོ། །ཚུལ་གྱི་སྟོ་ནི་གང་དུ་ཚུལ་དུག་གི་དོན་བཟོད་པ་སྟེ།
 དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཚུལ་དང་། འཕྲོག་པའི་ཚུལ་དང་། བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། མཐའ་
 གཉིས་སྤངས་པའི་ཚུལ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དགོངས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་
 བྱའོ། །དཔེར་ན་རོ་མུང་བའི་མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་གཟུགས་ལ་རོ་མུང་བ་དང་
 ཉེས་དམིགས་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 བར་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་ནི་སྒྲུབ་པ་འདི་བས་པ་དང་སྟོ་འདོགས་པའི་མཐའ་

4171

ཉིད་དང་། སྤྲོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཛོམ་དུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲོམ་
 པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་རབ་དུ་དབྱེ་
 བའི་མཚན་ཉིད་དང་། གནས་དང་གནས་པར་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་།
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རབ་དུ་གཙོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་མཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་།
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རོ་མུང་
 བའི་མདོ་དེ་ཉིད་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལྷས་བསྐྱས་པའི་
 སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རོ་མུང་བ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཡང་དག་
 པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པས་སོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པ་དང་གནས་གྲུར་མཛོམ་དུ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ལན་མང་དུ་གནས་པའོ། །
 དུག་པ་ལ་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་ལྟར་དབྱེ་བའོ། །
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཉེས་དམིགས་ལ་ཉེས་དམིགས་ནས་ངེས་འབྱུང་
 དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པའི་རབ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བོ། །སྤྲོད་པ་དང་མཛོམ་
 དུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
 དང་། སྒྲུག་བསྐྱལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །སྒྲོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་གཉིས་སུ་
 དབྱེ་སྟེ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་སོ། །བདུན་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་ལ་
 སོགས་འོག་མ་རྣམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བརྒྱད་པ་ནི་ཉེས་དམིགས་སོགས་གསུམ་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པའོ། །དགུ་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་འདི་དག་ཇི་ལྟར་
གནས་པ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉེས་དམིགས་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་དབྱད་པའོ། །བཅུ་
པ་ནི། མི་གྲོལ་བ་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སངོན་
པར་རྫོགས་པར་འཆང་མི་བརྒྱ་པའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོད་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །

སྒྲིབས་དང་སྒྲིབས་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་གང་དུ་ཆོག་གཅིག་མ་བརྗོད་ན་དོན་
འདི་གོ་བར་མི་འགྱུར་བས་ཆོག་སོ་སོ་བཅས་ཅད་ཀྱི་ནུས་པ་སྒྲིབ་པ་དེ། དཔེར་ན་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་པས་འདི་འགྱུར་འདི་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་འདི་སྐྱེ་སྐྱེ་
འདི་ལྟར་མ་རིག་པའི་སྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནམས་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །
བཞུས་དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་གང་དུ་མདོའི་ཆོག་གཅིག་བཟུང་ནས་སྐྱ་ཆེར་ཡང་སྒྲིབ་
པ་སྒྲི། དཔེར་ན་ཆོས་དྲུག་དང་ལྟན་པའི་དགེ་སྦྱོར་ནི་ཁོའི་དབུགས་གྱིས་རིའི་སྐྱ་ལ་
པོ་གངས་རི་ཡང་འབྱོར་ན་རོ་ལྟ་བུའི་མ་རིག་པ་ལྟ་སྦྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དྲུག་གང་
ཞེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་པ་དང་། ལྟངས་པ་དང་། འབྲི་བ་དང་། བསམ་
ལ་མཁས་པ་སྒྲི། རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ནམས་པ་ཆ་མཐུན་ནས་
གནས་པ་ཆ་མཐུན་དུ་བྱེད་པ་དང་། གནས་པ་ཆ་མཐུན་ནས་བྱེད་པར་ཆ་མཐུན་དུ་
བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་སྦྱོར་བ་སྐྱབས་སྦྱོགས་གཉིས་དང་། སེལ་སྦྱོགས་གཉིས་དང་།
རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་ཞེས་སྐྱས་པར་བཀའ་རྩལ་པ་ལྟ་བུའོ། །

མཛོམ་པར་སྐྱབ་པའི་སྒྲིལ་གང་དུ་ཆོག་རེ་རེ་ལ་ལུ་བཞི་ལ་སོགས་པས་
 སྒྲིལ་བ་སྟེ། བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ཆོག་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཞན་བཞི་ལ་སོགས་
 པའི་བྱག་པ་མེད་པར་མཛོམ་པར་སྐྱབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ཚུམ་པའི་མདོ་
 ལས། བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། སྦོང་པ་ཉིད་བསྒྲུལ་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲས་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ལ་ཏྲག་ཏུ་པན་པ་ཉི་བར་སྐྱབ་པ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་
 ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྒྲིལ་པའོ། །ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦོང་པ་ཉིད་བསྒྲུལ་སྟེ་ནང་དུ་སེམས་རྣམ་པར་སི་ཏྲོག་པ་དང་།
 མོས་པ་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་
 ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཏྲོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་ཐར་
 པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་
 འགྲས་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། བུམས་པ་བསྒྲུལ་པ་དང་། སྐྱབ་པ་
 རྣམ་པར་སི་འབྲུག་པ་དང་། མཚན་མ་ལ་རྣམ་པར་སི་ཏྲོག་པ་དང་། སྦྱོ་བ་བཟོད་
 པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་
 ཏྲག་ཏུ་པན་པ་ཉི་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཡོངས་སུ་འཇལ་བ་དང་། ཡང་དག་
 པའི་གདམས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེས་ཤིང་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དང་། མཚོད་པ་
 དང་། རྟེན་པ་དང་། བཀུར་སྟེ་དང་། བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་ཉི་བར་སྐྱབ་པའོ། །ཆོས་

བཞི་དང་ལྷན་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཟང་ཟེང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་
སྒྲིན་པ་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་སྒྲོན་ཏེ། བར་དུ་གཙོད་པ་ལེགས་པར་རབ་དུ་རྟོགས་
པ་དང་། རྟོངས་པ་དང་བྱིང་བ་སེལ་བ་མཁས་པ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་ཉི་བར་སྐྱབ་པ་
དང་། མགོན་བྱེད་པའི་ཆོས་ལ་དགའ་བའོ། །

གསུམ་པ་རབ་དུ་བྱེ་ནས་ཀུན་དུ་བསྐྱོན་པ་རྣམས་པར་རེས་པ་ནི། སྤང་བོ་
སོགས་ཇི་སྐད་བསྐྱོན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གཙོག་ནས་རྟོགས་པ་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་
སྐྱར་ཏེ། དེ་ལ་གཙོག་ནས་རྟོག་པ་ནི་གང་གིས་ཆོས་གཙོག་ཆོས་ལྷག་མ་གཞན་
རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་རེ་རེ་ནས་དྲིས་ནས་དེ་བོར་ཏེ་དེས་གཉིས་པ་ཡང་གཞན་
རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འདྲི་བའོ། །དཔེར་ན་གང་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྷན་པ་དེ་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྷན་ནམ་ཞེན་ཆོག་གོང་མ་དང་སྐྱར་རོ། །གང་མིག་གི་
སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྷན་པ་དེ་ན་བའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྷན་ནམ་ཞེན་སུ་བཞིའོ། །དེ་བཞིན་
དུ་ཆོས་ཀྱི་བར་ལ་ཅི་རིགས་པར་སྐྱར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་ལ་སོགས་ཀྱང་རེ་རེ་
ཞིང་སྐྱེ་མཆེད་ལྷག་མ་རྣམས་དང་སྐྱར་ནས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཆོག་གོང་མ་དང་
སྐྱོར་བ་ནི་གཉིས་གཉིས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལས་བརྩམས་ནས་དྲིས་པ་ན་ཆོས་
གོང་མ་ལ་རྟེན་ནས་ལུང་སྒྲོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་བྱ་ཡང་དེ་
ཡིན་ནམ་ཞེན་ཆོག་གོང་མ་དང་སྐྱར་ཏེ། ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཤེས་བྱ་ཡང་ཡིན་འོ། །
ཤེས་བྱ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་སོ། །ཆོག་འོག་
མ་དང་སྐྱོར་བ་ནི་གཉིས་གཉིས་དྲིས་པ་ལ་གང་རྟེན་ནས་ལུང་སྒྲོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་

གཟུང་བ་གང་ཡིན་པ་འཛིན་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེན་ཆེན་འོག་མ་དང་སྦྱོར་དེ།
 འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་བཟུང་བ་ཡང་དེ་ཡིན་ཅོ། །གཟུང་བ་ཡིན་ལ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་
 པ་ཡང་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་མ་གཏོགས་
 པའི་ཚེས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དོ། །མུ་གཉིས་པ་ནི་གང་དུ་མུ་གཉིས་སྟོན་པ་སྟེ་དེ་ལས་རྣམ་
 པ་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ལུང་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འམ་ཁམས་རྣམ་
 པར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པ་སྟེ། ལུང་པོའི་གྲངས་གང་ཡིན་པ་ཁམས་ཀྱི་
 གྲངས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེན་མུ་གཉིས་དེ། ལུང་པོའི་གྲངས་ཡིན་ལ་ཁམས་ཀྱི་
 གྲངས་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ལུང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལུང་པོའོ། །ཁམས་
 ཀྱི་གྲངས་ཡིན་ལ་ལུང་པོའི་གྲངས་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ་ཚེས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །མུ་གསུམ་
 པ་ནི་གང་དུ་མུ་གསུམ་ཁོ་ན་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ལུང་པོའི་གྲངས་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟེ་
 མཆེད་ཀྱི་གྲངས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེན་མུ་གསུམ་སྟེ། ལུང་པོའི་གྲངས་ཡིན་ལ་སྟེ་
 མཆེད་ཀྱི་གྲངས་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ལུང་པོའོ། །སྟེ་མཆེད་ཀྱི་གྲངས་
 ཡིན་ལ་ལུང་པོའི་གྲངས་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཚེས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལུང་པོ་དང་ཡོད་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དོ། །

མུ་བཞི་པ་ནི་གང་དུ་མུ་བཞི་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་དང་ལྷན་པ་གང་
 ཡིན་པ་རྣ་བ་དང་ལྷན་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེན་མུ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ནི་མིག་སྒྲེས་གིང་
 མ་ཉམས་ལ་འོན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྣ་བ་སྒྲེས་གིང་མ་ཉམས་ལ་འོང་བའོ། །
 གསུམ་པ་ནི་མིག་དང་རྣ་བ་སྒྲེས་ལ་མ་ཉམས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་དག་མ་

གཏོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན། མི་རྟག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བཅས་ཅད་འདྲ་བྱེད་ཡིན་ནམ་འདྲ་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་བཅས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་
 ནམ་ཞེ་ན་དེ་བཞིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལྟར་རོ། །སྟོང་བ་ནི་དཔེར་ན་སྤང་བོ་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་འདྲ་བྱེད་རྣམས་བདེན་པ་གང་གིས་བསྟུས་ཞེ་ན་དེ་ལྟ་བུ་མེད་
 དོ་ཞེས་སྟོང་བའོ། ། །

བཞི་པ་ཡང་དག་པར་འདྲི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྒྲིའི་རྣམ་
 པར་དབྱེ་བརྒྱད་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་འདྲི་བ་ངེས་པ་ནི་ཅི་ཞེས་སོགས་ཏེ།
 བྱེད་པ་པོ་སུ་ཞིག་མི་དམིགས་ཞེ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་
 རྟེན་སེམས་དཔའོ། །ཅི་མི་དམིགས་ཞེ་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །
 ཅི་ཡིས་ཞེ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་མི་དམིགས་ན་སེམས་
 ཅན་བཅས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྟེན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །ཅི་ལས་མི་དམིགས་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉམས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། རྟེན་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་རྩིས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་མི་དམིགས་ན་སེམས་
 ཅན་བཅས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྟེན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །ཅི་ལས་མི་དམིགས་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉམས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། རྟེན་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་རྩིས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལས་སོ། །ཅིའི་མི་དམིགས་ཞེ་ན་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོ། །ཅི་ཞིག་དུ་མི་དམིགས་ཞེན་མོས་པར་སྒྲིད་པའི་ས་ནས་ས་བཅུ་
 པའི་བར་དུ་འོ། །རྣམ་པ་དུ་ཞིག་མི་དམིགས་ཞེན། སྒྲིམ་ནས་འགགས་པ་དང་། མ་
 སྒྲིམ་པ་དང་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་དང་རྒྱའི་སྒྲོབས་ལས་བྱུང་བ་དང་མཛའ་བོའི་སྒྲོབས་
 ལ་བྱུང་བ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་དང་སྒྲིང་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་དང་
 ངོའི་སྒྲིམ་པའི་ར་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་དང་ར་རྒྱལ་མེད་པ་དང་ཆོགས་མ་བསགས་པ་
 དང་བསགས་པ་སྒྲི། མི་དམིགས་པ་འདི་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འདས་པ་དང་། མ་
 འོདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་དང་། ཅང་དང་། སྤྱི་དང་། རགས་པ་དང་། ཐུ་བ་དང་། ངམ་
 པ་དང་། བཟང་པོ་དང་། རྒྱུ་རིང་བ་དང་། ཐག་ཉི་བ་འདི་དག་གིས་རྒྱལ་གྱིས་ལྟ་
 བར་བྱའོ། །དེ་རི་ལྟ་བར་གང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་མོ། །ཞེས་པ་ནི།
 གང་ཞིག་མི་དམིགས་པ་དང་། གང་དང་གང་གིས་དང་། གང་གི་སྤྱིར་དང་། གང་
 ལས་དང་། གང་གི་དང་། གང་དུ་དང་། གང་རི་སྒྲིད་ཞིག་མི་དམིགས་པའོ། །རྣམ་
 པར་ངེས་པའི་ལམ་ནི་ཡང་ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ནི་གཞན་སྤྱོད་གས་
 གྱི་ཉེས་པ་བརྗོད་ནས་སེལ་བར་བྱེད་པའོ། །སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་རང་སྤྱོད་གས་ལེགས་
 པར་སྒྲིམ་པ་ལ་འདི་ནི་ལེགས་པའོ། །ཞེས་འཇོག་པར་བྱེད་པའོ། །གཙོད་པར་བྱེད་
 པ་ནི་གཞན་དག་གི་ཐེ་ཆོས་སྒྲིམ་པ་འཕམ་མ་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་
 པའོ། །ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་ནི་དོན་དེ་དང་དེ་དག་ལ་སྒྲོངས་པ་རྣམས་ལ་དོན་དེ་
 སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའོ། །   །

ལྟ་བུ་བསྐྱུ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་གནས་བཅུས་བསྐྱུས་ཏེ་བཅུ་ལ་བྱ་བ་

བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལན་ཚུན་འཆོ་བའི་ཐབས་
 སོགས་སྐྱབ་པའོ། །འདུག་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འདུག་པར་བྱ་
 ཞིང་གཞུག་པར་བྱ་ཞེས་སོགས་དབྱེད་པའོ། །མོས་པས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་ཐོས་
 བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་ཡིད་ཆེས་པའོ། །རིགས་པས་རྣམ་པར་
 ངེས་པ་ནི་བསམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱིའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་འཇལ་བའོ། །
 འབེལ་བའི་གངས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་རྣམས་དྲི་
 བ་དང་ཐྱིར་ཞིང་དྲི་བར་བྱ་བའི་རྩིས་ཆོས་ལ་རྩོགས་པར་ཡོངས་སྤྱོད་པའོ། །
 རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ་དེས་བདེན་པ་རབ་ཏུ་
 རྟོགས་པའི་ཐྱིར་རོ། །རྣམ་པར་དག་པས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་བསྒྲུལ་བའི་ལམ་སྟེ་
 དེས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཐྱིར་རོ། །མདོན་པར་སྐྱབ་པས་
 རྣམས་པར་ངེས་པ་ནི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ་དེས་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་མདོན་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཐྱིར་རོ། །ཆིག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་གཉིས་དང་གསུམ་
 དང་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་མདོན་པར་སྐྱབ་པའི་སྒྲོན་ས་ཆོས་སྟོན་པ་མཐའ་
 ཡས་པའོ། །ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྩིས་པ་ཅན་གྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ངེས་
 པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སྟོན་གྱི་རྩིས་པ་མེད་པར་ཡང་དོན་ཐམས་
 ཅད་ལ་རྩིས་པའི་མེད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 མཐོང་བ་འདུག་པའི་ཐྱིར་རོ། ། །

དུག་པ་སྐྱབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་གཉིས་ལས་མདོར་བསྟན་པ་ནི་སྐྱབ་

དང་ཞེས་སོགས་སོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བདུན་གྱི་དང་པོ་སྟེ་བ་ནི་བརྗོད་པ་
 ཐམས་ཅད་དོ། །མྱད་ཁྱེར་བར་སྟེ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་སྟེ་བ་དོ། །བརྗོད་
 བར་སྟེ་བ་ནི་འདོད་ཡོན་དང་ལྷ་སྟོན་གྱི་དོན་ལ་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་གནས་པ་སྟེ་
 བ་དོ། །ཚིག་ངན་པ་སྟེ་བ་ནི་ཕན་ཚུན་ཚིག་རྩལ་དང་ཚོགས་པར་དབྱེར་དུ་མི་འོས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཚིག་བརྒྱུད་པོས་སྟེ་བ་དོ། །མཐུན་པར་སྟེ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་
 རྣམ་པར་དག་པ་དང་འཐུན་པར་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚེས་སྟོན་པ་སོགས་དང་
 འབེལ་བའི་གཏམ་སྟེ་བ་དོ། །གདམས་པར་སྟེ་བ་ནི་སེམས་ཅེས་སོགས་ཏེ་ཁོང་དུ་
 རུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ཅིང་སྟེ་བ་དོ། །

གཉིས་པ་སྟེ་བའི་ཞལ་ཆེ་བ་ནི་གང་དུ་སྟེ་བར་བྱ་བ་སྟེ་འདི་ལྟར། གང་ན་
 རྒྱལ་པོ་བཞུགས་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དང་བསྐྱོས་པ་འདུ་བའི་ས་ནི་གང་དུ་རྒྱལ་
 པོས་བསྐྱོས་པ་ཡོད་པ་དང་འདུས་པ་ནི་ཚོང་འདུས་ལ་སོགས་པ་དང་ཚད་མར་རུང་
 བའི་ཟླ་གྲོགས་ནི་གང་གིས་ཚིག་ །ཚོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀས་ཚན་མར་
 འཇིན་པ་རྣམས་དང་དགེ་སྟོང་དང་བྲམ་ཟེ་ཚོས་དང་དོན་ལ་མཁས་པ་ནི་བསྟན་
 བཅོས་གྱི་ཚིག་དང་དོན་སྟོལ་བྱང་བ་རྣམས་དང་དོ། །

གསུམ་པ་སྟེ་བའི་གཞི་ནི་གང་ལ་དཀྱིལ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་གང་
 གིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་སོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡང་དོ་པོ་ནི་ད་བསྐྱབ་པ་ནི་
 བདག་དང་ཚོས་གྱི་དོ་པོ་ནི་ད་ཏེ་ཡོད་དོ་ཞེ་འམ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དོ། །ཁུད་པར་ནི་
 དེ་གཉིས་གྱི་ཁུད་པར་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའམ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་

པ་འཇམ་རྟག་པ་འཇམ་མི་རྟག་པ་འཇམ་གཟུགས་ཅན་ནམ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་
 སོགས་སོ། །རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དམ་བཅའ་ནི་བདག་ཞེས་སོགས་དེ་རྒྱལ་པ་
 མ་སྒྲོས་ན་རང་ཕྱོགས་གྲུབ་ཟིན་གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཡང་དམ་བཅའ་བར་འགྱུར་རོ། །
 བདག་འདོད་པའི་དོན་མ་སྒྲོས་ན་གཞན་ཕྱོགས་རྒྱལ་པའི་ཆོག་ཀྱང་དམ་བཅའ་
 འགྱུར་རོ། །གཞན་མ་སྒྲོས་ན་གཅིག་ཕུ་དེའི་ཆོག་སྒྲུབ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ། །གོ་བ་
 མ་སྒྲོས་ན་ལུས་ཀྱི་དོན་དེ་བད་སྒྲོད་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ། །སྟོན་པ་མ་སྒྲོས་ན་ཉན་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེ་མ་ཤེས་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་རི་ལྷར་བསྟན་པ་
 བཞིན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཉེས་པ་འདི་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཏན་
 ཆོགས་ནི་རྒྱལ་པ་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལ་མ་གྲགས་པའི་དོན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྟེ་
 དེ་ཡང་མདོན་སུམ་གྱི་དམིགས་པ་དུ་བ་སོགས་དང་མ་དམིགས་པ་བྱས་པ་ལ་
 སོགས་པ་བསྟན་པའོ། །དཔེ་ནི་གཞི་གཞན་དུ་མཐའ་མཐོང་བ་ཆང་མང་སོགས་
 དང་མ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན་གྱི་གཞི་གཉིས་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡོད་པར་
 མཆོངས་པར་སྒྱུར་ཞིང་བསྟན་པའོ། །ཉེ་བར་སྒྱུར་བ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ཡན་ལག་
 གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལྷག་མ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ།
 གྲུབ་ཟིན་པའི་དོན་དེའི་ཆོས་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་རིགས་པ་འདྲ་བས་མཐུན་པར་སྒྲུ་
 བ་སྟེ། ལ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་མེ་ལྷར་བུད་ཤིང་གི་རྣམ་འགྱུར་ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །

མཐུག་བསྟན་ནི་གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྷར་རིགས་པས་ལེགས་པར་འབྲད་པ་

དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་དེ་བཞིན་ལོ་ཞེས་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྟན་པའོ། །དམ་བཅའ་སོགས་
 ཡན་ལག་ལྔ་པོ་དེ་དཔེར་བརྗོད་ན་སྒྲི་ནི་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའོ། །བྱས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཆོག་སེ། །བུམ་པ་བཞིན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དཔེའོ། །
 རིགས་པ་འདི་ས་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་དོ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཉི་
 བར་སྐྱར་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲི་ནི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུག་བསྟན་པའོ། །མངོན་སུམ་ནི་རང་
 གི་དོན་གཟུགས་སོགས་རྫས་སུ་ཡོད་ཅིང་དངོས་སུ་སྒྲུང་ལ་མ་ལོར་པའོ། །དེ་ལ་
 ཡོད་པ་སྟོས་པས་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྫས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་རྣམས་
 མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུང་བ་སྟོས་པས་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་
 སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྒྲུང་བར་གྱུར་པའི་ཡུལ་བསལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །མ་ལོར་བ་སྟོས་པས་ནི་འགལ་མེ་སྟོར་བ་དང་སྒྱུ་མ་དང་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་
 སོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ལྷག་མ་སྟོག་ཏུ་
 གྱུར་པའི་དོན་ལ་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཡིད་ཆེས་པའོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ནི་ཉི་བར་
 བསྟན་པ་གང་གི་དོན་མངོན་རྗེས་དེ་གཉིས་ཀ་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། རྣམ་
 འགྲེལ་དུ། མཐོང་དང་ས་མཐོང་ས་དག་ལ། རིགས་པས་གྲུབ་དང་རང་ཆོག་གིས། །
 གཞོད་མེད་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་དེ། །བཟུང་བར་བྱ་ཕྱིར་སྟོན་འཐུག་འགྱུར། །
 ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུན་ནི་གང་དང་ལྷན་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་ཆོག་གིན་ཏུ་
 མཛེས་པའོ། །

དེ་ཡང་བདག་དང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་གེས་
 པ་དང་ཆོག་ཟུར་ཕྱིན་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱི་ཉེས་
 པ་རྣམས་ལས་བརློག་པ་སྟེ། ཅལ་ཅལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་
 འཇིགས་པ་ནི་མཁས་པ་དང་བཙུན་པར་གྲགས་པ་དུ་མ་འདུས་པའི་འདུན་པར་སྒྲི་
 བ་ལ་བག་ཆ་བ་མེད་ཅིང་འཇོམ་པ་མེད་པའོ། །བརྟན་པ་ནི་ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་ཆོག་
 མཐར་ཕྱིན་པར་བསྐྱད་ནས་ཡིད་དལ་དུ་སྒྲི་བའོ། །མཐུན་པར་བྱེད་པ་ནི་རང་
 བཞིན་བཟང་བས་གཟུ་བོ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་བའི་སེམས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པའོ། །
 ལྟ་བུ་སྒྲི་བ་ཆད་པས་བཅད་པ་ནི་གང་གིས་སྒྲི་བ་པོ་ལ་ཆར་བཅད་འབབ་པ་སྟེ་དེ་ནི་
 གཏམ་རྗེས་བཅད་པ་སོགས་སོ། །དེ་ལ་གཏམ་རྗེས་བཅད་པ་ནི་བདག་གི་ནི་མ་
 ལེགས་སོ་ཞེས་རང་གི་སྒྲི་བའི་སྒྲིན་ཁས་སྒྲུང་བ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ནི་ལེགས་སོ་ཞེས་
 གཞན་གྱི་སྒྲི་བའི་དོན་ཁས་སྒྲུང་བའོ། །གཏམ་འབྲེ་ལུས་པ་ནི་བརྩོད་པའི་སྐབས་
 མཐར་མ་ཕྱིན་པར་གཏམ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱལ་བའོ། །
 གཏམ་གྱི་ཉེས་པ་ནི་ཅལ་ཅལ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གོ། །འབྲུགས་པ་ནི་དགའ་
 བའམ་བློས་པས་རྣམ་པར་གཡེངས་པའོ། །བད་འབྲད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་ཆོས་དང་
 དོན། ལམ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བེན་པའོ། །རན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ལྷག་
 མ་དང་བརློས་པ་དང་ཉུང་བའོ། །དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དགོས་པའི་དོན་
 མེད་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་བྲལ་བ་དང་རིགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་
 བསྒྲུབ་བྱ་དང་འདྲ་བར་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུབ་དགོས་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་

ཚེགས་པར་དབྱང་དུ་མི་འོས་པ་དང་ལྷག་ཆེད་དང་ལྷན་པའོ། །དུས་ཚེགས་མ་ཡིན་
 པར་སྒྲ་བའི་གང་ལྟར་སྒྲ་བར་བྱ་བ་དེ་ཕྱིས་སྒྲ་བར་བྱ་བ་དེ་སྒྲར་སྒྲ་བའོ། །མི་བརྟན་
 པ་ནི་དམ་བཅས་ནས་འདོར་བ་དང་དོར་ནས་སྒྲར་ཡང་དམ་འཆའ་བ་སོགས་དང་
 སྒྲར་ཆེས་པས་ཏ་ཅང་ཏ་བ་ཏ་བ་པོར་གྱུར་པ་སོགས་སོ། །མི་གསལ་བ་ནི་བརྟེན་སྒྲོད་
 པའི་གཞུང་དང་འགལ་བ་དང་ཕྱིར་གྲོལ་གྱིས་སུན་འབྱེན་བརྗོད་མ་ཟིན་པར་ལན་
 སྒྲ་བ་དང་ལེགས་སྒྲར་གྱི་སྒྲ་དང་གྱིས་མགོ་བརྩམས་ནས་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲ་དང་གྱིས་
 མཐར་དབྱང་བ་སོགས་སོ། །ཚེགས་རྒྱན་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བར་སྐབས་སུ་ཚེགས་
 དང་སྒྲོབས་པ་ཐོགས་པ་རྒྱན་ཆད་པའོ། །དུག་པ་སྒྲ་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་སྒྲ་
 བའི་སྒྲོན་ཡོན་བརྟགས་ནས་སྒྲ་བར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱིར་གྲོལ་བ་སྒྲོད་མ་ཡིན་
 པ་ནི་ཉེས་པའི་གནས་ནས་བསྐྱང་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་བཞག་པར་མི་རྣམས་
 པའོ། །འཁོར་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ནི་ཚེགས་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་གོ་བ་དང་གཟུ་བོར་མི་
 གནས་པ་སོགས་སོ། །བདག་གྱུང་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མི་མཁས་པ་ལ་
 སོགས་པར་རིག་ནས་སྒྲ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་གསུམ་ལས་བརྗོད་ནས་སྒྲ་བར་བྱའོ། །

བདུན་པ་སྒྲ་བ་ལ་གཅེས་སྒྲས་སུ་བྱེད་པའི་ཚེས་རྣམས་ལ་གཉིས་ལས་
 དངོས་ནི་གང་དག་སྒྲ་བ་རྣམས་ལ་གདོན་མི་བྱ་བར་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བདག་དང་
 གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་མཁས་པས་ནི་གཏམ་གྱི་གཞི་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་བར་
 བྱེད་དོ། །མི་འཛིགས་པས་ནི་གང་གིས་འཁོར་མཁས་པ་དང་བཅུན་པར་གྲགས་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་བར་བྱེད་དོ། །སྒྲོབས་པས་ནི་གང་གིས་དྲིས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལན་

གང་པ་པ་ཤེས་སོ། །ཡེགས་པར་འདོད་པ་ལ་མི་བརྩོད་པར་གངས་པ་ནི་ཡང་
 བདག་ཉིད་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་ཏུ་བདེ་ཡེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུ་
 བའི་ཚུ་པ་ཇི་སྒྲན་བསྟན་པ་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱའི་གཞན་དག་ལ་བརྩོད་ཅིང་སྒྲུ་བར་
 བྱི་མི་བྱ་སྟེ། བརྩོད་པ་པ་ལ་ཆེ་བ་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅེས་སོགས་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཐོས་པ་སོགས་དག་བའི་
 ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་པ་དེ་ཡང་ཀུན་ཤེས་བའི་བསམ་པས་ཡིན་གྱི་རྟེན་བཀུར་ལ་
 སོགས་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པས་ནན་ཏན་སྒྲིང་པོར་བྱེད་པ་རང་གཞན་ལ་པན་པར་
 ཞུགས་པས་སེམས་ཅན་བསྟུན་པ་སོགས་སོ། །

གནས་བཙུག་ཉིས་ནི་དམ་བའི་ཆོས་དོན་གྱི་མཆོག་དང་ལྷན་བའི་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཟབ་བའི་ཕྱིར་མི་བརྩོད་པར་སྒྲུས་སུ་བེན་གྱང་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་བཤད་པ་དང་ཀུན་ཤེས་པ་དགོན་ན་བརྩོད་པས་བཤད་པ་ལྟ་སྟོས་གྱང་ཅི་
 དགོས་པ་དང་གང་དང་ལྷན་ཅིག་བརྩོད་པས་སྒྲུ་བ་དེ་དག་གྱང་ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་
 བའི་བསམ་པས་སྒྲུ་བ་དགོན་ན་སྒྲོན་གངགས་བའི་བསམ་པས་སྒྲུ་བ་དང་ཉན་པ་པོ་
 ཆོགས་པ་ཡང་མཁས་ཤིང་བདུག་དབྱེད་བྱེད་བའི་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ་དགོན་ན་
 ཕྱོགས་ཞེན་ཅན་རོ། །གང་སྒྲུ་བ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གྱང་པ་ལ་ཆེར་ཉེས་པ་དུག་དང་
 ལྷན་པ་ཡིན་གྱི་ཉེས་པ་དུག་སྒྲངས་དེ་སྒྲུ་བ་དགོན་པ་ཡིན་དེ། འདི་ལྟར་རེས་འགའ་
 བྱང་ཆུ་ལ་དུ་ཕྱོགས་ངན་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་ཆོག་
 དོར་བ་དང་ལྟག་ཆོད་དང་ཆར་བ་ཅད་ཀྱི་གནས་ལ་སྒྲུར་བ་སོགས་ངན་གཡོའི་སྒྲུ་བ་

དང་ཆོག་རྫོགས་པར་མི་སྤོང་པར་དུས་མ་ཡིན་པར་གཏམ་དང་སྒྲ་བ་ལ་སྤོང་བ་དང་
 བྱིར་སྐོལ་བས་ལེགས་པར་སྒྲས་ཀྱང་གཏམ་ཁུད་པར་དུ་གསོད་ཅིང་སྤོང་བ་དང་
 ཆོག་རྒྱར་པོས་བྱིར་སྐོལ་བའི་སེམས་ལུགས་པར་བྱེད་པ་དང་བདག་ཀྱང་དེ་རྣམས་
 ལ་ཡིད་ལུགས་པའི་ཉེས་པ་སྟེ་དུག་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ནི་གནས་ལྟ་པ་
 ཡིན་ཅོ། །དགའ་བ་དང་བློ་བས་རྣམ་པར་གཡེངས་པས་ལུགས་པ་མེད་པར་ཉེ་བར་
 ཞི་བས་སྒྲ་བ་དགོན་པ་དང་གཞན་དད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་གྱི་
 སེམས་བསྐྱར་ཞིང་སྒྲ་བ་དགོན་པ་དང་རང་གི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གནས་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་རྗེས་སུ་བསྐྱར་ཞིང་སྒྲ་བ་དགོན་ཏེ་སྒྲ་བའི་ཆེ་པལ་ཆེར་དགའ་བའམ་བློས་
 པས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཐོ། །རང་རྒྱལ་བའམ་གཞན་པས་པར་
 འདོད་པའི་སེམས་མེད་པ་དགོན་ལ་དེ་ཡོད་ན་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བས་ཀུན་
 ཅས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དགོན་པ་དང་སེམས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་
 དགོན་པ་དང་རེག་པར་མི་གནས་པ་ཡང་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་སྒྲོམ་པ་
 དགོན་པ་དང་དེའི་བྱིར་ཁུད་པར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་མ་ཐོབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་
 འགྱུར་ཐོ། །དེ་བས་ན་དགེ་བའི་ཆོས་ཅེས་སོགས་དགོན་པའོ་ཞེའོ། ། །

བདུན་པ་ལྟེམ་པོར་དགོངས་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་བསྐྱར་བ་ལ་ལྟེམ་པོར་
 དགོངས་པ་སྟེ་དེ་ལ་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་ཆོགས་ཀྱིས་
 གྲགས་པ་དོན་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའོ། །མདོ་སྟེའི་རག་དཔེར་བརྗོད་པ་ལ་
 བཞི་ལས། སྟོག་ཏོ་དག་པར་བསྐྱར་བ་ནི། རི་སྐད་དུ་པ་དང་མ་ནི་ཞེས་སོགས་ལྟ་

བུ་སྟེ། ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་འདི་ས་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་གང་གི་ན་རྟེ་སྟེ་ག་དོ་ཆེ་བར་
 བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པར་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བའོ། །དེ་ལ་འཛིག་
 རྟེན་ན་གི་ན་རྟེ་པ་ན་མ་གྲོ་བར་གྲགས་པ་ནི་སྟེ་བོ་སྒྲ་མ་གསོད་པ་དང་། སྟེ་བོ་པ་ལ་
 རོ་ཆེ་གསོད་པའོ། །སྟེ་བོ་སྒྲ་མ་ཡང་གཉིས་ཏེ་སོ་སོར་རེས་པ་དང་འཛིག་རྟེན་བྱན་
 མོར་བའི་འོ། །དང་པོ་ནི་པ་མའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་སྟེ་ན་
 གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། བྲམ་ཟེ་གཙང་སྒྲ་
 ཅན་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་གི་ན་རྟེ་དག་པར་གྲགས་པའི་སྟེ་རོ། །དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་བསད་ན་སྟེ་བོ་སྒྲ་མ་གསོད་པ་ཅེས་བུའོ། །སྟེ་བོ་པ་ལ་རོ་ཆེ་ནི་ཡུལ་འཁོར་གྱི་
 སྟེ་བོ་རྣམས་དང་དེའི་འཁོར་པ་ལང་རྟ་དང་ར་མོ་སོགས་དང་བཅས་པ་བཅོམ་ཞིང་
 མེད་པར་བྱས་པའོ། །ཡི་གེ་འདི་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པར་བསྒྱུར་བ་ནི་པ་ནི་འཕེན་
 བྱེད་གྱི་ལས་དང་མ་ནི་མངོན་པར་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་སྟེ་ད་པ་དང་རྒྱལ་པོ་ནི་ཉིར་ལེན་
 དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་གཙང་སྒྲ་ཅན་ནི་མཆོག་འཛིན་གཉིས་དང་ཡུལ་
 འཁོར་ནི་སྟེ་མཆེད་རྒྱལ་དང་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི་དེ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་
 ལྷར་ན། ལས་དང་སྟེ་ད་པ་སྒྲ་བྱ་ཞིང་། ཉིར་ལེན་རྣམ་ཤེས་མཆོག་འཛིན་གཉིས། །
 སྟེ་མཆེད་ཡུལ་དང་བཅས་བཅོམ་ན། །མི་དེ་དག་པར་འགྲུབ་ཞེས་བུ། །ཞེས་པའི་
 རོ་པ་འདིར་འགྲུབ་རོ། །

རན་པ་མཆོག་རྟེ་བསྒྱུར་བ་ནི། ཡང་ཡིད་མི་ཆེས་ཅེས་སོགས་ཏེ། འདིས་
 བོ་དོན་རན་པ་བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་མཆོག་གི་དོན་རྟེ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བའོ། །དེ་

ལ་འཛིག་རྟེན་ན་རན་པར་གྲགས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་རན་པ་དང་ལུས་ཀྱི་ལས་རན་
 པ་དང་རག་གི་ལས་རན་པ་དང་ལོངས་སྟོང་རན་པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
 ཏེ་དག་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་མི་མཐུན་པ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་སོགས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་
 བས་སྟོན་སོགས་ལ་མི་སྟོར་བ་དང་མི་དག་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་མཐུན་པ་བྱས་པ་མི་
 བཟོ་བ་སྟོན་པར་བཏགས་པ་ལ་མི་ལྟ་བར་གསོད་པ་སོགས་ཉིས་སྟོང་ལས་མི་ལྟོག་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་གང་ཁྱིམ་འབྲིགས་བྱེད་པའི་རྒྱ་པོ་སྟེ་འཆོ་བ་ཤིན་དུ་སྤྱང་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེན་པའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་སྟེ་རྒྱ་པོ་སྤྱང་བ་ལྟར་
 ལེན་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་ནི་ཆོགས་པ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་དུ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཁྱི་དང་བྱ་རོག་དང་ཡི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་
 རྒྱགས་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་སུ་ཆོག་དུ་བསྐྱར་བ་ནི་ཡིད་མི་ཆེས་པ་ནི་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་དང་ལྟན་པས་རང་གིས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 བྱས་པ་མི་གཟོ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་མུ་རན་ལས་འདས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཁྱིམ་འབྲིགས་བྱེད་པ་ནི་ཡང་སྤྱིད་པར་འཆོམས་སྟོར་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་སྐབས་བཅོམ་པ་ནི་ཕྱི་མ་ལ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 སྤོང་བར་འབྲུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱགས་པ་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་
 ཆོས་ལ་ཡོ་བུད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་འཛིན་གྱང་ལོངས་སྟོང་དང་སྟོག་ལ་རེ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་ནི་སྟེས་བུ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །སྤྱིད་རྒྱ་བྱང་རུབ་
 ཆེན་པོར་བསྐྱར་བ་ནི་སྤྱིད་པོ་མེད་ཅེས་སོགས་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་ལ་སྤྱིད་པོ་ནི་རྣམ་གཡེང་

ཡིན་ལ་དེ་མེད་པ་ལ་སྒྲིང་པོར་ཤེས་པ་ནི་དེ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ཞེས་
 པའོ། །རྟག་བདེ་སོགས་ལས་ཐུན་ཅི་ལོག་པ་མི་རྟག་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་ནི་
 ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའོ། །གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་ས་བྱངས་པར་
 ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་རབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་ལ་འབད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་ལ་འབད་ན་བྱང་རྒྱུ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིན་པོར་བསྐྱར་བ་ནི་གཉིས་ལས། སྒྲིན་པའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པ་ནི། ཡང་ངི་སྐད་དུ་ཅེས་སོགས་ལྟ་བུ་སྟེ་སེར་སྒྲིང་ཆོས་ཉིད་འཕེལ་བར་
 བྱེད་པ་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེར་སྒྲིང་བག་ལ་ཉིལ་སྤངས་པས་དེའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་གནས་གྱུར་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིན་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲོ་བ་ནི་
 ཡུན་རིང་པོར་མགོ་བོ་པངས་པ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པས་སྒྲོ་སྒྲོ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྒྲོང་བ་ལ་ཆོག་པ་ཟ་བ་ནི་རང་གིས་ལེན་པར་འདོད་པས་སྒྲོང་བ་དང་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རེས་འགའ་ཅི་ཡང་མི་སྒྲིན་པ་ནི་དངོས་པོ་བམས་ཅད་རྟག་ཏུ་
 སྒྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིན་པ་ལས་རིང་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཉི་དུ་ལ་སྒྲིན་པ་དང་ལན་ལ་རེ་བ་
 སོགས་མ་དག་པའི་སྒྲིན་པ་རིང་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆངས་སྒྲོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཡང་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་སྟེ་འབྲིག་པའི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོག་པ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ལས་རེས་པར་འབྱུང་བའི་བྲབས་མི་ཆོལ་བ་
 ནི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པ་ངི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་ནས་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྒྲོང་བ་ལ་

གཡེལ་བ་ནི་མི་ཚངས་སྟོང་སྟོང་བའི་ཐབས་ལ་རྟོག་པའི་བྱིར་རོ། །འབྲིག་པའི་
འདོད་ཆགས་སྦྱེས་པ་དང་དུ་ལེན་པ་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ནང་དུ་སྦྱེས་པ་བྱི་
རོལ་དུ་སྟོང་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་སྒྲག་པ་ནི་དེའི་གཉེན་པོའི་
ཆོས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ་རྩོལ་བའི་བྱིར་རོ། །རྒྱན་མི་
འཆད་པར་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྟོར་བ་ནི་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་
བཞི་ལ་དམིགས་པའི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་པའོ། །ཆོས་མངོན་པར་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་པ་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་འབེལ་བའི་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ་ཀུན་
ལས་བདུས་པ་ལྷ་པའི་བཤད་པའོ། ། །

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མིང་དོན་བཤད་པར་བཞེད་ནས་དྲི་བ་ནི་
བསྟན་བཅོས་འདི་ཞེས་སོགས་སྟོས་སོ། །ལན་ནི་ངེས་ཆོག་གི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་
ནས་བསྟུས་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ནས་མདོར་བསྟུས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཡང་ཆོས་མངོན་པའི་
མདོ་ཀུན་ནས་བསམས་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་བདུས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་དག་
པར་མཐོང་བའི་གནས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་པའི་བར་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོས་ནི་བསྟན་
བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྟུང་བ་
བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པས་ནི་རང་གཟེའི་གནས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་

པས་ནི་ཉིང་དགོས་ཁྱད་པར་ཅང་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མཛོན་པ་
གྱུན་ལས་བརྟམ་པ་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །

མཁའ་འགྲོའི་དབང་པོ་མཁའ་ལ་སྟོད་པའི་མཚན་མ་རྗེས་སུ་མཐོང་གྱུར་
ནས། །འདབ་མ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་མིན་པའང་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་སྟོབ་པ་ལྟར། །སྟོ་གྲོས་
སྟོབས་ལྡན་སྟོན་རབས་མཁའ་པས་ཡང་ཡང་དབྱད་པའི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །
བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཚད་ལྡན་མིན་ཡང་གཞན་གྱིས་བསྐྱལ་བྱིར་ངས་འདི་སྟུར། །
རི་ལྟར་སྐྱལ་གདུག་འབྱེལ་པའི་ཡུལ་ན་སྟོན་མེད་འོད་ནི་མི་གསལ་ཞིང་། །དུག་གི་
སྟོན་ཤིང་རྒྱས་པའི་ས་ཆར་སྟོན་གྱི་སྒྱ་གུ་མཐུ་ཆུང་ལྟར། །གང་གི་སྟོ་མིག་ཐག་དོག་
གིས་དགྲུགས་སྟེ་བོའི་འདུན་སར་འདི་དམན་ཞིང་། །རྒྱུ་མང་སྟོ་ནས་སྟོད་པར་
བྱེད་གྱུར་འདི་ལ་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་སྟོ་གྲོས་དང་ལྡན་
གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁའ་རྣམས་ཀྱིས། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཉེས་པར་གཟིགས་ན་དེ་
ལ་ཁོ་བོ་ཤིན་ཏུ་གཞོངས། །དེ་བྱིར་འདི་ལ་ལེགས་པར་བཤད་གང་མཆོངས་མེད་སྟེ་
མའི་བཀའ་དྲིན་སྟེ། །ཉེས་པ་ཟེན་གང་བདག་སྟོས་ནོངས་ཀྱི་མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བཟོད་པར་མཛོད། །འདིར་འབད་དག་བ་སྟོན་གའི་ཟླ་དང་གངས་རིའི་དུམ་བུ་ལྟར་
དཀར་བ། །ཅུང་ཞིག་ཐོབ་དང་གཞན་ཡང་བདག་གིས་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་
དག་བ་གྱུན། །ལ་ལུས་སྟོ་ཡིས་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ནས་དཔལ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་རྩོམ་
སོགས། །ཆོས་རྗེ་བདེ་གསལ་མོགས་ལ་འབུལ་ལོ་བྱུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་གྱུར་ཅིག །

དེ་ལྟར་ཡུལ་བའི་དགེ་བ་འདི་དང་གཞན་ཡང་བདག་གི་དགེ་བ་ཀུན། །
 རབ་འབྱམས་ཞིང་ན་མངོན་སུམ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་ལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་རྣམས་ལ། །
 རབ་ཏུ་དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་འབུལ་ལོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་སྒྲ་སྤྱ། །ཀུན་དུ་
 བཟང་པོའི་རྣམ་འབྲུལ་ཇི་བཞིན་མཆོད་པའི་སྦྱོར་ཡུང་འབྱུང་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་
 ཡུལ་བའི་དགེ་བ་འདི་དང་གཞན་ཡང་བདག་གི་དགེ་བ་ཀུན། །པ་མས་ཐོགས་
 དྲངས་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་ལ་བརྟེ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་སྦྱོར་པར་བགྱ། །མཐའ་མེད་ལོངས་
 བའི་སྦྱག་བསྒྲུལ་འདི་ལས་འབད་མེད་སྦྱར་དུ་གྲོལ་གྱུར་ནས། །སྤྱོད་ཐར་བའི་གོ་
 འཕང་མཆོག་དེ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱར་ཐོབ་ཤོག །

ཚེས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་
 པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཁས་པའི་དབང་པོ་དཔང་ལོ་ཙུ་བ་སྟོ་གྲོས་བརྟན་
 པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བཀའ་སྟོལ་དང་། དེ་ནི་དེ་ཀྱི་སྤྲས་ཀྱིས་བྱ་བོ་མའི་སྦྱོར་
 ན་འགྲམ་གྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའམ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་དཔལ་ལྷན་བྱང་
 རྒྱུ་ཅེ་མོའི་གསུང་གི་བདུད་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་མངོན་པའི་སྦྱོ་
 སྟོང་ལ་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ཐོབ་ཅིང་གཞན་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་
 མཐའ་དག་གི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབྱེད་པ་ལ། གཞན་གྱིས་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་སྟོ་
 གྲོས་ཀྱི་སྦྱོབས་པ་དགེ་བ་ཅན་ཤུག་དེ་དག་སྦྱོར་གཞོན་ནུ་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་རིགས་
 གཟུགས་ལ་སོགས་མཐོ་རིམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྷན་ཞིང་གཏོང་བ་དང་ཐོས་
 པ་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པའི་ནོར་གྱིས་འབྱུང་བའི། སྦྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ནམ་

མཁའ་རིན་ཆེན་པའི་དྲུང་ནས་བདག་རྒྱུན་མཛད་དེ། ཤར་རྒྱལ་མོ་རོང་ས་ཀྱན་མཁའ་
ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་དང་། བྱང་ཅོང་ཁ་པ་བཀའ་བཞི་འཛིན་པ་སྤྱོད་བཟང་གྲགས་པ་
ལ་སོགས་པ་རང་གི་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་འཛིན་པ་དུ་མས་བསྐྱལ་བའི་ངོར། གདན་ས་
ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱར་དབུ་གཙུག་ས་ཏེ་དཔལ་ངམ་རིངས་ཀྱི་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོར་
རྫོགས་པར་སྐྱར་བའོ། །འདིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མིང་པའི་དོན་
བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །

༡༡། །དམ་པའི་ཚུལ་མཛོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་སྒྲིང་པོ་
ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་བྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

བཙུམ་ལྷན་འདས་ངག་གི་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གང་གི་དམིགས་
མེད་བྱམས་པའི་མདའ་ཆེན་གྱིས། །འཛིགས་པའི་སྒྲ་སྒྲོག་མི་སྤྱད་གཟུགས་འཆང་
བ། །དཀྱིས་ཕྱག་བརྟུག་ཉིས་མེ་ཏྲག་མདའ་ཅན་དཔུང་། །འཛོམ་མཛད་ཐུབ་ཆེན་
དཔའ་བོ་དེ་ལ་འདུད། །ཡོངས་འཛིན་སྤྱ་མའི་བཀའ་ཡིས་བསྐྱུལ་བ་དང་། །དད་
བརྩོན་སྒོ་གསལ་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ཡིས་འདར་ལྷན་པའི་བཤེས་གཉེན་འགས། །གུས་བཙས་
ཆོག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོར། །སྒོ་གསལ་སྒོ་ཡི་མགུལ་པ་བརྒྱན་པའི་
ཕྱིར། །ཚུལ་མཛོན་ཆུ་གཏེར་རྣམ་དཔྱོད་ཐུབ་ཤིང་གིས། །བསྐྱབས་ལས་བྱུང་བའི་
ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་རྣམས། །སྤེབ་ལེགས་ངག་གི་སྤྲད་བུ་ལ་བརྒྱས་ཏེ། །
ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་བྲེང་བ་འདི་སྤེལ་ལོ། །རི་སྐད་དུ་མཛོད་ལས། ཚུལ་རྣམས་

རབ་དུ་རྒྱལ་འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྒྱལ་ས། །གང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་
 ཐབས་མེད་ལ། །ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་སྤྱིད་མཆོ་འདིར་འབྱུངས་ཏེ། །
 དེ་བས་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་རྒྱལ་ས་
 ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྒྱལ་བར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་
 མེད་པར་ནི་སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་ཀུན་དུ་སྟོངས་པ་གཅུང་བར་མི་རྣམས་ལ། ཆོས་མངོན་
 པའི་སྡེ་སྟོན་མེད་པར་ཡང་གནས་ལུགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་
 བསྐྱེད་པར་མི་རྣམས་པས་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ཆོས་
 མངོན་པའི་སྡེ་སྟོན་ལ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་རིམ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ་ཆོས་རབ་དུ་རྒྱལ་
 འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཅོ། །

དེ་ལྟར་ན་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྒྱལ་ས་ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོན་ལ་འདུག་
 པའི་ཡན་ལག་དུ་ཉུང་ཞིང་ཤིན་དུ་གསལ་བའི་ཆོག་གིས་ཆོས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རང་དང་
 སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་ནས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་འབྲི་བར་བྱའོ། །
 དེ་ལ་སྤྱིར་ཆོས་མངོན་པ་ནི་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཏེ། རོན་དམ་པ་དང་། བརྟར་བདགས་
 པའི་ཆོས་མངོན་པའོ། །དང་པོའི་མཆོན་ཉིད་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་རྗེས་
 འབྱེད་དང་བཅས་པའོ། །མཆོན་གཞི་ནི། མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ལམ་རྒྱལ་ས་སོ། །གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། རོན་དམ་པའི་ཆོས་
 མངོན་པ་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ་དང་གཞུང་གི་ཆོགས་གང་ཡང་རུང་
 པའོ། །དེ་ལ་ལམ་ནི་ཆོགས་སྤྱིར་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྗེས་

འབྲང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་ནི་ཚེས་རྒྱུ་ཀྱི་རང་དང་སྒྲིབ་མཆོན་ཅིང་གཙོ་
 བོར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་མདོ་དང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་གཞུང་ཇི་སྟེད་
 བ་རྒྱུ་སོ། །དེ་ལ་འདིར་གཞུང་མངོན་པའི་བརྗོད་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། ཚེས་གསུམ་སྒྲིབ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཚེས་གསུམ་སོ་སོའི་མཆོན་ཅིང་། དབྱེ་བ། རྒྱུ་གཞག་
 རྒྱུ་པའི་རབ་དབྱེ་དང་བཞིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། སྤང་
 བོའི་མཆོན་ཅིང་། རིགས་མཐུན་ཇི་སྟེད་པ་སྒྲོས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་པ། ཁམས་ཀྱི་
 མཆོན་ཅིང་། སྤང་ཟེན་གྱི་ཅིར་སྒྲིབ་གནས་དང་དམིགས་པ་རོ་བོ་ཅིང་གང་རུང་
 གིས་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་རམ་ས་བོན། སྒྲིབ་མཆོད་ཀྱི་མཆོན་ཅིང་། འབྱུང་འབྱུང་
 གྱི་ཅིར་སྒྲིབ་གནས་དང་དམིགས་པ་གང་རུང་གིས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་འབྱེད་པ་མངོན་གྱུར་
 རམ་ས་བོན་ཅོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྤང་བོའི་དབྱེ་བ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། གཉིས་སྤང་བ་དང་། སྤང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཟག་བཅས་དང་
 ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་བོ་གཉིས་སམ། ཅི་བར་ལེན་པ་དང་། ཅིར་ལེན་མེད་པའི་སྤང་
 བོ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཅིར་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་དོན་གཅིག་པས་དེ་དག་
 གི་མཆོན་ཅིང་། འདོད་འདུན་གྱི་མཆོན་ཅིང་ཅན་གྱི་ཅིར་ལེན་གྱི་སྒྲིབ་དུག་གང་རུང་
 དང་འབྲེལ་བ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་བོ་དང་ཅིར་ལེན་མེད་པའི་སྤང་བོ་འདྲ་དོན་གཅིག་
 པས་དེ་དག་གི་མཆོན་ཅིང་ཀྱང་འདོད་འདུན་གྱི་མཆོན་ཅིང་ཅན་གྱིས་ཅིར་ལེན་གྱི་སྒྲིབ་དུག་གང་
 རུང་མ་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ། རྒྱ་མ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་གེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་དབྱེ་བ་ནི། གཟུགས། ཆོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད།
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུང་བོའི། །དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། གཟུགས་
 རུང་ཇི་སྟེད་པ་སྒྲོས་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་པ་ཞེས་པ་ནས། རྟེན་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་
 ཇི་སྟེད་པ་དང་། བྱ་སྟེད་ཀྱི་མཆོན་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་ཇི་སྟེད་པ་དང་། རྟེན་
 བོ་གཞན་བཞིར་མ་འདུས་པའི་འདུས་བྱས་ཇི་སྟེད་པ་དང་། རྟེན་གྱི་རོ་བོ་ཅན་ཡོངས་
 སུ་གཅོད་བྱེད་ཇི་སྟེད་པ་སྒྲོས་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་པ་ཞེས་སྟུར་རོ། །ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་
 བ་ནི་དབང་བོ། ཡུལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་
 གོ་རིམ་བཞིན་དུ། རྟེན་བྱེད་ཀྱི་ཉིད་སྟོང་གནས་ཀྱི་སྟོན་ས་འཛིན་པ་དང་། དམིགས་
 པའི་སྟོན་ས་འཛིན་པ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ས་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་རམ་
 ས་བོན་ཞེས་སྟུར་རོ། །དབང་བོའི་ཁམས་ལ་ཡང་དུག་སྟེ། མིག་ན་བ། ལྷ། ལྷེ།
 ལུས། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སོ། །དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཉིད་སྟོང་གནས་ཀྱི་སྟོན་ས་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་རམ་ས་བོན་
 ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉིད་སྟོང་གནས་ཀྱི་སྟོན་ས་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་
 རམ་ས་བོན་ཞེས་པའི་བར་དུ་སྟུར་རོ། །ཡུལ་གྱི་ཁམས་ལ་ཡང་དུག་སྟེ། གཟུགས།
 རྟེན་དེ། རོ། རེག་བྱ། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་
 དུ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉིད་སྟོང་དམིགས་པའི་སྟོན་ས་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་
 རམ་ས་བོན་ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཉིད་སྟོང་དམིགས་པའི་སྟོན་ས་འཛིན་པ་
 མངོན་གྱུར་རམ་ས་བོན་ཞེས་སྟུར་རོ། །

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལ་ཡང་དུག་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཁམས་སོ། །དེ་དག་གི་མཆོཅ་ཉིད་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མིག་
 ཤེས་ཀྱི་ཉིད་སྟོན་རང་གི་མཆོཅ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་མཛོེན་གྱུར་རམ་ས་བོན་ཞེས་
 སོགས་ཅི་རིགས་སུ་སྒྱུར་རོ། །སྟེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཡུལ་དང་། དབང་པོའི་སྟེ་
 མཆེད་གཉིས་སོ། །མཆོཅ་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་ཉིད་སྟོན་དམིགས་
 པའི་སྟོན་སྟེ་བའི་སྟོན་འབྱེད་པ་དང་། གནས་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་བའི་སྟོན་འབྱེད་པ་མཛོེན་
 གྱུར་རམ་ས་བོན་ནོ། །ཡུལ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་སོགས་དུག་སྟེ། གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་དམིགས་པའི་སྟོན་སྟེ་མིག་ཤེས་སྟེ་བའི་སྟོན་འབྱེད་པ་མཛོེན་གྱུར་རམ་ས་
 བོན་ཞེས་སོགས་སྒྱུར་རོ། །དབང་པོ་ལ་ཡང་མིག་གི་སྟེ་མཆེད་སོགས་དུག་སྟེ། གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ། གནས་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་མིག་ཤེས་སྟེ་བའི་སྟོན་འབྱེད་པ་ཞེས་སོགས་སྒྱུར་
 རོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་ལས། ཡུང་པོའི་རྣམ་གཞག་ལ་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་
 ཚེར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་
 ཡང་མཆོཅ་ཉིད། མཆོཅ་གཞི་གཏན་ལ་དབང་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་
 རུང་རྣམ་པ་གཉིས་གང་རུང་གིས་གཟུགས་སུ་རུང་བའོ། །

གཟུགས་རུང་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་དབྱེད་པས་དང་། རིག་པས་གཟུགས་
 སུ་རུང་བའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཐ་སྙད་པའི་སྟོན་གཟུགས་ཅན་དུ་
 གདགས་སུ་རུང་བ་དང་། གཟུགས་ཅན་ནང་ཤད་པས་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་དུ་རུང་
 བའོ། །གཟུགས་རུང་དང་པོས་ནི་གཟུགས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁུབ་ལ། གཉིས་པས་ནི་

ཐོག་ས་བཅས་ཁོ་ན་ལ་བྱུང་བོ། །ཡང་ན་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཞིན་གྱིས་གཟུགས་
 རུང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྤར་གྱི་གཞིས་དང་། གཟུགས་གྱི་དེ་གདགས་པས་གཟུགས་
 སུ་རུང་བའོ། །དེ་གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཡོད་དང་། ཐོག་ས་བཅས་དང་།
 བསྟན་མེད་ཐོག་ས་མེད་གྱི་གཟུགས་གསུམ་དང་སྤར་རོ། །གཟུགས་རུང་གྱི་མའི་
 རོན་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་དེའི་ཐ་སྟོན་འདུག་པ་གཟུགས་ལ་
 རག་ལས་པ་སྟེ། བསྟན་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་
 བ་སོགས་སོ། །

གཞིས་པ་མཆོན་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཟུགས་
 གྱི་མཆོན་ནིད་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་དག་སྟེ། རྒྱའི་གཟུགས་དང་འབྲས་བུའི་གཟུགས་སམ།
 འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་འགྱུར་གཞིས་སུ་ངེས་ལ། དེ་ལ་རྒྱའི་གཟུགས་དང་འབྲུང་བ་
 རོན་གཅིག་པས་མཆོན་ནིད་ནི། འབྲས་གཟུགས་ཀྱན་གྱི་འབྲུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པའི་
 རེག་བྱའོ། །འབྲས་གཟུགས་དང་འབྲུང་འགྱུར་རོན་གཅིག་པས་མཆོན་ནིད་ནི། འབྲུང་
 བ་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་གང་ཞིག་རང་དབང་དུ་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་མོན་
 པའི་མཐུ་མེད་པའོ། །འབྲུང་བ་ལ་ས། ལྷ་མེ། རྒྱུང་གི་ཁམས་བཞི་ལས། མཆོན་
 ནིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ལུས་ཤེས་ལ་སྤྲོ་བ་དང་། གཤེར་བ། རྩོ་བ། ཡང་ཞིང་
 གཡོ་བར་སྤང་བ་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་འབྲས་གཟུགས་མི་ལྟར་བར་འཛིན་པ་དང་།
 མི་འབྲུང་བར་སྤྲོད་པ་དང་། མི་འདུལ་བར་སྦྱིན་པ། ཡུལ་གཞན་དུ་གཡོ་ཞིང་རྒྱས་
 པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རེག་བྱ་ཞེས་སྤར་རོ། །འབྲུང་འགྱུར་ལ་ཡང་དབང་པོ་དང་། ཡུལ་

དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་གསུམ་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
 འབྱུང་འབྱུང་གང་དབང་གེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཏེན་དུ་རུང་བའི་གཟུགས་
 དང་བ། འབྱུང་འབྱུང་གང་དབང་གེས་ཀྱིས་གཟུང་བྱར་རུང་བའི་གཟུགས། ཡིད་
 གེས་ཁོ་ནས་གཟུང་བྱར་རུང་བའི་འབྱུང་འབྱུང་གང་དབང་གེས་ལ་བྱ་བ་མི་བྱེད་
 པའོ། །དབང་པོ་ལ་ཡང་མིག་སྟོགས་ལྷ་ལས་མཆོན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
 མིག་གེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཏེན་དུ་རུང་བའི་གཟུགས་དང་བ་ཞེས་སྟོགས་
 སྒྱུར་རོ། །དབང་པོ་འདི་དག་རེ་རེ་ཡང་ཏེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་
 གཉིས་གཉིས་སུ་འབྱུང་ཏེ་མཆོན་ཉིད་འོག་དུ་འཆད་དོ། །ཡུལ་ལ་ཡང་གཟུགས་
 ནས་འབྱུང་འབྱུང་གྱི་རེག་བྱའི་བར་ལྷ་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འབྱུང་
 འབྱུང་གང་མིག་གེས་ཀྱིས་གཟུང་བྱར་རུང་བ་ཞེས་སྟོགས་སྒྱུར་རོ། །དེ་ལ་གཟུགས་
 ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཉིས་ཡིན་པས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མིག་གེས་ལ་རིས་སུ་
 མ་ཆད་པར་སྒྱར་བ་དང་། རིས་སུ་ཆད་པར་སྒྱར་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དོ། །
 ཁ་དོག་ལ་སྒྲེ་སེར་དཀར་དམར་བཞི་ཡིན་ལ། དབྱིབས་ལ་རིང་བ། བྱང་བ། ལྷུ་མ་བ།
 རྒྱུ་མ་བ། བྱ་ལེ་བ། བྱ་ལེ་བམ་ཡིན་པ། མཐོ་བ། དམའ་བ། རྒྱུ་མས་སུ་འབྱུང་རོ། །
 གྲིབ་མ་དང་ཉི་མ་སྟོགས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་རོ། །སྒྲེ་ལ་རྒྱའི་སྒྲོ་ནས་ཟིན་པ།
 མ་ཟིན་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་གསུམ་ཡིན་ལ། བན་གཞོན་གྱི་སྒྲོ་
 ནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མི་འོང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་མ་ཡིན་པ་གསུམ་དུ་འབྱུང་རོ། །
 རྒྱུ་ལ་རྒྱའི་སྒྲོ་ནས་ལྷན་སྒྲེས་དང་། སྒྱུར་བྱུང་གཉིས་ཡིན་ལ། བན་གཞོན་གྱི་སྒྲོ་

ནས་དྲི་ཞིམ་པ། མི་ཞིམ་པ། དྲི་མཉམ་པ་དང་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །རོ་ལ་རོ་བོའི་
 རྒྱུ་ནས་ཁ་བ་ལ། རྒྱུར་བ། ཚ་བ། བསྐྱར་བ། ལན་ཚ། མའར་བ་དུག་ཡིན་ལ། བན་
 གཞོན་གྱི་རྒྱུ་ནས་ཡིད་དུ་འོང་བ། མི་འོང་བ། བར་མ་དང་གསུམ་ཡིན་ལ། རྒྱུའི་
 རྒྱུ་ནས་ལྷན་སྒྲིལ་དང་། རྒྱུར་བུར་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །འབྲུང་འགྱུར་གྱི་རིག་བྱ་
 རྣམས་ནི། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་འདུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་བརྟགས་པས་ལོགས་
 སུ་རྩ་ས་སུ་མ་གྲུབ་པས་དེའི་ཕྱིར་འབྲུང་བ་ཀུན་འདུས་པ་དང་། གསུམ་འདུས་པ་དང་།
 གཉིས་འདུས་པ་དང་། རེ་རེ་བའི་ཆ་ལ་བརྟགས་པ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཡིད་གྱི་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་ལ་ཡང་ལྷ་སྟེ། རྟུལ་ཕྱར་པ་དང་། མའོན་པར་སྐབས་
 ཡོད་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། དབང་
 འབྱོར་བའི་གཟུགས་སོ། །

མཆན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། རགས་པ་སྒྲོས་མཐར་ཕྱེ་ནས་ཆུང་བའི་
 མཐར་ཐུག་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ། ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་གྱི་གོ་འགེགས་
 པའི་རིག་བྱ་དང་བྲལ་བའི་བར་སྒྲུང་གི་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ། བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་
 གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཡང་རང་ཀུན་སྒྲོང་གི་སེམས་གཞན་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་པ།
 མི་སྐྱུག་པ་བསྒྲོམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམ་བྱ་གང་རུས་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ།
 རྣམ་ཐར་སྒྲོམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲོ་སེར་སོགས་ཁ་དོག་དུ་སྒྲུང་བ་ཞེས་སོགས་
 རྒྱུར་རོ། །ཆོར་བའི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་ལ། མཆན་ཉིད་དང་། མཆན་གཞི་གཏན་
 ལ་དབབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སེམས་གདུང་བར་མ་གང་རུང་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ།

དེ་ལ་སིམ་པ་ནི་སྒྲིང་བ་གང་སྒྲིམ་ན་མི་འབྲལ་བར་འདོད་ཅིང་འགགས་ན་འབྲད་
འདོད་སྒྲིབ། གདུང་བ་ནི་སྒྲིམ་ནས་འབྲལ་བར་འདོད་ཅིང་འགགས་ན་འབྲད་པར་མི་
འདོད་པ། བར་མ་ནི་སྒྲིང་བ་གང་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འབྲུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་ཚོར་བ་དེ་ཡང་རོ་བོའི་
སྒྲིམ་ན་དབྱེ་ན། བདེ་བ། ལྷག་བསྐྱེལ། ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ། བདར་སྒྲིམས་
བཅས་ལྟའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་
སིམ་པར་བྱེད་པ། གདུང་བར་བྱེད་པ། ཡིད་ཤེས་ལའོར་བཅས་སིམ་པར་བྱེད་པ།
གདུང་བར་བྱེད་པ། ལུས་སིམས་ལ་སིམ་གདུང་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་སྒྲིང་བ་ཞེས་
སྒྱུར་རོ། །རྒྱུའི་སྒྲིམ་ན་དབྱེ་ན། སྤྲིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་
ཞེས་པ་ནས། ཡིད་གྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བའི་བར་དུག་གོ། །
མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། སྤྲིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་
བར་མའི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་བཅད་སྟོབས་ཀྱིས་སིམ་གདུང་བར་མའི་རྣམ་པ་གང་
རུང་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བ་ཞེས་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་སྒྱུར་རོ། །གནས་གྱི་སྒྲིམ་ན་དབྱེ་ན།
ལུས་ཚོར་དང་། སེམས་ཚོར་གཉིས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། དབང་
ཤེས་ལའོར་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་ལའོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཚོར་བའོ། །སྤྲང་
གཉེན་གྱི་སྒྲིམ་ན་དབྱེ་ན། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པ་དང་།
ཞེན་པ་ཏེན་པ་དང་། མཛོན་པར་འབྱུང་བ་ཏེན་པ་སྟེ་བཞི་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་ནི་
གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཚོར་བ་གང་ལུང་པོ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སྤྲེད་པ་འཕེལ་བར་

བྱེད་པ་དང་། དེ་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
 བྱེད་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །འདྲུ་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། མཆོན་ཉིད་དང་། མཆོན་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྲ་སྟོད་ཀྱི་མཆོན་མ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་
 ཤེས་རིག་གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་འདྲུ་ཤེས་དེ་ཡང་རྒྱུའི་སྒྲོ་
 བས་དབྱེ་ན། མིག་གི་འདྲུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདྲུ་ཤེས་སོགས་དྲུག་གོ། །
 མཆོན་ཉིད་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མིག་གི་འདྲུས་ཏེ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 ཡུལ་གྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྲ་སྟོད་ཀྱི་མཆོན་མ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཞེས་སོགས་
 སྒྱུར་རོ། །དེ་བའི་སྒྲོ་བས་མཆོན་མ་དང་བཅས་པ་དང་། མཆོན་མེད་ཀྱི་འདྲུ་ཤེས་
 གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་བྲ་སྟོད་ཀྱི་མཆོན་མ་དང་། སྒྲོས་པའི་མཆོན་མ་དང་།
 གསལ་བའི་མཆོན་མ་དང་བཅས་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། མཆོན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
 སྒྲོ་དོན་གྱི་མཆོན་མ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པའི་མཆོན་མ་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་གསལ་བའི་མཆོན་མ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་
 འདྲུ་ཤེས་སོ། །མཆོན་བཅས་གསུམ་ལས་བརྒྱེད་པ་ནི་མཆོན་མེད་ཉིད་དུ་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་བས། རྒྱུ་དུ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ཆད་མེད་པ་
 དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདྲུ་ཤེས་སོ། །མཆོན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འདོད་
 ཁམས་ཀྱི་མཆོན་མ་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་མཆོན་མ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་མ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་མཆོན་མ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་འདྲུ་

ཤེས་སོ། །འདུ་བྱེད་གྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་གཏན་ལ་དངབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་པ་པོའི་བདག་ཏུ་འབྱུལ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་དེ་ཡང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་གཉིས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འདུ་བྱེད་གང་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོར་འདུ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་འགོ་དང་། ཡུལ་ངེས་དང་། དག་བ། ཉོན་མོངས། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ། གཞན་གྱུར་དང་དུག་གོ། །དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། སེམས་བྱུང་གང་རང་གི་རིགས་ཅན་སེམས་ཀྱི་རྩ་ས་ཀུན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་དུ་རུང་བ། སེམས་བྱུང་གང་བརྟག་བུའི་དངོས་པོ་སོགས་ཡུལ་བྱེ་བྲག་ཅན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ། སེམས་བྱུང་གང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་དཀར་བའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲེ་བ། སེམས་བྱུང་གང་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ། སེམས་བྱུང་གང་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འབྱུག་པ་གཙོད་པའི་ཤེས་རིག་གོ། ཀུན་འགོ་ནི་ལྟ་སྟེ། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རེག་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། བྱི་མ་གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། སེམས་དགེ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཀུན་ཏུ་གཡོ་བར་བྱེད་པ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ན་སྟུག་མི་སྟུག་བར་མའི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ། སེམས་བྱུང་

གང་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སྒྲད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་གཏོང་བར་བྱེད་པའོ། །
 ཡུལ་ངེས་ནི་ལྷ་སྟེ། འདུན་པ། མོས་པ། དུན་པ། ཏིང་རེ་འཛིན། ཤེས་རབ་བོ། །
 མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འདོད་བྱའི་ཡུལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སེམས་བྱུང་།
 ངེས་ཤིང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་ལྷར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་།
 དམིགས་པ་མ་བརྟེན་པའི་སེམས་བྱུང་། དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་དུ་གཏོང་
 བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་། ཆོས་རབ་དུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་རོ། །
 དགེ་བ་ནི་བཅུ་གཅིག་སྟེ། དད་པ། རོ་ཆ་ཤེས་པ། བྲེལ་ཡོད་པ། མ་ཆགས་པ།
 ཞེ་སྒྲང་མེད་པ། གཏི་མུག་མེད་པ། བརྩོན་འགྲུས། ཤིན་དུ་སྦྱངས་པ། བག་ཡོད་པ།
 བཏང་སྟོམས། རྒྱུ་པར་མི་འཆོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མ་དད་པའི་དངོས་གཉེན་དུ་
 བྱུང་པའི་སེམས་བྱུང་། དབྱེ་ན་ཡིད་ཆེས་པ། དང་བ། འདོད་པའི་དད་པ་དང་
 གསུམ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལས་འབྲས་དང་བདེན་པ་སོགས་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 བར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་སོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་རྒྱུ་པར་ལ་སེམས་མཛོན་
 བར་དང་བ་དང་། རྒྱུ་བྱུང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བ་པར་འདོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པའི་
 སེམས་བྱུང་། གསུམ་པ་ནི། གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུ་མ་ལྷར་རོ། །བཞི་པ་ནི།
 ཆགས་པའི་དངོས་གཉེན་དུ་བྱུང་པའི་སེམས་བྱུང་། ལྷ་པ་ནི། ཞེ་སྒྲང་གི་དངོས་
 གཉེན་དུ་བྱུང་པའི་སེམས་བྱུང་། དུག་པ་ནི། གཏི་མུག་གི་དངོས་གཉེན་དུ་བྱུང་
 པའི་སེམས་བྱུང་། དབྱེ་ན་སྟེས་ཐོབ་དང་། སྦྱོར་བྱུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོན་

ཐོས་པ་སོགས་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོ་འདིར་རྒྱུན་ལ་མི་སྟོས་པར་ཆོས་རྒྱལ་
 བཞིན་དུ་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ། གཉིས་པ་ནི། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་།
 བསྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་
 དག་པའི་ལུང་ཐོས་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་རིགས་པ་བཞིས་
 དབྱེད་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། དབྱེད་ནས་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་དོན་རྩེ་གཅིག་
 པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །བདུན་པ་ནི།
 དག་པ་ལ་སྟོ་བའི་སེམས་བྱུང་། བརྒྱད་པ་ནི། ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་
 པའི་སེམས་བྱུང་། དགུ་པ་ནི། བླང་དོར་ལ་གཞོབ་པ་ལྟར་ལེན་པའི་སེམས་བྱུང་།
 བཅུ་པ་ནི། བྱིང་གོད་ཀྱི་ཆ་མི་སྟོམས་པ་མེད་པས་སེམས་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་
 བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་། བཅུ་གཅིག་པ་ནི། སྤྱིང་རྩེ་བས་གཞན་ལ་ཐོ་མི་འཆོམ་པའི་
 སེམས་བྱུང་ངོ་། །

ཉོན་མོངས་པ་ལ་དུག་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོ། མ་རིག་པ། ར་
 རྒྱལ། ཐེ་ཆོམ། ལྷ་བའོ། །མཆོན་ཉིད་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། སྤྱིད་པའི་ལུས་དང་
 ཡོ་བྱེད་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་བྱུང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཀུན་ནས་མཉམ་སེམས་
 པའི་སེམས་བྱུང་། བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ལ་སྟོངས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་།
 འཛིག་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཁེངས་པའི་སེམས་བྱུང་། བདེན་བཞི་ལ་ཡིད་
 གཉིས་ཟ་བའི་སེམས་བྱུང་། ཤེས་བྱ་དང་ལྷ་བའི་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །འདི་ལ་དབྱེ་ན་དུག་སྟེ། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ། མཐར་

འཛིན་ལ་ལྟ་བ། ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་ལྟ་བ། ལྟ་བ་
 མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ། ར་རྒྱལ། ཡོག་པར་ལྟ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུང་པོ་ལ་བདག་
 དང་། བདག་གིར་ལྟ་བའི་སེམས་བྱུང་། དབྱེ་ན་ཀུན་བདགས་དང་། ལྷན་སྦྲེས་
 གཉིས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཆོ་འདིའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་བདག་ལྟ་དང་། ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་བདག་ལྟའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཛིན་ལྟས་གཟུང་བའི་བདག་ལ་རྟག་པའམ་ཆད་པར་ལྟ་བ།
 འདི་ལའང་ཀུན་བདགས་དང་། ལྷན་སྦྲེས་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དག་གྲོལ་
 སོགས་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཞུགས་ལ་དེ་བྱེད་པར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་། བཞི་པ་ནི།
 ལྟ་རན་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་། ལྟ་བ་ནི། འཛིན་ལྟ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་འཇལ་བའི་སྟོ་ནས་སེམས་ཁེངས་པའི་སེམས་བྱུང་།
 རྟག་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་སོགས་ལ་སྒྲུབ་པ་འདེབས་པའམ་སྟོ་འདོགས་པའི་སེམས་
 བྱུང་ལྟ་བ་སྒྲུལ་བཞི་ལས་གཞན་པའོ། །ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཉི་ཤུ་ལས་ཁྱོ་བ་ནི།
 གཞོད་བྱེད་ད་ལྟར་བ་ལ་ཀུན་ནས་མཐར་སེམས་པའི་སེམས་བྱུང་། ལའོན་འཛིན་ནི།
 སྒར་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་གཞོད་ལན་བྱེད་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་། འཆབ་པ་ནི།
 ཉེས་པ་གསལ་པོར་སྤྱད་པའི་སེམས་བྱུང་། འཆོག་པ་ནི། ཁྱོ་བ་དང་ལའོན་འཛིན་
 གྱི་རྒྱལས་གཞོད་བྱེད་ལ་ཆོག་རྩལ་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་སེམས་བྱུང་། ལྷག་དོག་ནི།
 གཞན་གྱི་ཡུན་ཆོགས་མི་བཟོད་པའི་སེམས་བྱུང་། སེར་སྒྲ་ནི། ཡོ་བྱང་ལ་སེམས་
 འཁུམ་པའི་སེམས་བྱུང་། སྒྲ་ནི། ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྷན་ཡང་ལྷན་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་

སེམས་བྱུང་། གཡོ་ནི། ཉེས་པ་བྱུང་གིས་སྤྱིར་བའི་སེམས་བྱུང་། རྒྱགས་པ་ནི།
 བདག་གཞན་འཇལ་བ་ལ་མི་སྟོན་པར་རང་གི་ཚེས་ལ་ཆགས་པས་སེམས་གང་
 པའི་སེམས་བྱུང་། རྣམ་འཆོ་ནི། སྤྱིར་རྗེ་མེད་པས་གཞན་ལ་དངོས་སུ་ཐོ་འཆོས་
 པའི་སེམས་བྱུང་། རོ་ཆ་བ་མེད་པ་ནི། བདག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
 ལ་མི་འཇོམ་པ། བྲེལ་མེད་པ་ནི། གཞན་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་མ་ལྟར་རོ། །
 རྟོན་པ་ནི། རྒྱག་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཕྲོ་བ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་
 སེམས་བྱུང་། རྒྱགས་པ་ནི། ལུས་སེམས་ལྟར་བར་བྱེད་པ་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་
 པའི་སེམས་བྱུང་། མ་དད་པ་ནི། དད་པའི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱིགས་སུ་གྱུར་པའི་
 སེམས་བྱུང་། ལེ་ལོ་ནི། དགེ་བ་ལ་མི་སྟོར་བའི་སེམས་བྱུང་། བག་མེད་པ་ནི།
 སྒྲར་དོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བསྐྱབ་པའི་སེམས་བྱུང་། བརྗེད་ངས་ནི། དགེ་བའི་དམིགས་
 པ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་
 སྟོན་པ་ལ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན། རྣམ་གཡེང་ནི།
 སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་དུག་གསུམ་གྱི་ཆར་གཏོགས་པའོ། །

དབྱེ་ན་དུག་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་གིས་གཡེང་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་རོལ་དུ་
 འཕྲོ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། སྤྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ་ནི། དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོ་འདོད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ། རང་དུ་གཡེང་བ་ནི། སྒྲོ་མ་པ་
 ལ་ཞུགས་པའི་ཆོ་བྱིང་རྟོན་རོ་མུང་སོགས་གྱིས་མ་དག་པར་བྱེད་པ། མཚན་མའི་
 གཡེང་བ་ནི། གཞན་དག་རང་ལ་དམ་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་བ་ལ་སྟོར་བ།

གནས་རན་ལེན་གྱི་གཡང་བ་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ང་དང་ང་ཡིར་ཆགས་
 ཤིང་ཞེན་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡང་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་
 འདོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་འགྱུར་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ལས། གཉིད་ནི།
 གཉིད་གྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་ནང་དུ་སྡུད་པར་བྱེད་
 པའི་སེམས་བྱུང་། འགྱེད་པ་ནི། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ལ་ཡིད་བཅགས་པའི་
 སེམས་བྱུང་། རྟོག་པ་ནི། དོན་གྱི་ངོ་བོ་འཇུག་པར་ཀུན་དུ་ཆོལ་བའི་སེམས་བྱུང་
 སེམས་པའཇུག་ཤེས་རབ་གྱི་ཆར་གཏོགས་པ། དབྱེད་པ་ནི། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་
 བར་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པའཇུག་ཤེས་རབ་གྱི་ཆར་གཏོགས་
 པའོ། །ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་ཉེར་གསུམ་ལས། ཐོབ་པ་ནི། དག་སོགས་
 འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་ནི། དེས་པར་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བསམ་གཏན་
 བཞི་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཆོགས་དུག་འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་ཡུང་པོའི་
 གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ནི། ཞི་བར་
 གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་རྩི་རྩི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཆོགས་བདུན་
 འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད། འདུ་ཤེས་མེད་
 པ་པ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་ཤེས་
 རང་གིས་འགགས་པའི་ཡུང་པོའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད། སྟོག་
 གི་དབང་པོ་ནི། ལས་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཡུང་པོའི་རྒྱན་དུས་དེས་པར་གནས་

པའི་གནས་སྐབས་ལ་བདགས་པའི་འདུ་བྱེད། རིས་མཐུན་པ་ནི། རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་
 ཡུང་པོའི་རྒྱུ་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བདགས་པའི་འདུ་བྱེད། སྒྲིབ་པ་ནི། བར་
 གི་སྒྲིབ་མཆོད་དུག་གི་རྒྱུ་སྒྲུབ་མེད་གསར་དུ་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བདགས་
 པའི་འདུ་བྱེད། སྐ་བ་ནི། བར་གི་སྒྲིབ་མཆོད་དུག་རྒྱུ་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་དང་།
 གནས་པ་ནི། དེ་དུག་གི་རྒྱུ་མི་འཇིག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། མི་ཇག་པ་ནི། དེ་
 དུག་གི་རྒྱུ་འཇིག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། མིར་གི་ཚོགས་ནི། ཚོས་རྣམས་གྱི་རོ་
 བོ་ཉིད་སྒྲིབ་པའི་རག་གི་བྱ་སྒྲུབ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ཚོག་གི་ཚོགས་ནི། ཚོས་
 རྣམས་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲིབ་པའི་རག་གི་བྱ་སྒྲུབ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ཡི་གའི་ཚོགས་
 ནི། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་གནས་སྐབས་ལ་མིར་ཚོག་གཉིས་ཀའི་གཞིར་བདགས་པའི་
 འདུ་བྱེད། སོ་སྒྲིབ་ནི། འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་ནང་གི་སྒྲིབ་མཆོད་གནས་སྐབས་
 དང་། འཇུག་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་གནས་སྐབས་དང་། སོ་སོར་
 དེས་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་བྱ་དད་པའི་གནས་སྐབས་དང་། འབྲོར་འབྲེལ་བ་ནི། རྒྱ་
 འབྲས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། མགྲོགས་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་ལྷུར་
 བར་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་དང་། གོ་རིམ་ནི། རྒྱ་འབྲས་རེ་རེ་ནས་འབྱུང་བའི་
 གནས་སྐབས་དང་། དུས་ནི། རྒྱ་འབྲས་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་གནས་སྐབས་དང་།
 ཡུལ་ནི་གཞུགས་ཅན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལྷོགས་བཅུར་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་དང་།
 ཉིར་གཉིས་པ་བྱེད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་མ་དཔེར་ཆད། ཚོགས་པ་ནི། རྒྱ་རྒྱུ་མ་ཆོད་པ་མེད་པའི་
 གནས་སྐབས་ལ་བདགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་རྣམ་གཞག་ལ་མཆོམ་ཉིད་དང་། མཆོམ་གཞི་
གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྣམ་ཤེས་སམ་སེམས་ཀྱི་མཆོམ་ཉིད་ནི་
དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཤེས་རིག་གོ། གཉིས་པ་མཆོམ་ཉིད་དེ་ལྟ་
བྱ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ལའང་གསུམ་སྟེ། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་
ཤེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་སེམས་དང་ཀུན་གཞི་དོན་གཅིག་པས་མཆོམ་
ཉིད་ནི། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་
ཀུན་གྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་པ། དབྱེ་ན། ས་བོན་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྒྱུའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་ཅིང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
ཆ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ། གཉིས་པ་ནི། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་མཆོམ་ཉིད། ཡིད་
ཤེས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་གནས་སམ་དེ་མ་ཐག་པའི་གནས་གང་རུང་དུ་བྱེད་པ།
དེ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཙམ་གྱི་ཡིད་དང་། རྒྱལ་པོ་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་ཉལ་དུ་ངར་རྫོམ་པའི་རྣམ་ཤེས་ཉོན་
མོངས་པ་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྟེ་བའི་གོ་
འབྱེད་པའི་འཇུག་ཤེས་གང་རུང་འགགས་མ་ཐག་པའོ། །གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་རྣམ་
ཤེས་དང་འཇུག་ཤེས་དོན་གཅིག་པས་མཆོམ་ཉིད་ནི། ཡུལ་རྒྱལ་གང་རུང་གི་ངོ་བོ་
སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ། དབྱེ་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་རྒྱལ་ལས། གོ་རིམ་

བཞིན་དུ། མིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སོ་སོར་རིག་པ་ཞེས་པ་ནས། ཡིད་
ལ་བརྟེན་ནས་ཚེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སོ་སོར་རིག་པ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་ནི་བཤད་ཟིན་ཅིང་། མཆན་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་གཞུང་དུ་གོ་སྒྲ་
བས་མ་བཤད་དོ། །

སྤྱི་པོར་མ་འདུས་ཤིང་ཚེས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་
འདུས་མ་བྱས་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚེས་གང་རྒྱ་
དང་རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ། གཉིས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དུག་ལས། དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་དབྱིངས་གང་གཞན་དུ་
མི་འགྱུར་བ། དེ་ལ་ཚེས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགེ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་གསུམ་དུ་
འགྱུར་ལ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་མེད་པ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་
མཐའ། མཆན་མ་མེད་པ། དོན་དམ་པ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་སོ། །རྣམ་མཁའ་
ནི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བཀག་ཅུམ་གྱི་མེད་དགག་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་
འགོག་པ་ནི། གཉིན་པོས་མ་སྤངས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཆར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་
པའི་འགོག་པ། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་སོ་སོར་བརྟགས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ། མི་གཡོ་བ་ནི། འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཚོར་
བ་མ་ལུས་པར་འགགས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་མེད་དགག་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་
འགོག་པ་ནི། ཚོར་འདུ་རགས་པ་མ་ལུས་པར་འགགས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་མེད་
དགག་གོ། །རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ནི། རྣམ་ཡོད་ཤེས་བྱ་གཟུགས་ཅན་སོགས། །ཟག་

བཅས་བྱང་ལ་སོགས་པ་དང་། །འདས་དང་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་རྣམས། །ཞེས་པ་
ལྷར་དུག་ཅུའི་དང་པོ་རྩེ་སྟོན་ཡོད་སོགས་བཞིར་དབྱེ་བ་ལ། རྩེ་སྟོན་ནི། སྒྲིབ་རིགས་
པས་དབྱུང་བཟོད་པའི་རྩེ་སྟོན་ཡོད། རོན་བྱེད་ནུས་པའི་རྩེ་སྟོན་ཡོད། རང་རྒྱ་བྱུང་
པའི་རྩེ་སྟོན་ཡོད་དང་གསུམ་ལས། འདིར་ཐ་མ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་ནི། གཞན་ལ་སྟོས་
མེད་དུ་དབང་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། བཏགས་ཡོད་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་
རང་རྒྱ་མི་བྱུང་པའི་བཏགས་ཡོད་དེ། མཆོན་ཉིད་ནི། དབང་བའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་
འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་གཞན་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ། ཀུན་རྩོབ་ལ་ཡང་
རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལས་
འདིར་ཐ་མ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་ནི། གང་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་
བའི་དམིགས་པའོ། །རོན་དམ་པ་ལ་ཡང་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་པ་དང་། ཡེ་
ཤེས་དམ་པའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རོན་དམ་གཉིས་ལས། འདིར་ཐ་མ་སྟེ། མཆོན་
ཉིད་ནི། གང་བསྒྲོམ་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་
དམིགས་པའོ། །

ཤེས་བྱ་སོགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་སམ་རྣམ་བྱང་གི་ངོ་བོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཅད་པར་བྱ་བ། རྣམ་
པར་རེས་པར་བྱ་བ་ནི། རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་གང་རུང་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ། མངོན་
པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། མངོན་ཤེས་དུག་གང་རུང་གིས་ཉོན་པར་བྱ་བའོ། །གཟུགས་
ཅན་སོགས་དུག་དུ་དབྱེ་བ་ལ། གཟུགས་ཅན་ལ་དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བ་ནི། གཟུགས་

དེའི་བདག་ཉིད་སོགས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་རིགས་པ་དང་
 ལྷན་པ། མཚན་ཉིད་པ་ནི། གཟུགས་རུང་ངོ་བོའམ་དོན་གཞན་གང་རུང་དུ་འབྲེལ་བ།
 གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་དངོས་བདགས་བྱན་མོང་བ་ནི། གཟུགས་ཅན་དུ་འདོགས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་རིགས་པ་དང་མི་ལྷན་པ། མཚན་ཉིད་པ་ནི། གཟུགས་རུང་ངོ་
 བོའམ་དོན་གཞན་གང་དུ་ཡང་མ་འབྲེལ་བ། བསྟན་ཡོད་ལའང་བྱན་མོང་བ་ནི། བསྟན་
 ཡོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་སོགས་བསྟན་ཡོད་དུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་རིགས་པ་དང་
 ལྷན་པ། མཚན་ཉིད་པ་ནི། མིག་གེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རུང་བ། བསྟན་མེད་ནི་དེ་ལས་
 བརྗེད་པས་གོ་སྤོའོ། །ཐོགས་བཅས་ལ་བྱན་མོང་བ་ནི། རིགས་སོགས་གསུམ་
 གང་རུང་གིས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ། མཚན་ཉིད་པ་ནི། རང་ཡོད་པར་གཟུགས་
 ཅན་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་འགེགས་པ། ཐོགས་མེད་ནི་དེ་ལས་བརྗེད་པའོ། །ཟག་
 བཅས་སོགས་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལ། ཟག་བཅས་ནི། ཟག་པ་དང་སྒྲོ་དྲུག་གང་
 རུང་གིས་འབྲེལ་བ། སྒྲོ་དྲུག་ནི། ཟག་པའི་བདག་ཉིད། དེ་དང་འབྲེལ་བ། དེས་
 བཅིངས་པ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། དེའི་རྒྱ་ལས་
 འབྱུང་བ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཟག་པ་དང་ངོ་བོར་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་དང་
 ཐོགས་སུ་འབྲེལ་བ། དེས་བདག་གིར་བྱས་པ། དེས་བཞག་པའི་ནུས་པ། དེ་
 འབྲེལ་བར་བྱེད་པ། དེས་བསྐྱེད་པའོ། །ཟག་མེད་ནི། དེ་ལས་བརྗེད་པའོ། །

འབྲེལ་བཅས་འབྲེལ་མེད་ནི། འབྲེལ་ཅོད་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དྲུག་གསུམ་
 དང་སྒྲོ་དྲུག་གང་རུང་གིས་འབྲེལ་བ་དང་། མ་འབྲེལ་བའོ། །ཟང་ཟིང་དང་བཅས་

བ་དང་དེ་མེད་པ་ནི། ཡང་སྤྲིད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དུག་གསུམ་དང་སྒྲོ་དུག་གང་རུང་
 གིས་འབྲེལ་བ་དང་། མ་འབྲེལ་བའོ། །ཞེན་རྟེན་དང་མངོན་བྱུང་རྟེན་པ་ནི། འདོད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དུག་གསུམ་དང་། སྒྲོ་དུག་གང་
 རུང་གིས་འབྲེལ་བ་དང་། མ་འབྲེལ་བའོ། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་ནི། སྒྲེ་འཛིག་བྱེད་པ་དང་། མི་བྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གིས་
 བསྟུས་པའི་ཆོས་དང་། །ཁམས་གསུམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་སོ། །བྱུང་
 སོགས་བརྒྱུད་དུ་དབྱེ་བ་ལ། བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་བ་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པ་དང་
 མ་སྦྱེས་པའོ། །འཛིན་པ་དང་གཟུང་བ་ནི། ཡུལ་ལོངས་སྦྱོད་བྱེད་དང་། ལོངས་
 སྦྱོད་པར་བྱ་བའོ། །བྱི་ལྟས་དང་ནང་ལྟས་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་སྤྲིད་པ་འབྲེལ་བ་
 དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སོ། །ཉོན་
 མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དངོས་ཀྱི་རྒྱུའམ་མཚུངས་
 ལྡན་ཀྱི་གྲོགས་སམ་རང་གི་ངོ་བོ་གང་རུང་དུ་ལྡན་པ་དང་། དེ་གསུམ་གང་དང་
 ཡང་མི་ལྡན་པའོ། །འདས་སོགས་བཅུ་དུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། འདས་ད་ལྟར་མ་འོངས་
 པ་གསུམ་ནི། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྤྱད་ཟེན་པ་དང་། རྒྱ་སྤྱད་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྤྱད་
 པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་སྤྱད་ཅིང་འབྱུང་རུང་དུ་ཡོད་པ།

དག་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་འབྱུང་བའི་
 འབྲས་སུ་བསྟེན་པར་བྱ་བ། དབྱེ་ན་བཅུ་གསུམ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པ་ནི།

རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དཀར་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲེས་པ། འབྲེལ་བའི་དགེ་བ་ནི།
 གྲོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཀར་པའི་ངོ་བོར་སྒྲེས་པ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་
 དགེ་བ་ནི། རྣམ་པར་དཀར་པའི་ཚེས་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་རུས་པ། སྒྲོང་བའི་
 དགེ་བ་ནི། རྣམ་པར་དཀར་པའི་ཚེས་ཀྱི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལེགས་
 སྤྱད་ཀྱི་ལས། རོན་དམ་པའི་དགེ་བ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ངོར་
 གཟིག་དུ། བ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ། སྒྲེས་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་བ་ནི། རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་
 པར་ངེས་མཐུན་བཟུང་བ་ཅས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་སྒྲོད་པའི་དཀར་ཚེས། སྒྲོར་བྱུང་གི་
 དགེ་བ་ནི། རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་སྒྲོད་པའི་དཀར་ཚེས། མདུན་དུ་བྱས་པའི་
 དགེ་བ་ནི། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་མཆོད་པར་འདོད་པས་ཀུན་དུ་སྒྲོད་པའི་དཀར་ཚེས།
 ཕན་འདོགས་པའི་དགེ་བ་ནི། དམན་པ་ལ་ཕན་པར་འདོད་ནས་ཀུན་དུ་སྒྲོད་པའི་
 དཀར་ཚེས། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དགེ་བ་ནི་མཛོམ་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་འབྲས་
 བུ་འདོད་པ་འཛིན་པའི་དཀར་ཚེས། གཉིན་པོའི་དགེ་བ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་
 པའི་དཀར་ཚེས། ཉེ་བར་ཞི་བའི་དགེ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་སམ་ཉོན་མོངས་པའི་
 གནས་ཀྱི་ཚོར་འདུ་མ་ལུས་པ་འགགས་པའི་དཀར་ཚེས། རྒྱུ་མཐུན་པའི་དགེ་བ་ནི།
 དགེ་བས་བསྐྱེད་པའི་དཀར་ཚེས་སོ། །

མི་དགེ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་འདོར་
 པའི་ཐབས་སུ་སྤྱང་བར་བྱ་བ་སྟེ། དབྱེ་ན་བཅུ་གཉིས་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་
 དགེ་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ཉེས་སྒྲོད་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་དུ་སྒྲེས་པ། འབྲེལ་བའི་

ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་མཆན་ཉིད་ནི།   འབྲས་བུ་འདོད་མི་འདོད་དོར་ཐོབ་

གྱི་ཐབས་སུ་སྒྲུང་དོར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་སོ། །དབྱེ་ན་བཅུ་བཞི་ལས། རོ་བོ་
 ཉིད་གྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་མི་འདོད་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱེན་
 པའི་རྣམ་མཉན་དུ་སྒྲེས་པ། འབྲེལ་བའི་ནི། གྲོགས་སྟོབས་གྱིས་དེར་སྒྲེས་པ། རྗེས་
 སུ་འབྲེལ་བའི་ནི། ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བཞག་པའི་རྣམ་པ། སྒྲོང་བའི་ནི། ལུང་མ་
 བསྟན་གྱི་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས། དོན་དམ་པའི་ནི།
 རྣམ་གྲངས་གྱིས་དགོ་བའམ་མི་དགོ་བ་གང་དུ་ཡང་བཞག་པར་མི་རྣམ་པའི་ཚེས།

སྤྱིས་པས་བྱོབ་པའི་ནི། དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་བསྐྱས་པ། སྦྱོར་བྱུང་གི་ནི།
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྦྱོད་ལས་དང་གཟོའི་གནས། མདུན་དུ་བྱ་བའི་ནི།
ལྷ་མཆོད་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་སྦྱོད་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས། བན་འདོགས་
པའི་ནི། གཞན་ལ་ཟས་གོས་སོགས་སྦྱོར་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས། ཉེ་བར་
སྦྱོད་པའི་ནི། རང་ཉིད་ཟས་གོས་སོགས་ལ་ཡོངས་སྦྱོད་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས།
ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ནི། མ་འོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་ཀུས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས། གཉེན་པོའི་ནི། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་
གྱིས་ནད་གྱི་གཉེན་པོར་སྦྱོར་བསྟེན་པའི་ལས། ཉེ་བར་ཞི་བའི་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་
གྱིས་ཉེས་སྦྱོད་བསྦྱོད་པའི་ཀུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་སོ། །

རྒྱ་མཐུན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། རྒྱ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བསྦྱོད་པའི་འབྲས་
བུ་ལུང་མ་བསྟན་ཅོ། ཉེ་བར་བསྟན་པའི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ནི།
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་གྲུབ་པ་གང་གཞན་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་
བསྟན་ལྷར་སྒྲུབ་བའོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་སྤེད་པ་འཕེལ་བ་
དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པ། གཟུགས་ཁམས་ནི། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་ཞིང་གཟུགས་ལ་སྤེད་པ་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། གཟུགས་མེད་
ཁམས་ནི། གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་མིང་བཞིའི་ཡུང་པོ་ལ་སྤེད་པ་
འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་བའོ། །སྦྱོབ་པ་ནི་གར་པའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
ལ་བསྐྱབ་པའི་དགེ་བ། མི་སྦྱོབ་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་གསུམ་མཐར་སྦྱོར་པའི་དགེ་བ།

5118

བ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །རྒྱུན་སོགས་བཅུ་གཅིག་དུ་དབྱེ་བ་ལ། རྒྱུན་ལ་
མཚན་ཉིད་ནི། འབྲས་བུ་འབྲུང་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ། དབྱེ་ན། རྒྱ་དང་། དེ་མ་
ཐག་པ། དམིགས་པ། བདག་པོའི་རྒྱུན་ཚོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། འབྲས་བུ་
བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ། དབྱེ་ན་དོན་དམ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་། ཐ་
སྟོང་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཉིས་ལས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བུར་གིས་བོན་དང་། ས་བོན་གྱིས་སྤྱ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་
སོགས་འདིག་ཉེན་ན་རྒྱར་གྲགས་པ་རྣམས་སོ། །

ཕྱི་མ་ལ་དབྱེ་ན་དུག་སྟེ། བྱེད་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ། མཚུངས་པར་
ལྷན་པ། སྐལ་པ་མཉམ་པ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ། རྣམ་སྒྲིམ་གྱི་རྒྱའོ། །དང་པོ་ནི་འབྲས་
བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་འབྲུང་བའི་བྱེད་རྒྱ་ལ་སོགས་ཉི་ཤུའོ། །གཉིས་
པ་ནི། ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་གྲོགས་ལ་ཕན་
འདོགས་པ། གསུམ་པ་ནི་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་དང་ལྷན་ཅིག་
པའི་སེམས་སེམས་བུར་གིས་དམིགས་པ་རྟོགས་པའི་གྲོགས་བྱེད་པ། བཞི་པ་ནི་
རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ། ལྷ་པ་ནི། རང་དང་རིགས་
མཐུན་པའི་འབྲས་བུས་ཉོན་མོངས་ཅན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ། དུག་པ་ནི། འདོད་
པའམ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་སྒྲིམ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ནི། རང་
འགགས་སྟོབས་ཀྱིས་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྟེ་བའི་གོ་འབྱེད་པ།
དམིགས་རྒྱུན་ནི། དམིགས་པའི་སྟོན་ས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ། །

བདག་པོའི་རྒྱུན་ནི། དབང་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྲག་ཕུ་
 རྒྱུར་པའོ། །རྟེན་མཚུངས་ནི། རང་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡུལ་ལ་ལོངས་
 སྤྱོད་བྱེད་དུ་མཚུངས་པའི་དབང་པོ། དེ་མཚུངས་ནི། དངོས་སུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ཀྱང་རྟེན་མཚུངས་དང་རིགས་འདྲ་བའི་དབང་པོའོ། །

ཟེན་པ་དང་མ་ཟེན་པ་ནི། ཚོར་བས་ལན་གཞོན་དུ་འགྱུར་པ་དང་མི་འགྱུར་
 བའི་གཟུགས་སོ། །དབང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། ཀུན་བྱང་གང་རུང་ལ་དབང་བྱེད་
 པའི་ཆོས་སོ། །དབྱེ་ན་ཉིད་གཉིས་དང་། བསྐྱེད་ཀུན་ཉོན་གྱི་དབང་པོ་དང་། རྣམ་
 བྱང་གི་དབང་པོ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དབང་
 བསྐྱུར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡུལ་འཛིན་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། རིས་མཐུན་
 གནས་པ་དང་། དགོ་སྤྱོད་གི་འབྲས་བུ་ལ་དབང་བྱེད་པ་བཞི་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
 མིག་སྟོགས་དབང་པོ་དུག་དང་། པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་། སྟོག་གི་དབང་པོ་
 དང་། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྟ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ལ་དབང་
 བསྐྱུར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཛིན་རྟེན་པའི་རྣམ་དག་དང་། འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་རྣམ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པ་གཉིས་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། དད་སྟོགས་ལྟ་དང་།
 མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པ་སྟོགས་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་བཤད་ཅིང་
 འཆད་པར་འགྱུར་པོ། །སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ནི། ཚོར་བ་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་གནས་
 དང་བཅས་པས་བསྐྱེས་པ། འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་
 བདེ་བ་གནས་དང་བཅས་པས་བསྐྱེས་པ། འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ནི། ཟག་བཅས་

ཀྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་གནས་དང་བཅས་པས་བསྐྱས་པའོ། །ཟས་ལ་མཆན་ཉིད་ནི།
སྤྱིད་པ་གནས་ཤིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས། དབྱེན་ཁམ་གྱི་ཟས་དང་། དེག་པའི་
ཟས་དང་། སེམས་པའི་ཟས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་སོ། །མཆན་ཉིད་ནི་
གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཡུལ་གང་སྐྱ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སྟོན་ནས་འདྲུ་བའི་ཆོ་
དབང་པོ་ཏེན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་
གཙོད་བྱེད་གྱི་དེག་པ་གང་དབང་པོ་ཏེན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ། མ་འོངས་
པའི་འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་གང་དབང་པོ་
ཏེན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ། སྤྱིད་པའི་ལུས་མ་ཐོབ་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་
དང་ཐོབ་ཐིན་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་སོ། །གོང་བཅས་གོང་མེད་ནི། ལྷ་ན་
དང་བཅས་པ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་ཆོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་
ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བསྟན་ནས།

ད་ནི་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱས་པ་བསྟན་པ་ལ།
མཆན་ཉིད་ནི། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དམིགས་པ་
ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱས་པ། དབྱེན་བཙུག་གཅིག་ལས། མཆན་ཉིད་གྱིས་བསྐྱས་པ་ནི།
མཆན་ཉིད་གྱིས་མཆན་གཞི་ཇི་སྟེད་པ་བསྐྱས་པའོ། །ལམས་གྱིས་བསྐྱས་པ་ནི། ས་
པོན་གྱིས་ས་པོན་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་བསྐྱས་པའོ། །དེགས་གྱིས་ནི། དེགས་གྱིས་དེགས་
ཅན་ཇི་སྟེད་པ་དང་། གནས་སྐབས་གྱིས་ནི། གནས་སྐབས་གྱིས་གནས་སྐབས་
ཅན་ཇི་སྟེད་པ་དང་། གྲོགས་གྱིས་ནི། གྲོགས་གྱིས་གྲོགས་ཅན་ཅི་སྟེད་པ་དང་།

བྱོགས་ཀྱིས་ནི། བྱོགས་ཀྱིས་བྱོགས་ཅན་རི་སྟེང་པ་དང་། དུས་ཀྱིས་ནི། དུས་
 ཀྱིས་དུས་ཅན་རི་སྟེང་པ་དང་། བྱོགས་གཅིག་གིས་ནི། སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་བྱོགས་གཅིག་
 གིས་བསྐྱེད་བྱ་རི་སྟེང་པ་དང་། མཐའ་དག་གིས་ནི། སྤྱད་བྱེད་མཐའ་དག་གིས་
 བསྐྱེད་བྱ་རི་སྟེང་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེས་པ་ནི། བསྐྱེད་བྱ་དང་སྤྱད་
 བྱེད་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེས་པའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་དོན་དམ་པས་བསྐྱེས་
 པའི་མཆན་ཉིད། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། ཆོས་གཉིས་པན་ཚུན་
 བྱོགས་དང་བྱོགས་ཅན་དུ་འཇུག་པ། དབྱེ་ན་དུག་ལས། བྱ་དང་མེད་པས་མཚུངས་
 ལྡན་ནི། ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་རྩ་ས་ཀྱི་རྣལ་ལྷན་རབ་རྒྱུ་མས་ཡུལ་གོ་ས་བྱ་མི་དང་དུ་
 འཇུག་པ། འདྲེས་པས་མཚུངས་ལྡན་ནི། རགས་པ་གཉིས་ཡུལ་གོ་ས་དབྱེར་མེད་
 དུ་འདྲེས་པ། ལྷན་པས་ནི། གོང་བྱ་གཉིས་ཡུལ་འདབ་འབྱོར་དུ་ལྷན་པ། ལྷན་
 ཅིག་གི་འབྱུང་བས་ནི། རྒྱ་གཅིག་གིས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་གཉིས་སྒྲེ་འགག་གནས་
 གསུམ་རང་གཅིག་དུ་འཇུག་པ། ལྷ་པ་བྱ་བ་བསྐྱབས་པས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མཆན་
 ཉིད། མཐུན་པར་རྟོགས་པའི་ནི་ཤེས་རིག་གི་ཆོས་གཉིས་པན་ཚུན་བྱོགས་བྱས་ཏེ་
 དམིགས་པ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའོ། །ལྷན་པ་ལ་མཆན་ཉིད་ནི་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། ས་པོན་དུ་ལྷན་པ་ནི། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་
 བའི་མ་འོངས་པའི་ཆོས་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་རུང་དུ་གནས་པའི་གནས་སྐབས་
 ལ་བཏགས་པའི་ཐོབ་པ། དབང་དུ་ལྷན་པ་ནི། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་མ་
 འོངས་པའི་ཆོས་གང་འབད་རྩྱལ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་བཅའ་ན་འབྱུང་རུང་དུ་གནས་པའི་

གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཐོབ་པ། མངོན་གྱུར་དུ་ལྷན་པ་ནི། མེས་མ་ཅན་དུ་
བགྱང་བའི་ཚེས་གང་རང་གི་མཚན་ནིད་ གྱིས་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་
བཏགས་པའི་ཐོབ་པའོ། །མཚན་ནིད་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་དོན་མདོར་བསྡུས་པ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། དབྱེད་བྱ་
མངོན་རྟོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡུལ་བདེན་པ་རྣམ་ངེས། དབྱེད་པའི་ངོ་བོ་མངོན་རྟོགས་
ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་ཚེས་རྣམ་ངེས། དབྱེད་འབྲས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐོབ་པ་དང་འབེལ་
གཏམ་རྣམ་ངེས་སོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་པའི་མཚན་ནིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་
དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་བསྐྱེད་བྱ་མངོན་དུ་བྱ་བ་གང་རུང་དུ་
འཕགས་པ་ཁོ་ནས་གཟིགས་པ། ཡང་ན་ཀུན་བྱང་རྒྱ་འབྲས་གང་རུང་གི་ངོ་བོར་
རྣལ་འབྱོར་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།
བཞིར་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་བདེན་པ་དང་།
རྣམ་པར་བཞག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་པའི་
སྒྲིང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ནིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གདུལ་བྱས་བདེན་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་མིང་ཚིག་གི་སྒྲོ་ནས་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་རྣམ་
པར་བཞག་པའོ། །གཉིས་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་ནི། ལྷག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །
གསུམ་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་འཕྲུ་
མཚན་ནིད། མཚན་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ། མཚན་ནིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་

གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱེལ་སྟོང་པ་བདག་མེད་ཅིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 རྣལ་འབྱོར་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་གཤེས་པར་བྱ་བའི་བདེན་པའོ། །གཉིས་པ་
 ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྱི་ནང་གི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། མེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་།
 སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལོ། །མཆོན་ཅིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཡུང་པོ་དང་། བྱམ་མོང་གི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་
 ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཡུང་པོའོ། །དང་པོ་ལ་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔ་སྟེ། དཔྱུལ་བ་ནི། མི་
 དག་བ་ཆེན་པོས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ལ་ཡོངས་སྟོང་པའི་འགྲོ་བ། དུང་འགྲོ་ནི།
 མི་དག་བ་འབྲིང་གིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ལ་ཡོངས་སྟོང་པའི་འགྲོ་བ། ཡི་
 དྲགས་ནི། མི་དག་བ་ཆུང་དུས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ལ་ཡོངས་སྟོང་པའི་འགྲོ་བ།
 ཡང་ན་དེ་གཉིས་གོ་རིམ་བསྒྲུག་གོ། མི་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཆུང་དུས་འཕངས་
 པའི་རྣམ་སྒྲིན་ལ་ཡོངས་སྟོང་པའི་འགྲོ་བ། ལྷ་ལ་ཡང་འདོད་ལྷ་ནི། བསོད་ནམས་
 ཀྱི་ལས་ཆེན་པོས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ལ་ཡོངས་སྟོང་པའི་འགྲོ་བ། གཟུགས་
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ནི། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ལ་ཡོངས་
 སྟོང་པའི་འགྲོ་བའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་། ལྷག་མཐོང་གས་ཆེ་བ་དང་། ཞི་གནས་གས་ཆེ་བའི་མི་གཡོ་
 བ་ཞེས་སྟུང་པོ། །གཉིས་པ་ཉིས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་ནི། སྤྱི་བ་སྟུག་
 བསྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གོ་སྟོའོ། །གསུམ་པ་རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི།
 སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བཞི་པ་བདེན་པ་གཉིས་
 ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྟུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། རོན་དམ་པའི་

བདེན་པ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་གཉིས་ལས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱིས་པས་ཀྱང་མི་འདོད་
 པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཁོ་ནས་མི་འདོད་པའི་རང་
 བཞིན་དུ་ཤེས་པའོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། མི་
 རྟག་པ་ནི། རྟག་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པ་གྱུར་བའི་ངོ་བོར་ཡོངས་
 སུ་གཅད་པར་བྱ་བ། དབྱེ་ན། མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་གཉིས་སུ་
 འགྱུར་གྱང་། བསྐྱེལ་སྒྲིང་ཅིག་དང་། རྒྱུན་གྱིས་འཇིག་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །
 སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་ནི། གཅད་བ་དང་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་
 མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་གཅད་པར་བྱ་བ། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི།
 སྤུང་པོའི་ངོ་བོ་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་ཅུམ་ཡོངས་སུ་
 གཅད་པར་བྱ་བ། སྒྲིང་པའི་རྣམ་པ་ནི། སྤུང་པོ་དོན་གཞན་གྱི་བདག་དང་འབྲེལ་
 བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་གཉེན་པོར་བདག་གིས་དབང་བསྐྱུར་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་
 སུ་གཅད་པར་བྱ་བའོ། །ཡང་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིང་པ་
 ཉིད་གསུམ་སྟེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
 སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་པ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་སྒྲིང་པ་
 ཀུན་བདགས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་སྒྲིང་པ་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་སྒྲིང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །
 ཀུན་བདགས་ནི། གཞན་དབང་གི་གཟུང་བྱ་ལ་བདག་དང་ཚུལ་སྒྲོ་བདགས་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད། གཞན་དབང་ནི། ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་ལས་གཟུང་འཇོན་གཉིས་སྤྱང་

ཅན་དུ་སྒྲེས་པའི་ཀུན་རྟོག་ཡོངས་གྲུབ་ནི། གཞན་དབང་ཉིད་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་
སྒྲོང་པའི་ཆོས་ཉིད་དམ་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་རུང་ཡིན་པའོ། །
རྒྱས་པར་ནི་ཡི་གེ་བུར་ན་ཡོད་པ་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། མཚན་
ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྒྲེ་རྒྱེན་གྱི་
རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་སྤང་པར་བྱ་བའི་བདེན་པ། གཉིས་པ་ནི། ཉོན་
མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི།
མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྒྲེ་
རྒྱེན་གྱི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་སྤང་པར་བྱ་བའི་བདེན་པ། གཉིས་པ་ནི།
ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད།
དབྱེ་བ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྤང་བྱའི་རིགས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་
རབ་དུ་མ་ནི་བར་བྱེད་པ། གཉིས་པ་ནི་ལྷ་བ་དུག་གམ་ལྷའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཙུ་སྟེ་
བཤད་ཅིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ་ཀུན་སྒྲོར་སོགས་ཉེར་བཞི་ལས། དང་པོ་ཀུན་སྒྲོར་
ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སྤྱིད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྒྲོར་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས། དབྱེ་བ་
ལ་དགུ་ལས། རྩེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་སྒྲོར་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་
པའི་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ། ཁོང་ཁྱོད་ཀུན་སྒྲོར་ནི། ཡིད་དུ་
མི་འོང་བའི་ཡུལ་ལ་ཀུན་ནས་མཚར་སེམས་པའི་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འགྲུབ་
པར་བྱེད་པ། ར་རྒྱལ་གྱི་ནི། སེམས་ཁེངས་པའི་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འགྲུབ་

པར་བྱེད་པ། མ་རིག་པའི་ནི། གནས་ལུགས་ལ་སྒྲོངས་པའི་དབང་གིས་སྤྲུག་
བསྐྱེལ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ། ལྷ་བའི་ནི། ལོག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཆོལ་ཞིང་
ཞེན་པའི་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ནི།
ལོག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འགྲུབ་
པར་བྱེད་པ། བྲེ་ཆོམ་གྱི་ནི། དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་ཡིད་གཉིས་བྱ་བའི་དབང་
གིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ། དྲག་དོག་གི་ནི། གཞན་གྱི་ཕུན་ཆོགས་ལ་
སེམས་འབྱུགས་པའི་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ། སེར་སྤྲི་ཀུན་
སྤྲོད་ནི། ཡོ་བྱེད་ལ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འགྲུབ་པར་བྱེད་
པའོ། །འཆིང་བ་ནི། སེམས་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་འཆིང་བར་བྱེད་པ། དེ་ཡང་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་འཆིང་བ་སོགས་གསུམ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཆགས་པ་དང་། སྤང་བ་
དང་། སྒྲོངས་པའི་དབང་གིས་སེམས་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་འཆིང་བར་བྱེད་པའོ། །

བག་ལ་ཉལ་ནི། ཆོར་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་ངན་ལེན། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི། སེམས་ཉེ་
བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ། ཀུན་དགྱིས་ནི། བསྐྱེལ་གསུམ་བསྐྱེལ་བའི་ཆེ་སེམས་
ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱི་ཞིང་བར་ཆད་བྱེད་པ། དབྱེ་ན་རྒྱགས་པ་ལ་སོགས་པ་
བརྒྱད་དེ། བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཁུ་བོ་ནི་སྤྲིད་པའི་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་འབྱེར་བར་བྱེད་པའི་
ཉོན་མོངས་པ། དབྱེ་ན་བཞི་ལས། འདོད་པའི་ཁུ་བོ་ནི། འདོད་པ་ཆོལ་བ་ལ་
ཞུགས་པ་རྣམས་སྤྲིད་པའི་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་འབྱེར་བར་བྱེད་པ། སྤྲིད་པའི་ཁུ་བོ་ནི།

སྤྱིད་པ་ཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་སྤྱིད་པའི་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་དང་། ལྷ་བའི་རྒྱ་བོ་ནི།
 ལོག་པས་ཚངས་སྤྱོད་ཚོལ་བ་རྣམས་སྤྱིད་པའི་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་དང་། མ་རིག་པའི་
 རྒྱ་བོ་ནི། ཚོལ་བ་གསུམ་ཀ་སྤྱིད་པའི་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་འབྱེར་བར་བྱེད་པའོ། །སྤྱོད་
 བ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འབྲལ་བའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉོན་མོངས། དབྱེ་ན་
 འདོད་པའི་སྤྱོད་བ་སོགས་བཞིའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི། རབ་བྱུང་དང་ཁྲིམ་པའི་
 རྩོད་པའི་རྩ་བ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་འདོད་འདུན། དབྱེ་ན་འདོད་པ་དང་། ལྷ་
 བ་དང་། རྩལ་བྲིམས་དང་། བརྩལ་ཞུགས་དང་། བདག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་
 དང་བཞིའོ། །གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འདོད་ཡོན་ལ་འདུན་ཅིང་ཆགས་པ། ལྷ་བར་
 གྱུར་པ་དུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པ། ལྷ་རན་དང་འབྲེལ་བའི་རྩལ་
 ཞུགས་ལ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པ། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་འདུན་ཞིང་
 ཆགས་པའོ། །མདུད་པ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་
 ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉོན་མོངས། སྤྱིབ་པ་ནི་བསྐྱབ་གསུམ་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་དགོ་
 བའི་ཕྱོགས་མི་ཉོགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་སོ། །ཐ་བ་ནི། སེམས་བྱུང་
 གཉེན་པོས་དབྲལ་དཀའ་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས། གྲི་མ་ནི། འཆལ་རྩལ་གྱི་གྲི་
 མ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས། སྤྱིག་པ་ནི། ཡུན་རིང་དུ་རྣམ་པར་འཆོ་བར་
 བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས། ཟུག་དུ་ནི། ལུས་སེམས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས།
 ཅི་ཡང་ནི། འཇིགས་པ་དང་འཁོན་སོགས་རྣམ་གཡེང་མང་པོའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་
 ཉོན་མོངས། ཉེས་སྤྱོད་ནི། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཀུན་ནས་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས།

ཟག་པ་ནི། སྤྲིང་མཆེད་དུག་གི་སྤྲིང་ནས་སྤྲིང་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་འབྲོ་བར་བྱེད་པའི་
 ཉོན་མོངས། ཡོངས་པ་ནི། སྤྲིང་པའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་འདྲེན་པའི་ཉོན་མོངས།
 འབྲུག་པ་ནི། ལུས་སེམས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས། འཐབ་
 པ་ནི། འཐབ་ཚུང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ནི། སྤྲིང་པ་
 དང་སྤྲིང་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་མཚན་མ་སོགས་སུ་བཟུང་བས་ལུས་སེམས་གདུང་བར་
 བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས། རིམས་ནད་ནི། རིམས་ལྟར་ལུས་སེམས་ལྟག་པར་གདུང་
 བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས། བྱུང་བ་ནི། སྤྲིང་པའི་ལུས་སྤྲོ་ཚོགས་འབྲུབ་པར་
 བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས། གནས་ནི། དགོ་བ་ལ་སྤྲིང་བའི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཉོན་
 མོངས་སོ། །

བཞི་པ་སྤྲང་བྱའི་རིགས་ནི། མཐོང་སྤྲང་གི་རིས་དང་། སྤྲོམ་སྤྲང་གི་རིས་
 སོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཞོམ་
 པར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས། དཔྱེན་བདེན་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཞི་ལས། སྤྲུག་
 བསྐྱེད་མཐོང་སྤྲང་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚུལ་བཟོད་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ། ཀུན་
 འབྱུང་མཐོང་སྤྲང་ནི། ཀུན་བྱུང་ཚུལ་བཟོད། འགོག་པ་མཐོང་སྤྲང་ནི། འགོག་པ་
 ཚུལ་བཟོད། ལམ་གྱི་མཐོང་སྤྲང་ནི། ལམ་བདེན་ཚུལ་བཟོད་གྱིས་གཞོམ་པར་
 བྱའོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་ན་བཅུ་བཅུ། གཟུགས་དང་གཟུགས་
 མེད་པའི་ཁམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བོར་བས་དགུ་དགུ་སྟེ། མདོར་ན་མཐོང་སྤྲང་གི་ཉོན་
 མོངས་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྤྲོམ་སྤྲང་ནི། ཚུལ་ཉིད་མཐོང་བེན་

གོམས་པས་གཞིམ་པར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས། དབྱེ་ན་ས་དགུ་ལ་ཆེ་འབྲིང་དགུ་དགུའི་
 བྱེ་བྲག་གིས་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཅིག་གོ། །ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ལ། མཚན་ཉིད་ནི། ཡང་
 སྤྱིད་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ལས། དབྱེ་ན་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་
 པའི་ལས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དག་མི་དག་ལ་སེམས་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་
 སེམས་པ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱིད་གིས་བསྐྱུས་པའོ། །དབྱེ་ན་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་
 ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་སོ། །དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ། འདོད་པའི་དག་བ་ལ་སེམས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་དག་བ་ལ་
 སེམས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དག་བ་ལ་སེམས་གཡོ་
 བར་བྱེད་པའི་སེམས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲོ་གསུམ་ཀྱི་དག་མི་དགའི་ལས་ལ་སེམས་པ་དེའི་དུས་
 ཀྱི་ཀུན་སྤྱིད་གིས་བསྐྱུས་པའོ། །དབྱེ་ན་ལུས། རག་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་སྟེ། གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྟོབས་ལྷན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་
 དང་། རག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེ་དང་། ལུས་རག་གི་བྱ་བར་མ་ཐོན་པའི་ཡིད་
 སྟོབས་ལྷན་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་སེམས་པའོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་མི་དག་བ་
 དང་། དག་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང་གསུམ་སྟེ། སྒྲོག་གཅོད་པ་ནི། བསམ་
 བཞིན་དུ་མ་ཞོར་བར་གཞན་གྱི་སྒྲོག་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་རིག་དང་
 ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་སེམས་པ། ས་བྱིན་ལེན་ནི། མཐུའམ་འཇབ་བུས་གཞན་
 ཀྱི་ཡོ་བྱད་བདག་གིར་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་དང་། ལོག་གཡེམ་ནི། བཞོད་བྱ་མ་ཡིན་

པ་ལ་བགོད་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་རིག་དང་ལྡན་ཅིག་དུ་འདུག་པའི་སེམས་
 པའོ། །དགེ་བ་ལ་ཡང་སྟོག་གཅོད་སྟོང་བ་ལ་སྟོགས་གསུམ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
 སྟོག་གཅོད་སྟོང་བའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་རིག་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་སེམས་པ་ཞེས་སྟོགས་
 སྐྱར་རོ། །རག་གི་ལས་ལ་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ།
 རྩུམ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་གཞན་དུ་གནས་པ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་གཞན་དུ་སྟོན་
 པའི་རག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་སེམས་པ། ལྷ་མ་ནི། ལ་རོལ་
 པོ་དབྱེ་བའི་བྱིར་དུ་སྦྱས་པའི་རག་གི་དང་། ཚིག་རྩུབ་ནི། གཞན་གྱི་ཞེ་བསྟོག་
 པར་བྱེད་པའི་རག་གི་དང་། རྒྱལ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཚིག་དང་ལྡན་ཅིག་
 པའི་སེམས་པའོ། །དགེ་བ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། དེ་དག་སྟོང་བའི་སེམས་པའོ། །ཡིད་
 ཀྱི་ལས་ལ། མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྒྱབ་
 སེམས་ཀྱི་ལས་ནི། གཞན་གྱི་ཡོ་བྱད་མཐུའམ་འཇབ་བུས་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་
 པ་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་སེམས་པ། གཞོད་སེམས་ཀྱི་ལས་ནི། གཞན་ལ་ཐོ་འཆམ་
 པར་འདོད་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བའི་ལས་ནི། ལས་འབྲས་སྟོགས་ལ་སྐྱར་པ་
 འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་སེམས་པའོ། །དགེ་བ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ།
 དེ་དག་སྟོང་བའི་སེམས་པའོ། །

ཡང་ལས་ལ་གཉིས་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 གོ། །དང་པོ་ནི། ལས་གང་རྣམ་སྟོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། ལས་གང་རྣམ་སྟོན་དེ་ཉིད་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་བྱད་པར་ཅན་དུ་འབྲུབ་

བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་ལས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་བའི་ལས་དང་། ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་ལས་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། སྒོ་ད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་
 ལས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལས་སོ། །ཡང་ལས་
 ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲོམ་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བར་མའི་ལས་སོ། །དང་པོ་
 ལ། མཆོན་ཉིད་ནི། འཆལ་ཚུལ་སྒྲོང་བའི་སེམས་པ། དབྱེ་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་
 པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 མཆོན་ཉིད་ནི། བར་བྱུང་གི་སྒྲོམ་པ་གང་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་མི་ཁོན་ལ་བརྟེན་པ། དབྱེ་ན་
 རིགས་བརྒྱད་ལས། དགེ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་ནི། ལུས་ངག་གི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་
 སྒྲོང་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་བར་བྱུང་གི་སྒྲོམ་པ་གང་སྒྲིས་པའི་རྒྱད་ལ་བརྟེན་པ།
 དགེ་སྒྲོང་མའི་སྒྲོམ་པ་ནི། དེ་གང་བུད་མེད་གྱི་རྒྱད་ལ་བརྟེན་པ། དགེ་ཚུལ་གྱི་
 སྒྲོམ་པ་ནི། སྒྲང་བྱ་བཙུ་སྒྲོང་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་བར་བྱུང་གི་སྒྲོམ་པ་གང་སྒྲིས་པ་
 ལ་བརྟེན་པ། དགེ་ཚུལ་མའི་སྒྲོམ་པ་ནི། དེ་གང་བུད་མེད་ལ་བརྟེན་པ། དགེ་སྒྲོབ་
 མའི་སྒྲོམ་པ་ནི། ཅུ་བའི་ཆོས་དྲུག་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཆོས་དྲུག་རྣམས་སྒྲོང་བས་རབ་
 ཏུ་བྱེ་བའི་བར་བྱུང་གི་སྒྲོམ་པ་གང་བུད་མེད་ལ་བརྟེན་པ། དགེ་བསྟོན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི།
 སྒྲང་བྱ་ལྟ་སྒྲོང་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་བར་བྱུང་གི་སྒྲོམ་པ་གང་སྒྲིས་པ་ལ་བརྟེན་པ།
 དགེ་བསྟོན་མའི་ནི། དེ་གང་བུད་མེད་ལ་བརྟེན་པ། བསྟོན་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི།
 སྒྲང་བྱ་བརྒྱད་སྒྲོང་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་བར་བྱུང་གི་སྒྲོམ་པའོ། །

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་

གཏན་གྱིས་འཆལ་ཚུལ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་
 སྤྱོད་ས་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་པ། དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་ས་དུག་གིས་བསྐྱུས་པ་དུག་
 གོ་གསུམ་པ་ཟག་མེད་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 བསམ་གཏན་གྱིས་འཆལ་ཚུལ་ཀུན་སྤྱོད་གི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དུངས་ནས་
 སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ས་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་པ། དབྱེ་ན་འཆལ་ཚུལ་ཀུན་སྤྱོད་གི་ཉོན་མོངས་
 པ་སྤྱོད་ས་གཅིག་སྤངས་པ་དང་། ལལ་ཆེར་སྤངས་པ་དང་། མཐའ་དག་སྤངས་པ་
 དང་། རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་བཞི་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། རྒྱན་
 ཞུགས་དང་། བྱིར་འོང་དང་། བྱིར་མི་འོང་དང་། དབྱ་བཙོམ་པའི་འབྲས་བུས་
 བསྐྱུས་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་སོ། །སྤྱོད་པ་མིན་པ་ནི། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་མཐའ་
 གཅིག་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་པའོ། །བར་མའི་ལས་ནི། སྤྱོད་ལྡན་དང་སྤྱོད་མིན་
 ཅན་གཉིས་ཀའི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བའི་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བའི་ལས་སོ། །
 ཡང་ལས་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་བར་ངེས་པའི་ལས་དང་། མ་ངེས་པའི་ལས་ཏེ། གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ། ལས་གང་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྡན་པ་
 དང་། བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ཡན་ལག་གང་དུང་དང་མི་ལྡན་པའི་ལས་སོ། །ཡང་
 སྤྱོད་ངེས་ལ་གསུམ་ལས། མཐོང་ཚུལ་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་ནི། ཡུལ་ཁུད་པར་ཅན་ནམ་
 བསམ་པ་དུག་པོའི་སྤྱོད་ས་གྱིས་ལས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་
 ནས་སྤྱོད་འགྱུར་ནི། ལས་གང་གི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་བྱས་པའི་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱོད་པ།
 ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་ནི། ལས་གང་གི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་བྱས་པའི་ཆོ་དེའི་སྤྱོད་

བ་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དུ་སྒྲིང་བའོ། །ཡང་ལས་ལ་གསུམ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་དཀར་བ།
 གཅིག་ཏུ་གནག་པ། དཀར་ནག་འདྲེས་མའི་ལས་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། བསམ་
 སྒྲིང་གཉིས་ཀ་དག་བ་དང་། བསམ་སྒྲིང་གཉིས་ཀ་མི་དག་བ་དང་། བསམ་སྒྲིང་
 གང་རུང་དག་མི་དག་བའོ། །

གསུམ་པ་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། རྒྱུ་མཆོད་ཉིད་ནི།
 ཡང་སྤྲོད་པར་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་འཛིག་པའི་བྱེད་ཀྱ། ཀྱན་འབྱུང་ནི། ལས་ཀྱི་
 བག་ཆགས་མཐུན་པར་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འགྲོ་བ་རིགས་མཐུན་
 པར་འབྱུང་བའི་བྱེད་ཀྱ། རབ་ཏུ་སྒྲིབ་པའི། འགྲོ་བ་རིགས་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱང་
 རྣམ་པ་སོ་སོ་ཐ་དང་པར་འབྱུང་བའི་བྱེད་ཀྱ། རྒྱུན་ནི། ལུས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་
 བྱེད་པ་དང་ཐོབ་པ་འདྲའ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ཀྱའོ། །

གསུམ་པ་འགོག་བདེན་ལ། མཆོད་ཉིད། མཆོད་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ།
 མཆོད་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགོག་པ་ཞི་བ་གྲ་མོམ་ངེས་འབྱུང་
 གི་རྣམ་པར་རྣལ་འབྱོར་བས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་བདེན་པ།
 གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཀྱི་འགོག་པ་དེ་ཡང་དགྲ་ལས། བདེན་པའི་འགོག་པ་ནི། འཛིག་ཏེན་
 པའི་ལས་ཀྱིས་སྤང་བའི་ས་བོན་ཉམས་སྤང་བའི་འགོག་པ། དོན་དམ་པའི་འགོག་
 པ་ནི། འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལས་ཀྱི་སྤང་བའི་ས་བོན་དུངས་ནས་སྤང་བའི་
 འགོག་པ། ཡོངས་སུ་མ་རྩོགས་པའི་ནི། འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱས་
 པའི་འགོག་པ། ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ནི། མི་སྒྲོབ་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་

འགོག་པ། རྒྱུན་དང་བཅས་པའི་ནི། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འབྲས་བུས་
 བསྐྱས་པའི་འགོག་པ། རྒྱུན་མེད་པའི་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འབྲས་བུས་
 བསྐྱས་པའི་འགོག་པ། ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ནི། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་
 ཤིང་ཟག་བཅས་གྱི་ཡུང་པོ་མ་འགགས་པའི་འགོག་པ། ལྷག་མ་མེད་པའི་ནི། ཟག་
 བཅས་མ་ལུས་པ་འགག་པའི་འགོག་པ། ཟུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་འགོག་པ་ནི།
 སྤྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་འགོག་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། འགོག་
 པའི་རྣམ་པ་ནི། རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ། ཞི་བ་ནི།
 འབྲས་བུ་མ་འོངས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ། གྱུ་ཚོམ་པ་ནི་དེ་
 གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བས་དོན་དམ་པར་གཙང་བདེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ། དེས་
 འབྱུང་ནི། གཏན་དུ་ཕན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའོ། །

བཞི་པ་ལམ་བདེན་ལ། མཆོམ་ཉིད། མཆོམ་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ།
 མཆོམ་ཉིད་གྱི་དོན་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་སྐྱབ་པ་རིགས་པ་
 དེས་འབྱེན་གྱི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྐྱེན་པར་བྱ་བའི་
 བདེན་པ། གཉིས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ཚོགས་གྱི་ལམ། སྒྲིང་བའི་ལམ། མཐོང་བའི་ལམ།
 སྒྲོམ་པའི་ལམ། མཐར་ཐྱིན་པའི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་མཆོམ་ཉིད་ནི། གང་
 བསྐྱོམས་པས་སྤང་བྱ་སྤང་རུང་དང་། གཉེན་པོ་སྟེ་རུང་གི་ངོ་བོར་རྒྱུད་སྟེན་པར་
 བྱེད་པའི་ལམ། གཉིས་པ་ལ་མཆོམ་ཉིད་ནི། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་
 བསྐྱོམས་པས་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཉམས་སྤྲད་པར་བྱེད་པའི་ཏིང་

དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ། དབྱེན་བཞི་ལས། གྲོང་ནི། བདེན་བཞིའི་རྣམ་
 པའམ་བཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཆོངས་ལྷན་དང་བཅས་པ། ཕྱི་མོ་ནི། དེ་ལ་གསལ་སྒྲུང་
 མཆེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་དང་། བཟོད་པ་ནི། དེ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཆེར་ཐོབ་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་གང་ཞིག་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱོད་གསལ་གཅིག་
 ལ་ཞུགས་པ། ཆོས་མཆོག་ནི། དེ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སོ་སྐྱེའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ཞིག་བདེན་པ་མངོན་ཏྲོགས་དངོས་སུ་འབྱེན་ཅུས་པའོ། །ཡང་
 ར་སྒྲོར་ལམ་ནི། ཆོགས་ལམ་ཅམ་དང་བྱུན་མོང་བ་དང་། བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་གང་གི་རིགས་ཆོགས་ལམ་ནས་ཀྱང་ཡོད་པ་ད་
 ར་སྒྲོར་ལམ་གྱི་ངོ་པོར་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སོ་
 སྐྱེའི་སྒྲོམ་བྱུང་། དབྱེན་གྲོང་སོགས་བཞིའོ། །གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ལ་མཆོན་ཉིང་ནི།
 བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིང་དང་དེ་རྟོགས་བྱེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲར་མ་རྟོགས་པ་གསལ་དུ་
 རྟོགས་པའི་མངོན་ཏྲོགས། དབྱེན་སྐད་ཅིག་མའི་དབྱེ་བས་བཅུ་དྲུག་ལས། སྤྱུག་
 བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། སྤྱུག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིང་སྒྲར་མ་
 རྟོགས་པ་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ། སྤྱུག་
 བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་གང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ།
 སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིང་གཞན་
 རིག་གི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲར་མ་རྟོགས་པ་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། སྤྱུག་བསྐྱལ་

ལ་རྩེས་སུ་ཤེས་པ་ནི། སྤྱུག་བསྐྱལ་རྩེས་བཟོད་དེ་ཉིད་གཞན་རིག་གི་ཚུལ་གྱིས་
 སྒྲུབ་མ་རྟོགས་པ་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། བདེན་པ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ཚེས་
 བཟོད་ཚེས་ཤེས་རྩེས་བཟོད་རྩེས་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་པའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །བཞི་པ་སྒྲིམ་ལམ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། སྒྲིམ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 ལམ། དབྱེ་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིམ་
 ལམ་དང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི། སྒྲིམ་ལམ་གང་
 ཞིག་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །མཆོན་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། བསམ་
 གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། ཡན་ལག་གི་
 སྒྲིམ་པ་འོག་ས་ལས་རིས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྷན་དང་
 བཅས་པའམ་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་གང་དུང་གིས་བསྐྱུས་པ། དབྱེ་ན། སྒྲིམ་པ་འཇུག་གི་
 བསམ་གཏན་དང་། སྒྲིབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི།
 སྒྲིབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་གང་གཟུགས་
 ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བ། དབྱེ་ན་རོ་བོའི་སྒྲིམ་པ་དག་པ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་
 ཅན་དང་། ཟག་མེད་གསུམ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། སྒྲིམ་པ་འཇུག་གི་བསམ་
 གཏན་གང་འཛིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་རྩེ་གཅིག་པས་བསྐྱུས་པ། དེ་གང་རང་སའི་
 ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རབ་དུ་མ་ཞི་བར་བྱས་པ། དེ་གང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 དགེ་བས་བསྐྱུས་པའོ། །དག་པ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན། གནས་པ་ཆ་
 མཐུན། ཁུད་པར་ཆ་མཐུན། རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། དག་པ་

པའི་བསམ་གཏན་གང་མཐུག་ཐོགས་སུ་ཞོན་མོངས་སྒྲིབ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པ།
 དེ་གང་རང་སའི་དག་པ་པའི་བསམ་གཏན་གཞན་འདྲིན་པ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པ།
 དེ་གང་གོང་སའི་ཏིང་ལེ་འཛིན་གཞན་བསྐྱེད་པ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པ། དེ་གང་
 ཟག་མེད་བསྐྱེད་པ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའོ། །

ཞོན་མོངས་ཅན་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། ལྷ་བ་ཤས་ཆེ་བ། ཐེ་ཆོས་ཤས་ཆེ་བ།
 ར་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ། སྤེད་པ་ཤས་ཆེ་བ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ལྷ་བར་གྱུར་པ་དུག་
 ཅུ་ཅུ་གཉིས་ལས་གང་རུང་གིས་མ་རུངས་པར་བྱས་པའི་བསམ་གཏན། འཛིག་
 ཏེན་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བར་པར་སོམ་ནི་ཟ་བས་མ་རུངས་པར་དང་། ར་རྒྱལ་
 གྱིས་མ་རུངས་པར་དང་། སྟོམས་འཐུག་གི་བདེ་བ་ལ་སྤེད་པས་མ་རུངས་པར་
 བྱས་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །སྤེད་བྱའི་སྒྲིབ་ས་བསམ་གཏན་དང་པོ། གཉིས་པ།
 གསུམ་པ། བཞི་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། ཡིད་མི་བདེ་བ་ལས་ངེས་པར་
 འབྱུང་ཞིང་ཏྲོག་དཔྱེད་གང་རུང་གི་སས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཆུངས་
 ལྷན་དང་བཅས་པ། དབྱེན་ཉེར་བསྟོགས། དངོས་གཞི་ཙམ་པོ། དངོས་གཞི་ཁྱད་
 པར་ཅན་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་
 དགོ་བ། དབྱེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དུག་སྟེ། མཆན་ཉིད་རབ་དུ་རིག་པ། མོས་པ་
 ལས་བྱུང་བ། དབེན་པ། དགའ་བ། བསྐྱེད་པ། དཔྱེད་པ། སྒྲོར་བ་མཐའི་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་

ལ་ནི་བར་ལྟ་བའི་ཐོས་བསམ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་བྱང་མི་མགུན་
ཕྱོགས་སྒྲིབ་བའི་མགུ་མ་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་གསུམ་སྒྲིབ་
བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་འབྲིང་གསུམ་སྒྲིབ་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བལ་
ཆེར་སྤངས་པས་ཟད་པར་སྤངས་མ་སྤངས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
ཆུང་བུ་གསུམ་སྒྲིབ་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །བསམ་གཏན་ལྷག་མ་གསུམ་དང་།
གཟུགས་མེད་བཞིའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་
རྣམས་ཀྱང་འདི་ལས་དཔགས་ཏེ་ཅི་རིགས་པར་གྲེས་པར་བྱའོ། །དངོས་གཞི་ཙམ་
པོ་ནི། རྟོག་དཔྱོད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དབེན་པ་
ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བདེ་པར་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་
ཅན་ནི། དཔྱོད་པ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་རྟོག་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །

བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི། རྟོག་དཔྱོད་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་
ཅེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དབྱེ་ན། ཉེར་བསྟོགས་དང་། དངོས་
གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤང་ལྟར་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཉེར་བར་ཏུ་སྤང་བ་
གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་རྟོག་དཔྱོད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་
ཅེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། གང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་
བདེ་པར་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི། ཡིད་བདེ་

ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་སོགས་གང་བདེ་བའི་སས་བསྐྱས་པ།
 དབྱེ་ན་ཉིད་བསྒྲུགས་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲུར་ལྷུར་ལ། གཉིས་
 པ་ནི། དྲན་ཤེས་བཞིན་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་ཞིང་དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའོ། །
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི། བདེ་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་
 སོགས་གང་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པ། དབྱེ་ན་ཉིད་བསྒྲུགས་དང་དངོས་གཞི་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲུར་དང་འདྲ་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི། དྲན་པ་དང་བཏང་སྒྲོམས་
 གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་བདེ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་ཆོར་བ་བཏང་
 སྒྲོམས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲེ་བའི་བསམ་གཏན་ནི།
 སྒྲོམས་འདུག་གི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་
 བསམ་གཏན། དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་
 ཡང་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཆངས་ངེས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲེ་བ་གསུམ་གསུམ་ཡིན་ལ། བཞི་
 པ་ལ་སོ་སྒྲེའི་གནས་གསུམ་དང་འཕགས་པའི་གནས་ལྷ་སྒྲེ་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་
 གཟུགས་མེད་ལ། མཆན་ཉིད་ནི། དམིགས་རྣམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འོག་ས་ལས་ངེས་པར་
 འབྱུང་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་མཆུངས་ལྷན་དང་བཅས་པའམ་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་
 གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པ། དབྱེ་ན། སྒྲོམས་འདུག་དང་། སྒྲེ་བའི་གཟུགས་མེད་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མཆན་ཉིད་ནི། སྒྲུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་
 པ་གང་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ། དབྱེ་ན་དེ་བའི་སྒྲོ་ནས། དང་པོ་གསུམ་

ལ་དག་པ་བ། ཉོན་མོངས་ཅན། ཟག་མེད་དང་གསུམ་གསུམ་ཡོད་ལ། བཞི་པ་ལ་
 ཟག་མེད་བོར་བས་གཉིས་སོ། །དག་པ་བ་ལ་ཡང་དང་པོ་སྤྲ་མ་གསུམ་ལ་ཆ་མཐུན་
 བཞི་ཀ་ཡོད་ལ། བཞི་པ་ལ་ཁུད་པར་ཆ་མཐུན་བོར་བས་གསུམ་སོ། །ཉོན་མོངས་
 ཅན་ལ་ཡང་ལྟ་བ་ཤས་ཆེ་བ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ལ་མཛོན་ཤེས་མི་བརྟེན་པས་
 ལྟ་བའི་རྣམ་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱང་སྤྲ་མ་ལས་དཔག་སྟེ་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་སའི་སྟོན་ས་བཞི་སྟེ། རས་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆོད་ཀྱི་སྟོམས་
 འདུག་ནི། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 མཆོངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་གང་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བུལ་བ། དབྱེ་ན་
 ཉིད་བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྲ་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི།
 གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བུལ་ཞིང་ནམ་མཁའི་དམིགས་པ་ལ་གསལ་སྤྲང་
 རྫོགས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཆོངས་ལྷན་དང་བཅས་པའོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་
 ཡས་ནི། རས་མཁའི་འདུ་ཤེས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཆོངས་
 ལྷན་དང་བཅས་པ་གང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བུལ་བ། དབྱེ་ན་ཉིད་བསྟོགས་
 བོ་སྤྲ་ཞིང་། དངོས་གཞི་ནི་རས་མཁའི་འདུ་ཤེས་དང་བུལ་ཞིང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་
 པ་ལ་གསལ་སྤྲང་རྫོགས་པའི་ཅེ་གཅིག་པ་སོགས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་ནི། རྣམ་
 ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་གང་
 ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བུལ་བ། དབྱེ་ན་ཉིད་བསྟོགས་བོ་སྤྲ་ཞིང་། དངོས་

གཞི་ནི། བཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དམིགས་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་རྫོགས་པའི་ཅེ་གཅིག་
 པ་སོགས་དང་། མིང་ཅེའི་སྒྲིམས་འདུག་ནི། བཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་
 ལས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཅེ་གཅིག་པ་སོགས་གང་འདུ་ཤེས་ཡོད་མིན་མེད་
 མིན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་སྤྲུལ་བ། དབྱེན་ཅིང་བསྒྲགས་ནི་སྤྲུལ་ཞིང་། དངོས་གཞི་ནི།
 འདུ་ཤེས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་རྫོགས་པའི་སེམས་ཅེ་
 གཅིག་པ་མཆོངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །

སྐྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་པ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། རྣམ་སྤྲུལ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆོད་
 དང་། རྣམ་ཤེས། ཅི་ཡང་མེད། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆོད་སྟེ།
 རྣམ་སྤྲུལ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱི་སྒྲིམས་འདུག་གི་རྣམ་སྤྲུལ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ། །གཞན་གསུམ་ལ་
 ཡང་སྐྱུང་འོ། །དབྱེན་རེ་རེ་ལ་ཡང་། མཐོ་ལ་བཟང་བ། མཐོ་ལ་ངན་བ། དམའ་
 ལ་བཟང་བ། དམའ་ལ་ངན་པ་བཞི་བཞིར་འགྱུར་འོ། །དེ་ལ་མཐོ་བ་ནི་ཆོ་རིང་བ།
 དམའ་བ་ནི་ཆོ་ལྔ་བ། བཟང་པོ་ནི། རྣམ་མེད་སྤྲུལ་ཤེས་ཀྱི་ལྡན་པའི་སྐྱེ་མེད་པ།
 ངན་པ་ནི་དེ་ལས་བསྒྲེག་པའོ། །གཉིས་པ་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་
 ལ་སྒྲིམ་ཅིང་ནི། སྒྲིམ་ལམ་གང་བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་ཅན་འོ། །དབྱེན། ལྷག་
 མཐོང་གི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་དང་། ཞིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་དང་གཉིས་ཏེ།
 འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་དང་
 མཆོངས་ལྡན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འོ། །དང་པོ་ལ། ལྷག་བསྐྱུལ། ཀྱན་འབྱུང་། འགོག་

པ། ལམ་ཤེས་པ་བཞིའོ། །དེ་དག་གིས་སྟུག་བདེན་གྱི་ཚེས་ཉིད་མཐོང་བྱིན་གོམས་
 བར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་སྟུར་རོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་། ཚེས་ཤེས་པའི་
 ཕྱོགས་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་གཉིས་ཏེ། བདེན་བཞིའི་ཚེས་ཉིད་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །གཉིས་པ་ཞི་གནས་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་བསམ་
 གཏན་ས་དུག གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་སྟེ་དགུའོ། །ཡང་ལམ་
 ཚེན་པོ་འབྲིང་ཆུང་དུ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ནི་གཞུང་དུ་
 གསལ་ལོ། །ཡང་སྤང་བྱའི་རྣམ་པ་རེ་རེ་སྤྲོང་བ་ལ་ལམ་བཞི་བཞི་སྟེ། སྤྲོང་བ་དང་།
 བར་ཆད་མེད་པ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཁུད་པར་གྱི་ལམ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ལམ་
 གང་གིས་སྤང་བྱའི་ཉམས་སྤང་ཅིང་བར་ཆད་མེད་ལམ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ། ལམ་
 གང་གིས་སྤང་བྱ་འཛོམས་ཤིང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ། ལམ་གང་གིས་
 སྤང་བྱ་འགགས་པའི་རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་སྤང་བྱ་གཞན་སྤྲོང་བའི་རྩྱལ་བ་
 དང་བྲལ་བ། ལམ་གང་གིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་
 ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་ཁུད་པར་དུ་འཕགས་པར་བྱེད་པའོ། །

ཡང་སྤང་བྱ་རེ་རེ་ལ་གཉིན་པོ་བཞི་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པ།
 སྤྲོང་བ། རྟེན། ཐག་བསྤྲོང་བ་གཉིན་པོ་སྟེ། ཐོག་མར་སྤང་བྱ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་
 ལྟ་བུ། དེའི་འོག་དུ་སྤང་བྱའི་རྣམ་མཐུ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ། དེའི་འོག་དུ་སྤང་བྱ་
 འགགས་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཐོབ་པ་འཛོམས་པའི་བྱ་བ་ཅུམ་བྱེད་པ། དེའི་འོག་དུ་

སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབས་པ་སྒྲུབ་མི་ལྟོག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་གཉེན་པོ་གཞན་གོམས་པར་བྱེད་
 པའོ། །ཡང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་
 གཅིག་སྟེ། དང་པོ་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ནི་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་
 པ་སྟེ། མཆན་ཉིད་ནི། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོར་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་
 རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་
 མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དབྱེ་ན། ལུས། ཆོར་བ། སེམས། ཆོས་དྲན་པ་ཉི་
 བར་བཞག་པ་བཞི་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ལུས་གཙང་བར་འཛིན་པའི་གཉེན་
 པོར་བྱིན་ར་གི་ལུས་ལ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་བདག་མེད་པ། རང་གི་མཆན་ཉིད་མི་གཙང་
 བར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་དང་། ཆོར་བ་བདེ་བར་འཛིན་
 པའི་གཉེན་པོར་བྱིན་ར་གི་ཆོར་བ་ཀུན་སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པ་སོགས་དང་།
 སེམས་རྟག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་བྱིན་ར་གི་སེམས་ཀུན་སྐད་ཅིག་མར་སོ་
 སོར་རྟོག་པ་སོགས་དང་། ཆོས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་བྱིན་ར་གི་ཆོས་
 ཀུན་བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
 ལམ་ནི་ཡང་དག་པར་སྒྲེང་བ་སྟེ། མཆན་ཉིད་ནི། དྲན་པ་ཉིད་བཞག་ཐོབ་པའི་
 འོག་ཏུ་སྒྲུབ་གཉེན་ལ་སྒྲུབ་དོར་རྩོལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་
 པའོ། །དབྱེ་ན། མི་མཐུན་བྱོགས་མ་བསྐྱེད་པ་མི་བསྐྱེད་པ། སྐྱེས་པ་ཉམས་པར་
 བྱེད་པ། གཉེན་པོའི་བྱོགས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་གིང་འཕེལ་
 བར་བྱེད་པ་དང་བཞི་སྟེ། མཆན་ཉིད་ཀྱང་སྤྱོད། །གསུམ་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་

སྒྲིབ་པའི་ལམ་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱ་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ནི། ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་པ་
ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅི་
གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དབྱེ་ན། འདུན་པ། བརྩོན་འགྲུས།
སེམས་པ། དབྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་སྟེ། ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་པ་ཐོབ་པའི་
འོག་ཏུ་གུས་སྒྲིབ་གྱི་སྒྲོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། རྟག་སྒྲིབ་གྱི་སྒྲོབས་
གྱིས་ཐོབ་པའི་དང་། སྒྲིབ་སྒྲུ་མ་ལ་གོམས་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་དང་། ཆེ་
འདིར་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ། །
སྟེ་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཆོགས་ལམ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་གནས་
སྐབས་སུ་བསྒྲོམ་ལོ། །བཞི་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ལམ་ནི། དབང་
པོ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ནི། བདེན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྣམ་བུར་
གི་དབང་པོ་གང་དྲོད་ཅིའི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའོ། །དབྱེ་ན་དང་པ།
བརྩོན་འགྲུས། དུན་པ། ཉིང་རེ་འཛིན། ཤེས་རབ་སྟེ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཡིད་
ཆེས་པ། སྒྲོ་བ། མི་བརྗེད་པ། ཅི་གཅིག་པ། མོ་མོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་ནོ། །ལྷ་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ནི་སྒྲོབས་རྣམས་ཏེ།
མཚན་ཉིད་ནི། མི་མཐུན་སྒྲོགས་གྱིས་མི་བརྗེ་བའི་རྣམ་བུར་གི་དབང་པོ་གང་བཟོད་
མཆོག་གི་གནས་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དབྱེ་ན་དབང་པོ་ལྷ་ར་ལོ། །
དུག་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། མཚན་ཉིད་ནི།
བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་མཐོང་ལམ་གྱིས་

པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ ཡང་དག་པའི་ཆོག་པ་ནི། ལྷ་བས་ཇི་ལྷ་པ་ཡོངས་སུ་
 བཅུད་པ་ལྷ་པ་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དག་ཀུན་ནས་སྒྲིང་བའི་ཡན་ལག་ དག་ནི།
 རང་སྒྲིང་བ་པོ་ལྷ་བ་རྣམ་དག་དང་ལྷན་པར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་དག་གི་
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད། ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི། རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ཚུལ་བྲིམས་
 རྣམ་དག་ཏུ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ལུས་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད། འཆོ་
 བ་ནི། མ་དག་པའི་འཆོ་བ་སྒྲིང་བར་བྱེད་པའི་ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་འཆོ་བ་རྣམ་
 དག་ཏུ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ ཅུ་ལ་བ་ནི། སྒྲིམ་སྒྲིང་གི་ཉོན་
 མོངས་པ་སྒྲིང་བ་ལ་སྒྲིང་བའི་བརྩོན་འགྲུས། དྲན་པ་ནི། ཕྱིར་ཁྱོད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམ་པར་སྒྲིང་བའི་ཡན་ལག་ ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། མཛོད་གཤམ་སོགས་
 ཡོན་ཏན་ཁུད་པར་ཅན་ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྒྲིང་བའི་ཡན་ལག་གོ། །བརྒྱུད་པ་གནས་
 དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་ལམ་དང་། དགྲ་པ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྒྲིང་བའི་ལམ་ནི་
 གཞུང་དུ་གོ་སྒྲུའོ། །བཅུ་པ་ཡོན་ཏན་གཤམས་ཅད་སྒྲིབ་པའི་ལམ་ནི། ཞི་གནས་དང་།
 ལྷག་མཐོང་སྒྲེ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད་ནི། སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་རྒྱན་དུ་
 ཡང་དག་པར་འཛིན་པའོ། །དབྱེ་ན། བར་ཉིད་དུ་སེམས་འཛིན་པ་སོགས་དགྲའོ། །
 གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། ཇི་ལྷ་བའམ་ཇི་སྒྲིང་པའི་དངོས་པོ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་པ་
 གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན། ཇི་སྒྲིང་པ་རྣམ་
 པར་འབྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྷ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གཉིས་ཏེ། རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆོ་ལ་
 བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོངས་སུ་ཆོག་པ་དང་། རེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོངས་སུ་དབྱེད་

པར་བྱེད་པ་གཉིས་གཉིས་སོ། །

བརྒྱ་གཅིག་པ་ལམ་བསྐྱད་པའི་ལམ་ལ་གསུམ་ལས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་
 ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནས་བབྱང་སྟེ་མཐོང་ལམ་
 སྐད་ཅིག་བཙོ་ལཱའི་བར་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྟོང་བ་དང་གཉིན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་
 དབང་བྱེད་པའི་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་འོ། །དབྱེ་ན་དང་སྟོགས་ལ། ཡིད་བདེ་བ།
 ཡིད། བདེ། བདེ་སྟོམས། ཡིད་མི་བདེ་བ་བརྒྱུ་ལ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ནི།
 མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་དྲུག་པ་ནས་དོ་རྩོམ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱི་མི་
 མཐུན་སྟོགས་སྟོང་བ་དང་། གཉིན་པོ་སྐྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྣམ་བྱང་གི་དབང་
 པོ་འོ། །དབྱེ་བ་སྟེ་མ་དང་འདྲའོ། ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པའི་དབང་པོ་ནི། མི་
 སྟོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་རྟོགས་དང་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་
 དབང་བྱེད་པའི་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་འོ། །དབྱེ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བོར་བའི་སྤང་གྱི་
 དགའོ། །ལྟ་བུ་མཐར་ཐུན་པའི་ལམ་ལ་མཆོན་ནི་དེ་ནི། བསྐྱབ་པ་གསུམ་མཐར་
 ཐུན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་སོ། །དབྱེ་ན། ཟད་པ་ཤེས་པ། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ།
 མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་བརྒྱུ་ལ། དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་མ་ལུས་པ་ཟད་ནས་བདེན་
 བཞིའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའམ་ཀུན་འབྱུང་ཟད་པའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་སྤངས་ནས་བདེན་
 བཞིའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའམ་དེ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སོ། །གཉིས་ཀ་ལ་དབྱེ་ན། མཉམ་གཞག་དོན་དམ་ཤེས་པ་དང་། རྩོམ་བྱེད་

ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མི་སྒྲོབ་པའི་འཕགས་
ལས་ཡན་ལག་བརྒྱད། ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །
བཅུ་པོ་དེ་མདོར་བསྡུས་ན། མི་སྒྲོབ་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡུང་པོ་ལྷ་ར་འགྱུར་དེ། འདི་
ལྷ་ར། ཡང་དག་པའི་རག་དང་ལས་གྱི་མཐའ་འཆོ་བ་གསུམ་ནི་ཚུ་པ་བྲིམས་གྱི་ཡུང་པོ་
དང་། དྲན་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡུང་པོ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་
རྟོག་པ་རྩོལ་བ་གསུམ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་ཡུང་པོ། བྱི་མ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན། རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་ཡུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཡུང་པོ་འོ། །

གསུམ་པ་མཆོམ་ཉིད་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། ལས་གྱི་མཆོམ་
ཉིད་ནི། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། རིགས་པའི་མཆོམ་
ཉིད་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། སྐྱབ་པའི་མཆོམ་ཉིད། སེམས་
སྦྱོར་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། དེས་འབྱེན་གྱི་མཆོམ་ཉིད། བྱིར་
མི་ལྟོག་པར་རྟག་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་གྱི་རྒྱ་ཆོག་གས་ཆོས་རྣམ་དེས་ལ་གསུམ། དམིགས་
བྱ་གསུང་རབ་གྱི་ཆོས། དེ་ལ་དམིགས་བྱེད་མངོན་རྟོགས་གྱི་སྒྲེ་ཚུལ། ཤིན་ཏུ་
རྒྱས་པ་བྱེད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཆོམ་ཉིད་ནི། མངོན་
མཐོ་དང་དེས་ལེགས་གྱི་བྲབས་སྦྱོར་ཅི་མ་ལོག་པར་སྦྱོར་པའི་གསུང་གང་ཞིག་
ཆོས་སྒྲིབ་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའོ། །དབྱེ་བ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་དེ་གཞུང་དུ་གསལ་ལོ། །བསྡུ་བ་ནི། སྒྲེ་སྒྲོང་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་སྒྲེ། འདུལ་

བའི་སྡེ་སྟོང་ནི། ལྷག་པ་ཚུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པའི་བྲག་གཙོ་པོར་
 སྟོན་པའི་སྡེ་སྟོང་། མཛོན་པའི་སྡེ་སྟོང་ནི། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་
 པའི་བྲག་གཙོ་པོར་སྟོན་པའི་སྡེ་སྟོང་། མཛོ་སྡེ་འི་སྡེ་སྟོང་ནི། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པའི་བྲག་གཙོ་པོར་སྟོན་པའི་སྡེ་སྟོང་དོ། །གཉིས་པ་དམིགས་
 བྱེད་མཛོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲེ་ཚུ་ལ་ལ་ཕྱ་སྟེ། དམིགས་བྱེད་དེས། དམིགས་པའི་རབ་
 དབྱེ། བསམ་བྱུང་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། སྒྲོམ་བྱུང་སྟེད་བྱེད་ཀྱན་ཏུ་ཆོལ་པ།
 བཙུལ་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་རྒྱམས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཐོས་པ་བསམ་པ་སྒྲོམ་པ་
 ལས་བྱུང་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཙུལ་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་
 སྒར་བཤད་ཐེན་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷག་པའི་དམིགས་པ། སྟོང་པ་རྒྱུ་
 སྟོང་གི་དམིགས་པ། མཁས་པའི་དམིགས་པ། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་པར་སྟོང་པའི་
 དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། སྒྲོམ་བྱུང་སྟེད་པ་ཡོངས་སུ་བཙུང་པར་
 ལྷ་བའོ། །དབྱེ་ན་བཞི་ལས། རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་བཙུལ་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ནི།
 མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཞི་ལྷག་གིས་ཡོངས་སུ་བཙུང་པར་ལྷ་བ། རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཞི་ལྷག་གིས་ཡོངས་སུ་བཙུང་
 པར་ལྷ་བ། དེས་པོའི་མཁའ་ནི། ཇི་ལྷ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
 བཙུང་པར་ལྷ་བ། དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི། གནས་པ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་
 གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྒྱུ་པར་རྟོག་ཤིང་ཆེ་བའི་
 གཉེན་པོར་ཐོག་མར་རྒྱལ་འབྱོར་པས་བསྒྲོམ་པར་ལྷ་བའོ། །དབྱེ་ན་ལྷ་ལས། མི་

སྤྱུག་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་གཙང་བའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་
 པར་བྱ་བ། བུམས་པ་ནི། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་སྤྱུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་
 པར་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ་བ། རྟེན་འབྲེལ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། ཁམས་ཀྱི་རབ་
 དབྱེ་ནི། ར་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་ནང་གི་ཡུང་པོ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་
 དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རོ་པོར་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ་བ། དབུགས་འབྱུང་རྒྱབ་རྩེས་སུ་
 བྱམ་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་ལ་སྦྱོང་བའི་གཉེན་པོར་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་དུ་བགྱང་
 བར་བྱ་བའོ། །དེ་དག་ནི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ནི། ལྷ་པོ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཆགས་ཡུལ་མི་
 གཙང་བའི་རྣམ་པར་བསྐྱེམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྷན་དང་
 བཅས་པ། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་གཞོན་བྱེད་སྤྱུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པར་
 བསྐྱེམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་དང་། གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོར་འཁོར་བ་འཇུག་
 ལྷོག་གི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱེམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་དང་། ར་རྒྱལ་
 གྱི་གཉེན་པོར་ནང་གི་ཡུང་པོ་ཁམས་དུག་གི་རང་བཞིན་དུ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་
 ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ། རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་དབུགས་འབྱུང་
 འཇུག་ཇི་ལྟ་བར་བགྱང་བའི་བྱམ་པ་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཞིག་ཤེས་པས་མཁས་པ་མཁས་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་བྱ། དབྱེ་ན། ཡུང་པོ། ཁམས། སྒྲིམ་ཆེད།
 རྟེན་འབྲེལ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའོ། །དང་པོ་བཞི་བཤད་

ཟིན་ལ། ལྷ་པ་ནི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས། མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་མི་
 འབྱུང་བའོ། །བཞི་པ་ལ་མཆོན་ཅིང་ནི། འཛིག་ཏེན་པའམ་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་
 པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ། བསམ་བྱུང་སྐྱེད་
 བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ལ། མཆོན་ཅིང་ནི། གནས་ལུགས་ལ་དབྱེད་པའི་བྲབས་སུ་གྱུར་
 པའི་འབྲད་པའོ། །དབྱེ་ན་བཞི་ལས། ལྷོས་པའི་རིགས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ཆ་ལ་སྐྱོངས་པ་སེལ་བའི་འབྲད་པ། ལྷ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་
 རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཆ་ལ་སྐྱོངས་པ་སེལ་བའི་འབྲད་པ། ཆོས་ཅིང་གྱི་རིགས་པ་ནི།
 འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱོངས་པ་སེལ་བའི་འབྲད་པ། གཏན་ཆོགས་
 བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི། ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་སྐྱོངས་པ་སེལ་བའི་འབྲད་པའོ། །
 བཞི་པ་སྒྲིམ་བྱུང་གི་རྒྱ་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བ་ལ། མཆོན་ཅིང་ནི། མིང་དོན་འབྲེལ་བ་དང་
 བཅས་པ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པར་དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
 པའོ། །

དབྱེ་ན་བཞི་ལས། མིང་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བ་ནི། རྩོད་བྱེད་མིང་ཆོག་སོགས་
 རང་གི་མཆོན་ཅིང་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་དང་། དངོས་པོ་
 ཀུན་ཏུ་འཆོལ་བ་ནི། རྒྱ་ཏོག་གིས་རི་ལྗང་བ་སྒྲིབ་བཏགས་པ་ལྗང་དོན་རང་གི་མཆོན་
 ཅིང་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་དང་། རོ་བོ་ཅིང་དུ་འདོགས་
 པའི་འཆོལ་བ་ནི། བརྩོད་བྱ་རྩོད་བྱེད་ལ་རོ་བོ་ཅིང་གྱི་དོན་རང་གི་མཆོན་ཅིང་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པར་དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་

འཆོལ་བ་ནི། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ལ་བྱུང་བར་གྱི་དོན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་
 གྲུབ་པར་དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མཆོངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །ལྷ་པ་བཅུ་ལ་བའི་
 འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ནི། མིང་དང་དངོས་པོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དང་བྱུང་བར་དུ་
 འདོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
 མཆོངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། མཆོན་ཉིད་ནི་གོ་སྟོན་པོ། །གསུམ་
 པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་དུ་བཤད་པ་ལ། མཆོན་ཉིད་ནི། བར་སྤྱོད་དུག་ལས་
 བརྒྱམས་ཏེ་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་བོ། །དབྱེ་ན་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགོངས་
 པ་བཞི་དང་། རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་སྒྲོ་ནས་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་བཞིའོ། །དགོངས་
 པ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། དགོངས་གཞིའི་བརྗོད་བྱ་དོན་ལ་གནས་པའི་གསུང་རབ་བོ། །
 དབྱེ་ན་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དོན་གཞན་དང་། དུས་གཞན་དང་། གང་ཟག་གི་
 བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་བཞིའོ། །ལྡེམ་དགོངས་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། དགོས་
 པའི་དབང་གིས་ཟབ་མོའི་དོན་ལྡེམ་པོའི་རག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་བོ། །
 དབྱེ་ན་གཞུག་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་དང་། གཉིན་པོ་དང་། བསྐྱར་བ་ལ་ལྡེམ་པོར་
 དགོངས་པ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། གཉིས་མེད་གྱིས་སྒྲག་པ་རྣམས་ལ་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་། ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་
 བསམ་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟན་པ་
 མོགས་སྦྱིབ་པའི་བྱེ་བྲག་གི་གཉིན་པོར་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་། དགོངས་གཞིའི་
 བརྗོད་བྱ་ཟབ་མོ་འཛིན་ཉིན་ན་སྤྱད་པའི་ཆོག་གིས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་བོ། །

གསུམ་པ་དབྱད་པའི་འབྲས་བུ་རང་དོན་ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས་ལ་གཉིས་ཏེ།
 ཐོབ་བྱེད་གང་ཟག་ ཐོབ་བྱ་མངོན་ཏོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་མཆོན་ཅིང་ནི། ས་དབྱད་
 པའི་ངོ་ཐོབ་ལུང་པོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་པོ་དང་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་པོར་སྦྲར་
 ཞིང་དབྱད་ན་ལུང་པོ་ལས་དེ་ཅིང་དང་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ནི། བདུན་ཏེ།
 སྒྲིབ་པས་དེ་བ། རེས་འབྲུང་གིས་དེ་བ། ཅི་བར་བསྟན་པས་དེ་བ། སྒྲིབ་
 བས་དེ་བ། འབྲས་བུས་དེ་བ། ཁམས་ཀྱིས་དེ་བ། དབྱད་པས་དེ་བའོ། །
 དང་པོ་ལ། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྦྲང་། གཏི་ལུག་ར་རྒྱ་ལ། རྣམ་ཏོག་ལ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་
 དང་། ཆ་མཉམ་པ། ཅོན་མོངས་པ་རྒྱུ་དུང་གང་ཟག་དང་བདུན་མོ། །དང་པོ་ལྟ་
 ཅི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་གས་ཆེ་ཞིང་རྒྱན་རིང་བའི་གང་ཟག་གོ། །
 དུག་པ་ནི། ཡུལ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཅོན་མོངས་པ་འབྲུང་བའི་གང་ཟག་གོ། །
 བདུན་པ་ནི། ཅོན་མོངས་སྒྲིབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་གས་ཆེ་བ་ལ་ཡང་
 ཅོན་མོངས་གཏན་མི་སྒྲིབ་འཕམ་གས་རྒྱུ་དུ་ཅུམ་སྒྲིབ་པའི་གང་ཟག་གོ། །གཉིས་པ་
 རེས་འབྲུང་གིས་དེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཅན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་མཆོན་
 ཅིང་ནི། གཞན་གྱི་སྒྲིབ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དོན་རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉིར་བའི་གང་
 ཟག་གོ། །དེ་ནི། ཞི་བ་བཞོད་པ་གཅིག་ལུ་བ་དང་། ལུང་རྒྱུ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་
 བ་པ་དང་གཉིས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ། གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ལྷག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་ཟེན་
 ན་ལུང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་བགྱིར་དུང་བའི་ཅན་ཐོས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་དོན་དུ་གཞན་གྱི་སྒྲི་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རིགས་ཅན་ལོ། །
 དེའི་ནང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དང་། ཆོག་མཆོག་གྲོལ་པའི་རིགས་ཅན་དང་གཉིས་ཏེ།
 གོ་རིམ་བཞིན་དུ། རང་དོན་དུ་འགྲམ་སྒྲིལ་མཐོང་པར་རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་འདོད་པའི་གང་ཟག་དང་།
 སྤྱི་པ་ཐ་མ་པའི་ཆོ་རང་དང་སྤངས་ཏེ་གསུམ་མཚུངས་པའི་གྲོགས་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་ཤིང་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་གང་ཟག་གོ། །
 དང་པོ་ནི། ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ཕུ་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ་ནི་རི་སྤྱི་སྤྱི་པ་ཐ་མ་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྤྱི་དུ་ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ཕུ་བ་དང་། ལྷན་ལྷན་དུ་
 ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་པ་དང་གཉིས་ཡོད་ལ། གང་གི་ཆོ་སྤྱི་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ནི་ཀུན་གྱི་ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ཕུ་བ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་དོན་དུ་གཉིས་པའི་གང་ཟག་གོ། །དེའི་ནང་། དེས་པ་དང་མ་དེས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་སོ། །
 དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། གཞན་དོན་དུ་ལྷན་ལྷན་ཆེན་པོ་དོན་དུ་གཉིས་པའི་ལྷག་བསམ་རྒྱུན་གྱིས་མི་འབྲོག་པའི་སེམས་དཔའོ། །དེའི་ནང་རིགས་གྱི་སྒྲོ་བས་གྱིས་དེས་པ་དང་། ཏེ་གསུམ་པའི་སྒྲོ་བས་གྱིས་དེས་པ་གཉིས་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
 སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལྟ་བུའི་ལྷག་བསམ་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་། མི་སྒྲེ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་བས་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ལྷག་བསམ་ལས་མི་ཉམས་པའོ། །
 ཐ་མ་འདི་ལ་མི་སྒྲེ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ལྷན་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་

གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། སྤྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཁྱད་བྱེད་བྱེད་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ། རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། མ་དག་ས་བདུན་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་
 ལ་གནས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་མ་རེས་པ་ནི། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཁྱད་ཆེན་པོ་
 དོན་དུ་གཉིར་བའི་ལྷག་བསམ་རྒྱུན་གྱིས་འབྲོག་པར་བྱས་པའི་སེམས་དཔའོ། །
 དབྱེ་ན་ཐེག་དམར་གྱི་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་སྤྱིད་པ་དང་། བསམ་པ་མདོན་དུ་
 བྱེད་སྤྱིད་པ་གཉིས་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། དབང་པོ་རྩལ་འབྱེད་གཉིས་ཆོགས་
 ལམ་ན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། དབང་པོ་རྩལ་འབྱེད་གཉིས་རེས་འབྱེད་
 ཆ་མཐུན་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་
 བར་བསྟན་པས་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ནི་གཞུང་དུ་གོ་སྤྱོད། །

བཞི་པ་སྤྱིར་བས་དབྱེ་བ་ལ། དད་བས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཆོས་གྱི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གཉིས་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཆོགས་ལམ་རྗོགས་པའི་གང་ཟག་
 དབང་རྩལ་གང་ཞིག་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་
 པ་མདོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བརྟོན་པ་དང་། ཆོགས་ལམ་རྗོགས་པའི་
 གང་ཟག་དབང་རྟོན་གང་ཞིག་རང་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པས་གྱིས་བདེན་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་བདེན་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
 སྤྱིར་བརྟོན་པའོ། །ས་མཆོམས་ནི་སྤྱིར་ལམ་ནས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྷའི་
 བར་པོ། །དབྱེ་ན་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་གསུམ་གསུམ་སོ། །མདོན་དུ།
 དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་སྤྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །དབང་པོ་རྩོ་

རྟུལ་དེ་དག་ཏུ། །དང་དང་ཚེས་གྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །ཞེས་མཐོང་ལས་སྐད་ཅིག་
བཙོ་ལྷ་ལ་གནས་པར་བཤད་དོ། །ལྷ་པ་འབྲས་བུས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། དབང་
པོས་ཐྱེ་བ། སྒྲོམས་འཇུག་གིས་ཐྱེ་བ། ཞུགས་གནས་གྱིས་ཐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
དང་པས་མོས་པ་དང་། མཐོང་བས་བྱོལ་བ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོབ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་
གནས་པའི་ཉན་ཐོས་གང་དང་པ་ལྷག་པས་རབ་ཏུ་ཐྱེ་བ། དེ་གང་གེས་རབ་ལྷག་
པས་རབ་ཏུ་ཐྱེ་བའོ། །ས་མཚམས་ནི། མཐོང་ལས་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱུག་པ་ནས་རྗེ་
རྗེ་ལྷ་བུའི་ཏིང་པོ་འཛིན་གྱི་བར་རོ། །དབྱེ་ན་རེ་རེ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་
ལ་གནས་པ་གསུམ་གསུམ་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་གྱིས་མངོན་སུམ་བྱེད་པ་དང་། གེས་རབ་
གྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
ཕྱིར་མི་འོང་གང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ནུས་པའོ། །ཁྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་
རྣམས་འགོག་པ་སེམས་མེད་པའི་ལུས་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལུས་
མངོན་བྱེད་ཅིས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་འགོག་པ་ལས་ལངས་པའི་འོག་ཏུ་སྒྲོམས་འཇུག་
གི་སྒྲོབས་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་གིན་ཏུ་ཞི་བ་སེམས་
གྱིས་མངོན་སུམ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གེས་རབ་གྱི་སྒྲོབས་
གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཅམ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མི་སྒྲོབ་པ། གསུམ་པ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་
དང་སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མི་སྒྲོབ་པ། གསུམ་
པ་ཞུགས་གནས་གྱིས་ཐྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་། འབྲས་གནས་བཞིའི་བྱད་པར་བཤད་

ར་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ལ། ཞུགས་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་
 ཞུགས་པ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་པའི་སྟོང་
 ལས་ལ་གནས་པའོ། །ས་མཆོམས་ནི། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སྟན་གཅིག་པ་ནས་
 མཐོང་ལས་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔའི་བར་རོ། །མཛོད་དུ། སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ཁོ་ན་ལ་
 གནས་པར་བཤད་རོ། །དབྱེ་ན་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་དད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྩིས་སུ་
 འབྲང་བ་གཉིས། སྒྲངས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་སྒྲང་གཏན་མ་སྒྲངས་པ་དང་། འདོད་
 པའི་སྒྲོམ་སྒྲང་གཅིག་ནས་ལྔའི་བར་སྒྲངས་པ་གཉིས། འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་རིམ་
 གྱིས་པ་དང་། ཅིག་ཆར་བ་ལ་ཞུགས་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ནི།
 ཀུན་སྟོར་གསུམ་སྒྲངས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྟོར་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་
 གནས་པའོ། །ཀུན་སྟོར་གསུམ་ནི། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ། ཚུལ་བྲིམས་དང་
 བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ཐེ་ཆོམ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲང་བུའི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དབྱེ་ན་སྒྲང་བུ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཅིག་ཆར་དེས་པར་འབྱེན་
 པ་དང་། རིམ་གྱིས་དེས་པར་འབྱེན་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་གང་མི་ཕྱོགས་པ་
 མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྒྲང་རྒྱམས་རྒྱམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཅིག་
 ཆར་སྟོང་པ་དང་། དེ་གང་འཕམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྒྲང་རྒྱམས་རྒྱམ་པའི་སྒྲོ་ནས་རིམ་
 གྱིས་སྟོང་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར་
 དུ་བརྟེན་པ་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལས་ལ་གནས་པ་དང་། མི་བརྟེན་པ་འབྲས་
 བུ་ཅོམ་པོ་བ་གཉིས་གཉིས་སོ། །འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་ཅོམ་ཁྱད་གྱི་བྱེ་

བྲག་དེ་ལྟར་གཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་དད་མོས། མཐོང་བོར་གཉིས་སོ། །
གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ལ། ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཞུགས་པ་ནི། ཕྱིར་
འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་ལས་གནས་པའོ། །

དེ་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་
རིས་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་
གང་མཐོང་ལས་སྐད་ཅིག་བརྟུ་བྱག་པ་མདོན་དུ་བྱས་ཅམ་གྱིས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་པ། དེ་ཅེ་ན་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་དད་པ་དང་ཚོས་གྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས། སྤངས་
པའི་སྒྲོ་ནས་འདོད་པའི་སྒྲོ་སྤངས་དུག་པ་སྤངས་པ་ནས་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་བར་
གསུམ་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གང་འདོད་པའི་སྒྲོ་སྤངས་དུག་པ་
སྤངས་ཅམ་གྱིས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་དེ་ཅེ་ན།
དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་དད་མོས་མཐོང་བོར་གཉིས། སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་སྤངས་
གཅིག་ནས་ལྡེའི་བར་སྤངས་པ་ལྡེའོ། །ས་མཚམས་ནི། དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་
འདྲ་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི་མཐོང་ལས་གྱི་སྤངས་སྒྲོ་སྤངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་
ནམ་པ་གཅིག་པ་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་ལས་ནས་དུག་པ་སྤྱོད་བའི་བར་ཆད་མེད་ལས་གྱི་
བར་རོ། །གཞན་ནམས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་གཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ནི། ས་ལ་ཆེར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་
དུ་སྤྱོད་བའི་དགེ་སྤྱོད་གི་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །ས་ལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ནི། འདོད་པའི་སྒྲོ་སྤངས་དུག་པ་སྤངས་པ་ལ་བྱ་སྤྱོད། རྒྱུ་པ་བརྟུན་པ་

དང་བརྒྱན་པ་སྤངས་སམ་མ་སྤངས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྒྱུ་ཞུགས་གང་གིས་རྣམ་པ་
 རྟག་པ་སྤངས་པས་ཕྱིར་འོང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 རྒྱལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཐོང་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་འོང་དང་། སྒྲོ་ལམ་
 གྱིས་ཐོབ་པ་མཐོང་གྱིས་བའི་ཕྱིར་འོང་གཉིས། དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་དད་མོས། མཐོང་
 ཐོབ་གཉིས་སོ། །ས་མཆོམས་ནི། ཐོང་རྒྱལ་བ་མཐོང་ལམ་སྤང་ཅིག་བཅུ་རྟག་པ་
 དང་། མཐོང་གྱིས་པ་རྟག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་དགུ་པ་སྤྲོང་བའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་རོ། །གསུམ་པ་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ཞུགས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྲོང་བའི་
 སྤྲོང་ལམ་ལ་གནས་པའོ། །དབྱེ་ན་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་འབྲས་
 གནས་ནི། བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགེ་སྤྲོང་གི་རྒྱལ་གྱི་
 འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་ནི། སྤང་གྱི་ཀུན་སྤྲོང་གསུམ་དང་།
 འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྤང་བུའི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་བ་ནི་ཕྱིར་འོང་ལྟར་རོ། །ས་མཆོམས་ནི། ཐོང་
 རྒྱལ་བ་སྤང་ཅིག་བཅུ་རྟག་པ་ནས་འཛིན་ལ། མཐོང་གྱིས་པ་འདོད་པའི་དགུ་པ་
 སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་རྩེ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་རོ། །

བཞི་པ་དགྲ་བཙུམ་པ་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དགྲ་
 བཙུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྲོང་བའི་སྤྲོང་ལམ་ལ་གནས་
 པའོ། །དབྱེ་ན། དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་གཉིས། འབྲས་བུའི་སྒྲོ་

ནས་ཅིག་ཆར་བ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་གཉིས་སོ། །ས་
མཆམས་ལ། ཅིག་ཆར་བ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ཅིག་ཆར་བསྒྲིམ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ལ་བརྩོན་
པ་ནས་འཛིན་ལ། རིམ་གྱིས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་བའི་སྒྲིབ་བ་
ལ་བརྩོན་པ་ནས་འཛིན་ཏེ། །

གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ནི། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྒྲངས་པས་རབ་དུ་སྒྱེ་
བའི་དགེ་སྒྲིབ་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་ནི།
ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས། རྒྱུད་པ། ར་རྒྱལ། མ་རིག་པ་རྣམས་ཏེ།
དེ་དག་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་སྒྲིབ་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་ན། སྒྲིབ་བུ་
སྒྲིབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་ནས་ཅིག་ཆར་བ་དང་། རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིབ་ལམ་གྱི་ཆེ་
ན་ས་དགུའི་སྒྲིམ་སྒྲིབ་རྣམས་ཅིག་ཆར་སྒྲིབ་པས་ཐོབ་པ་དང་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པས་
ཐོབ་པའོ། །དབང་པོའི་སྒྲིམ་རྣམ་གྱོལ་དུས་དང་སྒྲིབ་པ་དང་། མི་སྒྲིབ་བ་
གཉིས་ཏེ། རྣམ་གྱོལ་མཐོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཁུད་པར་བ་ལ་སྒྲིམ་པ་དང་། རྒྱུན་
ལ་མི་སྒྲིམ་པར་འདོད་རྒྱུར་མཐོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲིམ་རྒྱུན་དང་
བཅས་པ་དང་། རྒྱུན་མེད་པ་སྟེ། མཐོན་ཤེས་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པའོ། །སྒྲིམས་འདུག་གི་སྒྲིམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་གྱོལ་
དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྱོལ་གཉིས་ཏེ་བཤད་ཟེན་ཏེ། །

གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ཀྱི་ཁུད་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་
རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ཁུད་པར་ལ་གཉིས་ཏེ། རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་

དང་། རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྲེ་བ་གཉིས་སོ། །རྒྱན་ཞུགས་གང་འདོད་པའི་ལྷ་
 མིར་སྒྲེ་བ་ལན་བདུན་སྒྲངས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྒྲངས་
 གསུམ་སམ་བཞི་སྒྲངས་གིང་ལྷ་པ་མ་སྒྲངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་གང་འདོད་པའི་ལྷ་
 མིར་སྒྲེ་བ་རིས་མཐུན་གཉིས་སྒྲངས་ནས་གཉིས་པའམ། གསུམ་པ་ལ་མྱ་ངན་
 ལས་འདའ་བ། འདི་ལ། འདོད་པའི་ལྷ་ར་སྒྲེ་བ་རིགས་མཐུན་གཉིས་སམ་གསུམ་
 སྒྲངས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲེ་དང་། མིར་སྒྲེ་བ་
 རིས་མཐུན་གཉིས་སམ་གསུམ་སྒྲངས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་མིའི་རིགས་ནས་
 རིགས་སྒྲེ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་གི་བྱད་པར་ནི། ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་
 གཅིག་པ་སྟེ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྒྲང་བདུན་པའམ་བརྒྱད་པ་སྒྲངས་དགུ་པ་མ་
 སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་འོང་གང་འདོད་པར་སྒྲེ་བ་གཅིག་སྒྲངས་ནས་ཕྱི་མ་ལ་མྱ་ངན་
 ལས་འདའ་བའོ། །འདི་ནི་ཆོ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་བྲོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་
 གིས་བར་དུ་ཆོད་ཅིང་དགུ་བཅོམ་པ་བྲོབ་པ་ལ་སྒྲེ་བ་གཅིག་གིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་
 བར་ཆད་གཅིག་པའོ། །འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་པ་ནི་མ་སྒྲངས་སུ་བཟུང་
 གྱུར་དེའི་ཆོ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་བྲོབ་པའི་གཞུང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆོ་འདི་ལ་
 སྒྲོང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་དགུ་པས་ནི་དེ་ལྷ་བུའི་གང་ཟག་དེས་ཆོ་དེ་ལ་
 ཕྱིར་མི་འོང་བྲོབ་པ་ལ་དགེག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲངས་ན་འདོད་པའི་ཁམས་
 ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཞིང་འདོད་ཁམས་ལས་འདའ་བ་ཡང་གིན་དུ་དཀའ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྷ་བུའི་གང་ཟག་གིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་པ་མ་སྒྲངས་སུ་བཟུང་

ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཚོད་པ་ཞེས་བུའོ། །
 གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཁྱད་པ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ། མཐོང་ཚུལ་ཞིའོ། །
 དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། འདོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་གཟུགས་སམ་
 གཟུགས་ཀྱི་བར་དོར་སྒྲིབ་པ་ལེན་པའོ། །དབྱེ་ན་ལྷ་ལས། དང་པོ་བར་དོར་མྱ་ངན་
 ལས་འདའ་བ་ནི། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
 འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྒྲོར་སྤངས་ལ། བར་སྒྲིབ་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྒྲོར་མ་སྤངས་པས་
 བར་སྒྲིབ་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་ནོ་འབྱིང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་
 བྱེ་བྲག་གིས་བར་སྒྲིབ་ཀྱི་ཚེ་སྟོང་དང་། ཚེ་དཀྱིལ་དང་། ཚེ་སྟོང་དུ་མྱ་ངན་ལས་
 འདའ་བ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིབ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། གཟུགས་སུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འགྲུབ་
 པའི་ཀུན་སྒྲོར་མ་སྤངས་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་གང་
 'རུང་དུ་སྒྲིས་ཅམ་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །གསུམ་པ་མཛོད་པར་འདུ་བྱེད་
 མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི། དེ་གང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་གང་རུང་དུ་སྒྲིས་ནས་
 འབད་རྩྱེལ་མེད་པར་ལམ་མཛོད་དུ་བྱས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །

བཞི་པ་མཛོད་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི།
 དེ་གང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་གང་རུང་དུ་སྒྲིས་ནས་འབད་རྩྱེལ་གྱིས་ལམ་མཛོད་དུ་
 བྱས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །ལྷ་པ་གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་

མྱོང་འགྲུར་གྱི་ལས་ཅན་གྱི་གཟུགས་སུ་ཉིར་འགྲོ་གང་འོག་མིན་ནམ་སྤྱིར་རྩེ་གང་
 རུང་དུ་མྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་
 པ་དང་། སྤྱིར་རྩེ་འོག་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 གྲེ་ལ་མར་བསྐྱེམས་པའི་གོང་འཕོ་གང་འོག་མིན་དུ་མྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའོ། །
 དབྱེ་ན། དབང་པོ་རྩོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་འཕར་བ། བྱེད་དུ་འཕར་བ།
 གནས་བསམ་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་པ་དང་གསུམ་སྟེ། འོག་མིན་འགྲོ་གང་ཕྱི་མ་ལ་ཆོངས་
 རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ལ་འོག་མིན་དུ་མྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ། དེ་
 གང་ཕྱི་མར་ཆོངས་རིས་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ལ་གནས་གཙང་གི་འོག་མ་གང་རུང་
 དང་གསུམ་པ་ལ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་མྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་གང་
 ཆོངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གནས་གཞན་བསམ་ཅད་དུ་རིམ་གྱིས་
 བརྒྱུད་ནས་མཐར་འོག་མིན་དུ་མྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱིར་རྩེ་འོག་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ནི། ཆོངས་ཆེན་དང་གནས་གཙང་
 མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་གནས་གཞན་ཀྱང་རིམ་གྱིས་
 བརྒྱུད་ནས་མཐར་སྤྱིར་རྩེ་མྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་
 མེད་དུ་ཉིར་འགྲོ་ནི། གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
 ཕྱིར་མི་འོང་གང་གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན།
 གོང་འཕོ་དང་། སྐྱེས་ནས་དང་། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ། མཛོན་
 པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་བཞིའོ། །གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་སྤྱིར་མེད་པའི་

ཕྱིར་བར་དོར་མུ་རན་ལས་འདེལ་བ་མེད་དོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་དུ་ཉིར་
 འགྲོ་གང་གཟུགས་མེད་བཞི་རིམ་གྱིས་བརྒྱན་ནས་སྤྱིར་རྩེའི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །འདི་ནི་གནས་ལ་ལྷག་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས། འཕར་བྱེད་
 འཕར་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་གང་གཟུགས་མེད་བཞི་
 གང་རུང་དུ་སྒྲེས་ཅམ་གྱིས་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་གང་
 གཟུགས་མེད་བཞི་གང་རུང་དུ་སྒྲེས་ནས་འབད་རྩྱེལ་གྱིས་ལམ་བསྐྱོམས་དེ་མུང་
 འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་གང་གཟུགས་མེད་བཞི་གང་རུང་དུ་
 སྒྲེས་ནས་འབད་རྩྱེལ་མེད་པར་ལམ་བསྐྱོམས་དེ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །
 གསུམ་པ་མཐོང་ཆོས་ནི་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་གང་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་དེ་ཉིད་
 ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །གཞུང་འདིར་གཟུགས་མེད་ཉིར་འགྲོ་དང་མཐོང་
 ཆོས་ནི་མ་གསུངས་ཤིང་། གོང་འཕོ་ལ་ཡང་འོག་མིན་དང་སྤྱིར་རྩེའི་མཐར་ཐུག་
 འགྲོ་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བ་མ་གཏོགས་འཕར་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མ་མངོན་དོ། །དེ་དག་
 བྱི་མཚོར་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཞུར་ལ་སྒྲེལ་སྒྲོམ་གྱི་མཚན་
 ཉིད། དབྱེ་བ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་སྒྲེ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་
 གཉིས་རྣལ་འབྱོར་བྱན་གཅིག་ལ་སྒྲེས་ནས་བསྐྱོམ་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་པ། དངོས་
 གཞི་གཉིས་དེ། སྒྲེལ་མ་རྩྱེལ་བཅས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྒྲེལ་མ་རྩྱེལ་
 མེད་དུ་བསྐྱོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །ཁྱུ་བ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་བྲག་སྒྲ་བ་དག་

ཟག་བཅས་སྒྲིབ་ཅིག་ལ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཟག་མེད་སྒྲིབ་ཅིག་ལ་གཉིས་བསྐྱེ་རྒྱས་
 བ་ལ་འདོད་ཀྱང་། འདིར་རྒྱུན་ལྡན་སྒྲིབ་བ་ལ་འདོད་རྒྱུར་སྒྲིམས་བར་འདུག་པའི་
 ཆེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་བ་ནི། རྒྱུར་དུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ། ཆེས་ཆེན་པོ། ཆེས་
 ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པའི་རྣམས་པ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཞི་རགས་
 ཀྱི་རྣམས་པ་ཅན་གཉིས་བསྐྱེས་ཏེ་གསུམ་སྒྲིབ་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་གཉིས་མཐུད་
 པ་དུག་སྒྲིབ་པ་འོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་གསུམ་མཐུད་པ་དགུ་སྒྲིབ་པ་ལོ། །བཞི་པ་
 ནི་བཞི་མཐུད་པ་བཅུ་གཉིས་སྒྲིབ་པ་ལོ། །ལྔ་པ་ནི་ལྔ་མཐུད་པ་བཅོ་ལྔ་སྒྲིབ་པ་ལོ། །དྲེན་
 གྱི་གང་ཟག་ནི། བྱིར་མི་འོང་། དགྲ་བཅོམ་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་
 དང་། རྒྱུར་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་སོ། །བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། བྱིར་མི་འོང་
 དང་དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་རྣམས་དག་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་རོ་ལྷུང་
 ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་བསྐྱོམ་ལ། བྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག་གནས་གཅོང་མ་
 རྣམས་སུ་སྒྲིབ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་བསྐྱོམ་ལོ། །རྒྱུར་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ནི་ཏིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་རྩ་ལ་སྦྱར་བའི་བྱིར་བསྐྱོམ་ལོ། །

བཞི་པ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུའི་བྱད་པར་ལ་དྲག་སྟེ། ཡོངས་སུ་
ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན། བདག་གསད་པའི། རྗེས་སུ་བསྐྱར་བའི། གནས་པ་ལས་
མི་བསྐྱོད་པའི། རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །
དང་པོ་ནི། དག་བཅོམ་པ་དབང་རྩལ་གང་གསོལ་མི་ཟ་བར་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་
བར་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ། གཉིས་པ་ནི། དེ་གང་

རང་གིས་རང་མི་གསོད་ན་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་གསོད་ན་མི་འགྱུར་བ། གསུམ་
པ་ནི། དེ་གང་འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་བསྐྱར་ན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ། བཞི་པ་ནི།
དེ་གང་འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་བསྐྱར་སམ་མ་བསྐྱར་སྐྱར་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་
ཞིང་དབང་པོ་སྒྲིབ་པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྟན་པ། ལྟ་པ་ནི། དེ་གང་དེ་བསྐྱར་སམ་
མ་བསྐྱར་སྐྱར་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་དབང་པོ་སྒྲིབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྟན་པ།
དྲུག་པ་ནི། དག་བཅོམ་པ་དབང་རྣམས་གང་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་བསམ་
གཏན་ལས་གཏན་མི་ཉམས་ཤིང་དབང་པོ་འདྲ་སྒྲིབ་མི་དགོས་པའོ། །དྲུག་པ་ཁམས་
ཀྱི་རབ་དྲ་དབྱེ་བ་ལ། ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་དེ་ལ་སོ་སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་པ་དང་མི་སྒྲིབ་པ་
གསུམ་གསུམ་སྒྲིབ་བ་དག་དང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས། རང་སངས་རྒྱལ།
དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ལས་དང་པོ་རྣམས་གཞུང་དུ་གོ་སྒྲིབ་ཞིང་། གཉིས་པ་
ནི་དབང་བོ་བའི་སེམས་དཔའི་གང་ཟག་གིས་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲིབ་བ་སྐྱར་སམ་ནས་
འདོད་གཟུགས་སུ་སྒྲིབ་པ་འཛིན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་འདོད་པའི་རྟོན་ལ་གཞན་ལ་
སྒྲིབ་མེད་དུ་རང་ཉིད་གཅིག་པུའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་བསེ་དུ་
ལྟ་བུ་དང་། ཚོགས་ན་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ནི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣམ་
གྲོལ་ལོ། །དབྱེ་ན་རོ་བོ་ཉིད་དང་། ལོངས་སྒྲིབ་རྫོགས་པ་དང་། སྐལ་པའི་སྐྱ་དང་
གསུམ་སྒྲིབ་། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྲལ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱ་གང་བྲལ་
འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྲས་
བྱུང་བྱུང་པའི་སྐྱ་གང་རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་

བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱ་གར་ཡོངས་སྐྱའི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའོ། །བདུན་
 པ་སྐྱུད་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བ་ལ་ལྷ་སྟེ། མོས་པས་སྦྱོད་པ། ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྦྱོད་པ།
 མཆོན་མ་དང་བཅས་པས་སྦྱོད་པ། མཆོན་མ་མེད་པས་སྦྱོད་པ། མཛོན་པར་འདྲ་
 གྱེད་པ་མེད་པས་སྦྱོད་པ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གྱི་
 རྒྱལ་གྱིས་སྦྱོད་པའི་སེམས་དཔའ། ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བདག་
 གཞན་མཉམ་པའི་ལྷག་བསམ་མི་འགྱུར་བའི་སེམས་དཔའ། ཇིས་ཐོབ་དུ་མཆོན་
 མ་གས་ཆེར་སྦྱོད་པའི་བྱུང་འཕགས། བསྐྱེམས་ན་ཇི་ལྟར་འདོད་གྱི་བར་དུ་མཆོན་མ་
 མི་འབྱུང་བའི་བྱུང་འཕགས། མཆོན་མ་མེད་པས་རང་གིས་འབྱུང་བའི་བྱུང་
 འཕགས་སོ། །གཉིས་པ་ཐོབ་བྱ་མཛོན་རྟོགས་ལ། དཔོན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
 པ་ལུང་རྟོགས་གང་རུང་ལ་མི་འབྲེགས་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པའི་རྟོགས་པ། དབྱེ་ན་
 བཟུ་ལས་དང་པོ་ཆོས་མཛོན་རྟོགས་ནི། བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལུང་གི་
 ཆོས་ཀྱི་རྫོད་བྱེད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འབྲེགས་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པའི་
 རྟོགས་པ། དེ་ནི་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །དོན་མཛོན་རྟོགས་ནི། བདེན་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་བརྫོད་བྱའི་དོན་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་མི་འབྲེགས་
 པའི་ངེས་པ་རྟེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལོ། །དེ་ནི་སྦྱོར་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མཛོན་རྟོགས་ནི། བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་
 བྱུང་གིས་ཐོག་མར་ངེས་པ་རྟེན་པའི་རྟོགས་པ། དེ་ནི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ལོ། །ཇིས་

ལ་མངོན་ཏྟགས་ནི། བདེན་པའི་གནས་ལུགས་མཐོང་ཟེན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་
ཏྟགས་པའོ། །དེ་དག་ནི་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་ནོ། །དཀོན་མཆོག་མངོན་ཏྟགས་ནི།
ཚོས་མཐོང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་འཕྲོགས་པའི་དད་
མོས་རྟེན་པའི་ཏྟགས་པའོ། །ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་པའི་མངོན་ཏྟགས་ནི། ཚོས་མཐོང་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རན་སོང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཟད་པ་ལ།
མི་འཕྲོགས་པའི་དད་མོས་རྟེན་པའི་ཏྟགས་པའོ། །འདི་གཉིས་ནི་མཐོང་ལམ་མཉམ་
གཞག་དུ་བྱེད་ཅིང་། རྗེས་བྱེད་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་ཏྟགས་ནི།
བསྐྱེད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟུག་ཀུན་ཟད་པ་དང་མི་སྦྱེ་བ་ལ་མི་
འཕྲོགས་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པའི་ཏྟགས་པའོ། །དེ་ནི་མི་སྟོབ་ལམ་མོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མངོན་ཏྟགས་ནི། གཞན་གྱི་སྒྲིམ་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་ཏྟགས་གང་ཞིག་རང་བཞིན་
ཀྱིས་དབང་པོ་རྣལ་པོའི་གང་ཟག་གི་བཞེད་དོན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་ཏྟགས་ནི། གཞན་གྱི་སྒྲིམ་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་ཏྟགས་གང་
ཞིག་རང་བཞིན་ཀྱིས་དབང་པོ་འབྲིང་པོའི་བཞེད་དོན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །

བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་ཏྟགས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་
དུ་བྱ་བའི་མངོན་ཏྟགས་ཏེ། ལྷ་རན་ལས་འདུལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་
པའི་དོན་དུ་རེ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་བསྒྱེད་པའི་བྱ་བའི་མངོན་ཏྟགས་དང་། མི་གནས་པའི་
ལྷ་རན་ལས་འདུལ་བའི་དོན་དུ་གཏན་དུ་བསྒྲེན་པར་བྱ་བའི་མངོན་ཏྟགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་

དང་། རྩེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མེད་རྣམ་ཐར་ཟད་པར་བྱིས་གཞོན་
 དང་། །ཞོན་མོངས་མེད་དང་བསམ་གཤམ་སོ་སོར་རིག། མཛོན་གྱིས་མཆོན་དཔེ་
 ཡོངས་དག་སྟོབས་མི་འཛིགས། །ཞེར་བཞག་བསྐྱར་མེད་བསྟེལ་མེད་བག་ཆགས་
 བཅོམ། །བྱུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་མ་འདྲེས་བསམ་ཅད་མཆེན། །ཞེས་པས་བསྐྱུ་བའི་
 ཆོགས་སུ་བཅུད་པའོ། །གཞིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་སྟེ་ཆོན་བརྒྱ་དགུ་ལས། དང་པོ་
 ཚད་མེད་པ་ལ་མཆོན་ནི་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་
 པ་སྟུག་བསྐྱུལ་རྒྱ་འབྲས་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་རྒྱ་འབྲས་དང་ཕྱད་པར་འདོད་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཤམ་རབ་མཆོངས་ལུན་དང་བཅས་པའོ། །དབྱེ་ན་གཞིས་ལས།
 དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ། ཆོས་ལ་དམིགས་པ། དམིགས་
 པ་མེད་པ་གསུམ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་རྩེ་ས་ཡོད་
 སྟུག་བསྐྱུལ་རྒྱ་འབྲས་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་རྒྱ་འབྲས་དང་ཕྱད་པར་འདོད་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཤམ་རབ་སོགས་དང་། དམིགས་ཡུལ་ལྷུང་པོ་ཆོས་ཅམ་ལ་སེམས་
 ཅན་དུ་བཏགས་པ་སོགས་དང་། དམིགས་ཡུལ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བུའི་སེམས་ཅན་སོགས་
 སྐྱར་རོ། །རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བུམས་པ། སྒྲིང་རྩེ། དགའ་བ། བཏང་སྟོམས་ཏེ་
 བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ཕན་པ་དང་ཕྱད་པར་ཤོག་
 ཅིག་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱུལ་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་
 བར་ཤོག་ཅིག་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་ཞོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་སོ། །གཞིས་པ་རྣམ་ཐར་ལ་མཆོན་ནི་ནི། སྒྲིབ་པ་

གསུམ་གར་རུང་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྒྲེལ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
 བས་སྒྲེལ་ས་འདུག་གོ། །དབྱེན་གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་ས་ཡིན་པའི་
 རྣམ་ཐར་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། གཟུགས་ཅན་གྱིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་
 བའི་རྣམ་ཐར་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ས་བཤེག་པར་སྒྲུལ་
 བའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱིར་གཟུགས་རྣམས་ལ་སྒྲ་ཆོག་གས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 མོས་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་སོ། །གཟུགས་ཅན་ས་ཡིན་པས་གཟུགས་
 ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་ནས་
 སྒྲ་ས་སྒྲར་རོ། །སྒྲུག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་
 བའི་ཕྱིར་ཕྱིར་གཟུགས་རྣམས་ལ་སྒྲུག་པར་རོ་གཅིག་དུ་མོས་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ་ལས། གཟུགས་མེད་བཞིའི་རྣམ་ཐར་ནི།
 གཟུགས་མེད་བཞིའི་རོ་སྒྲར་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་ས་པའའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་
 མཆེད་སོགས་བསྒྲེལ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་སོ། །འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་
 བའི་རྣམ་ཐར་ནི། ཆོར་འདུ་འགོག་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྒྲེལ་བའི་
 འགོག་སྒྲེལ་ས་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་བེལ་གཞོན་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། རྣམ་ཐར་གྱི་
 མོས་པར་བྱས་པའི་དམིགས་པ་ལ་གསལ་སྒྲར་ཐོབ་པའི་སྒྲིབ་ས་ཀྱིས་རང་བཞིན་
 གྱིས་དམིགས་པ་མི་སྒྲར་བར་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་སོ། །དབྱེན་བརྒྱད་དེ།
 ཅན་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱིར་གཟུགས་ཆེན་པོ་དང་བཟང་པོ་རན་པ་རྣམས་
 ལ་དམིགས་པ་དང་། ཕྱིར་གཟུགས་ཁུང་རུ་དང་བཟང་པོ་རན་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་

པ་གཉིས་དང་། རང་གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་གཉིས་
 དང་། རང་གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པས་ཕྱི་འགཟུགས་དཀར་པོ་ཁ་དོག་དཀར་
 པོ་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་འོད་དཀར་པོ་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སྟོན་པོ་ལ་དམིགས་པ་བཞི་འོ། །ཟིལ་གཞོན་དང་
 པོ་གཉིས་ནི། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ལས་བྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ཡང་
 རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ལས་བྱུང་ངོ་། །ཕྱི་མ་བཞི་ནི། སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་
 བྱུང་ངོ་། །བཞི་པ་ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་མཆོམ་ཉིད་ནི། རྣམ་ཐར་གྱིས་མོས་
 ཤིང་ཟིལ་གཞོན་གྱིས་དབང་བྱས་པའི་དམིགས་པ་འདོད་ཀྱར་སྟོ་བར་བྱེད་པའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །དབྱེ་ན་བཅུ་སྟེ། ཟད་པར་ས། རྩ། མེ། རྩྱང་། དཀར་པོ།
 དམར་པོ། སེར་པོ། སྟོན་པོ། རྣམ་མཁའ་ལ། རྣམ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བརྒྱད་
 གྱིས་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྐྱུལ་པ་དང་། ཡོད་པའི་རྒྱན་
 གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩྱ་འབྱུལ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་མཁའི་
 ཟད་པར་གྱིས་ནི་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རྩྱ་འབྱུལ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་ཤེས་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །

ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་མཆོམ་ཉིད་ནི། བདག་ལ་བརྟེན་ནས་
 གཞན་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྟོ་བར་འགྱུར་བ་རྩེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 སོགས་སོ། །དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་

དེ་འཛིན་གཉིས་སོ། །དུག་པ་བསམས་ནས་ཤེས་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་བསམས་པར་ཤེས་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཏེ་གཉིས་སོ། །བདུན་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། མིང་དོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་རབ་དབྱེ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །དབྱེ་ན་ཆོས་དང་། དོན་དང་། དེས་པའི་ཆོག་དང་། སྒྲོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་བཞི་སྟེ། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། དགོངས་པའི་དོན་དང་། འཛིན་ཏེན་དང་། བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་དེས་ཆོག་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །བརྒྱད་པ་མངོན་ཤེས་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བཏེན་ནས་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །

དབྱེ་ན་དུག་ལས། ཀུན་བདུས་ཅུ་བའི་ནང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས། ལྷའི་རྩ་བའི་མངོན་ཤེས། སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མངོན་ཤེས། སྒྲོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མངོན་ཤེས། ཟག་ཟད་མངོན་ཤེས་དང་བཅས་དུག་དངོས་བསྐྱར་ལ་གསུངས། འདིར་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་དོད་སྒྲིམ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བཏེན་ནས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་བྱ་བ་དུ་མ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་སོགས་སོ། །ལྷའི་རྩ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། དེ་ལ་བཏེན་ནས་

སྒྲོག་གུར་གྱི་སྒྲོ་པ་རགས་དུ་མ་ཐོས་པའི་སྒྲོམ་གུར་གི་ཡོན་ཏན། ལྷའི་མིག་གི་ནི།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྒྲེ་བའམ་སྒྲོག་གུར་གྱི་གཟུགས་
 པ་རགས་དུ་མ་མཐོང་བའི་སྒྲོམ་གུར་གི་ཡོན་ཏན། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ནི། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དུ་མ་ཤེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སོ། །

སྒྲོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དུན་པའི་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་སྒྲོན་གྱི་
 ཆེ་རབས་རྒྱད་པ་དུ་མ་ཤེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སོ། ། །དེ་དུང་ཟག་ཟང་མ་ངོན་ཤེས་ཀྱི་
 མཆོན་ཅིང་ཆད། དགུ་པ་མཆོན་དང་དཔེ་བུད་ནི། གདུལ་བྱས་ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་
 སྒྲུ་སྒྲོན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སོ། ། །དབྱེ་ན་མཆོན་སོགས་ཅིས་དང་། དཔེ་བུད་
 བརྒྱད་ཅུ་སྟེ་གཞན་དུ་ཤེས་སོ། ། །བཅུ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་མཆོན་ཅིང་། གནས་དང་
 དམིགས་པ་སོགས་འདོད་རྒྱུར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སོ། ། །དབྱེ་
 བ་བཞི་ལས། གནས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། སྒྲེ་འཆི་གནས་གསུམ་ལ་དབང་བུད་
 པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སོ། ། །དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། སྒྲུལ་བསྐྱར་ལ་
 དབང་འབྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སོ། ། །བྱགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། ཏིང་ངེ་
 འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དུ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སོ། ། །མཁེན་པ་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་ནི། གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་དུ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་སྟོབས་ལ་མཆོན་ཅིང་ནི། གདུལ་བྱ་ལ་མ་ངོན་མཐོ་ངེས་
 ལེགས་ཀྱི་ལམ་སྒྲོན་པ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སོ། ། །དབྱེ་
 བ་བཅུ་ལས། ཀུན་བདུས་རྩ་བའི་ནང་དངོས་བསྟན་ལ་སྟོབས་གཅིས་གསུངས། གནས་

དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཆིན་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཆགས་
ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སོ། །ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་མཆིན་
པ་ནི། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པ་སོགས་སོ། །
བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་མཆིན་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་
ཀྱི་རོ་སྒྲིབ་ངེས་འབྱུང་སོགས། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཆིན་པ་ནི།
གདུལ་བྱའི་དང་སོགས་དབང་པོ་མཆོག་དཔལ་ལ། མོས་པ་སྒྲིབ་ཆོགས་པ་མཆིན་
པ་ནི། གདུལ་བྱའི་བསམ་སྒྲིབ་ཀྱིས་མོས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་
མཆིན་པ་ནི། ལའོར་འདས་ཀྱི་ལས་ཀུན་ལ་མངོན་གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང་།
འཆི་འཕོ་དང་སྒྲིབ་པ་མཆིན་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཆིན་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་མངོན་
ཤེས་ལྡར་རོ། །རྣམ་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གོ། །བཏུ་གཉིས་
པ་མི་འཛིགས་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། རོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
པ་ལ་བསྐྱེདས་པ་མི་མངའ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སོགས་སོ། །

དབྱེ་ན་བཞི་ལས། མངོན་པར་བྱང་ཁུབ་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། རང་
རོན་ཉོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ལ་བསྐྱེདས་པ་མི་མངའ་བ་
སོགས་སོ། །

ཟག་པ་ཟད་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། རང་རོན་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་
ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ལ། བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། གཞན་རོན་སྤངས་
བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པར་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ལ། ངེས་འབྱེན་གྱི་ལས་ལ་

མི་འཇིགས་པ་ནི། གཞན་དོན་ལས་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་ཞལ་གྱིས་
འཆེས་པ་ལ་བསྟེངས་པ་མི་མངའ་བ་སོགས་སོ། །བཅུ་གསུམ་པ་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་
ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། མཆོག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་ཆགས་སྤང་མེད་པར་ཆོགས་ཡོངས་
སུ་བསྟུས་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་སོགས་སོ། །

དབྱེ་ན་གསུམ་སོ། །བཅུ་བཞི་པ་སྤྱང་བ་མེད་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་ནི། རང་
གི་སྒྲོ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ལམ་གྱི་ནང་དུ་བག་ཆ་བ་མེད་པར་གདམས་པ་
དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་སོགས་སོ། །དབྱེ་ན་གསུམ་སོ། །
བཙེ་ལྷ་པ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བ་ནི། གདུལ་བྱའི་དོན་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བའི་ཉིང་
རེ་འཇིན་སོགས་སོ། །བཅུ་དྲུག་པ་བག་ཆགས་ལེགས་པར་བཙེམ་པ་ནི། སྒྲོ་གསུམ་
གྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཉིང་རེ་འཇིན་སོགས་
སོ། །བཅུ་བདུན་པ་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། སྟུག་བསྟེལ་གསུམ་གྱིས་གདུངས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་གཟིགས་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་སོགས་སོ། །

བཙེ་བརྒྱད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི། ཉན་རང་སོགས་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་བྱབ་པའི་བྱན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དབྱེ་ན་སྟོད་པས་བསྟུས་པ་དུག་ རྟོགས་པས་བསྟུས་པ་
དུག་ སྤོན་ལས་གྱིས་བསྟུས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་གྱིས་བསྟུས་པ་གསུམ་སྟེ་བཙེ་
བརྒྱད་དོ། །བཅུ་དགུ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་
བར་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་བསྟོན་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་དང་ཤེས་རབ་མཆོངས་ལྟན་དང་

བཅས་པའོ། །ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་བསྐྱུ་ན་སྒྲིན་རང་གི་བྱ་བ་ལ་ཉི་བར་གནས་པ་
དང་། གནས་པ་ལས་གྱུར་པ་གཉིས་ཡིན་ཅོ། །དང་པོ་རྗེས་ཐོབ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་
པའི་རང་བཞིན། གཉིས་པ་ནི་མཉམ་གཞག་དོན་དམ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཅོ། །

བཞི་པ་གཞན་དོན་འབེལ་བའི་གཏམ་རྒྱུ་པར་ངེས་པ་ལ་བདུན་ལས།
དང་པོ་དོན་རྒྱུ་པར་ངེས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མཐར་ཐུག་པར་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་ཐབས་སོ། །དབྱེ་ན་ངོ་བོ། རྒྱ། འབྲས་བུ། ལས། ལྷན་པ། འདུག་
པ་དང་དུག་གོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་རྒྱུ་པར་ངེས་པ་ནི། གང་གིས་མདོ་
སྒྲི་རྒྱུ་མ་ཡང་དག་པར་འཆད་པ་བྱེད་པའི་ཐབས། དབྱེ་ན་དོན་གྱི་སྒྲི་ནས་ཡོངས་
སུ་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་དུག་གོ། །ཆོག་གི་སྒྲི་ནས་རྒྱུ་པར་བཤད་པའི་
སྒྲི་བཅུ་བཞི་རྒྱུ་མས་སོ། །

གསུམ་པ་རབ་རྩ་སྒྲི་ནས་ཀུན་རྩ་བསྐྱུན་པ་རྒྱུ་པར་ངེས་པ་ནི། ཤེས་
བྱའི་དངོས་པོ་རྒྱུ་མས་སུ་བཞི་ལ་སོགས་པར་སྒྲི་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །བཞི་
པ་འདྲི་བ་རྒྱུ་པར་ངེས་པ་ནི། རྒྱུ་དབྱེ་བདུན་གྱི་སྒྲི་ནས་དྲི་བ་བཞོད་དེ་ཤེས་
བྱའི་དངོས་པོ་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །

ལྷ་པ་བསྐྱུ་བ་རྒྱུ་པར་ངེས་པ་ནི། བྱ་བ་བསྐྱུ་བ་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་
བཅུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །དུག་པ་སྐྱུ་བ་རྒྱུ་པར་ངེས་པ་ནི། ཆོ་ལ་སྐྱིར་ཆོ་ལ་
གྱི་ཚུད་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །

བདུན་པ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་རྒྱུ་པར་ངེས་པ་ནི། བརྗོད་པ་ཟབ་མོའི་

མདོ་སྤེའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་འདིས་བར་པ་
 འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་།
 རབ་དབྱེ་མདོར་བསྐྱས་པ་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་ཐོས་ལ་མི་འདུན་བསམ་ལ་
 གཡེལ། །སྒྱུབ་ལ་མི་བརྩོན་ཆེ་འདི་ཁོ་ནའི་ཕྱིར། །སྒྲོས་ངན་ཆོག་ལ་ལྟར་ལེན་
 མང་ན་ཡང་། །མཁས་པའི་མདུན་སར་བྱུན་པ་འགའ་ས་མཐོང་། །གང་དག་ཆོག་
 རྩེས་མི་འབྲང་དོན་ལྟར་ལེན། །རིགས་པའི་རྩེས་འཇུག་ཀུན་ཤེས་བསམ་པ་ཅན། །
 ལེགས་བཤད་བསྐྱན་པའི་སྒྲོད་གྱུར་ཉན་པོ་ནི། །ཅུ་དུམ་མ་རའི་མེ་དོག་བཞིན་དུ་
 དཀོན། །དེ་ཕྱིར་ཁོ་བོའི་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་ཕྱིང་། །གཞན་ཕྱིར་སྤེལ་ཡང་གཞན་
 ལ་ཕན་པར་དགའ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྷག་བསམ་དག་པའི་མཐུས། །གཞན་ལ་ཕན་
 པའི་བསམ་པས་ངས་འདི་བྱས། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་དག་བ་སྒྲོན་ཀ་ཡི། །ཟླ་བའི་
 རོད་ལྟར་རབ་དགར་བྱི་མེད་དེས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཉོན་མོངས་གདུང་བསལ་
 བས། །བྱབ་བསྐྱན་ཀུན་དའི་ཆལ་རབ་རྒྱས་བྱེད་ཤོག །

དམ་པའི་ཆོས་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་སྒྲིང་པོ་ལེགས་བཤད་ནོར་
 བུའི་ཕྱིང་བཞིས་བྱ་བ་འདི་ནི། བསྐྱན་པ་རིན་པོ་ཆའི་གསལ་བྱེད་དམ་པ་དཔལ་ལྷན་
 སྤྲེལ་དམ་པ་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་པའི་གསུང་གིས་བསྐུལ་ཞིང་། སྒྲོ་བ་
 དཔོན་དཔོན་པོ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་གསལ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
 བཤེས་གཉེན་འགས་ཀྱང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ངོར། མཚུངས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་
 རྩེ་སྤང་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་དབང་པོ་དཔལ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་རྩེ་མོ་ཞེས་མཆན་ཡོངས་སུ་

གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མཛོན་པའི་སྤེ་སྤོང་ནམས་
ལ་སྤོང་སྤྱང་བ་ཆེར་བློབ་པ་ཤུག་ཏེ་དགེ་སྤྱོད་གཞིན་ནུ་སྤོ་གྲོས་ཀྱིས། མཁས་གྲུབ་
བར་མ་ཆད་པར་བྱོན་པའི་གནས་དཔལ་ཨེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྐྱུར་བའོ། །འདིས་
བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་དུ་མ་ལ་ཡན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག། །།

(བརྒྱད་པ་ནི།) ཐོགས་མེད་དབྱིག་གཉེན་སྤོ་བརྟན་གང་པ་སྤེལ། །རྩི་ན་མི་
ཏྲ་ག་ཅིག་ཞང་གསུམ་དང་། །ལྟ་དཔལ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཀུན་བརྟུས་
བརྒྱད་པའི་སྤྱ་མ་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །བྱ་མཆོག་ཡེ་ཤེས་གཞིན་ནུ་དབང་ཕྱག་དང་། །
ཡོན་ཏན་གཡུང་དྲུང་བཙོན་འགྲུས་གཡུང་དྲུང་དང་། །རྩ་རྒྱལ་ལི་གསུམ་དར་མ་
སྤྱི་པོ་སྤེ། །ཀུན་བརྟུས་བརྒྱད་པའི་སྤྱ་མ་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །ཡེ་འབྱུང་འབན་དང་
ཐོ་དང་སྤོན་སྐྱབས་དང་། །འཇད་པ་གཞིན་བྱང་འབྲིང་མཆོམས་ཞང་དང་ནི། །པོ་
དོང་རིན་ཅེ་སྟག་སྟེ་མེད་རྒྱལ་ཏེ། །ཀུན་བརྟུས་བརྒྱད་པའི་སྤྱ་མ་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །སྒྲི་
བསྐྱར་པ་ཁ་ཆེན་སྤོ་གྲོས་བརྟན་པ་དང་། །སྒྲིད་གཉིས་སྒྲི་བ་བྱང་ཆུབ་ཅེ་མོ་དང་། །
མཉམ་མེད་མེམས་པ་གཞིན་ནུ་སྤོ་གྲོས་ཏེ། །ཀུན་བརྟུས་བརྒྱད་པའི་སྤྱ་མ་ལ་ཕྱག་
འཆོལ། །འདི་བྲིས་དག་བས་ཆེ་རིང་ནད་མེད་དཔལ་འབྱོར་ཆོས་འཕེལ་ཤོག །

(གཞུང་མཆོག་འདི་ཉིད་མ་དཔེ་གཉིས་ལ་བསྐྱར་ནས་ཞུས་ཀྱང་ད་དྲུང་ཆད་དམ་སྟུམ་རྒྱུའི་དོན་
ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མཛོན་ཤེས་དུག་ལས་ཟག་ཟད་མཛོན་ཤེས་ལ་བྱ་སྤྱོད་ཅུམ་ལས་དོ་པོ་མེད་པ་ལྟ་བུ་འགའ་
ཞིག་ད་དྲུང་ཆད་འདུག་བསམ་པས་རྩེས་སུ་མ་དཔེ་གཞན་འབྱོར་ཆེ་བསྐྱར་བར་མཛོན་དགོས་སོ། །སྒྲིག་པ་
པོའི་མཆན།)

༄༅། །རེད་མདའ་བ་གཞིན་ནུ་སྒོ་གྲིས་ཀྱི་གསུང་འབུམ།

ཚུམ་བ་པ།	རེད་མདའ་བ་གཞིན་ནུ་སྒོ་གྲིས།	
ཚུམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ།	བསོད་ནམས་ཆོ་བདུན་	
མདུན་ཤོག་བཟོ་སྐྱེན་པ།	པད་དོར།	
དཔེ་སྒྲིག་	སེ་ཁྱེན་ཞིང་ཆེན་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་བཅུ་སྒྲིག་ཁང་།	
དཔེ་སྐྱེན།	བོད་ཕྱོངས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་། སྐྱག་ཡང་།	850010
བཅུད་འཛིང་།	ཞིན་ཏུ་དཔེ་ཁང་།	
པར་ཁང་།	སེ་ཁྱེན་ཅ་ཁྱོང་པར་འདེབས་འགན་འཁུར་ཆོད་ཡོད་སྤྱི་གཉེར་ཁང་།	
དེབ་ཆད།	700mmx1000mm	1/16
དཔར་ཤོག་	32x4	
པར་གཞི།	2014ལོའི་ཟླ་5པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།	
པར་ཐེངས།	2014ལོའི་ཟླ་5པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།	
པར་གྲངས།	7-7000	
དཔེ་རྟགས།	ISBN 978-7-80589-618-2	
རིན་གོང་སྒོར།	644 པོད།7-70	

པར་གཞི་སྒྲིལ་བདག་ཡིན་པས་འདྲ་བཅོས་པར་འདེབས་མི་ཆོག།

图书在版编目（C I P）数据

仁达哇·旋努洛卓文集：全10册：藏文 / 旋努洛卓著. -- 拉萨：西藏藏文古籍出版社, 2015.6

ISBN 978-7-80589-618-2 I. ①仁… II. ①旋… III. ①喇嘛宗—文集—藏语 IV. ①B946.6-53

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2015)第 084292 号

仁达哇·旋努洛卓文集

作 者 仁达哇·旋努洛卓
责任编辑 索朗次旦
封面设计 巴多
主 编 四川藏文古籍保护编务院
出 版 西藏藏文古籍出版社
社 址 拉萨市色拉路 22 号 邮政编码 850010
印 刷 四川嘉创印务有限责任公司
经 销 全国新华书店
开 本 700mmx1000mm 1·16
印 张 327.5
版 次 2015 年 6 月第 1 版
印 次 2015 年 6 月第 1 印刷
印 数 1·1000
标准书号 ISBN 978 7 80589 618 2
定 价 655.00 元（全 10 册）

版权所有 翻印必究